DZIŚ › WIOSENNE SAŁATKI - DODATEK

SPRAWDZONE PRZEPISY NA CO DZIEŃ I NA GRILLA

GAZETA wyborcza
wyborcza.pl
NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 8 maja 2026 | Redaktor prowadzący Piotr Rozpara | Cena gazety 12,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 106.11205, 1

Nakład 87 tys. + 322 tys. prenumerat cyfrowych

Opinia24 dla „Wyborczej”

Nie chcemy wychodzić z UE

Tylko 15 proc. Polek i Polaków zagłosowałoby za polexitem, gdyby dziś rozpisano referendum w sprawie wyjścia z Unii Europejskiej – wynika z sondażu Opinia24 dla „Wyborczej”.

Bartosz T. Wieliński

Czy alarm związany z możliwością polexitu można odwołać? Chyba na to za wcześnie. Ale dobra wiadomość jest taka, że mimo zmasowanego ataku skrajnej prawicy na Unię Europejską zwolenników wyjścia ze Wspólnoty nie przybywa.

Z sondażu pracowni Opinia24 wynika, że gdyby w niedzielę odbyło się referendum, za pozostaniem w UE głosowałoby 53 proc. badanych. Wyjść chciałoby tylko 15 proc. Tylko – bo w sondażach innych pracowni liczba przeciwników naszego członkostwa w UE przekraczała 20 proc. W grudniu ubiegłego roku badania w kilku krajach przeprowadził francuski magazyn „Le Grand Continent”. W Polsce za wyjściem z Unii opowiedziało się 25 proc. ankietowanych. Gorzej było tylko we Francji, gdzie poparcie dla opuszczenia Wspólnoty wynosiło 27 proc. Unijna średnia była o 8 pkt proc. niższa.

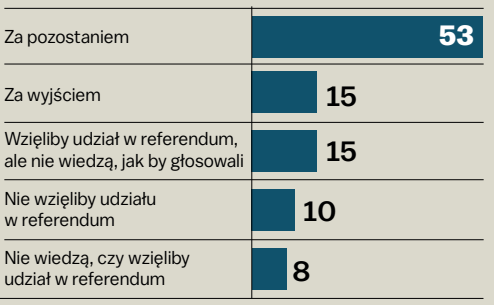
Europejska konsolidacja

Badań z grudnia nie można wprawdzie bezpośrednio przyrównywać do obecnych, ale wynik, w którym zwolennicy wyjścia z UE są zdecydowaną mniejszością, pokazuje, że antyunijna propaganda ciągle nie jest skuteczna. Choć z drugiej strony 15 proc. ciągle się waha. W referendum udział wzięłoby 77 proc. badanych. Dla porównania: w akcesyjnym frekwencja wynosiła 58,9 proc. Za przystąpieniem do UE było 77,5 proc. głosujących, przeciw – 22,5 proc.

Od jesieni ubiegłego roku ewidentnie zmieniło się postrzeganie roli Europy. Parę miesięcy temu to rządzone przez Donalda Trumpa Stany Zjednoczone narzucały Unii swoją agendę, nakładając na nią cła, próbując wyciągać ze Wspólnoty poszczególnych członków. Odpowiedzią była konsolidacja Europejczyków. W Polsce naśladujący Trumpa prezydent Karol Nawrocki zawetował ustawę wprowadzającą program unijny SAFE zapewniający ponad 200 mld zł na inwestycje w nasz przemysł zbrojeniowy i wojsko. Ta powszechnie krytykowana decyzja odbiła się też na poparciu dla Unii Europejskiej. W czasach, gdy Trump nieustannie podważa jedność NATO, to UE w coraz większym stopniu staje się gwarantem naszego bezpieczeństwa.

Członkostwo Polski w UE

Jak by Pan(i) zagłosował(a), gdyby dziś odbywało się referendum w sprawie członkostwa Polski w Unii Europejskiej? Dane w proc.

• Badanie Opinia24 dla „Wyborczej" zrealizowane w dniach 27–30 kwietnia 2026 r. na reprezentatywnej próbie dorosłych Polaków techniką CATI i CAWI (50%/50%), N= 1002

INFOGRAFIKA: ŁUKASZ RUDNIKOWSKI / WYBORCZA.PL/BIQDATA
ŹRÓDŁO: OPINIA24 DLA „WYBORCZEJ”

I Unia, i NATO

To także widać w sondażu Opinia24. Na pytanie, co jest największą korzyścią członkostwa Polski w UE, 23 proc. badanych odpowiedziało, że bezpieczeństwo militarne. Finansowe wsparcie rozwoju naszego kraju wybrało 18 proc., swobodę podróżowania po Europie najbardziej ceni sobie 16 proc., rosnący dobrobyt w całej UE – 15 proc., a możliwości rozwoju dla polskich firm – 13 proc.

Z sondażu wynika jednak, że Polacy chcą, by bezpieczeństwo państwa opierać na dwóch filarach – europejskim i transatlantyckim. Aż 41 proc. badanych uważa, że zabezpiecza nas członkostwo zarówno w Unii Europejskiej, jak i w NATO. W gwarancje bezpieczeństwa wyłącznie Sojuszu Północnoatlantyckiego wierzy 25 proc. badanych, a jedynie ze strony UE – tylko 8 proc.

Ciekawie wygląda też obraz zwolennika polexitu. Wyjście z UE największe poparcie ma wśród osób o podstawowym lub zawodowym wykształceniu. Ponad połowa to wyborcy partii europosła Grzegorza Brauna.

Trzeba jednak pamiętać, że aby wyjść z Unii, formalnie nie trzeba w Polsce organizować referendum. Wystarczą do tego podjęta na wniosek rządu decyzja Sejmu i podpis prezydenta. ●

• Czytaj też ▶ Wyborcza.pl

• Sondaż powstał w ramach projektu Poznajmy naszą Europę współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach programu dotacji Parlamentu Europejskiego w dziedzinie komunikacji.

Parlament Europejski

TYLKO ZDROWIE

Depresja zmienia apetyt

▶ 22

Wydaje Wyborcza Sp. z o. o.
nr indeksu 348198

ISSN 0860-908X

FOT. VATICAN MEDIA/EPA/PAP

Premier u papieża

ROK LEONA XIV

Donald Tusk spotkał się wczoraj w Watykanie z papieżem Leonem XIV. Szef rządu poinformował, że zaprosił Ojca Świętego do Polski. Wizyta miałaby się odbyć w 2028 roku.
Dziś mija pierwszy rok pontyfikatu Leona XIV. „Progresywni katolicy mogą być na razie zawiedzeni. Papież nie próbuje być rewolucjonistą, woli rolę pierwszego kadrowego Watykanu” – pisze Małgorzata Skowrońska

▶ 16

eprasa.pl 5de63726af

Wojciech Maziarski

Szachy z opryszkiem

Europejski Trybunał Praw Człowieka wydał zabezpieczenie nakazujące Polsce, by właściwe władze nie utrudniały objęcia stanowisk przez sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Sęk w tym, że „właściwe władze" mają to w nosie. Prezes Trybunału Bogdan Święczkowski, zaufany człowiek Zbigniewa Ziobry, prokurator krajowy z lat 2016-22, nadal nie dopuszcza czwórki prawidłowo wybranych sędziów do orzekania. Podobnie zachowuje się prezydent: nie uznaję waszego ślubowania i co mi zrobicie? Funkcjonariusze PiS w Kancelarii Prezydenta, w Sejmie i w mediach zgodnym chórem twierdzą, że to, co orzekł europejski sąd, nie ma znaczenia.

Słychać o pomysłach kolejnych kroków prawnych, takich jak wystąpienie z pozwem do sądu pracy, który mógłby nakazać Święczkowskiemu, by dopuścił sędziów do wykonywania ich obowiązków.

Obóz demokratycznej władzy, mocując się z pisowską kliką, która opanowała część kluczowych instytucji państwa, przypomina szachistę obmyślającego kolejne błyskotliwe posunięcia, wierząc, że jeśli przechytrzy przeciwnika, to ten będzie się musiał pogodzić z przegraną. A tymczasem przeciwnik – cóż za zaskoczenie! – wyciąga kij bejsbolowy.

Za chwilę taka sama awantura wybuchnie o wybór Krajowej Rady Sądownictwa

Wynik takiego pojedynku jest łatwy do przewidzenia. Teraz obserwujemy to w sprawie Trybunału Konstytucyjnego, za chwilę taka sama awantura wybuchnie o wybór Krajowej Rady Sądownictwa. Sejm w głosowaniu wyłoni jej skład, a PiS odpowie: nie uznajemy tego i co nam zrobicie?

Na początku kadencji rząd Donalda Tuska ostro wziął się do sprzątania Polski. Nie zważając na wrzaski pisowskiej propagandy, zdecydowanym ruchem oczyścił media publiczne z funkcjonariuszy PiS i usunął ich z kierownictwa prokuratury. PiS oczywiście protestował, ale w praktyce musiał się z tym pogodzić.

Potem jednak rząd zwolnił tempo sprzątania, najwyraźniej licząc na to, że wygrana demokratycznego kandydata w wyborach prezydenckich usunie główną przeszkodę blokującą przywrócenie w Polsce praworządności i stanu zgodnego z konstytucją. Wynik wyborów był, jaki był, i właśnie obserwujemy tego konsekwencje.

Po dwóch latach rozgrywania partii zgodnie z regułami szachowymi Tuskowi trudno wrócić do początkowego radykalizmu i zastosować metody odpowiednie w starciu z opryszkiem trzymającym w ręku kij bejsbolowy. Musi jednak pamiętać, że w wyborach, które szybko się zbliżają, będzie rozliczany także ze skuteczności.

„ETPC rozstrzygnął jednoznacznie sprawę wybranych przez Sejm sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Państwo ma obowiązek usunięcia wszelkich przeszkód uniemożliwiających im orzekanie. Dotarło?" – napisał premier na portalu X. To pytanie powinien skierować także do siebie samego. ●

Andrzej rysuje

Warszawa

Od ronda do huty, czyli hutnicy maszerują

FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wczorajszy Marsz Hutników Warszawskich – doroczne wydarzenie związane jest z przypadającym 4 maja Dniem Hutnika. Parada tradycyjnie przeszła z Ronda Hutników Warszawskich do huty ArcelorMittal.

Liczba dnia

4683

SZTUKI

Tyle plastikowych butelek i puszek oddał 5 maja do butelkomatu mieszkaniec Krakowa. Zarobił łącznie 2341,50 zł. To nowy rekord obowiązującego w pełni od stycznia w Polsce systemu kaucyjnego. Więcej ▶ Wyborcza.biz

W sobotę w Wyborczej

ZBIÓRKA ŁATWOGANGA. CZY MŁODZI SĄ JACYŚ INNI

Powstańcy i pozytywiści. Akcja Łatwoganga idealnie pasuje do narodowych puzzli

Sir David Attenborough ma 100 lat

Jedyny taki przyrodnik

Od dziecka fascynował się dziką naturą. „Nic nie mogło się równać dreszczykowi emocji, który towarzyszył mi, kiedy podnosiłem obiecujący kamień, uderzałem ostrożnie młotkiem i patrzyłem, jak się otwiera, a w słońcu połyskuje wspaniała muszla. Napawałem się myślą, że jestem pierwszym człowiekiem, który na to patrzy" – napisał sir David Attenborough w książce „Życie na naszej planecie".

Urodził się 100 lat temu w londyńskiej dzielnicy Isleworth, ale dorastał w Leicester, gdzie jego ojciec był dyrektorem uniwersytetu. Miał dziesięć lat, gdy ze starszym bratem Richardem poszedł na wykład Szarej Sowy – angielskiego pisarza przyrodnika, który wyemigrował do Kanady i żył jak Indianin. Jego ostrzeżenie przed wyniszczaniem natury zapadło chłopcom w pamięć. Richard później nakręcił film „Szara Sowa", David przez całe życie głosi idee ochrony przyrody.

Studiował nauki przyrodnicze i antropologię na Uniwersytecie Cambridge. Po powrocie z wojska zamarzyła mu się praca dla radia BBC. Jego CV zostało odrzucone, ale zwróciło uwagę twórców raczkującej wtedy telewizji. Zniechęcano go jednak do występów, zarzucając mu, że ma zbyt duże zęby. Nie przejął się. Jego przygoda przed kamerą zaczęła się od serialu „Zoo Quest" kręconego między 1954 a 1963 roku, gdzie zastąpił na planie chorego kolegę i okazał się znakomity. W każdym odcinku tego programu łapano inne zwierzę do londyńskiego zoo.

W 1965 r. został szefem programowym BBC Two. Stworzył nowoczesną stację, w której wymyślał programy kulturalne, historyczne i komediowe (wprowadził m.in. Monty Pythona). Aż nagle zdał sobie sprawę z tego, że za chwilę dostanie propozycję objęcia funkcji dyrektora generalnego całej stacji.

FOT. GAVIN THURSTON/NETFLIX

Najsłynniejsza scena z filmu przyrodniczego, jaką kiedykolwiek nakręcono, to ta, w której David Attenborough opowiada o gorylach. Ekipa serialu „Life on Earth" („Życie na Ziemi") pojechała w 1978 r. do Rwandy, gdzie goryle badała słynna prymatolożka Dian Fossey.

Attenborough właśnie miał zacząć opowiadać o tym, jak kluczowy dla ewolucji zwierząt był chwytny kciuk, gdy gorylica z dwójką młodych podeszła do niego, położyła rękę na jego głowie i przekręciła ją tak, by spojrzeć mu oczy. Młode goryle położyły się na słynnym biologu, a ona włożyła mu palec w usta. John Sparks, producent obecny wtedy na planie, wspominał: „Pomyślałem: mój Boże, zaraz urwie mu głowę, a nie skończyliśmy jeszcze serialu".

David Attenborough nie przestaje tworzyć. 8 maja ubiegłego roku, w jego 99. urodziny, emitowano pełnometrażowy film „Oceans" („Świat oceanów"), o którym mówił, że ma nadzieję, iż odegra decydującą rolę w ratowaniu bioróżnorodności i ochronie planety przed zmianami klimatycznymi. „Po prawie 100 latach na planecie rozumiem, że najważniejsze miejsce na Ziemi nie znajduje się na lądzie, ale w morzu" – tłumaczył w filmie, w którym opowiada, jak zmieniły się oceany za jego życia. ● **Paulina Reiter**

• **Więcej w najnowszym numerze „Wysokich Obcasów Extra", który ukaże się 21 maja**
• **Czytaj też dziś w „Gazecie Telewizyjnej"**

eprasa.pl 5de63726af

TEGO NIE MOŻESZ PRZEGAPIĆ

impact'26
13-14 MAY
POZNAŃ - WIELKOPOLSKA

DZIEŃ 1
13 MAJA

Impact przypomina festiwal, który rozgrywa się na kilku scenach, ale także poza nimi. W programie są wystąpienia noblistów, liderów biznesu, polityków, artystów, ale także... wystawa sztuki czy prezentacja bolidu Formuły 1. Tegoroczna agenda liczy aż 74 strony! Podpowiadamy, czego nie możesz przegapić, by po Impakcie nie dopadło cię FOMO.

Sztuczna inteligencja jest dziś jednym z głównych źródeł napięć w gospodarce i rozmowa o niej rozpocznie jedenastą edycję Impactu. Otworzy ją profesor **Daron Acemoğlu, laureat Nagrody Nobla** w dziedzinie ekonomii z 2024 roku, który odpowie na pytanie: kto zyska, a kto straci w walce o dobrobyt w erze AI i czy bilans benefitów będzie sprawiedliwy. Pytania o przyszłość gospodarki i świata splatają się z kwestią odpowiedzialności. Na tej samej scenie **Amal Clooney,** jedna z najbardziej rozpoznawalnych prawniczek na świecie, przypomni, że prawa człowieka to fundament, a nie opcjonalny dodatek do nowoczesnego biznesu. Nie można rozmawiać o świecie bez uwzględnienia geopolityki. Wiele tematów z nią związanych zostanie poruszonych na Impact'26. Jeden z nich podejmie **Jon Huntsman Jr.,** wiceprezes Mastercard i były ambasador USA w Pekinie oraz Moskwie, który zdiagnozuje obecny stan relacji transatlantyckich.
O nowym porządku świata będą dyskutowali także matematyk, ekspert AI i laureat laureat Medalu Fieldsa - **Cédric Villani** oraz **Martina Larkin** z Project Liberty, a o globalnej gospodarce z samym **Martinem Wolfem**, głównym komentatorem ekonomicznym Financial Times, porozmawiają dyrektorka zarządzająca Międzynarodowego Funduszu Walutowego **Kristalina Georgieva** oraz minister finansów i gospodarki **Andrzej Domański.**
O to, w której lidze gramy w Europie i na świecie, po wejściu do G20 pytać będziemy **Radosława Sikorskiego,** wicepremiera i szefa MSZ. Temat fundamentalnych wyzwań stojących przed naszym kontynentem zdiagnozują również noblista **Daron Acemoğlu, Michał Gajewski** z Erste Bank Polska, **Tomasz Blicharski** z Żabka Group, **Marc Walder** z Ringier oraz **Beata Stelmach** z Totalizatora Sportowego. Spotkanie poprowadzi **Matthew Kaminski.** Gorące pytanie: czy w naszym systemie politycznym ukonstytuował się nowy podmiot – „średni pałac" usłyszy marszałek **Włodzimierz Czarzasty,** który przeanalizuje dynamikę relacji między polskimi ośrodkami władzy.
Jednym z bardziej wyczekiwanych punktów programu będzie wystąpienie **Scotta Gallowaya** z NYU Stern School of Business, który podzieli się unikalnym wzorem na spełnienie, łącząc „algebrę szczęścia" z bezwzględnymi realiami współczesnego biznesu.
Równie intensywnie zapowiada się dyskusja **Rafaela Szczepaniaka** oraz polskich gigantów biznesu: **Rafała Brzoski, Dariusza Miłka i Michała Sołowowa.** Ta „rozmowa tytanów", moderowana przez **Joannę Makowiecką-Gatzę,** weźmie pod lupę siłę marki i jej kluczową rolę w skalowaniu firm na rynkach międzynarodowych. Napięcie na scenie głównej utrzyma **Peter Bosek** (Erste Group Bank AG), który w rozmowie z **Grzegorzem Nawackim** (XYZ), przeanalizuje potencjał przedsiębiorczy Polski w nowym układzie sił. A dla tych, którzy szukają sprawdzonych recept na sukces w prowadzeniu firm, **Łukasz Kijek,** dyrektor programowy Wp.pl i redaktor naczelny Money.pl, po raz kolejny z Poznania poprowadzi swój kultowy program „Biznes Klasa". Po dyskusjach o globalnych strategiach i budowaniu imperiów biznesowych, czas spojrzeć wyżej – **Sławosz Uznański-Wiśniewski** udowodni, że polski biznes i nauka mają potencjał sięgający gwiazd, analizując korzyści jakie misja przyniosła rodzimej gospodarce.
Pierwszego dnia nie zabraknie także głosu sztuki. Fotograf **Adrian Steirn** opowie o obiektywie jako medium narracji, służącym do opisywania świata, a artysta **Jeff Koons** zastanowi się nad rolą sztuki w epoce algorytmów. Na scenie głównej, w rozmowie o przewrotnym tytule „Wielkie historie z Polski: między lokalnością a uniwersalnością" po raz pierwszy wystąpi **Marek Kondrat** – wybitny aktor i przedsiębiorca, który niezwykle rzadko zabiera głos publicznie.
Do grona inspirujących mówców dołącza również po raz pierwszy **Mikołaj „Bagi" Bagiński** z DRE$$CODE, który dokona analizy współczesnych autorytetów i czynników, które sprawiają, że liderzy zyskują zaufanie w dzisiejszym świecie.
Ikony pokoleń, **Bedoes 2115 i Anja Rubik,** spotkają się na scenie, żeby przełamać tabu wokół zdrowia psychicznego. W rozmowie „Przełamać ciszę" raper i aktywistka szczerze opowiedzą o mrocznych stronach sławy, presji perfekcji w mediach społecznościowych i wyzwaniach stojących przed Gen Z.
Jednym z ostatnich punktów na scenie głównej będzie spotkanie z noblistką **Olgą Tokarczuk,** która ze **Sławomirem Sierakowskim** zastanowi się nad odpowiedzialnością literatury we współczesnym świecie.

DZIEŃ 2
14 MAJA

Drugi dzień rozpoczniemy tematem budowania rodzimego potencjału gospodarczego w obliczu aktualnych wyzwań rynkowych – na scenie głównej wystąpi **Wojciech Balczun**, Minister Aktywów Państwowych.
Chwilę później **Jessie Inchauspé,** autorka bestsellera „Glukozowa Rewolucja" wyjaśni, w jaki sposób kontrolowanie poziomu cukru we krwi przekłada się na naszą wydajność intelektualną.
Niedługo potem para artystów – **Anka i Wilhelm Sasnalowie** – spróbują odpowiedzieć na pytanie, czy sztuka może uratować nasze głowy.
O przyszłości satelitarnej dominacji opowie **Rafał Modrzewski,** współzałożyciel ICEYE, nawiązując do faktu, że polskie „oko na niebie" staje się rzeczywistością. Ekspert wyjaśni, jak budować technologiczną przewagę i bezpieczeństwo kontynentu w oparciu o dane płynące prosto z kosmosu.
Wielka niespodzianka czeka fanów programów **Martyny Wojciechowskiej** – reporterka zaprezentuje swoją najnowszą książkę „Przesunąć horyzont. 20 lat później".
Nie przegapcie także wystąpienia architekta **Oskara Zięty,** który będzie mówił o rzeźbie jako zapisie procesu między inżynierią a emocją.
Obowiązkowym punktem drugiego dnia jest z pewnością pierwszy wspólny występ na żywo byłego prezydenta **Aleksandra Kwaśniewskiego** oraz jego córki - dziennikarki **Aleksandry Kwaśniewskiej.**
Inny fascynujący duet: **Anja Rubik** i kompozytor **Radzimir Dębski (JIMEK)** podzielą się swoimi refleksjami na temat misji społecznej.
O technologii i człowieczeństwie podyskutują pisarz **Szczepan Twardoch** i prezes Agory **Bartosz Hojka** oraz **Andrzej Dragan,** znany polski fizyk, fotograf i artysta, który skonfrontuje uczestników z naturą sztucznej inteligencji.
Tego dnia nie zabraknie także wątków geopolitycznych. **Alice Han** – ekonomistka i ekspertka ds. Chin – przedstawi analizę technologicznej rywalizacji między Chinami a USA. W tym samym czasie popularyzator nauki dr inż. **Konrad Skotnicki** wyjaśni metody skutecznego promowania prawdy naukowej w dobie wszechobecnych deep fake'ów.
Wszyscy pragniemy żyć długo, zdrowo i szczęśliwie. O tym, jak przekuć tę ambicję w konkretne działania, opowie kardiolog prof. **Marek Postuła,** współzałożyciel Polskiego Towarzystwa Medycyny Długowieczności.
Format „Young Voices" da głos najmłodszym liderom, w tym m.in. **Zoi Skubis** (najmłodsza Europejka na Mount Everest). Bezsprzecznie największym wydarzeniem kończącym jedenastą edycję Impact'26 będzie wystąpienie **Justina Trudeau.** Były premier Kanady, uznawany za symbol nowoczesnego przywództwa i zaangażowania społecznego, podzieli się refleksjami na temat roli lidera w czasach globalnych wyzwań i nieustannych zmian geopolitycznych, społecznych i technologicznych. To będzie dyskusja o tym, jak budować zaufanie społeczne w czasach dezinformacji i populizmu.
Rozmowa Trudeau zamknie Impact'26, stawiając kropkę nad i w debacie o przyszłości wolnego świata.

Co ostatecznie wydarzy się na poznańskich scenach i kogo jeszcze spotkacie na Impact...?
Do zobaczenia w Poznaniu!

ZAPLANUJ SWOJĄ
AGENDĘ JUŻ TERAZ

eprasa.pl 5de63726af

Strażacy bez śmigłowców

Straż pożarna w Polsce nigdy nie dysponowała własnymi śmigłowcami, nie wykształciła kadry pilotów i zawsze skazana była na korzystanie z pomocy.

Dorota Roman

Strażacy wciąż walczyli wczoraj z potężnym pożarem lasów w Puszczy Solskiej na Lubelszczyźnie. Walkę z ogniem utrudnia ekstremalna susza, początkowo także silny, porywisty wiatr. We wtorek doszło do katastrofy samolotu gaśniczego Dromader. Maszyna rozbiła się podczas akcji, pilot zginął na miejscu.

W gaszeniu pożaru bierze udział ponad 350 strażaków, wspieranych przez dwa Black Hawki oraz drony. Ze względu na trudny dostęp do ognia w głębi borów sosnowych właśnie siły powietrzne odgrywają kluczową rolę w akcji.

Helikoptery gaszą pożar

W akcji uczestniczą leśnicy, strażacy, policjanci, wojska obrony terytorialnej oraz samorządowcy. Skala operacji w Puszczy Solskiej jest ogromna. W relacjach telewizyjnych widzimy pracę policyjnych śmigłowców S-70i Black Hawk. Maszyny stały się kluczowym elementem wsparcia dla strażaków walczących z pożarem, zwłaszcza po tragicznej katastrofie samolotu Dromader.

Potężne Black Hawki wykonują zrzuty wody ze zbiorników o pojemności 3 tysięcy litrów. Ich precyzja i duża ładowność pozwalają ograniczyć rozprzestrzenianie się żywiołu. To znacznie potężniejszy ładunek niż ten, który mogą dostarczyć mniejsze maszyny – głównie samoloty gaśnicze, które nie należą do straży pożarnej, tylko są w dyspozycji Lasów Państwowych. A Lasy Państwowe nie mają własnej floty samolotów, czarterują je od prywatnych firm.

Dromadery to samoloty rolniczo-gaśnicze, maszyny jednosilnikowe i jednomiejscowe polskiej produkcji, które od dekad stanowią filar ochrony naszych lasów. Choć to konstrukcje z minionej epoki, dzięki zwrotności i precyzji wciąż są niezastąpione w walce z żywiołem.

• **Policyjny Black Hawk podczas środowej akcji na Roztoczu**
FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Postawiono na model współpracy, który pozwolił uniknąć kosztów budowy lotnictwa dla straży pożarnej od zera

Ogromny pożar w Puszczy Solskiej obnaża braki w wyposażeniu Państwowej Straży Pożarnej. Fakt, że w akcjach wciąż biorą udział maszyny z lat 70. ubiegłego wieku, pokazuje problemy sprzętowe. Rzeczywistość jest brutalna: strażacy nie posiadają własnych samolotów ani śmigłowców gaśniczych.

To nie jest jednak nowość. W rozmowie z „Wyborczą" dr Michał Piekarski, ekspert w dziedzinie bezpieczeństwa militarnego, zauważył, że polska straż pożarna – o dziwo – w zasadzie nigdy nie dysponowała własnymi śmigłowcami. W historii zdarzył się tylko jeden epizod – w czasach Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych MSW z ich zasobów do straży trafił śmigłowiec PZL W-3 Sokół. Widniał na nim napis „Straż". Po rozwiązaniu jednostek i zmianach strukturalnych, formacja znów pozostała bez własnych „skrzydeł". Trwa to do dziś.

Pomocy innych resortów

W efekcie polska straż pożarna od zawsze skazana jest na korzystanie z pomocy. Co więcej, nigdy nie wykształciła własnych kadr pilotów, nie zbudowała zaplecza technicznego ani logistyki niezbędnej do obsługi lotnictwa. Całkowita zależność od zewnętrznych struktur jest szczególnie widoczna teraz, gdy nad płonącą puszczą współpracują piloci z innych resortów i firm.

Dlatego w akcjach gaśniczych uczestniczą policyjne Black Hawki, chociaż ich głównym zadaniem jest ściganie przestępców. Postawiono na model współpracy, który pozwolił uniknąć kosztów budowy lotnictwa dla straży pożarnej od zera. Zakup nowoczesnych maszyn sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, ale przekazano je policji, wykorzystując jej infrastrukturę i pilotów.

Ale czy maszyny przeznaczone do policyjnych zadań kontrterrorystycznych mogą w pełni zastąpić specjalistyczne lotnictwo gaśnicze? Czy Black Hawk wspierający strażaków to rozwiązanie docelowe?

Black Hawk to śmigłowiec transportowo-bojowy, który może gasić pożary dzięki podwieszanym zbiornikom. Jednak nie został do tego stworzony. Śmigłowce należą do policji i ona decyduje o ich użyciu.

W przypadku nagłego kryzysu lub działań kontrterrorystycznych, maszyny mogą zostać wycofane z linii ognia, zostawiając strażaków bez wsparcia z powietrza. Black Hawki to świetna „kroplówka" dla systemu, który przez dekady niczym nie dysponował, ale zdaniem dr. Piekarskiego, docelowym rozwiązaniem powinno być stworzenie autonomicznej jednostki lotniczej wewnątrz straży pożarnej. Powinna dysponować własnymi maszynami i kadrą pilotów.

Black Hawk i straż pożarna

W polskich służbach lata obecnie 13 śmigłowców Black Hawk, ich przeznaczenie jest różne. Formacja policyjna posiada 5 maszyn. Dzięki międzyresortowym umowom część z nich stanowi kluczowe wsparcie dla strażaków podczas gaszenia wielkich pożarów. W Wojsku Polskim jest 8 takich jednostek – znajdują się na wyposażeniu wojsk specjalnych i są przeznaczone wyłącznie do ich zadań militarnych.

Zdaniem dr. Piekarskiego, przy obecnych zasobach policyjne maszyny powinny pozostawać w stałym dyżurze i ćwiczyć ze swoimi formacjami, zamiast wyręczać nieobecne lotnictwo gaśnicze. Ekspert uważa, że takie podejście jest ryzykownym naciąganiem posiadanych sił. Podczas wielkich powodzi strażacy, z braku własnego sprzętu, musieli polegać wyłącznie na śmigłowcach wojskowych.

Sytuacja strażaków jest bardzo trudna. – To, co widzimy teraz, można porównać do transportu rannych cywilnym samochodem, bo zabrakło karetek" – tłumaczy dr Piekarski. W stanie wyższej konieczności takie rozwiązanie jest akceptowalne, jednak w sprawnie działającym państwie standardem powinien być profesjonalny pojazd medyczny, a w przypadku pożarów – wyspecjalizowane lotnictwo ratownicze.

Problem pogłębia fakt, że 13 polskich Black Hawków to jedynie statystyka. Ze względu na przeglądy okresowe i serwisowanie, w gotowości operacyjnej pozostaje zazwyczaj 8-9 maszyn. W lotnictwie przyjęto, że jedna czwarta floty musi znajdować się w hangarach. Przy tak skromnych zasobach drastycznie ogranicza to realne możliwości wsparcia strażaków w sytuacjach kryzysowych.

Wielkim problemem są także nasze braki kadrowe. Proces kształcenia dowódcy maszyny trwa latami i kosztuje. Jak podkreślał Artur Molęda z TVN24, właśnie braki kadrowe w policji uwidoczniły się podczas pożaru w Puszczy Solskiej. Posiadamy nowoczesny sprzęt, który stoi bezużyteczny, bo brakuje ludzi mogących zasiąść za jego sterami. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
Kraj/34414013

JUTRO W „WYBORCZEJ"

Wydanie sobotnie „Wyborczej" możesz kupić
OD SOBOTY DO CZWARTKU!
Szukaj w punkcie sprzedaży prasy.

ZBIÓRKA ŁATWOGANGA
Kim są współcześni influencerzy i co mówią ich odbiorcy?

MARTYNA WOJCIECHOWSKA
Szerpowie pukali się w czoło

DAMA TRACEY EMIN
Jedno życie, wszystkie traumy kobiet

1 RP

eprasa.pl 5de63726af

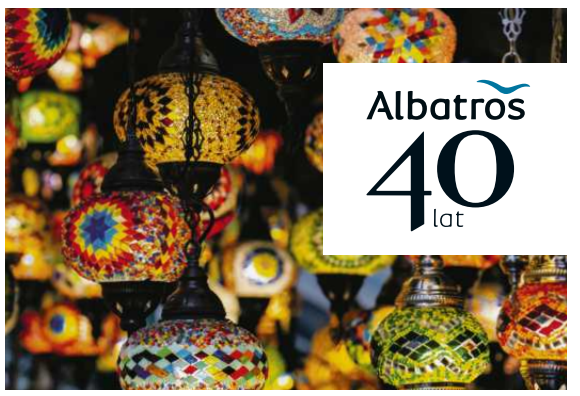

Stambuł – brama do Orientu

Wyrusz z nami w fascynującą podróż do Stambułu – miasta, gdzie Wschód spotyka się z Zachodem, a tysiące lat historii splatają się z tętniącym życiem metropolii.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot Warszawa – Stambuł. Zakwaterowanie w hotelu i kolacja powitalna. **Dz. 2** Zwiedzanie miasta – Hipodrom, Błękitny Meczet, Hagia Sophia i cysterna Binbirdirek. **Dz. 3** Meczet Sulejmana, rejs po Bosforze i Wielki Bazar. **Dz. 4** Stambuł na własną rękę. **Dz. 5** Powrót do domu.

5 dni | Wyloty z Warszawy
07/09, 18/09, 29/09,
11/10 2026
od **4.698,–**

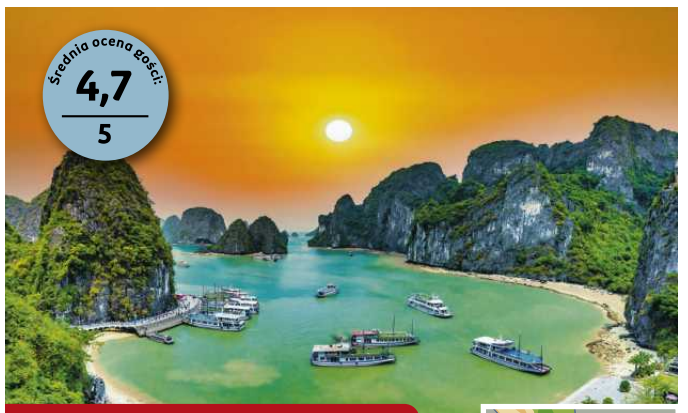
Podróż przez Namibię w rytmie natury

Fascynująca podróż przez wciąż zmieniające się krajobrazy od najwyższych wydm świata po ekscytujące safari w parku Etosha.

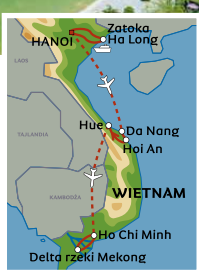
Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Namibii. **Dz. 2** Przylot do Windhoek. Zwiedzanie miasta i powitalna kolacja. **Dz. 3** Przejazd z Windhoek do Parku Narodowego Namib-Naukluft. **Dz. 4** Wizyta w Parku Narodowym Namib-Naukluft. Wydmy Sossusvlei i kanion Sesriem. **Dz. 5** Przejazd z parku Namib-Naukluft przez Zwrotnik Koziorożca do miasta Swakopmund. **Dz. 6** Swakopmund. Rejs po lagunie Walvis Bay i czas wolny. **Dz. 7** Wyjazd ze Swakopmund do regionu Damaraland. Wrak statku Zeila na Wybrzeżu Szkieletowym i Przylądek Krzyża. **Dz. 8** Przejazd do Kamanjab i wizyta w wiosce plemienia Himba. Przyjazd do P.N. Etosha i pierwsze safari. **Dz. 9** Safari w Parku Narodowym Etosha. **Dz. 10** Park Narodowy Etosha – Otjiwarongo. **Dz. 11** Przejazd z Otijwaronga do Windhoek i powrót do domu. **Dz. 12** Przylot do Warszawy.

12 dni | Wyloty z Warszawy 23/02,25/10 2027
od **16.998,–**

*przedłużenie 4 dni w Mui Ne

Zachwycający Wietnam

Poznaj największe atrakcje Wietnamu czyli najważniejsze miasta: Hanoi, Hoi An, Hué i Ho Chi Minh, Deltę rzeki Mekong oraz weź udział w rejsie po Zatoce Ha Long.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Hanoi. **Dz. 2** Hanoi. Wycieczka rikszami przez zabytkową część miasta. Jezioro Hoan Kiem. **Dz. 3** Hanoi. Zwiedzanie miasta: mauzoleum Ho Chi Minha, Pagoda Jednej Kolumny, Świątynia Literatury oraz Wodny Teatr Lalek. **Dz. 4** Hanoi – niezwykły cud natury – Zatoka Ha Long. Rejs pośród wapiennych wysepek i nocleg na statku w zatoce. **Dz. 5** Ha Long – Hanoi. Podróż samolotem do Da Nang, a następnie autokarem do Hoi An. **Dz. 6** Hoi An. Wycieczka rowerowa. Wyspa Kim Bong, wizyta w pracowni lokalnych rzemieślników. Spacer po zabytkowej części miasta Hoi An. **Dz. 7** Dzień wolny w mieście Hoi An. **Dz. 8** Hoi An – Hué. Przełęcz Hai Van, rejs Rzeką Perfumową, pagoda Thien Mu oraz mauzoleum Tu Duc. **Dz. 9** Hué. Wycieczka rikszami do zabytkowej części miasta, cytadela. Przelot do miasta Ho Chi Minh (dawny Sajgon). **Dz. 10** Ho Chi Minh – rejs Deltą rzeki Mekong. **Dz. 11** Ho Chi Minh. Tunele Cu Chi, zwiedzanie miasta i kolacja pożegnalna. **Dz. 12** Poranny spacer po parku, wizyta na bazarze i wylot z Ho Chi Minh do Warszawy. **Dz. 13** Przylot do Warszawy.

13–17 dni* | Wyloty z Warszawy 19/10 2026, 15/01, 10/02 2027 | od 9.998,–

4 degustacje wina w cenie

Smaki Francji – Szampania i Burgundia

Wspaniała wyprawa szlakiem francuskich winnic, wybornej kuchni i historycznych miast przez Burgundię i Szampanię. W sercu Szampanii zgłębimy historię najsłynniejszego na świecie wina musującego, podziwiając gotycką architekturę i łagodnie pofalowane, zielone krajobrazy.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot do Paryża. Spacer po Reims i wspólna kolacja w restauracji. **Dz. 2** Wizyta w Épernay i Hautvillers. **Dz. 3** Reims – Troyes – Beaune. Z Szampanii do Burgundii. Zwiedzanie Troyes. **Dz. 4** Burgundia i urocze miasto Beaune. Spacer po średniowiecznym Beaune. **Dz. 5** Gastronomiczna wędrówka po Dijon i winnicach Côte d'Or z degustacją wina. **Dz. 6** Wizyta w miasteczku Chablis i degustacja wina, Auxerre i powrót do domu z Paryża.

6 dni | Wyloty z Warszawy 13/09, 04/10 2026
od **6.498,–**

albatros.pl | rezerwacja +48 22 128 48 81 | Warszawa, ul. Marszałkowska 76 (8 piętro)

Cena zawiera: BILETY WSTĘPÓW, opiekę polskiego pilota, przeloty rejsowe, zakwaterowanie w pokojach 2-os., wyżywienie i transport zgodnie z programem, ubezpieczenie podstawowe.

Kod reklamy: GW17

Kraj/34432342

eprasa.pl 5de63726af

Chcą zmienić prawo łowieckie

FOT. GETTY IMAGES

Myśliwska rewolucja

Olga Tokarczuk, Agnieszka Holland, Władysław Frasyniuk – to tylko niektóre osoby, które poparły obywatelski projekt nowelizacji prawa łowieckiego. Zmiana nie kończy myślistwa w Polsce, ale wyciąga je z mroków PRL-u.

Jakub Chełmiński

Nową inicjatywę ustawodawczą ogłoszono w środę w Nowym Teatrze w Warszawie. Projekt zakłada m.in. zakaz nęcenia zwierząt pod ambony, likwidację polowań komercyjnych, w tym dla osób z zagranicy, wprowadza obowiązek rejestracji polowań i wiele innych regulacji.

Wśród proponowanych zmian jest odsunięcie polowań od zabudowy. – Dziś wiatraki są bardziej groźne od myśliwych z ostrą bronią. Bo wiatrak może stanąć 700 metrów od budynków, a strzelać można 150 metrów od przedszkola – mówi Magdalena Gałkiewicz z Zielonych, jedna ze współautorek inicjatywy.

Obecna Ustawa o prawie łowieckim została przyjęta w 1995 r. – Jest anachroniczna i nie odpowiada współczesnej wiedzy o ochronie zwierząt i środowiska – dodaje Gałkiewicz.

Dlatego organizacje pozarządowe zwarły szyki z naukowcami i przygotowały dużą nowelizację przepisów, która przystosowuje je do współczesnych czasów. Autorzy chcą wprowadzić je w trybie obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej. Najpierw powołali komitet inicjatywny. W jego skład wchodzą m.in. noblistka Olga Tokarczuk, ale też naukowcy i społecznicy. Współautorami zmian są m.in. mecenas Karolina Kuszlewicz i Radek Ślusarczyk z Pracowni na rzecz Wszystkich Istot.

Komitet musi zebrać tysiąc głosów, żeby marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty zarejestrował oficjalną zbiórkę podpisów. Wówczas na zebranie 100 tys. (nie liczą się podpisy online) inicjatorzy będą mieli trzy miesiące.

Czy się uda? – Jestem spokojna – mówi Magdalena Gałkiewicz. Akcja planowana jest z dużym rozmachem i już teraz organizatorzy mogą się pochwalić poparciem wielu osób ze świata kultury, sztuki, nauki i celebrytów. Tzw. ambasadorami projektu zostali m.in. Agnieszka Holland, współreżyserka filmu „Pokot", Mariusz Szczygieł, Władysław Frasyniuk czy Wilhelm i Anka Sasnalowie.

Czy Polacy potrzebują myśliwych?

Jednocześnie z projektem zmian prawa łowieckiego zaprezentowano też raport z badań organizacji More in Common o stosunku Polaków do myśliwych. Wynika z nich, że 40 proc. z nas uważa, że działalność myśliwych bardziej szkodzi przyrodzie, ale 34 proc. jest zdania, że jednak pomaga. Ta druga grupa jest liczniejsza na wsiach, gdzie respondenci podkreślali, że myśliwi chronią uprawy przed zwierzętami.

W kwestiach bezpieczeństwa polowań panuje już raczej zgoda. 89 proc. ankietowanych uważa, że myśliwi powinni przechodzić badania lekarskie, a 78 proc., że polowania dla rozrywki powinny być zabronione (to jedna z proponowanych zmian).

Jeśli podpisy uda się zebrać, nad ustawą będzie głosował Sejm. W badaniach opinii pytano też o preferencje partyjne. Ponad połowa wyborców KO uważa, że myśliwi szkodzą przyrodzie, w przypadku obu partii lewicowych ten odsetek jest jeszcze większy. Odwrotnie jest w elektoracie PiS, Korony czy Konfederacji.

Nieoficjalnie autorzy projektu przyznają, że rozmawiają o poparciu w Sejmie, szukają sojuszników wśród posłów i posłanek. W koalicji można jednak się spodziewać sporu, bo praw myśliwych może bronić PSL.

– Nie spodziewamy się wielu sojuszników w PSL-u, ale w Lewicy, KO czy nowym klubie Centrum jak najbardziej, może też częściowo w Polsce 2050. Wcale bym też nie wykluczała, że za projektem podniosą rękę niektórzy posłowie i posłanki z PiS – mówi Magdalena Gałkiewicz i przekonuje: – Myśliwi są obecni w większości klubów parlamentarnych, ale we wszystkich są też osoby, które staną po stronie zwierząt. Tym bardziej że projekt nie zamyka, nie likwiduje myślistwa, porządkuje tylko niektóre sprawy i stawia na bezpieczeństwo. Nie wykluczamy też poparcia wśród części środowiska samych myśliwych

Jeśli więc uda się zebrać 100 tys. podpisów, a także sejmową większość, to ustawa trafi do podpisu prezydenta Karola Nawrockiego. Ten jako doradcę ds. klimatu i środowiska zaangażował niedawno Marcina Możdżonka, związanego z Konfederacją prezesa Naczelnej Rady Łowieckiej (nadzoruje Polski Związek Łowiecki). – Wierzymy, że nowelizacja ustawy przejdzie z bardzo silnym mandatem społecznym. W dodatku projekty obywatelskie przechodzą na następną kadencję – podkreśla Gałkiewicz.

Autorzy podzieli zmiany na kilka obszarów: bezpieczeństwo i jawność; ograniczenie metod polowania; koniec polowań komercyjnych; prawa właścicieli gruntów; kontrola państwa.

Ale po kolei.

Na jakie zwierzęta będzie można polować

Nowelizacja wprowadza duże zmiany już w ustalaniu listy gatunków łownych. Dziś to kompetencje ministra klimatu i środowiska, który sporządza ją w rozporządzeniu. Nie ma jednak ram prawnych pozwalających listę modyfikować, sprawdzać, czy odstrzał odnosi zamierzone skutki. Ofiarami takiej polityki były m.in. głowienka, jarząbek, czernica, łyska i słonka. Choć liczebność tych ptaków malała, pozostawały na liście i latami można było je zabijać. Wykreślenie ich weszło w życie dopiero od stycznia tego roku. To największa zmiana w łowiectwie, mimo że już dwa lata temu ministerstwo zapowiadało reformę.

W myśl nowych przepisów minister musiałby dokonywać merytorycznego przeglądu gatunków łownych co pięć lat i oceniać, czy ich lista ma wciąż sens. Dodatkowo rozporządzenie musiałoby być konsultowane z naukowcami. To nowe narzędzie dla ministra w dyskusji ze środowiskiem łowieckim.

– Uzgadnianie planów łowieckich dziś odbywa się trochę na zasadzie między panem, wójtem a plebanem, czyli między łowczym

1 RP

- **Ambasadorzy projektu**
- Agnieszka Holland
- Ewa Woydyłło-Osiatyńska
- Magdalena Środa
- Maja Ostaszewska
- Jaga Hupało
- Joanna Rajkowska
- Julia Kamińska
- Szymon Szymankiewicz
- Paweł Tomaszewski
- Wilhelm i Anka Sasnalowie
- Mariusz Szczygieł
- Agata Passent
- Rafał Betlejewski
- Cecylia Malik
- Maria Seweryn
- Jacek Poniedziałek
- Katarzyna Kasia
- Maciej Makselon
- Władysław Frasyniuk
- Krzysztof i Karolina Skibowie
- Robert Maślak
- Andżelika Kimbort-Stępniak

eprasa.pl 5de63726af

Chcą zmienić prawo łowieckie

a Lasami Państwowymi. Nie ma w tym instytucji ochrony przyrody. My to chcemy ucywilizować – mówi Magdalena Gałkiewicz.

Jednocześnie nowelizacja zabraniałaby wsiedlania do środowiska trzech gatunków obcych: muflona, daniela i bażanta. Dziś myśliwi hodują te zwierzęta w tzw. OHZ-ach (ośrodkach hodowli zwierzyny), po to, żeby na nie później polować. – Już sama hodowla zwierząt, żeby potem je wypuszczać i zabijać, jest kontrowersyjna etycznie. Uważamy, że to patologia – komentuje Gałkiewicz, a słowo „patologia" przewija się też przy opisie kolejnych punktów.

Zwraca uwagę, że konwencja z Aarhus daje społeczeństwu prawo do kontroli nad środowiskiem naturalnym, a obowiązujące przepisy Ustawy prawo łowieckie tego prawa obywateli pozbawiają.

Dlatego plany łowieckie musiałyby być także obligatoryjnie uzgadniane z szefem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, podobnie jak dziś trzeba to robić z raportami oddziaływania na środowisko sporządzanymi dla inwestycji. Możliwość opiniowania planów miałaby też strona społeczna.

Plany dziesięcioletnie miałyby też podlegać procedurze administracyjnej, czyli byłaby możliwość ich zaskarżenia. To podobna sytuacja jak z planami urządzania lasów.

Gdzie będzie można polować

Dużą zmianą w krajobrazie byłby zakaz stawiania ambon i tzw. zwyżek w otulinach parków narodowych i rezerwatów przyrody. Dziś normą jest, że myśliwi stawiają budowle do strzelania na granicy rezerwatów i skierowane w ich stronę. W przypadku obszarów Natura 2000 byłoby możliwe tylko w szczególnych okolicznościach i za zgodą dyrektora RDOŚ.

Druga zmiana kończąca z peerelowską praktyką to obowiązek przedstawienia zgody na piśmie właściciela terenu na postawienie ambony. – Dziś zapis ten nie jest doprecyzowany i są przypadki, że myśliwi powołują się na zgodę ustną sprzed trzydziestu lat. Musi to być dokument weryfikowalny – komentuje Gałkiewicz.

Według nowej ustawy łatwiej byłoby też wyłączyć swój prywatny grunt z obwodu łowieckiego. Obecnie mogą to zrobić osoby prywatne, ale już nie przedsiębiorstwa czy organizacje społeczne. Nowelizacja rozszerza tę możliwość o fundacje czy stowarzyszenia. – Znam fundację, która prowadzi na swojej działce leśne przedszkole. Myśliwi polują za ich oknami i nic nie mogą z tym zrobić – mówi ekspertka.

Obwody łowieckie nie obowiązywałyby także w granicach miast – dziś polowania odbywały się choćby w coraz gęściej zabudowanej Choszczówce na warszawskiej Białołęce. Swoje obszary mogłyby też wyłączyć gminy. Teraz może to zrobić tylko sejmik województwa, ta kompetencja miałaby zejść na niższy szczebel samorządu, który szybciej powinien reagować na oczekiwania wyborców.

Dużą zmianą byłoby też wspomniane zwiększenie odległości polowań od budynków. Dziś to 150 metrów i to tylko od budynków mieszkalnych. – To absurdalne. Wiatraki można stawiać 700 metrów od zabudowań, bo mają przeszkadzać, a strzelać z ostrej broni można 150 metrów od okien. Zmieniamy tę odległość na minimum 700 metrów od jakichkolwiek budynków, także użyteczności publicznej, jak przedszkola i szkoły. W przypadku budynków użyteczności publicznej liczymy odległość od granic działki, a nie budynku – mówi Magdalena Gałkiewicz.

Zmiana metod

Inicjatywa kładzie duży nacisk na podniesienie bezpieczeństwa, bo myśliwi zabijają rocznie nawet kilkoro ludzi. W ciągu ostatnich dziesięciu lat naliczono 28 ofiar wypadków na polowaniach.

Dlatego zakazane miałoby być polowanie nocne, z samochodu, łodzi, przy użyciu noktowizorów czy termowizji. A także z naganką, czyli pędzeniem zwierząt wprost pod lufy myśliwych.

Ważną zmianą byłby też zapis, że strażnik łowiecki nie może być członkiem Polskiego Związku Łowieckiego. Straż Łowiecką powołują wojewodowie. W praktyce bardzo często to także myśliwi, którzy w teorii mają kontrolować swoich kolegów. A obecnie nie mają nawet uprawnień do sprawdzenia alkomatem osoby biorącej udział w polowaniu. Inicjatorzy ustawy chcą, żeby za udział z promilami we krwi karać na podobnych zasadach jak za jazdę po pijanemu.

Kolejną zmianą metod polowania byłby zakaz dokarmiania zwierząt, czyli nęcenia. Dziś powszechną praktyką jest wysypywanie jedzenia w pobliżu ambon. Przyzwyczajone do łatwego posiłku zwierzęta w końcu same wchodzą pod lufy. W dodatku jakość wykładanego przez myśliwych pokarmu też często bywa wątpliwa, o czym wielokrotnie pisaliśmy na naszych łamach.

Pytam, czy strona społeczna nie boi się argumentu, że zmiana przepisów oznacza głodzenie zwierząt, szczególnie zimą. – Mogą się pojawić, ale fakty są takie, że zwierzęta doskonale radzą sobie same i nie ma absolutnie potrzeby ich dokarmiać, o czym od lat mówią naukowcy – odpowiada Gałkiewicz. Ponadto przepisy zachowałyby możliwość dokarmiania w szczególnych okolicznościach, ale za zgodą dyrektora RDOŚ w uzasadnionych przypadkach.

Zakaz komercji

O kolejnym punkcie sami autorzy mówią, że to będzie najmocniejsza proponowana zmiana, bo polowania komercyjne są jednym ze źródeł dochodu myśliwych. W skrócie chodzi o to, że polować na polskie zwierzęta może ten, kto zapłaci.

– Jak to kiedyś określił Marcin Kostrzyński, wiceprezes Niech Żyją i członek naszego komitetu, traktują nas jak obywateli trzeciego świata, gdzie za pieniądze można przyjechać i zrobić wszystko. Za czasów PRL-u polowania nazywane były dewizowymi, a zwierzęta zabijane dla rozrywki. PZŁ czerpał z tego ogromne dochody. Od czasów słusznie minionych zmieniło się tylko to, że nie płacą już w dolarach, tylko w złotówkach – tłumaczy Gałkiewicz.

Nowelizacja wygasza więc całą dziedzinę przemysłu łowieckiego polegającą na organizacji komercyjnych polowań. Według badań opinii popiera to 70 proc. ankietowanych.

Komitet inicjatywny

• Olga Tokarczuk, Fundacja Olgi Tokarczuk; Radek Ślusarczyk, Pracownia na rzecz Wszystkich Istot; prof. dr hab. Andrzej Elżanowski, Uniwersytet Warszawski; prof. dr hab. Wojciech Pisula, IP PAN; prof. dr hab. Marcin Urbaniak, UKEN; Roman Głodowski, Stowarzyszenie Nasz Bóbr; Renata Markowska, Noga w Łapę; Izabela Kadłucka, Niech Żyją; Marcin Kostrzyński, Niech Żyją; Zenon Kruczyński, Niech Żyją; Ewa Suffin, Strefa Zieleni; Katarzyna Jaślar, Akcja Demokracja; Magdalena Gałkiewicz, Zieloni; Przemek Słowik, Zieloni; Robert Suligowski, Zieloni.

• **Karolina Kuszlewicz i Maja Ostaszewska podczas środowego ogłoszenia inicjatywy ustawodawczej w Nowym Teatrze w Warszawie** FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Obecna Ustawa o prawie łowieckim została przyjęta w 1995 roku

A jednocześnie wprowadziłaby jawny rejestr polowań. Dziś te zbiorowe muszą być zgłaszane do wójta lub burmistrza, a ten ogranicza się do umieszczenia ich w Biuletynie Informacji Publicznej. Polowania indywidualne teoretycznie muszą być zapisane w księdze polowań, ale te nie są dostępne online. Na myśliwego można się więc natknąć, biegając, jeżdżąc rowerem czy po prostu spacerując po lesie.

Po zmianie myśliwy musiałby wpisywać do specjalnej aplikacji każde wyjście w teren na polowaniu z podaniem lokalizacji. Tak, jak choćby dziś robią operatorzy dronów, którzy każdy lot muszą sygnalizować w aplikacji. – Obecnie, jeśli ktoś chce zrobić zdjęciem dronem, to musi o tym powiadomić, żeby wiedziały o tym choćby służby. A jeśli ktoś chce strzelać w lesie z ostrej amunicji, to nie informuje o tym publicznie – komentuje Gałkiewicz.

Jedna z ostatnich już zmian – choć ona też mogłaby zaboleć PZŁ – dotyczy jawności finansowania. Związek Łowiecki musiałby się rozliczać z dotacji i składać transparentne i dostępne publicznie sprawozdania finansowe.

– Zwierzęta dzikie należą do Skarbu Państwa, więc myśliwi dysponują wspólnym majątkiem nas wszystkich. Uważamy, że rozliczanie się w tej sytuacji powinno być jasne i przejrzyste. A wciąż nie możemy się tego doczekać – mówi.

Na potrzeby inicjatywy powstała specjalna strona internetowa. Tam znajdą się informacje, gdzie można składać podpisy: www.uwagapolowanie.pl ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34433394

Z głębokim smutkiem żegnamy

doktora

Krzysztofa Pawłowskiego

Współzałożyciela i wieloletniego Przewodniczącego

Rady Organizatorów Business Centre Club

Wspaniałego Człowieka i Przyjaciela.

Rodzinie i Najbliższym

składamy wyrazy serdecznego współczucia

Zarząd i Gremia Klubowe BCC
oraz Zarząd Związku Pracodawców BCC

eprasa.pl 5de63726af

Jak maturzyści oszukują system

Już w kilka minut po rozpoczęciu egzaminu maturzyści, którzy przemycili telefon, zaczynali szukać rozwiązań na czatach. I bez trudu je znajdowali, często za pieniądze. – Prawo i procedury nie nadążają za oszustami – przyznaje szef CKE.

Karolina Słowik

Jest poniedziałek 4 maja, do rozpoczęcia matury z języka polskiego na poziomie podstawowym pozostało 15 minut. Kinia pisze na czacie maturalnym, żeby się nie bać, bo policja na Discorda nie wjedzie.

Discord to komunikator popularny nie tylko wśród graczy. Żeby dostać się na konkretny serwer, trzeba mieć zaproszenie. Nie da się go wyszukać. Jednak zaproszenia krążą po serwisie X czy Instagramie. Zainteresowani potrtafią je znaleźć bez trudu. Ale część osób obawia się konsekwencji, piszą o swoich wątpliwościach.

Kinia: „Łapią tylko tych, co wysyłają zdjęcia z peselem, tak to nie".

Ruda: „Ja po maturach zawsze Discorda usuwam".

Jacek: „Usuwanie nic i tak nie da, chodzi o numer IP".

Kinia uspokaja, że policja takimi rzeczami się nie zajmuje. Zapewnia, że pomoże wszystkim uczestnikom czatu, tak jak w przeszłości.

„Rok temu i dwa wysyłałam jako pierwsza arkusze o godz. 9.02 na Discordy, Telegramy i Twittery i zero problemów" – podkreśla.

Ludzie potrafią zdjęcia cykać na maturze. Nie kumam, w jaki sposób?

Wybija godz. 9 i uczestnicy czatu się niepokoją. Pytają, czy na pewno ktoś wyśle zdjęcia tegorocznych zadań i czy na pewno będą odpowiedzi? Kinia uspokaja: „Nie róbcie spamu!".

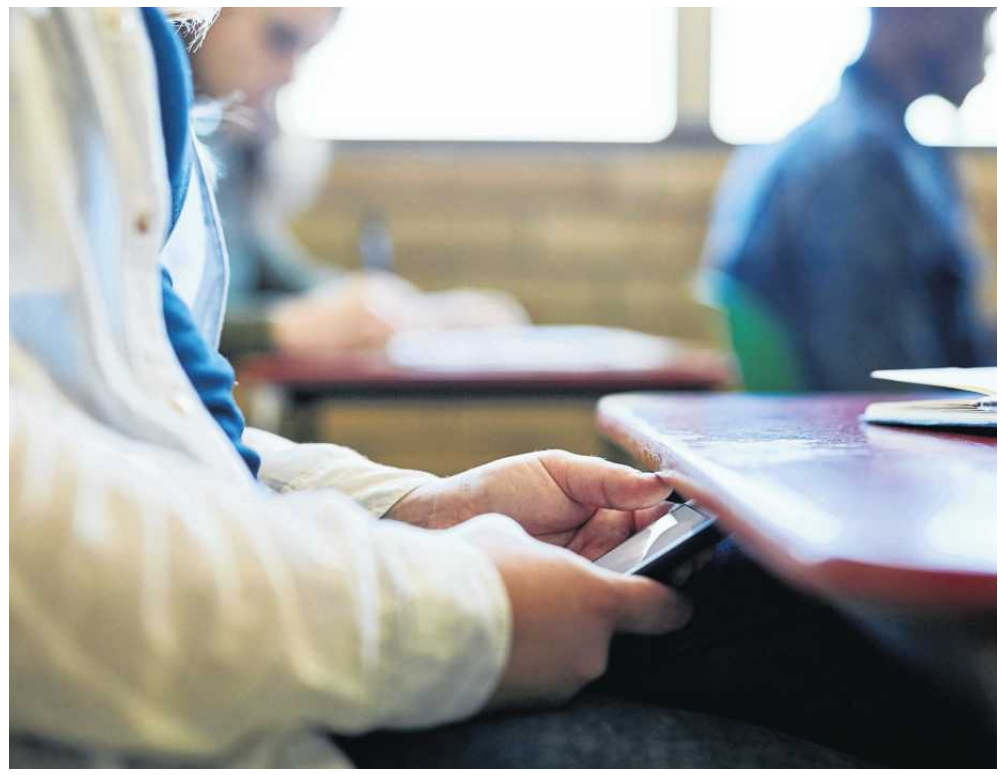
Dołącza się Magda: „Dawajcie foty, to wam pomogę".

Jest godz. 9.01 i Kinia informuje, że ma już pierwsze zdjęcia arkusza z języka polskiego. Natychmiast pojawia się lawina pytań: gdzie, daj, kiedy odpowiedzi? Jacek uspokaja: „Nie spamujcie, mordy!".

Bo rzeczywiście, jeśli ktoś przemycił na salę egzaminacyjną telefon i spogląda na czat, w którym uczestniczy kilka tysięcy osób, a każda napisze coś niezwiązanego z odpowiedziami, robi się zamieszanie i ciężko będzie cokolwiek ściągnąć.

Jacek tłumaczy: „Będzie gorzej cokolwiek znaleźć maturzystom, jak będzie spam". Za ten komunikat dostał osiem serduszek. Ale zaniepokojeni nadal się niecierpliwią i dopytują: „Robi ktoś odpowiedzi? Proszę".

O godz. 9.09 Kinia wraca z konkretami: „Wpływ pracy człowieka na otoczenie i jego rzeczywistość to pierwszy temat rozprawki. Zaraz foty wysyłam".

• **W zeszłym roku na 256 tys. zdających unieważniono 72 matury. Tegoroczne dane nie są jeszcze pełne** FOT. GETTY IMAGES

Dołącza się Klaudyna i radzi, żeby w tym temacie odnieść się do „Pana Tadeusza". A w drugim temacie rozprawki – do „Lalki". „Kiedy Wokulski bardzo przejmuje się tym, jak widzi go arystokracja. Szczególnie Izabela. Zmienia swój styl życia, zdobywa majątek i próbuje się dopasować do wyższych sfer" – tłumaczy.

Z kolei Ruda wysyła zrzuty ekranu z tego, co proponuje sztuczna inteligencja: „Lalkę", „Ziemię obiecaną" i „Chłopów". Do każdej z lektur są krótkie opisy.

Bartosz dziwi się: „Co wy k... maturę przez Discorda piszecie?". ZXC też jest zaskoczony: „Ludzie potrafią zdjęcia cykać na maturze, nie kumam, w jaki sposób".

Reszta siedzi cicho. Piszą.

Klaudyna o godz. 9.22 wraca z odpowiedziami do zadań 1-5. Część z nich to zadania „prawda/fałsz", inne są otwarte i odnoszą się do zaproponowanych przez CKE dwóch tekstów: Agnieszki Krzemińskiej i Olafa Szewczyka. Pisanie odpowiedzi zajęło więc trochę czasu.

Minutę później Magda proponuje swój wstęp do rozprawki dotyczącej pracy. Pisze, że praca to: „jedno z fundamentalnych doświadczeń w życiu każdego człowieka. Towarzyszy nam od zarania dziejów, będąc sposobem na przetrwanie, a z czasem stając się także drogą do samorealizacji".

Zaciekawiony 188467 pyta: „Co wy komisji nie macie?". Nikt mu nie odpowiada, bo piszą. O 9.30 Dawid prosi o odpowiedzi do zadań prawda/fałsz. Nie zauważył, że pojawiły się wcześniej. Pewnie trudno mu scrollować i szukać na górze czatu.

Prof. Balicki: Widzę konieczność dyskusji o kształcie

Brak jednoznacznego rozstrzygnięcia co do modelu rządów jest jednym z istotnych niedociągnięć obecnej konstytucji

ROZMOWA Z
PROF. RYSZARDEM BALICKIM,
konstytucjonalistą z Uniwersytetu Wrocławskiego, członkiem PKW

EWA IVANOWA: Prezydent powołał Radę Nowej Konstytucji, w skład której weszła m.in. była prezes Trybunału Konstytucyjnego Julia Przyłębska. Zaproszenia mają dostać kolejni eksperci i przedstawiciele klubów i kół poselskich. Rada ma pracować nad konstytucją nowej generacji 2030 roku. Jakie są szanse na zmianę konstytucji?

RYSZARD BALICKI: Procedura zmiany konstytucji wymaga większości kwalifikowanej. Taką ustawę uchwala Sejm większością co najmniej 2/3 głosów oraz Senat bezwzględną większością głosów. W przypadku, gdy zmiany dotyczą kluczowych rozdziałów konstytucji (Rzeczpospolita, Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela lub Zmiana Konstytucji) może odbyć się jeszcze referendum. Obecne podziały polityczne są tak głębokie, że uzyskanie koniecznej większości jest nie do zrealizowania.

• **Członkowie Rady Nowej Konstytucji powołanej przez prezydenta Karola Nawrockiego** FOT. PRZEMYSŁAW KELER/KPRP

Oprócz formalnych przeszkód ważne jest także to, że nastroje społeczne nie sprzyjają takiej zmianie. Jako społeczeństwo jesteśmy mocno podzieleni. Dlatego osiągnięcie kompromisu, który byłby akceptowany przez większość, jest obecnie niemożliwe.

Tak że zarówno na płaszczyźnie formalnej, jak i społecznej nie widzę teraz żadnej możliwości dokonania zmiany konstytucji.

Prezydent mówił, że mamy moment konstytucyjny. Pan twierdzi, że nie?

– Skala polaryzacji społecznej powoduje, że nie ma obecnie możliwości toczenia głębszych dyskusji ustrojowych. Konstytucja nie jest programem politycznym ani manifestem jednego obozu. Jest aktem założycielskim wspólnoty politycznej. Jeżeli nie ma porozumienia co do diagnozy problemów państwa, wspólnego języka opisu kryzysu instytucjonalnego ani zgody co do legitymacji niektórych organów, to nie ma szansy na dyskusję czy kompromis. Nie ma szansy na rozmowy o dobru wspólnym.

Nie istnieje dziś minimum wspólnotowe. Zamiast tego pojawi się od razu spór i pytania: komu konstytucja ma dać przewagę, kto zyska władzę, silniejszą pozycję, a kto straci.

Inicjatywa Karola Nawrockiego to inicjatywa o charakterze prawnym czy politycznym?

– Według mnie decyzja o powołaniu Rady Nowej Konstytucji ma charakter ściśle polityczny. To inicjatywa nastawiona na przygotowanie projektu, który mógłby być wykorzystywany w przyszłej kampanii prezydenckiej. Stąd ta korelacja z 2030 r. kiedy kończy się kadencja obecnego prezydenta.

A o czym pana zdaniem świadczy skład Rady?

– Nie znamy jeszcze składu całej Rady, trudno więc jednoznacznie oceniać. Na razie powołano pierwszą grupę. Ale już widać, że są to osoby, które reprezentują poglądy zbieżne z poglądami i wizją pana prezydenta.

Prezydent twierdzi, że obecny system ustrojowy jest niewydolny. Jego głównym problemem jest rozproszenie władzy między dwoma ośrodkami: prezydenckim i rządowym. To trafna diagnoza? Wcześniej w Kanale Zero Karol Nawrocki mówił, że jest zwolennikiem systemu prezydenckiego.

– Obecna konstytucja obowiązuje prawie 30 lat. Jest wyrazem nadziei i wiary w dobroć ludzi, zwłaszcza polityków. Pisano ją w innych czasach i z innymi założeniami, oczekiwaniami. Jej autorzy byli przekonani, że władze będą chciały ze sobą współpracować, a partie polityczne będą dążyć do porozumienia, będą respektować nie tylko literę konstytucji, lecz także jej sens ustrojowy.

Dziś mamy za sobą doświadczenia, które skłaniają do tego, aby pewne kwestie głębiej przemyśleć, a niektóre procedury mocniej sformalizować. Mamy możliwość oceny części rozwiązań instytucjonalnych, które chyba nie do końca się sprawdziły.

I faktycznie w pierwszej kolejności należałoby się zastanowić czy obecny prezydencko-premierowski model jest optymalny, czy też lepszy byłby model z przewagą jednego z tych elementów, czyli model prezydencki albo model kanclerski.

Brak jednoznacznego rozstrzygnięcia co do modelu rządów jest w mojej ocenie jednym z istotnych niedociągnięć obecnej konstytucji.

Z jednej strony postawiono mocno akcent na system parlamentarny z silną pozycją rady ministrów, ale jednocześnie prezydent pochodzi z wyborów powszechnych i ma szeroki zakres kompetencji. Taka konstrukcja powoduje, że spór pomiędzy ośrodkiem prezydenckim a rządowym jest bardzo prawdopodobny.

Model prezydencki może wydawać się atrakcyjny, bo obiecuje sprawczość i prosty mechanizm przywództwa, ale w warunkach silnej polaryza-

eprasa.pl 5de63726af

O 9.34 Maxxy podsyła dalsze odpowiedzi do zadań otwartych, aż do szesnastego. Do jedenastego proponuje wersję: „Rzecki jest człowiekiem przywiązanym do ludzi, co widać w jego relacji z Wokulskim – pozostaje wobec niego lojalny i oddany, interesuje się jego losem i wspiera go, mimo trudnych okoliczności".

O godz. 9.38 Zosia pyta: „Macie piąte?". Było kwadrans temu, ale nikt nie ma czasu, żeby jej odpisać.

Inni też się gubią. Wera pyta o odpowiedzi na zadania 1-8, Amelia o zadanie szóste, a Berg o trzynaste. Robi się bałagan. Dopiero o godz. 10.05 Melania zbiera wszystko w jeden post i odpowiedzi pojawiają się po kolei, od 1 do 16. Mimo tego niektórzy maturzyści się gubią i pytają o odpowiedzi na poszczególne zadania.

Po dwóch godzinach egzaminu 188467 skarży się, że u nich kazali oddać telefony i zaczęli pilnować. Dołączają ci, którzy telefonu na salę nie wnieśli. A około godz. 13 pojawiają się wpisy tych, którzy właśnie zaczynają sprawdzać, czy dobrze napisali.

Wstaw film na TikTok promujący nasz serwer

To opis tylko jednego czatu z darmowym dostępem. Są też bardziej kameralne, za które trzeba zapłacić: 30, 50 zł. Jeszcze droższe są kilkuosobowe czaty na Menssengerze – tam zdający mają pewność, że ludzie, którzy piszą za nich maturę, robią to tylko dla nich. Tam nie ma bałaganu, spamu i łatwiej się we wszystkim połapać.

Niektóre czaty mają inny rodzaj opłaty. Jeden z popularniejszych na Discordzie ogłasza się tak: „Aby odblokować ekskluzywny kanał z materiałami na Matury & E8 2026, musisz wykonać proste zadanie promocyjne: Wstaw film na TikTok promujący nasz serwer. Użyj tekstu: „przeciek maturalny", „wyciek maturalny", „przeciek z CKE", „arkusze z CKE". Użyj obowiązkowych hasztagów: #matura2026 #przecieki lub inne powiązane z maturą".

Chodzi o reklamę, rozpoznawalność i konkurencję, która jest duża. Zarabiający na rozwiązywaniu matur niczego nie ryzykują.

Całe ryzyko jest po stronie zdającego – za wniesienie urządzenia z dostępem do internetu może zostać ukarany unieważnieniem egzaminu. W jaki sposób zdający wnoszą telefony i jak z nich korzystają? Maturzyści pisali o tym na innym serwerze, podczas wtorkowej matury z matematyki. Wtedy wszystkie odpowiedzi pojawiły się już o godzinie 10.06. Jeden ze zdających radził się: „O której mam wyjść do kibla?". Inny dziwił się: „Co, bierzecie telefon w gacie?". I otrzymał odpowiedź: „Jak w gacie? Do kieszeni można na luzie".

Na kolejnym serwerze też dopytywano: „Jak ściągacie na maturach XD Mocne to jest". Oprócz odpowiedzi „Łazienka", „Wychodzą do kibla", Kapitan Morgan instruował: „Telefon miedzy arkusz i jedziesz".

Ale ze spisywaniem w łazience część maturzystów miała problemy.

„Nie było jak ściągnąć, bo pilnowali w kiblu nawet, więc cała maturka wystrzelana".

„Ej, mogę schować telefon w bucie, ale jak mam zapamiętać pytania, jeśli nie dam rady zrobić zdjęcia?" – dopytywał zdający.

Biznes na maturalnych oszustwach

Żeby zdający mogli ściągać, ci, którzy rozwiązują im zadania, muszą mieć zdjęcia arkuszy po godz. 9. Przestrzegali uczniów, by nie kombinowali z wcześniejszymi przeciekami, bo maturalny arkusz jest tajny. „Konsekwencje są tego niewarte, unieważnienie matury to najmniejsza rzecz, która ci grozi za leak przed 9" – pouczali.

I pisali, jak to działa: „Ludzie wysyłają zdjęcia na Discord -> ludzie rozwiązują". „Best strategy, co działało rok temu, to mieliśmy Discord gdzie z 5-6k uczniów wniosło telefon i rozwiązywaliśmy arkusze dla nich XD A oni dawali zdjęcia po godz. 9".

Są też tacy, którzy wyręczają maturzystów w robieniu zdjęć. Bo to największe ryzyko: wyjąć telefon tuż po 9 i zacząć cykać aparatem każdą stronę arkusza. Starsi koledzy, którzy często maturę mają już dawno za sobą, wchodzą na maturę, tylko żeby zrobić zdjęcia arkuszy z pytaniami. Nie zależy im na zdaniu egzaminu. A unieważnienie mało ich obchodzi. O takich przypadkach ministra edukacji Barbara Nowacka mówiła w TVP Info.

– To elementarna nieuczciwość. Są osoby, które podchodzą do matury nie po to, by ją zdać. Tylko po to, by zrobić zdjęcie – zaznaczała.

Ale przekonywała, że „to szczęśliwie nie zagraża systemowi". – System co do zasady jest szczelny – mówiła. – Bo maturzyści telefonów nie mogą mieć, a prace napisać muszą – dodała.

W tym roku do matury są wyjątkowe, bo do egzaminów przystąpiły osoby, które w wyniku reformy drugiego rządu Donalda Tuska rozpoczęły szkołę w wieku sześciu lat. To rocznik przejściowy, więc mieszczą się w nim „sześcio-" i „siedmiolatki". W efekcie to ponad 344 tys. osób. W zeszłym roku było ich 256 tys.

Trudno ocenić, jak wielu maturzystów ściąga. Z czatu potrafi korzystać kilka tysięcy uczniów, a takich czatów jest wiele.

O dyktowaniu przez słuchawki pisała niedawno w katowickiej „Wyborczej" Magdalena Warchala-Kopeć. Z ustaleń dziennikarki wynika, że usługa kosztuje nawet 300 zł. Do tego trzeba zakupić sprzęt.

Na czatach o takim sposobie pisali też zainteresowani. „Na słuchawce jestem z koleżanką, dopiero kody wpisują" – informowała Agnieszka, tuż po godz. 9 podczas matury z języka polskiego. Ale dwie godziny później sprawa się skomplikowała. „Mojej koleżance chyba zabrali słuchawkę, a miałam jej pomagać. Game over" – zaznaczyła.

> *Nie jest tak, że umywam ręce. Publikowanie zdjęć nie jest przestępstwem, ale jest nieuczciwością. To nieetyczne. Jeśli tylko znajdę na to paragrafy, zgłoszę sprawę odpowiednim służbom*
>
> **PROF. ROBERT ZAKRZEWSKI**
> szef CKE

Zarabiają nie tylko ci, którzy rozwiązują maturalne zadania. Publikujących zdjęcia arkuszy w sieci tuż po rozpoczęciu egzaminu, traktuje się jak bohaterów. I niektórzy wpłacają im pieniądze dobrowolnie. „Jeśli uważasz, że moja pomoc była przydatna, bardzo będzie mi miło gdy wesprzesz mnie kawką" – zachęca najbardziej rozpoznawalny. Można mu wpłacić 15, 25 lub 40 zł. W kilka dni zarobił prawie 3 tys. zł.

Szef CKE: „Czuję się odpowiedzialny za system"

Opisywany przez Warchalę-Kopeć młody aktywista Wojciech Ćwikowski, który tropi maturalne oszustwa i je dokumentuje, rozgoryczony napisał, że Centralna Komisja Egzaminacyjna umywa ręce, że za arkusze maturalne bierze odpowiedzialność tylko do godz. 9. Czyli do momentu, kiedy są tajne. A potem można już publikować zdjęcia w sieci, prawo ani żadne reguły tego nie zabraniają.

O tę kwestię „Wyborcza" zapytała szefa CKE prof. Roberta Zakrzewskiego. – Nie jest tak, że umywam ręce. Publikowanie zdjęć nie jest przestępstwem, ale jest nieuczciwością. To nieetyczne. Jeśli tylko znajdę na to paragrafy, zgłoszę sprawę odpowiednim służbom – deklaruje.

Przypomniał, że w zeszłym roku po obowiązkowej maturze pisemnej zgłaszał podobne sprawy do prokuratury. Wysłał łącznie siedem wniosków, również po egzaminie z biologii, geografii oraz WOS-u. Chciał dopaść tych, którzy zdjęcia publikują i robią z tego biznes. W każdym przypadku prokuratura odmawiała wszczęcia postępowania, bo „nie zawierało to znamion czynu zabronionego".

– Prawo i procedury nie nadążają za oszutami. Ale i tak czuję się odpowiedzialny za ten system. Biorę to na klatę, historia mnie oceni – kończy szef CKE.

W zeszłym roku na 256 rys. zdających unieważniono 72 matury. Tegoroczne dane nie są jeszcze pełne – na razie informowano o kilkunastu unieważnieniach egzaminu z polskiego i podobnej liczbie na matematyce. ●

konstytucji

cji niesie ryzyko koncentracji konfliktu wokół jednej osoby i dalszej personalizacji władzy.

Osobiście bliższy jest mi model kanclerski, czyli konsekwentne wzmocnienie rządu i premiera jako ośrodka odpowiedzialnego za prowadzenie polityki państwa. Taki model porządkuje odpowiedzialność polityczną, bo pozwala obywatelom jasno ustalić, kto faktycznie rządzi i kogo można rozliczyć za decyzje państwa. Innymi słowy, chodzi nie tylko o sprawność rządzenia, ale także o czytelność odpowiedzialności.

Poważnego i głębokiego namysłu wymaga ocena słabości pewnych zabezpieczeń formalnych związanych z funkcjonowaniem instytucji takich jak choćby Trybunał Konstytucyjny, czy KRS. Uszczegółowienia wymagają również pewne kwestie dotyczące funkcjonowania sądownictwa. Na pewno należałoby także przemyśleć model odpowiedzialności konstytucyjnej.

Trzydziestolecie konstytucji jest dobrym momentem do tego rodzaju rozważań. Ale to powinna być szczera, pogłębiona i uczciwa analiza praktyki funkcjonowania konstytucji przez ostatnie lata. A nie element walki politycznej, czy następnej kampanii wyborczej.

Jaki status ma Rada Nowej Konstytucji? Jej działania mają podstawę prawną?

– To ciało o charakterze doradczym i, jak rozumiem, działa ono w ramach struktury Kancelarii Prezydenta. Przynajmniej tak powinno być usytuowane.

Ale problem w tym, że chyba nie jest częścią kancelarii i stąd niektórzy konstytucjonaliści kwestionują formalne podstawy funkcjonowania rady. Wytykane jest także, że nie wydano i nie opublikowano zarządzeń o jej powołaniu.

– Niezależnie od kwestii organizacyjnych w mojej ocenie nie ma podstaw do kwestionowania możliwość powoływania przez prezydenta ciał doradczych, które działają na jego rzecz. Istotne jest raczej to, czy za taką inicjatywą stoi faktycznie chęć wysłuchania zdania jakiejś grupy, środowiska, czy też jest to inicjatywa o charakterze wyłącznie pozornym, fasadowym.

Gdyby to pana prezydent poprosił o udział w radzie pracującej nad nową konstytucją, to przyjąłby pan zaproszenie?

– Trudne pytanie. Dostrzegam konieczność dyskusji nad kształtem obecnej ustawy zasadniczej po latach jej obowiązywania. Ale radę postrzegam tylko jako element bieżącego sporu politycznego, nie widzę prób diagnozy obecnej sytuacji czy poszukiwania rozwiązań. Tak że, jeżeli rada miałaby być wykorzystywana tylko do celów politycznych, to podziękowałbym i odmówił. ●

Ewa Ivanova

REKLAMA
Kraj/34433731

eprasa.pl 5de63726af

Na co stawiają seniorzy

Nasi Czytelnicy wybrali najciekawsze ciekawe praktyki w regionach i wybranych miastach, które służą seniorom i wspierają ich aktywność.

• **Spacery po Łodzi to nie tylko sentymentalna podróż w czasie, ale i okazja, by się spotkać** FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Dariusz Kortko

Trwa akcja „Gazety Wyborczej” Supermiasta i Superregiony. W tym roku przyglądamy się zmianie demograficznej i zastanawiamy się, jak wpłynie ona na życie naszego, coraz szybciej starzejącego się społeczeństwa, z jakimi wyzwaniami będziemy musieli się zmierzyć, jaki wpływ odciśnie na naszym najbliższym otoczeniu?

Naszej debacie towarzyszy plebiscyt – w tym roku na podstawie zgłoszeń naszych Czytelników wybraliśmy najciekawsze ciekawe praktyki w regionach i wybranych miastach, które służą seniorom i wspierają ich aktywność. Głosowanie trwało do 3 maja. Nadszedł czas, by ogłosić zwycięzców.

Gdy oglądaliśmy wyniki w pierwszych dniach głosowania, byliśmy przekonania, że w wielu miastach i regionach wygrają uniwersytety trzeciego wieku i centra aktywności seniorów. Tak się stało np. w Białymstoku, gdzie najwięcej głosów zdobyła „srebrna edukacja” w CAS. Zajęcia prowadzą tam lekarze, naukowcy białostockich uczelni, farmaceuci, ekonomiści, bankowcy, prawnicy, urzędnicy z ZUS czy NFZ. Cierpliwie odpowiadają na pytania, kierują do odpowiednich specjalistów czy urzędów.

Rekrutacja trwała minutę

Jagielloński Uniwersytet Trzeciego Wieku nie miał w Krakowie konkurencji, bo cieszy się ogromną popularnością. Jak mówi Marcin Kubat, rzecznik UJ, w tym roku rekrutacja na JUTW trwała zaledwie minutę. Odbywała się online i wygrywał ten, kto był szybszy. Słuchacze, których pytaliśmy, czy chce im się jeszcze „studiować”, odpowiadali, że dziwią ich osoby, które tego nie robią. – Oczywiście mają do tego prawo, ale problem w tym, że większość Warszawiacy też masowo wybierali Pierwszy Uniwersytet Trzeciego Wieku na Żoliborzu. Gdy zadzwoniliśmy z wiadomością o wygranej do Sławomiry Pieńkowskiej, prezeski UTW, była w ferworze przygotowań do wyjazdu. – Pakuję się i robię ostatnie zakupy. Jutro wylatujemy do Splitu na Erasmusa – powiedziała. Jak to możliwe? Seniorzy zgłosili się do unijnego projektu Erasmus Plus, który kojarzy się raczej z wyjazdami studentów, ale czyż Uniwersytet Trzeciego Wieku nie jest dla studentów? Tym sposobem Żoliborzanie zwiedzili już Portugalię, Grecję, Hiszpanie, tym razem bawią w Chorwacji.

Warszawa zachowała się nietypowo, bo w naszym plebiscycie Czytelnicy rozdali aż trzy równorzędne pierwsze miejsca – poza wyróżnieniem UTW, wybrali także Fundację Pomocy RAZEM (stawia na integrację i rozwój zainteresowań, ale też służy pomocą osobom w kryzysie, prowadząc m.in. telefon zaufania dla seniorów). Pierwsze miejsce zdobyła także klubokawiarnia Nasza, która działa przy ul. Stalowej. Lokal jest otwarty dla wszystkich, ale seniorzy mają tu szczególnie przyjazne ceny, np. herbatę kupują za 2 zł, cappuccino za 5 zł.

Spacery po Łodzi chwytają za serce

Gdy Kraków, Białystok czy Warszawa stawiały na edukację, mieszkańcy Łodzi wybrali spacery po mieście. Justyna Tomaszewska, organizatorka spacerów jest pewna, że te spotkania to nie tylko podróże sentymentalne, ale też okazja, by z kimś porozmawiać. Integracja to niezwykle ważna funkcja wycieczek.

Jej przeczucia potwierdza zwycięzca plebiscytu w woj. warmińsko-mazurskim. Sklepik ze Świętym Spokojem, który działa w Olsztynie, zdobył 28 proc. wszystkich głosów. Można się tu napić kawy, herbaty czy zjeść ciasto (nie ma cennika, każdy płaci tyle, ile uważa). To również przestrzeń warsztatowa, szkoleniowa oraz salka koncertowa i galeria sztuki. Marta Markuszewska, plastyczka i pedagożka, która wraz z mężem Radosławem otworzyła Sklepik pod koniec 2025 r., nazywa go miniaturowym domem kultury. Nie sposób jednoznacznie stwierdzić, czy była bardziej zaskoczona, czy uradowana, kiedy powiadomiliśmy ją o werdykcie czytelników. – To znak, że ludzie doceniają i widzą to, co robimy. Uznaję to także za dowód tego, że nie jest to mój wydumany pomysł, tylko faktycznie potrzebna inicjatywa – stwierdziła.

Pieniądze też są ważne

W plebiscycie zwyciężały też pomysły, które pozwalają seniorom oszczędniej uczestniczyć w życiu miasta i korzystać z udogodnień. Małopolscy seniorzy pierwsze miejsce przyznali pakietom „Super senior”, które oferują wybrane zakopiańskie hotele i pensjonaty. To atrakcyjne cenowo oferty pobytu z atrakcjami skrojonymi specjalnie pod seniorów, m.in. zabiegi, zniżki na termy, kuligi, wycieczki, lecznicze masaże.

Bielska Karta Seniora wygrała w Bielsku-Białej. O połowę taniej można przy jej pomocy kupić np. bilety do Bielskiego Centrum Kultury, Teatru Polskiego czy na miejską pływalnię. Rabaty oferują też prywatne firmy, a seniorzy mogą zaoszczędzić na fryzjerze, kosmetyczce czy wizycie w kawiarni.

W Trójmieście wygrała inicjatywa „Złota rączka dla seniora”, dzięki której mieszkańcy w wieku 70+ mogą dwa razy w roku bezpłatnie skorzystać z pomocy fachowca, który usunie drobne, domowe usterki. Podobne działanie zwyciężyło na Pomorzu Zachodnim. Centrum Usług Społecznych w Szczecinie wysyła fachowca do seniora bezpłatnie lub za 25 zł, jeśli usterka jest poważniejsza (koszt materiałów senior ponosi sam).

Czas się bawić

Wyniki plebiscytu pokazują, że seniorzy lubią się bawić. W woj. śląskim wygrała rybnicka „Potańcówka w bibliotece”. Sala zawsze jest pełna. Podkarpacie wybrało rzeszowskie Senioralia, które rozpoczynają się zawsze barwnym korowodem. Cały tydzień imprez kończy koncert z udziałem gwiazdy na rzeszowskich Bulwarach.

Seniorzy nie tylko są odbiorcami kultury, ale i twórcami. Plebiscyt w Opolskiem wygrało Stowarzyszenie Seniorów RETROspekcja, czyli teatralno-wokalna grupa artystyczna działająca przy Namysłowskim Ośrodku Kultury. W woj. dolnośląskim bezkonkurencyjny okazał się zaś klub seniora „Na Trójkącie” z Wrocławia. Klub rozpycha się na scenie muzycznej, ma już na koncie kilka występów, w tym podczas wydarzeń osiedlowych oraz większe koncerty, jak walentynkowy czy karnawałowy.

W woj. pomorskim najwięcej głosów oddano na Klub Seniora w Kosakowie. Głośno się o nim zrobiło, i to na całą Polskę, gdy kilkanaście osób z tego klubu – z kolorowymi włosami i brokatem na twarzy, w jednakowych koszulkach z nazwą ich klubu – bawiło się na Open'erze. Słuchali koncertów i tańczyli w strefie Silent Disco. „Wnuczku, jeśli to czytasz – spokojnie, piję dużo wody!” – pisali żartobliwie w swojej relacji na Facebooku.

Rozmowa liczy się najbardziej

Mieszkańcy Wałbrzycha dali pierwszeństwo w plebiscycie mobilnej poradni, która oferowała wsparcie psychologiczne dla osób starszych i ich bliskich. Sukces w plebiscycie pokazuje, jak duże jest zapotrzebowanie na takie działania.

Mamy nieaktywną większość i coraz liczniejszą mniejszość, która mówi, czego chce od życia – tak seniorów charakteryzuje Wojciech Bauer, dyrektor Centrum Inicjatyw Senioralnych w Poznaniu, zwycięzcy naszego plebiscytu w Wielkopolsce.

Instytucję powołali miejscy radni w 2009 roku, zaczęła działać rok później. Bauer pracuje w niej od 12 lat. Przypomina, że CIS powstało dla seniorów, ale też z ich inicjatywy. Centrum korzystając z tego, że zrzesza seniorów, czasami testuje nowe rozwiązania. Tak było z teleopieką. Zaczęło się od 10 samotnych osób, które założyły specjalne opaski. Znajduje się na nich przycisk do wezwania pomocy w nagłej potrzebie. – Obecnie z teleopieki korzysta ponad tysiąc osób w Poznaniu – mówi Bauer.

Dyrektor obserwuje zmiany wśród seniorów. Mówi o ogromnej zmianie, jak się dokonuje. Pojawiło się nowe pokolenie osób starszych. Takich, którzy chcą być aktywni i działać. Stąd rosnąca liczba klubów seniora, których w Poznaniu jest już ponad sto.

– Czego najbardziej potrzebują seniorzy? – pytamy.

– Oprócz zdrowia i pieniędzy najważniejsza jest relacja z drugim człowiekiem – odpowiada dyrektor. – Samotność doskwiera seniorom jak wielu z nas. Tyle że znacznie mocniej. ●

• **Więcej na wyborcza.pl/supermiasta**

Zwycięzcy plebiscytu

• **Bielsko-Biała:** Bielska Karta Seniora
• **Dolnośląskie:** Klub Seniora „Na Trójkącie”
• **Katowice:** Bezpłatne bilety na wydarzenia kulturalne
• **Kraków:** Uniwersytet Trzeciego Wieku UJ
• **Kujawsko-Pomorskie:** Muzeum Kanału Bydgoskiego
• **Lubelskie:** Zdrowy kręgosłup – ćwiczenia profilaktyczne
• **Lubuskie:** Zielonogórska Karta Seniora
• **Łódzkie:** Seniorzy zwiedzają Łódź
• **Małopolskie:** Pakiety Super Senior
• **Mazowieckie:** Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Aktywności Seniorów AS
• **Opolskie:** Stowarzyszenie Seniorów RetroSpekcja
• **Podkarpackie:** Senioralia Rzeszowskie
• **Podlaskie:** Srebrna edukacja
• **Pomorskie:** Klub seniora w Kosakowie
• **Śląskie:** Potańcówka w rybnickiej bibliotece
• **Świętokrzyskie:** Teatr „Si Senior” w Jędrzejowie
• **Trójmiasto:** Złota Rączka dla seniora
• **Wałbrzych:** Mobilna Poradnia Psycho- gerontologiczna
• **Warmińsko-Mazurskie:** Kawiarnia Sklepik ze Świętym Spokojem
• **Warszawa:** Centrum Aktywności Międzypokoleniowej „Nasza”, Pierwszy Żoliborski Uniwersytet III Wieku, Fundacja Pomocy Psychologicznej i Edukacji Społecznej RAZEM
• **Wielkopolska:** Centrum Inicjatyw Senioralnych w Poznaniu
• **Zachodniopomorskie:** Pomoc w usterkach domowych

OGŁOSZENIE Kraj/34423763

SUPER MIASTA REGIONY
DŁUGOWIECZNI | wyborcza.pl

REKLAMA

PARTNERZY GŁÓWNI

DOLNY ŚLĄSK Warszawa

PARTNERZY

Mazowsze. serce Polski
Warmia Mazury
Bielsko-Biała Polska Stolica Kultury 2026
KATOWICE dla odmiany
Kraków
Przebojowe Opole
Sopot
Wałbrzych

1 RP

eprasa.pl 5de63726af

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

W SPRZEDAŻY

wysokieobcasy extra

TEMAT NUMERU:
ZWIERZĘTA, JAK JE KOCHAĆ MĄDRZE

Anne Hathaway: Wygląda, jakby przez dwadzieścia lat, które minęły od premiery filmu „Diabeł ubiera się u Prady", nic się nie zmieniło. A przecież zmieniło się wszystko

Psychologia: Nadmiar terapii szkodzi

Matki i córki - da się je pogodzić

Kuchnia: Przepisy na dania bogate w kolagen

Numer dostępny z prezentem:
szampon lub serum
do włosów ARTISHOQ

eprasa.pl 5de63726af

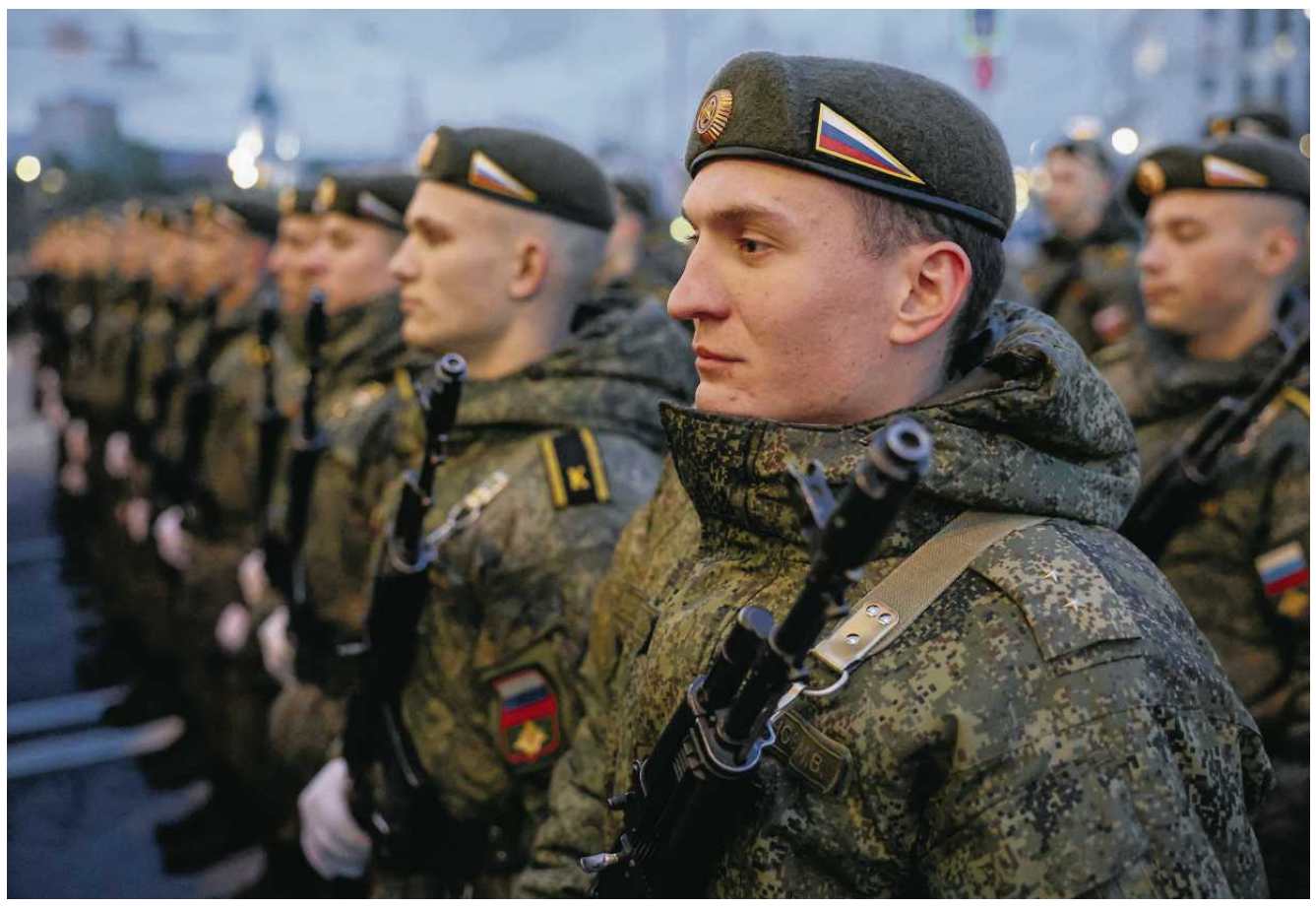
Co w Rosji piszczy?

Czarne łabędzie nad Placem Czerwonym

Spada popularność Putina i jego wojny, spada skuteczność propagandy kremlowskiej i tego, co ona wciska Rosjanom.

Radzi Wiłowicz

W Moskwie i w kręgach emigracyjnych ekscytują się tym, że Wszechrosyjski Ośrodek Badania Opinii Publicznej (WCIOM) nie opublikował wyników ostatniego sondażu dotyczącego oceny polityków. Socjologowie robili to regularnie i przez ostatnie osiem tygodni, choć i przykremlowscy, notowali powolny (o mniej więcej 1 punkt procentowy na tydzień), ale stały spadek notowań Władimira Putina.

Według niezależnego Ośrodka Lewady pod koniec kwietnia na Putina gotowych byłoby głosować 49 proc. rodaków. A to o 19 punktów procentowych mniej niż przed ostatnimi „wyborami" prezydenckimi dwa lata temu.

Jego partia Jedna Rosja przed wrześniowymi (pierwsze w czasie wojny) „wyborami" parlamentarnymi też cienko przędzie. Jak mówi ostatni opublikowany sondaż, popiera ją 27,7 proc. wyborców.

A za cztery miesiące ma wziąć nie mniej niż 50 proc. głosów i 343 miejsca w izbie (większość konstytucyjna), czyli więcej niż dostała pięć lat temu.

Putin wymaga tego od swoich towarzyszy i Centralnej Komisji Wyborczej, żeby pokazać, że naród wspiera jego wojnę.

Popularność wojny topnieje

Tymczasem (wedle kremlowskiego WCIOM) rośnie popularność posiadającego z woli Kremla frakcję w Dumie ugrupowania Nowi Ludzie, czyli oswojonych, lojalnych liberałów, którzy ostrożnie sprzeciwiają się blokowaniu internetu i nie wychwalają wojny. Partia popierana przez 13,4 proc. ankietowanych niespodziewanie wyprzedziła wszystkie inne, zaliczane do „systemowej", czyli wspierającej przez władzę „opozycji". Nawet „zawsze drudzy" komuniści z całym swoim wojennym zapałem tracą do niej 2,5 punktu procentowego i spadli na trzecie miejsce.

Ten sukces tak przeraził samego szefa Nowych Ludzi Siergieja Nieczajewa, że ten, dając dowód wierności Kremlowi, biega teraz po telewizjach i opowiada o zagrożeniu Rosji przez internet i wojownicze plany Zachodu.

Tymczasem popularność samej wojny topnieje jeszcze szybciej niż notowania „głównodowodzącego". Dwie trzecie respondentów Lewady pytanych, czy są za kontynuowaniem wojny, czy za podjęciem rozmów pokojowych z przeciwnikiem, wybrało to drugie.

Co znamienne, przez rok zmieniło się nastawienie Moskwian do wojny. Procent zwolenników „walki do zwycięstwa" stopniał w stolicy z 55 do 36 proc. Za jej przerwaniem opowiada się 51 proc. mieszkańców stolicy. To ważne.

Historia uczy, że wszelkie istotne dla władzy rosyjskiej zawirowania zaczynają się tylko w stolicach. Pomny tego Putin, z Moskwą nosi się jak z jajkiem.

Ona to nie Chabarowsk, gdzie gubernator Dmitrij Diemieszin otwartym tekstem ogłosił, że nie będzie zaopatrywał szpitali w sprzęt diagnostyczny, bo kazał sponsorom, którzy dawali na to pieniądze, by teraz fundowali wyposażenie dla armii.

1418 dni magiczną liczbą nie tylko na Kremlu

Rządy Putina są „kontraktowe". Kiedy przyszedł do władzy, zawarł z poddanymi niepisaną umowę, zgodnie z którą w zamian za początkowo rzeczywiście szybki wzrost stopy życiowej, oni mieli nie wtrącać się do polityki, rezygnować z praw obywatelskich. I to działało do czasu, kiedy najpierw dzikie wydatki na kompromitujące sport rosyjski igrzyska w Soczi, a potem awantura z aneksją Krymu wyhamowały rozwój gospodarki.

Według niezależnego Ośrodka Lewady pod koniec kwietnia na Putina gotowych byłoby głosować 49 proc. rodaków. A to o 19 punktów procentowych mniej niż przed ostatnimi „wyborami" prezydenckimi dwa lata temu

Wtedy pan Kremla za bierność obiecał poddanym „bezpieczeństwo" i „stabilność".

W przypadku Moskwy, Petersburga i kilku innych dużych miast to działało. Ich mieszkańcom wolno było nie zauważać wojny z Ukrainą, byle tylko nie protestowali przeciwko niej.

To był racjonalny, można powiedzieć, cyniczny wybór. Wojna przez niemal całe pierwsze cztery lata tuczyła Moskwę. Średnia płaca przez ten czas się podwoiła. Kasa miejska (w przeciwieństwie do zdecydowanej większości regionów) była pełna. Starczało na sprzęt dla tomografii komputerowej i szybką rozbudowę metra, i wszystko inne.

A po stronie kosztów wojny było niewiele. Armia rekruta ze stolicy nie brała, więc i udział Moskwian w liczbie „bohaterskich śmierci" na froncie był minimalny.

W ten nowy kontrakt wdała się jednak magia cyfr. Putin widzi swoją wojnę jako coś w rodzaju rekonstrukcji Wielkiej Wojny Ojczyźnianej. I kiedy agresja na Ukrainę doszła do wieku zmagań ZSRR z III Rzeszą, czyli 1418 dni (12 stycznia 2026), jak uważają zabobonni rosyjscy blogerzy, nastąpił przełom – i jak to określił Aleksandr Baunow z Ośrodka Carnegie – „w kraju zmienił się skład powietrza".

Dużo w nim coraz sprawniejszych dronów docierających w głąb ogromnego kraju, daleko głębiej niż do Moskwy. Dużo dymów z podpalanych przez nie portów naftowych nad Bałtykiem i Morzem Czarnym oraz rafinerii w pobliżu stolicy i na dalekim Uralu.

Putin wyłącza internet

Bardzo istotny wkład w „psucie powietrza" ma sam Putin, który w obawie o swoje bezpieczeństwo głuszy internet. To on w sobotę musi stanąć na trybunie na Placu Czerwonym, by odebrać defiladę (sprowadzoną tym razem do minimum) w rocznicę zwycięstwa nad III Rzeszą. Zgodnie z narzuconą krajowi przez niego samego mitologią państwową jest to jego „świętym" obowiązkiem.

Wystawia się na strzał. Przy tym uparcie. Dogadał się z Donaldem Trumpem, ale nie z Wołodymyren Zełenskim, że 9 maja ma być chwilowe na czas, kiedy będzie stał pod gołym niebem, zawieszenie broni. Prezydent Ukrainy zareagował, ogłaszając, że wprowadzi „reżim ciszy" już od środy do niedzieli.

Moskwa odpowiedziała po swojemu z pełną arogancją i w środę atakowała Ukrainę dronami i bombami szybującymi.

Dała więc Zełenskiemu pełne moralne prawo do spełnienia obietnicy, że Ukraina nie dopuści, by na tegorocznej, ograniczonej tylko do przemarszu słuchaczy uczelni wojskowych, defiladzie zwycięstwa nie pojawiła się technika wojskowa.

W zastępstwie nieobecnych rosyjskich czołgów i rakiet stawić się na Placu Czerwonym mogą drony ukraińskie.

Na dzień świąteczny Putin kazał ustawić wokół stolicy 40 dodatkowych wież z wyrzutniami rakiet przeciwlotniczych. I oczywiście całkowicie zagłuszyć mobilny internet, czego generalną próbę przeprowadził już we wtorek.

Kreml zerwał kontrakt

Jekateryna Szulman, należąca do najbardziej bystrych obserwatorów rosyjskiej sceny politycznej, porównuje trwającą od miesięcy i coraz bardziej zaciętą wojnę Kremla z internetem z fatalną dla władzy radzieckiej kampanią antyalkoholową

eprasa.pl 5de63726af

z lat 80. ubiegłego wieku. Bo Rosjanie rzeczywiście są uzależnieni od sieci, szczególnie mobilnej, jak od narkotyku. Moskwianie już od dawna z dumą powtarzali, że mają „latający", stale dostępny i niezawodny internet. A tu raptem bankomaty, kasy fiskalne nie działają, niczego zamówić, kupić przez internet nie można.

Żyć się nie da. I umrzeć też.

Jak podało radio Kommiersant, bliscy zmarłych we wtorek słyszeli od administracji cmentarzy, że mają się zgłosić po 9 maja, bo internet nie działa, a bez niego załatwić formalności pogrzebowych nie można.

A kłopoty z siecią to tylko jeden z wielu dowodów na to, że najnowszy „kontrakt" społeczeństwa z władzą został zerwany. Teraz Kreml podsuwa poddanym nowy – wyjście ze strefy komfortu, do którego przywykli, w zamian za zapewnienie bezpieczeństwa przywódcy.

Efektem jest erozja nie tylko popularności „osoby chronionej" i jego partii. Bardzo tracą też filary, na których Putin oparł konstrukcję swego państwa.

Symbolem „sprawności" armii i memem stała się Mała Tokmaczka, wioseczka na Zaporożu (liczyła 100 mieszkańców, zanim została zrównana z ziemią). Telewizor od miesięcy opowiada Rosjanom, jak to dzielni żołnierze Putina biorą Małą Tokmaczkę od frontu, z lewej, z prawej, od tyłu, szturmują już centrum wsi i doszturmować nie mogą. Popularny stał się rzekomy cytat z Otto von Bismarcka: – „Kto włada Małą Tokmaczką, włada światem".

Instrumenty, jakimi Kreml skutecznie sterował opinią publiczną, się zużywają.

Cerkiew, która zapisała się na wojnę do tego stopnia, że za modlitwy „o pokój" ekskomunikuje duchownych, a piąte przykazanie (nie zabijaj) na czas „Specjalnej Operacji Wojennej" zawiesza, trwoni swój autorytet. Według bliskiej Kremlowi Fundacji Opinia Publiczna jej rolę w społeczeństwie jako „pozytywną" dostrzega dziś 40 proc. Rosjan, a to o 15 punktów procentowych mniej niż przed wojną.

Gospodarka się kurczy, Rosjanie ograniczają zakupy

Gaśnie też telewizor. Jego supergwiazda, najpopularniejszy prezenter Władimir Sołowiow, poczuł to na własnej skórze, kiedy zmierzył się z instagramerką (Instagram jest w Rosji zakazany, ale nie jest pokonany) Wiktorią Boni, która ma więcej obserwujących niż on widzów. Po chamsku, wulgarnie napadł na nią, bo publicznie ostrzegła Putina (zebrała setki tysięcy lajków), że nie wie, co się dzieje w kraju, bo świta odcina go od informacji. Herold propagandy kremlowskiej powinien był rozdeptać znaną jako skandalistka blogerkę, a przyszło mu jakoś tak wykrętnie ją przepraszać.

W rezultacie wyszło na to, że – jak to ujął Bauman z Carnegie – Putin znalazł się w „bańce Antonio Salazara", dyktatora Portugalii, którego świta na starość

Drony może nie polecą na Plac Czerwony, może uda się je zestrzelić. Ale z „czarnymi łabędziami" poradzić sobie Putinowi będzie trudno. Dużo ich

• Przygotowania do parady wojskowej z okazji Dnia Zwycięstwa w centrum Moskwy. Rosja, 29 kwietnia 2026 roku

FOT. REUTERS / RAMIL SITDIKOV

tak wodziła za nos, że podsuwała mu specjalną, tylko dla niego wydawaną gazetę, w której były jedynie miłe dla przywódcy wiadomości.

A niemiłych dla Putina – wciąż obnoszącego się z wiarą, że armia dobrze sobie radzi na froncie, a kryzys na rynkach paliwowych wywołany wojną z Iranem wyciągnie Rosję z problemów z budżetem – jest wiele.

Amerykański Instytut Badań Wojny (ISW) wyliczył, że

w kwietniu armia Putina straciła więcej okupowanych obszarów Ukrainy, niż zajęła. Bilans wynosi minus 116 km kw.

Nieprzyjemną dla Kremla wiadomość ogłosił też minister finansów Anton Siluanow. On ocenia, że dzięki wzrostowi cen ropy budżet otrzyma 200 mld rubli dodatkowych dochodów, ale ostrzegł: – Od razu chcę powiedzieć, że poziom tego, co dodatkowo wpływa za ropę przez ostatnie dwa miesiące, jest równy niedoborom w innych pozycjach.

Szef resortu nie wyjaśnił, gdzie powstały dziury, ale jego ministerstwo wcześniej ogłosiło, że znacznie mniejsze od planowanych są wpływy podatkowe, szczególnie z NDS (odpowiednik VAT). I nic dziwnego. Według oficjalnych danych statystycznych dziś wszystkie branże cywilne (poza wydobyciem złota, farmaceutyką i produkcją nawozów sztucznych) wychodzą na zero lub się kurczą – niektóre w ostatnim kwartale rok do roku o 30 proc. Rosjanie ograniczają też swoje zakupy – np. odzieży o 16 proc.

Drony może nie polecą, może uda się je zestrzelić. Ale z „czarnymi łabędziami" poradzić sobie Putinowi będzie trudno. Dużo ich.

Wacław Radziwinowicz

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433851

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

REKLAMA Kraj/34432753

Startup i co dalej? Polska szkoła skalowania

Miliardy euro kapitału i dekada budowania struktur to fundament, który właśnie przechodzi twardy test. Dziś, w świecie kształtowanym przez geopolityczną presję i sztuczną inteligencję, polski ekosystem startupowy staje przed wyborem: albo pivot w stronę głębokich technologii, albo rynkowa marginalizacja.

Polska umocniła się na pozycji lidera Europy Środkowo-Wschodniej. Z 10-proc. dynamiką wzrostu, bazą ponad 3 tys. startupów i przeszło setką funduszy VC, nie jesteśmy już tylko rynkiem obiecującym – jesteśmy kluczowym hubem. Potwierdza to ranking „Europe's Leading Start-up Hubs" Financial Times, w którym znalazło się siedem organizacji znad Wisły. To przełomowy wynik, ale i moment, by postawić diagnozę: czas budowania podaży mamy za sobą. Teraz liczy się jakość.

Pieniądze to nie wszystko. Czas na efektywność

Ostatnia dekada pozwoliła zbudować masę krytyczną: rzeszę inżynierów i sprawną infrastrukturę wsparcia. Jednak wyzwaniem pozostaje etap następujący po early-stage. Według raportu Dealroom, wartość polskich spółek technologicznych sięgnęła 56,5 mld euro (26 proc. wyceny regionu CEE). Mimo to, wciąż walczymy o to, by rodzime innowacje nie uciekały za granicę w poszukiwaniu warunków do skalowania.

– Brak pieniędzy przestał być problemem. Wyzwaniem jest efektywność ich wydawania – podkreślił **Krzysztof Gulda**, prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości podczas Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach. Choć od 2011 do 2022 r. nakłady przedsiębiorstw na B+R wzrosły czterokrotnie, prezes PARP ostrzega przed „iluzją statystyczną". Często wydatki te dotyczyły projektów współfinansowanych ze środków polityki spójności, które nie zawsze kończyły się wejściem na rynek konkurencyjnych globalnie produktów czy usług.

Bez prostych i zrozumiałych dla wszystkich zasad komercjalizacji własności intelektualnej tworzonej w publicznych jednostkach naukowych i motywacji dla naukowców, transfer technologii i wiedzy może pozostać w sferze teorii. Potrzebna jest amortyzacja ryzyka komercjalizacyjnego. – Utworzenie w PARP Centrum Rozwoju Startupów w nowej strukturze to krok w kierunku większej otwartości systemu na potrzeby młodych technologicznych firm oraz budowania akceptacji dla ryzyka, które jest nieodłącznym elementem ich rozwoju. Tylko do końca roku przekażemy na ten cel 260 mln zł na akcelerację dla 700 startupów i ponad 800 mln zł na cały ekosystem w obecnej perspektywie – wylicza Gulda.

Działania dla startupów w PARP finansowane są z Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki i Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej.

Smart money w praktyce

Równie istotna jest postawa biznesu. **Marcin Seniuk**, dyrektor Departamentu Rozwoju Startupów w PARP, wskazuje na działania Startup Booster Poland. – Programy te pokazały, że globalne korporacje i duże polskie firmy mogą skutecznie współpracować ze startupami, dając im szansę na wzrost, a sobie na przewagę konkurencyjną – wyjaśnia.

Seniuk podkreśla, że dzięki strategii scaleupowej PARP, współpraca ta stała się utrwaloną praktyką gospodarczą. – Agencja przestała być tylko „dawcą kapitału", stając się animatorem ekosystemu, który napędza realne wdrożenia, a nie tylko teoretyczne pilotaże – dodaje.

Dojrzałość ekosystemu mierzy się dziś podejściem Design Thinking, a kierunek zmian wyznaczają popyt na Deep Tech, dual use i cele ESG. Wygrywają ci, którzy od początku myślą o rynkach zagranicznych. Najbardziej perspektywiczne sektory – biotechnologia, GOZ czy bezpieczeństwo – czekają na liderów, którzy potrafią połączyć naukową pasję z menedżerskim pragmatyzmem. Polska szkoła skalowania właśnie zaczyna najważniejszą lekcję.

eprasa.pl 5de63726af

Ludzie nie przyznają się do inwestowania w kryptowaluty

– Gdy podczas szkoleń pytam na początku, czy ktoś ma kryptowaluty, nikt się nie przyznaje. Ludzie się boją – mówi Michał Królik, specjalista w firmie Mediarecovery, która zajmuje się informatyką śledczą.

FOT. ISTOCK/GETTY IMAGES

ROZMOWA Z
MICHAŁEM KRÓLIKIEM
informatykiem

IRENEUSZ SUDAK: Po czym poznać, że giełda kryptowalut zaczyna mieć problemy?
MICHAŁ KRÓLIK: Historia lubi się powtarzać. Zondacrypto to nie jest to pierwszy i nie ostatni przypadek, kiedy jakaś giełda kryptowalut ma problemy z płynnością.

Pierwszy sygnał ostrzegawczy dla klienta to problemy z realizacją wypłat – to najważniejsza czerwona flaga, która może sugerować, że coś jest nie tak. Dziś już wiadomo, że pierwsze sygnały o opóźnieniach klienci zgłaszali w grudniu.

Oczywiście, każdy może mieć jakieś problemy, usterkę techniczną – ważne jak komunikuje się giełda i co mówi w takiej sytuacji support, czyli dział wsparcia klienta. Jeśli wyjaśnienia nie są jasne, jeśli mydli nam się oczy jakimiś skomplikowanymi hasłami i frazesami bez konkretów, to znak, że jest już bardzo źle.

Powinni pokazać „proof of reserves" – słychać po czasie. Co to właściwie jest?
To taka pieczęć, potwierdzenie, że giełda ma nie tylko pokrycie środków klientów w kryptowalucie, ale że jakiś zewnętrzny podmiot dokonał audytu i może to potwierdzić – nie musimy przecież wierzyć na słowo. To jest pewien standard zaufania na rynku giełd kryptowalutowych.

Nie jest to jednak zupełnie nowe pojęcie. Już w 2014 r. giełda Kraken przeprowadziła jedną z pierwszych tego typu weryfikacji rezerw. Dopiero jednak po upadku amerykańskiej giełdy FTX w 2022 roku, wówczas jednej z największych na świecie, temat *proof of reserves* został szerzej podjęty przez inne giełdy.

Gdzie szukać tej informacji?
Użytkownik nie powinien mieć problemu, żeby taki dokument znaleźć – to giełdzie powinno zależeć, by się nim chwalić – nawet z linkiem ze strony głównej.

Wartość kryptowalut powinna wynosić 100 proc. wpłaconych pieniędzy klientów, a nawet więcej niż 100 proc. Warto na to poświęcić parę minut dla własnego komfortu psychicznego, choć wiem, że teraz już jest za późno.

Wpisałem w wyszukiwarkę nazwę kilku giełd+proof of reserves. W ciągu kilku sekund uzyskałem tę informację: topowe giełdy mają 105-110 proc. pokrycia pieniędzy klientów w kryptoaktywach. Ale post factum słyszę, że giełda powinna służyć przede wszystkim do wymiany środków, a nie do długoterminowego przechowywania kryptowalut. Że lepszy jest ledger, czyli specjalny pendrive, na którym przechowujemy środki.
To jest oczywiście najbezpieczniejszy sposób przechowywania kryptowaluty, ale powiedzmy sobie szczerze, że wiele osób inwestuje w kryptowaluty nie po to, by je trzymać latami, tylko nimi handlować.

Taką ofertę mają właśnie giełdy, które dziś są już czymś więcej, niż miejscem wymiany kryptowalut. Oferują produkty oszczędnościowe, handel z dźwignią, instrumenty pochodne czy karty płatnicze pozwalające płacić środkami z krypto po automatycznym przewalutowaniu. Zimny portfel (czyli właśnie ledger) tego nie zastępuje. On nie jest platformą inwestycyjną, tylko narzędziem do bezpiecznego przechowywania kluczy.

Trochę to skomplikowane – skąd przeciętny człowiek, który oglądał reklamy Zondacrypto, miałby o tym wszystkim wiedzieć?
Polska jeszcze 10-12 lat temu była w czołówce, jeśli chodzi o rozwój rynku kryptowalut: było u nas dużo giełd, a sama giełda BitBay był jedną z największych na świecie.

Oprócz tego było dużo pasjonatów, informatyków, ekspertów. Dziś świat nam odjechał, poziom wiedzy zatrzymał się, kryptowaluty zostały w niszy, ludzie nie wiedzą, nie rozumieją kryptowalut. Z jakichś względów zostało to zatrzymane.

Michał Królik

• Były funkcjonariusz Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, dziś specjalista w firmie Mediarecovery, która zajmuje się informatyką śledczą.

Kryptowaluty chętnie są wykorzystywane do typowych oszustw finansowych, scamów, wyłudzeń pieniędzy. Ale to nie kryptowaluty są złe, tylko ludzie

MICHAŁ KRÓLIK

Bo rynek był poza kontrolą. NBP i KNF sugerowały tradycyjnym instytucjom finansowym, tonem nieznoszącym sprzeciwu, że mają odciąć się od kryptowalut. Czas pokazał, że zawsze jest popyt na zakazane owoce.
Widzę to na szkoleniach. Gdy pytam na początku czy ktoś ma kryptowaluty, nikt się nie przyznaje. Dopiero potem okazuje się, że jest paru inwestorów. Na pytanie, dlaczego się nie przyznają, mówią, że nie chcieli być kojarzeni z czymś nielegalnym. A kryptowaluty nie są nielegalne.

To jeden mitów, z którym najczęściej się spotykam – że kryptowalutami zajmuje się półświatek.

Stawiam tezę, że ostracyzm instytucji finansowych na niespotykaną w Unii Europejskiej skali doprowadził do zapaści wiedzy przeciętnych obywateli, którym krypto kojarzy się z czymś pokątnym, nie z kryptografią.

A nie jest to coś pokątnego?
Bank widzi sytuację inaczej. Jest podmiotem ściśle regulowanym, na którym spoczywa duża odpowiedzialność.

Gdy coś pójdzie nie tak, np. jeśli służby wykryją nieuprawnione pochodzenie pieniędzy, to w pierwszej kolejności nadzór i organy ścigania zgłoszą się do banku, który może dostać kary za niewystarczające procedury przeciw praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Ale to tak jak ze zwykłym pieniądzem: można za niego kupić kwiaty, broń, czy zakazane substancje.

Jednak wielu przestępców, a nawet reżimy takie jak w Iranie, czy wcześniej w Wenezueli, chętniej przyjmują kryptowaluty. To daje anonimowość.
To kolejny mit. Anonimowość można rzeczywiście uzyskać, ale wymaga to dużych kompetencji cyfrowych.

Zwykłe transakcje wcale nie są anonimowe, a wręcz łatwiej jest je namierzyć i zidentyfikować transfery krypto, niż tradycyjne przelewy. Kryptowaluty zostawiają ślad w systemie blockchain. Jak mówił Edward Snowden, ukryć tożsamość jest łatwo, ale utrzymać się w ukryciu – to już jest wyzwanie.

Ale oszustw z wykorzystaniem kryptowalut jest więcej.
Kryptowaluty chętnie są wykorzystywane do typowych oszustw finansowych, scamów, wyłudzeń pieniędzy. Ale to nie kryptowaluty są złe, tylko ludzie. Oszustwa kryptowalutowe nie różnią się od oszustw na wnuczka – jeśli ktoś przeleje pieniądze, zostanie skutecznie nakłoniony, to pieniądze szybko się rozpływają, potem zostaje już tylko ściganie sprawcy.

Czy od 1 lipca w związku z wejściem w życie unijnego rozporządzenia inwestowanie będzie bezpieczniejsze?
Przeciętny inwestor tego nie odczuje – odczują to giełdy, które muszą uzyskać licencję, co wcale nie jest łatwe.

Rynek będzie bezpieczniejszy, bo nowe prawo zobowiązuje do odseparowania pieniędzy klientów od pieniędzy spółki, giełdy będą podlegać audytom finansowym.

Można powiedzieć, że od 1 lipca UE stanie się bezpieczniejszą enklawą na dzikim zachodzie – kto będzie chciał ryzykować, ten będzie miał otwarte furtki, na różnych dziwnych giełdach w dalekich krajach – tylko z wyższym progiem wejścia.

Dla rynku to będzie miało dobre skutku w również w tym sensie, że ludzie, ale też firmy zobaczą, że nie jest to coś nielegalnego, że jest to normalny, regulowany biznes. Instytucje finansowe będą musiały szybko nadrabiać braki wiedzy.

Wprowadzane regulacje nie dotyczą technologii, ale raczej obsługi i ram prawnych. Zawsze, jak przy każdym oszustwie, najsłabszym ogniwem jest człowiek. ●

Rozmawiał Ireneusz Sudak

eprasa.pl 5de63726af

Bliżej powstania „nowej Izery". Jest umowa z gigantem

Wybrano spółkę, która pomoże w zbudowaniu „nowej Izery" – pierwszego polskiego samochodu elektrycznego. Decyzję ogłosił wczoraj minister aktywów państwowych Wojciech Balczun.

Eryk Kielak, PAP

Tajwański koncern Foxconn ma pomóc w zbudowaniu pierwszego polskiego samochodu elektrycznego. Firmę wybrano na strategicznego partnera technologicznego dla ElectroMobility Poland do budowy hubu elektromobilności w Jaworznie. Tym samym zrezygnowano z wcześniejszych planów kooperacji z firmami chińskimi (Geely i Chery).

Polska centrum produkcji samochodów elektrycznych w Europie?

– Rozmowy, które prowadziliśmy w ostatnim czasie, były bardzo konstruktywne i owocne. Chcieliśmy osiągnąć kilka strategicznych celów. Po pierwsze, warunkiem realizacji tego projektu był transfer technologii w taki sposób, żeby zbudować rozwiązanie, które będzie pozwalało nam budować kompetencje docelowe w zakresie budowy samochodu elektrycznego w taki sposób, żeby stać się centrum produkcji samochodów elektrycznych w Europie – mówił Wojciech Balczun.

– To my bierzemy odpowiedzialność za rozwój tego projektu w Polsce. Oni dostarczają technologie, wszystkie rozwiązania z zakresu zaawansowanych technologii informatycznych – dodawał. Wyliczał, że Foxconn to firma znana na całym świecie, jest na 28. miejscu na liście największych spółek według Fortune Global 500 oraz miała przychody na poziomie 260 mld dol. w 2025 roku. Polska zyska pełny dostęp do platformy, na której będziemy mogli budować kolejne modele samochodów.

Maksymalnie dużo elementów procesu produkcyjnego ma znajdować się w Polsce, łącznie z fabryką baterii, które są kluczowe w samochodach elektrycznych. Tzw. local content tej inwestycji ma przekraczać 70 proc.

To zupełnie nowy projekt

Spółka ElectroMobility Poland powstała w 2016 r. pod kątem budowy polskiej marki samochodów elektrycznych Izera. Od jej przeszłości MAP chce się jednak odciąć.

– Chciałbym przypomnieć, że plan był taki, że produkcja miała ruszyć w 2026 roku. Poza zakupieniem działki w Jaworznie i wykarczowaniem lasu, tak naprawdę projekt praktycznie nie wyszedł poza fazę wstępnych koncepcji. Kosztowało to dużo. Dlatego też w sposób jednoznaczny chcemy odciąć historię. To nie jest projekt Izera. To nie jest projekt, o którym nasi poprzednicy polityczni mówili. To jest projekt, który budujemy na zupełnie innych fundamentach, na zupełnie innych podstawach i na zupełnie innej filozofii myślenia – podkreślał Wojciech Balczun.

Nazwa Izera to będzie zupełnie inny projekt niż poprzednia odsłona.

Foxconn to firma znana na całym świecie, jest na 28. miejscu na liście największych spółek według Fortune Global 500

Wkrótce ma zostać ogłoszony konkurs na nową nazwę, która ma być maksymalnie międzynarodowa, ale też nawiązująca do Polski.

W lutym spółka ElectroMobility Poland podpisała z NFOŚiGW porozumienie określające założenia i warunki wejścia kapitałowego funduszu do spółki w związku z inwestycją w Jaworznie. Chodzi o ok. 4,5 mld zł w ramach programu dot. gospodarki niskoemisyjnej, finansowanego z KPO. Firma wskazywała wcześniej, że zakłada model joint venture z jednym z wiodących azjatyckich producentów. Teraz oficjalnie ujawniono, że będzie to Foxconn.

– Jeśli chodzi model biznesowy. W grudniu dofinansowaliśmy naszą spółkę Electromobility Poland 800 milionami złotych na realizację tego przedsięwzięcia. Jednocześnie dogadaliśmy kwestie dotyczące KPO – podkreślał minister aktywów państwowych. Wszelkie umowy mają zostać podpisane do końca tego roku. Zgodę musi też wydać Komisja Europejska, ale o to Wojciech Balczun nie ma większych obaw.

– Od razu przystąpimy do budowy fabryki w Jaworznie. Nie będzie etapów pośrednich, bo takie analizy wcześniej były prowadzone – zapowiadał Wojciech Balczun. – Będą różne modele samochodów produkowane w tej fabryce. W Polsce będzie centrum nie tylko produkcji, ale również dystrybucji tych samochodów na cały rynek europejski. Polska jest partnerem wyłącznym do realizacji tego przedsięwzięcia wspólnie z firmą Foxconn – dodawał.

Docelowo w fabryce w Jaworznie mają być produkowane trzy modele samochodów elektrycznych, które będą „nowoczesne i atrakcyjne cenowo". Będą to m.in. SUV-y. Pierwszy samochód ma zjechać z taśm produkcyjnych już w 2029 r. Docelowo ma być produkowane od 200 tys. do 400 tys. pojazdów rocznie.

Czym zajmuje się Foxconn?

Założona na Tajwanie w 1974 roku firma Hon Hai Technology Group (Foxconn) jest jednym z największych na świecie producentów elektroniki. Swoje centra badawczo-rozwojowe i produkcyjne ma już m.in. w Chinach, Indiach, Japonii, Wietnamie, Malezji, Czechach, USA. Co ciekawe to także główny partner technologiczny Apple, odpowiadający za montaż większości modeli iPhone'ów. Firma współpracuje też m.in. z Mitsubishi i Stellantis.

REKLAMA

Kraj/34433668

Roczna prenumerata Forbes

Zamów za **229 zł** na **Literia.pl**
a w prezencie otrzymasz
kartę podarunkową Apart
o wartości 100 zł

Teraz darmowa dostawa
przez **Paczkomat® InPost**
lub do skrzynki pocztowej

1RP

eprasa.pl 5de63726af

Rok pontyfikatu Leona XIV

Wymiana kadr zamiast odważnych zmian

Progresywni katolicy mogą być na razie zawiedzeni Leonem XIV. Papież nie próbuje być rewolucjonistą, woli rolę pierwszego kadrowego Watykanu.

Małgorzata Skowrońska

Mija rok od wyboru Leona XIV, w przedpapieskim życiu augustianina i Amerykanina Roberta Francisa Prevosta. Gdy po raz pierwszy pojawił się w słynnej loggii po słowach „Habemus papam", miał na sobie dawno niewidziany w Watykanie mucet. To czerwona peleryna do ramion, która jest elementem tradycyjnego stroju papieskiego, symbolizuje władzę i gotowość do męczeństwa. Franciszek z premedytacją nie stroił się w takie atrybuty, ale jego następca uznał, że są mu potrzebne. W tym jest podobny do serialowego „Młodego papieża".

Na początku pontyfikatu pojawiło się zresztą takie porównanie – bardziej popkulturowe niż teologiczne. Skoro Robert Prevost został papieżem stosunkowo młodo jak na standardy Watykanu (miał 69 lat), niektórzy zaczęli widzieć w nim Piusa XIII, brawurowo granego w serialu Paolo Sorrentino przez Jude'a Lawa.

Owszem – Leon XIV jest „młody" jak na papieża. Nie jest jednak outsiderem ani buntownikiem znikąd. Zna instytucję od środka i porusza się w niej z chłodną precyzją. Jeśli coś łączy go z wizją Sorrentino, to nie radykalizm, ale właśnie estetyka: wyraźne przywiązanie do formy, stroju, symbolicznego ciężaru tradycji. Trzeba jednak przyznać, że potrafi być dowcipny: jak wtedy, gdy w odpowiedzi na dziennikarską zaczepkę, że jako fan tenisa powinien zorganizować turniej w Watykanie, odpowiedział: „chętnie, ale bez Sinnera" (z ang. grzesznik).

W 2023 roku liczba chrześcijan na świecie po raz pierwszy przekroczyła 2,6 miliarda. Statystycznie wspólnota wciąż rośnie – badacze szacują tempo tego wzrostu na 1,18 proc. rocznie. Na papierze to dobra wiadomość dla nowego papieża. W rzeczywistości kryje się w niej poważna rysa. Bo równolegle przyspieszają procesy sekularyzacyjne, a najgłębsza wyrwa zaczyna się od pokolenia Z (osoby urodzone w latach 1995-2010).

Zetki nie potrzebują Kościoła. Nie szukają w wierze usprawiedliwienia cierpienia, nie traktują jej jako remedium na lęk przed śmiercią. Religia nie jest dla nich źródłem sprawiedliwości, moralnym kompasem, ani podpowiedzią, jak dobrze żyć. A to były przecież przez dekady podstawowe motywacje osób deklarujących przynależność religijną, zwłaszcza chrześcijańską.

Leon XIV ten problem zdiagnozował szybciej, niż wielu się spodziewało. Już w pierwszym kazaniu, wygłoszonym do kardynałów dzień po wyborze, mówił bez złudzeń o świecie, w którym wiara uchodzi dziś za coś „absurdalnego", „przeznaczonego dla osób słabych i mało inteligentnych". W centrum współczesnej zbiorowej wyobraźni – zauważył papież – znalazły się technologia, pieniądze, sukces, władza i przyjemność. I to właśnie w nich widzi on nie tylko zagrożenie dla religii, lecz dla samej ludzkiej egzystencji.

• **W odróżnieniu od swojego poprzednika, Leon XIV pokazał się światu w roli papieża odziany w tradycyjny mucet** FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

„Brak wiary często pociąga za sobą dramaty" – mówił Leon XIV – „utratę sensu życia, zapomnienie o miłosierdziu, naruszanie godności osoby ludzkiej w najbardziej dramatycznych formach, kryzys rodziny i wiele innych ran, przez które cierpi nasze społeczeństwo".

„Twarz i głos są święte" – pisał Leon XIV w orędziu na Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu. To zdanie najlepiej streszcza jego stosunek do sztucznej inteligencji i wyraźnie odcina go zarówno od technologicznego entuzjazmu części Zachodu, jak i od apokaliptycznego straszenia algorytmami.

Leon XIV ostrzega, że sztuczna inteligencja nie tylko produkuje treści, ale też coraz śmielej wkracza – jak pisał – „na

Leon XIV wszedł w ostry spór z prezydentem USA Donaldem Trumpem. Po ataku USA na Iran mówił o wojnie jako o „bałwochwalstwie siły" i potępiał groźby wobec cywilów

najgłębszy poziom komunikacji, poziom relacji międzyludzkich". To charakterystyczne dla jego pontyfikatu: problem sztucznej inteligencji nie jest dla niego przede wszystkim technologiczny ani ekonomiczny, lecz antropologiczny. Nie chodzi o maszyny, lecz o erozję człowieka – jego odpowiedzialności, autorstwa i zdolności do realnego spotkania.

Dlatego Leon XIV reaguje szczególnie ostro tam, gdzie AI zaczyna zastępować osobiste doświadczenie. Podczas spotkania z księżmi diecezji rzymskiej apelował, by „oprzeć się pokusie przygotowywania kazań przy pomocy sztucznej inteligencji". Uzasadniał: „mózg potrzebuje być używany", a religii nie da się wygenerować automatycznie.

To zresztą jedna z najbardziej konsekwentnych cech jego pontyfikatu: nieufność wobec wszystkiego, co zastępuje żywe doświadczenie człowieka. W papieskich dokumentach regularnie wraca lęk przed światem „anonimowych produktów bez autorstwa i miłości", przed ludźmi redukowanymi do „biernych konsumentów nieprzemyślanych myśli". Leon XIV nie występuje przeciw technologii jako takiej. Domaga się jednak, by pozostała narzędziem, a nie nowym źródłem sensu, autorytetu czy duchowego pośrednictwa. Dlatego jego krytyka AI brzmi momentami ostrzej niż wypowiedzi wielu polityków czy intelektualistów (nawet tych nastawionych progresywnie): widzi w niej nie tylko zagrożenie dla rynku pracy czy prawdy w świecie wirtualnym, ale także dla samej zdolności człowieka do wiary, odpowiedzialności i relacji.

Papież nie ma jednak wątpliwości, że Kościół musi się nauczyć nowej technologii, by wiedzieć, jak na nią reagować. Tym bardziej że są już pierwsze badania, które pokazują, że z AI religia nie radzi sobie tak dobrze, jak z wcześniejszymi rewolucjami technologicznymi. Naukowcy na łamach „Proceedings of the National Academy of Sciences" postawili nawet hipotezę, że sztuczna inteligencja przyspieszy laicyzację. A na jej poparcie pokazali dane – okazało się, że pracownicy, którzy mieli codzienne kontakty z AI, byli o 45 procent mniej skłonni do wiary w Boga niż ci, którzy nie korzystali z nowoczesnych technologii.

Prevost ma ochotę zapisać się w historii papiestwa jako strażnik tradycyjnych wartości w dobie sztucznej inteligencji. Nie przez przypadek wybrał imię po swoim poprzedniku Leonie XIII, który próbował odpowiedzieć na chaos pierwszej rewolucji przemysłowej: wyzysk robotników, brutalny kapitalizm, narodziny ruchów socjalistycznych. Leon XIV sugeruje, że dziś Kościół stoi wobec podobnie gwałtownej zmiany – tyle że związanej z cyfrową gospodarką, automatyzacją i sztuczną inteligencją.

To niejedyny front, jaki otworzył. Przez ostatnie miesiące konsekwentnie grał rolę dyplomaty ponawiającego pokojowe apele. – Wojna nigdy nie jest nieunikniona, broń musi zamilknąć, bo nie rozwiązuje problemów – mówił.

Swojej roli na tym polu nie ograniczył jednak do statecznych komunikatów i wszedł w spór z prezydentem USA Donaldem Trumpem. Po ataku USA na Iran papież mówił o wojnie jako o „bałwochwalstwie siły" i potępiał groźby wobec cywilów. Trump odpowiedział, nazywając Leona XIV „słabym" i „niepapieskim". Reakcja prezydenta USA wskazywała jasno, że głos papieża, także Amerykanina, upokorzył go.

Leon XIV nie wszedł jednak w personalne starcie. Powiedział tylko: „Nie zamierzam wycofywać się z głoszenia Ewangelii". Na antymigracyjną politykę Trumpa odpowiedział z kolei w symboliczny sposób. Watykan zapowiedział, że 4 lipca, czyli w amerykańskie Święto Niepodległości, papież pojedzie na Lampedusę, gdzie tysiące migrantów z Afryki do Europy przebywają w obozach przejściowych. W programie wizyty jest msza święta i spotkanie z migrantami oraz pomagającymi im wolontariuszami.

Wybór Prevosta ucieszył konserwatywnych polskich biskupów, który chcą zapomnieć o „rewolucyjnym" Franciszku. Z kolei progresywni katolicy liczyli na to, że nowy papież nie odetnie się od tematu osób LGBT, migrantów, przygotuje grunt pod kapłaństwo kobiet, otworzy Kościół na związki niesakramentalne. I – na razie – zawiedli się.

Leonowi XIV bardziej odpowiada rola pierwszego kadrowego Watykanu, skoncentrowanego na zmianach personalnych. Polska na tym skorzystała, bo zmiany doczekał się Kraków (zamiast zblatowanego z nacjonalistycznym odłamem PiS abpa Jędraszewskiego przy Franciszkańskiej zamieszkał kard. Grzegorz Ryś) i Łódź, którą dziś zarządza kard. Konrad Krajewski, który za poprzednika Leona XIV był jałmużnikiem papieskim.

Sam pontyfikat wypada jednak blado. Choć ważne społecznie tematy pojawiają się w nauczaniu papieża, nie zbliżają Kościoła katolickiego do oczekiwanych zmian. Jeśli już papież zabiera w nich głos, to podtrzymuje dotychczasową linię. Ten mechanizm widać w podejściu do osób LGBT. Leon XIV potwierdza linię deklaracji „Fiducia supplicans" – dopuszcza duszpasterskie błogosławieństwa osób, ale poza liturgią i bez uznania związku. „Mamy obsesję na punkcie seksualności" – powiedział w jednym z wywiadów – „Jakby moralność sprowadzała się do tego jednego tematu". Formalnie więc zmiany nie ma, ale jest retorycznie przesunięcie. To mechanizm uniku i przekierowywania zainteresowań na inne, mniej kontrowersyjne tematy. ●

Małgorzata Skowrońska

• **Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji**

eprasa.pl 5de63726af

Apeluję przeto, Panie Prezydencie Karolu Nawrocki – użyję pańskiego języka – niechże się Pan wreszcie ogarnie!

Prezydent wierzy, że działa jak patriota. Targowiczanie też w to wierzyli

Stanisław Brejdygant

Autor, rocznik 1936, jest aktorem, reżyserem, scenarzystą, pisarzem i dramaturgiem

Kolejna rocznica uchwalenia Konstytucji 3. maja, to pora zawsze smutnej refleksji, że „Polak mądry po szkodzie". I, niestety, tylko poniektóry Polak, bo większość narodu zwykle wolała, a i nadal woli – i przed szkodą i po szkodzie – trwać w stanie, nazwę to tak: „wolności od rozumu". I szkodzić. Sobie. Ten stan, jeśli tyczy ludzi mogących decydować o losach ojczyzny, grozi jej, ojczyźnie, zagładą.

Niegdyś taka właśnie rzesza głupców, szlachecki tłumek mieniący się sejmem Rzeczypospolitej, wolała miast mądrych przestróg, słuchać bredni głoszonych przez agitatorów paru magnackich familii, przekupionych przez petersburską agenturę, i rozdzierać szaty w obronie jakoby „wolności i suwerenności".

Dziś czynią, dosłownie, to samo, posłowie PiS i wszystkich trzech Konfederacji, ostrzegając nas przed wrogim Berlinem i wrogą Brukselą, gdzie, ich zdaniem, siedzą czyhający na naszą, skrojoną w ich planach na białoruska miarę, wolność i niepodległość, okupanci–biurokraci.

To zaś, że tuż za wschodnią granicą, autentyczny wróg stara się zbrodniczo unicestwić naród ukraiński i nam też w oczywisty sposób zagraża, nie ma już dla nich podobnie dużego znaczenia. Chyba uprawnione jest przypuszczenie, że dla naszej alt prawicy, kreujący się na współczesnego cara zbrodniarz, Władimir Putin – którego, wiadomo, dla pozoru trzeba głośno potępiać – to, w głębi ich serc i umysłów tak naprawdę, fajny gość, ma jaja, twardziel, nie to co europejskie zgniłki liberalne.

Przed dwustu trzydziestu pięciu laty grupa ówczesnych zgniłków – liberałów, gorzej, masonów przy tym, z wielkim trudem doprowadziła do uchwalenia dającej ojczyźnie szanse odrodzenia, Konstytucji. Niestety, za późno. Jak zwykle. Bo, powtórzę, Polak mądry po szkodzie. Ówczesny monarcha, który dopiero co podpisał akt Konstytucji, zmuszony okolicznościami i wiemy, że niechętnie, zaprzeczył niejako sam sobie i przystąpił do Konfederacji Targowickiej.

Otóż w naszych czasach reprezentujący naród i nominalnie stojący na jego czele, prezydent – który swoją drogą w sposób groteskowy i żenujący próbuje odgrywać rolę monarchy – podobnych obiekcji jak Stanisław August nie posiada. On do Targowicy nie jest przymuszany by przystępować on niejako staje na czele czegoś łudząco podobnego.

Podobnie jak Targowiczanie bardzo głośno deklaruje: „Po pierwsze Polska, po pierwsze Polacy" i nie przestaje mamić frazesami o rzekomym patriotyzmie, gdy w istocie rzeczy robi wszystko, co w jego mocy, by ojczyźnie, jako państwu i jej obywatelom, zaszkodzić. Czasami w tym zapale szkodzenia posuwa się aż tak daleko, że obserwatorom życia publicznego bodaj dech zapiera.

Wetuje wszystkie – powtórzę i podkreślę – wszystkie istotne, szczególnie ważne dla istnienia i rozwoju państwa ustawy, uchwalone przez parlament.

Przede wszystkim zadbał Prezydent o to, by zdewastowany do cna przez pisowską władzę aparat wymiaru sprawiedliwości nie mógł wrócić do normalnego funkcjonowania, by nie dopuścić do niezależności władzy sądowniczej, a zatem do niezbędnego dla istnienia państwa demokratycznego, niepodważalnego trójpodziału władzy.

Wymienię tu tylko niektóre, te głośniej komentowane, spośród niezliczonej ilości wet dokonanych przez wetomat, bo taką oto ksywę naród dla prezydenta wymyślił. A zatem:

Prezydent wetuje wszystkie ważne dla istnienia i rozwoju państwa ustawy

Weto wobec ustawy o reformie (likwidacji, obecnej, wybranej nielegalnie i nieuznawanej przez międzynarodowe trybunały) Krajowej Radzie Sądownictwa.

Weto wobec ustawy o kontroli mediów społecznościowych istniejącej już od dawna w większości krajów europejskich, mającej na celu ochronę dzieci przed pedofilami łowiącymi ofiary przez internet. Uzasadnienie tego weta „wolnością słowa" ma w żałosny sposób przykryć uległość wobec amerykańskich głównie, potentatów medialnych.

Weto wobec ustawy o ograniczeniu (określonym dopuszczalnym czasie) aresztu tymczasowego. Powód oczywisty. Prezydent liczy na wygraną populistycznej prawicy w następnych wyborach i potrzebę, w czasie ewentualnych, przyszłych, bliskich mu rządów, stosowania represji wobec opozycji. Chodzi o ciągnące się w nieskończoność areszty wydobywcze.

Weto wobec ustawy o kontroli rynku kryptowalut. Ustawa miałaby chronić klientów, dziś tracących często oszczędności życia. Rynek kryptowalut, co jest powszechną wiedzą, działa na styku ze światem przestępczym. W czyim imieniu zatem owo weto?

No i najgłośniejsze weto, którym prezydent Nawrocki już się zapisał – i nie zazdroszczę mu tego zapisu – w historii, weto wobec SAFE. Wbrew opinii wszystkich ludzi kompetentnych, przede wszystkim światłych i świadomych stanu rzeczy, dowódców armii. Ten projekt to wszak wielkie osiągnięcie czasu naszej prezydencji w Unii Europejskiej, dający szansę zwiększenia potencjału militarnego, stworzenia najsilniejszej armii w regionie. I to w obecnej, znanej przecież, niebywale groźnej sytuacji. Zawetowanie tej ustawy daje się skwitować jednym słowem: hańba.

A jeśli dodamy do tego jeszcze żałosne mydlenie oczu wymyślonym, bez żadnych realnych podstaw jego realizacji, projektem, który nazwano SAFE 0, i o którym to projekcie już jest zupełnie cicho, bo wiadomo: wydmuszka, to wówczas słowo hańba należałoby wielokrotnie powtórzyć.

Oczywiście można by wymieniać jeszcze kolejne i kolejne weta. Czynione uparcie. Nawet biednym zwierzętom, cierpiącym poniewierkę w wiejskich gospodarstwach, których właściciele pozbawieni są sumienia, prezydent nie darował, pozostawiając ich na krótkich łańcuchach. Cóż, poza wetami posunął się On nawet (tak!) do czegoś, co można i należy nazwać, przestępstwem urzędniczym. Nie dopełnił, poleconego Prezydentowi w konstytucji, obowiązku „przyjęcia ślubowania" od wybranych przez Sejm sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

Wszystko wskazuje na to, że dobro ojczyzny, interes żywotny państwa i jego obywateli, to nie są sprawy dla prezydenta ważne. Choć wcale nie wykluczam, że jemu wydaje się coś zupełnie przeciwnego. Mówi o patriotyzmie i wierzy, że działa jak patriota. Targowiczanie też w to wierzyli. Jedno jest absolutnie pewne. Podstawową motywacją dla destrukcyjnych działań prezydenta jest jego przekonanie, że „Rząd Tuska jest najgorszym rządem od 1989 roku, i za wszelką cenę należy go zniszczyć".

Apeluję przeto: Panie Prezydencie Karolu Nawrocki – użyję pańskiego języka – niechże się Pan wreszcie ogarnie! Dużo Pan już zaszkodził. Pora się zatrzymać. Prezydent, który chce być – i powinien być – przez naród szanowany, powinien ten naród szanować. Proste, nieprawda? ●

wyborcza to Wy • **Wyborcza to Wy. Piszcie: listy@wyborcza.pl**

Jeżeli Polska nie wykona zabezpieczenia ETPCz, może zostać przyznane zadośćuczynienie na rzecz sędziów

Rosja została wypisana z Rady Europy. Czy chcemy pójść w ślady Rosji?

Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu nakazał we wtorek 5 maja 2026 r. polskim władzom „powstrzymanie się od utrudniania objęcia i wykonywania obowiązków" przez sędziów Trybunału Konstytucyjnego, od których prezydent nie odebrał ślubowania.

Niestety w środę 6 maja szef kancelarii prezydenta Zbigniew Bogucki skomentował w to przewidywalny sposób, w duchu oddalającym przywrócenie praworządności i przestrzeganie umów międzynarodowych, które Polska dobrowolnie podpisała: – Na terenie Rzeczypospolitej najwyższym prawem jest konstytucja Rzeczypospolitej, której strażnikiem jest prezydent, zgodnie z artykułem 126. A jedynym właściwym organem, który ocenia zgodność danych aktów i działań rządowych, także w zakresie sporów kompetencyjnych jest Trybunał Konstytucyjny – powiedział Bogucki.

Rozmawiamy o tym z sędzią Trybunału Konstytucyjnego, Anną Korwin-Piotrowską, jedną z czwórki sędziów bezprawnie niedopuszczonych do orzekania w TK przez Bogdana Święczkowskiego.

ANNA KORWIN-PIOTROWSKA, sędzia Trybunału Konstytucyjnego:

– Od początku lat 90. Polska związana jest Europejską Konwencją Praw Człowieka. Umówiliśmy się wtedy z innymi państwami, że będziemy podlegać Europejskiemu Trybunałowi Praw Człowieka, który będzie badał, czy przestrzegamy konwencji. Liczymy więc, że wszystkie organy państwa, do których kierowane jest postanowienie, spełnią to, o co wnioskowaliśmy kilkukrotnie, osobiście i pisemnie: czyli, że zostaniemy dopuszczeni do orzekania, zostaną nam przydzielone sprawy, gabinety, asystenci, wszystkie systemy informatyczne.

I wypłacając wam pensje.

– Tak, również wypłacając pensje. Natomiast jeżeli pan prezes Trybunału Konstytucyjnego uważa, że na przeszkodzie wykonaniu orzeczenia ETPCz stoi stanowisko prezydenta Karola Nawrockiego, to pan prezydent powinien przekazać prezesowi Święczkowskiemu wszystkie potrzebne informacje, aby dopuścić nas do orzekania.

Przede wszystkim, że złożyliście ślubowanie?

– Tak jest. Odbiorcą tego ślubowania tak naprawdę nie jest prezydent, tylko naród, bo takiej treści jest sama rota ślubowania, czyli, że my ślubujemy narodowi stać na straży konstytucji.

Natomiast prezydent jest głową państwa, reprezentantem narodu, stąd wiadomo, że wobec niego to ślubowanie miało być złożone i tak zostało zaadresowane.

Słyszymy od doradcy prezydenta, że konstytucja ma wyższość nad Konwencją.

– Tak, pan Bogucki powiedział, że w Polsce wyjątkowa konstytucja i sprawę ma zbadać TK, w domyśle bez nas. To jest bardzo smutne, dlatego że po roku 1989 to Polska chciała wejść do Rady Europy. To wiąże się z przestrzeganiem umów międzynarodowych, które żeśmy podpisali m.in. Europejską Konwencję Praw Człowieka. Zobowiązaliśmy się do jej przestrzegania i poddaliśmy się jurysdykcji właśnie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

ETPCz nie jest instytucją Unii Europejskiej, do której przystąpiliśmy dopiero w 2004 r. Ale to był pierwszy krok wejścia na drogę demokracji.

A jeśli teraz Polska w osobach prezydenta i prezesa TK uzna, że nie chce respektować tych standardów?

– Cóż, państwem, które zostało wypisane z Rady Europy była Rosja. No czy chcemy pójść w ślady Rosji?

Co będzie dalej?

– W Konwencji zostały zapisane bezpieczniki. Jeżeli Polska nie wykona tego zabezpieczenia, może zostać przyznane zadośćuczynienie na naszą rzecz. W sferze międzynarodowego wizerunku to byłby bardzo zły sygnał dla Polski. ●

Waldemar Paś

wyborcza to Wy • **Wyborcza to Wy. Piszcie: listy@wyborcza.pl**

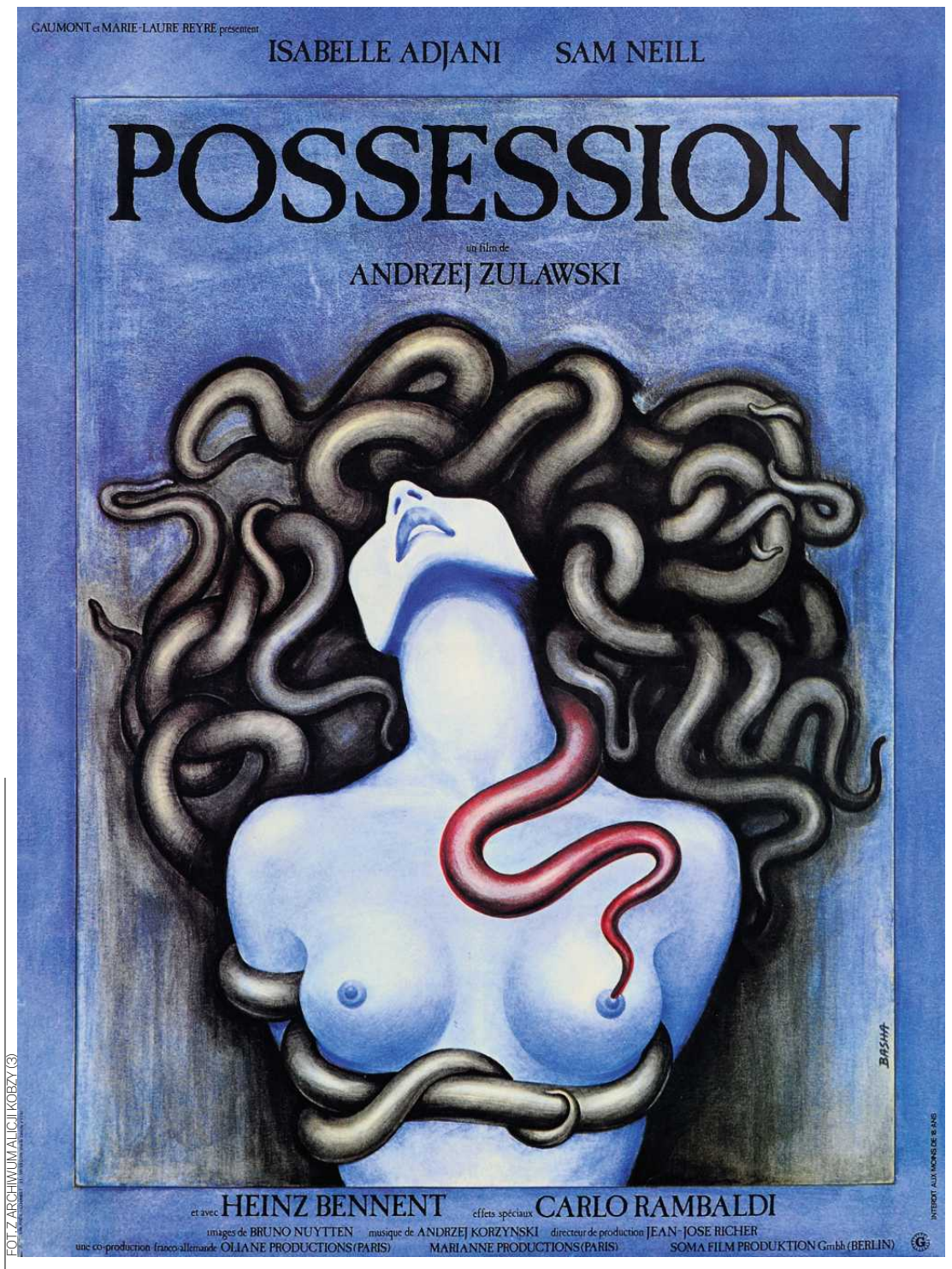
eprasa.pl 5de63726af

Przepiękna książka o zapomnianych polskich projektantkach

CZY W PRL NIE BYŁO WIELKICH GRAFICZEK?

Malowała na kawałku podłogi między kuchenką a stołem. I codziennie o godz. 15 stawiała mężowi na tym stole gorący obiad.

FOT. Z ARCHIWUM ALICJI KOBZY (3)

ROZMOWA Z
ALICJĄ KOBZĄ
autorką książki „Graficzki

EMILIA DŁUŻEWSKA: „Myślałam, że już nie istnieję" – tak przywitała cię Bożena Jankowska, jedna z bohaterek twojej książki.
ALICJA KOBZA: Niesamowita osoba, wybitna graficzka, której udało się zaistnieć mimo różnych przeciwności. Nie dość, że była kobietą, to jeszcze mieszkała w Olsztynie, a życie projektowe powojennej Polski toczyło się głównie w Warszawie. Jankowska wysyłała projekty na zagraniczne konkursy i zdobywała nagrody, jej prace były przedrukowywane w pismach na świecie.

Odniosła nieporównywalnie większy sukces, niż wielu kolegów, ale przez lata jej nazwisko nie pojawiało się w publikacjach dotyczących projektowania graficznego w Polsce. W latach 90. były jakieś wzmianki, ale potem jej historia została właściwie wymazana. Dziś pani Bożena ma 92 lata i zadziwia ją, że po dekadach ciszy ludzie nagle się nią interesują.

Jak ty się zainteresowałaś się historiami graficzek z czasów PRL?
– W 2016 r. przeczytałam na portalu gazeta.pl wywiad Aleksandy Boćkowskiej z Elżbietą Magner, autorką logo PEWEX-u. Nie miałam o tym pojęcia, choć poznałam ją osobiście. Była żoną mojego profesora malarstwa, Zygmunta Magnera. Zapamiętałam ją jako starszą panią, która nam serwowała kawę i ciasteczka.

Uderzyło mnie to, tym bardziej, że skończyłam wydział grafiki na ASP w Warszawie, gdzie tradycja powojennego projektowania jest bardzo ważna. Profesor z mojej pracowni dyplomowej był uczniem Henryka Tomaszewskiego, legendy Polskiej Szkoły Plakatu. Mimo to nie byłam w stanie wymienić ani jednego nazwiska kobiety projektującej w czasach PRL.

Zaczęłam pytać znajomych i okazało się, że oni też nie znają żadnych nazwisk graficzek. W publikacjach poświęconych historii polskiego projektowania kobiety praktycznie się nie pojawiały. W książce „Piękni dwudziestowieczni" na 62 sylwetki mężczyzn są dwie kobiety – i to takie, które tworzyły w duetach z mężczyznami: Teresa Żarnower i Elżbieta Żochowska. W wydanej trzy lata później książce „Oto sztuka polskiego plakatu" aż 549 plakatów autorstwa 111 grafików i tylko 13 plakatów autorstwa 11 graficzek. W zbiorze wywiadów „Sto lat", wydanych przez Stowarzyszenie Twórców Grafiki Użytkowej na stulecie polskiej niepodległości, mówią wyłącznie mężczyźni.

W żadnej z tych rozmów nie pojawia się ani żona, ani partnerka. To o tyle istotne, że wiele moich bohaterek było partnerkami bądź żonami uznanych grafików.

Elżbieta Magner mówiła Aleksandrze Boćkowskiej, że mąż zarabiał grosze, starczało na tytoń do fajki. „Nawet od niego tych pieniędzy nie brałam – musiał przecież mieć np. na kawę. A ja musiałam zarobić na resztę". To było typowe?
Częste. W małżeństwach artystów z reguły to kobiety utrzymywały dom finansowo, a jednocześnie to na nich spoczywał obowiązek opieki nad rodziną. Rażącym przykładem jest historia Marii „Muchy" Ihnatowicz, którą była w związku z grafikiem i malarzem Andrzejem Krajewskim. Krajewski większość czasu i energii poświęcał na swój rozwój artystyczny. Za zarobione pieniądze kupował sobie materiały: podobrazia, farby. Na barkach „Muchy" spoczywał ciężar utrzymania ich i córki. Ona jeszcze mężowi wydzielała kieszonkowe!

Krajewski zajął też znajdującą się w ich domu pracownię.

„Mucha" malowała na kawałku podłogi między kuchenką a stołem. I codziennie o godz. 15 stawiała mężowi na tym stole gorący obiad.

Najsmutniejsze jest to, że historia Marii Ihnatowicz zdaje się nie istnieć bez Andrzeja Krajewskiego, podczas gdy historię Krajewskiego bez problemu się opowiada bez historii „Muchy". W poświęconych mu tekstach jej postać czasem w ogóle się nie pojawia. A historie graficzek są tak mocno powiązane z ich życiem rodzinnym i z karierami mężów, że nie da się tych aspektów rozdzielić.

Kiedy zaczynałam pracę nad książką, myślałam, że będzie to opowieść o silnych, niezależnych kobietach, że z moimi bohaterkami będę rozmawiać o pracy i pasji. Tymczasem większość moich rozmówczyń zaczynała od opowieści o partnerach, o dzieciach. Jeśli partnerami byli graficy, zdecydowana większość podkreślała, że oni byli zdolniejsi i cie-

▼ **Plakat Bożeny Jankowskiej zapowiadający Międzynarodowy Turniej Tańca Towarzyskiego w Olsztynie**

▲ **Plakat Barbary Baranowskiej do „Opętania"**

eprasa.pl 5de63726af

kawsi. Tendencja do dyskredytowania własnego dorobku była bardzo silna.

Piszesz, że graficzki często o niego nie dbały. Nie podpisywały prac, nie gromadziły archiwów. Teraz ich dzieci albo wnuki starają się te historie odtworzyć.
Niestety, często już nie ma co zbierać. Przykładem jest Maria Syska, świetna graficzka, która nie zachowała właściwie nic: żadnych plakatów, projektów okładek, dokumentów, które by świadczyły o wygranych konkursach. Bardzo chciałam poświęcić jej więcej miejsca, ale nie byłam w stanie jej historii zrekonstruować. Pani Maria żyje, ale jest już po 90-tce i jej pamięć jest na tyle słaba, że wiele wątków jej się mieszało.

Jeszcze trudniejsze było chyba opowiedzenie o graficzkach, które już nie żyją? Rozdział o Hannie Bodnar czyta się jak książkę detektywistyczną.
Nie wyobrażałam sobie tej książki bez historii życia i twórczości Hanny Bodnar, ale odnalezienie kogoś, kto mi o niej opowie, było długim i trudnym zadaniem. W końcu udało mi się zlokalizować jej grób. Pani z kancelarii cmentarza podpowiedziała, by zostawić na nim kartkę z prośbą o kontakt. Miałam szczęście: było tuż przed 1 listopada. Godzinę później dostałam telefon od jej kuzynki. To też już pani po 90-tce, nie były ze sobą bardzo blisko, więc losy Hanny Bodnar udało mi się zrekonstruować tylko częściowo.

Niekiedy ścieżka była znacznie prostsza, w dużej mierze dlatego, że w czasie PRL nie było RODO. Związek Polskich Artystów Plastyków w pierwszej połowie lat 70. wydał spis artystów z warszawskiego oddziału. Przy każdym nazwisku był podany adres i numer telefonu – oczywiście stacjonarny, więc na ogół nieaktywny. Jechałam pod ten adres, mając nadzieję, że mieszkanie zostało w rękach rodziny. I czasem się udawało.

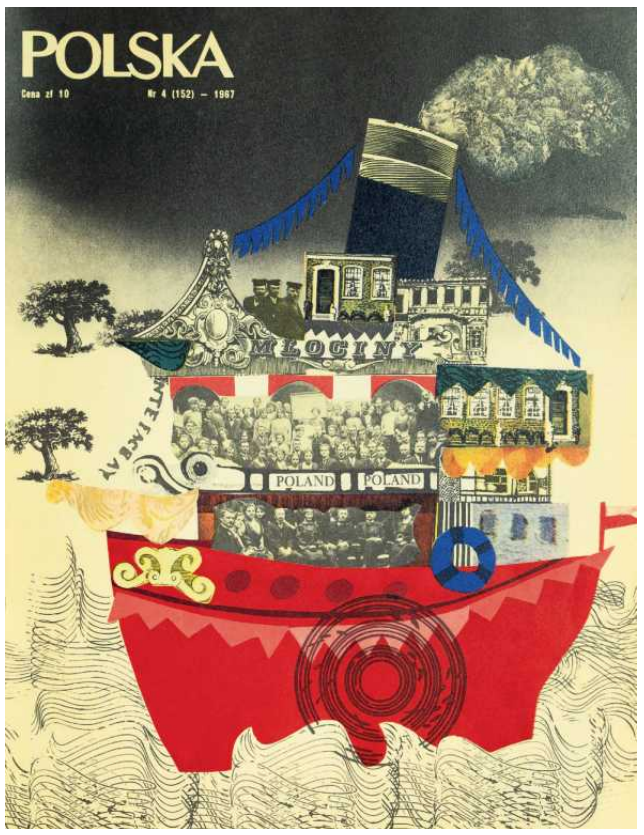
Niekiedy o tym, która z graficzek znalazła się w książce, decydowała dostępność archiwów, to, czy udało mi się znaleźć osobę, która o nich opowie. Znam artystki, które robiły bardzo ciekawe rzeczy, ale ich portfolio było skromne, bo zakończyły kariery na wczesnym etapie, najczęściej ze względu na zamążpójście albo związek z artystą.

Te, którym udało się przebić, musiały się odnaleźć w męskim świecie: umieć czarować albo przepchnąć łokciami. Mieć wspierającego partnera. Ale też kogoś, kto pomoże w obowiązkach domowych: mamę, siostrę. Nie obruszały się, że je o to pytasz?
Początkowo nie chciałam, ale w ich opowieściach dzieci i mężowie pojawiali się tak często, że nie dało się tego pominąć. Miałam świadomość, ile czasu, energii i pamięci operacyjnej potrzeba na zajmowanie się rodziną. Zwłaszcza, że w trakcie pracy nad książką sama zostałam mamą i na własnej skórze doświadczyłam tego, jakim obciążeniem jest opieka nad dzieckiem nawet we względnie partnerskim związku. A moje bohaterki miały te dzieci w czasach, kiedy w ogóle nie spotykało się mężczyzn na spacerach z dzieckiem, pchających wózek, noszących niemowlaki w nosidłach. Mężczyzna potrafiący samodzielnie ugotować obiad albo dzielący się z żoną obowiązkami domowymi – jak Andrzej Darowski – był ewenementem.

Większość moich bohaterek nie miała tego komfortu, co Zofia Darowska. Emilia Piekarska-Freudenreich powiedziała wprost: nie miała takiej siły, takich ambicji i takiego egoizmu. Było dla niej naturalne, że zajmuje się najpierw chorą siostrą, potem chorującymi rodzicami, a na końcu chorym mężem. Trudno się dziwić, że dorobek graficzek są nieporównywalnie skromniejszy niż dorobek mężczyzn. Zwłaszcza w dziedzinach „prestiżowych", jak plakat czy projektowanie znaków graficznych.

Graficzki robiły za to świetne rzeczy w innych dziedzinach: pokazujesz papierki od cukierków, książki o sadownictwie czy zachwycające kolaże Danuty Żukowskiej na okładkach magazynu „Traktor".
Danuta Żukowska i Jolanta Barącz osiągnęły akurat dość duży sukces: zostały kierowniczkami pracowni graficznych w wydawnictwach – Żukowska w Państwowym Wydawnictwie Rolniczym i Leśnym, Barącz najpierw tam, a potem w PiW-ie. To były kariery na poły urzędnicze, ale dające dość sporą władzę.

Same też projektowały, ale przede wszystkim zlecały projekty innym. Wymagało to wiedzy, doświadczenia i sprawczości, żeby potem te okładki wdrażać. Syn Jolanty Barącz wspomina ją jako bardzo silną, zdeterminowaną kobietę, która chodziła w czarnych golfach, paliła papierosa za papierosem i której panowie się bali.

• **Okładka zaprojektowana przez Zofię Darowską dla magazynu „Polska"**

We wspomnieniach graficzek przewija się pozytywny bohater trzecioplanowy: Henryk Tomaszewski. Profesor, który wspiera, chwali, docenia.
To o tyle ciekawe, że Tomaszewski miał raczej opinię profesora bezlitosnego, bardzo krytycznego, również w stosunku do kobiet. W opowieściach moich graficzek pojawia się w zupełnie innym świetle.

Bożenie Jankowskiej załatwił akademik, kiedy dowiedział się, że śpi kątem u koleżanki. Emilia Piekarska-Freudenreich wspomina, jak ją poruszyło, gdy powiedział, że wyświetlają mu się w pamięci jej obrazy. Korespondował z Anną Huskowską czy Lilianą Baczewską, zmuszoną do emigracji w 1968 roku. Z tą drugą korespondował właściwie do śmierci, to była z pewnością bliska relacja. Ale na listy Baczewskiej odpisywała w imieniu ich obojga Teresa Pągowska, bo Tomaszewski pisać nie lubił, wolał coś narysować.

Wydaje mi się znaczące, że żadna z moich bohaterek właściwie nie powiedziała nic złego o jakimkolwiek mężczyźnie. Musimy pamiętać, że w tamtych latach kontestowanie patriarchalnego porządku nie było powszechne. Akceptowały to, jak potoczyło się ich życie bez złości czy żalu. Nawet, kiedy pytałam, czy nie uważają, że powinny mieć też swoją pracownię.

Co mówiły?
Większość moich bohaterek godziła się z tym stanem i po prostu robiła swoje. Wiele z nich naprawdę wierzyło, że ich partnerzy byli zdolniejsi.

Kiedy pytałam, jaki stosunek mieli do ich twórczości, też odpowiadały łagodnie. Choć na przykład mąż Emilii Piekarskiej-Freudenreich był tak krytyczny w stosunku do jej malarstwa, że przez wiele lat nie pokazywała mu swoich obrazów, by nie zdławił w niej chęci tworzenia.

Ciekawym przykładem jest też Barbara Baranowska, która żyła w związkach z bardzo znanymi twórcami: najpierw pisarzem Adolfem Rudnickim, potem reżyserem Andrzejem Żuławskim, znanym z mizoginii. Złego słowa nie powiedziała o żadnym z nich, choć miałam świadomość – i ona też musiała ja mieć – że Żuławski potrafił mówić o ich związku bardzo nieładnie. Byłoby absolutnie zrozumiałe, gdyby Baranowska miała żal, tymczasem ona przez lata się z nim przyjaźniła. Zrobiła mu nawet plakat do „Opętania", zresztą ostatni w swojej twórczości. ●

Alicja Kobza

• graficzka, zajmuje się projektowaniem identyfikacji wizualnych, książek, albumów, plakatów oraz materiałów cyfrowych. Od 2020 roku prowadzi projekt badawczy dotyczący zapomnianych kobiet graficzek okresu PRL-u, realizowany m.in. na Instagramie (@polish.female.designers).

Alicja Kobza

„Graficzki. Nieopowiedziane historie polskich projektantek grafiki użytkowej 1945–1989"

wyd. Karakter, 2026

REKLAMA

Kraj/34432744

BALTIC OPERA FESTIVAL MECENAS GŁÓWNY ORLEN

BALTIC OPERA FESTIVAL

MECENAS GŁÓWNY
ORLEN

Organizatorzy

Opera Bałtycka w Gdańsku

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Partner

DAL SEGNO INSTITUTE segno

Program Festiwalu

1 RP

eprasa.pl 5de63726af

Witamy w Polsce

Cykl Witamy w Polsce tworzy zespół kilkudziesięciu reporterów „Wyborczej" pracujących w redakcjach w całym kraju.

ŚCIGANA ZA SUKIENKI

List gończy, zatrzymania na lotniskach, wyprowadzenie z biura w kajdankach przy pracownikach – lubelski wymiar sprawiedliwości ściga panią Natalię jak groźnego przestępcę.

JACEK BRZUSZKIEWICZ

Natalia Sidor wysłała Dawidowi Z. 400 modnych sukienek po ok. 10 zł za sztukę. Klient się jednak rozmyślił. Wystarczyła jedna wizyta Z. w małym komisariacie, by policja wytoczyła wobec pani Natalii najcięższe działa. Skończyło się dla właścicielki e-sklepu ciężkimi zarzutami. Mimo że sukienki, dowód w sprawie – zniknęły.

Natalia zarzuca policji błędy proceduralne. Jak ustaliła „Wyborcza", Dawid Z. ma trzech braci w policji. Inny funkcjonariusz, prowadzący dochodzenie przeciwko Natalii Sidor, jest szwagrem szefa prokuratury, tego samego, który oskarżył o oszustwo właścicielkę e-sklepu.

MODA NA E-SKLEPY

Natalia Sidor pochodzi z Lublina. Na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej skończyła ekonomię. Po studiach wzięła się za handel w internecie. Zaczynała przed 12 laty. Skromnie, od bielizny. Z czasem do oferty dodała sukienki, spódnice, T-shirty, a potem rozszerzyła ją o produkty z branży kosmetycznej. – Handel odzieżą to ciężki kawałek chleba. Gdy zaczynałam w tej branży, kolekcje, trendy modowe zmieniały się dwa razy do roku. Dziś co dwa-trzy miesiące. By być na powierzchni, ciągle trzeba zaskakiwać klienta ofertą, wymyślać coś nowego, niekonwencjonalnego. Nie jesteś kreatywny, znikasz, połyka cię konkurencja – opowiada „Wyborczej" drobna 30-latka. – Nie potrafię trwać w miejscu. Kocham pokonywanie zakrętów, burz, kryzysów. Dostosowywanie się do zmieniającego się otoczenia zawsze mnie pobudzało, wyzwalało pokłady energii.

Firma pani Natalii z roku na rok rozwijała się, powiększała przychody i zatrudnienie. Dziś ma ponad 4 mln rocznego obrotu i współpracuje z pięciorgiem handlowców. Wynajmuje ponad 200 m kw. w halach po zakładach tytoniowych w przemysłowej części miasta.

W Lublinie nie ma wielkiego przemysłu, dlatego kwitnie handel w sieci, a podobnych biznesów do pani Natalii tworzy się coraz więcej. Jeden drugiego podpatruje i startuje ze swoim e-sklepem.

Pani Natalia kupuje duże partie towaru od producentów na świecie, także polskich hurtowni. Reklamuje biznes i rozsyła odzież pocztą kurierską do lokalnych, mniejszych podmiotów zajmujących się handlem przez internet. W miesiącu ma ok. 12 tys. klientów. Detalistów.

400 SUKIENEK

Była połowa maja 2023 r. Dawid Z. z Goraja, miejscowości godzinę drogi od Lublina, wypatrzył z żoną ofertę pani Natalii na jednym z portali sprzedażowych. Był zdecydowany na kupno większej liczby sukienek brytyjskiej marki ASOS. Chodziło im o ciuchy outletowe, tańsze od katalogowych. To towar nowy, pełnowartościowy, pochodzący z końcówek kolekcji, zdjęty z ekspozycji, czasem bez metek lub z drobnymi wadami, np. rozpruciami, brakiem guzika. – Pan Dawid przez telefon zamówił 400 letnich sukienek outletowych. Za towar wynegocjował dobrą cenę, ok. 10-12 zł netto za sztukę. Kiedy na konto firmy wpłynęła 405-złotowa zaliczka, czyli kwota ok. 10 proc. wartości zamówienia, pięć kartonów z ciuchami, po dokładnym przejrzeniu każdej ze sztuk, wysłaliśmy do klienta. Kurierem GLS, z tą firmą mamy podpisaną stałą umowę – opowiada pani Natalia.

Z. zapłacił kurierowi za przesyłkę 4515 zł i odebrał towar. Dwa dni po dostawie pan Dawid zadzwonił do firmy Natalii Sidor i oświadczył, że towar nie spełnia jego oczekiwań. Wyjaśnił, że po otwarciu pierwszego z pięciu kartonów zobaczył ubrania zniszczone, brudne, a nawet dziurawe. Chciał natychmiast zwrócić całą dostawę. – Byłam zdumiona tą sytuacją, bo w historii mojej firmy to się jeszcze nigdy nie zdarzyło. Mam tytuł „super sprzedawcy" przyznawany podmiotom z najlepszymi ocenami od klientów. W moim fachu dobra opinia to absolutna podstawa. Pomyślałam na spokojnie: skoro ubrania wyjechały z Lublina w stanie dobrym, dlaczego po przejechaniu 60 km do Goraja nagle stały się nie do zaakceptowania, bezwartościowe? – zaczęła zastanawiać się pani Natalia. I dalej: – To było zlecenie indywidualnie na odzież w rozmiarach od XS do XXL sprofilowane pod zamówienie pana Dawida, więc zwrot całości nie wchodził w grę. Mimo wszystko poszłam klientowi na rękę i zaproponowałam reklamację dostawy. Chciałam, by wskazano mi wadliwe sukienki, żebym mogła je wymienić. Państwo z oferty nie skorzystali, kontakt się urwał i dla mnie ta sprawa się zakończyła.

• Natalia Sidor, właścicielka e-sklepu z Lublina
FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

16 miesięcy po transakcji z mieszkańcem Goraja, 5 września 2024 r., pani Natalia otrzymała wezwanie na przesłuchanie. Na komisariacie miała się stawić 30 sierpnia...

Natalia Sidor znalazła później w sieci profil żona Dawida Z., która tuż przed kupnem 400 sztuk sukienek reklamowała wśród znajomych swój nowo powstały sklep internetowy z ciuchami damskim. Komentuje: – Myślę, że państwo chcieli ruszyć z biznesem w sieci, ale nie mieli żadnego doświadczenia. Zapewne spodziewali się otrzymać ode mnie eleganckie ubrania marki premium, na których szybko zarobią. Dostali, zgodnie z zamówieniem, odzież outletową, o klasie wprost proporcjonalnej do ceny – 10 zł za sukienkę. Towar wymagał jednak niewielkiego nakładu pracy: przyszycia guzika, przeprasowania itp. Bo tak się ten biznes kręci. Myślę, że stąd mógł wziąć się cały problem.

ZATRZYMANIA NA LOTNISKACH

Właścicielka e-sklepu z Lublina szybko zapomniała o transakcji z małżeństwem z Goraja. – W listopadzie 2023 r., pół roku po wysyłce sukienek do Goraja, zadzwonił do mnie mężczyzna, twierdził, że jest prokuratorem, który prowadzi śledztwo w sprawie oszustwa. Był nieprzyjemny. Polecił, bym udała się na przesłuchanie na komisariat policji w Lublinie. Ciężko pracuję, moja doba w firmie to harówka po 10-12 godzin dziennie. Poza tym, tyle się teraz słyszy o przestępstwach „na telefon". Rozmowę zbagatelizowałam. Na koniec poprosiłam jednak o oficjalne pismo na adres firmy, nie dostałam go – opowiada Natalia Sidor. Po jakimś czasie zadzwonił mężczyzna, przedstawił się jako policjant. Mówił o jakimś przesłuchaniu, ale wg pani Natalii nie potrafił podać szczegółów. I jego właścicielka e-sklepu wzięła za oszusta. Była jednak zaniepokojona.

Kodeks postępowania karnego nie wyklucza wezwania na przesłuchanie przez prokuratora, czy policjanta przez telefon, ale tylko w „wypadkach niecierpiących zwłoki". Mijały kolejne miesiące. Aż właścicielka firmy wysyłkowej dwukrotnie najadła się wstydu na lotnisku – najpierw, kiedy leciała w interesach do Londynu, a potem – na wczasy do Turcji. Natalia Sidor: – Podczas kontroli paszportowej odłączono mnie od grupy znajomych. Pogranicznicy na oczach innych podróżnych odprowadzili mnie do osobnego pomieszczenia. Okazało się, że zostałam tam zatrzymana po to, by podać swój adres do korespondencji, ten sam, który widnieje na stronie internetowej mojej firmy. Na obu lotniskach wszystko szybko się wyjaśniło i mogłam odlecieć, jednak wciąż nie wiedziałam, o co w tym wszystkim chodzi.

16 miesięcy po transakcji z mieszkańcem Goraja właścicielka e-sklepu otrzymała na adres firmy list polecony z wezwaniem na przesłuchanie na komisariat. Był jeden problem: list dotarł 5 września 2024 r., a przesłuchanie wyznaczono na 30 sierpnia. – Chciałam, by to się

eprasa.pl 5de63726af

w końcu wyjaśniło. Jeszcze tego samego dnia zadzwoniłam pod wskazany na wezwaniu numer, ale policjant o żadnym przesłuchaniu ani o jego przedmiocie nic nie wiedział. Powiedział, że ktoś ze mną skontaktuje. Nic takiego nie nastąpiło. Wszystko wyglądało tak niepoważnie, jak wcześniejsza wizyta policjantów w mieszkaniu mojej babci, gdzie byłam w przeszłości zameldowana. Mundurowi skrupulatnie zapisali sobie wtedy na kartce adres mojej firmy – wskazuje właścicielka e-sklepu.

NA OCZACH KLIENTÓW

Mijały miesiące. W lipcu 2025 r., dwa lata po transakcji, pod siedzibę e-sklepu zajechał radiowóz. Tym razem policjanci bez trudu odnaleźli adres firmy pani Natalii. Natalia Sidor: – Zostałam wyprowadzona z pokoju w kajdankach niczym przestępca i odprowadzona do radiowozu na oczach pracowników firmy i klientów. W aucie dowiedziałam się, że jestem poszukiwana listem gończym, a po zatrzymaniu mam trafić do aresztu na dwa miesiące. Policjanci oznajmili mi, że jedziemy do Biłgoraja, gdzie prokurator przedstawi mi zarzuty. Jakie? Za co? Nie miałam pojęcia, o co chodziło.

Przed właścicielką e-sklepu ugięły się nogi, kiedy usłyszała, że chodzi o art. 286 Kodeksu karnego i o oszustwo, za co grozi od 6 miesięcy do 8 lat więzienia. W biłgorajskiej prokuraturze Sidor dowiedziała się, że jej sprawę prowadzi osobiście szef jednostki Ireneusz Gmyz. Jednak w dniu zatrzymania Gmyz był na urlopie. Zastępująca go pani prokurator po przedstawieniu zarzutu i wysłuchaniu tłumaczeń właścicielki e-sklepu uznała areszt za bezzasadny. Natalia Sidor jeszcze tego samego dnia, po 7 godz. od zatrzymania, odzyskała wolność. Za to procedura prokuratorska nabrała tempa. Jesienią 2025 r. Sidor została oskarżona o oszustwo.

BEZ DOWODU RZECZOWEGO

– Dopiero w prokuraturze w Biłgoraju po przedstawieniu zarzutów dowiedziałam się, że chodzi o transakcję z maja 2023 r. z Dawidem Z. – tłumaczy „Wyborczej" Natalia Sidor. Okazuje się, że Dawid Z. po tym, jak otrzymał z firmy Sidor, jego zdaniem, niesatysfakcjonujący go towar, natychmiast udał się na komisariat policji. Jako że w Goraju jednostki policji nie ma, pojechał 7 km dalej, do Frampola. Tam zgłosił podejrzenie przestępstwa oszustwa ze strony właścicielki e-sklepu. I od tego momentu w sprawie zaczęło toczyć się postępowanie – ale o tym pani Natalia dowiedziała się dopiero jesienią 2025 r., dwa i pół roku od dnia transakcji. Z lektury aktu oskarżenia.

– Policjantka, pani aspirant Edyta J. przyjmując zgłoszenie od Dawida Z., jak wynika z akt sprawy, nawet nie pofatygowała się do zaparkowanego przed komisariatem samochodu, by obejrzeć rzekomo nienadające się do użytku sukienki. Przyjęła wersję Dawida Z., ale nie zabezpieczyła żadnego dowodu rzeczowego. Dopiero po ponad dwóch latach, gdy prokurator stawiał mi zarzuty, do akt sprawy dołączono osiem zdjęć poplamionych sukienek. Zdjęć niby miało być więcej, ale Dawid Z. tłumaczył, że w telefonie popsuł mu się aparat – irytuje się Natalia Sidor. I dalej: – Ta sama policjantka, asp. Edyta J., błyskawicznie, tuż po otrzymaniu zgłoszenia od Dawida Z. skontaktowała się z firmą kurierską GLS. W efekcie kwota 4515 zł za sukienki raptem po dwóch dniach od wizyty Dawida Z. na policji trafiła bezprawnie na jego konto. Moja firma dostaje pieniądze z GLS po kilku dniach, w transzach. W maju 2023 r. nawet się nie zorientowałam, że mi tej gotówki na konto nie przelano – twierdzi pani Natalia. Była przekonana, że transakcja z Dawidem Z. i jego żoną, została zrealizowana i zamknięta.

Kiedy prokuratura wytoczyła przeciwko Natalii Sidor najcięższe działa, kobieta wynajęła adwokata, który zaczął punktować zachowanie policjantki i prokuratury: – Pan Dawid Z. zeznał, że sukienki zniszczył, a jego żona, oświadczyła, że wrzuciła je do pojemników Caritasu. A ja mam proste pytanie, jakie mamy dowody, że państwo Z. mówią prawdę? Przecież małżeństwo z Goraja równie dobrze mogło ubrania sprzedać – stawia pytanie mecenas Edmund Falandysz, dodając, że jego klientka ma sprawę karną, ale nie ma ani pieniędzy, ani odzieży wysłanej małżeństwu z Goraja.

Mecenas Falandysz jesienią zeszłego roku skierował do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez policjantkę Edytę J., która nie zabezpieczyła dowodów i zwróciła się do firmy kurierskiej, by ta natychmiast oddała gotówkę Dawidowi Z. Zdaniem adwokata, pieniądze powinny trafić na policyjne konto depozytowe. Kolejne doniesienie mecenasa Falandysza dotyczyło Dawida Z., który jego zdaniem zniszczył dowody w sprawie. Jednak prokuratura zarówno w jednym, jak i w drugim przypadku odmówiła wszczęcia śledztwa, tłumacząc decyzję brakiem podstaw przestępstwa.

Przy okazji, po wstępnej lekturze prokuratorskich akt sprawy Natalii Sidor, na jaw zaczęły wychodzić kolejne kwiatki. Jak to, że odnaleziono w nich wezwanie właścicielki e-sklepu na przesłuchanie, którego policjanci zapomnieli do niej wysłać.

Mecenas zwraca uwagę, że od początku sprawa dotyczy kwoty 405 zł, czyli zaliczki, którą wpłacił pan Dawid Z. za odzież na konto e-sklepu. – Dlaczego zwykły spór gospodarczy, przy braku dowodów materialnych nie toczy się na drodze cywilnej, tylko został przekształcony w sprawę karną z wykorzystaniem pełnego aparatu represji państwowej? Ta sprawa to przykład rażącego naruszenia podstawowych zasad państwa prawa, a jednocześnie dramat osoby prowadzącej legalną działalność, która została potraktowana jako groźny przestępca – zastanawia się mecenas Falandysz. I dodaje: – To niebywałe. Aż trudno sobie wyobrazić, dlaczego policjantka z małego, prowincjonalnego komisariatu na każdym kroku aż tak sprzyja jednej ze stron, czyli panu Dawidowi Z., mieszkańcowi sąsiedniej miejscowości. A prokuratura nie widzi w tym nic podejrzanego i sprawę umarza – zastanawia się głośno mecenas Falandysz.

BRAT I SZWAGIER

Sprawa ma wiele znaków zapytania. Jadę do Goraja. Na miejscu dowiaduję się, że Dawid Z. to osoba w przeszłości notowana na policji. – Alkohol, interwencje policji, sprawy w sądzie. Ale w ostatnich kilku latach jakby się ustatkował – to wersja przekazywana przez kolejnych mieszkańców. To nie wszystko. W Goraju wszyscy wiedzą, że Dawid Z. ma brata stryjecznego, który służy w policji. To bliska rodzina, ich ojcowie to rodzeństwo.

W maju 2023 r. zgłoszenie od Dawida Z. odebrała asp. Edyta J., ale sprawę Natalii Sidor prowadził osobiście asp. Marcin Król, dziś funkcjonariusz dochodzeniówki w Komendzie Miejskiej Policji w Biłgoraju. Przed trzema laty Król służył w komisariacie policji we Frampolu, a prowadząc sprawę oszustwa, nie uzupełnił jej o dowody, czyli rzekomo uszkodzone sukienki. – Prowadziliśmy postępowanie przygotowawcze w tej sprawie. Postępowanie w sierpniu 2025 r. zostało zakończone przesłaniem do Prokuratury Rejonowej w Biłgoraju wniosku o zatwierdzenie aktu oskarżenia. Obecnie postępowanie toczy się przed Sądem Rejonowym w Biłgoraju i tam też znajdują się akta sprawy – informuje st. asp. Joanna Klimek, rzeczniczka Komendy Powiatowej Policji w Biłgoraju.

Asp. Marcin Król jest szwagrem szefa Prokuratury Rejonowej w Biłgoraju Ireneusza Gmyza, który potwierdza pokrewieństwo, ale zastrzega, że dla sprawy zakończonej aktem oskarżenia kwestia powiązań rodzinnych nie miała żadnego znaczenia.

Kiedy pytamy o niezabezpieczone przez policję dowody, Gmyz odsyła nas do sądu, który rozstrzyga sprawę, gdzie Natalia Sidor jest oskarżona o oszustwo. Szef biłgorajskiej prokuratury wyjaśnia też, że w przestępstwie oszustwa nieważna jest wysokość kwoty, tylko zamiar jej popełnienia. Kiedy pytam prokuratora, dlaczego z tej sprawy się nie wyłączył, skoro prowadził ją jego szwagier, odpowiada, że takich historii w rejonie jest wiele, a wspomniana jego zdaniem niczym specjalnym się nie wyróżniała. – Nie posiadamy wiedzy na temat rodzinnych powiązań funkcjonariuszy – mówi z kolei rzeczniczka policji biłgorajskiej.

Dzwonię do Dawida Z. – Co się stało z setką sukienek. Pan twierdzi, że zostały zniszczone. Żona tłumaczy, że wrzuciła do pojemnika Caritasu? – pytam. – Zostały zniszczone. Nieważne, w jaki sposób – odpowiada Dawid Z.

– Czy w sprawie sukienek prosił pan o pomoc brata policjanta?

– Nie. Ale mam trzech braci, którzy są policjantami – precyzuje Dawid Z.

Toczący się przed biłgorajskim sądem proces właścicielki e-sklepu z Lublina powoli zmierza ku finałowi. W maju planowane są końcowe przesłuchania, m.in. kierowcy z firmy kurierskiej. Natalia Sidor: – Dostałam propozycję powrotu na uczelnię, gdzie miałabym prowadzić zajęcia dotyczące zagadnień handlu w sieci. W przypadku skazania nie będzie to możliwe. Tak jak i dalszy rozwój mojej firmy. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34433153

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA
PREZYDENTA MIASTA ŁODZI
wykonującego zadanie z zakresu administracji rządowej

o ustnym przetargu nieograniczonym na sprzedaż **nieruchomości Skarbu Państwa położonych w Łodzi przy al. Władysława Bartoszewskiego, ul. Budziszyńskiej bez numeru w obrębie G-25, oznaczonych jako działki nr 294/26, 294/27 oraz 294/28 i 294/29 uregulowanych odpowiednio w księgach wieczystych nr LD1M/00034291/7 oraz LD1M/00097391/7 oraz części nieruchomości położonej w Łodzi przy al. Władysława Bartoszewskiego bez numeru oznaczonej jako działka nr 294/34 uregulowanej w księdze wieczystej nr LD1M/00084112/4, o łącznej powierzchni 0,1453 ha.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **1 005 000,00 zł (słownie: jeden milion pięć tysięcy złotych) brutto**, w tym podatek VAT według obecnie obowiązującej stawki 23%. Wadium wynosi **100 500,00 zł (słownie: sto tysięcy pięćset złotych).**

Przetarg odbędzie się w dniu 10 lipca 2026 r. o godz. 12.00 w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi, Łódź, ul. Piotrkowska 104 – Sala 107B.

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA ŁODZI (wykonującego zadanie z zakresu administracji rządowej) o przetargu zawierające szczegółowe informacje dotyczące przetargu wywieszone jest na tablicy ogłoszeń w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem UMŁ, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 (IV p.).
Ogłoszenie publikowane jest również w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: https://bip.uml.lodz.pl/urzad-miasta/przetargi/sprzedaz-nieruchomosci/ oraz na stronie internetowej pod adresem: https://uml.lodz.pl/dla-biznesu/nieruchomosci-na-sprzedaz/sprzedaz-nieruchomosci/. Szczegółowe informacje dotyczące przetargu dostępne są również w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 (IV p., pok. 457 lub 457a) oraz pod numerami telefonów: (42) 638 – 47 – 81, 638-44-14, 638 – 43 – 31, 638-54-73.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34433350

Wyciąg z ogłoszenia Starosty Puckiego
z dnia 08.05.2026 r. w sprawie drugiego przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa.

Oznaczenie nieruchomości	Nieruchomość przeznaczona do sprzedaży stanowi projektowany do wyodrębnienia lokal mieszkalny nr 2 o pow. 44,97 m², znajdujący się w budynku mieszkalnym nr 38 położonym przy ul. Wiejskiej w Helu wraz z przynależnym pomieszczeniem tj. piwnica o pow. 1,88 m² oraz udziałem wynoszącym 16% w prawie własności nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 170 o pow. 0,0692 ha oraz działka nr 171/1 o pow. 0,0563 ha, położone w obrębie 0001 Hel, miasto Hel, dla której Sąd Rejonowy w Wejherowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr GD2W/00058106/8.
Przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania	Zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego uchwałą Rady Miasta Helu Nr VII/49/2003 z dnia 25.04.2003 r. działka nr 170 oraz 171/1 znajdują się na terenach usługowo-mieszkaniowych.
Cena wywoławcza	**471 200,00 zł** (słownie: czterysta siedemdziesiąt jeden tysięcy dwieście złotych 00/100). Sprzedaż lokalu zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 775 ze zm.).
Forma zbycia nieruchomości	Sprzedaż w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.
Wadium	**80 000,00 zł** (słownie: osiemdziesiąt tysięcy złotych 00/100)
Termin i miejsce przetargu	**17 lipca 2026 r. o godz. 10:30** w siedzibie Starostwa Powiatowego w Pucku przy ul. Orzeszkowej 5, 84 – 100 Puck, sala konferencyjna na pierwszym piętrze.

Warunkiem dopuszczenia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu lub obligacjach Skarbu Państwa w terminie **do dnia 13 lipca 2026 r.** W przypadku wpłacenia wadium w pieniądzu wpłaty należy dokonać na konto Starostwa Powiatowego w Pucku, Bank Millennium **nr 48 1160 2202 0000 0006 0369 1371**. W przypadku wpłaty wadium w obligacjach Skarbu Państwa obligacje należy zdeponować w Starostwie Powiatowym w Pucku przy ul. E. Orzeszkowej 5, 84 – 100 Puck. O uznaniu, że wadium wpłacono w wymaganym terminie, decyduje data wpływu środków pieniężnych na konto Starostwa Powiatowego w Pucku, bądź data złożenia do depozytu obligacji Skarbu Państwa.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu została zamieszczona na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Pucku w Biuletynie Informacji Publicznej (www.bip.starostwo.puck.pl) oraz na tablicy ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Pucku przy ul. E. Orzeszkowej 5. Szczegółowe informacje o przedmiocie sprzedaży i warunkach przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Pucku tel. (58) 673-42-09 oraz na stronach internetowych www.bip.starostwo.puck.pl.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34433553

Sygn. akt I Ns 464/25

OGŁOSZENIE

Sąd Rejonowy w Nowej Soli - Wydział I Cywilny ogłasza, iż przed tutejszym Sądem toczy się sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po Henryku Dariuszu Gaweł, zmarłym 31 grudnia 2019 r., którego ostatnim miejscem zwykłego pobytu były Solniki.

Wzywa się spadkobierców, aby w ciągu 3 miesięcy od daty ukazania się ogłoszenia zgłosili się i udowodnili nabycie spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą być pominięci w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34433561

W Sądzie Rejonowym w Sierpcu
I Wydział Cywilny toczy się postępowanie z wniosku Danuty Nowakowskiej (sygn. akt I Ns 97/26) **o stwierdzenie nabycia spadku po Teresie Nowakowskiej córki Stanisława i Genowefy**, zmarłej w dniu 21 marca 2026 r. w Kraszewie - Czubakach, ostatnio stale zamieszkałej w Majkach Małych.
Wzywa się wszystkich zainteresowanych, aby w ciągu trzech miesięcy od ukazania się ogłoszenia zgłosili się w sądzie, w którym toczy się postępowanie i udowodnili swoje prawa, gdyż w przeciwnym razie będą pominięci w tym postępowaniu.

eprasa.pl 5de63726af

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

dr Marek Wasiluk*

...podrażnionej skóry ze słońcem

Wiele zabiegów kosmetologicznych, nawet tych powierzchownie działających na naskórek, powoduje podrażnianie skóry. Takie podrażnienie predysponuje do powstawania przebarwień. Dlatego po zabiegach należy unikać ekspozycji na słońce.

Do ochrony po zabiegu nie wystarczą kremy z filtrem. Nie do końca chronią one przed przebarwieniami, ponieważ hamują jedynie promieniowanie UV. Nie ma filtrów chroniących przed promieniowaniem widzialnym i podczerwonym.

Inwazyjne zabiegi podrażniające naskórek najlepiej wykonywać jesienią lub nie wystawiać skóry na silne promieniowanie pozostając w domu lub chroniąc ciało mechanicznie odzieżą

Filtry mogą też zadziałać w drugą stronę, czyli zwiększać ryzyko przebarwień pourazowych. A to dlatego, że niektóre kremy mają składniki drażniące skórę.

Jak więc chronić skórę przed przebarwieniami? Inwazyjne zabiegi podrażniające naskórek najlepiej wykonywać jesienią lub nie wystawiać skóry na silne promieniowanie pozostając w domu lub chroniąc ciało mechanicznie odzieżą. ● **Not. ET**

*specjalista medycyny estetycznej z kliniki L'experta

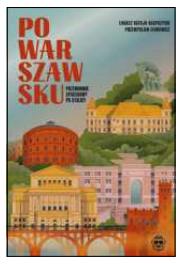
Zaufanie publiczne

29

PROC.

• **Polaków ufa ekspertom medycznym wypowiadającym się poza swoją specjalizacją – wynika z badania agencji On Board Think Kong i platformy Focus o Zdrowiu, zrealizowanego przy partnerstwie instytucjonalnym Fundacji My Pacjenci**

Książka

Łukasz Ostoja-Kasprzycki i Przemysław Ciunowicz

PoWarszawsku. Przewodnik spacerowy po stolicy

Wydawnictwo Newhomers

To przewodnik z autorskimi trasami, który pokazuje gdzie iść i na co patrzeć w stolicy. Przedstawiona jest w nim Warszawa w przekroju – od pałaców i fasad Śródmieścia po industrialne podwórka i praskie uliczki. Od miejsc „niewidzialnych" po ikony modernizmu i socrealizmu.

PYTANIE DO... dietetyka

Ziemniaki czy ryż? Co jest lepsze dla zdrowia

dr n. med. Michał Wrzosek

dietetyk, założyciel Centrum Respo

Zazwyczaj jestem pytany o ryż i ziemniaki przez osoby, które chcą schudnąć. Wciąż popularna jest opinia, że w czasie odchudzania trzeba unikać ziemniaków. Nie jest to prawda. Chyba że pod hasłem „ziemniaki" rozumiemy frytki z majonezem. Ziemniaki w takiej formie czy pod postacią chipsów to rzeczywiście nie jest najlepszy wybór na co dzień.

Jednak 100 g ugotowanych ziemniaków ma dwa razy mniej kalorii niż 100 g ugotowanego ryżu. Ziemniaki mają też wyższy indeks sytości niż ryż i dwa razy więcej błonnika niż biały ryż. Bardziej więc najemy się ziemniakami.

Ryż jest praktyczny, łatwiej się go przygotowuje, bo ziemniaki zazwyczaj obieramy. Ryż gotuje się też szybciej. Jednak w czasie odchudzania lepiej wybierać kartofle.

Jeśli mamy ochotę na ryż, możemy wybrać brązowy. Ma więcej błonnika niż biały i nie powoduje tak szybkiego wzrostu poziomu glukozy. Wiele osób nie docenia wartości odżywczych ziemniaków, bo słyszały w dzieciństwie przy stole: „Mięsko zjedz, ziemniaczki zostaw". Mięso było większym obciążeniem dla rodzinnego budżetu, a ziemniaki zapamiętaliśmy jako produkt mało wartościowy. Kartofle to jednak dobre źródło energii, witamin i składników mineralnych.

Jeśli pilnujemy diety, to uważać trzeba na ziemniaki pod postacią puree – może być w nim więcej masła niż warzyw.

A jeśli mamy ochotę na frytki, ale jednocześnie nie chcemy zjadać zbyt wielu kalorii, lepiej upiec frytki w domowym piekarniku niż zamawiać te z popularnego baru fast food. Te drugie mają dwa razy więcej kalorii niż mrożone frytki z supermarketu. ●

Depresja melancholiczna zwiększa ryzyko chorób serca, a depresja atypowa grozi cukrzycą. Czy psychiatra powinien brać to pod uwagę, gdy proponuje terapię?

Katarzyna Staszak

Depresja nie objawia się zawsze tak samo. Osoby z depresją melancholiczną budzą się przedwcześnie i nie mają apetytu. A osoby z depresją atypową cierpią na nadmierną senność i wzmożony apetyt, często przyznają, że „zajadają stres".

Każdy rodzaj depresji zwiększa ryzyko pojawienia się kolejnych chorób jak cukrzyca lub zawał serca. Te zdrowotne konsekwencje wynikają z konkretnych objawów depresji.

Leczenie powinno uwzględniać różnice między pacjentami. Terapia może bowiem wpłynąć na ich zdrowie w przyszłości. To wnioski z badania przedstawionego na kongresie Europejskiego Kolegium Neuropsychofarmakologii w Amsterdamie.

MAŁO SNU UDERZA W SERCE. ZA DUŻO JEDZENIA GROZI CUKRZYCĄ

Przez siedem lat naukowcy z Holandii śledzili zdrowie 5794 dorosłych osób. Badanie miało wyjaśnić, jakie czynniki prowadzą do rozwoju różnych chorób przewlekłych.

Na początku badania wszyscy jego uczestnicy byli wolni od cukrzycy i chorób układu krążenia. Każda osoba przeszła szereg medycznych testów, musiała też wypełnić kompleksowy kwestionariusz oceny objawów depresji.

Na podstawie odpowiedzi z tej ankiety naukowcy zidentyfikowali w badanej grupie dwa profile depresyjne.

U około 8 proc. uczestników badania w okresie obserwacji rozwinęły się zaburzenia kardiometaboliczne, ale ich rodzaj zależał od rodzaju depresji, na którą cierpieli.

Osoby z objawami melancholicznymi były 1,5 razy bardziej narażone na choroby sercowo-naczyniowe, takie jak zawał serca i udar mózgu, niż osoby bez objawów depresyjnych. Za to ryzyko cukrzycy typu 2 nie było u nich wyższe.

Z kolei osoby z objawami atypowymi były 2,7 razy bardziej narażone na rozwój cukrzycy typu 2, niż osoby bez objawów depresyjnych.

Nie stwierdzono u nich za to istotnego wzrostu ryzyka chorób sercowo-naczyniowych.

Dalsze badania wykazały, że u pacjentów z objawami atypowymi występowały zaburzenia procesów zapalnych i metabolicznych. Tego biologicznego sygnału nie zaobserwowano u osób z objawami melancholicznymi.

– To sugeruje biochemiczne różnice w sposobie, w jaki różne rodzaje depresji wiążą się ze zdrowiem układu sercowo-naczyniowego – mówi główny autor badania dr Yuri Milaneschi z Uniwersytetu Medycznego w Amsterdamie.

Badacze zaznaczają, że choć wiedza o różnych typach depresji jest powszechna, to mało mówi się o tym, jaki mają one wpływ na zdrowie fizycz-

eprasa.pl 5de63726af

TYLKO ZDROWIE

Od tego zależy ryzyko kolejnych chorób

Przez depresję jesz więcej czy głodujesz?

FOT. SHUTTERSTOCK

ne. – Nasze ustalenia kierują nas w stronę psychiatrii precyzyjnej, czyli idei, że musimy szukać fizycznych powiązań z profilami zdrowia psychicznego. To pozwoli lepiej leczyć choroby psychiczne, dopasować terapię do indywidualnych potrzeb pacjentów – tłumaczy dr Milaneschi.

MÓZG NIE JEST ODERWANY OD CIAŁA

Czy zdrowie fizyczne pacjentów ma znaczenie dla psychiatrów?

– Powinno mieć. Powinni też myśleć o konsekwencjach wybranej terapii – odpowiada psychiatra dr n. med. Magdalena Namysłowska, współzałożycielka Warszawskiego Ośrodka Psychoterapii i Psychiatrii.

Dr Namysłowska opowiada o sytuacji, z którą się zetknęła. – Stan psychiczny młodego człowieka stabilizował się dzięki lekom, ale ich stosowaniu wiązało się z dużym przyrostem masy ciała. Lekarz może wówczas powiedzieć, że to nieistotne, bo najważniejszy jest brak myśli samobójczych i zmniejszenie objawów depresyjnych. Można się z tym zgodzić, a można też pomyśleć o przyszłości. Czy otyłość nie będzie źródłem kolejnych problemów i powodem pogorszenia nastroju? Może tak być, więc powinniśmy szukać terapii, która nie zostawi takich skutków – tłumaczy dr Namysłowska.

Choć wiedza o różnych typach depresji jest powszechna, to mało mówi się o tym, jaki mają one wpływ na zdrowie fizyczne

A czy osoba, która zgłasza się do psychiatry, żeby rozmawiać o swoich emocjach, powinna usłyszeć, że zagrożone jest też jej zdrowie fizyczne?

– Zdecydowanie tak. Kiedyś odrywano mózg od ciała. Teraz podkreślamy, że objawy psychosomatyczne mogą być silniejszymi sygnałami depresji, niż klasyczne obniżenie nastroju i zamartwianie się różnymi rzeczami. Ktoś przychodzi do nas z powodu zaburzeń nastroju, ale często orientujemy się, że nie chodzi tylko o to. Są jeszcze problemy organiczne. Nie możemy ich ignorować, musimy zająć się pacjentem całościowo, co często wymaga skierowania go do innych specjalistów – opowiada dr Namysłowska.

Z depresją mogą wiązać się m.in. bóle głowy, zaburzenia pracy serca czy problemy z układem pokarmowym.

Integracja psychiatrii z innymi dziedzinami medycyny coraz częściej działa też w drugą stronę. Specjaliści od chorób układu pokarmowego, dietetycy, reumatolodzy i dermatolodzy proszą o pomoc psychiatrów.

– Ostatnio zgłosiły się do mnie dwie osoby po leczeniu onkologicznym. Dostały w szpitalu niesamowitą pomoc, jeśli chodzi o leczenie raka. Nie dostały natomiast żadnego wsparcia psychoterapeutycznego. A przecież w takich sytuacjach powinno być to oczywiste. Wiadomo, że diagnoza i leczenie raka łączą się z olbrzymim lękiem i grożą depresją – mówi psychiatra.

TAK, PSYCHIATRA TO LEKARZ

Dlaczego psychiatria musi się dziś integrować z innymi działami medycyny, skoro psychiatrzy także kończą studia medyczne?

– Psychiatria długo działała „w podziemiu". Nie zliczę, ile razy usłyszałam pytanie, czy jestem lekarzem. Pewnie bierze się to stąd, że my rozmawiamy z pacjentami i na podstawie tych rozmów, często bardzo wnikliwych i obejmujących szeroki kontekst, stawiamy rozpoznanie. Nie mamy urządzeń do badań, które pomagają stawiać diagnozę, nasza współpraca z pacjentami jest bardziej partnerska – zauważa dr Namysłowska.

Lekarze innych specjalizacji uwrażliwiają się na problemy psychiczne swoich pacjentów i szukają wsparcia u psychiatrów. Rośnie też nasza świadomość na temat zdrowia psychicznego.

– Pod wpływem nieustannych bodźców, jakie dostarcza nam współczesny świat i technologie, łatwo o zaburzenia równowagi organizmu. Mamy coraz więcej pacjentów. Psychiatria się zmienia, widzimy człowieka i jego indywidualne problemy, a nie zbiór objawów opisanych w podręczniku. Coraz rzadziej mamy do czynienia z klasyczną depresją. Często idzie ona w parze z czymś jeszcze, np. niezdiagnozowanym wcześniej ADHD – opowiada dr Namysłowska.

Przypomina, że kiedyś uważano ADHD za problem wieku dziecięcego. Teraz przybywa osób z diagnozą postawioną dopiero w dorosłości. – Zakładano, że problemy z koncentracją, uwagą i impulsywnością dotyczą tylko wieku szkolnego. ADHD to zaburzenie neurobiologiczne, które z różną intensywnością i ekspresją objawów pozostaje z nami na zawsze. Nie da się przecież „wyrosnąć" z neurobiologii. To pokazuje, że psychiatria rozwija się tak, jak inne dziedziny medycyny – podsumowuje dr Namysłowska.

Dr Magdalena Namysłowska jest kuratorem ścieżki Mental Health & Wellbeing na kongresie Impact, który odbędzie się 13–14 maja w Poznaniu. Nad wydarzeniem Wyborcza.biz, Wyborcza.pl i WysokieObcasy.pl objęły patronat medialny. Szczegóły: impactcee.com/impact/2026

OGŁOSZENIE PŁATNE Białystok/34432730

OGŁOSZENIE O PISEMNYM PRZETARGU NIEOGRANICZONYM NA ZBYCIE PRAWA UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO NIERUCHOMOŚCI WRAZ Z PRAWEM WŁASNOŚCI BUDYNKÓW I URZĄDZEŃ

„NIBE-BIAWAR" Sp. z o.o.
ogłasza przetarg pisemny nieograniczony
na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego nieruchomości wraz z prawem własności budynków i urządzeń.

- adres: **al. Jana Pawła II 57, 15-703 Białystok**,
- oznaczenie w ewidencji gruntów: **dz. ew. nr 541/2, obręb 4, Starosielce Płn.**,
- powierzchnia: **3,8125 ha**,
- numer księgi wieczystej: **BI1B/00049785/9**.

Nabywca nieruchomości będzie zobowiązany do wynajęcia części nieruchomości Organizatorowi na okres 12 (dwunastu) miesięcy, z możliwością przedłużenia o okres do 6 (sześciu) miesięcy.

Regulamin przetargu dostępny jest pod adresem: **rklegal.pl/nibe-biawar/**

Zainteresowanie uczestnictwem w przetargu należy zgłosić na adres email: przetarg.nibe-biawar@rklegal.pl. Warunkiem udostępnienia dokumentacji przetargowej oraz uczestnictwa w przetargu jest złożenie oświadczenia o zobowiązaniu do zachowania poufności.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wniesienie wadium w kwocie **500.000,00 zł**. Wadium należy wpłacić do dnia **25 maja 2026 r. do godz. 17:00**. Wraz z wpłatą wadium należy złożyć oświadczenie dot. podmiotu/ beneficjenta rzeczywistego. Wadium podlega zwrotowi w przypadkach określonych w regulaminie.

Do dnia **25 maja 2026 r. do godz. 17:00** należy dostarczyć także na adres email: przetarg.nibe-biawar@rklegal.pl ofertę wstępną w formie elektronicznej opatrzoną elektronicznym podpisem kwalifikowanym.

1 RP

34429802

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
Telefon: 22 555 66 00 (czynny w dni powszednie w godz. 10-17);
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szałański
Problemy z dostępnością „Wyborczej" lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

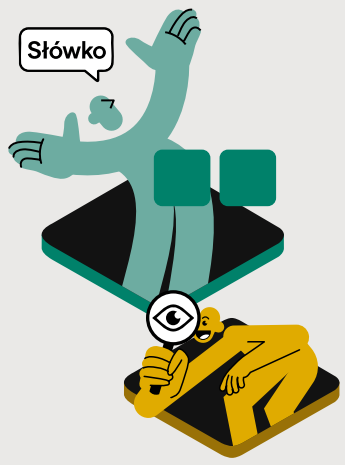
WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X

Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

IZBA WYDAWCÓW PRASY
NAKŁAD KONTROLOWANY

eprasa.pl 5de63726af

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki
Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

W Sądzie Rejonowym Gdańsk - Południe w Gdańsku toczy się pod sygn. XII Ns 1574/22 postępowanie w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po **Andrzeju Quirini**, zmarłym 30 listopada 2020r. w Gdańsku, ostatnio stale zamieszkałym w Gdańsku.

Sąd wzywa spadkobierców Andrzeja Quirni aby w ciągu 3 miesięcy od dnia publikacji ogłoszenia zgłosili i udowodnili nabycie spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą być pominięci w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku.

Kraj/34433548

PREZYDENT MIASTA BĘDZINA OGŁASZA

Kolejny przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Gminy Będzin, o pow. łącznej 494 m², składającej się z działek oznaczonych numerami 768 i 767 obręb Będzin, położonej w Będzinie przy ul. Jana III Sobieskiego 1, zabudowanej obiektem dawnego Dziennego Domu Pomocy Społecznej oraz budynkiem administracyjnym.

Przeznaczenie nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego:

1. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami oraz w minimalnej części zieleń izolacyjna – działka nr 768

2. Zieleń izolacyjna - działka nr 767

Dla w/w działek prowadzone są księgi wieczyste:

KA1B/00050561/8 dla działki nr 768

KA1B/00001993/7 dla działki nr 767

W wyżej wymienionych księgach wieczystych brak wpisów obciążeń dla nieruchomości.

Nieruchomość nie jest przedmiotem zobowiązań.

Na działce nr 767 zlokalizowane są sieci infrastruktury technicznej dla których nie została ustanowiona służebność przesyłu.

Działki powyższe stanowią całość gospodarczą i przy umowie sprzedaży zostanie dla nich założona jedna księga wieczysta.

Przetargi na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości zamknięte z wynikiem negatywnym odbył się w dniach:

27 maja 2025 r. I przetarg

23 października 2025 r. II przetarg

05 luty 2026 r. kolejny przetarg

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi:
550.000,00 zł zw. z VAT w tym:
grunt – 240.000,00 zł
składnik budowlany 310.000,00 zł

Cena sprzedaży nieruchomości płatna jest przez jej nabywcę przed zawarciem umowy sprzedaży nieruchomości.

Nabywca nieruchomości ponosi koszty opłat notarialnych i sądowych związanych z nabyciem nieruchomości.

Wadium uprawniające do uczestnictwa w przetargu wnoszone w pieniądzu wynosi 50.000 PLN.

Przetarg odbędzie się w dniu 09 lipca 2026 o godz. 9.00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Będzinie, ulica 11 Listopada 20, sala 101 (I piętro).

OSOBY ZAINTERESOWANE UCZESTNICTWEM W POWYŻSZYM PRZETARGU WINNY:

- **zapoznać się z regulaminem przetargowym, zawierającym m. in. szczegółowy opis budynków dostępnym w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Będzinie (bip.bedzin),**
- **zapoznać się ze szczegółowymi zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.**
- **zapoznać się ze stanem faktycznym i technicznym nieruchomości. W celu ustalenia terminu dokonania oględzin nieruchomości należy kontaktować się z Wydziałem Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Będzinie ul. 11 Listopada 20, pokój 107 I piętro, nr tel. 32 267 91 50.**
- **najpóźniej do dnia 06 lipca 2026 roku wpłacić wadium w podanej wysokości na konto depozytowe Urzędu Miejskiego w Będzinie Wydziału Księgowo - Budżetowego** w **ING Banku Śląskim S. A. Oddział w Będzinie Nr 44 1050 1142 1000 0023 0074 0087. Wymagane jest aby w podanym terminie wadium znajdowało się na koncie organizatora przetargu.**
- ***Uwaga ! Osoby , które wpłacą wadium po terminie wskazanym w ogłoszeniu nie zostaną dopuszczone do uczestnictwa w przetargu.***

W przypadku nie przystąpienia przez osoby wygrywające przetarg do notarialnej umowy zbycia nieruchomości w terminie ustalonym przez zbywającego, Prezydent Miasta Będzina może odstąpić od zawarcia umowy notarialnej, a wpłacone wadium nie będzie podlegać zwrotowi.

Wszelkich informacji dotyczących przetargu udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami w Urzędzie Miejskim w Będzinie, telefon 32 267 91 50.

Prezydent Miasta Będzina zastrzega sobie możliwość odwołania przetargu.

Kraj/34433673

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA PREZYDENTA MIASTA ŁODZI

o ustnych przetargach nieograniczonych (licytacjach) na sprzedaż:

I. nieruchomości stanowiących własność Miasta Łodzi położonych w:

- **Łodzi przy ul. Wysockiego 26 i 28, oznaczonych w obrębie G-14 jako działki nr 108 i 107/3 o łącznej powierzchni 356 m², dla których urządzone są księgi wieczyste nr LD1M/00032926/4 i LD1M/00032903/7.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **460 000 zł (słownie: czterysta sześćdziesiąt tysięcy złotych) brutto,** w tym podatek VAT od sprzedaży działki nr 108 w obrębie G-14 wg obecnie obowiązującej stawki 23%. Sprzedaż działki nr 107/3 w obrębie G-14 jest zwolniona z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507).
Wadium wynosi: **46 000 zł (słownie: czterdzieści sześć tysięcy złotych).**
Cenę nabycia nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

- **Łodzi przy ul. Trębackiej 34, oznaczonej jako działka nr 635 w obrębie G-26 o powierzchni 239 m², dla której urządzona jest księga wieczysta nr LD1M/00385365/2.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **136 000 zł (słownie: sto trzydzieści sześć tysięcy złotych) brutto.** Sprzedaż nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507).
Wadium wynosi: **13 600 zł (słownie: trzynaście tysięcy sześćset złotych).**
Cenę nabycia nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

- **Łodzi przy ul. Łopianowej bez numeru, oznaczonych jako działki nr 220/8, 220/10, 220/12 i 220/13 w obrębie geodezyjnym G-23 o powierzchni 764 m², dla których urządzone są księgi wieczyste nr LD1M/00003129/5, LD1M/00002145/6, LD1M/00355091/1.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **840 000 zł (słownie: osiemset czterdzieści tysięcy złotych) brutto,** w tym podatek VAT według obecnie obowiązującej stawki 23%.
Wadium wynosi: **84 000 zł (słownie: osiemdziesiąt cztery tysiące złotych).**
Cenę nabycia nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

- **Łodzi przy ul. Okulickiego „Niedźwiadka" 26 i Okręglik bez numeru, oznaczonych w obrębie B-3 jako działki nr 34/1 i 34/6 o łącznej powierzchni 1126 m², dla których urządzone są księgi wieczyste nr LD1M/00092370/9, LD1M/00386145/1.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **520 000 zł (słownie: pięćset dwadzieścia tysięcy złotych) brutto.** Sprzedaż nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 w związku z art. 29a ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507).
Wadium wynosi: **52 000 zł (słownie: pięćdziesiąt dwa tysiące złotych).**
Cenę nabycia nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

- **Łodzi przy ul. Omłotowej bez numeru, oznaczonej jako działki nr 45 i 46 w obrębie P-6 o łącznej powierzchni 197 m², dla której urządzona jest księga wieczysta nr LD1M/00035942/3.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **65 000 zł (słownie: sześćdziesiąt pięć tysięcy złotych) brutto.** Sprzedaż nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507).
Wadium wynosi: **6 500 zł (słownie: sześć tysięcy pięćset złotych).**
Cenę nabycia nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

- **Łodzi przy ul. Złotno 26, oznaczoną jako działki nr 482/1 i 482/2 w obrębie P-5 o powierzchni 957 m², dla której prowadzona jest księga wieczysta nr LD1M/00048655/8.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **950 000 zł (słownie: dziewięćset pięćdziesiąt tysięcy złotych) brutto**. Sprzedaż działki nr 482/1 w obrębie P-5 zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 w związku z art. 29a ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507). Sprzedaż działki nr 482/2 w obrębie P-5 zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług
Wadium wynosi **190 000 zł (słownie: sto dziewięćdziesiąt tysięcy złotych).**
Cenę nabycia nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

II. udziału Miasta Łodzi (1/2 części) we współwłasności nieruchomości położonej w Łodzi przy ulicy Zamenhofa 30, oznaczonej jako działka nr 243/1 w obrębie P-20 o powierzchni 1 544 m², dla której urządzona jest księga wieczysta nr LD1M/00000658/1.

Cena wywoławcza udziału we współwłasności nieruchomości wynosi: **800 000 zł (słownie: osiemset tysięcy złotych) brutto.** Sprzedaż udziału we współwłasności nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 w związku z art. 29a ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811 oraz z 2026 r. poz. 507).
Wadium wynosi: **80 000 zł (słownie: osiemdziesiąt tysięcy złotych).**
Cenę nabycia udziału we współwłasności nieruchomości stanowi cena osiągnięta w przetargu.

Przetargi odbędą się w dniu 10 lipca 2026 r. o godz. 10:00 w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi, Łódź, ul. Piotrkowska 104 – Duża Sala Obrad.

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA ŁODZI O PRZETARGU zawierające szczegółowe informacje dotyczące przetargu wywieszone jest na tablicy ogłoszeń w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem UMŁ, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 (IV p.).
Ogłoszenie publikowane jest również w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: https://bip.uml.lodz.pl/urzad-miasta/przetargi/sprzedaz-nieruchomosci/ oraz na stronie internetowej pod adresami: https://uml.lodz.pl/dla-biznesu/nieruchomosci-na-sprzedaz/sprzedaz-nieruchomosci/, https://nieruchomosci.uml.lodz.pl.
Szczegółowe informacje dotyczące przetargu dostępne są również w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104, (IV p., pok. 457a lub 457) oraz pod numerami telefonów: (42) 638-54-73, 638-43-31, 638-44-14.

Kraj/34433181

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA MARYSIN WAWERSKI

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY NA SPRZEDAŻ LOKALU MIESZKALNEGO O STATUSIE: WYODRĘBNIONA WŁASNOŚĆ

Lokal nr 24 przy ul. Potockich 116

Powierzchnia użytkowa – 47,00 m² (II piętro)
Mieszkanie 3 – pokojowe z piwnicą.
Wartość rynkowa lokalu 513.800,00 zł
Lokal wymaga przeprowadzenia generalnego remontu

Druki do przetargu do pobrania w siedzibie Spółdzielni pok. nr 7 przy ul. Begonii 9 lub na stronie internetowej Spółdzielni www.smmarysin.waw.pl

Oferty należy składać od dnia 08.05.2026 r. do 08.06.2026 r do godz.14:00 w sekretariacie – pok. nr 4. Oferent przystępujący do przetargu wpłaca wadium w wysokości 1.000, 00 zł. Spółdzielnia ogłaszając przetarg zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Przetarg odbędzie się 08.06.2026 r. o godz. 16:30 w siedzibie SM „Marysin Wawerski".Lokal można oglądać od 08.05.2026 r. po wcześniejszym umówieniu się z Działem Administracji.

Kraj/34433261

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA MARYSIN WAWERSKI

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY NA SPRZEDAŻ LOKALU MIESZKALNEGO O STATUSIE: WYODRĘBNIONA WŁASNOŚĆ

Lokal nr 112 przy ul. Korkowej 137C

Powierzchnia użytkowa – 29,00 m² (III piętro)
Mieszkanie 1 – pokojowe z piwnicą.
Wartość rynkowa lokalu 370.000,00 zł
Lokal wymaga przeprowadzenia generalnego remontu

Druki do przetargu do pobrania w siedzibie Spółdzielni pok. nr 7 przy ul. Begonii 9 lub na stronie internetowej Spółdzielni www.smmarysin.waw.pl

Oferty należy składać od dnia 08.05.2026 r. do 08.06.2026 r do godz.14:00 w sekretariacie – pok. nr 4. Oferent przystępujący do przetargu wpłaca wadium w wysokości 1.000, 00 zł. Spółdzielnia ogłaszając przetarg zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Przetarg odbędzie się 08.06.2026 r. o godz. 16:00 w siedzibie SM „Marysin Wawerski". Lokal można oglądać od 08.05.2026 r. po wcześniejszym umówieniu się z Działem Administracji.

Kraj/34433262

eprasa.pl 5de63726af

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj
w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 7 września 2025 roku zmarł

Prof. dr hab. inż.

Bogdan Maciej Wilamowski

wybitny uczony w zakresie elektroniki i informatyki
wykładowca akademicki w Polsce, Japonii i USA
Fellow IEEE (Institute of Electrical and Electronic Engineers)
członek wielu międzynarodowych organizacji naukowych i technicznych
Doktor Honoris Causa Anglia Ruskin University, Cambridge UK
członek honorowy Węgierskiej Akademii Nauk, członek zagraniczny PAN
Odznaczony Krzyżem Komandorskim
Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
22 maja 2026 roku o godzinie 10.00
w domu pogrzebowym na cmentarzu Powązki Wojskowe
przy ul. Powązkowskiej 43/45 w Warszawie.

O czym zawiadamia pogrążona w żałobie

Rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34433406

ŚP

mgr Kazimiera Witczak

z domu Cieślicka

Najukochańsza Żona, Mama i Siostra
informatyk, długoletni pracownik Jednostek Informatycznych AGH

Przeżywszy lat 87,
opatrzona Św. Sakramentami,
zasnęła w Panu dnia 4 maja 2026 r.

Msza święta żałobna przy Zmarłej odprawiona zostanie
w piątek dnia 8 maja 2026 roku o godzinie 11.30
w kościele NMP z Lourdes w Krakowie
przy ul. Misjonarskiej 37,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłej
na miejsce wiecznego spoczynku na cmentarz
Bronowice – Pasternik o godzinie 13.00,

o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Mąż, Córka, Zięć, Siostry i Rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34433524

WOJEWODA LUBELSKI

Lublin, dnia 06.05.2026r.

IF-II.747.1.6.2026.AJ

OBWIESZCZENIE
WOJEWODY LUBELSKIEGO
o wydaniu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycjom w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu

Na podstawie art. 12 ust. 1, 1a i 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1222) – zwanej dalej *ustawą* oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) – zwanej dalej *Kpa,*

zawiadamiam

że na wniosek Pełnomocnika Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o. o. z siedzibą w Tarnowie, Oddział Zakład Gazowniczy w Lublinie, ul. Diamentowa 15, 20–471 Lublin, w dniu 6 maja 2026 r. Wojewoda Lubelski wydał decyzję znak: IF-II.747.1.6.2026.AJ o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycjom w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu dla inwestycji pn.: „*Budowa sieci gazowej średniego ciśnienia wraz z przyłączem i SRP II st. Q = 2000m³/h w ul. Towarowej w Chełmie wraz z przebudową odcinka sieci gazowej średniego ciśnienia w ul. Okszowskiej w Chełmie, woj. Lubelskie.*”

Zakresem inwestycji objęte są działki o nr ewidencyjnych:
– woj. lubelskie, **powiat chełmski, gmina Chełm, obręb 0009 Miasto Chełm**: 33/1; 22,
– woj. lubelskie**, powiat chełmski, gmina Chełm, obręb 0008 Miasto Chełm:** 31/5; 184; 57/2; 183/2; 183/1; 177; 66/5; 66/11; 66/10; 66/9; 66/8; 66/7; 10/2; 72/2; 70; 195,
– woj. lubelskie, **powiat chełmski, gmina Chełm, obręb 0007 Miasto Chełm:** 134/4; 132/196; 132/170; 310/5; 311; 312; 317.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 *ustawy* przedmiotowa decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

W myśl art. 12 ust. 2 *ustawy* strony mogą zapoznać się z treścią decyzji w Wydziale Infrastruktury Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie przy ul. Lubomelskiej 1-3, pok. 1012 (X piętro), tel. 81 74-24-477.

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Ministra Finansów i Gospodarki, Plac Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, za pośrednictwem Wojewody Lubelskiego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji stronie lub w terminie 14 dni od dnia, w którym zawiadomienie o jej wydaniu w drodze obwieszczenia uważa się za dokonane. Odwołanie powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie – zgodnie z art. 34 ust. 3 ustawy.

Na podstawie art. 127a *Kpa* przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania. Z dniem doręczenia Wojewodzie Lubelskiemu oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Stosownie do art. 12 ust. 1 *ustawy* w związku z art. 49 § 2 *Kpa* zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło publiczne ogłoszenie poprzez obwieszczenie na tablicy ogłoszeń w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Data publicznego obwieszczenia w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim: **8 maja 2026 r.**

Z upoważnienia Wojewody Lubelskiego
/-/
Aneta Ciesielczuk
Zastępca Dyrektora
Wydziału Infrastruktury
/podpisano elektronicznie/

Kraj/34433684

Pani

Hannie Kurkowskiej

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Mamy

składają

Rada Nadzorcza, Zarząd oraz Pracownicy

NZOZ Medrem-Poliklinika Spółka z o.o. w Opolu

www.nekrologi.wyborcza.pl/34433801

PREZYDENT MIASTA BOLESŁAWIEC

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA PREZYDENTA MIASTA BOLESŁAWIEC Z DNIA 04 maja 2026 R.

w sprawie III przetargu ustnego nieograniczonego

na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, oznaczonej jako działka nr 400, stanowiącej własność Gminy Miejskiej Bolesławiec, położonej w Bolesławcu, przy ul. Bronisława Kosiby, w obrębie 0014 miasta Bolesławiec.

Oznaczenie nieruchomości wg katastru nieruchomości	**Nr działki**	**400**
	Powierzchnia (ha)	**0,3953**
	Położenie	ul. Bronisława Kosiby, obręb: 0014 – Bolesławiec-14
	Rodzaj użytku gruntowego wg ewidencji gruntów	Grunty orne (RIVa-0,0832 ha), pastwiska trwałe (PsIV-0,3121 ha)
Oznaczenie nieruchomości wg księgi wieczystej		JG1B/00015131/5 – zbiorcza księga wieczysta założona dla obrębu 0014.
Cena wywoławcza (zł)		**890.000,00 zł brutto**
Forma wniesienia wadium		W pieniądzu
Wysokość wadium (stanowiące do 20% ceny wywoławczej) (zł)		170.000,00 zł

Termin i miejsce przetargu: **09 lipca 2026 r. godz. 10.00 w siedzibie Urzędu Miasta Bolesławiec, Pl. Piłsudskiego nr 1 (biurowiec, IV piętro, sala 412).**

Wadium na działkę należy wnieść najpóźniej do dnia 03 lipca 2026r. – na rachunek bankowy Urzędu Miasta Bolesławiec: PKO Bank Polski S.A.O/Bolesławiec numer: **04 1020 2137 0000 9402 0046 4271.** Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.
Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się z ogłoszeniem o przetargu, warunkami przetargu oraz przedmiotem przetargu.
Zastrzega się prawo odwołania przetargu z ważnych przyczyn.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu dostępna jest w Wydziale Mienia i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miasta Bolesławiec –„biurowiec” I piętro, pokój 108, (tel. 75 645 65 15), na stronie internetowej UM Bolesławiec https://bolesławiec.pl/index.php/mig/sp-estate przetargi oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP)
JP/JP

Bolesławiec, dnia 04 maja 2026 r.

Kraj/34433646

eprasa.pl 5de63726af

Lubuskie
Warte zachodu

DN.II.7740.27.3.2025

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

informuje

że na elektronicznej tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze (parter), na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego *www.lubuskie.pl* oraz na stronie internetowej Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego *www.bip.lubuskie.pl* została umieszczona treść ogłoszenia przetargowego, na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Województwa Lubuskiego:

Drugi przetarg ustny nieograniczony, na sprzedaż nieruchomości gruntowej zabudowanej

Położenie nieruchomości	Numer ewidencyjny działki	Powierzchnia działki (ha)	Numer księgi wieczystej	Cena wywoławcza nieruchomości (zł)	Wysokość wadium (zł)	Godzina przetargu
Łęknica ul. Parkowa 1 obręb 0001 Łęknica	31/17	1,2335	ZG1R/00055235/4	6 030 000,00	301 500,00	11^{00}

Przetarg odbędzie się w dniu 09.07.2026 roku w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, przy ul. Podgórnej 7, w sali nr 108.

Szczegółowych informacji, w sprawie nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży w drodze przetargu można uzyskać w Wydziale Zarządzania Mieniem Województwa Departamentu Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze lub pod numerem telefonu **68 465 343 lub 471.**

Kraj/34433744

Przetarg nieograniczony na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem biurowo-usługowym, znajdującej się w Gdańsku przy ulicy Długi Targ 41/42, stanowiącej własność Uniwersytetu Morskiego w Gdyni

1. Organizatorem przetargu jest: Uniwersytet Morski w Gdyni ul. Morska 81 – 87 81-225 Gdynia
2. Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wniesienie wadium w wysokości 10 % ceny wywoławczej.
3. Wadium wnosi się wyłącznie w pieniądzu na rachunek Uniwersytetu Morskiego w Gdyni nr 23 1140 1153 0000 2235 4300 1092
4. Cena wywoławcza wynosi 17 891 000,00 zł (siedemnaście mln osiemset dziewięćdziesiąt jeden tys. zł 00/100).
   * Uwaga : Zgodnie z treścią art. 43.ust.1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r., poz. 775 ze zm.) sprzedaż w/w nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT.
5. Oferty przetargowe należy składać w zamkniętej kopercie z adnotacją: „Przetarg nieograniczony na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem biurowo-usługowym, znajdującej się w Gdańsku przy ulicy Długi Targ 41/42– NIE OTWIERAĆ!"

„Przetarg nieograniczony na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem biurowo-usługowym, znajdującej się w Gdańsku przy ulicy Długi Targ 41/42– NIE OTWIERAĆ!"

w siedzibie Uniwersytetu Morskiego w Gdyni przy ul. Morskiej 81 - 87, 81-225 Gdynia w Biurze Kanclerza budynek F pokój 228, w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 24.07.2026 r. godzina 9:00** (decyduje data wpływu). Otwarcie ofert nastąpi w dniu 24.07.2026 r. o godzinie 12:15.

Więcej informacji pod adresem: https://bip.umg.edu.pl/sprzedaz (BIP UMG)

Kraj/34433306

ZARZĄD POWIATU KARKONOSKIEGO PODAJE DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O III PRZETARGACH USTNYCH NIEOGRANICZONYCH NA SPRZEDAŻ ZABUDOWANYCH DZIAŁEK

Przedmiotem przetargów są zabudowane działki położone w Szklarskiej Porębie, obręb 0006 w granicach działek:

1. **Działka nr 149/11 o pow. 0,4024 ha**
   Działka zabudowana budynkiem szkoły oraz budynkiem wczasowym „Wulkan". Budynek szkoły to obiekt wolnostojący, dwukondygnacyjny, bez podpiwniczenia. Budynek wczasowy „Wulkan" to trzykondygnacyjny budynek z użytkowym poddaszem, w zabudowie wolnostojącej, częściowo podpiwniczony.
   Cena wywoławcza – 2.200.000,00 zł.
   Wadium – 110.000,00 zł.
   Przetarg odbędzie się w dniu 9 lipca 2026 r. o godz. 10^{00}.
2. **Działka nr 149/13 o pow. 0,3365 ha**
   Działka zabudowana wolnostojącym, budynkiem wczasowym „Płomyk". Budynek dwukondygnacyjny z użytkowym poddaszem, podpiwniczony.
   Cena wywoławcza – 1.600.000,00 zł
   Wadium – 80.000,00 zł
   Przetarg odbędzie się w dniu 9 lipca 2026 r. o godz. 11^{00}.

Przetargi odbędą się w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wydziale Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami w Jeleniej Górze przy ul. Podchorążych nr 15 pokój nr 229.
Wadium dla poszczególnych działek należy wnieść w pieniądzu w terminie do dnia 6 lipca 2026 r.
Ogłoszenie o przetargach podaje się do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie w siedzibie Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze przy ul. Kochanowskiego 10 i przy ul. Podchorążych 15 oraz na stronie internetowej pod adresem www.powiatkarkonoski.eu
Szczegółowe informacje o nieruchomościach można uzyskać w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wydziale Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami przy ul. Podchorążych nr 15, pokój nr 202 lub telefonicznie (75) 64 73 222, 228.

www.infopublikator.pl

Kraj/34433429

Białystok, 30.04.2026 r.

OGŁOSZENIE

„Stadion Miejski" Sp. z o.o. w Białymstoku ogłasza pisemny przetarg nieograniczony z negocjacjami na najem obiektu Chorten Arena, położonego w Białymstoku przy ul. Słonecznej 1 w celu rozgrywania meczów piłki nożnej, w szczególności w ramach:

1) Ligi krajowej – sezon 2026/2027.
2) Pucharu kraju – sezon 2026/2027.
3) Rozgrywek europejskich – sezon 2026/2027.
4) Meczów towarzyskich i międzynarodowych.

Umowa najmu zostanie zawarta na okres **od 1 lipca 2026 r. do 30 czerwca 2027 r.**

Chorten Arena spełnia kryteria infrastrukturalne dla wszystkich poziomów krajowych rozgrywek piłki nożnej na sezon 2026/2027 oraz kryteria określone dla rozgrywek w ramach Ligi Konferencji UEFA. Obiekt mieści pełnowymiarowe boisko piłkarskie z podgrzewaną murawą naturalną oraz trybuny, na których dostępne są 22 372 miejsca siedzące, w tym 23 miejsca dla osób niepełnosprawnych z opiekunem. Na terenie stadionu dostępne są parkingi o łącznej pojemności 794 miejsc dla samochodów osobowych, w tym 12 miejsc dla osób niepełnosprawnych oraz 82 miejsca dla autokarów i wozów transmisyjnych.

Oględzin obiektu można dokonać po wcześniejszym uzgodnieniu terminu pod numerami telefonów: 502 823 212 / 690 950 030.

Zgłoszenie udziału w postępowaniu należy złożyć w siedzibie Spółki „Stadion Miejski" **do dnia 15.05.2026 r. do godziny 12:00.**

Szczegółowe informacje dotyczące obiektu i warunków udziału w postępowaniu oraz Regulamin pisemnego przetargu nieograniczonego z negocjacjami na najem Stadionu Miejskiego w Białymstoku w sezonie rozgrywkowym 2026/2027 zamieszczone są na stronie internetowej **https://stadionbialystok.bip.gov.pl/** w zakładce WYNAJMY/POSTĘPOWANIA NA NAJEM POWIERZCHNI/TERENU.

Bialystok, 30.04.2026

NOTICE OF TENDER

„Stadion Miejski" Sp. z o.o. in Bialystok invites to open written tender with negotiations for lease of the Chorten Arena located in Bialystok, No. 1 Sloneczna Street, to organise football matches, in particular:

1) Domestic league – season 2026/2027,
2) Country cup – season 2026/2027,
3) European competitions – season 2026/2027,
4) Friendly and international matches.

The lease agreement shall be concluded for the period **from July 1, 2026 to June 30, 2027.**

The City Stadium meets the infrastructure criteria for all levels of domestic competitions for the season 2026/2027, as well as requirements for UEFA Conference Leage. The venue features a full-size natural football pitch with heated playing surface and stands with 22 372 available seats, including 23 seats for disabled persons with helpers. There are car parks with the joint available capacity of 794 passenger car parking spaces, including 12 spaces for disabled persons, and 82 spaces for coaches and outside broadcast vans.

Sight visit is possible upon prior agreement concerning the date at the following phone number: +48 502 823 212 / 690 950 030.

Applications for participation in the proceedings should be submitted to the registered office of the „Stadion Miejski" Sp. Z o.o. **by 15.05.2026, 12:00**.

Further information concerning the facility and the conditions of participation in the proceedings, as well as the Regulations of the open written tender with negotiations for lease of the Chorten Arena in the football season 2026/2027 can be found on the Internet site **www.stadionbialystok.bip.gov.pl** in the LEASE/SPACE AND AREA LEASE PROCEDURES tab.

Chorten ARENA
tel. 85 654 86 80
fax 85 654 87 15
sekretariat@stadion.bialystok.pl
www.stadion.bialystok.pl

STADION MIEJSKI
Spółka z o.o.
ul. Słoneczna 1,
15-323 Białystok

KRS: 0000452595
NIP: 5423230046
REGON: 200763186
KAPITAŁ ZAKŁADOWY: 95 218 500,00 zł

Kraj/34432965

PREZYDENT MIASTA BĘDZINA
OGŁASZA

Kolejny przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, stanowiącej własność Gminy Będzin, położonej w Będzinie w rejonie ul. Cieszkowskiego, **oznaczonej numerem ewidencyjnym działki 10652 obręb Będzin o pow. 1 ha 2274** m^2 wraz z udziałem w działce stanowiącej wewnętrzną komunikację.

Przeznaczenie nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego:

Teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej.

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 742.000,00 zł netto.

Do ceny nieruchomości osiągniętej w przetargu doliczony zostanie podatek VAT w stawce 23%.

Cena sprzedaży nieruchomości płatna jest przez jej nabywcę przed zawarciem umowy sprzedaży nieruchomości.

Dla działki nr 10652 prowadzona jest księga wieczysta KA1B/00055570/9, w której jako właściciel wpisana jest Gmina Będzin.

W księdze wieczystej brak wpisów obciążeń dla nieruchomości.

Nieruchomość nie jest przedmiotem zobowiązań.

Dla działki nr 10658 (działka komunikacji wewnętrznej) prowadzona jest księga wieczysta KA1B/00057080/1, w której jako współwłaściciele wpisani są Gmina Będzin, osoby prawne oraz osoby fizyczne.

W księdze wieczystej brak wpisów obciążeń dla nieruchomości.

Nieruchomość nie jest przedmiotem zobowiązań.

Poprzednie przetargi na sprzedaż w/w nieruchomości odbyły się w dniach:

11.09.2025 r. I przetarg

05.02.2026r. II przetarg

Przetarg odbędzie się w dniu 09 lipca 2026 r. roku o godzinie 10.00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Będzinie ul. 11 Listopada 20, 42-500 Będzin, sala nr 101, I piętro

Wadium uprawniające do uczestnictwa w przetargu wnoszone w pieniądzu wynosi 74.000 PLN.

OSOBY ZAINTERESOWANE UCZESTNICTWEM W POWYŻSZYM PRZETARGU WINNY:

- **zapoznać się z regulaminem przetargowym, zawierającym m. in. informacje związane z zagospodarowaniem nieruchomości dostępnymi w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Będzinie (bip.bedzin).**
- **najpóźniej do dnia 06 lipca 2026 roku wpłacić wadium w podanej wysokości na konto depozytowe Urzędu Miejskiego w Będzinie Wydziału Księgowo - Budżetowego** w **ING Banku Śląskim S. A. Oddział w Będzinie Nr 44 1050 1142 1000 0023 0074 0087. Wymagane jest aby w podanym terminie wadium znajdowało się na koncie organizatora przetargu,**
- ***Uwaga ! Osoby , które wpłacą wadium po terminie wskazanym w ogłoszeniu nie zostaną dopuszczone do uczestnictwa w przetargu.***

W przypadku nie przystąpienia przez osoby wygrywające przetarg do notarialnej umowy zbycia nieruchomości w terminie ustalonym przez zbywającego, Prezydent Miasta Będzina może odstąpić od zawarcia umowy notarialnej, a wpłacone wadium nie będzie podlegać zwrotowi.

Wszelkich informacji dotyczących przetargów udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami w Urzędzie Miejskim w Będzinie telefon 32 267 91 50.

Prezydent Miasta Będzina zastrzega sobie możliwość odwołania przetargu.

Kraj/34433671

Przed Sądem Okręgowym w Poznaniu w sprawie XVIII C 3002/23 prowadzone jest postępowanie z powództwa Joanny Cieślak przeciwko Nadarowi Algammoudi - nieznanego z miejsca zamieszkania - o rozwód. Kuratorem dla uczestnika postępowania została wyznaczona radca prawny Joanna Kopania.

Kraj/34433589

ZARZĄD POWIATU KARKONOSKIEGO PODAJE DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O TRZECIM PRZETARGU USTNYM NIEOGRANICZONYM NA SPRZEDAŻ ZABUDOWANEJ NIERUCHOMOŚCI

Przedmiotem III przetargu jest zabudowana nieruchomość położona w Sosnówce gmina Podgórzyn, przy ul. Liczyrzepy, w granicach działki nr 269/2, o urządzonej Kw. nr JG1J/00114630/5. Działka zabudowana budynkiem administracyjnym oraz niewielkim budynkiem gospodarczym.

Zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w Gminie Podgórzyn – zatwierdzonym uchwałą Rady Gminy Podgórzyn nr XLII/417/2002 z dnia 28 września 2002 r. nieruchomość oznaczona jest symbolem U – o przeznaczeniu tereny zabudowy usługowej.

Cena wywoławcza – 750.000,00 zł
Wadium (wniesione w pieniądzu) – 37.500,00 zł

Przetarg odbędzie się w dniu 9 lipca 2026 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wydziale Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami w Jeleniej Górze przy ul. Podchorążych nr 15 pokój nr 229.

Wadium dla nieruchomości należy wnieść w pieniądzu w terminie do dnia 6 lipca 2026 r.

Ogłoszenie o przetargu podaje się do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie w siedzibie Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze przy ul. Kochanowskiego 10 i przy ul. Podchorążych 15 oraz na stronie internetowej pod adresem www.powiatkarkonoski.eu

Szczegółowe informacje o nieruchomości można uzyskać w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wydziale Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami przy ul. Podchorążych nr 15, pokój nr 202 lub telefonicznie (75) 64 73 222, 228.

www.infopublikator.pl

Kraj/34433431

eprasa.pl 5de63726af

Oto najjaśniejsza gwiazda w Europie

• **Luis Enrique po awansiePSG do finałi Ligi Mistrzów. 6 maja 2026 r.**
FOT. REUTERS / ANGELIKA WARMUTH

Choć Ligę Mistrzów pierwszy raz wygrał już jedenaście lat temu, dopiero ostatnie kilkanaście miesięcy pokazało pełnię trenerskiej klasy Luisa Enrique.

Michał Trela

Gdy w sierpniu 1992 roku polska kadra olimpijska Janusza Wójcika przegrywała finał olimpijski z Hiszpanią, w środku pomocy gospodarzy grali 21-letni Pep Guardiola i osiem miesięcy starszy Luis Enrique. Obaj przez kolejną dekadę grali wspólnie w reprezentacji Hiszpanii i przez pięć lat w Barcelonie. Są rówieśnikami i nie ma wątpliwości, że jako piłkarze należeli do tego samego pokolenia. Choć brzmi to paradoksalnie, jako trenerzy obaj wydają się jakby pochodzić z innych generacji.

Podczas gdy każde niepowodzenie trenera Manchesteru City rozpoczyna dyskusję, czy jego pomysł na futbol już się zużył, jego koledze z Paris Saint-Germain towarzyszą pytania, czy tak wygląda piłka nożna przyszłości. Wystarczyło, że Guardiola raz usiadł kiedyś przy ławce i już było wiadomo, że wkrótce dołączy do panteonu tego zawodu. Enrique prawdziwe docenienie znajduje dopiero kilkanaście lat później. Bo obecne PSG to jego niewątpliwe dzieło życia.

Obecny futbol, stawiający przed trenerami często niemożliwe do spełnienia wymagania, cechuje się niecierpliwością właścicieli i łatwością, z jaką pojedyncze niepowodzenia psują opinię. Jednocześnie elitarnych klubów, które sezon bez trofeum uznają za katastrofę, jest coraz więcej, a posiadanie odpowiedniego trenera jest dziś uznawane za niezbędne do osiągania sukcesów, co w przeszłości oczywiste nie było. Elita musi więc wykazywać się kreatywnością. Wychowywać trenerów, jak próbują Real Madryt, Manchester United, czy już od kilku lat Arsenal. Dawać im szansę, mimo wcześniejszych niepowodzeń, jak Barcelona, zatrudniając Hansiego Flicka po fiasku pracy z reprezentacją Niemiec. Albo sięgając po rozwiązania absolutnie nieoczywiste, jak Bayern Monachium po Vincenta Kompany'ego chwilę po jego spadku z Premier League.

Na tym tle kariera Enrique jest nietypowa. Metrykalnie nie należy do nowej fali. Od Kompany'ego, którego właśnie wyrzucił z Ligi Mistrzów, jest starszy o 16 lat i spokojnie zdążyłby być jego trenerem. Gdy debiutował w zawodzie, pracował w nim jeszcze sir Alex Ferguson, a Jose Mourinho był w szczycie trenerskiej chwały. Gorącymi nowymi nazwiskami byli Juergen Klopp, Thomas Tuchel, czy Diego Simeone. W tym pokoleniu Enrique pozostawał zaledwie obietnicą. Prowadził rezerwy Barcelony, gdy Guardiolę przesunięto z nich do trenowania pierwszej drużyny. Kluby chcące znaleźć nowego Pepa chętnie zatrudniały wówczas trenerów rezerw, a ten z drugiej Barcelony stał się naturalnie pożądaną postacią na rynku. Amerykańscy właściciele Romy namówili go na przenosiny do stolicy Włoch, by tam zbudował drugą Barcelonę.

Niedoceniane sukcesy

Eksperyment potrwał sezon. Po tym, jak Enrique nie zdołał awansować do europejskich pucharów uznano, że Guardioli z niego nie będzie. Celta Vigo, jaką dostał po roku przerwy, była zejściem na znacznie niższy poziom. Cudów też tam nie osiągnął, bo dziewiąte miejsce było co najwyżej solidne. Barcelonę w 2014 roku dostał za to, jakim wciąż mógł zostać trenerem, ale nie za to, jakim był. Choć zdobył dla niej dwa mistrzostwa Hiszpanii i wygrał – ostatnią dotąd – Ligę Mistrzów, wciąż uchodził za beneficjenta tego, że prowadził drużynę z Neymarem, Luisem Suarezem i Leo Messim w ataku niż jej twórcę. Oczekiwania wobec Barcelony były w tamtym czasie tak ekstremalne, że każdą wygraną przyjmowano jako oczywistość, a porażkę jako tragedię. Mimo że coś takiego w futbolu nie istnieje, nierzadko twierdzono, że Enrique prowadzi samograj.

Z klubowej piłki wypisał się na lata. Po rocznej przerwie objął reprezentację Hiszpanii, którą zostawił ze względu na poważną chorobę córki. Po jej śmierci wrócił do pracy selekcjonera, ale nie spełnił oczekiwań. Podejmował bardzo nieoczywiste wybory kadrowe, kłócił się z całym światem, chciał reformować wszystko naraz, co w pracy selekcjonera rzadko przynosi efekt. Odszedł po rozczarowującym mundialu zakończonym odpadnięciem w ćwierćfinale. Półtora roku później jego następca, pracujący znacznie spokojniej i bez rozgłosu, sięgnął po mistrzostwo Europy. Częścią prawdy będzie stwierdzenie, że podwaliny pod ten sukces położył Enrique. Drugą częścią, że Luis De La Fuente pokazał, ile było możliwe z tą drużyną, gdyby tylko dać jej trochę spokoju.

Silniejsi bez gwiazd

PSG też zmagało się w 2023 roku z problemami wszystkich wielkich i nie miało na tacy oczywistych rozwiązań na stanowisku trenera. Przetestowało opcje zagraniczne z Thomasem Tuchelem i Mauricio Pocchettino. Próbowało odnieść sukces z trenerem z ligi francuskiej. Mimo że Tuchel był w 2020 roku bliski sięgnięcia po Ligę Mistrzów, PSG nadal uchodziło za klub nietrenowalny, w którym ogon merda psem, bo żaden trener nie jest w stanie zagonić gwiazd do pracy. Odkurzenie Enrique wyglądało wówczas na dalsze eksperymentowanie bez wielkiego przekonania, a nie świadome rozpoczęcie nowej epoki. Wyszło inaczej.

Kluczowa cezura w nowożytnej historii tego klubu, to odejście jego najlepszego strzelca w historii. Niemożność zatrzymania w Paryżu Kyliana Mbappe wyglądała na ostateczny dowód, że katarski projekt piłkarski utkwił w martwym punkcie, skoro zwątpił w niego nawet największy symbol klubu, jego Wieża Eiffela. Ściągnięcie Hiszpana do stolicy Francji miało sens o tyle, że miał doświadczenie w prowadzeniu drużyny z gwiazdozbiorem w ataku. Chwilę wcześniej w PSG grali przecież Neymar, Messi i Mbappe, co było niemal odwzorowaniem zwycięskiej Barcelony Enrique sprzed kilku lat. Kiedy jednak gwiazd zabrakło, Hiszpan musiał pokazać pełnię trenerskiego kunsztu. Zamiast zarządcą ego piłkarzy, mógł wreszcie zostać trenerem. Tyle że tym razem rzeźbił w doskonałym materiale. Kiedy po odejściu Mbappe stwierdzał, że odtąd PSG będzie jeszcze silniejsze, brzmiało to, jak kolejna z jego ekscentrycznych opinii. Ta okazała się proroctwem.

Barcelona na emigracji

Właściciele Romy słusznie widzieli kiedyś w nim trenera zdolnego zbudować Barcelonę na emigracji. Tyle że nie dali mu aż tak dobrych narzędzi. Najbardziej barceloński, jeśli chodzi o piłkarskie ideały, zespół w Europie gra dziś w Paryżu. Paradoksalnie to właśnie drużyna wypromowała gwiazdę, bo przecież gola na wagę awansu do drugiego z rzędu finału strzelił w Monachium aktualny zdobywca Złotej Piłki. Ousmane Dembele dostał tę nagrodę jako docenienie tego, jak wyglądał w zeszłym roku cały zespół. Mbappe na najważniejszą indywidualną statuetkę w światowym futbolu wciąż czeka.

Zeszłoroczny sukces PSG był wielki, bo pokazał, jak Enrique potrafił w kilka miesięcy podnieść poziom zespołu, który z trudem zakwalifikował się do fazy pucharowej Ligi Mistrzów, by później rozbić ją w pył. Tegoroczny jest jeszcze większy, bo utrzymać się na szczycie zawsze jest trudniej. A przecież Paryżanie trzymają gwiezdny poziom niemal bez przerwy. W lecie siłą rozpędu zdążyli jeszcze dojść do finału nowych Klubowych Mistrzostw Świata. Jesienią trochę zwolnili, zarówno w lidze francuskiej, jak i w Lidze Mistrzów, ale tylko po to, by wiosną znowu przejść najtrudniejszą możliwą ścieżkę. Choć musieli się przebijać przez play-off, usunęli z drogi kolejno Monaco, Chelsea, Liverpool i zachwycający Bayern. Przy czym jednych i drugich Anglików dosłownie zmietli z boiska. Jeśli uda się pokonać w finale Arsenal, będzie już można mówić o paryskiej dynastii w światowym futbolu.

Obecny futbol cechuje się niecierpliwością właścicieli i łatwością, z jaką pojedyncze niepowodzenia psują opinię

Niezmienny skład

PSG powtarza sukces, grając w niemal niezmienionym składzie. W świecie, w którym wszyscy tylko mieszają w transferowym kotle, żeby coś się działo, klub ze stolicy Francji uchodził długo za robiącego największe zamieszanie. To do niego należą przecież dwa największe transfery w historii futbolu. Tymczasem spośród tych, którzy zagrali w Monachium, najświeższym nabytkiem jest zjawiskowy Chwicza Kwaracchelia, pozyskany półtora roku temu z Napoli. Jedyną znaczącą i bardzo w stylu Enrique zmianą była letnia rezygnacja z Gianluigiego Donnarummy, światowej klasy bramkarza, który był fundamentalną postacią w zeszłorocznym triumfie, na rzecz Lucasa Chevaliera ściągniętego z Lille. Ryzyko nie do końca się opłaciło, bo Francuz nie spełnił oczekiwań. Ale z Matwiejem Safonowem, zeszłorocznym zmiennikiem, zespół i tak awansował do finału, a Rosjanin był w Monachium jednym z bohaterów PSG. Piłkarze z kadry mistrzów Francji spędzili tam średnio już 30 miesięcy, czyli dwa i pół roku. Niemal tyle, ile trener. To daje siłę zgrania, rozumienia się w ciemno i polegania na sobie. Czyli po prostu zespołowości.

Od momentu powstania, nawet na długo przed katarskimi inwestycjami, Paris Saint-Germain widziało swoją rolę we francuskim futbolu w ściąganiu do Paryża gwiazd godnych francuskiej metropolii. Tymczasem Enrique przywiózł tam z Barcelony najbardziej oczywistą, ale najczęściej zapominaną piłkarską prawdę, że najważniejszy jest zespół. To, jaki udało się mu zbudować, także jego z opóźnieniem wyniosło do trenerskiego panteonu światowego futbolu. Za trzy tygodnie może zostać dopiero piątym trenerem w historii, który trzy razy wygrał Ligę Mistrzów. Z dwoma różnymi klubami udało się to dotąd tylko Carlo Ancelottiemu i Pepowi Guardioli. Samo znajdowanie się w takim gronie już jest dowodem klasy. I choć obaj wciąż pracują w zawodzie, prowadząc największe gwiazdy, trudno nie odnieść wrażenia, że po erze Guardioli, Jose Mourinho, Juergena Kloppa, największą światową gwiazdą trenerską jest dziś Luis Enrique. Futbol przyszłości wcale nie musi być wytyczany przez nowe pokolenie.

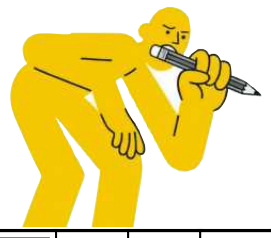
W środę wieczorem w rewanżowym meczu półfinałowym Ligi Mistrzów PSG zremisowało w Monachium z Bayernem 1:1. Dzięki zwycięstwie w pierwszym meczu 5:4 Francuzi awansowali do finału, w którym zmierzą się z Arsenalem

SPORT.PL
- **Relacje z czwartkowych meczów półfinałowych Ligi Europy i Ligi Konferencji**
- **Polska drużyna ma większe szanse niż zwykle na awans do Ligi Mistrzów?**
- **Nowy sport podbija Amerykę. Nawet 100 tys. widzów na stadionie**

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na **Sport.pl**

eprasa.pl 5de63726af

krzyżówka

■	1	2		3		■	4	5		6		7
8	■		■		■	9	■		■		■	
	■		■	10								
11					■		■		■		■	
	■		■		■	12			13			
14							■	■		■	■	
	■		■		■		■	■		■	■	
■	15		16					17		18		■
19	■	■		■	■		■		■		■	20
	■	■		■	■	21						
22		23		24			■		■		■	
	■		■		■		■	25				
26									■		■	
	■		■		■		■		■		■	
27						■	28					■

Hasło:

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

Poziomo:
1) Krzysztof z zespołu Big Cyc
4) nie każdy w nim urodzony...
10) nazwisko autora trylogii husyckiej, przygód Geralta z Rivii
11) donośny hałas; łoskot
12) partia z proekologicznymi hasłami na sztandarach
14) brytyjska marka luksusowych aut
15) Ignacy, wynalazca lampy naftowej
21) strusi ... (wszystko strawi bez problemu)
22) część pleców między żebrami a miednicą
25) ... kontroli ruchu lotniczego (budynek)
26) umowne linie łączące oba bieguny Ziemi
27) specjalista od obróbki metali
28) imię Kleyffa, poety i piosenkarza

Pionowo:
2) stolica Nepalu
3) 14 lipca 1789 roku zdobyta i zburzona przez lud Paryża
5) pokład surowca w skorupie ziemskiej
6) kipu to ... węzełkowe używane przez Inków
7) „... samotnych serc", serial z Barbarą Horowianką w roli szefowej biura matrymonialnego
8) czas smutku po stracie kogoś bliskiego
9) zmowa, spisek
13) fobie
16) duże naczynie w farbiarni, browarze lub hucie
17) mięso na burgery
18) ziółek – przez sitko
19) istotka z powieści „Podróże Guliwera"
20) okres ośmiu dni
23) niejeden na polu golfowym
24) najlżejszy z pierwiastków chemicznych

Rozwiązanie „krzyżówki" nr 25 z 7.05:
Poziomo: 1) czyny **4)** uchwyt **10)** Ewangelia **11)** urząd **12)** tangens **14)** tabasco **15)** powtórzenie **21)** Fetting **22)** Gniezno **25)** Tyson **26)** InterCity **27)** strajk **28)** larwa
Pionowo: 2) zgrzebło **3)** niedosyt **5)** Cygan **6)** wille **7)** transza **8)** chusta **9)** kartografowie **13)** glon **16)** węże **17)** estetyka **18)** imiesłów **19)** Baggins **20)** Uganda **23)** Inter **24)** Zdrój
Hasło: Granie na czas.

sudoku

7				4		2		
			9	5	2			
4			3	8	7	9		6
2	5		1		6	4		
3	9			2		6	5	1
8		6				3	7	2
1		3			4		8	9
			5	6	3	1	2	
	4	2		1			6	3

7				4		2		
			9					
						9		6
2			1			4		
3	9			2				1
		6				3	7	
		3					8	9
				6	3		2	
	4	2		1			6	3

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34427030

Czekamy na Twoje uwagi i pomysły

ROZRYWKA @WYBORCZA.PL

zakreślanka

Zakreślaj słowa z listy na planszy. Mogą być ukryte w wierszach, kolumnach lub prowadzić wężykiem. Niewykorzystane litery czytane rzędami utworzą hasło

P	Ó	Ł	A	U	T	O
S	T	M	E	C	A	R
W	O	O	L	H	P	R
Ą	Ł	D	I	N	B	N
O	Ź	W	I	Ę	K	A
Ł	D	Z	Ó	P	S	W
T	R	O	L	E	Ż	K
K	J	E	N	A	A	S
E	T	A	T	S	R	T

straże tło nawspólnej pachnidło
statek współautor rozdźwięk mole

Hasło z 7.05: kasjerzy

skojarzenia

Patyk	Popiół	Szlaban	Bańka
Skocznie	Próg	Puder	Magnezja
Siano	Celnik	Melon	Ciemno
Mile	Licho	Limit	Kakao

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

Rozwiązanie z 7.05:
Style pływackie: Delfin, Piesek, Żabka, Motylek.
Wymagające ćwiczenia gimnastyczne: Koziołek, Salto, Stójka, Szpagat. **Coś dla grzybiarza:** Kurka, Kobiałka, Kozik, Kozak. **W liczbie mnogiej są nazwami ryb:** Raj, Płotek, Lina, Suma

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34426992

Słówko
Wybierz słowo, sprawdzaj litery i kombinuj, aż skończą Ci się próby

Literówka
Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Jeszcze więcej rozrywki w Aplikacji Wyborczej
Szukaj w aplikacji

Zakreślanka

Skojarzenia

1 RP

eprasa.pl 5de63726af

wyborcza

KATOWICE
TYGODNIK

Piątek, 8 maja 2026 | Redaktorka prowadząca **Beata Strąk**

katowice.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: katowice@wyborcza.pl

Płatne parkowanie w Katowicach

Próbują oszukać system

– Zaparkował, wysiadł z auta, zdjął tablice rejestracyjne, wrzucił do bagażnika i sobie poszedł – tak w centrum Katowic zachował się jeden z kierowców, który nie chciał płacić za parkowanie.

Przemysław Jedlecki

Kierowcę wypatrzyli na monitoringu katowiccy strażnicy miejscy. Parkował w okolicy ul. Konopnickiej. – Zaskoczyło nas jego zachowanie. Normalnie człowiek parkuje, zamyka auto i idzie załatwić swoje sprawy. Tu wszystko działo się inaczej – opowiada nam jeden ze strażników.

Mężczyzna po zaparkowaniu wysiadał z samochodu, zdejmował tablice rejestracyjne i wrzucał je do bagażnika. Kiedy wracał po kilku godzinach, zakładał tablice ponownie i odjeżdżał. – Wysłaliśmy na miejsce patrol, założyliśmy mu blokadę. Po paru godzinach kierowca zadzwonił. Patrol podjechał, ustalił jego dane, wypisał mandat. Wezwaliśmy też ekipę z Miejskiego Zarządu Ulic i Mostów, by wypisała mu wezwanie do zapłaty za parkowanie bez wcześniejszej opłaty – relacjonuje strażnik.

Drogowcy kontrolują

Parkowanie w Katowicach jest płatne od wielu lat. W grudniu 2023 roku strefa płatnego parkowania została powiększona, w ścisłym Śródmieściu ceny są wyższe. Półgodzinny postój kosztuje tu 3 zł, pierwsza godzina 6 zł, druga 7,2 zł, zaś trzecia 8,4 zł. Każda kolejna godzina parkowania to wydatek 6 zł.

• **Kierowcy nie zawsze zapominają o opłatach. Niekiedy robią wszystko, by uniknąć wydatku** FOT. ANNA LEWAŃSKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Z kolei w tańszej części strefy półgodzinny postój to wydatek 2 zł, godzinny – 4 zł. Druga godzina postoju kosztuje 4,8 zł, trzecia 5,6 zł, zaś za każdą kolejną kierowcy muszą zapłacić 4 zł. Można płacić gotówką i kartami w parkomatach, przy pomocy aplikacji bankowych oraz kilku aplikacji powstałych z myślą o usługach parkowania.

Drogowcy z Katowic kontrolują, czy kierowcy zachowują się uczciwie. Robią to m.in. z pomocą pojazdów, które są wyposażone w czytniki tablic rejestracyjnych

Na kierowców, którzy nie zapłacą za postój Miejski Zarząd Ulic i Mostów nakłada opłatę dodatkową – wynosi od 100 do 300 zł.

Drogowcy z Katowic kontrolują, czy kierowcy zachowują się uczciwie. Robią to m.in. z pomocą pojazdów, które są wyposażone w czytniki tablic rejestracyjnych. Samochód krąży po strefie płatnego parkowania i kiedy wychwyci numery, których nie ma w bazie tych, za które opłacono postój, wystawiana jest opłata dodatkowa.

Co ważne, MZUiM nie wysyła w tej sprawie informacji do kierowców. Muszą oni sami sprawdzać, czy nie wystawiono im opłaty.

Tablice zasłaniają liśćmi

Przypadek z ul. Konopnickiej pokazuje, że kierowcy nie zawsze zapominają o opłatach. Niekiedy robią wszystko, by uniknąć wydatku.

– Najczęściej są to przypadki częściowego zasłaniania tablic rejestracyjnych – np. liśćmi czy innymi przedmiotami. W takich sytuacjach pracownicy MZUiM usuwają przeszkody i dokumentują postój pojazdu, co skutecznie zniechęca do stosowania tego typu praktyk – mówi Barbara Szumilak w imieniu Miejskiego Zarządu Ulic i Mostów.

Dodaje, że drogowcy przyłapali też kierowcę, który na czas postoju podmieniał tablice rejestracyjne, korzystając z drugiego kompletu przechowywanego w pojeździe.

– W tej sprawie interweniowała policja. Z naszych informacji wynika, że postępowanie w tej sprawie jest jeszcze w toku – mówi Barbara Szumilak.

Dodaje też, że pojazdy, na których kierowcy demontują tablice rejestracyjne i zostawiają samochody na parkingach bez nich, są zgłaszane do straży miejskiej. – Zdarzyło się, że kierowca montował tablice ponownie po takiej interwencji – przyznaje Szumilak.

Kierowcy z Katowic nie są oryginalni. Nie brakuje przykładów podobnych zachowań chociażby z Warszawy.

Coraz więcej parkujących

Kierowcy w Katowicach, którzy nie chcą płacić za postój w centrum, mogą korzystać z centrów przesiadkowych w Brynowie, Zawodziu czy Ligocie. W 2025 roku z parkingu w Zawodziu skorzystało 145 778 pojazdów, z parkingu wielopoziomowego w Brynowie – 102 901, z parkingu zewnętrznego w Brynowie – 34 329, z parkingu przy MDA Sądowa – 33 960, a z parkingu w Ligocie – 8394. Łącznie daje to ponad 325 tys. parkowań w ciągu roku.

W przypadku Zawodzia odnotowano wzrost sięgający ponad 400 proc., a w Brynowie – ponad 300 proc. w ujęciu rok do roku.

Centrum w Zawodziu oferuje 405 miejsc parkingowych, zaś to w Brynowie ok. 500. W Ligocie jest 110 miejsc parkingowych.

Muzeum Sportu

Padły obietnice, wydano pieniądze

Choć Muzeum Sportu w Zabrzu było szumnie zapowiadane, do dziś nie powstało. I na razie to się nie zmieni. – Uznano, że realizacja projektu wymaga istotnego zaangażowania finansowego, co w obecnej sytuacji miasta jest bardzo trudne do zrealizowania – słyszymy. ▶4

FOT. NEW AMSTERDAM DLA MUZEUM MIEJSKIEGO W ZABRZU

Bezdomność

Lekarze nie pracują tylko dla pieniędzy

Ośrodek Pomocy Medycznej dla Osób Bezdomnych i Wykluczonych Społecznie im. św. Rity w Chorzowie jest pierwszą tego typu placówką w województwie śląskim. Dyżurują tu specjaliści ze Szpitala św. Barbary w Sosnowcu. – Lekarze nie tylko leczą, żeby zarabiać – mówią. ▶5

Plebiscyt „Wyborczej”

Żyjemy normalnie, jak każdy

Znamy wyniki głosowania na najciekawsze inicjatywy w regionie oraz Bielsku-Białej i Katowicach, z których najchętniej korzystają seniorzy. – Warto czerpać z ich wiedzy. Jesteśmy otwarci na wszelkie sugestie – uważa Wojciech Saługa, marszałek województwa śląskiego. ▶7

eprasa.pl 5de63726af

Prezent ma sprawić dziecku frajdę tu i teraz

Na komunię znowu daje się

Zaczyna się sezon pierwszych komunii, a wraz z nim pojawia się dylemat, co dać dziecku z tej okazji. Według badań najwięcej osób przeznacza na prezent od 500 do 1000 zł.

Magdalena Warchala-Kopeć

Patrycja z Sosnowca jest chrzestną dziewięcioletniego Mateusza. Długo się zastanawiała, co dać chrześniakowi w prezencie na pierwszą komunię. Mąż radził jej, by po prostu dała pieniądze, ale ona była innego zdania.

– Pytanie: „Co się stało z pieniędzmi z komunii?" to już mem. Zwykle rozpływają się w tajemniczych okolicznościach. Nie mówię, że rodzice mojego chrześniaka skonfiskowaliby mu je, choć i o takich historiach słyszałam od znajomych. Ale pewnie zostałyby odłożone na przyszłość albo zainwestowane w coś praktycznego. A ja chciałam kupić coś, co sprawi dziecku frajdę tu i teraz, co będzie kojarzyło mu się z jego świętem – opowiada Patrycja.

Od przyjaciółki się dowiedziała, że w tym roku komunijnym hitem są elektryczne motorynki. Ostatnio na rynku pojawiło się wiele takich pojazdów, nie tylko z europejskiej dystrybucji, ale także z Chin.

– Okazało się, że motorynki można kupić już od 1,5 tys. zł, choć dostępne są też takie za 6 tys. zł. Mogą na nich jeździć osoby o wadze do 65 kg. Wyglądają jak prawdziwe maszyny. Znalazłam nawet motorek z efektem spalin wydobywających się z rury wydechowej, choć to pojazd elektryczny, a spaliny to para wodna – opowiada Patrycja.

Kiedy o swoim pomyśle powiedziała rodzicom Mateusza, byli trochę zaniepokojeni, ale wyjaśniła im, że motorynki dla dzieci rozwijają prędkość zaledwie 16-20 kilometrów na godzinę, więc są bezpieczne. Choć nie byli do końca przekonani, ona już podjęła decyzję.

– Chrześniak będzie zachwycony – mówi Patrycja.

MOTOREK, ROWER CZY HULAJNOGA?

Sprzedawcy prognozują, że pojazdy elektryczne będą przebojem tegorocznych komunii. Na początku lat 90. takim hitem były rowery, zwłaszcza górskie. Teraz rower to znów wymarzony prezent wielu dzieci. Musi być jednak elektryczny. Przyzwoity kosztuje około 4 tys. zł, ale można znaleźć też tańsze, prostsze modele.

Nieco mniej popularne niż w ubiegłych sezonach są za to elektryczne hulajnogi. 3 marca dzieci poniżej 13. roku życia zostały bowiem objęte zakazem jazdy na hulajnodze elektrycznej po drogach publicznych. Nadal mogą z nich korzystać w strefie zamieszkania pod opieką dorosłych, ale ten warunek sprawił, że prezent stał się mniej atrakcyjny. Najbardziej budżetowe hulajnogi elektryczne można kupić już za 700 zł, ale są również dostępne modele dziesięciokrotnie droższe.

Z opublikowanego niedawno raportu z badania „Pierwsza Komunia – społeczna perspektywa uroczystości" przeprowadzonego na zlecenie serwisu Prezentmarzeń wynika, że prezenty mobilne jak rowery, drony czy hulajnogi kupuje aż 44 proc. komunijnych gości. Kolejne 29 proc. także wybiera prezenty dostarczające adrenaliny, choć niematerialne.

• **Prezenty mobilne jak rowery, drony czy hulajnogi kupuje aż 44 proc. komunijnych gości**

FOT. KAROL PORWICH

W tym roku komunijnym hitem są elektryczne motorynki. Mogą na nich jeździć osoby o wadze do 65 kg. Wyglądają jak prawdziwe maszyny. Popularnymi prezentami są też: smartwatche, słuchawki bezprzewodowe, laptopy, tablety i smartfony

Są to vouchery na przeżycia, wśród których prym wiodą vouchery do parków linowych (37 proc.) i na przejażdżki quadami (34 proc.). Są też bardziej ekstremalne propozycje: dziecku można wykupić voucher, dzięki któremu będzie mogło poprowadzić monster trucka, przelecieć się wiatrakowcem, czyli rodzajem lekkiego śmigłowca, albo zaznać nieważkości w tunelu aerodynamicznym.

Nowoczesną elektronikę i akcesoria związane z gamingiem kupuje już tylko 21 proc. komunijnych gości. Tradycyjne pa-

OGŁOSZENIE PŁATNE Katowice/34432790

1KA

eprasa.pl 5de63726af

rower. Byle elektryczny

miątki, takie jak Biblia czy biżuteria, stały się marginesem wskazanym przez zaledwie 6 proc. ankietowanych.

DO KOPERTY NAJCZĘŚCIEJ TYSIĄC ZŁOTYCH

Komunijni goście wydają zwykle na prezent dla dziecka od 500 do 1000 zł (ten przedział cenowy wskazało 47 proc. ankietowanych). 41 proc. badanych przeznacza na ten cel od 1000 do 2000 zł. W tej grupie są zwykle chrzestni, dziadkowie i zamożniejsi krewni. Mniej niż 500 zł lub więcej niż 2000 zł na prezent zamierzają wydać nieliczni.

Kwoty tej samej wysokości bywają dawane także w kopercie, w formie gotówki. Z danych z ubiegłych lat wynika jednak, że komunijni goście, tak jak pani Patrycja, wolą obdarowywać dzieci prezentami niż gotówką, którą wręcza zaledwie około 30 proc. obdarowujących.

Z zestawienia przygotowanego przez sieć Komsa, dystrybutora elektroniki, wynika, że wśród prezentów komunijnych z tej kategorii dominują cztery grupy produktów. Pierwszą z nich są smartwatche i opaski sportowe, które umożliwiają kontakt z rodzicami i wspierają aktywność fizyczną, a przy tym rodzicom łatwo jest kontrolować, w jaki sposób dzieci korzystają z takich urządzeń. Drugą grupą prezentów są słuchawki bezprzewodowe – nie tylko do słuchania muzyki, ale też nauki online, np. języków obcych za pośrednictwem serwisów internetowych. Trzecia grupa to laptopy i tablety, a czwarta – smartfony.

Komunijni goście często szukają inspiracji na dyskusyjnych grupach poświęconych okazjom w chińskich serwisach sprzedażowych.

– Tam można znaleźć rzeczy niedostępne w polskich sklepach albo dostępne u nas w znacznie wyższej cenie – mówi pani Magdalena z Chorzowa, która właśnie na grupach poświęconych chińskim serwisom szukała prezentu dla syna kuzynki.

PREZENTY Z AZJI KONTRA TE Z DUSZĄ

Przypomina, że od 1 lipca zmieni się sposób naliczania ceł na towary sprowadzane spoza Unii Europejskiej, więc to ostatnia okazja, żeby kupić towary z Azji po tak atrakcyjnej cenie.

Pani Magdalena zamówiła chłopcu fotel gamingowy z masażerem za 250 zł. Wśród okazji wyszperanych przez internautów jako atrakcyjne prezenty na komunię znalazły się też m.in. elektryczny gokart, trampolina (do ogrodu albo mniejsza, pokojowa), konsola do gier, a dla dziewczynki – toaletka.

Siedmioletnia siostrzenica pani Michaliny z Katowic idzie w tym roku do wczesnej komunii. Kobieta nie chciała kupować jej elektroniki, bo uważa, że dziewczynka jest na to za mała. Na razie może korzystać ze smartfona i smartwatcha tylko raz w tygodniu, bo jej rodzice nie chcą, by nadużywała tego typu urządzeń.

Nowoczesną elektronikę i akcesoria związane z gamingiem kupuje już tylko 21 proc. komunijnych gości. Tradycyjne pamiątki, takie jak Biblia czy biżuteria, stały się marginesem

Dlatego pani Michalina wpadła na pomysł, że kupi siostrzenicy coś, co będzie pamiątką na lata.

– Moja przyjaciółka jest malarką po Akademii Sztuk Pięknych. Kiedyś namalowała mój portret i był to dla mnie wspaniały prezent. Myślę, że siostrzenica też taki doceni, zwłaszcza że lubi pozować do zdjęć, a obraz to jednak coś bardziej wyjątkowego. Za kilkanaście lat będzie jej przypominał, jak wyglądała jako dziecko – mówi pani Michalina.

Prezent kosztował ją 200 zł, bo przyjaciółka poprosiła ją tylko, by partycypowała w kosztach materiałów. Nie chciała wynagrodzenia za swoją pracę. Gdyby malowała dla obcej osoby, policzyłaby za portret co najmniej 1000 zł.

– Dla naszej rodziny duże znaczenie ma wymiar duchowy pierwszej komunii, dlatego nie kupujemy drogich, modnych prezentów. Mają one bardziej wymiar symboliczny – mówi pani Michalina.

Dodaje, że od dziadka jej siostrzenica dostanie złoty wisiorek z diamentem, który ma być pamiątką na całe życie.

OGŁOSZENIE PŁATNE
Katowice/34433314

1KA

eprasa.pl 5de63726af

Padły obietnice, wydano pieniądze

Muzeum nie ma i nie będzie

Choć Muzeum Sportu w Zabrzu było szumnie zapowiadane, do dziś nie powstało. I wygląda na to, że w tej sprawie nic się nie zmieni.

Przemysław Jedlecki

Pomysł stworzenia w Zabrzu Muzeum Sportu zrodził się w 2016 roku, kiedy prezydentem miasta była Małgorzata Mańka-Szulik. Często deklarowała swoje przywiązanie do Górnika Zabrze.

– Górnik jest marką, która promuje Zabrze i z tego względu na pewno należy go traktować szczególnie – przekonywała. Dla obserwatorów było jednak jasne, że Górnik Zabrze jest klubem nierentownym, ale miasto wciąż go finansuje, bo zbija na tym kapitał polityczny.

TO POMYSŁ MIASTA

Gdy rzucono pomysł budowy Muzeum Sportu, dyrektorka Muzeum Miejskiego zastrzegała: to nie jest pomysł nasz, muzealników, a miasta. Pierwszym koordynatorem projektu został Damian Halmer, pracownik działu historii, z wykształcenia mediewista. Wspierał go też Arkadiusz Stefańczyk, były piłkarz Górnika Zabrze.

Dziś w jednoosobowym działem sportu Muzeum Miejskiego w Zabrzu opiekuje się Dawid Dziębowski. To brat Sebastiana Dziębowskiego, kojarzonego z Konfederacją miejskiego radnego i niedoszłego prezydenta Zabrza. Zatrudniono go pięć lat temu. Jak nam wyjaśniono w Muzeum Miejskim, ma on tytuł licencjata z zakresu organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej.

– Nie miał doświadczenia w pracy muzealnej, dlatego przyjęto go na najniższe stanowisko, aby sprawdzić jego możliwości zawodowe i umiejętności potrzebne w pracy muzealnej. Obecnie prowadzi dział sportu i jest autorem większości wpisów w prowadzonym online Słowniku Sportowców Zabrza liczącym na dziś 359 nazwisk – dowiadujemy się w Muzeum Miejskim.

• **Projekt wystawy Muzeum Sportu w Zabrzu**
FOT. NEW AMSTERDAM DLA MUZEUM MIEJSKIEGO W ZABRZU

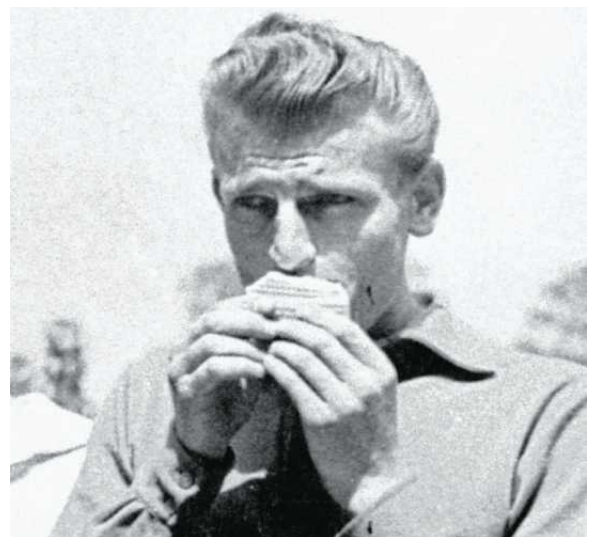
MUZEUM SPORTU BĘDZIE KOSZTOWAĆ

W 2023 roku Małgorzata Mańka-Szulik straciła władzę. Zastąpiła ją Agnieszka Rupniewska, ale po tym, jak ją odwołano w referendum, kolejnym prezydentem Zabrza został Kamil Żbikowski.

A ten 20 października 2025 roku powołał zespół projektowy ds. realizacji Muzeum Sportu. Znalazło się w nim aż 15 osób, a koordynatorem został Łukasz Urbańczyk, sekretarz miasta.

– Zespół prowadził prace analityczne dotyczące możliwości realizacji inwestycji. Obejmowały one wstępne założenia projektowe, analizę potencjalnych źródeł finansowania oraz ocenę zasadności aplikowania o dotację na inwestycję – wyjaśnia Rafał Kulig, rzecznik Urzędu Miasta w Zabrzu.

Szybko okazało się, że obiecywane od lat Muzeum Sportu ma kosztować 24 mln zł. – Do tej sumy należy doliczyć koszty późniejszego funkcjonowania obiektu. Uznano, że realizacja projektu wymaga istotnego zaangażowania finansowego Zabrza, co w obecnej sytuacji miasta jest bardzo trudne do zrealizowania – przyznaje rzecznik.

• **Część wystawy miała być poświęcona Ernestowi Pohlowi, legendzie Górnika Zabrze**
FOT. REPRODUKCJA WALDEMAR KOMPAŁA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Dlatego projekt Muzeum Sportu zawieszono. – Priorytetem pozostaje racjonalizacja wydatków oraz poszukiwanie rozwiązań umożliwiających realizację innych kluczowych inwestycji, w tym zakończenia budowy ostatniej trybuny Areny Zabrze – wyjaśnia Rafał Kulig.

ZLECENIE ZA BLISKO 300 TYS. ZŁ

Co ciekawe, Muzeum Miejskie jeszcze w marcu 2025 roku w szybkim tempie szukało firmy, która przygotuje projekt aranżacji wystawy stałej oraz czasowej Muzeum Sportu na stadionie Górnika. Ogłoszenie opublikowano 7 marca, a termin składania ofert wyznaczono na 20 marca. Wybrano firmę New Amsterdam z Krakowa. Ma ona na koncie wiele podobnych projektów. Jest szeroko znana w branży.

– Dostarczyliśmy pełną dokumentację projektowo-kosztorysową wystawy stałej, obejmującą zabudowy ekspozycyjne, gabloty, multimedia, grafikę oraz elementy interaktywne – zapewniała firma.

W jej projekcie wystawy w Muzeum Sportu szczególnie miały być ważne kwestie związane z legendą Górnika Zabrze (zaprezentowano tu m.in. historyczne bilety, programy meczowe i koszulki), pamiątki mistrzów, czyli przedmioty przekazane przez Włodzimierza Lubańskiego, Stanisława Oślizło, Jana Kowalskiego czy Marka Piotrowicza. Ważny miał być też element wystawy poświęcony Ernestowi Pohlowi. Planowano też pokazać inne dyscypliny sportu.

– Muzeum Sportu w Zabrzu to znacznie więcej niż zbiór pucharów – zapewniała firma.

Za projekt Muzeum Miejskie zapłaciło 298 890 zł. – Dokumentacja jest odebrana i przyjęto jej ostateczna wersja. Był to warunek do starania się o unijną dotację na Muzeum Sportu – stwierdza Rafał Kulig. Przy czym po zawieszeniu projektu, miasto o dotację starać się już jednak nie będzie.

Jak informuje Muzeum Miejskie, obecnie w zbiorach Działu Sportu znajdują się puchary, proporczyki, pocztówki, zdjęcia, koszulki, medale, a także piłki z herbami klubów. Na bieżąco trwają prace związane z przeszukiwaniem archiwów obcych, m.in. Archiwów Państwowych w Gliwicach i Katowicach. Swoje zbiory udostępniły też kluby sportowe, a także mieszkańcy Zabrza. ●

1 KA

Za drogo

24

MLN ZŁ

• **Tyle kosztowałoby obiecywane od lat Muzeum Sportu w Zabrzu. Do tej kwoty należy jeszcze doliczyć koszty późniejszego funkcjonowania obiektu**

OGŁOSZENIE PŁATNE Katowice/34433370

Prezydent Miasta Mysłowice
informuje:

Na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Mysłowice, na II piętrze oraz na stronie internetowej www.myslowice.pl, BIP podano do publicznej wiadomości szczegółowe

wykazy nieruchomości stanowiących własność Gminy Mysłowice przeznaczonych do:

dzierżawy:
- na okres do dnia 30 września 2028 roku umowy dzierżawy nieruchomości zabudowanej, położonej w Mysłowicach przy ulicy Robotniczej stanowiącej własność Gminy Mysłowice - z przeznaczeniem pod garaż (zmiana dzierżawcy), zarządzenie 203,
- zawarcia na okres trzech lat umowy dzierżawy nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Gminy Mysłowice, położonej przy ulicy Laryskiej – z przeznaczeniem pod garaż (przedłużenie dzierżawy), zarządzenie 223.

termin wywieszenia: 08.05.2026r.do 29.05.2026r.

sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego:
- lokalu mieszkalnego nr 37 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Górniczej 5 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 218/26,
- lokalu mieszkalnego nr 30 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Armii Krajowej 25 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 217,
- lokalu mieszkalnego nr 16 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. S. Wyspiańskiego 4A w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 216,
- lokalu mieszkalnego nr 5 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Wielka Skotnica 11 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem, zarządzenie 215.

Osoby, którym na podstawie art. 34 ust. 1 pkt. 1 i pkt. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2026r. poz. 399), przysługuje pierwszeństwo w nabyciu wyżej opisanej nieruchomości Gminy Mysłowice, mogą w terminie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia niniejszego wykazu, złożyć wniosek o jej nabycie.

termin wywieszenia: 08.05.2026r. do 19.06.2026r.

eprasa.pl 5de63726af

Konsultant wojewódzki leczy osoby bezdomne

Lekarze nie pracują tylko dla pieniędzy

Poradnia w Chorzowie jest pierwszą tego typu w województwie śląskim. Osoby w kryzysie bezdomności leczą tu specjaliści ze Szpitala św. Barbary w Sosnowcu.

Michalina Bednarek

• **Medycy ze Szpitala św. Barbary w Sosnowcu, którzy pomagają osobom w kryzysie bezdomności**
FOT. ANNA LEWAŃSKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Ośrodek Pomocy Medycznej dla Osób Bezdomnych i Wykluczonych Społecznie im. św. Rity mieści się w oficynie kamienicy przy ul. Powstańców 41 w Chorzowie. Jest dziełem Jana Borysa, który marzenia przekuł w rzeczywistość. On i jego przyjaciele przez sześć lat starali się, żeby takie miejsce mogło powstać.

– Kierujemy się w stronę osób bezdomnych, którzy żyją w skrajnych warunkach. Nie pytamy, skąd przyszli i dokąd zmierzają. Przede wszystkim pamiętamy o takich, których nie obowiązuje ubezpieczenie zdrowotne i za pomoc lekarza musieliby płacić, a nie mają z czego, więc do lekarza po prostu nigdy nie trafiają – mówi Jan Borys, prezes Fundacji „Podziel się", która zarządza przychodnią.

DOKTOR PRZYJMUJE OSOBY BEZDOMNE

W punkcie medycznym są gabinety lekarskie, gdzie udziela się pomocy internistycznej i chirurgicznej. Jest też gabinet dentystyczny.

Pacjentów przyjmuje m.in. doktor nauk medycznych Dawid Szkudłapski. To wojewódzki konsultant w dziedzinie gastroenterologii. Jest też dyrektorem ds. medycznych Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu.

W punkcie pracują także inni medycy z tego szpitala. Wśród nich dr Grzegorz Leszczyński, dr Mateusz Paterak, dr n. med. Wiktor Krawczyk, chirurg, a także pielęgniarki – Ewa Ogórek, Ewa Wydymus czy Iwona Kocel, która jest także pastorem Kościoła Bożego w Chrystusie.

Krzysztof Kowalik, dyrektor Szpitala św. Barbary w Sosnowcu zachęca swoich medyków do pomocy w chorzowskiej przychodni, gdzie zapisują się na dyżury lekarskie i pielęgniarskie. Takich dyżurów w ciągu tygodnia jest kilka.

> *Są dni, że na dyżur w chorzowskiej przychodni zgłasza się nawet 20 chorych w różnym stanie, czasem wymagający natychmiastowej pomocy*

– Nawet biskup Artur Ważny zwrócił się do mnie ostatnio, czy taką działalność możemy przenieść do Sosnowca. Zapotrzebowanie jest bowiem duże, ale tak samo duże jest zainteresowanie samych medyków. Wykreowano w naszym kraju stereotyp, że medycy przychodzą do pracy tylko dla pieniędzy. Jak widać, nasi specjaliści są tego zaprzeczeniem. Lekarze nie tylko leczą, żeby zarabiać – mówi dyrektor chorzowskiego punktu medycznego.

Dr Szkudłapski zwraca uwagę, że pacjent, który trafia do przychodni z ulicy jest diagnozowany i może wymagać np. dalszej pilnej pomocy w szpitalu. Tutaj działa sieć znajomości.

– Nigdy nie spotkaliśmy się z odmową oddziałów szpitalnych czy SOR-ów – zapewnia.

– Mamy chociażby świetną współpracę z „Jedynką" w Sosnowcu, gdzie na oddziale pracuje dr Justyna Krzyżak, która przyjmuje bezdomne kobiety w ciąży. Może się wydawać, że te kobiety są objęte parasolem ochronnym systemu, ale tak nie jest. Jak taka osoba ma dostać się do ginekologa, skoro już na etapie wejścia do gabinetu odczuwa przed tym ogromny opór, bo czuje się inna? Do nas takie osoby trafiają i my im taką pomoc organizujemy. Wciąż zgłaszają się też kolejni lekarze i lekarki, pielęgniarki i pielęgniarze, ale też fizjoterapeuci czy podolodzy – wylicza Szkudłapski.

Są dni, że na dyżur w chorzowskiej przychodni zgłasza się nawet 20 chorych w różnym stanie, czasem wymagający natychmiastowej pomocy. Był ostatnio mężczyzna z krwawieniem do przewodu pokarmowego. Miał czarne stolce, ale myślał, że to efekt złej diety. W ostatniej chwili udzielono mu pomocy. Kilka miesięcy wcześniej w placówce pojawił się ojciec w kryzysie bezdomności, który wychowywał swoje dziecko. Pomieszkiwali na klatkach schodowych.

LECZENIA NIE MA

Innym razem przyszedł mężczyzna, który skończył studia na Politechnice Śląskiej, mówi dwoma językami i prowadził firmę, zatrudniającą 150 pracowników. Najpierw zawaliło się mu zdrowie, potem doszły problemy zawodowe, na koniec alkohol. Mężczyzna wylądował na ulicy, śpiąc kątem na klatce schodowej kamienicy, która niegdyś należała do niego.

– Każda historia jest inna. Jednak te osoby jako naszych pacjentów musimy podzielić na dwie grupy: tych, którzy wymagają nagłej interwencji, z którą nie ma problemu, bo wszyscy obywatele Polski są objęci pomocą, jeśli istnieje zagrożenie życia. Mamy nawet własną karetkę w przychodni, więc transport odbywa się natychmiast do szpitala. Są też jednak pacjenci, których jest więcej, a których diagnozujemy i wymagają opieki ambulatoryjnej, bo to najczęściej choroby przewlekłe – mówi dr Szkudłapski.

Problem w tym, że osoby bez ubezpieczenia nie mogą korzystać z opieki ambulatoryjnej i wtedy działają lekarze z chorzowskiego punktu. Kupują im leki na receptę, finansują badania, wszystko z zebranych na fundację pieniędzy.

NOWOTWÓR ZMIENIŁ ŻYCIE CHOREGO

– Najgorzej mają pacjenci onkologiczni, bo wymagają bardzo kosztownego leczenia, na które fundacji nie stać, a nowotwory są traktowane przez system jako choroby przewlekłe, a nie stan zagrożenia życia. Bez ubezpieczenia nie należy się im leczenie. Wtedy zwracamy się do MOPS-ów i próbujemy coś wspólnie wymyślić. Może ubezpieczenie na czas leczenia? Pacjenci onkologiczni nie mogą czekać, ale dobra wola zarówno szpitala, poradni i MOPS-u działa cuda – mówi dr Szkudłapski.

Niedawno trafił do punktu w Chorzowie pacjent z zaawansowanym nowotworem w okolicy żuchwy. To był rak płaskonabłonkowy, który drenował do kości. Na początku nie było niczego widać, bo pacjent chodził w maseczce. Kiedy jednak ją zdjął, siła grawitacji spowodowała, że na podłogę przychodni rozlała się ropa i inne wydzieliny.

– Ten pacjent szukał pomocy wcześniej, ale jej nie uzyskał, bo nie miał ubezpieczenia. Jako ostatnią deskę ratunku potraktował nas. Wykonaliśmy tomografię i badanie histopatologiczne. Okazało się, że mężczyzna wymagał pilnej chemioterapii i radioterapii. Udało się mu pomóc w ten sposób, że znalazł się przedsiębiorca, który zatrudnił go do najprostszych prac na terenie swojej firmy, a dzięki temu pacjent zyskał niezbędne ubezpieczenie. Udało mu się nawet wyjść z bezdomności, wciąż się leczy. Paradoksalnie ten nowotwór zmienił jego życie – mówi dr Szkudłapski.

U DENTYSTY NIE BYLI OD WIELU LAT

W chorzowskiej placówce pracuje także Piotr Ziętek, lekarz stomatolog. Sam doposażył gabinet.

– Na swoje dyżury przyjeżdżam z asystentką i nasza praca wygląda jak w normalnym gabinecie stomatologicznym: usuwamy zęby, zakładamy plomby, robimy protezy. To jest placówka zarejestrowana i odebrana przez sanepid, więc standardy utrzymujemy jak wszędzie. Osoby w kryzysie bezdomności przede wszystkim potrzebują usług protetycznych, żeby uzupełnić brakujące zęby. Usuwamy też wiele zębów, bo przewlekły stan zapalny zagraża całemu organizmowi – mówi Piotr Ziętek.

Dodaje, że wśród pacjentów ma takich, którzy dentysty nie odwiedzali od wielu lat, ale są też tacy, którzy widać, że mieli okres w życiu, że dbali o te zęby. – To pokazuje, jak każdemu z nas w życiu może się powinąć noga – mówi stomatolog.

Oprócz wizyt u lekarza w Chorzowie można się spotkać z psychologiem, przyjść na założenie czy zmianę opatrunku, a raz w tygodniu jest okazja do kąpieli – oddzielnie dla kobiet i mężczyzn. Łazienki nie przypominają typowych łaźni miejskich dla osób bezdomnych. Wszystko jest wyremontowane i pachnie czystością. A co więcej, można na miejscu skorzystać z usług fryzjerskich.

– To wszystko, co dzieje się w chorzowskiej przychodni, jest powrotem do tego, aby odzyskać godność człowieka. Dopiero wtedy można i chce się działać na nowo i odbudować swoje życie – uważa dr Szkudłapski.

eprasa.pl 5de63726af

Miasta Idei

Bytom potrafi urzekać

To, co powstaje, ma służyć mieszkańcom, ale przez koszty utrzymania nie może drenować ich kieszeni.

ROZMOWA Z
MARIUSZEM WOŁOSZEM
prezydentem Bytomia

• **Elektrociepłownia Szombierki** FOT. UM BYTOM

PRZEMYSŁAW JEDLECKI: Miasto po przejściach czy miasto w transformacji. W jakiej kondycji jest dziś Bytom?
MARIUSZ WOŁOSZ: Wszystko zależy od tego, o co dokładnie zapytamy. Jaki aspekt miasta nas interesuje. Jeśli zatem będziemy mówić o inwestycjach w infrastrukturę sportową, to widać, że mocno się rozwijamy. Będziemy np. budować nowy basen na pogórniczym terenie. Rewitalizacja kamienic i obiektów poprzemysłowych również trwa. Odwiedziłem niedawno Elektrociepłownię Szombierki, gdzie prace prowadzi Grupa Arche. Widać, że inwestycja szybko postępuje – podobnie jak rewitalizacja terenów po KWK Rozbark, którą prowadzi KS Skarpa Bytom.

Ale muszę przyznać, że gorzej jest, jeśli chodzi o finanse. Mogę o tym mówić otwarcie i bez wyrzutów sumienia, ponieważ nie ma w tym naszej winy. Dwukrotna zmiana sposobu finansowania samorządów przez rząd sprawiła, że stracił Bytom i straciło wiele innych miast.

Byliśmy też świadkami starań miasta o rządowe pieniądze na remont kamienic. Jak się pan czuł, upominając się u premiera, by dotrzymał obietnicy?
– To nigdy nie są komfortowe sytuacje. Wsparcie remontów miejskich kamienic w Bytomiu było propozycją premiera. Potem jednak w tej sprawie nic się bardzo długo nie działo, a mieszkańcy Bytomia zadawali mi pytania, co z tym milionami. Nie było odpowiedzi, dlatego się przypomniałem.

Obietnica została w końcu spełniona, ale nie całkowicie. Otrzymamy 167,4 mln zł. Dzięki dotacji z budżetu państwa wyremontujemy około 40 miejskich budynków, a pustostany zamienimy w mieszkania. Pracujemy jednak nad znalezieniem środków na wkład własny do inwestycji. Wcześniej wydawało się, że cała rządowa dotacja pokryje nasz wkład własny. Część, 20 proc. kosztów, musimy znaleźć w budżecie miasta.

Wspomniał pan o EC Szombierki. Zabytkowy obiekt długo nie miał szczęścia.
– Tym większą mam satysfakcję, że swego czasu podjęliśmy walkę z byłym właścicielem tego zabytku. Piętnowaliśmy jego działania. Kibicowałem wszystkim, którzy tak jak ja upominali się o remont i los elektrociepłowni.

Potem przyszedł czas rozmów z potencjalnym inwestorem. To też wymagało zaangażowania, wyprostowania kilku kwestii z przeszłości. Później spotkałem się z Władysławem Grochowskim, prezesem Grupy Arche. Rozmawialiśmy nie tylko o EC Szombierki, ale też o Bytomiu, jego historii, miejscu na Górnym Śląsku. Nasze miasto go urzekło, uznał, że warto kupić EC Szombierki. I dziś mamy tu inwestycję o wartości kilkuset milionów złotych, a to przecież dopiero pierwszy etap prac. Byłem na budowie i widziałem tam ponad trzysta osób. Wkrótce będzie ich jeszcze więcej, wraz z postępem inwestycji. Widać, że Arche wie, czego chce, widać, że są przekonani, że ta inwestycja to dobry ruch.

Co odmieniona EC Szombierki zmieni w Bytomiu?
– Przede wszystkim przyciągnie do miasta ludzi, a na tym bardzo nam zależy. Goście będą mogli na miejscu przekonać się, jaki jest naprawdę Bytom. Będzie to okazja do porzucenia stereotypów. EC Szombierki to będzie m.in. hotel, ale też obiekt rekreacyjno-rozrywkowy, gdzie zostanie zachowany duch miejsca i szacunek do historii.

Z drugiej strony na terenie po KWK Miechowice chce inwestować Towarzystwo Finansowe Silesia.
– Silesia Bytom Park to pomysł, o którym rozmawialiśmy już od ponad dwa lata temu. Zależało nam na stworzeniu obszaru ekonomicznego, który będzie dobrym miejscem dla firm, które szukają swojej przestrzeni. Ważne jest to, że nie powstaną tu wielkie hale z blachy falistej, ale obiekty, które będą się wpisywać w nasze tradycje.

W grudniu zamknęła się KWK Bobrek, ostatnia kopalnia w Bytomiu. Wiemy, że miasto razem ze spółką Węglokoks Kraj ma pomysł na to miejsce, ale szczegółów zbyt wiele nie podano.
– To akurat celowe. Jestem politykiem, który woli komunikować sprawdzone, pewne rzeczy. Wolę nie mówić czegoś, co się nie zdarzy, wolę nie rzucać obietnic, których mogę nie dotrzymać. To nie znaczy, że czymś się nie interesuję, nie rozmawiamy w kuluarach. O tym miejscu mogę dziś powiedzieć, że kwestią najbliższą finalizacji są propozycje związane z zieloną energią. Chodzi o wykorzystanie wód pokopalnianych, które po podgrzaniu będą wykorzystane w miejskiej sieci ciepłowniczej. Na stole leży też kwestia stworzenia tu magazynów energii oraz wykorzystania energii słonecznej. To rzeczy, na których realizację mamy już wstępną akceptację Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Za tymi inwestycjami pójdą, mam nadzieję, kolejne. Inwestorzy szukają bowiem miejsc, gdzie mogą mieć zagwarantowany tani dostęp do energii. Dodatkowo obok jest bocznica kolejowa, łatwo tu też dotrzeć drogami.

Dlaczego zależało wam, by przejmować pokopalniane grunty, a nie zostawić je np. w rękach Spółki Restrukturyzacji Kopalń, która na koniec by je sprzedała?
– Mamy swoje cele i inwestycje, które chcemy realizować. Dlatego na terenach po KWK Centrum powstają miejska pływalnia i komisariat policji. Na innym terenie przejętym od SRK wspólnie z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną tworzymy KSSEnon – następne centrum dla biznesu. Pozyskiwanie tych terenów jest ważne, ponieważ sami nie mamy zbyt wiele gruntów inwestycyjnych. Ważne jest też to, że gdy teren należy do gminy, to łatwiej go promować, łatwiej rozmawia się z potencjalnymi inwestorami, łatwiej jest przygotować ofertę dla przedsiębiorców.

Nie będę ukrywać, że sytuacja finansowa miasta jest zła – z powodu decyzji, na które nie mamy wpływu. Chociażby model finansowania edukacji. To zadanie państwa, ale w 70 proc. spada na gminy

Na czym chce pan budować przewagę Bytomia. Czym chcecie przekonywać?
– Nie wiem, czy powinienem zdradzać nasz miejski know-how. Być może jednak odpowiedź nie będzie zadowalająca, ponieważ to, co robimy to praca, ale pozbawiona fajerwerków. Wiem, że ta praca nas wyróżnia i wiem, że mówią o niej wszystkie firmy, które przeniosły się do Bytomia lub rozpoczęły tu działalność. Zasada jest taka, że nasi pracownicy współpracują z przedsiębiorcami na każdym etapie: od pomysłu do otwarcia zakładu. Na bieżąco pomagamy, w czym możemy, wskazujemy drogę, podejmujemy decyzje, radzimy.

Problemów bywa sporo, dotyczą np. rozdrobnienia własności gruntów. Fragment, przykładowo, należy do PKP, kolejny do innej kolejowej spółki, jeszcze kawałek do osoby prywatnej, a jeszcze część ma niejasny status i nie można znaleźć spadkobierców właścicieli. Trzeba to wszystko wtedy zebrać i pokierować inwestora, krok po kroku, co robić. To zaangażowanie, kreatywność w szukaniu skutecznych rozwiązań, procentuje.

Podczas niedawnego spotkania w ramach cyklu Miasta Idei mówiliśmy też o tym, że pod koniec lat 80. XX wieku Bytom miał ćwierć miliona mieszkańców, dziś jest ich mniej o 100 tys. Jak dostosować miasto do realnego rozmiaru?
– Nie można przeinwestować. Zawsze, gdy cokolwiek projektowaliśmy, to mierzyliśmy siły na zamiary. Zadanie było i jest takie, by tworzyć infrastrukturę np. sportową, która będzie odpowiadała naszym potrzebom, a nie będzie największa, jaką da się zbudować. To, co powstaje, ma służyć mieszkańcom, ale przez koszty utrzymania nie może drenować ich kieszeni. Nie angażowaliśmy się jako miasto w komercyjne projekty mieszkaniowe. Cieszy nas obecność prywatnych firm, ale dla nas kluczowe były i są remonty miejskich kamienic oraz tych, w których tworzymy wspólnoty mieszkaniowe.

Niemniej nie będę ukrywać, że sytuacja finansowa miasta jest zła – z powodu decyzji, na które nie mamy wpływu. Chociażby model finansowania edukacji. To zadanie państwa, ale w 70 proc. spada na gminy, ponieważ każdy rząd przekazuje na nie o wiele za mało pieniędzy. Podobnie jest z ochroną zdrowia. Ratujemy szpitale, przeznaczając na nie pieniądze, które mogłyby służyć miastu i jego mieszkańcom inaczej. I znowu: państwo udaje, że to nie jego problem. Powiem szczerze, że byłbym spełniony zawodowo, spokojny o miasto, gdyby nasze dochody były większe o 200 mln zł rocznie. Tyle nam brakuje do komfortowego zarządzania miastem, tyle straciliśmy przez rozmaite decyzje poprzednich rządów. ●

Rozmawiał Przemysław Jedlecki

1 KA

eprasa.pl 5de63726af

Finał plebiscytu „Wyborczej”

Nikt nas nie kontroluje, robimy, co chcemy

Znamy wyniki głosowania na najciekawsze inicjatywy w województwie śląskim oraz Bielsku-Białej i Katowicach, z których najchętniej korzystają seniorzy.

Przemysław Jedlecki

• **W budynku TBS przy ul. Mariackiej działa Klub Seniora, gdzie można przyjść na kawę, spotkać znajomych**

FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Kalendarza nie da się oszukać. Niemal w każdym mieście z roku na rok przybywa seniorów. To oznacza, że samorządy muszą dostosować się do ich potrzeb.

– Jesteśmy otwarci na wszelkie sugestie. Seniorzy mają czas, doświadczenie i pomysły, dlatego warto korzystać z ich wiedzy i budować naszą wspólną przestrzeń – uważa Wojciech Saługa, marszałek województwa śląskiego.

Przez ostatnie tygodnie szukaliśmy najlepszych projektów kierowanych do seniorów, które są realizowane w regionie, ale też w Bielsku-Białej i Katowicach.

MOŻNA ZAOSZCZĘDZIĆ NA FRYZJERZE

W Bielsku-Białej na podium znalazły się trzy miejskie inicjatywy. Po zliczeniu głosów czytelników okazało się, że na pierwszym miejscu jest bielska karta seniora. Kartę może otrzymać każdy starszy mieszkaniec Bielska-Białej. Jej największą zaletą jest to, że gwarantuje zniżki w wielu miejscach. O połowę taniej można kupić bilety do Bielskiego Centrum Kultury, tańsze są też bilety do Teatru Polskiego czy na miejską pływalnię.

Inicjatywę bardzo chwalą osoby, które na emeryturze, wykorzystując większą ilość wolnego czasu, chcą korzystać z życia. Barbara Kuciel, emerytowana nauczycielka mówi

Co ważne, rabaty oferują też prywatne firmy, które przystąpiły do programu. Seniorzy mogą zaoszczędzić na fryzjerze, kosmetyczce, wizycie w bistro czy pobycie w sanatorium.

Na drugim miejscu w Bielsku-Białej znalazł się projekt „Złota rączka dla seniora”. – To drobne prace do wykonania w domu jak skręcenie szafki czy wymiana żarówki. Wielu seniorów pozytywnie wypowiada się na temat tych usług, ponieważ nie muszą się martwić o załatwienie z pozoru drobnych rzeczy, które dla nich – ze względu na wiek – są poważnym wyzwaniem. Z drugiej strony ważne jest to, że te usługi realizuje Spółdzielnia Socjalna Synergia, w której pracę mogą znaleźć np. osoby bezrobotne albo z niepełnosprawnością – mówi Jarosław Klimaszewski, prezydent Bielska-Białej.

Na podium na trzecim miejscu jest jeszcze działające tu Centrum Seniora, które oferuje liczne zajęcia artystyczne i ruchowe, prelekcje o zdrowiu czy historii. Seniorzy mogą brać w nich udział, ale mogą też po prostu przyjść do Centrum, by napić się kawy, pograć w karty czy poćwiczyć w dobrze wyposażonej sali rekreacyjnej.

– To kluczowy element tzw. deinstytucjonalizacji, czyli szeregu działań zmierzających do tego, by starsi mieszkańcy jak najdłużej żyli samodzielnie w swoim miejscu zamieszania, bez konieczności umieszczania ich w ośrodkach całodobowych – podkreśla prezydent Klimaszewski.

MIESZKANIA NA MARIACKIEJ NA PODIUM

W Katowicach głosującym najbardziej do gustu przypadła oferta, w ramach której urząd miasta za pośrednictwem różnych organizacji rozprowadza bezpłatne bilety na rozmaite wydarzenia kulturalne. – Celem programu jest zapewnienie dostępu jak największej grupie katowickich seniorów do życia kulturalnego naszego miasta – wyjaśniają urzędnicy z Katowic.

Drugie miejsce zajęły dwie inicjatywy, ponieważ zgromadziły tyle samo głosów.

• **Największą zaletą bielskiej karty seniora jest to, że gwarantuje zniżki w wielu miejscach**

FOT. PAWEŁ SOWA / URZĄD MIEJSKI W BIELSKU-BIAŁEJ

Fit senior to bezpłatne zajęcia sportowe w dzielnicach, które mają na celu zwiększenie aktywności i poprawę kondycji fizycznej mieszkańców Katowic, którzy ukończyli 60. rok życia. Program obejmuje również działalność prozdrowotną i edukacyjną. Co roku w zajęciach uczestniczy kilkaset osób.

Z kolei projekt „Złota rączka” polega na podniesieniu oraz poprawie jakości życia poprzez zapewnienie seniorom dostępu do bezpłatnych usług w zakresie drobnych napraw domowych. Z usług „złotej rączki” mogą korzystać osoby, które ukończyły 65. rok życia i z trudem radzą sobie z domowymi naprawami, a nie zawsze mogą liczyć na wsparcie bliskich.

W ubiegłym roku z tej możliwości skorzystało 460 seniorów, u których wykonano 642 rozmaitych napraw.

Na trzecim miejscu w Katowicach jest inicjatywa Katowickiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego. Miejska spółka przejęła, a następnie gruntownie wyremontowała kompleks kamienic na końcu ul. Mariackiej, tuż przy kościele. Powstały tu mieszkania, które mogli wynająć m.in. seniorzy. Te lokale zostały przystosowane do ich potrzeb.

76-letnia pani Irena, która zamieszkała na Mariackiej chwali sobie bliskość sklepów, w budynku działa też Klub Seniora, gdzie można przyjść na kawę, spotkać znajomych. – Imprezy? Hałasy? Nic z tych rzeczy. To cicha część ulicy, a nawet gdyby było głośno, to mogę wyjąć aparaty słuchowe i wtedy nic nie usłyszę – śmieje się pani Irena.

– Dostosowanie miasta do wyzwań wynikających ze zmian demograficznych to dla nas jedno z kluczowych zadań, jeśli chcemy, by Katowice były miastem wygodnym do życia. Dotyczy to nie tylko kwestii związanych z infrastrukturą czy programami społecznymi, ale także oferty mieszkaniowej – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic.

Dodaje, że inwestowanie w zdrowie i aktywność mieszkańców, zwłaszcza tych starszych, jest w interesie wszystkich. – Seniorzy stanowią ważną społecznie i zaangażowaną w życie miasta grupę – wyjaśnia.

ŻYJEMY NORMALNIE, JAK KAŻDY

Wśród propozycji z całego województwa naszym czytelnikom najbardziej do gustu przypadła kolejna inicjatywa, która zachęca seniorów do wyjścia z domu. To „Potańcówka w bibliotece”, którą od dłuższego czasu organizuje Rada Seniorów w Rybniku. Starsze osoby spotykają się, by wspólnie się bawić. Sala zawsze jest pełna.

Na drugim miejscu w całym regionie znalazł się cohousing dla seniorek w Rybniku. Ta inicjatywa ma już parę lat. W specjalnie przystosowanym mieszkaniu w centrum Rybnika zamieszkało kilka starszych pań, które żyją tu samodzielnie, ale wspólnie. W codziennych czynnościach wspierają je pracownicy opieki społecznej i pielęgniarka. Pomoc przydaje się podczas załatwiania rozmaitych spraw, wizyt u lekarza, a czasem podczas spacerów. Najważniejsze jest jednak to, że seniorki, które tu mieszkają – choć nie mogą być już całkowicie samodzielne – nie trafiają do klasycznego domu opieki społecznego, tylko żyją w tzw. mieszkaniu wspomaganym.

– Rozmawiamy, jemy, oglądamy telewizję. Nikt nas nie kontroluje, robimy, co chcemy. Po prostu żyjemy normalnie, jak każdy – mówi Maria, jedna z lokatorek. Życie seniorek skupia się w jasnym salonie. Ustawiono tu kanapy, jest duży telewizor, stół i krzesła. Na regałach koszyki z imionami pań, a w nich leki. Nikt niczego nie pomyli.

– Czegoś nam brakuje? Młodości – wzdycha pani Maria i dodaje, że w starości najgorsza jest samotność, ale tu nie ma na nią miejsca.

Na trzecim miejscu w całym województwie jest Kino Seniora w Ośrodku Kultury Filmowej w Częstochowie. Te seanse to osobna ścieżka repertuarowa z ciekawymi, wartościowymi filmami. Filmy w ramach tego cyklu można oglądać dwa razy w miesiącu w samo południe.

Na tym samym trzecim miejscu w kategorii wojewódzkiej jest też projekt „Rybnicka złota rączka”, czyli podobne rozwiązanie jak w Bielsku-Białej i Katowicach. ●

OGŁOSZENIE Katowice/34426000

SUPER MIASTA REGIONY DŁUGOWIECZNI | wyborcza.pl
REKLAMA
PARTNERZY GŁÓWNI
DOLNY ŚLĄSK
Warszawa
PARTNERZY
Mazowsze. serce Polski
WARMIA MAZURY
Bielsko-Biała Polska Stolica Kultury 2026
KATOWICE dla odmiany

eprasa.pl 5de63726af

Rybnik

PREZYDENT MIASTA RYBNIKA

Działając na podstawie:

- artykułu 38 ustęp 1 i 2, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2026 r., pozycja 399 ze zmianami),
- uchwały nr 353/XX/2025 Rady Miasta Rybnika z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego

ogłasza

pierwszy, publiczny przetarg ustny, nieograniczony na sprzedaż spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w Rybniku przy ul. św. Józefa 18/47

1. Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o powierzchni użytkowej 45,90 m2 wraz z pomieszczeniem przynależnym numer 47 o powierzchni użytkowej 1,95 m2 uregulowane w księdze wieczystej numer GL1Y/00137513/0.

   Cena wywoławcza: 230 000,00 zł
   Wysokość wadium: 23 000,00 zł

2. Przetarg odbędzie się **09.06.2026 r. o godzinie 11:30** w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, ul. Tadeusza Kościuszki 17, parter, sala narad numer 4.
3. Wadium należy wpłacić na konto bankowe: 74 1020 2528 0000 0302 0434 3695 z zastrzeżeniem, iż wpłata winna być uznana na rachunku gminy najpóźniej **dnia 02.06.2026 r.**
4. Treść pełnego ogłoszenia o przetargu została wywieszona w siedzibie Urzędu Miasta i opublikowana na stronie internetowej www.rybnik.eu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej https://bip.um.rybnik.eu.
5. Szczegółowych informacji na temat przedmiotu i warunków sprzedaży udziela Dział Mieszkaniowy Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, ul. Tadeusza Kościuszki 17, pokój 19, tel.: 32 34 10 124, dm@zgm.rybnik.pl.

RYBNIK.EU

Katowice/34433270

Rybnik

PREZYDENT MIASTA RYBNIKA

Działając na podstawie artykułu 38 ustęp 1 i 2, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2026 r., pozycja 399 ze zmianami)

OGŁASZA

pierwszy, publiczny przetarg ustny, nieograniczony na sprzedaż gminnego lokalu mieszkalnego położonego w Rybniku przy ul. Gen. Janke Waltera 5b/2.

1. Lokal mieszkalny o powierzchni użytkowej 48,90 m^2 wraz z pomieszczeniem przynależnym numer 2 o powierzchni użytkowej 9,40 m^2 i udziałem w gruncie wynoszącym 30/1000 części w prawie własności działek numer 2241/117, 2244/119, o łącznej powierzchni 0,1151 ha, obręb Rybnik, karta mapy 7, uregulowany w księdze wieczystej numer GL1Y/00134890/5.

   Cena wywoławcza: 230 000,00 zł
   Wysokość wadium: 23 000,00 zł

2. Przetarg odbędzie się **09.06.2026 r.** o **godzinie 9:30** w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, ul. Tadeusza Kościuszki 17, parter, sala narad numer 4.
3. Wadium należy wpłacić na konto bankowe: 74 1020 2528 0000 0302 0434 3695 z zastrzeżeniem, iż wpłata winna być uznana na rachunku gminy najpóźniej **dnia 02.06.2026 r.**
4. Treść pełnego ogłoszenia o przetargu została wywieszona w siedzibie Urzędu Miasta i opublikowana na stronie internetowej www.rybnik.eu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej https://bip.um.rybnik.eu.
5. Szczegółowych informacji na temat przedmiotu i warunków sprzedaży udziela Dział Mieszkaniowy Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, ul. Tadeusza Kościuszki 17, pokój 19, tel.: 32 34 10 124, dm@zgm.rybnik.pl."

RYBNIK.EU

Katowice/34433266

Rybnik

PREZYDENT MIASTA RYBNIKA

Działając na podstawie artykułu 38 ustęp 1 i 2, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2026 r., pozycja 399 ze zmianami)

OGŁASZA

pierwszy, publiczny przetarg ustny, nieograniczony na sprzedaż gminnego lokalu mieszkalnego położonego w Rybniku przy ul. Józefa Rymera 40/35.

1. Lokal mieszkalny o powierzchni użytkowej 80,73 m^2 wraz z udziałem w gruncie wynoszącym 258/10000 części w prawie własności działki numer 3124/159 o łącznej powierzchni 0,3053 ha, obręb Niedobczyce, karta mapy 5, uregulowany w księdze wieczystej numer GL1Y/00134664/2.

   Cena wywoławcza: 325 000,00 zł
   Wysokość wadium: 32 500,00 zł

2. Przetarg odbędzie się **09.06.2026 r.** o **godzinie 10:30** w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, ul. Tadeusza Kościuszki 17, parter, sala narad numer 4.
3. Wadium należy wpłacić na konto bankowe: 74 1020 2528 0000 0302 0434 3695 z zastrzeżeniem, iż wpłata winna być uznana na rachunku gminy najpóźniej **dnia 02.06.2026 r.**
4. Treść pełnego ogłoszenia o przetargu została wywieszona w siedzibie Urzędu Miasta i opublikowana na stronie internetowej www.rybnik.eu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej https://bip.um.rybnik.eu.
5. Szczegółowych informacji na temat przedmiotu i warunków sprzedaży udziela Dział Mieszkaniowy Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, ul. Tadeusza Kościuszki 17, pokój 19, tel.: 32 34 10 124, dm@zgm.rybnik.pl."

RYBNIK.EU

Katowice/34433268

KATOWICKIE CMENTARZE KOMUNALNE

POMOC W ORGANIZOWANIU POGRZEBÓW

ul. Murckowska 9
40-266 Katowice

CAŁODOBOWE USŁUGI
tel.: 32 255 21 32,
32 255 15 51, 607 399 321

mail: kck@kck.katowice.pl

Katowice/34414054

INFORMACJA

Burmistrz Miasta Lędziny informuje, iż na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Lędziny przy Lędzińskiej 55, 43-143 Lędziny, a także na stronach internetowych tut. Urzędu www.ledziny.pl - **na okres 21 dni, tj. od dnia 08.05.2026 r. do dnia 28.05.2026 r.** zamieszczony został wykaz nieruchomości będącej ***własnością Gminy Lędziny, przeznaczon***ej do zbycia w drodze przetargu nieograniczonego. Nieruchomość stanowi działka nr 3130/51 o pow. 0,0923 ha wraz z udziałem ½ części działki nr 3132/51 o pow. 0,0243 ha, położona w Lędzinach, obręb Smardzowice, przy ul. Spokojnej – *Załącznik do Zarządzenia **Nr 0050.516.2026** Burmistrza Miasta Lędziny z dn. **29.04.2026 r.***
Pełna treść ww. zarządzeń dostępna jest na stronie internetowej Urzędu Miasta Lędziny www.ledziny.pl.

Katowice/34433654

Wyciąg z ogłoszenia o I ustnym przetargu na sprzedaż prawa własności nieruchomości obejmującej niezabudowaną działkę 324 o pow. 0,0961 ha, obręb Stare Gliwice, położoną w Gliwicach przy ul. Wesołej, stanowiącą własność Miasta Gliwice.

PREZYDENT MIASTA GLIWICE INFORMUJE,

że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Gliwicach, przy ul. Zwycięstwa 21 (parter) i ul. Jasnej 31A (parter), na stronie internetowej miasta (gliwice.eu) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.gliwice.eu) zostało podane do publicznej wiadomości ogłoszenie o **I ustnym przetargu nieograniczonym** na sprzedaż prawa własności nieruchomości obejmującej niezabudowaną działkę **324** o pow. 0,0961 ha, **obręb Stare Gliwice** (identyfikator działki: 246601_1.0052.324). Działka położona jest w Gliwicach przy ul. Wesołej i stanowi własność Miasta Gliwice. Ponadto wyciąg z ogłoszenia został zamieszczony w prasie lokalnej („Miejskim Serwisie Informacyjnym – Gliwice") oraz w prasie regionalnej („Gazecie Wyborczej").

1. **Dane ewidencyjne:** działka 324 o pow. 0,0961 ha, obręb Stare Gliwice (identyfikator działki: 246601_1.0052.324), użytek Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy. Działka położona jest w Gliwicach przy ul. Wesołej.
2. **Położenie i opis:** przedmiotowa działka położona jest przy ul. Wesołej, w odległości ok. 5 km od centrum miasta, w pobliżu drogi krajowej nr 88. W sąsiedztwie działki znajdują się tereny zabudowy mieszkaniowej i tereny usługowe. Działka ma kształt regularny, zbliżony do prostokąta. Przez działkę 324 przebiega sieć kanalizacyjna ks800. Działka ma także dostęp do sieci gazowej, elektroenergetycznej, wodociągowej, telekomunikacyjnej. Odwodnienie terenu działki leży w gestii przyszłego nabywcy. Zgodnie z mapą zasadniczą, na działce nie ma zlokalizowanej kanalizacji deszczowej. W przypadku wystąpienia takich przyłączy, odpowiada za nie przyszły nabywca Działka nr 324 (na dzień dzisiejszy) nie ma skomunikowania z drogą publiczną. Dojazd mógłby się odbywać poprzez działki nr 308/1, 315, 316, 327 (będące własnością Miasta Gliwice) do drogi publicznej ul. Łabędzkiej zjazdem istniejącym, pod warunkiem zapewnienia fizycznej możliwości dojazdu poprzez działkę nr 327, tj. po usunięciu wszystkich przeszkód oraz po wykonania utwardzenia o minimalnej szerokości wynoszącej 5,0 m.

W dziale III księgi wieczystej istnieje wpis dotyczący ustanowionej służebności przesyłu na rzecz Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach, dla sieci kanalizacji sanitarnej Ø800 mm o długości 34,09 m, co wraz ze związaną z urządzeniem strefą ochronną o szerokości po 1,50 m z każdej strony urządzenia daje powierzchnię konieczną do objęcia służebnością 129,53 m^2. Natomiast dział IV księgi wieczystej wolny jest od wpisów.

3. **Przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania: działka nr 324, obręb Stare Gliwice,** położona jest na terenie, dla którego od 22 lipca 2018 r. obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Gliwice dla obszaru obejmującego „dzielnicę Stare Gliwice" (uchwała nr XXXVIII/832/2018 Rady Miasta Gliwice z dnia 14 czerwca 2018 r., Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2018 r., poz. 3935). Zgodnie z ustaleniami ww. planu przeważająca część **działki nr 324, obręb Stare Gliwice**, znajduje się na terenie oznaczonym symbolem: **25 MN** – opisanym jako: **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.** Pozostała część **działki nr 324, obręb Stare Gliwice**, znajduje się na terenie oznaczonym symbolem: **1 KDW** – opisanym jako: **tereny dróg wewnętrznych.** Zaznaczamy, że południowy fragment przedmiotowej działki w planie miejscowym przeznaczony jest pod tereny dróg wewnętrznych, tj. łopatkę do zawracania, jednakże zdaniem Zarządu Dróg Miejskich w Gliwicach nie zachodzi potrzeba jego wydzielania.
4. **Cena wywoławcza brutto: 374 000,00 zł.** *Cena zawiera 23% podatek VAT zgodnie z ustawą z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 775).* Minimalne postąpienie: 3740,00 zł.
5. **Wadium: 37 400,00 zł** należy wnieść do 2 czerwca 2026 r. Datą wniesienia wadium jest data uznania na rachunku bankowym Miasta Gliwice.
6. **Termin i miejsce przetargu: 9 czerwca 2026 r. o godz. 9.00**, siedziba Wydziału Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Gliwicach, ul. Jasna 31A, sala 105.
7. Podpisanie notarialnej umowy kupna-sprzedaży nastąpi do 9 lipca 2026 r.

Dodatkowe informacje na temat warunków przetargu można uzyskać pod numerem tel. 32/338-64-08.

Katowice/34433338

KAL 1

eprasa.pl 5de63726af

Tarnowskie Góry świętują 500 lat

Cuda nie tylko pod ziemią

Od 2017 roku Tarnowskie Góry szczycą się tym, że znajdujące się tu obiekty są wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Przemysław Jedlecki

FOT. BARTŁOMIEJ BARCZYK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Cóż za szczęśliwy kraj, który na powierzchni odżywczą pszenicę ma, a w łonie pociągający kruszec rodzi i na swych polach gromadzi synów kunsztu, którzy potrafią jego skarby wydobyć, spożytkować i przydatnymi uczynić dla odległych prowincji. Bezpieczeństwo, pokój i błogosławieństwo niebios niech spoczywają stale na tych polach.

Taki wpis zostawił w „Złotej księdze Tarnowskich Gór" ksiądz Johann Friedrich Zöllner, protestancki kaznodzieja, proboszcz kościoła św. Mikołaja w Berlinie. Odwiedził miasto w lipcu 1791 roku, a zwabiła go – jak wielu innych – wiadomość o zainstalowaniu w kopalni Fryderyk maszyny parowej.

To m.in. podziemne wyrobiska tej kopalni Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnogórskiej umieściło we wniosku o wpis na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Łącznie znalazło się w nim 28 obiektów.

Działania społeczników i władz miasta zakończyły się sukcesem w 2017 roku.

„Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku znajduje się na Górnym Śląsku, w jednym z głównym obszarów wydobywczych w Europie Środkowej. Obiekt obejmuje w całości podziemną kopalnię wraz ze sztolniami, szybami, galeriami oraz systemem gospodarowania wodami podziemnymi. Na powierzchni zachowała się XIX-wieczna przepompownia parowa, która jest świadectwem ciągłości prac nad odprowadzaniem wody z kopalni od ponad 300 lat. Dzięki specjalnemu systemowi zbędną wodę wykorzystywano do zaopatrywania miasta w wodę pitną i do użytku przemysłowego. Kopalnia w Tarnowskich Górach miała znaczący udział w światowej produkcji ołowiu i cynku" – czytamy dziś na stronie Polskiego Komitetu ds. UNESCO.

SZYBY I CHODNIKI JAK LABIRYNT

Na to dobro składa się kilka elementów z szeregiem obiektów.

Podziemia obejmują całe podziemne środowisko i składają się wyrobisk górniczych (taki jak sztolnie, szyby, komory) i ich architektonicznych, technicznych oraz innych atrybutów kulturowych wraz z cechami przyrodniczymi związanymi z geologią, mineralogią, hydrologią i bioróżnorodnością.

Tę część tworzą: podziemne wyrobiska; Sztolnia Głęboka Fryderyk; Szyb Pokój; Szyb Bohr; Szyby Staszic i Maszynowy; Szyb Pomoc Szczęściu; Sztolniowy szyb maszynowy nr 22; Szyb sztolniowy nr 17; Szyb sztolniowy nr 13; Szyb sztolniowy nr 5; Sztolnia Boże Wspomóż; Szyb Anioł; Szyb Żmija; Szyb Szczęść Boże; Szyb Heinitz; Szyb Reden; Szyb Kaehler; Szyb Fryderyka.

Na liście są również portal i roznos Głębokiej Sztolni Fryderyk. Wykopany w 1821 roku roznos Głębokiej Sztolni Fryderyk miał początkowo 888 m długości, 5 m głębokości i 20 m szerokości. Z czasem został wydłużony o pół kilometra. Portal z obrobionego wapienia u wylotu Głębokiej Sztolni Fryderyk, w miejscu, gdzie roznos brał początek, powstał w 1834 roku.

W XIX wieku układ kilkunastu szybów i krzyżujących się pod ziemią chodników sprawiał wrażenie chaotycznego labiryntu. Górnicy często się obawiali, że nie znajdą drogi powrotnej. Sporą część tej plątaniny tuneli zajmował system odprowadzania wody składający się z wydrążonych w różnym czasie i na różnych głębokościach sztolni, które zostały połączone, tworząc pionowy i poziomy system gospodarowania wodą. System odwadniający opierał się na dwóch obiektach: Głębokiej Sztolni Fryderyk (na południu) oraz sztolni Boże Wspomóż (na północy).

Północny system powstawał w latach 1785-1806, prace nad południowym trwały od 1821 do 1834 roku. W sumie sztolnie kopalni miały około 50 km długości. Ich wyloty są dziś podkreślone pięknymi kamiennymi portalami.

Dalej na liście są także: portal i roznos Sztolni Boże Wspomóż, który składa się z portalu północnej sztolni i kanału wylotowego, Stacja Wodociągowa Staszic, krajobraz pogórniczy (XIX wiek), który tworzą jednorodne murawy zdominowane przez topografię pogórniczą (lokalnie: pingi i warpie). W spisie ujęto też Srebrną Górę i hałdę popłuczkową. Te miejsca obejmują najbardziej rozległy obszar kopalń rud ołowiu i srebra oraz cynku z XV-XVI i z przełomu XVIII i XIX wieku oraz hałdę popłuczkową (położoną w części północnej) odpadów skały płonnej, pochodzących z XIX-wiecznego, scentralizowanego zakładu przetwarzania rudy Kopalni Fryderyk.

Wpisano również teren dawnej Kopalni Fryderyk oraz park miejski. To przykład udanego przekształcenia krajobrazu przemysłowego w atrakcyjny teren zielony. Pofałdowany, 22-hektarowy teren parku, który powstał w 1903 roku, został obsadzony drzewami i krzewami. Wytyczono alejki i polany, a w miejscu największych zapadlisk powstało jeziorko. Centralnym punktem parku jest kopiec szybowy z altaną, do której z dwóch stron prowadzą kamienne schody.

Słowniczek kopalniany

- **Szyb** – pionowe wyrobisko drążone z powierzchni w celu udostępnienia złoża. Służy do transportu urobku, ludzi i materiałów na powierzchnię oraz wentylacji i odwadniania kopalni.
- **Chodnik** – poziome lub lekko pochyłe wyrobisko w złożu drążone od szybu.
- **Przodek** – miejsce wszystkich prac związanych z drążeniem wyrobiska.
- **Komora** – podziemna przestrzeń powstała w wyniku wydobycia dużej ilości urobku.
- **Sztolnia** – poziome wyrobisko, mające jedno połączenie z powierzchnią. Sztolnie służą do odwadniania wyrobisk, transportu urobku na powierzchnię oraz udostępniania złoża.
- **Rząpie** – najniższa eksploatowana część szybu lub chodnika, w której zbierają się wody kopalniane
- **Roznos** – kanał, a właściwie rów, którym wody kopalniane odprowadzano do rzeki

MIASTO TO TAKŻE LUDZIE

Tarnowskie Góry, które właśnie obchodzą 500. urodziny, tworzyli jego mieszkańcy. Warto znać ich historie.

Do najbardziej sławnych mieszkańców należał inż. **Feliks Piestrak**. Urodził się 2 czerwca 1868 roku w Lutczy. Początkowo naukę pobierał u swojego ojca, nauczyciela. Uczęszczał do gimnazjum w Rzeszowie i Jaśle, gdzie w 1887 roku zdał maturę, po której wyjechał do Austrii na akademię górniczo-hutniczą w Leoben. Ukończył tam wydziały górniczy i hutniczy, po czym odbył jednoroczną służbę wojskową w armii austriackiej, uzyskując stopień oficerski. Potem został zatrudniony jako inżynier górniczo-hutniczy w państwowych salinach galicyjskich i na Bukowinie. Pracował także w Wieliczce, Kałuszu, Bochni i Dolinie.

Podczas I wojny światowej pełnił funkcję naczelnika zarządu salin w Wieliczce, a następnie zastępcy naczelnika ds. technicznych. W 1923 roku otrzymał propozycję objęcia szkoły górniczej w Tarnowskich Górach. Sukcesywnie rozwijał szkołę, założył Bratnią Pomoc Uczniów, bursę i koła zainteresowań: oświatowe, muzyki i śpiewu, krajoznawcze, sportowe. Zmarł 15 maja 1947 roku w Tarnowskich Górach. Pochowany został na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Warto też znać **Carla Wernickego** (1848–1905), patologa, psychiatrę i neurologa. Urodził się 15 maja 1848 roku w Tarnowskich Górach (Tarnowitz) jako syn sekretarza urzędu górniczego Frierdicha Wilhelma Augusta Wernickego i Auguste Pauline Amalie z domu Ziegert. Od 1875 roku życie zawodowe związał z Uniwersytetem Berlińskim, a konkretnie z jedną z najbardziej znanych klinik neuro-psychiatrycznych ówczesnej Europy – Charité. W 1885 roku został szefem katedry neurologii i psychiatrii Uniwersytetu Fryderyka Wilhelma we Wrocławiu, a pięć lat później – profesorem zwyczajnym.

Prowadził badania ludzkiego mózgu, opublikował monografię dotyczącą psychiatrii, współredagował czasopismo naukowe „Psychiatrische Abhandlungen", ukazujące się w latach 1896–1899. Osiągnięcia w okresie wrocławskim sprawiły, że na rok przed śmiercią objął katedrę psychiatrii Wydziału Medycyny Uniwersytetu w Halle. Zmarł 15 czerwca 1905 roku wskutek obrażeń, których doznał w czasie przejażdżki rowerowej w Dörrberg w Turyngii, po potrąceniu przez furmankę.

TEST WIEDZY O TARNOWSKICH GÓRACH

Z okazji obchodów 500. rocznicy nadania praw miejskich Tarnowskim Górom zapraszamy uczniów tarnogórskich szkół ponadpodstawowych do udziału w wyjątkowym wydarzeniu edukacyjnym: „Teście Wiedzy o Tarnowskich Górach".

Konkurs ma na celu popularyzację historii miasta, jego dziedzictwa górniczego, kultury oraz najważniejszych wydarzeń i postaci związanych z jego rozwojem. Partnerem wydarzenia jest Gmina Tarnowskie Góry.

Test odbędzie się 21 maja w Zabytkowej Kopalni Srebra o godz. 11 i będzie okazją do sprawdzenia wiedzy 100 uczniów szkół ponadpodstawowych, rozwijania zainteresowań regionalnych oraz budowania lokalnej tożsamości. Uczestnicy zmierzą się z 40 pytaniami dotyczącymi m.in. historii miasta, tradycji górniczych, zabytków, ważnych miejsc oraz współczesnego życia Tarnowskich Gór. Czekają nagrody: • I miejsce – 2000 zł, • II miejsce – 1000 zł, • III miejsce – 500 zł.

Zgłoszenie udziału w teście: **wyborcza.pl/tarnowskiegory**

OGŁOSZENIE Katowice/34430255

Test wiedzy o Tarnowskich Górach

ORGANIZATOR wyborcza.pl

REKLAMA
PARTNER 500-lecie Miasta Tarnowskie Góry

eprasa.pl 5de63726af

Rybnik

PREZYDENT MIASTA RYBNIKA

Działając na podstawie artykułu 38 ustęp 1 i 2, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2026 r., pozycja 399 ze zmianami)

OGŁASZA

pierwszy, publiczny przetarg ustny, nieograniczony na sprzedaż gminnego lokalu mieszkalnego położonego w Rybniku przy ul. Jana Kilińskiego 28a/17.

1. Lokal mieszkalny o powierzchni użytkowej 35,60 m² wraz z pomieszczeniem przynależnym numer 17 o powierzchni użytkowej 3,31 m² i udziałem w gruncie wynoszącym 617/100000 części w prawie własności działki numer 4151/130 o łącznej powierzchni 0,3924 ha, obręb Smolna, karta mapy 1, uregulowany w księdze wieczystej numer GL1Y/00128680/5.

   Cena wywoławcza: 165 000,00 zł
   Wysokość wadium: 16 500,00 zł
2. Przetarg odbędzie się **09.06.2026 r.** o **godzinie 10:00** w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, ul. Tadeusza Kościuszki 17, parter, sala narad numer 4.
3. Wadium należy wpłacić na konto bankowe: 74 1020 2528 0000 0302 0434 3695 z zastrzeżeniem, iż wpłata winna być uznana na rachunku gminy najpóźniej **dnia 02.06.2026 r.**
4. Treść pełnego ogłoszenia o przetargu została wywieszona w siedzibie Urzędu Miasta i opublikowana na stronie internetowej www.rybnik.eu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej https://bip.um.rybnik.eu.
5. Szczegółowych informacji na temat przedmiotu i warunków sprzedaży udziela Dział Mieszkaniowy Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, ul. Tadeusza Kościuszki 17, pokój 19, tel.: 32 34 10 124, dm@zgm.rybnik.pl.

RYBNIK.EU

Katowice/34433267

Rybnik

PREZYDENT MIASTA RYBNIKA

Działając na podstawie artykułu 38 ustęp 1 i 2, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2026 r., pozycja 399 ze zmianami)

OGŁASZA

pierwszy publiczny ustny nieograniczony przetarg na sprzedaż gminnego lokalu mieszkalnego położonego w Rybniku przy ul. Alfonsa Zgrzebnioka 7b/6.

1) Lokal mieszkalny o powierzchni użytkowej 35,00 m² wraz udziałem w gruncie wynoszącym 37/1000 części w prawie własności działki numer 1548/131 o łącznej powierzchni 0,0388 ha, obręb Rybnik, karta mapy 7, objętych księgą wieczystą numer GL1Y/00092312/3.

   Cena wywoławcza: 180 000,00 zł
   Wysokość wadium: 18 000,00 zł
2) Przetarg odbędzie się **09.06.2026 r.** o **godzinie 9:00** w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, ul. Tadeusza Kościuszki 17, parter, sala narad numer 4.
3) Wadium należy wpłacić na konto bankowe: 74 1020 2528 0000 0302 0434 3695 z zastrzeżeniem, iż wpłata winna być uznana na rachunku gminy najpóźniej **dnia 02.06.2026 r.**
4) Treść pełnego ogłoszenia o przetargu została wywieszona w siedzibie Urzędu Miasta i opublikowana na stronie internetowej www.rybnik.eu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej https://bip.um.rybnik.eu.
5) Szczegółowych informacji na temat przedmiotu i warunków sprzedaży udziela Dział Mieszkaniowy Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, ul. Tadeusza Kościuszki 17, pokój 19, tel.: 32 34 10 124, dm@zgm.rybnik.pl.

RYBNIK.EU

Katowice/34433265

nekrologi.wyborcza.pl
ODESZLI.pl
Zamieść:
nekrolog
kondolencje
wspomnienie
nekrologi@wyborcza.pl
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383,
22 55 55 399,
22 55 55 555

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Środula" w Sosnowcu,
41-219 Sosnowiec, ul. B. Prusa 1
tel. 32 363 22 70 fax 32 363 22 71

OGŁASZA
PRZETARG PISEMNY NIEOGRANICZONY

na wykonanie „Termomodernizacja budynków mieszkalnych zlokalizowanych w Sosnowcu przy ul. Wyspiańskiego 79 oraz przy ul. Grottgera 22-24 wraz z demontażem, transportem i utylizacją odpadów zawierających azbest" który odbędzie się dnia 19.05.2026r. o godz. 10^{00} w siedzibie spółdzielni.

Informacje udzielane są przez dział techniczny i eksploatacji w dni robocze w godz. 9^{00} – 13^{00} nr tel. 32 363 22 83.

Materiały przetargowe można odebrać w dziale technicznym i eksploatacji spółdzielni (pokój nr 7) w cenie: 300,00 zł +VAT za kpl.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Katowice/34433547

ODESZLI.pl
Stwórz Miejsce Pamięci
Wejdź na serwis **odeszli.pl**
Dziel się wspomnieniami o bliskich, których już z nami nie ma
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399
22 55 55 555

Czy to Shakespeare napisał te wszystkie arcydzieła? Rozmowa z najsłynniejszym szekspirologiem świata Stephenem Greenblattem

To miała być optymistyczna rozmowa o sukcesie. Agata Romaniuk opowiada Tomaszowi Kwaśniewskiemu o tym, jak to się stało, że utrzymuje się z pisania książek

W SPRZEDAŻY, RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ DO PACZKOMATU

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl** Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

KAL 2

eprasa.pl 5de63726af

Rybnik

PREZYDENT MIASTA RYBNIKA

Działając na podstawie artykułu 38 ustęp 1 i 2, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2026 r., pozycja 399 ze zmianami)

ogłasza

pierwszy, publiczny przetarg ustny, nieograniczony na sprzedaż gminnego lokalu mieszkalnego położonego w Rybniku przy ul. Pawła Cierpioła 6a/3.

1. Lokal mieszkalny o powierzchni użytkowej 46,80 m2 wraz udziałem w gruncie wynoszącym 60/1000 części w prawie własności działki numer 1787/132 o łącznej powierzchni 0,0366 ha, obręb Rybnik, karta mapy 7, uregulowany w księdze wieczystej numer GL1Y/00099807/9.

   Cena wywoławcza: 240 000,00 zł
   Wysokość wadium: 24 000,00 zł

2. Przetarg odbędzie się **09.06.2026 r. o godzinie 11:00** w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, ul. Tadeusza Kościuszki 17, parter, sala narad numer 4.
3. Wadium należy wpłacić na konto bankowe: 74 1020 2528 0000 0302 0434 3695 z zastrzeżeniem, iż wpłata winna być uznana na rachunku gminy najpóźniej **dnia 02.06.2026 r.**
4. Treść pełnego ogłoszenia o przetargu została wywieszona w siedzibie Urzędu Miasta i opublikowana na stronie internetowej www.rybnik.eu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej https://bip.um.rybnik.eu.
5. Szczegółowych informacji na temat przedmiotu i warunków sprzedaży udziela Dział Mieszkaniowy Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Rybniku, ul. Tadeusza Kościuszki 17, pokój 19, tel.: 32 34 10 124, dm@zgm.rybnik.pl."

RYBNIK.EU

Katowice/34433269

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Załęska Hałda"

w Katowicach ul. Kwiatkowskiego 8

ogłasza publiczny przetarg ustny nieograniczony

na zawarcie umowy o ustanowienie prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego
nr 10 przy ul. Witosa 26A w Katowicach – powierzchnia użytkowa 48,65 m²
– 2 pokoje, kuchnia, łazienka, wc i przedpokój, III piętro w budynku IV piętrowym.

Cena wywoławcza 261.000,00 zł + opłata przekształceniowa z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności w wysokości 42,55 zł.

Przetarg ustny odbędzie się w dniu **27.05.2026 roku** o godzinie **12.00** w Klubie Osiedlowym „PLUS" w Katowicach przy ul. Witosa 17.

Warunki przystąpienia do przetargu:

a) wniesienie wadium w wysokości 10 % ceny wywoławczej, przelewem bankowym do dnia **25.05.2026 roku** – decyduje data wpływu kwoty wadium na konto Spółdzielni: **PKO BP S.A. 86 1020 2313 0000 3002 0023 9970** oraz posiadania potwierdzenia wpłaty wadium przy przystąpieniu do przetargu;
b) złożenie do dnia **25.05.2026 roku** następujących dokumentów:
   – oświadczenia o wzięciu udziału w przetargu na lokal mieszkalny – druk do pobrania w Spółdzielni lub na stronie internetowej: http://www.zaleskahalda.pl/
   – złożenie stosownych pełnomocnictw, jeżeli osoba fizyczna nie działa osobiście;
   – w przypadku osoby pozostającej w związku małżeńskim i we wspólności majątkowej małżeńskiej – przedłożenie pisemnej zgody współmałżonka nie biorącego udziału w przetargu;
   – w przypadku osoby prawnej, złożenie aktualnego wypisu z właściwego rejestru lub ewidencji gospodarczej (wystawionego nie wcześniej niż 1 miesiąc przed datą przetargu).

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu ustnego w całości lub w części bez podania przyczyny.

Bliższych informacji udziela Dział Członkowsko–Mieszkaniowy, pok. nr 6–8, tel.: 32 2547-447, 32 2547-941, 32 2547-564 wew. 45, 46 lub 47, 32 782-21-34.

Katowice/34433557

Prezydent miasta stołecznego Warszawy

Ogłoszenie

W myśl art. 214b ust. 2 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 399), ogłasza się, co następuje:

W Biurze Spraw Dekretowych Urzędu miasta stołecznego Warszawy (zwanym dalej „Urzędem") toczy się postępowanie administracyjne z wniosku z dnia **16 lutego 1949 r**. (data wpływu: 18 lutego 1949 r.) złożonego przez **Piotra Musiała** zamieszkałego **w Będzinie** (ostatnie znane Urzędowi miejsce zamieszkania) - o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego w trybie art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279, zwane dalej „Postępowaniem dekretowym") do nieruchomości położonej **w Warszawie** przy **ul. Górnośląskiej 19, ozn. hip. nr 2998B**. W sprawie nie wpłynęło żadne inne pismo pochodzące od stron w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji niniejszego ogłoszenia.

Prezydent m.st. Warszawy wzywa strony Postępowania dekretowego, aby w terminie sześciu miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosiły się do Urzędu, podając swój aktualny adres, a następnie w terminie kolejnych trzech miesięcy udowodniły swe prawa do Nieruchomości, pod rygorem umorzenia Postępowania dekretowego.

Zgodnie z art. 214b ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami podstawa umorzenia Postępowania dekretowego zachodzi, gdy organ wezwał nieustalone strony lub strony, których adresów nie ustalono, do uczestnictwa w postępowaniu przez ogłoszenie, a w sprawie nie wpłynęło żadne pismo pochodzące od wzywanej strony w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji ogłoszenia. Organ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wzywana strona nie zgłosiła swych praw albo zgłosiwszy je, nie udowodniła ich w terminie kolejnych 3 miesięcy lub nie wskazała swego adresu.

Katowice/34432893

OGŁOSZENIE

WÓJTA GMINY MIERZĘCICE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu planu ogólnego Gminy Mierzęcice wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 13i ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2026 r. poz. 538) oraz art. 21 ust. 1, art. 39 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) oraz uchwały Nr IV/37/2024 z dnia 28 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Mierzęcice

ogłaszam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu planu ogólnego Gminy Mierzęcice wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Konsultacje społeczne będą prowadzone w terminie od dnia 8 maja 2026 r. do dnia 12 czerwca 2026 r. i obejmą:
1) **zbieranie uwag do projektu planu ogólnego – w terminie od dnia 8 maja 2026 r. do dnia 12 czerwca 2026 r.**
2) **spotkanie otwarte – w dniu 2 czerwca 2026 r. o godz. 16:00 – sala posiedzeń Urzędu Gminy Mierzęcice – ul. Wolności 95 (pok. nr 20).**
3) **dyżur projektanta – w dniu 25 maja 2026 r. w godz. 15:45 – 17:30 – sala posiedzeń Urzędu Gminy Mierzęcice – ul. Wolności 95 (pok. nr 20).**

Projekt planu ogólnego Gminy Mierzęcice wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dostępny jest na stronie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Mierzęcice, w zakładce Planowanie przestrzenne – Plan ogólny. W wersji papierowej w siedzibie Urzędu Gminy Mierzęcice, ul. Wolności 95, pok. nr 3.
W przeglądarce danych przestrzennych, udostępnionej w Serwisie Rzeczpospolitej Polskiej, na stronie https://www.gov.pl/web/gov/sprawdz-poprawnosc-danych-przestrzennych-oraz-metadanych (klikając w niebieski kafelek – WYŚWIETL I SPRAWDŹ DANE PLANISTYCZNE) możliwe jest wyświetlenie zawartości pliku GML i sprawdzenie danych planistycznych.
Instrukcja wyświetlania plików GML została opisana w Serwisie Rzeczpospolitej Polskiej, na stronie https://www.gov.pl/web/gov/sprawdz-poprawnosc-danych-przestrzennych-oraz-metadanych#
Uwagi do projektu planu ogólnego należy składać do Wójta Gminy Mierzęcice w formie papierowej w godzinach pracy Urzędu, bądź drogą pocztową lub w formie elektronicznej poprzez platformę ePUAP: /GminaMierzecice/skrytka, bądź na adres do e-Doręczeń: AE:PL-41400-72743-JFHWD-21 lub pocztą elektroniczną na adres: gmina@mierzecice.pl, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym.

Uwaga musi zawierać dane wnioskodawcy, tj. imię i nazwisko lub nazwę, adres zamieszkania albo siedziby, adres poczty elektronicznej (o ile taki posiada), a także wskazanie nieruchomości, której wnioskodawca jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym, której uwaga dotyczy, tj. adres lub numer działki i obrębu ewidencyjnego. Można również podać adres do korespondencji lub numer telefonu.

Uwagi należy składać na udostępnionym „Formularzu pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego", zgodnym ze wzorem stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz.U. z 2023 r. poz. 2509).
Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w publicznie dostępnym wykazie zawierającym informacje o środowisku i jego ochronie, zamieszczono dane o:
1) projekcie „planu ogólnego Gminy Mierzęcice",
2) prognozie oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, projekt „planu ogólnego Gminy Mierzęcice" podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko z zapewnieniem możliwości udziału społeczeństwa w okresie prowadzonych konsultacji społecznych, o którym mowa powyżej.
Uwagi i wnioski w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 40 oraz 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, należy składać do Wójta Gminy Mierzęcice, **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 12 czerwca 2026 r.**
Uwagi i wnioski mogą być wnoszone w formie papierowej w godzinach pracy Urzędu, bądź drogą pocztową lub w formie elektronicznej poprzez platformę ePUAP: /GminaMierzecice/skrytka, bądź na adres do e-Doręczeń: AE:PL-41400-72743-JFHWD-21 lub pocztą elektroniczną na adres: gmina@mierzecice.pl**,** bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym.

Wójt Gminy Mierzęcice
(-) mgr Grzegorz Podlejski

W związku z obowiązkiem określonym w art. 13 ust. 1-2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE Nr 2016/679 informuję, że Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Wójt Gminy Mierzęcice – 42-460 Mierzęcice ul. Wolności 95.
Dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego.
Pełen zakres informacji na temat przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Mierzęcice oraz w siedzibie Administratora danych.

Katowice/34433398

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.
Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

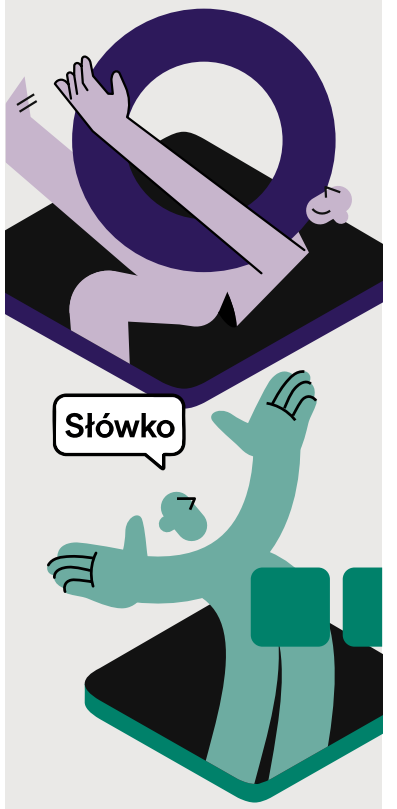
wyborcza.pl

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

1 KAL

eprasa.pl 5de63726af

Blisko 10 mln zł na nowoczesny sprzęt

Straż pożarna jest służbą bardzo wszechstronną

Żyjemy w trudnych i niebezpiecznych czasach. Za naszą wschodnią granicą toczy się wojna, są różne zdarzenia hybrydowe. Dlatego tak ważne jest wsparcie służb ratowniczych.

Michał Hyra

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach ma szereg programów, które kieruje do samorządów, przedsiębiorców, osób fizycznych, ale też do służb, które na co dzień dbają o bezpieczeństwo. – To państwowa i ochotnicza straż pożarna, policja, pogotowie ratunkowe, straż graniczna, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska – wylicza prezes WFOŚiGW Mateusz Pindel.

W marcu fundusz wsparł śląską policję kwotą 4,8 mln zł. Dzięki temu formacja zyska 40 nowoczesnych i ekologicznych radiowozów. Teraz pieniądze popłynęły do Państwowej Straży Pożarnej.

– Na przestrzeni ostatnich trzech lat przekazujemy straży pożarnej od 8 do 10 mln zł rocznie – przypomina Mateusz Pindel. – To pomaga kupić niezbędny sprzęt, ale on ma tylko pomagać strażakom, bohaterom naszych czasów. Żyjemy w trudnych i niebezpiecznych czasach. Za naszą wschodnią granicą toczy się wojna, są różne zdarzenia hybrydowe. Dlatego tak ważne jest wsparcie służb ratowniczych.

CZTERY PROJEKTY Z DOFINANSOWANIEM

Tym razem PSP otrzyma 9,8 mln zł dofinansowania na cztery projekty. – Dotyczą zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych, środków pianotwórczych, narzędzi hydraulicznych i środków ochrony indywidualnej. To realne wsparcie w momencie, kiedy strażacy ratują mienie, zdrowie i niejednokrotnie życie ludzkie. Również wsparcie, dzięki któremu pomagamy chronić nasze środowisko. To przede wszystkim kwestie związane z zapobieganiem poważnym awariom środowiskowym – zaznacza Mateusz Pindel.

• **Akcja gaszenia hali przy ul. Rzepakowej w Katowicach, 8 kwietnia 2024 roku**
FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Straż pożarna jest służbą bardzo wszechstronną. Strażacy walczą z ogniem, uczestniczą w akcjach ratunkowych, poszukiwawczych, neutralizują zagrożenia chemiczne, walczą ze skutkami klęsk żywiołowych. Obecnie już tylko co czwarta interwencja to gaszenie pożarów

Strażacy uczestniczą w akcjach ratunkowych, poszukiwawczych, neutralizują zagrożenia chemiczne, walczą ze skutkami klęsk żywiołowych. Obecnie już tylko co czwarta interwencja to gaszenie pożarów

– Od wielu lat budujemy potencjał PSP i OSP w województwie śląskim z różnych programów. Staramy się rozwijać możliwości również w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Od zeszłego roku staramy się bardzo mocno budować zasoby związane z ochroną ludności. Dodając do tego obecną sytuację geopolityczną, ale też zmieniający się klimat, okazuje się, że nasze zasoby ludzkie i sprzętowe muszą być coraz bardziej nowoczesne i sprawne – podkreśla st. bryg. Damian Legierski, komendant wojewódzki PSP.

Zarówno WFOŚiGW, jak i straż pożarna podkreślają, że realizacja nowych umów przełoży się na poprawę środowiska naturalnego.

– Jednym z zadań krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i ochrony ludności oraz ochrony przeciwpożarowej jest ratownictwo chemiczno-ekologiczne, gdzie możemy prowadzić działania związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska naturalnego. Te pieniądze chcemy wykorzystać na zakup samochodów pożarniczych, które będą wyposażone w komponenty związane z ratownictwem i usuwaniem zagrożeń ekologicznych – dodaje st. bryg. Damian Legierski.

SĄ TEŻ PIENIĄDZE NA REMIZY OSP I MŁODZIEŻOWE DRUŻYNY POŻARNICZE

WFOŚiGW w Katowicach ma też programy dedykowane jednostkom Ochotniczej Straży Pożarnej. Pod koniec marca fundusz rozstrzygnął jeden z nich – kolejną edycję programu Eko-remiza. Pozwala on otrzymać dofinansowanie na termomodernizację budynków, które OSP wykorzystuje na cele statutowe, w tym z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii.

W tej edycji dotację otrzymały: • OSP Wielowieś, • OSP Wierzbie, • OSP Lelów II, • OSP Zawiercie, • OSP Zgoń, • OSP Czyżowice, • OSP w Pewli Małej, • OSP w Szczyrku, • OSP Zarzecze-Frelichów, • OSP w Górkach Wielkich.

Obecnie trwa nabór w programie obejmującym wsparcie w zakupie sprzętu, doposażenia i zapewnienia gotowości Młodzieżowym Drużynom Pożarniczym. To komórki działające przy OSP, które mają na celu szersze zainteresowanie młodzieży działalnością na rzecz ochrony przeciwpożarowej oraz przygotowania jej do służby w szeregach OSP. Do Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych mogą należeć dziewczęta i chłopcy w wieku do 18 lat – dolną granicę wieku wyznacza statut danej OSP.

– Bezpieczny strażak to bezpieczni mieszkańcy województwa śląskiego. To nie slogan, to zobowiązanie, które w funduszu realizujemy każdego dnia – zapewnia Mateusz Pindel, prezes WFOŚiGW.

Kolumnę dofinansowano ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja

1KA
eprasa.pl 5de63726af

wyborcza
KRAKÓW
TYGODNIK

Piątek, 8 maja 2026 | Redaktorka prowadząca **Małgorzata Skowrońska** krakow.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: krakow@wyborcza.pl

Sprawa ojca Ziobry

Milion złotych wydane

Krakowski sąd po trzech latach czekania dostał wreszcie opinię Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Sądowej w Lozannie dotyczącą leczenia ojca byłego ministra sprawiedliwości. Za kilkanaście stron z budżetu państwa trzeba będzie zapłacić 200 tys. zł. W sumie na postępowanie w tej sprawie wydano kilkakrotnie więcej.

Jarosław Sidorowicz

• **Rodzina Ziobrów po dwukrotnym umorzeniu śledztwa przez prokuraturę skierowała przeciwko lekarzom prywatny akt oskarżenia. Na zdjęciu były minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro** FOT. MICHAŁ ŁEPECKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Od 20 lat polska prokuratura i sądy zajmują się sprawą Jerzego Ziobry, ojca Zbigniewa Ziobry, byłego ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego w rządach PiS. Tyle czasu poświęcono na wyjaśnianie okoliczności jego leczenia i odpowiedź na pytanie, czy czworo krakowskich lekarzy popełniło w leczeniu błędy, które – jak twierdzi rodzina Ziobrów – spowodowały śmierć pacjenta. Cała czwórka od kilkunastu lat ma status oskarżonych po tym, jak rodzina Ziobrów po dwukrotnym umorzeniu śledztwa przez prokuraturę skierowała przeciwko nim prywatny akt oskarżenia. Ile pieniędzy państwo wydało już na postępowanie w tej sprawie – podsumowano w „Raporcie Bodnara".

Z raportu opublikowanego już po zmianie rządu przez Prokuraturę Krajową, będącego przeglądem 200 upolitycznionych postępowań z czasów PiS, wynika, że koszty postępowania w sprawie śmierci ojca Zbigniewa Ziobry sięgnęły już blisko 890 tys. zł i to bez ostatniej opinii z Lozanny.

„Trudno znaleźć rodzinę lub osoby, które po stracie osoby najbliższej w okolicznościach budzących ich wątpliwości, mogłyby liczyć na tak wszechstronne i długotrwałe (14 lat) wyjaśnianie sprawy z możliwością wywoływania opinii biegłych zagranicznych, w sytuacji częstego braku środków na powoływanie biegłych w Polsce" – podsumowują autorzy raportu, przygotowanego przez zespół prokuratorów, powołanych do przeglądu spraw z czasów rządów prawicy.

Jak przekazał „Wyborczej" sędzia Maciej Czajka, rzecznik Sądu Okręgowego w Krakowie, opinia biegłych ze Szwajcarii trafiła do krakowskiego sądu tuż przed majówką. – Na razie sąd dostał ją w wersji elektronicznej. Czekamy na oryginał – mówi „Wyborczej" rzecznik krakowskiego sądu okręgowego.

Ekspertyza z Lozanny

Czasu jest już niewiele. W tym roku przedawnią się bowiem zarzuty wobec czterech lekarzy, których rodzina Zbigniewa Ziobry oskarżyła o błędy w leczeniu ojca byłego ministra sprawiedliwości. Zarówno prywatni oskarżyciele – rodzina Ziobrów – jak i sami lekarze, którzy wskutek wniesienia prywatnego aktu oskarżenia przez krewnych zmarłego Jerzego Ziobry są od kilkunastu lat pod zarzutami, chcieliby, aby ten proces zakończył się wyrokiem, a nie umorzeniem wskutek przedawnienia. Od ośmiu lat trwa rozprawa apelacyjna lekarzy, uniewinnionych w pierwszej instancji. To rekord w polskim sądownictwie po 1989 roku.

Tyle że na samą opinię z Lozanny krakowski sąd czekał aż trzy lata. Według naszych informacji ekspertyza, która wreszcie dotarła, liczy zaledwie kilkanaście stron.

Trzeba będzie za nią zapłacić ok. 200 tys. zł z budżetu państwa!

I nie jest to całość kosztów, bo za wcześniej sporządzoną ekspertyzę medyków ze Szwajcarii, zamówioną jeszcze za rządów Prawa i Sprawiedliwości, sąd zapłacił już 88 tys. zł (opinia, która właśnie przyszła uzupełnia na zlecenie sądu tą pierwotną).

Co więcej – przez ten czas proces odwoławczy stał w miejscu, bo sąd, czekając na szwajcarską ekspertyzę, nie wyznaczał rozpraw. Już w zeszłym roku rzecznik sądu tłumaczył nam, że sąd stara się ponaglać ekspertów z Lozanny, ale ma ograniczone możliwości wpływania na nich.

Sąd na razie nie ujawnia, jakie są wnioski biegłych z Lozanny. – Opinia musi najpierw zostać przetłumaczona na język polski – tłumaczy sędzia Czajka. Dopiero wtedy zarówno sąd, jak i strony będą mogły zapoznać się z treścią ekspertyzy. Sąd wysłał już wersję elektroniczną do tłumacza.

Kłopoty z opinią

Okoliczności pojawienia się pierwotnej ekspertyzy, tej zamówionej jeszcze za rządów PiS, od początku budziły wątpliwości.

Pierwotnie ekspertyzę zamówiła bowiem prokuratura. Tyle że w innej sprawie, w której prowadziła śledztwo (chodziło o kwestię zawyżenia kosztów opinii polskich biegłych wypowiadających się na potrzeby sprawy dotyczącej lekarzy leczących ojca Ziobry). Zresztą prokuratura nie przypadkowo zwróciła się wówczas akurat do szwajcarskiego instytutu. Medycy z Lozanny brali udział na jej zlecenie, już po przejęciu władzy przez PiS, w ekshumacjach ofiar katastrofy smoleńskiej.

Co ważniejsze, opinia, która przyszła z Lozanny w zasadzie nie odnosiła się do kwestii finansowych związanych ze sporządzaniem polskiej opinii, a w większości oceniała, jak krakowscy lekarze leczyli ojca byłego ministra sprawiedliwości i czy popełnili oni błąd. Ta pierwsza szwajcarska ekspertyza, zamówiona w innej sprawie, pojawiła się jednak w procesie odwoławczym czwórki lekarzy. Ich obrońcy podkreślali, że to prywatna opinia prokuratury i ich zdaniem dowód nielegalny, bo powstał na potrzeby innego postępowania. Mieli też zastrzeżenia do jej jakości i składu, który opiniował w Lozannie. Chcieli, by do konkluzji szwajcarskich medyków odniósł się polski skład opiniujący w tej sprawie.

Sąd jednak się na to nie zgodził. Zdecydował się wystąpić do szwajcarskich medyków o uzupełnienie pierwszej ekspertyzy. Szwajcarskiemu instytutowi zadał pytania, co do prawidłowości przebiegu leczenia Jerzego Ziobry od momentu przyjęcia go do szpitala aż do zgonu, o zastosowane przez krakowskich lekarzy stenty, przyjęte procedury, wykonane zabiegi, przyjęte metody i leczenie farmakologiczne. Określił też, jacy fachowcy mają być w zespole opiniującym.

Sąd liczy, że teraz, po wpłynięciu odpowiedzi z Lozanny, uda się jeszcze w czerwcu wyznaczyć, pierwszy od trzech lat, termin rozprawy.

Adwokat Krzysztof Bachmiński, jeden z obrońców oskarżonych lekarzy, jest sceptyczny, co do tego, że uda się skończyć sprawę przed przedawnieniem zarzutów. Jak zaznacza – w sytuacji, gdy wnioski szwajcarskiej opinii będą niekorzystne dla oskarżonych, obrona będzie chciała skonfrontować je ze stanowiskiem polskich biegłych, którzy wypowiadali się w sprawie (ich opinia była podstawą umorzenia śledztwa prokuraturę, jej konkluzje kwestionuje rodzina Ziobrów). – Spodziewam się, że sąd będzie musiał uchylić wyrok z pierwszej instancji i umorzyć sprawę z powodu przedawnienia – ocenia mec. Bachmiński. ●

Walka o synagogę

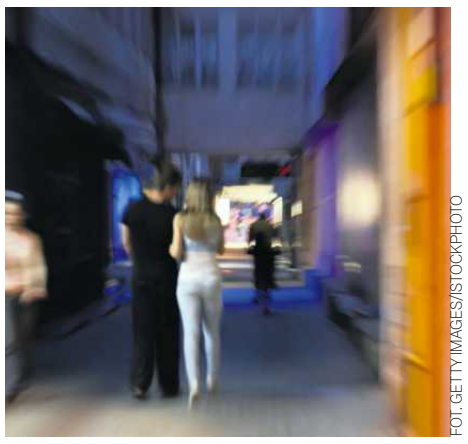
Z klubem nocnym byłoby łatwiej

Unikatowa mała synagoga stojąca między kamienicami na Kazimierzu przeżyła wojnę, Holocaust, komunizm i deweloperów, ale może nie przeżyć biurokracji. ▶ **4-5**

Tajemnicze śmierci

Umierały jedna po drugiej

Dotarliśmy do akt wstrząsającej sprawy zgonów młodych kobiet i nastolatek z tzw. dobrych domów. Kluczową rolę odgrywał lekarz. ▶ **6-7**

FOT. GETTY IMAGES/ISTOCKPHOTO

30 lat inwestycji

Łączenie skrajnych żywiołów

Mija 30 lat od powstania Krakowskiego Holdingu Komunalnego. W jakich okolicznościach powstawał? Kto go utworzył? Jakie korzyści holding przyniósł miastu? ▶ **10**

eprasa.pl 5de63726af

Aktywność fizyczna dzieci

Karłowaciejemy ruchowo

– Odebraliśmy dzieciom środowisko, w którym podstawowe wzorce ruchowe powstawały spontanicznie. Kiedyś ruch był naturalną częścią życia, dziś stał się dodatkiem.

ROZMOWA Z
DR. LEONEM BISKUPEM
trenerem klasy mistrzowskiej w gimnastyce sportowej, wykładowcą Akademii Kultury Fizycznej w Krakowie

MAŁGORZATA SKOWROŃSKA: Z badań wynika, że nawet 70 proc. dzieci w Polsce nie osiąga zalecanego poziomu aktywności fizycznej, a co czwarte ma nadwagę lub otyłość. Fizjoterapeuci alarmują też, że dzieci przestają wykonywać tak podstawowe ruchy jak przysiad.

DR LEON BISKUP: To się dzieje wtedy, kiedy próbujemy budować sprawność od góry, a nie od podstaw. Dziś bardzo często myślimy o ruchu w kategoriach efektu: sylwetki, wyniku, sprawności widocznej na zewnątrz. Tymczasem ciało działa jak dobrze zaprojektowana konstrukcja – musi mieć fundament. Są nim podstawowe wzorce ruchowe: przysiad, podpór, zwis, skręt i przewrót. Jeśli dziecko ich nie przejdzie naturalnie na wczesnym etapie, to później, nawet jeśli trenuje, będzie nadrabiać coś, co powinno być oczywiste. Problem polega na tym, że odebraliśmy dzieciom środowisko, w którym te wzorce powstawały spontanicznie. Kiedyś ruch był nieodłączną częścią życia, dziś jest dodatkiem do niego.

To kwestia nie tego, że dzieci są mniej aktywne, tylko że inaczej – albo źle – się ruszają?

– Mamy dziś dużo ruchu pozornego. Ktoś chodzi na siłownię, biega, uprawia jedną dyscyplinę. To bardzo często ruch jednostronny, wykonywany w wąskim zakresie. A organizm człowieka jest zaprojektowany do dużo bardziej złożonej pracy.

Jeśli dziecko od początku funkcjonuje w ruchowym ograniczeniu, jego układ nerwowy uczy się bardzo ubogiego repertuaru. I później widzimy paradoks – mamy młodych ludzi, którzy są w stanie podnieść ciężar, ale nie potrafią kontrolować własnego ciała w przestrzeni.

Najwyższa Izba Kontroli od lat wskazuje, że system wychowania fizycznego w Polsce nie spełnia swojej funkcji. To porażka szkoły czy zmiany cywilizacyjne?

– Jedno i drugie, ale system edukacyjny tę zmianę jeszcze pogłębia. Jeśli wiemy, że dzieci mają coraz mniej naturalnego ruchu poza szkołą, to szkoła powinna to kompensować. Tymczasem często tego nie robi.

Największym zaniedbaniem jest brak solidnej pracy u podstaw w najmłodszych klasach. To moment, kiedy układ ruchowy dziecka jest najbardziej plastyczny. I tam powinna się pojawić szeroko rozumiana gimnastyka – nie jako sport wyczynowy, ale nauka kontroli ciała.

Jak powinien dziś wyglądać dobry WF?

– Powinien przestać być selekcją sportową, a stać się nauką ruchu. Dziecko nie musi być świetne w siatkówce czy bieganiu, ale powinno umieć zrobić poprawny przysiad, przewrót, zwis, powinno mieć równowagę i kontrolę nad własnym ciałem.

Za często oceniamy wynik, a za rzadko budujemy kompetencję. A przecież jeśli dziecko nie czuje się sprawne, zaczyna unikać ruchu.

Z badań wynika też, że wraz z wiekiem aktywność dzieci spada, szczególnie u dziewcząt. W liceum WF często kończy się zwolnieniem.

• **Trener gimnastyki dr Leon Biskup** FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

– To bardzo logiczna konsekwencja wcześniejszych zaniedbań. Jeżeli dziecko nie zbudowało relacji z ruchem w wieku 7, 8 czy 10 lat, to w wieku 15 lat nie zacznie jej budować od zera. Wtedy pojawia się porównanie, wstyd, brak kompetencji i brak poczucia sprawczości. To nie jest brak chęci – to jest brak fundamentu i złe doświadczenie.

Co rodzic może zrobić, jeśli widzi, że dziecko mało się rusza?

– Najpierw przestać myśleć, że rozwiązaniem jest kolejny zorganizowany trening. Oczywiście sport jest ważny, ale jeszcze ważniejsze są codzienne nawyki.

Spacer, rower, wspólne wyjście, zwykła aktywność w domu, przestrzeń do swobodnego ruchu – to buduje więcej niż dwa treningi w tygodniu. Dziecko przede wszystkim patrzy na dorosłych. Jeśli rodzic sam traktuje ruch jako przykry obowiązek, dziecko zrobi to samo.

Do tego dochodzi ekran. Dzieci spędzają kilka godzin dziennie przed telefonem. Widzi pan to też na sali gimnastycznej?

– Bardzo wyraźnie. I to nie tylko w czasie treningu, ale też w sposobie funkcjonowania. Dzieci są rozproszone, trudniej im utrzymać uwagę, wejść w proces. Są przyzwyczajone do bardzo szybkiej zmiany bodźców.

Ruch działa odwrotnie – wymaga skupienia, powtarzalności i cierpliwości. I na początku jest trudniejszy niż ekran. Ale jednocześnie jest jednym z niewielu obszarów, który pozwala to równoważyć.

Mówi pan, że młodsze pokolenia karłowacieją ruchowo. To brzmi jak diagnoza nie tylko fizyczna.

– Bo taka jest. To nie chodzi tylko o mięśnie czy zakres ruchu. To także kwestia odporności na trud, zdolności do wysiłku, cierpliwości i konsekwencji. Jeżeli ciało nie doświadcza wyzwań, psychika również nie uczy się radzenia sobie z nimi. Ruch jest jednym z najprostszych i najbardziej naturalnych sposobów budowania odporności. Dlatego to już nie jest tylko temat sportu. To temat zdrowia publicznego i jakości życia przyszłych dorosłych.

Czy ten proces da się jeszcze odwrócić?

– Tak, ale wymaga to zmiany myślenia. Musimy przestać traktować ruch jak dodatek albo usługę, którą można kupić, i wrócić do tego, że to element codzienności.

Nie trzeba od razu zmieniać całego systemu. Często wystarczy zacząć od bardzo prostych rzeczy – krótkiej, ale regularnej aktywności, wprowadzania ruchu do codziennego życia, dawania dzieciom przestrzeni do swobodnej eksploracji. Tylko to musi być konsekwentne.

Jaka jest jedna rzecz, którą powinniśmy zmienić natychmiast?

– Odzyskać prostotę ruchu. Przestać go komplikować i opowiadać o nim, a zacząć go po prostu robić. Ruch nie potrzebuje wielkich narracji – potrzebuje powtarzalności i obecności. Jeśli to wróci, reszta zacznie się układać sama. ●

Rozmawiała Małgorzata Skowrońska

www.nekrologi.wyborcza.pl/34433392 OGŁOSZENIE PŁATNE 34429501 OGŁOSZENIE PŁATNE Kraków/34433502

Z głębokim smutkiem żegnamy

doktora

Krzysztofa Pawłowskiego

Współzałożyciela i wieloletniego Przewodniczącego

Rady Organizatorów Business Centre Club

Wspaniałego Człowieka i Przyjaciela.

Rodzinie i Najbliższym

składamy wyrazy serdecznego współczucia

Zarząd i Gremia Klubowe BCC
oraz Zarząd Związku Pracodawców BCC

KLEPSYDRA

CMENTARZ KOMUNALNY
I KREMATORIUM

INFOLINIA: 12 352 44 44
CMENTARZ: +48 502 930 185
KREMATORIUM: +48 502 930 170

Nowy zielony cmentarz
Pierwsza kwatera ekologiczna
Kolumbaria na urny
Kamieniarstwo i opieka nad grobami

www.cmentarzkrakow.pl | Kraków, ul. Wielogórska 16

Prezydent Miasta Krakowa

informuje,

że na tablicach ogłoszeń w budynku Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4 oraz w budynku Zarządu Infrastruktury Sportowej przy ul. Walerego Sławka 10, a także na stronie BIP Urzędu Miasta Krakowa oraz na stronie internetowej Zarządu Infrastruktury Sportowej w Krakowie został podany do publicznej wiadomości **w dniach od 8 maja 2026 r. do 29 maja 2026 r. wykaz części nieruchomości stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków, położonych przy ul. Stanisławy Dowgiałło, przeznaczonych do oddania w dzierżawę w trybie bezprzetargowym na czas oznaczony do 4 lat, na rzecz osoby fizycznej.** Wykaz obejmuje części działek nr 138 i nr 165 obręb 59 Nowa Huta o łącznej powierzchni 0,0519 ha.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433480

1KR

eprasa.pl 5de63726af

Politechnika Krakowska

Zmienia Czyżyny i swój kampus

Nie tylko budynki wydziałów i akademiki, ale też ogólnodostępny park i klub Kwadrat z salą dla 1200 osób. Będzie też schron – inwestycje Politechniki Krakowskiej mają ożywić całe Czyżyny.

Magdalena Kursa

Krakowskie Czyżyny to dziś intensywnie rozwijająca się część miasta, spajająca zabytkowe dzielnice z centrum Nowej Huty. Są tu wieżowce z lat 70., mnóstwo nowej deweloperskiej zabudowy, ale też Tauron Arena, Muzeum Lotnictwa Polskiego, Ogród Doświadczeń im. Stanisława Lema, centrum targowe, a także Park Lotników Polskich.

Jest tu też kampus Politechniki Krakowskiej, który czeka szybki rozwój. Ostatnio uczelnia pokazała projekt klubu KWADRAT, który ma się stać społeczno-kulturalnym sercem tej części Krakowa. Zaprojektowali go i będą nadzorować jego budowę dawni studenci uczelni – pro bono. To hojny dar, o wartości 1,3 mln zł.

Politechnika Krakowska ma na Czyżynach teren o powierzchni 55 hektarów. – To bardzo duży obszar dający wielkie możliwości rozwojowe. Świetne miejsce na stworzenie Doliny Innowacji, która chcemy, aby była odpowiednikiem Doliny Krzemowej. Chcemy tu budować kolejne laboratoria i ściągać firmy zainteresowane współpracą z uczelnią – zapowiada rektor PK prof. Andrzej Szarata.

Dziś na terenie kampusu znajdują się siedziby wydziałów: mechanicznego oraz inżynierii materiałowej i fizyki, a także bardzo zaawansowane laboratoria np. aerodynamiki środowiskowej (to właśnie tu znajdują się ogromne tunele aerodynamiczne, w których polscy sportowcy przygotowują się do ważnych zawodów).

Kwadrat dla całej dzielnicy

Są też akademiki dla ok. dwóch tysięcy studentów, a także klub Kwadrat, którego obecna siedziba jest za mała i niedostosowana do współczesnych wymagań. Dlatego w ciągu najbliższych lat powstanie jego nowa wersja: klub Kwadrat 2.0. Budynek będzie mieć dwie kondygnacje naziemne i jedną podziemną.

– Zależy nam, by było to miejsce tworzone we współpracy z mieszkańcami okolicznych osiedli. Zaproponowaliśmy radzie dzielnicy XIV, by miała tu swoją siedzibę, tu mogłyby się też odbywać spotkania z mieszkańcami. Chcemy, by ten klub był kulturalnym sercem Czyżyn, w obiekcie znajdzie się też duża sala koncertowa na 1200 osób. Planujemy restaurację a w podziemiach strzelnicę, która będzie mogła pełnić funkcję schronienia – wylicza prof. Andrzej Szarata.

Koszt budowy nowego klubu to ok. 30 mln zł. – Mamy na tę inwestycję zabezpieczone pieniądze, częściowo będziemy posiłkować się kredytem, ale jesteśmy spokojny, bo ten budynek będzie wykorzystywany też komercyjnie – zapewnia rektor.

Zależy nam, by było to miejsce tworzone we współpracy z mieszkańcami okolicznych osiedli. Chcemy, by ten klub był kulturalnym sercem Czyżyn

PROF. ANDRZEJ SZARATA
o nowym klubie Kwadrat

Darowizna w amerykańskim stylu

Na razie uczelnia zaoszczędziła na projekcie klubu. Krakowska pracownia architektoniczna SAO Architecture przekaże uczelni – na mocy darowizny o wartości 1,35 mln zł – projekt tej inwestycji wraz z prawami autorskimi oraz zobowiązaniem do nieodpłatnego sprawowania nadzoru autorskiego podczas realizacji klubu. – Szef tej firmy jest naszym absolwentem. Bardzo się z tej darowizny cieszę, to trochę w amerykańskim stylu, że pomaga się swojej alma mater – komentuje rektor Szarata.

SAO Architecture to znana krakowska pracownia – ostatnio wygrała konkurs na przebudowę i modernizację Teatru Bagatela w Krakowie, prowadzi też głośny projekt związany z Miastoprojektem, gdzie ma powstać m.in. hotel Nobu Roberta de Niro.

Nowy wydział, park i hala sportowa

To nie koniec nowych inwestycji na terenie kampusu PK w Czyżynach. Uczelnia kupiła niedawno od spółki Comarch budynek biurowy przy ul. Życzkowskiego o powierzchni ponad 5 tys. m kw. Planowana jest też budowa wydziału informatyki i matematyki (ogłoszony przez Politechnikę i SARP konkurs na koncepcję architektoniczną wygrało biura M.O.C. Architekci), a także hali sportowej, boiska sportowego, zbiornika wodnego.

Rektor Szarata zapewnia, że kampus PK w Czyżynach będzie zielony. – Założyliśmy sobie, że jeśli cokolwiek tu zbudujemy, to 60 proc. takiej inwestycji będzie zazielenione, czyli będzie to powierzchnia biologicznie czynna. Oprócz tego planujemy przestrzeń typowo rekreacyjną: park z ławkami i alejkami – zapowiada.

Politechnika rozpoczęła rewitalizację zieleni na osiedlu studenckim w Czyżynach – zaplanowano nowe łąki kwietne, a także posadzenie ponad 40 nowych drzew liściastych, 5 tysięcy nowych krzewów liściastych i iglastych, 11 tysięcy nowych bylin i traw ozdobnych oraz 8,4 tys. roślin cebulowych. Zieloną transformację Politechnika planuje we wszystkich swoich kampusach: nie tylko w Czyżynach, ale też przy ul. Warszawskiej w centrum Krakowa oraz w Łobzowie przy ul. Podchorążych.

Wracając do Czyżyn – to właśnie niedaleko kampusu Politechniki Krakowskiej planowana jest w przyszłości stacja krakowskiego metra. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraków/34433203

Informacja o zamieszczeniu wykazu nieruchomości przeznaczonej do najmu i dzierżawy

Burmistrz Gminy Krzeszowice

działając zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami w dniach **od 08.05.2026 r. do 29.05.2026 r.** na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach ul. Grunwaldzka 4 (parter – ściana przy pok. nr 4) oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach: http://bip.malopolska.pl/umkrzeszowice (zakładki: Zamówienia publiczne i ogłoszenia – > Ogłoszenia różne – > 2026)
zamieszcza się wykaz nieruchomości przeznaczonej do oddania w najem i dzierżawę w trybie bezprzetargowym:

2.1 – kompleks dz. nr. 547, 552 o pow. 1,0050 ha obr. Nowa Góra;
4.1 – dz. nr 600 o pow. 0,06 ha obr. Paczółtowice;
4.2 – dz. nr 712/19 o pow. 0,0370 ha obr. Wola Filipowska;
4.3 – dz. nr 1281/1 o pow. 0,0015 ha obr. Filipowice;
4.4 – dz. nr 814 o pow. 0,0013 ha obr. Krzeszowice.

Kraków/34432901

Prezydent miasta stołecznego Warszawy

Ogłoszenie

W myśl art. 214b ust. 2 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 399.), ogłasza się, co następuje:

W Biurze Spraw Dekretowych Urzędu miasta stołecznego Warszawy (zwanym dalej „Urzędem") toczy się postępowanie administracyjne z wniosku złożonego w dniu **19 kwietnia 1946 r.** przez **Zofię Zwierkowską,** działającą w imieniu własnym i **Tadeusza Zwierkowskiego,** zamieszkałych w **Krakowie** (ostatnie znane Urzędowi miejsce zamieszkania) – o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego w trybie art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279, zwane dalej „Postępowaniem dekretowym") dla nieruchomości położonej **w Warszawie** przy **ul. Sobolewskiej i św. Bonifacego** oznaczonej **nr. hip. „Dobra Czerniaków Wielkie i Małe Siekierki lit. B" rej. hip. 2644 dz. nr 48a** (zwanej dalej „Nieruchomością"). W sprawie nie wpłynęło żadne inne pismo pochodzące od stron w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji niniejszego ogłoszenia.

Prezydent m.st. Warszawy wzywa strony Postępowania dekretowego, aby w terminie sześciu miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosiły się do Urzędu, podając swój aktualny adres, a następnie w terminie kolejnych trzech miesięcy udowodniły swe prawa do Nieruchomości, pod rygorem umorzenia Postępowania dekretowego.

Zgodnie z art. 214b ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami podstawa umorzenia Postępowania dekretowego zachodzi, gdy organ wezwał nieustalone strony lub strony, których adresów nie ustalono, do uczestnictwa w postępowaniu przez ogłoszenie, a w sprawie nie wpłynęło żadne pismo pochodzące od wzywanej strony w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji ogłoszenia. Organ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wzywana strona nie zgłosiła swych praw albo zgłosiwszy je, nie udowodniła ich w terminie kolejnych 3 miesięcy lub nie wskazała swego adresu.

1 KR

REKLAMA Kraków/34432225

eprasa.pl 5de63726af

Krakowscy Żydzi walczą o synagogę

„Gdyby to był klub nocny, byłoby łatwiej”

Hitlerowcy urządzili w niej magazyn. Za komuny w środku działał warsztat. Dziś przez dziury w dachu do synagogi leje się deszcz. Unikatowa synagoga może nie przeżyć biurokracji.

• **Synagoga na podwórku kamienic przy Mostowej i Trynitarskiej przeżyła wojnę, Holocaust, komunizm i deweloperów** FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Milena Kuchnia

Krakowski Kazimierz. Ulica Mostowa, tuż przy słynnej Kładce Bernatka. Okolica tętni życiem. Brama do kamienicy, której szukamy, jest otwarta. MPO właśnie wywozi śmieci z podwórka. Wiemy, że dziedzińce Kazimierza potrafią zaskoczyć, sporo na nich zabytkowej architektury i śladów po dawnych mieszkańcach. A jednak takiego śladu tuż przed oknami nie ma jednak nikt inny.

– Synagoga na podwórku?! To unikatowy zabytek – zachwycam się.

– No tak, ale my jesteśmy przyzwyczajeni. – Wzrusza ramionami przechodzący mieszkaniec jednej z kamienic.

ZA KOMUNY WARSZTAT

Budynek jest w opłakanym stanie. Deszcz leje się do środka przez dziury w dachu, tuż obok stoją kontenery na śmieci, a w środku pełno odchodów gołębi. To jedyna synagoga podwórkowa w Krakowie, która przetrwała do naszych czasów. Przed wojną wszystkich domów modlitewnych i synagog było w Krakowie ok. 120.

– Prawie każde podwórko na Kazimierzu było kiedyś centrum lokalnej społeczności. Tę synagogę wybudowała rodzina Lednitzerów. Służyła mieszkańcom okolicznych domów. Większość z nich zginęła w Holocauście. Podczas wojny hitlerowcy zdewastowali wnętrze świątyni i urządzili tam sobie magazyn – opowiada Tanya Segal, rabinka reformowanej społeczności żydowskiej Beit Kraków.

Za komuny do synagogi wprowadziły się Szklarskie Zakłady Przetwórcze Przełom. W sali modlitewnej urządzono warsztat. We wschodnią ścianę budynku wmurowano rury gazowe, zbudowano kominy, a w zabytkowym suficie i dachu wybito na wylot ogromne otwory wentylacyjne.

– W miejscu, gdzie niegdyś znajdowała się arka, zawierająca zwoje Tory, umieszczono tablicę „Tu wolno palić”. W centralnym miejscu sali modlitewnej zorganizowano toalety dla pracowników warsztatu – mówi rabinka Segal. Jak podkreśla, dla osób religijnych taki widok jest traumatyzujący.

Po komunie synagogę podzielono na lokale. Dziś budynek leży na dwóch działkach – granica przebiega przez sam środek sali modlitewnej. Połowa synagogi (ul. Mostowa 8) trafiła pod skrzydła Zarządu Budynków Komunalnych. Druga połowa należy do kamienicy przy ul. Trynitarskiej 18, którą zarządza wspólnota mieszkaniowa. Miasto odpowiada tam za część lokali.

„ZAPALILIŚMY ŚWIECĘ”

Fundacja Centrum Judaizmu Postępowego miała jeden cel: wynająć synagogę i ją wyremontować. Udało się to z częścią należącą do ZBK. W 2018 r. wynajęli ją „z przeznaczeniem na działalność kulturalno-religijną”. Organizacja zobowiązała się, że weźmie na siebie remont budynku, tak, by docelowo przywrócić dom modlitewny do użytku. W umowie zapisano szereg prac, m.in.: naprawę tynków, podłóg i posadzek, malowanie ścian, konserwację i remont stolarki okiennej czy wymianę instalacji elektrycznej.

– W tradycji żydowskiej cyfra osiem oznacza cud – zdarzenie przekraczające prawa natury, dotknięcie do ponadczasowej duchowości, za którym tęsknimy. W grudniu 2018 roku Krakowska Reformowana Społeczność Żydowska zapaliła pierwszą z 8 świec chanukowych w oknie zapomnianej synagogi znajdującej się na jednym z dziedzińców krakowskiej dzielnicy żydowskiej, przy ul. Mostowej 8. Po raz pierwszy po wojnie w tej synagodze można było usłyszeć słowa chanukowych błogosławieństw o cudzie przetrwania – wspomina rabinka Segal.

Dopiero w 2020 r. fundacja wynajęła także pozostałą część synagogi, która znajduje się na drugiej działce. „Z przeznaczeniem na działalność statutową: edukacyjną, liturgiczno-naukową oraz prowadzenie biblioteki”.

Pierwszym dużym wyzwaniem był demontaż pozostałości po warsztacie przemysłowym.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraków/34429617

| Całodobowe wsparcie i doradztwo

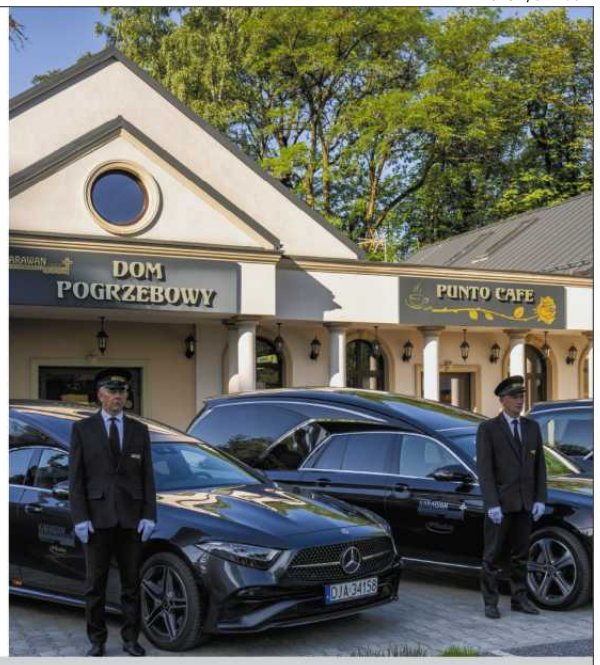
Dbamy o godne pożegnanie w każdej cenie

- Kompleksowe usługi pogrzebowe
- Rozliczenia bezgotówkowe
- Transport krajowy i międzynarodowy
- Własne krematorium
- Organizacja styp i pożegnań

KARAWAN GRUPA FIRM POGRZEBOWYCH TRADYCJE OD 1981 ROKU

Punkty Obsługi Klienta
10 lokalizacji w Krakowie

- ul.Rakowicka 26A 12 222 00 30
- ul. Sieroszewskiego 5B 12 686 61 45
- ul. Bieżanowska 24 12 656 21 11
- ul. Reduta 3B 12 222 50 49
- ul. Rakowicka 33A 12 421 89 83
- ul. Dolnych Młynów 3 12 632 11 22
- ul. Wrocławska 8 12 631 77 95
- ul. Ćwiklińskiej 10 606 793 279
- Cm.Batowice 12 413 63 46
- Cm.Grębałów 12 645 14 35
- Krakowskie Krematorium
- ul. Wielogórska 12 413 33 33

KRAKOWSKIE KREMATORIUM
tel. 12 413-33-33
biuro@kremacja-krakow.pl

30-398 Kraków, ul. Wielogórska 20
Gwarantujemy:
bezpieczeństwo i profesjonalizm | duży wybór urn | możliwość przechowania po kremacji

Zapraszamy do współpracy firmy pogrzebowe

1KR

eprasa.pl 5de63726af

To wtedy członkowie fundacji odkryli liczne przeróbki budynku. Do środka weszli konserwatorzy, którzy szukali śladów oryginalnych malowideł i innych historycznych elementów. Jednocześnie członkowie fundacji grzebali w archiwach, by znaleźć pierwotne założenia Beniamina Torbe – architekta synagogi – i według nich odtworzyć jej wygląd. Tak powstał projekt, który w 2021 r. został zaakceptowany przez ZBK – pod warunkiem że fundacja otrzyma wszystkie niezbędne pozwolenia. I tu zaczęły się kłopoty.

KOLEJNE TRUDNOŚCI

– Spodziewaliśmy się problemów, ale nie aż takich. W 2021 r. złożyliśmy wniosek do małopolskiego konserwatora zabytków. Dostaliśmy pozwolenie dopiero z końcem 2024 r. Przez trzy i pół roku byliśmy zbywani, mówiono nam, że już nad tym pracują, a udało się dopiero wtedy, kiedy zmieniła się osoba na stanowisku konserwatora – opowiada prezeska fundacji Marta Kalamar.

Pokazuje mi notatkę służbową, którą sporządził pracownik urzędu. „W dniu 5.06.2024 r. podczas porządkowania pomieszczenia magazynowego na zbiory wydzielone Dokumentacji Zabytków (...) odnalazłem dokumentację dotyczącą budynków przy ul. Mostowej 8/Trynitarskiej. Podczas oględzin (...) stwierdzono, że są to akta dotyczące postępowania, które należy dalej procedować".

– Dopiero wtedy otworzono w ogóle naszą teczkę. Cztery miesiące później dostaliśmy pozwolenie. Przez trzy i pół roku teczka była po prostu „zagubiona" – rozkłada ręce Kalamar.

Jak mówi, od tamtego momentu fundacja jest gotowa do wystąpienia o pozwolenie na budowę. Zabezpieczyli środki, zakontraktowali ekipę remontową i poprosili ZBK o udostępnienie podwórka do celów remontowych. Tu pojawił się następny problem.

– ZBK poprosiło nas o ponowne przyniesienie projektu i wszystkich dokumentów. Uznaliśmy to za kolejną próbę gry na czas. Już przecież zatwierdzili ten projekt i nie wnieśli sprzeciwu. Nigdy wcześniej nie prosili też o dostarczenie dodatkowej dokumentacji, a jedynie o kilka zmian w opisie, które zostały naniesione niezwłocznie, jeszcze przed złożeniem projektu do konserwatora zabytków. Nie podano żadnego powodu, dla którego mamy złożyć kolejną kopię tej samej dokumentacji. Czy tam również zaginęła teczka? – denerwuje się prezeska fundacji.

KOMPLET DOKUMENTÓW

Pytamy o to w ZBK. „Nigdy nie sprzeciwialiśmy się remontowi. Wręcz przeciwnie, kilkukrotnie kierowaliśmy do fundacji pytania dotyczące procesu uzyskiwania przez najemcę wymaganych prawem zezwoleń na realizację planowanych robót oraz zwracaliśmy się z prośbą o informację, jakie dotychczas prace zostały przez fundację wykonane" – zapewnia ZBK przez swoje biuro prasowe. I podkreśla, że ze strony ZBK nie ma żadnych przeciwwskazań, aby fundacja podjęła i wykonała remont wynajętego lokalu, pod warunkiem że zostanie on wykonany zgodnie z przepisami i po uzyskaniu wymaganych pozwoleń.

Spodziewaliśmy się problemów, ale nie aż takich. W 2021 r. złożyliśmy wniosek do małopolskiego konserwatora zabytków. Przez trzy i pół roku byliśmy zbywani

MARTA KALAMAR
prezeska Fundacji „Centrum Judaizmu Postępowego"

„W celu wyjaśnienia sytuacji związanej m.in. z brakiem realizacji przez fundację remontu wynajętego lokalu, w drugiej połowie 2025 r. kilkukrotnie zapraszaliśmy władze Fundacji na spotkanie, lecz zaproszenia pozostawały bez odpowiedzi lub na prośbę najemcy (z uwagi na kolizje z innymi planami przedstawicieli fundacji) ustalane były nowe terminy spotkania, na których przedstawiciele najemcy jednak się nie pojawili" – przekazuje biuro prasowe ZBK.

Zdania sąsiadów są podzielone. Niektórzy nie mają nic przeciwko synagodze na podwórku. Z kolei wspólnota mieszkaniowa Trynitarskiej 18 chciałaby stworzyć na swojej połowie dziedzińca ogród dla lokatorów. Powstał już nawet projekt. Nie zgadzają się nawet na używanie drzwi do synagogi, które wychodzą na ich podwórko.

Tymczasem po drugiej stronie dziedzińca stanął – legalnie – ogródek Baru Gwar. Według przedstawicielek fundacji on również uniemożliwia remont. ZBK temu zaprzecza: „Nie posiadamy żadnych informacji, aby zajęcie części podwórka stanowiło jakiekolwiek przeciwwskazanie dla przeprowadzenia remontu budynku".

Właściciel lokalu podkreśla, że nie czuje się stroną konfliktu i nie chce nią być. – Panie nigdy nie przyszły do nas, żeby porozmawiać. Działamy zgodnie z wszystkimi pozwoleniami. Nie mamy nic przeciwko synagodze, po prostu nie ma żadnych oficjalnych decyzji, które by nas dotyczyły – odcina się właściciel baru.

KŁODY POD NOGI

Fundacja zgłosiła się z prośbą o pomoc do prezydenta Krakowa Aleksandra Miszalskiego. W liście pisze o opłakanym stanie budynku i skarży się na utrudnioną współpracę z urzędami. W styczniu tego roku kolejny taki list wystosowała osobiście rabinka Segal.

„Synagoga przeżyła wojnę, Holocaust, komunizm i deweloperów, ale jej stan 81 lat po wojnie przeraża nawet najbardziej doświadczonych badaczy dziedzictwa europejskiego i światowego. (...) Proszę o umożliwienie uratowania synagogi obywatelom Krakowa tak, by mogła ona służyć modlitwie, budowaniu wspólnoty i być wizytówką Krakowa, zamiast przynosić miastu wstyd" – napisała w liście.

W odpowiedzi wiceprezydentka Maria Klaman tłumaczy, że miasto nie sprzeciwia się remontowi, ale zgodnie z umową, fundacja musi zdobyć wszystkie niezbędne pozwolenia. Bez tego nie mogą zacząć prac.

Podczas gdy konflikt przeciąga się o kolejny rok, synagoga – i tak już zniszczona – podupada coraz bardziej.

– Chcemy, aby chociaż jedno miejsce w tej części krakowskiego Kazimierza, będącego przecież oficjalnie parkiem kulturowym, faktycznie pełniło swoją dawną funkcję. Staramy się nie dopuścić, aby synagoga stała się kolejnym hotelem czy restauracją. Czasem wydaje mi się, że jakbyśmy chcieli otworzyć klub nocny, to byłoby łatwiej. Tymczasem odbijamy się tylko od kolejnych wymówek, dlaczego „się nie da" – podsumowuje prezeska fundacji.

Stan prawny synagogi niedługo jednak się zmieni. Miasto przegrało sprawę o zasiedzenie kamienicy przy ul. Mostowej 8. O budynek upomnieli się spadkobiercy, którzy w najbliższych miesiącach przejmą zarządzanie kamienicą wraz z należącym do niej podwórkiem. Nie wiadomo jeszcze jaki los czeka unikatowy zabytek.

REKLAMA

Kraków/34432784

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34433477

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

1 KR

eprasa.pl 5de63726af

Tajemnicze śmierci młodych kobiet

Elżbieta miała na szyi klu

Ela zmarła jako pierwsza. Tydzień po niej niespełna 18-letnia Ola. Po nich były kolejne. Dotarliśmy do akt wstrząsającej sprawy zgonów młodych kobiet z tzw. dobrych domów. Kluczową rolę odgrywał lekarz.

Przypominamy tekst, opublikowany po raz pierwszy 29 stycznia 2026 r.

Jarosław Sidorowicz

• **Handlarz narkotykami metodycznie uzależniał kolejne dziewczyny, głównie z problemami emocjonalnymi**

FOT. JAKUB OCIEPA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wrzesień 2021 r. Dyspozytor krakowskiego pogotowia odbiera telefon z wezwaniem o pomoc. Chodzi o młodą kobietę, która straciła przytomność w mieszkaniu na Prądniku.

Policjant z patrolu, który pierwszy przybył na miejsce: – Była już w karetce, gdy przyjechaliśmy. W mieszkaniu panował nieład, w środku zastaliśmy trzy młode osoby. Były mocno ospałe, spowolnione. Staraliśmy się z nimi rozmawiać, ale ich reakcja była co najmniej dziwna. Mówiły, że koleżanka powiedziała im, że źle się czuje, ale nikt się tym nie przejmował.

Młoda kobieta, do której wezwano pomoc, to Elżbieta P. Mimo trwającej kilkadziesiąt minut reanimacji nie udaje się jej uratować. Nie ma na ciele żadnych obrażeń. Sekcja zwłok też nie daje jasnej odpowiedzi. Bezpośrednim powodem śmierci jest niewydolność krążeniowo-oddechowa, takie sytuacje zdarzają się nawet w młodym wieku.

Znajomi Eli przekazują między sobą, że miała zapadkę, czyli zapaść po narkotykach.

TAJEMNICA SEJFU MICHAŁA J.

Wiedzę, o tym, co wydarzyło się w mieszkaniu na Prądniku, stopniowo poszerzają kolejne przesłuchania. Przełom w sprawie nadchodzi, gdy w zeznaniach pojawia się Michał J.

Z opowieści przesłuchiwanych osób wynika, że Michał ma sejf. W sejfie – kilkaset sztuk leków oraz białą kopertę z napisem „menu" z listą leków i cenami. Na liście są m.in.: morfina, owiany wyjątkowo złą sławą, szybko i silnie uzależniający Fentanyl czy Xanax.

Michał J. jest bezrobotny, utrzymuje się z zasiłku. Tłumaczy śledczym, że ze środkami odurzającymi zaczął eksperymentować jeszcze w gimnazjum – kupował mak w supermarkecie i wytwarzał opiaty. Uzależnił się w wieku 25 lat. Matka dwa razy wiozła go na odwyk. Wytrzymywał tydzień. Po źle zrobionym zastrzyku pojawiły się u niego poważne komplikacje zdrowotne. Dlatego musi brać silne leki przeciwbólowe na bazie opioidów.

– W środowisku stało się to znane. Postanowiłem to wykorzystać – zeznaje. W jego telefonie policjanci znajdują liczne recepty, refundowane i pełnopłatne. Na kolejnym przesłuchaniu Michał wylicza, że na handlu lekami zarabiał od 3 do 5 tys. zł miesięcznie. Jedną z jego klientek zostaje Ela. Szybko się uzależnia.

– Często się zdarzało, że zażyła tak dużo, że była na granicy śmierci. Praktycznie codziennie mieszaliśmy te substancje – mówi przed sądem Jan K., który z Elą wynajmował mieszkanie na Prądniku i razem z nią brał.

Ela początkowo zarabia na narkotyki drobnymi kradzieżami. Potem zaczyna je sprzedawać dla Michała J. Handlowała na przystanku, wszystkie pieniądze oddawała jemu.

ELA Z KLUCZYKIEM NA SZYI

Tydzień przed śmiercią Eli Michał J. wprowadza się do jej mieszkania. Wtedy przynosi też sejf. W zamian za sprzedaż psychotropów i opioidów Ela może brać je z sejfu dla siebie. Kluczyk nosi na szyi.

Michał J. jest bezrobotny, utrzymuje się z zasiłku. Tłumaczy śledczym, że ze środkami odurzającymi zaczął eksperymentować jeszcze w gimnazjum – kupował mak w supermarkecie i wytwarzał opiaty. Uzależnił się w wieku 25 lat

– Były takie sytuacje, że gdy spotykaliśmy się na mieście, to w ciągu kilku godzin wstrzykiwała sobie coś 4-6 razy – zeznają świadkowie.

Krytycznego dnia Ela też otwiera sejf.

– Ela w tym dniu powiedziała do mnie, że pierwszy zastrzyk słabo poczuła i idzie sobie dorzucić – zeznaje Jan K. Po chwili słyszy w kuchni łomot – to odgłos upadającego ciała. Podczas przesłuchania zgaduje, że kobieta mogła zmieszać trzy leki i morfinę w jednym zastrzyku.

Badania toksykologiczne potwierdzają obecność w organizmie kobiety całej mieszanki opioidów, psychostymulantów i leków psychotropowych oraz narkotyków. W sumie aż 10 różnych środków odurzających, m.in.: morfinę (w stężeniu śmiertelnym), arypiprazol czy metylofenidat (w stężeniu toksycznym).

Prokuratura ocenia, że kobieta straciła kontrolę nad tym, ile i jak często bierze. Michał J. w śledztwie: – Gdy dowiedziałem się o śmierci Eli, automatycznie zapomniałem o tym sejfie.

JEDNA PO DRUGIEJ

Tydzień po Eli, w tym samym mieszkaniu na Prądniku umiera młodziutka Ola. Nie ma jeszcze ukończonych 18 lat, do Jana K. wprowadziła się zaledwie kilka dni wcześniej.

Jan K. zeznaje: – Widziałem, że [Ola] bierze, i nie przeszkadzało mi to. Nie jestem rodzicem. Choć było to niekomfortowe patrzeć, jak nieletnia bierze. Sam przy niej brałem, ale nie po to, by była fajna impreza, ale dlatego, że musiałem.

Dzień przed śmiercią Oli przychodzi do nich znajomy Michał J. Przynosi metadon w syropie.

– Ja wziąłem wcześniej leki na sen, bo miałem problem z zaśnięciem po śmierci Eli. Obudziłem się na drugi dzień. Chciałem usiąść na kanapie i powiedziałem do Oli, by się posunęła. Nie ruszała się. Po twarzy widać było, że jest martwa – zeznaje Jan K. Tylko tyle pamięta.

Śledczy widzą schemat: handlarz metodycznie uzależnia kolejne dziewczyny, głównie z problemami emocjonalnymi. Najstarsza ma niecałe 18 lat, najmłodsza – tylko 13.

Spotykają się przed Galerią Krakowską, centrum handlowym w samym sercu Krakowa, koło Dworca Głównego. W 2020 roku wśród nich pojawia się Wojciech Z. Niewiele starszy, ma nieco ponad 20 lat, ale szybko zyskuje szacunek. Przynosi psychotropy i opioidy.

– Zachęcał ich do brania, wykorzystywał potem ich uzależnienie i niedojrzałość emocjonalną oraz problemy psychiczne – ocenia prokuratura.

Jest jeszcze Wojciech Z., znajomy Jana i Michała. Bierze i sam sprzedaje narkotyki nastolatkom. To nie są dzieci z patologicznych rodzin, od rodziców dostają regularnie kieszonkowe, którym płacą za prochy. Ale ci, co nie mają pieniędzy, muszą żebrać przed Galerią Krakowską. Jedną z metod zdobywania pieniędzy jest zbieranie „na bilet do tramwaju", inną – seks.

Gdy rodzice jednej z nastolatek wyjeżdżają na pewien czas z domu, Wojciech Z. organizuje u niej swoją imprezę urodzinową. Trwa przez kilka dni. Nastolatki sprzed Galerii Krakowskiej zrzucają się na prochy. Wojciech dorzuca morfinę i mefedron.

Czasami za wyżebrane pieniądze Wojciech Z. każe dzieciom kupować tabletki na katar. Robi im z nich „kota". „Kot" to uzyskiwany chałupniczą metodą efedron. W działaniu przypomina amfetaminę. Motywuje do działania, powoduje euforię, poprawia samoocenę, zmniejsza zapotrzebowanie na sen. Uzależnia psychiczne i fizyczne. Może prowadzić do zatrucia i objawiać się toksycznym zespołem parkinsonowskim. Przedawkowany powoduje zgon.

Prokuratura oskarża Michała J. o rozprowadzanie środków odurzających i nieumyślne spowodowanie śmierci Eli. Jana K. i Wojciecha Z. oraz powiązanego z nimi Michała P. – o udzielanie środków odurzających małoletnim i osobom dorosłym.

Pytanie, skąd Michał J. brał tyle leków i recept, bardzo długo pozostaje bez odpowiedzi. On i pozostali oskarżeni zmieniają zeznania, odwołują to, co wcześniej powiedzieli – składając to na karb złego stanu wskutek odstawienia opioidów – wzajemnie się obciążają. Michał J. opowiada, że potrzebował narkotyków dla siebie, potem, że ktoś go zmuszał do kupowania.

Nikt nie przyznaje się do celowego uzależniania młodych kobiet i dziewczyn.

NA TROPIE SZAJKI

Dopiero jesienią 2024 r. śledczy łączą wszystkie wątki. Okazuje się, że Ela i Ola nie są jedynymi śmiertelnymi ofiarami szaj-

eprasa.pl 5de63726af

czyk do sejfu

ki; kolejna kobieta umiera w mieszkaniu na krakowskim Kazimierzu. Badania wykazują, że przedawkowała leki.

W chwili śmierci w mieszkaniu jest Michał J. Znów tłumaczy, że potrzebuje leków ze względu na niepełnosprawność, by uśmierzyć ból. Policjantka z wydziału kryminalnego, która prowadzi to postępowanie, przypomina sobie o śmierciach sprzed lat. Aresztuje Michała J. i szuka źródła.

W styczniu 2025 r. w windzie jednego z krakowskich bloków policjanci znajdują ciało 19-latki. Sekcja wskazuje, że zmarła wskutek przedawkowania opioidów. Policja zatrzymuje 26-latka, który dostarczył jej leki, a później wyniósł ciało, kiedy się zorientował, że zmarła.

Pół roku później do szpitala młoda kobieta, która próbowała targnąć się na życie po zażyciu dużej dawki silnych leków psychotropowych. Policjanci zatrzymują 36-latka, który zaopatrywał ofiarę w leki.

Wszystkie te przypadki okazują się powiązane, bo zatrzymani kupowali narkotyki w tym samym miejscu. Tropy wiodą śledczych do grupy przestępczej, która wprowadza na rynek opioidy i leki psychotropowe poza oficjalnym obiegiem. Kluczową rolę odgrywa 58-letni lekarz z Dolnego Śląska.

– Liczba wystawianych przez niego recept była tak duża, że lekarz musiał się posługiwać numerami PESEL osób, które były nieświadome, że ich dane są wykorzystywane do przestępstwa – informuje policja. W całej Polsce zatrzymuje jeszcze siedem innych osób, które dzięki receptom od tego lekarza dostarczały leki dilerom albo same je rozprowadzały.

– Leki kupowały młode kobiety będące w kryzysie emocjonalnym. Szukając pomocy, trafiały w sidła przestępców, którzy nie tylko zaopatrywali je w substancje odurzające, ale też z uwagi na ich uzależnienie niejednokrotnie brutalnie wykorzystywali – uważają policjanci. – To nierzadko były dziewczyny z tzw. dobrych domów, wykształcone. Ale gdzieś po drodze się zgubiły. A to łatwy cel dla przestępców, którzy podpowiedzą pozornie łatwe rozwiązanie kłopotów: narkotyki – mówi krakowski śledczy znający sprawę.

MARZENIEM MEDYCYNA

Michał J. dostaje sześć lat więzienia za udzielanie narkotyków. Od ponad roku siedzi w areszcie, czeka na rozprawę apelacyjną. W krakowskim sądzie jest kolejny akt oskarżenia przeciwko niemu – tym razem w związku ze śmiercią młodej dziewczyny na Kazimierzu. Prokuratura oskarża go o nieudzielenie pomocy.

Jan K. swoje ostatnie słowa w procesie odczytuje z kartki: – Ćpanie doprowadziło mnie do stanu, że żyłem z dnia na dzień. W areszcie chciałem odebrać sobie życie, potem przyszła zmiana jak grom z jasnego nieba. Zrozumiałem, że muszę o siebie dbać. Zacząłem ćwiczyć, czytać książki. Chcę zerwać kontakty ze środowiskiem. Proszę o możliwość udowodnienia, że nie jest dla mnie za późno.

Wojciech Z: – Przede mną długa droga, chcę walczyć z tym uzależnieniem, podjąć pracę, naukę. Moim marzeniem jest medycyna. Mam nadzieję, że spełnię to marzenie.

Jan K. i Wojciech Z. dobrowolnie poddają się karze za udzielanie substancji odurzających. Pierwszemu sąd wymierza rok i dziesięć miesięcy więzienia, drugiemu – trzy lata i dziesięć miesięcy. Policjanci są jednak przekonani, że to nie koniec śledztwa i zatrzymań.

Już po wyroku do sądu w Krakowie przychodzi mail. Mężczyzna, który go przysłał, prosi o odpis wyroku Wojciecha Z. Pisze, że jest ojcem jednej z nastolatek, ofiar Wojciecha Z. i że córka po przesłuchaniu na policji chciała odebrać sobie życie.

„Zostałem obwiniony o to, że ja byłem tego przyczyną, bo miałem mieć zbyt wygórowane oczekiwania co do jej ocen, córka miała załamanie nerwowe i musiała uciekać. To kompletna bzdura. Tę bajkę wymyślił Wojciech Z., by spotykać się z córką. Uwierzyła w nią nawet matka mojej córki i sama woziła go do niej. Moje protesty były odbierane jako ingerencja w wolność matki i córki. Proszę o odpis wyroku, bo do dziś jestem obwiniany za tę smutną historię" – pisze w dramatycznym mailu. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraków/34432909

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 8 maja 2026 r.

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Cegielniana" wraz z niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z 2025 r. poz. 1940, 1881, 1535), a także w związku z uchwałą nr CXXIII/3343/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 22 listopada 2023 r.

zawiadamiam

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Cegielniana"** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz z niezbędną dokumentacją.

Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Konsultacje społeczne do projektu planu wraz z niezbędną dokumentacją zostaną przeprowadzone w dniach **od 8 maja do 9 czerwca 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach:

– **wtorki, środy, czwartki i piątki 8.00-15.00 (z wyjątkiem 4 czerwca 2026r.),**

– **w poniedziałki 10.00-18.00;**

wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: *bp.umk@um.krakow.pl* lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;

- składanie uwag;
- zamieszczenie projektu planu „Cegielniana" na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *PLANY SPORZĄDZANE).*

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego obszaru „Cegielniana", zostanie przeprowadzone w dniu **2 czerwca 2026 r**., w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **sala Dietla**, początek o **godz. 16:30**.

W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć *online,* tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce *ZAPROSZENIA* pod adresem: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Dodatkowe spotkanie otwarte na temat projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „**Cegielniana**" odbędzie się w Dzielnicy IX Łagiewniki-Borek Fałęcki w dniu **19 maja 2026 r.** w Klubie „Borsuczek," przy ul. Borsuczej 12, o godzinie 17:00.

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu planu miejscowego. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 9 czerwca 2026 r.** – **wyłącznie na formularzu urzędowym** – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *WZORY)*. Można go przesłać poprzez e – doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich*

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: *uwagi-bp@um.krakow.pl*

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej).

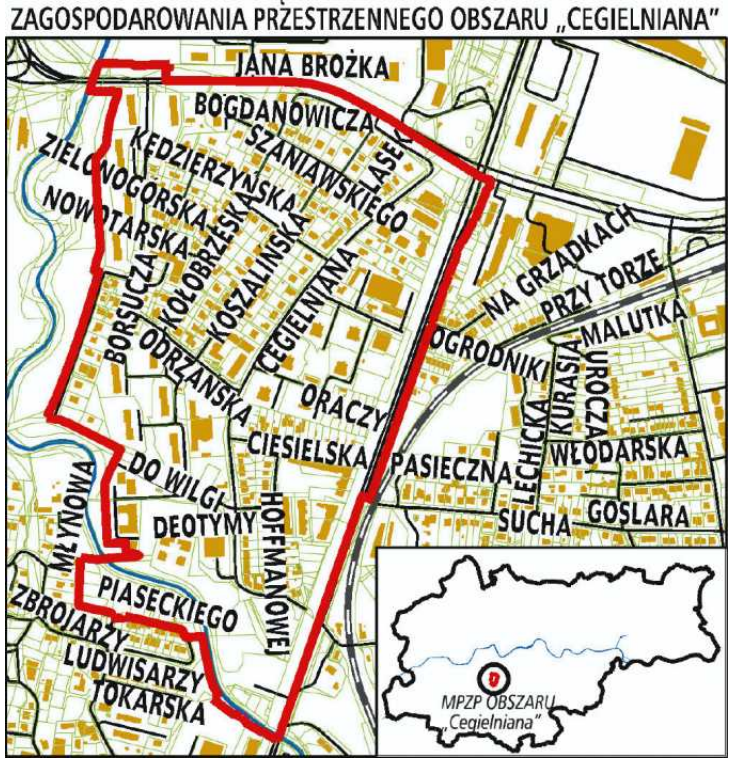
UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

1. *Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.*
2. *Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.*
3. *Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.*
4. *Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.*
5. *Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
6. *Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.*
7. *Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*
8. *Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.*

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

GRANICE SPORZĄDZANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU „CEGIELNIANA"

1KR

eprasa.pl 5de63726af

Zmiany na lotnisku

Nowy system nawigacyjny, bramki i sale modlitw

Do dyspozycji pasażerów oddano nowy terminal z sześcioma bramkami i ekumenicznymi salami modlitw – osobnymi dla mężczyzn i kobiet. Tego samego dnia wojewoda małopolski zgodził się na wymianę systemu ILS na nowy. Wszystko wskazuje na to, że tej zimy Kraków Airport przyjmie więcej samolotów w trudnych warunkach.

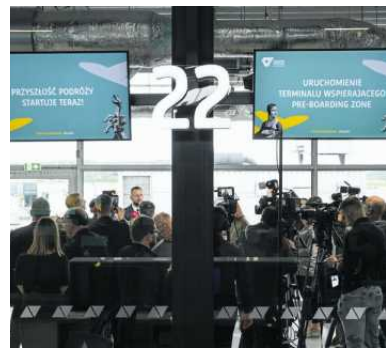
Milena Kuchnia

Przekazuję finalny dokument, dając zielone światło do realizacji zadania. Mam świadomość, jak bardzo ta inwestycja wpłynie nie tylko na rozwój lotniska, ale przede wszystkim na komfort korzystających z niego pasażerów – mówił w czwartek 30 kwietnia wojewoda małopolski Krzysztof Jan Klęczar.

Tym samym wyraził zgodę na budowę nowego systemu ILS (*Instrumental Landing System*). To radiowy system nawigacyjny, który pomaga pilotom lądować w trudnych warunkach – precyzyjnie utrzymać się w ścieżce schodzenia do lądowania i w pasie na lotnisku.

System nawigacyjny ILS

Mimo że Kraków-Balice to drugie lotnisko w Polsce pod względem liczby obsługiwanych pasażerów, wciąż ma pierwszą kategorię ILS. Katowice i Rzeszów – drugą, dlatego podczas mgły są w stanie przyjmować samoloty, które krążą nad Krakowem.

• **30 kwietnia oddano do użytku pasażerów nowy tymczasowy terminal. To w sumie sześć bramek odpraw pasażerów** FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Nowy ILS wciąż będzie systemem pierwszej kategorii, ale – jako że jest nowocześniejszy – pozwoli na przyjmowanie większej liczby lądowań w trudnych warunkach. Obecny ILS działa na lotnisku aż od 23 lat. Wymiana rozpocznie się 4 maja i planowo ma się zakończyć 1 października.

Wtedy Kraków Airport będzie się starał o podniesienie kategorii lotniska. Jak szacują władze lotniska, nastąpi to mniej więcej w pierwszym kwartale 2027 roku. Taka zmiana pozwoliłaby na lądowania ok. 80 proc. samolotów, które minionej zimy zostały przekierowane na inne lotniska.

– Rozpoczęliśmy już przygotowywanie infrastruktury lotniska i niebawem zaczniemy proces certyfikacji. Wierzymy, że uda się to doprowadzić do pozytywnego finału – mówił Łukasz Strutyński, prezes Kraków Airport.

Na czym polega problem?

Podczas lądowania w trudnych warunkach liczy się przede wszystkim gęstość rozstawienia świateł, które oznaczają pas. Powinny być ustawione co najmniej co 15 m, a w Krakowie są co 30 m. Oświetlenia nie da się tak po prostu dołożyć. Krakowska droga startowa ma swoje lata i każda ingerencja w jej stan jest ryzykowna. Dla lotniska istniały więc dwie możliwości – albo generalny remont obecnego pasa, albo wybudowanie całkiem nowego obok. Pierwsza z nich oznaczałaby zamknięcie lotniska na mniej więcej 3 miesiące. Druga odbywałaby się obok, a więc nie wymagałaby przerwy w lotach.

Władze lotniska od lat starają się o możliwość wybudowania nowego pasa. Zdobyły już serię pozwoleń, m.in. od Wód Polskich czy Małopolskiego Inspektoratu Sanitarnego. Po latach postępowań pozytywną decyzję środowiskową wydała także Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie. Teraz zezwolenie na budowę musi wydać Małopolski Urząd Wojewódzki – ten sam, który zezwolił dziś na nowy ILS.

Nowy terminal

30 kwietnia oddano do użytku pasażerów także nowy, tymczasowy terminal. To w sumie sześć bramek odpraw pasażerów, popularnie zwanych gate'ami, z 632 fotelami, punkty komercyjne i lokale gastronomiczne, a także udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami. Nowością są ekumeniczne sale modlitw – osobne dla kobiet i mężczyzn. Ze względu na rosnącą liczbę turystów z Bliskiego Wschodu w toaletach na parterze zamontowano myjki do stóp, ważne dla nich ze względów religijnych.

– Nadążacie za potrzebami wszystkich, którzy chcą przylecieć do Krakowa, Małopolski i Polski korzystając z tego lotniska (...). To jest najbardziej dynamicznie rozwijające się lotnisko w tej klasie w Europie – chwalił port minister obrony narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz, który przyjechał na uroczystość otwarcia terminalu.

Terminal wybudowano w miejscu dawnych magazynów cargo. Będzie przeznaczony dla podróżujących poza Strefę Schengen.

– To inwestycja, która pozwoli w całej strefie odlotów komfortowo obsłużyć w ciągu godziny 2700 pasażerów, podczas gdy do tej pory było to 1800 pasażerów. W sumie w ciągu roku Terminal Wspierający pozwoli nam zwiększyć przepustowość lotniska co najmniej o 2 mln pasażerów odlatujących z Krakowa – mówi prezes Strutyński.

Nowo otwarty obiekt to tylko tymczasowe rozwiązanie. Docelowo lotnisko planuje budowę całkiem nowego, dużego terminalu, który pozwoli obsłużyć do 20 milionów pasażerów rocznie. Według planów ma zostać oddany do użytku w 2031 roku. ● 1KR

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraków/34432844

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
OGŁOSZENIE z dnia 8 maja 2026 r.
o ponownym wyłożeniu do publicznego wglądu części projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Bobrzyńskiego" wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2026 **r. poz.** 538), art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688 ze zm.) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), a także w związku z uchwałą Nr XCII/2504/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 lipca 2022 r.

zawiadamiam

o ponownym wyłożeniu do publicznego wglądu części projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Bobrzyńskiego"** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją w związku z rozpatrzeniem uwag złożonych do projektu planu w czasie jego wyłożenia do publicznego wglądu. Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Projekt planu (w zakresie objętym wyłożeniem) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją udostępniony zostanie do publicznego wglądu w dniach **od 18 maja do 16 czerwca 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godz. 8:00-15:00 (z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt); wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: bp.umk@um.krakow.pl lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;
- zamieszczenie projektu planu **„Bobrzyńskiego**" wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce *PLANY SPORZĄDZANE).*

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu miejscowego obszaru **„Bobrzyńskiego"**, zostanie przeprowadzona w dniu **28 maja 2026 r.**, w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **sala Dietla**, początek o **godz. 15:30**.

Będzie możliwość uczestnictwa w dyskusji publicznej *online*, tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie wygenerowany i umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce *ZAPROSZENIA* pod adresem: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne

Każdy ma prawo złożenia uwag do projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 30 czerwca 2026** r. – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Uwagi można wnosić w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poprzez e-doręczenia, pocztę elektroniczną lub formularz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce WZORY). Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online.

LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich*

W przypadku poczty elektronicznej – maile należy kierować na adres: uwagi-bp@um.krakow.pl.

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie pisma z uwagą/formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa lub – w przypadku ograniczeń w bezpośredniej obsłudze klienta – wrzucenie do odpowiedniego pojemnika umieszczonego w pobliżu wejścia do budynku UMK,
- wysłanie drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonej dyskusji publicznej.

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Wykładana do publicznego wglądu część projektu obejmuje zmiany w Tekście Planu i na Rysunku Planu wyróżnione kolorem w przedmiocie:

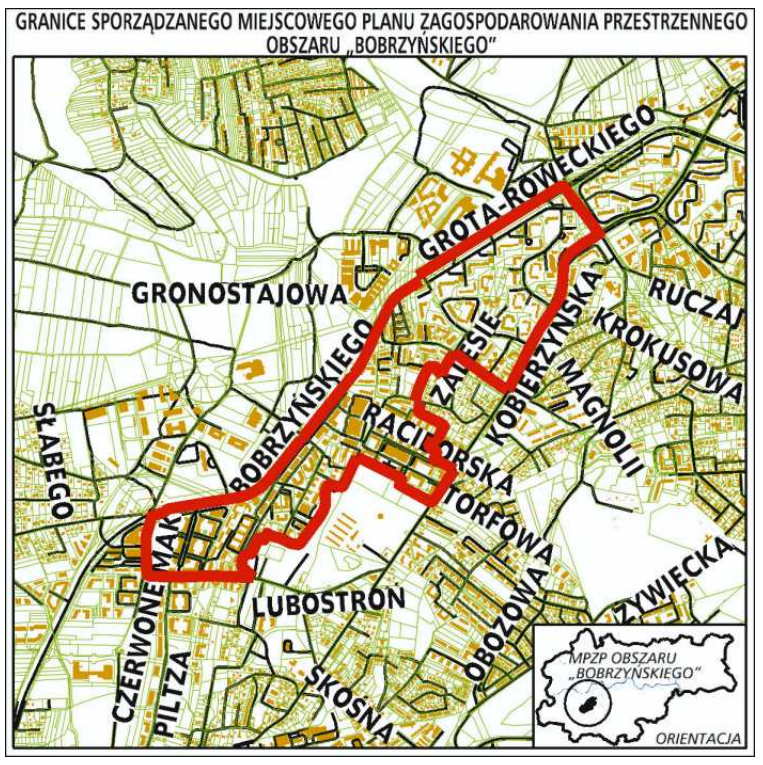
1. ***zmiany klasy przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (1MN-MW) na teren usług (9U) wraz z* ustaleniami;**
2. ***zmiany klasy przeznaczenia terenu drogi dojazdowej (4KDD) na teren komunikacji drogowej wewnętrznej (8KR) wraz z ustaleniami;***
3. ***usunięcia nieprzekraczalnej linii zabudowy w terenie 9U od strony terenu komunikacji drogowej wewnętrznej 8KR;***
4. ***zmiany przebiegu nieprzekraczalnej linii zabudowy w terenach 28MW i 29MW.***

W związku z wprowadzeniem powyższych zmian, w Tekście Planu oraz na Rysunku Planu dokonano stosownych korekt redakcyjnych.

Informuję, że:

1. *Złożenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.*
2. *Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.*
3. *Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.*
4. *Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.*
5. *Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
6. *Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.*
7. *Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*
8. *Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.*

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa w terminie 21 dni od dnia upływu terminu ich składania. Rozpatrzenie następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne

eprasa.pl 5de63726af

Tatry

Bóbr pływa na krze po Morskim Oku

Bobry pojawiają się coraz wyżej po obu stronach tatrzańskiej granicy.

Bartłomiej Kuraś

Bobry w Tatrach od pięciu lat zadziwiają przyrodników. Nad Morskim Okiem jednego z nich pierwsi – pod koniec sierpnia 2021 roku – wypatrzyli pracownicy miejscowego schroniska i turyści. Na początku września jego obecność w tym rejonie gór, na wysokości ok. 1400 m n.p.m., potwierdzili pracownicy Tatrzańskiego Parku Narodowego. To już wtedy była sensacja przyrodnicza. Bobry wcześniej pojawiały się w Tatrach, ale niżej. Między innymi w okolicach Łysej Polany.

Początkowo przyrodnicy TPN sądzili, że to jednorazowa wyprawa bobra nad Morskie Oko. Jednak jesienią okazało się, że zwierzę zadomawia się nad tym największym tatrzańskim jeziorem. Bóbr przebywał w okolicach Czarnostawiańskiej Siklawy – tam, gdzie rozpoczyna się podejście nad Czarny Staw pod Rysami. Bardzo możliwe, że i ten zbiornik odwiedził. Następnie, w październiku, przeniósł się na inną stronę jeziora – w rejon Dwoistej Siklawy.

Bóbr pływa wśród kier

Nad Morskie Oko dotarły kolejne bobry. Wydeptały własną ścieżkę przecinającą popularną drogę nad tatrzańskie jezioro. Ścinają gałęzie w okolicy szlaku powyżej polany Palenica i transportują je w kierunku swojego żeremia.

Jednego z nich w ostatnich dniach udało się sfilmować turystce, która przekazała, że bóbr, pływając, wdrapywał się na lodowe kry. Nagranie udostępnił Tatrzański Park Narodowy. Widać na nim, że bóbr pływa w towarzystwie kaczek krzyżówek.

– W ciągu dnia najczęściej pozostaje w swojej kryjówce. W spokojne, wiosenne dni może żerować na powierzchni, szczególnie tuż po zimie, jednak obserwacje takie jak ta należą do wyjątkowych. Naturalnym czasem aktywności tych zwierząt jest noc – podał w komunikacie Tatrzański Park Narodowy.

Długa zima w Tatrach spowodowała, że lodowa kra wciąż utrzymuje się na tafli Morskiego Oka – największego tatrzańskiego jeziora.

W przeszłości lód na Morskim Oku występował aż do lipca. Józef Szaflarski – geograf, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego – prowadził obserwacje grubości lodu na zbiornikach wodnych w Tatrach już w latach 1931-1939. Doszedł wtedy do wniosku, że „zamarzanie większych jezior tatrzańskich następuje w październiku i listopadzie, odmarzanie na mniejszych wysokościach zaczyna się w kwietniu, na większych przeciąga się do czerwca, a czasem nawet lipca i dłużej”.

Krótsze zimy zachęcają

O lodzie w lipcu na Morskim Oku musimy już zapomnieć.

Trójka naukowców: Adam Choiński, Leszek Kolendowicz i Joanna Pociask-Karteczka, na konferencję „Przyroda Tatrzańskiego Parku Narodowego a człowiek” przygotowała pracę „Zjawiska lodowe na Morskim Oku w latach 1971-2010 i ich związek z temperaturą powietrza oraz cyrkulacją atmosferyczną”.

Naukowcy w swojej pracy piszą: „W Tatrach udało się znaleźć wyraźne skutki zmian klimatu. Zmiany parametrów pokrywy lodowej na Morskim Oku wskazują na ocieplenie klimatu – zwłaszcza w odniesieniu do chłodnej pory roku”. Bardzo silne ocieplenie zaobserwowano w odniesieniu do dwóch ostatnich miesięcy półrocza zimowego, tj. kwietnia i maja, kiedy odbywa się topnienie pokrywy lodowej.

To właśnie ocieplenie powoduje, że bobry zaczęły się pojawiać nad Morskim Okiem.

Są jednymi z największych gryzoni Europy. Zamieszkują okolice rzek, potoków i jezior, gdzie tworzą rozlewiska sprzyjające ich bytowaniu. Żywią się roślinami. Ich tamy i systemy wodne wpływają na retencję wód i bioróżnorodność ekosystemów.

Tatrzańska populacja bobrów jest stosunkowo niewielka, liczy kilkadziesiąt osobników. W całej Polsce szacowana jest na blisko 150 tysięcy osobników, w XXI wieku zwiększyła się dziesięciokrotnie.

wyborcza.pl

• **Więcej czytaj na krakow.wyborcza.pl**

Bóbr alpinista

ok. 1400

M N.P.M.

• **Na takiej wysokości w 2021 r. odnotowano w Tatrach obecność bobra**

1 KR

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraków/34432900

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
OGŁOSZENIE z dnia 8 maja 2026 r.

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Mydlniki-Wapiennik” wraz z niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z 2025 r. poz. 1940, 1881, 1535), a także w związku z uchwałą nr XXIV/557/25 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 kwietnia 2025 r.

zawiadamiam

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Mydlniki-Wapiennik”** wraz z niezbędną dokumentacją. W związku z uzgodnieniem odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko nie jest wymagana.

Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Konsultacje społeczne do projektu planu wraz z niezbędną dokumentacją zostaną przeprowadzone w dniach **od 8 maja do 9 czerwca 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach:

– **wtorki, środy, czwartki i piątki 8.00-15.00 (z wyjątkiem 4 czerwca 2026r.),**

– **w poniedziałki 10.00-18.00;**

wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: *bp.umk@um.krakow.pl* lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;

- składanie uwag;
- zamieszczenie projektu planu „Mydlniki-Wapiennik” na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *PLANY SPORZĄDZANE).*

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego obszaru „Mydlniki-Wapiennik”, zostanie przeprowadzone w dniu **2 czerwca 2026 r**., w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **sala Dietla**, początek o **godz. 15:30**.

W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć *online,* tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce *ZAPROSZENIA* pod adresem: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Dodatkowe spotkanie otwarte na temat projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „**Mydlniki-Wapiennik**” odbędzie się w Dzielnicy VI Bronowice w dniu **21 maja 2026 r.** w Szkole Podstawowej nr 138, przy ul. Kazimierza Wierzyńskiego 3, o godzinie 17:00.

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu planu miejscowego. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 9 czerwca 2026 r.** – **wyłącznie na formularzu urzędowym** – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *WZORY)*. Można go przesłać poprzez e – doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich*

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: *uwagi-bp@um.krakow.pl*

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej).

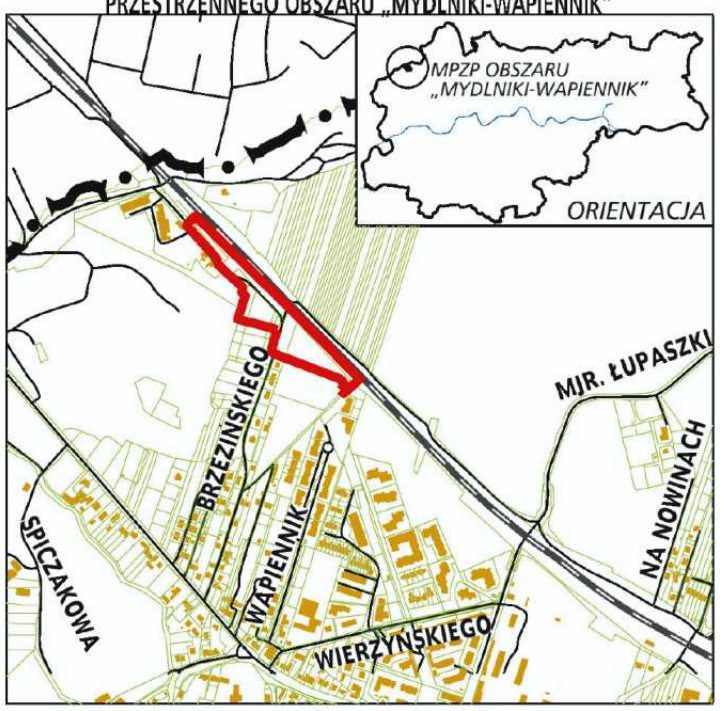
UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

1. *Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.*
2. *Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.*
3. *Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.*
4. *Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.*
5. *Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
6. *Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.*
7. *Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*
8. *Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.*

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

GRANICE SPORZĄDZANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU „MYDLNIKI-WAPIENNIK”

eprasa.pl 5de63726af

30 lat wielkich inwestycji

Łączenie żywiołów

Mija 30 lat od powstania Krakowskiego Holdingu Komunalnego. W jakich okolicznościach powstawał? Kto go utworzył? Jakie korzyści holding przyniósł miastu?

Grzegorz Nurek

W maju 2021 r. 25 inicjatorów Krakowskiego Holdingu Komunalnego SA posadziło w Nowej Hucie Przyszłości 25 dębów, upamiętniając ćwierćwiecze działalności spółki. Drzewa posadzili m.in. prezydenci Krakowa, radni, obecni i dawni prezesi spółek tworzących KHK. Wśród nich m.in.: Józef Lassota, Tadeusz Trzmiel, Krzysztof Pakoński, Stanisław Kuta, Małgorzata Marcińska, Stanisław Bisztyga, Tadeusz Freisler, Bogusław Kośmider, Tadeusz Tatara. Powołanie holdingu spółek samorządowych z początkiem lat 90. było przedsięwzięciem ponadpartyjnym i unikatowym na skalę kraju.

Dzięki utworzeniu w 1996 r. spółki KHK i grupy kapitałowej, w skład której weszły KHK i Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, w ciągu pierwszych 25 lat udało się wygenerować oszczędności podatkowe na ponad 112 mln zł, które przeznaczono na miejskie inwestycje.

INFRASTRUKTURA W ZAPAŚCI

Przed krakowskimi samorządowcami stały gigantyczne wyzwania modernizacyjne. Tak to wspomina Tadeusz Trzmiel, przez dwie kadencje wiceprzewodniczący Komisji Infrastruktury Komunalnej RMK: „Wysoki odsetek gospodarstw domowych pozbawionych dostępu do podstawowej, zdawałoby się, infrastruktury komunalnej w postaci sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, nakładający się na to niewystarczający standard dysponującej wyeksploatowanym taborem komunikacji miejskiej czy stojąca przed potrzebą całkowitej przebudowy sieć ciepłownicza – to wszystko wymagało ogromnych nakładów przy jednoczesnym braku stabilizacji podatkowej wynikającej z trwających nadal zmian systemowych”.

Innymi słowy, infrastruktura wymagała remontów, a pieniędzy w miejskiej kasie brakowało.

Tadeusz Trzmiel wspomina: „W 1994 r. po raz pierwszy wystartowałem w wyborach samorządowych. Kiedy zdobyłem mandat radnego drugiej kadencji, powierzono mi funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Infrastruktury Komunalnej, której przewodniczył prof. Stanisław Kuta. Ówczesny przewodniczący Rady Miasta Krakowa Stanisław Handzlik uznał ten podział funkcji w komisji za niemożliwy, twierdząc, że nie da się połączyć wody z ogniem, bowiem profesor reprezentował Akcję Wyborczą Solidarność, a ja Sojusz Lewicy Demokratycznej”. A jednak udało się połączyć te dwa żywioły. Jak tłumaczy, celem nadrzędnym był rozwój miasta oraz podniesienie standardu życia Krakowian.

Nagminnie zdarzały się awarie sieci wodociągowo-kanalizacyjnej i ciepłowniczej. Związki zawodowe poszczególnych spółek zadawały pytania, zgłaszały zastrzeżenia i wątpliwości co do idei powołania holdingu. Za to ówczesny prezydent Krakowa Józef Lassota pomysł popierał.

Do pomysłu powołania holdingu miejskich spółek komunalnych trzeba było też przekonać większość z 75 radnych reprezentujących różne opcje polityczne. Tak się stało ostatecznie po wielu dyskusjach. Rada Miasta uchwałą z 10 lipca 1996 r. powołała do życia KHK, spółkę akcyjną.

WZOREM NIEMIECKIE SPÓŁKI

Wspomina Bogusław Kośmider, współtwórca i prezes Krakowskiego Holdingu Komunalnego: – W 1994 r. jako kandydat na miejskiego radnego szedłem do wyborów z pomysłem, by w Krakowie stworzyć taką firmę komunalną, która odpowiadałaby za działalność strategicznych miejskich spółek. Miała być wzorowana na stadtwerkach, czyli rozwiązaniach sprawdzonych, a znanych mi z miast austriackich i niemieckich. Współpracowałem wtedy z radnymi Tadeuszem Trzmielem i Stanisławem Kutą oraz wiceprezydentem Krzysztofem Pakońskim. Po 2,5 roku przygotowań Rada Miasta Krakowa przyjęła uchwałę o powstaniu Krakowskiego Holdingu Komunalnego, który nieco później uzyskał status podatkowej grupy kapitałowej.

Co stało się kluczem do sukcesu, czyli przyniosło oszczędności podatkowe i pozwoliło wypracowywać środki na inwestycje? W 1995 r. pojawiła się prawna możliwość utworzenia podatkowej grupy kapitałowej, grupa zaczęła działać dwa lata później.

Marek Jaglarz związany najpierw z MPEC, a następnie z Krakowskim Holdingiem Komunalnym, wspomina: „Po dogłębnych analizach prowadzonych w gronie specjalistów oraz radnych i członków zarządu miasta zapadła decyzja o utworzeniu holdingu, do którego wniesiono akcje trzech spółek: Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej, Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji oraz Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego. Dwie pierwsze generowały dochód, trzecia przynosiła straty, chodziło więc o taką kompensatę, by te dwie były mniej obciążone finansowo, a trzecia niedochodowa generowała mniejszą stratę. Zaoszczędzone na podatku pieniądze zostawały w Krakowie”.

WYMIANA TABORU

MPK miało za małe przychody na nowe inwestycje. Pieniądze na ten cel mogły pochodzić z podatku zaoszczędzonego przez inne spółki miejskie. Z czasem udawało się pozyskiwać także fundusze z innych źródeł.

• **Ekospalarnia powstała w połowie 2016 roku i stała się jednym z najważniejszych elementów systemu gospodarki odpadami** FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Na przykład MPEC w latach 1994-99 było największym beneficjentem polsko-amerykańskiego Programu Redukcji Niskiej Emisji. Wiele przedsięwzięć dofinansował amerykański Departament Energetyki. Pojawiały się kredyty z Banku Światowego, fundusze przedakcesyjne z Unii Europejskiej. Jednak prawdziwym „game changerem” było wstąpienie 1 maja 2004 r. Polski do Unii Europejskiej i napływ w kolejnych latach także do Krakowa (także na inwestycje KHK) znacznych pieniędzy z Funduszu Spójności.

W 1994 r. Kraków kupił pierwszy autobus niskopodłogowy. Rok później rozpoczęto budowę pierwszego odcinka linii szybkiego tramwaju oraz tunelu pod dworcem kolejowym. W latach 1996-99 zakupiono blisko 200 autobusów oraz pierwsze dwa niskopodłogowe wagony tramwajowe NGT6. W 2003 r. Kraków zyskał 12 niskopodłogowych tramwajów, rok później 50 nowoczesnych autobusów. Dziś po Krakowie jeżdżą tramwaje Bombardiery i Krakowiaki, elektryczne autobusy Solarisy, na podmiejskich trasach małe i zwrotne Karsany.

W latach 1999-2002 suma zatrzymanego w grupie kapitałowej podatku dochodowego wyniosła już 34,5 mln zł. Połączenie potencjału spółek zaczęło przynosić realne korzyści. Dodatkowo w latach 1997-2013 udało się uzyskać z funduszy europejskich miliard złotych. Wreszcie pojawiły się konkretne środki na inwestycje.

BUDOWA EKOSPALARNI

W 1999 r. otwarto oczyszczalnię ścieków Kujawy. Miliardy złotych zostały przeznaczone na modernizację i rozbudowę infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. W 2002 r. zlikwidowano ostatnią należącą do MPEC dużą kotłownię osiedlową opalaną węglem przy ul. Lindego. Coraz więcej osiedli przyłączano do miejskiej sieci ciepłowniczej.

W 2008 r. Rada Miasta Krakowa powierzyła holdingowi zaprojektowanie, budowę i eksploatację ekospalarni. Powstała w połowie 2016 r. i stała się jednym z najważniejszych elementów systemu gospodarki odpadami. Była to najdroższa inwestycja w mieście wybudowana ze środków europejskich, w rekordowym czasie dwóch lat przez koreańską firmę POSCO, która wygrała przetarg. Inwestycja rozwiązała problem przepełnionego wysypiska w Baryczy. Zakład jest ekologiczny i czysty; rocznie zwiedza go 10 tys. osób.

1 stycznia 2018 r. rozpoczęła działalność nowa podatkowa grupa kapitałowa. Umowę o jej utworzeniu podpisały spółki wchodzące w skład grupy kapitałowej Krakowski Holding Komunalny, a więc: Krakowski Holding Komunalny, Agencja Rozwoju Miasta, Arena Kraków, Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. ●

Korzystałem z „Dla mieszkańców, dla miasta. 25 lat Krakowskiego Holdingu Komunalnego SA”, Kraków 2021

OGŁOSZENIE Kraj/34426704

30 lat wielkich inwestycji

ORGANIZATOR Gazeta Wyborcza

REKLAMA PARTNERZY Kraków Airport im. Jana Pawła II · 30 lat KHK · 10 lat Ekospalarnia Kraków · Krakowski Park Technologiczny · 30 lat Targi w Krakowie

1KR

eprasa.pl 5de63726af

Miasto a ekologia

Czy da się żyć „zielono” w Krakowie?

FOT. JAKUB PORZYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Ekologia w mieście to nie tylko segregacja śmieci. To transport, mieszkanie, zieleń i dostępność wyborów. Sprawdzamy, co w Krakowie ułatwia „zielone” życie, a co wciąż je utrudnia.

Małgorzata Skowrońska

Ekologiczne życie długo było kojarzone z ucieczką: z miasta na wieś, do domu z ogródkiem, do własnej studni i kompostownika. Miasto – zagęszczone, hałaśliwe, zabetonowane – wydawało się zaprzeczeniem zielonego stylu życia. Tymczasem to właśnie miasta są dziś miejscem, w którym rozstrzygają się najważniejsze spory o przyszłość środowiska. I to one mogą decydować, czy ekologiczne życie jest realnym wyborem, czy tylko hasłem z raportów.

Kraków jest tu dobrym przykładem. Miasto z trudną historią smogu, gwałtownym rozwojem, presją turystyczną i mieszkaniową, ale też z coraz większą świadomością mieszkańców i wypracowanymi narzędziami zmian. Pytanie nie brzmi więc, czy w Krakowie da się żyć ekologicznie, lecz: na jakich warunkach, z jakimi ograniczeniami i dla kogo.

POWIETRZE: WSPÓLNY SUKCES

Jeszcze kilka lat temu zimowy Kraków był symbolem dekad zaniechań. Dziś miasto ma za sobą rewolucję: zakaz palenia węglem i drewnem przyniósł poprawę jakości powietrza. Dla wielu mieszkańców był to pierwszy moment, gdy zobaczyli, że systemowe decyzje naprawdę działają.

Jednocześnie zniknięcie dymiących kominów nie zakończyło problemu. Źródłem zanieczyszczeń stał się transport – spaliny, pyły komunikacyjne, korki. Nawet najbardziej ekologiczny styl życia rozbija się tu o zbiorową infrastrukturę. Można nie mieć samochodu, korzystać z komunikacji miejskiej, chodzić pieszo – a i tak żyć w mieście, które generuje zanieczyszczenia niezależnie od indywidualnych wyborów.

To pierwszy paradoks miejskiej ekologii: efekty zależą od systemu, nie tylko od sumy dobrych decyzji.

Kraków ma jedną z najlepiej rozwiniętych sieci transportu publicznego w kraju. Tramwaje, autobusy aglomeracyjne, kolej – dla wielu mieszkańców to realna alternatywa dla auta. Ale mapa miasta nie jest jednolita. Tam, gdzie dojazd do pracy wymaga kilku przesiadek albo zaczyna się przed świtem, samochód przestaje być kaprysem, a staje się koniecznością.

Rower? Dla jednych codzienność, dla innych ryzyko. Infrastruktura się poprawia, ale wciąż jest fragmentaryczna i nierówna. Ekologiczne życie w mieście okazuje się więc w dużej mierze zależne od kodu pocztowego. To nie tylko kwestia chęci, ale też dostępności.

MIESZKANIE: CICHO, CIEPŁO, WSPÓLNIE

Ekologiczne życie często kojarzy się z domem energooszczędnym. Tymczasem z perspektywy środowiskowej gęsta zabudowa, bloki podłączone do sieci ciepłowniczej i wspólne ściany bywają bardziej efektywne niż rozproszone osiedla pod miastem. Paradoksalnie to wielka płyta, po termomodernizacji, może być jednym z bardziej „zielonych” modeli zamieszkania.

Problem w tym, że ekologia budynków zależy od decyzji zbiorowych: wspólnot, spółdzielni, miasta. Indywidualna świadomość nie wystarczy, jeśli remonty się opóźniają, a procedury ciągną latami. W mieście ekologia zaczyna się nie w salonie, lecz na zebraniu mieszkańców.

Ekologiczne życie w mieście okazuje się w dużej mierze zależne od kodu pocztowego. To nie tylko kwestia chęci, ale też dostępności

Drzewa i parki przestały być dodatkiem. Dziś są kluczową infrastrukturą: obniżają temperaturę, zatrzymują wodę, poprawiają zdrowie psychiczne. W Krakowie walka o zieleń stała się elementem miejskiej tożsamości. Mieszkańcy protestują, piszą petycje, pilnują inwestycji.

Z jednej strony to dowód rosnącej świadomości, z drugiej – sygnał, że odpowiedzialność często spada na obywateli. Ekologiczne miasto nie powinno potrzebować nieustannych interwencji społecznych, by chronić podstawowe zasoby.

KONSUMPCJA: MIASTO JAKO POLE SPRZECZNOŚCI

Miasto ułatwia ekologiczne wybory: zakupy bez samochodu, second-handy, punkty napraw, biblioteki, kooperatywy spożywcze. Ale równocześnie intensyfikuje konsumpcję: promocje, aplikacje, szybkie jedzenie, wygodę jednorazowości.

Ekologiczne życie w mieście to codzienne negocjowanie czasu, pieniędzy i komfortu. To świadomość, że nie da się być „idealnym”, ale można być uważnym.

Segregacja śmieci, choć coraz powszechniejsza, pozostaje wyzwaniem systemowym: zmieniające się zasady, skomplikowane frakcje, brak miejsca w zabudowie wielorodzinnej. Woda z kranu jest dobrej jakości, a mimo to plastikowe butelki wciąż mają się dobrze. Jedzenie? Miasto oferuje wszystko, ale też sprzyja marnowaniu.

Najważniejsze pytanie brzmi: czy ekologiczne życie w mieście jest dostępne dla wszystkich. Dla części mieszkańców wybór bywa luksusem – droższa żywność, czas na dojazdy, możliwość rezygnacji z auta. Coraz wyraźniej widać, że miejska ekologia nie jest tylko stylem życia, lecz kwestią równości.

Kraków pokazuje, że ekologiczne życie w mieście jest możliwe – ale nigdy w pojedynkę. To gra zespołowa mieszkańców, instytucji i infrastruktury. Im lepiej zaprojektowane miasto, tym mniej heroizmu trzeba nam, mieszkańcom, w codziennych wyborach. ●

Nagroda Zielona Planeta Kraków

• To inicjatywa „Gazety Wyborczej”, która wyróżnia osoby, organizacje i działania realnie poprawiające jakość życia w mieście poprzez codzienne praktyki proekologiczne. Nagroda pokazuje, że miejską ekologię tworzą nie tylko strategie i uchwały, ale również lokalne inicjatywy i zaangażowanie mieszkańców.

• Ten projekt pokazuje, że „zielone” może oznaczać zarówno ochronę środowiska, jak i budowanie lepszego miasta do życia – bardziej uważnego, wspólnotowego, odpowiedzialnego i zdrowego.

• Nagroda będzie przyznawana w kategoriach: „Zielona przestrzeń”, „Zielony umysł”, „EKO-twórca biznesu”, „Generacja EKO”. Piątą kategorię zarezerwowaliśmy dla Czytelników. Ta kategoria powstała po to, by pokazać siłę oddolnych działań. Bo wiele ważnych zmian w Krakowie nie zaczyna się w instytucjach, lecz między ludźmi – na osiedlach, w parkach, w najbliższym otoczeniu. To często inicjatywy niewielkie, ale konsekwentne. Takie, które realnie wpływają na codzienne życie. Nagrody wręczymy 28 maja w Muzeum Manggha. Więcej informacji o nagrodzie na: krakow.wyborcza.pl.

OGŁOSZENIE

Kraków/34420178

Wybierz tych, którzy zmieniają miasto

Głosuj w plebiscycie na **krakow.wyborcza.pl**

ZIELONA PLANETA KRAKÓW

REKLAMA

PARTNER GŁÓWNY Kraków

PARTNERZY

WODOCIĄGI Miasta Krakowa
125 lat! Jesteśmy z Wami. Każdego dnia.

Łukasiewicz Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych

wfosigw wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej w krakowie

muzeum manggha

1 KR

eprasa.pl 5de63726af

Seniorzy zdecydowali, co lubią

Studia i wypad za miasto

Rekrutacja trwała minutę. Szczęściarze, którym się udało, najliczniej zapisali się na historię sztuki. Jagielloński Uniwersytet Trzeciego Wieku wygrał w naszym plebiscycie „Co seniorzy lubią najbardziej?".

Olga Szpunar

• **Około 20 procent populacji Małopolski to osoby powyżej 65. roku życia**
FOT. ONEINCHPUNCH

Są rzeczy, które pozostają niezmienne, i jedną z nich jest nasza radość z tego, jakich mamy studentów. Zaangażowanych, ciekawych świata, otwartych na ludzi i nowe doświadczenia. Takich, którzy rozumieją, że nauka nie kończy się nigdy, że rozwój to droga, którą warto iść przez całe życie. To dzięki Wam to miejsce ma sens" – czytam na założonej na Facebooku stronie Jagiellońskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

REKORDOWA LICZBA STUDENTÓW

Podczas ostatniej inauguracji roku akademickiego Jagiellońskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku rektor UJ Piotr Jedynak powiedział: – Uniwersytet to wspólnota pokoleń.

Najstarsze pokolenie studentów (w wieku 60 plus) dopisało w tym roku jak nigdy wcześniej. W październiku studia na JUTW rozpoczęło 919 słuchaczy (200 osób znalazło się na liście rezerwowej).

Obecnie studentów jest 931. Uniwersytet przygotował dla nich cztery kierunki studiów, 17 fakultetów oraz zajęcia z pięciu języków obcych. Największym powodzeniem wśród seniorów cieszy się Historia Sztuki. Pozostałe kierunki to: Orientalistyka i Chiny, Historia i Kultura Krakowa, oraz Religioznawstwo. To ostatnie w przyszłym roku zostanie zastąpione Politologią. – Już słyszę, że ta propozycja budzi wśród seniorów ogromne zainteresowanie – zdradza profesor Dorota Gieraszewski, dyrektorka JUTW.

Podkreśla jednocześnie, że edukacja na Uniwersytecie to nie wszystko: – Równie ważna jak rozwój intelektualny jest integracja społeczna i przeciwdziałanie izolacji osób starszych. Ważne jest też umacnianie solidarności międzypokoleniowej i dialog pomiędzy pokoleniami, co pozwala na lepsze wykorzystanie kapitału intelektualnego seniorów – opowiada.

To właśnie Jagielloński Uniwersytet Trzeciego Wieku wygrał w naszym plebiscycie Supermiast i Superregionów, w którym czytelnicy wybierali najlepsze pomysły i praktyki wspierające seniorów, ułatwiające im życie i zapobiegające ich wykluczeniu.

„TWÓRCZY LOCKDOWN"

Pierwszy na świecie Uniwersytet Trzeciego Wieku powstał we Francji w 1973 roku. JUTW zainaugurował swoją działalność dziewięć lat później. Inicjatorami jego utworzenia byli profesor Maria Einhorn-Susułowska, lekarka, twórczyni psychologii klinicznej na UJ, oraz profesor Józef Kocemba, lekarz, specjalista z zakresu chorób wewnętrznych, kardiologii i geriatrii.

Rzecznik UJ Marcin Kubat przypomina, że Uniwersytet nie przerwał kształcenia nawet w okresie pandemii, a przejście na tryb zdalny potraktował jako okazję do rozwinięcia kompetencji cyfrowych seniorów. Ówczesna dyrektorka JUTW, Ewa Piłat, nazwała ten czas „twórczym lockdownem".

Jego kadrę stanowią utytułowani profesorowie, młodzi pracownicy nauki i doktoranci. Z oferowanych zajęć skorzystało w sumie kilkanaście tysięcy studentów-seniorów. „Czynniki demograficzne (starzenie się społeczeństw) i administracyjne (tendencja do obniżania wieku emerytalnego) mogą przyczynić się do jeszcze większego wzrostu atrakcyjności i popularności tego rodzaju ośrodków w Europie i Polsce" – czytam w komunikacie przesłanym przez UJ.

Jak mówi Marcin Kubat, w tym roku rekrutacja na JUTW trwała zaledwie... minutę. Odbywała się online i wygrywał ten, kto szybszy (by zostać studentem-seniorem trzeba mieć minimum 60 lat). Czesne wynosi ok. 200 zł za semestr. Studia finansowane są przez UJ oraz z zewnętrznych grantów. Jeden kierunek trwa rok. Senior może być studentem w sumie trzy lata.

MASAŻ Z KULIGIEM

82-letnia seniorka Ewa Rudolf (nie jest studentką JUTW, ale kończy właśnie studia aktorskie, przed siedemdziesiątką zdobyła Kilimandżaro, tańczyła taniec brzucha, a teraz jej miłością jest flamenco) mówiła „Wyborczej": – W kółko słyszę pytanie: jak ci się chce? I to jest nie do wytrzymania. A należałoby pytać starsze osoby, które nic nie robią: dlaczego nic wam się nie chce? One oczywiście mają do tego prawo, ale problem w tym, że większość tych osób jest nieszczęśliwa i za swoje nieszczęście obwinia cały świat: złych lekarzy, złego Tuska, złe dzieci. Myślę, że to wynika z poczucia niespełnienia w życiu.

Małopolscy seniorzy, którym się chce i którym zdrowie pozwala na wyjazdy, pierwsze miejsce w ramach ofert spoza Krakowa przyznali pakietom „Super senior". Ma je w ofercie wiele zakopiańskich hoteli i pensjonatów (dostępne są również w wielu innych miejscowościach). To atrakcyjne cenowo oferty pobytu z atrakcjami skrojonymi specjalnie pod ich potrzeby. Są wśród nich zabiegi, zniżki na termy, kuligi, wycieczki, lecznicze masaże.

Około 20 procent populacji Małopolski to osoby powyżej 65. roku życia. A jednym z szybciej starzejących się miast w Polsce jest Kraków. Długość życia tutaj jest wyższa niż średnia w całym kraju (ta wynosi 83 lata dla kobiet i prawie 75 dla mężczyzn). Z danych ZUS na ten rok wynika, że pod Wawelem żyje aż 231 stulatków. Liczba osób, które ukończyły sto lat, systematycznie rośnie też w całej Małopolsce. Obecnie jest ich 418, podczas gdy siedem lat temu honorową emeryturę z ZUS w całym województwie pobierało „tylko" 180 osób. ●

Bogata oferta JUTW

931
• studentów

4
• kierunki studiów

17
• fakultetów

5
• języków obcych

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433613

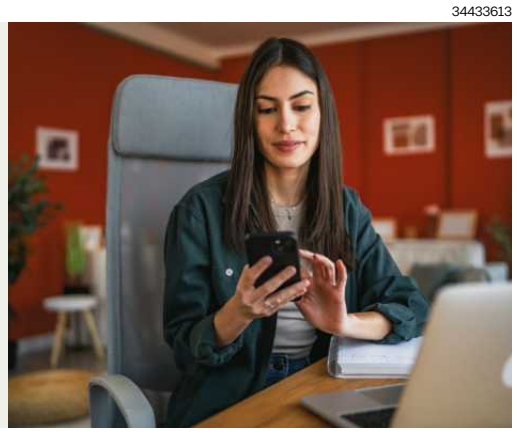
NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

OGŁOSZENIE Kraków/34426003

SUPER MIASTA REGIONY
DŁUGOWIECZNI | wyborcza.pl

REKLAMA

PARTNERZY GŁÓWNI

DOLNY ŚLĄSK Warszawa

PARTNERZY

Mazowsze. serce Polski · Warmia Mazury · B8 2026 Bielsko-Biała Polska Stolica Kultury · Kraków

1 KR

eprasa.pl 5de63726af

Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie informuje, że w dniu **29 maja 2026 r. o godz. 9^{00} w siedzibie Zarządu Budynków Komunalnych w Krakowie, ul. Czerwieńskiego 16 w Krakowie (sala konferencyjna)** zostanie przeprowadzona aukcja oraz aukcja celowa na najem lokali użytkowych.

Zasady najmu lokali użytkowych oraz zasady przeprowadzenia aukcji określa zarządzenie Nr 2760/2013 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 24 września 2013 r. w sprawie trybu i szczegółowych warunków najmu lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków wynajmowanych przez Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie (z późn. zm.).

Oferty przystąpienia do aukcji, wg wzoru ustalonego ww. przepisami **przyjmowane są do dnia 27 maja 2026 r. do godz. 15^{00}** w Punkcie Obsługi Mieszkańców Zarządu Budynków Komunalnych w Krakowie, z siedzibą w Krakowie, ul. Czerwieńskiego 16.

Wadium w wysokości określonej przez Organizatora postępowania w wykazach lokali przeznaczonych do wynajęcia w trybie aukcji, **płatne jest do dnia 27 maja 2026 r. przelewem lub wpłatą na rachunek bankowy Nr 82 1020 2892 0000 5902 0590 1667. O dotrzymaniu terminu dokonania wpłaty wadium decyduje data wpływu środków finansowych na konto Zarządu Budynków Komunalnych w Krakowie.**

Organizator zastrzega sobie prawo odwołania aukcji w całości lub na poszczególne lokale, bez podania przyczyny – art. 70^1 § 3 kodeksu cywilnego.

Szczegółowe informacje dot. aukcji znajdują się na stronie www.zbk-krakow.pl

Kraków/34433168

Nasz Znak: WBG.6722.1.9.2026

OGŁOSZENIE

Wójta Gminy Chełmiec o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełmiec

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538) oraz na podstawie przepisów rozdziału 1 w dziale III oraz art. 39, 40, 41, 51 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z dnia 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) ochronie zawiadamiam o:

I Podjęciu przez Radę Gminy Chełmiec uchwał w sprawie przystąpienia do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełmiec:

- Nr **XIV/625/2025 z dnia 27.03.2025 r.**, obręb Paszyn,
- Nr **XIV/801/2025 z dnia 27.03.2025 r.**, obręb Świniarsko,
- Nr **III/15/2024 z dnia 28.05.2024 r.,** Nr **XIII/495/2025 z dnia 13.03.2025 r.,** obręb Trzetrzewina,
- Nr **XXIV/1211/2025 z dnia 18.12.2025 r.**, obręb Wielopole,

II Przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów zmian w/w miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i opracowania prognozy oddziaływania na środowisko.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionej zmiany planu i do prognozy oddziaływania na środowisko w nieprzekraczalnym terminie do **09.06.2026 r.**

Wnioski należy składać w godzinach pracy Urzędu Gminy Chełmiec (pon.- śr.: 07.30 do 15.30, czw.: 07.30 do 17.30, pt.: 07.30 do 13.30) z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej, adresu i oznaczenia nieruchomości, której dotyczy. Pisma należy kierować na adres Urzędu Gminy Chełmiec (ul. Papieska 2, 33-395 Chełmiec) lub w postaci elektronicznej na adres email: gmina@chelmiec.pl, bądź też opatrzonych podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP (/1l931bkbhg/SkrytkaESP), e-doręczeniami (AE:PL-14167-85033-GHCTH-32) oraz za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej. Osoby posiadające e-dowód, które złożą wnioski/uwagi za pośrednictwem np. poczty elektronicznej nie muszą być opatrzone podpisem elektronicznym, profilem zaufanym lub podpisem osobistym.

Organem właściwym do rozpatrzenia ww. wniosków jest **Wójt Gminy Chełmiec.**

Kraków/34433494

Prezydent miasta stołecznego Warszawy

Ogłoszenie

W myśl art. 214b ust. 2 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz.399), ogłasza się, co następuje:

W Biurze Spraw Dekretowych Urzędu miasta stołecznego Warszawy (zwanym dalej „Urzędem") toczy się postępowanie administracyjne z wniosku złożonego w dniu **26 lipca 1957 r.** przez **Barbarę Kmiecik** zamieszkałą **w Krakowie** i **Annę Szczygielską** zamieszkałą **w Warszawie** (ostatnie znane Urzędowi miejsca zamieszkania) – o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego w trybie art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279, zwane dalej „Postępowaniem dekretowym") dla nieruchomości położonej **w Warszawie** przy **ul. Modrej 7** oznaczonej **nr. hip. „Willa Służewiec nr 272 i 273" dz. nr 272** (zwanej dalej „Nieruchomością"). W sprawie nie wpłynęło żadne inne pismo pochodzące od stron w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji niniejszego ogłoszenia.

Prezydent m.st. Warszawy wzywa strony Postępowania dekretowego, aby w terminie sześciu miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosiły się do Urzędu, podając swój aktualny adres, a następnie w terminie kolejnych trzech miesięcy udowodniły swe prawa do Nieruchomości, pod rygorem umorzenia Postępowania dekretowego.

Zgodnie z art. 214b ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami podstawa umorzenia Postępowania dekretowego zachodzi, gdy organ wezwał nieustalone strony lub strony, których adresów nie ustalono, do uczestnictwa w postępowaniu przez ogłoszenie, a w sprawie nie wpłynęło żadne pismo pochodzące od wzywanej strony w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji ogłoszenia. Organ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wzywana strona nie zgłosiła swych praw albo zgłosiwszy je, nie udowodniła ich w terminie kolejnych 3 miesięcy lub nie wskazała swego adresu.

Warszawa/34432899

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 8 maja 2026 r.

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Rejon ulicy Żabiniec"

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 46 pkt 1 i art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.)

zawiadamiam

o podjęciu przez Radę Miasta Krakowa uchwały nr XLVIII/1047/26 z dnia 22 kwietnia 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „**Rejon ulicy Żabiniec**" oraz o możliwości składania wniosków do tego planu miejscowego.

Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Zgodnie z art. 17 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 54 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, każdy ma prawo złożenia wniosku do projektu planu miejscowego.

Wnioski należy składać wyłącznie na **FORMULARZU** w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 29 maja 2026 r.**

FORMULARZ składa się w formie papierowej lub elektronicznej. Wzór **Formularza** jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *WZORY)* oraz udostępniony w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa na dzienniku podawczym (adres: ul. Mogilska 41). Można go przesłać poprzez e-doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich*

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: *wnioski-bp@um.krakow.pl*
Forma papierowa obejmuje:
• złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
• wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków.

Szczegółowych informacji oraz pomocy w wypełnieniu formularza udziela projektant w godzinach pracy Urzędu Miasta Krakowa – Wydział Planowania Przestrzennego oraz w ramach dodatkowego dyżuru, w godz. 16:00-17:00 w dniu 14 maja 2026 r. w siedzibie Rady i Zarządu Dzielnicy IV Prądnik Biały, przy ul. Białoprądnickiej 3 w Krakowie.

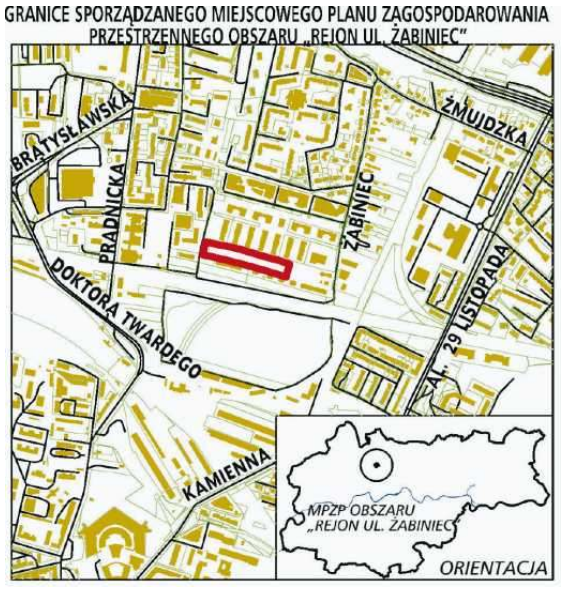
UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

W przypadku składania wniosku za pomocą poczty elektronicznej, e-doręczeń konieczne jest podpięcie wypełnionego FORMULARZA jako załącznik stanowiący wniosek do projektu planu.

Informuję, że:
1. Złożenie formularza stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.
2. Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.
3. Składający formularz ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.
4. Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.
5. Składający formularz ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
6. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie formularza bez rozpoznania.
7. Podstawę prawną przetwarzania danych osobowych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
8. Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl

Wykaz wniosków wraz z propozycją ich rozpatrzenia i uzasadnieniem zostanie sporządzony przed rozpoczęciem konsultacji społecznych.

GRANICE SPORZĄDZANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU „REJON UL. ŻABINIEC"

Kraków/34433386

Słówko NOWOŚĆ
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

Czy to Shakespeare napisał te wszystkie arcydzieła? Rozmowa z najsłynniejszym szekspirologiem świata Stephenem Greenblattem

To miała być optymistyczna rozmowa o sukcesie. Agata Romaniuk opowiada Tomaszowi Kwaśniewskiemu o tym, jak to się stało, że utrzymuje się z pisania książek

W SPRZEDAŻY, RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ DO PACZKOMATU

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

eprasa.pl 5de63726af

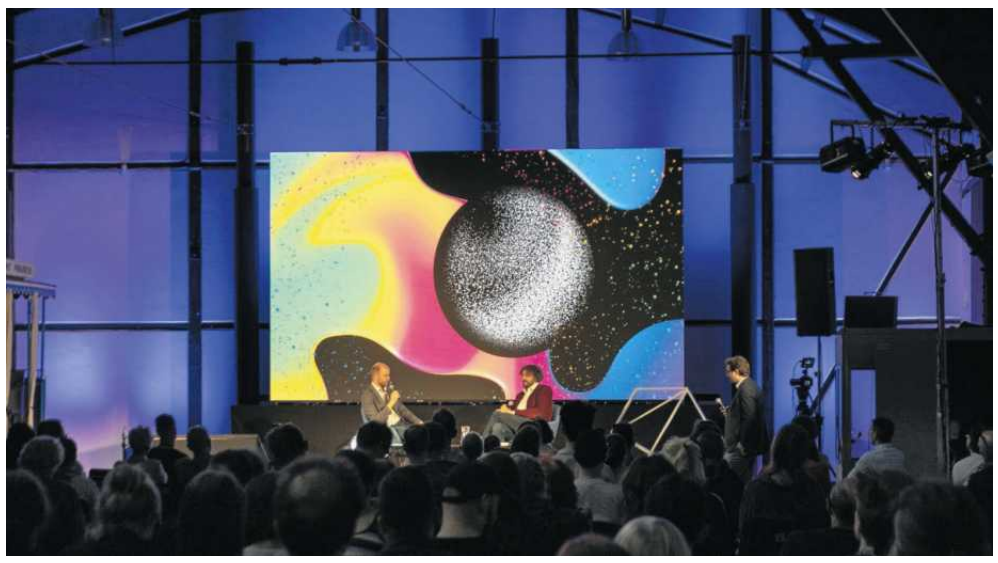
CO JEST GRANE

Copernicus Festival

Nauka przez doświadczenie

Jak kształt komórek przekłada się na ich funkcjonowanie? Na czym polega blockchain i co ma wspólnego z kryptowalutami? Copernicus Festival nie daje oczywistych odpowiedzi, za to inspiruje do poszukiwań.

Marta Gruszecka

• **Program obejmuje ponad 30 spotkań w Muzeum Inżynierii i Techniki, sześć festiwalowych dni, pięć pasm głównych i dwa poboczne** FOT. ADAM WALANUS

Copernicus Festival od lat udowadnia, że biologia, fizyka, chemia czy astronomia i inne dziedziny mogą być fascynujące.

Tegoroczna edycja skupia się wokół pytań o złożone procesy ewolucji człowieka, kosmosu oraz powstawania świadomości.

Czym właściwie jest życie? Jak staliśmy się tym, kim jesteśmy? Po co nam dzisiaj filozofia? Czy rozumiemy świadomość? Jak badać mózg – i czy jego poznanie przybliża nas do zrozumienia samych siebie? – to znaczące tematy wykładów, które znalazły się w tegorocznym programie Copernicus Festivalu.

– Każda z dotychczasowych edycji skupiała się wokół jednego pojęcia – od rewolucji, geniuszu i piękna, przez emocje, przypadek i język po czas, wyobraźnię, informację, kosmos, maszynę i tajemnicę. Tegoroczna odsłona, poświęcona złożoności, wpisuje się w ten katalog, a zarazem szczególnie mocno podkreśla wagę wyzwań współczesności. Świat, który próbujemy zrozumieć, okazuje się siecią powiązań – między naukami, między poziomami rzeczywistości, między człowiekiem i technologią. Złożoność nie jest już tylko przedmiotem badań, lecz także doświadczeniem codzienności – podkreśla prezydent Krakowa Aleksander Miszalski.

Jak zaznacza, do Krakowa przyjadą wybitni badacze i myśliciele z różnych dziedzin, by wspólnie zastanawiać się nad naturą świata i nad naszym miejscem w tym świecie.

– Patron festiwalu, Mikołaj Kopernik, przypomina, że odwaga w zadawaniu pytań i gotowość do zmiany perspektywy mogą prowadzić do przełomów. Dlatego zapraszam Państwa do wspólnego udziału w festiwalu – do słuchania, zadawania pytań i rozmów. Do spotkań, które, mam nadzieję, zapamiętają Państwo na długo – zaprasza prezydent.

TEMPERATURA W GÓRĘ. CO ROBIĆ?

Program obejmuje ponad trzydzieści spotkań w Muzeum Inżynierii i Techniki, sześć festiwalowych dni, pięć pasm głównych i dwa nowe: „Rok w nauce" oraz cykl wykładów, współorganizowanych z Europejską Radą ds. Badań Naukowych (ERC).

Pierwsza nowość to okazja do posłuchania naukowców, którzy opowiedzą o najciekawszych ich zdaniem odkryciach, debatach i trendach w dziedzinach, które reprezentują. W ramach spotkań ERC Talk, jednej z najważniejszych na świecie agencji finansującej badania, polscy laureaci prestiżowych grantów ERC opowiedzą o swoich projektach.

Podczas wykładu profesora fizyki i popularyzatora wiedzy o klimacie, Szymona Malinowskiego, pod hasłem „Rok w nauce: klimatologia" posłuchamy o średniej temperaturze 2025 roku. Prognozy nie są optymistyczne – poprzedni rok był najcieplejszym w historii pomiarów, a średnia temperatura w latach 2022-2025 przekroczyła poziom sprzed epoki przemysłowej o 1,5 C. Wykład zaplanowano na 19 maja (godz. 15.45).

O kryptografii w ramach ERC Talk opowie profesor Stefan Dziembowski. – Kryptografia, niegdyś skupiona na zabezpieczaniu komunikacji, dziś projektuje algorytmy i protokoły chroniące operacje cyfrowe. Jej rozwój przyspieszył wraz z sukcesem technologii blockchain. W swoim wykładzie prof. Stefan Dziembowski opowie o najciekawszych rozwiązaniach kryptograficznych ostatnich lat, inspirowanych tą technologią – czytamy w programie festiwalu. Wykład odbędzie się 19 maja (godz. 18.30).

ZMIANY PODCZAS CHOROBY

Wykład o komórkach (ich kształcie i jak przekłada się on na ich funkcjonowanie) wygłosi polsko-francuska biofizyczka i biolożka komórki, profesorka Anatomii na Uniwersytecie Cambridge i członkini Trinity College na tej uczelni, prof. Ewa Paluch.

Naukowczyni jest ekspertką w dziedzinie mechaniki komórkowej. – Przedmiotem moich badań jest kształt komórek, szczególnie różnorodność i zmienność tego kształtu. Jak komórki ewoluują? Jak zmieniają się w chorobie? Jakie znaczenie dla żyjącego organizmu mają ruchy komórek? Aby to zrozumieć, musimy połączyć wiedzę biologiczną z fizyką. W trakcie badań obserwujemy komórki zwierzęce o przeróżnych kształtach. Na przykład komórki macierzyste myszy, ale również zdrowe, dojrzałe komórki czy komórki rakowe. Te ostatnie mają tę zaletę, że można je unieśmiertelnić – hodować w laboratorium dowolnie długo, bo mogą się dzielić w nieskończoność – opowiada Marii Hawranek z „Tygodnika Powszechnego" prof. Ewa Paluch.

Podkreśla, że między komórkami roślinnymi, zwierzęcymi, drożdży i bakterii istnieją znaczne różnice, natomiast te zwierzęce, czyli również ludzkie, są w miarę podobne.

– Różnice wynikają z funkcji, jakie pełnią. Wszystkie nasze komórki pochodzą z zapłodnionego jaja, które ma dość nudny, jajowaty kształt. Podczas rozwoju komórki się różnicują i nabierają ciekawszych kształtów. Na przykład jeśli spojrzymy na komórki ludzkiej skóry na poziomie mikroskopowym, przypominają one bloczki upchnięte jeden obok drugiego, jak cegły, żeby chronić organizm. Więc kształt informuje nas o funkcji i stanie komórek. To jest podstawa histologii: gdy lekarze diagnozują choroby, na przykład nowotwory. W czasie biopsji pobierają próbkę i potem sprawdzają, czy komórki wyglądają normalnie, czy też ich kształt jest zmieniony, co wskazuje na chorobę – wyjaśnia naukowczyni.

KOMÓRKOWA ODPOWIEDŹ NA ZRANIENIE

Podczas wykładu prof. Ewa Paluch opowie również o różnicach między komórkami, wynikającymi ze sposobu poruszania się.

– Większość tkanek posiada zdolność do samoleczenia – weźmy wspomniane komórki skórne, czyli nakładające się na siebie warstwy upchanych bloczków. Jeśli się skaleczymy, komórki zaczną się poruszać i na siebie nakładać, tak by w efekcie zamknąć ranę. Komórki większości organów to potrafią – są plastyczne i mogą zmieniać swoje ułożenie w odpowiedzi na infekcję czy ranę. Nie mówiąc już o tym, że zmieniają się i poruszają przez całe nasze życie płodowe, formując organy. Jednak w dorosłym organizmie większość komórek jest raczej statyczna, poza tym, że zmieniają swój kształt w rytmie oddechu, obkurczając się lub rozszerzając, w miarę skurczu mięśni lub by zamykać rany. Z tego schematu wyłamują się komórki rakowe, które mają o wiele większą zdolność przemieszczania się w organizmie niż inne – dlatego rozsiewają guzy po innych częściach ciała. W ich przypadku następuje niekontrolowana zmiana kształtu i poruszania się, których efektem jest niebezpieczna choroba – wyjaśnia profesor.

Wykład prof. Ewy Paluch „Dlaczego kształt ma znaczenie: jak komórki tworzą nasze ciało?" zaplanowano na 22 maja (godz. 19.45).

Festiwal tworzą: Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Fundacja Centrum Kopernika, Fundacja Tygodnika Powszechnego oraz wydawca „Tygodnika Powszechnego".

Copernicus Festival odbędzie się między 19 a 24 maja. Szczegółowy program jest dostępny na stronie copernicusfestival.com. Wstęp wolny na wszystkie spotkania.

REKLAMA Kraków/34432487

1KR

eprasa.pl 5de63726af

CO JEST GRANE

Warsztaty w Cricotece

Odpoczynek w ruchu

Czy tańcząc, można odpoczywać? W jaki sposób ruch wpływa na wypalenie zawodowe i dobrostan psychiczny? Cricoteka zaprasza na dwie tury warsztatów dla dorosłych „Troskliwy ruch – laboratorium odpoczywania".

Marta Gruszecka

Znaczenie ruchu i jego wpływ na nasze samopoczucie Cricoteka podkreśla po raz drugi. Pomysł na warsztaty „Troskliwy ruch – laboratorium odpoczywania" pojawił się w ubiegłym roku. Spotkania skierowane do dorosłych, którzy chcą znaleźć chwilę wytchnienia w pędzącym, przebodźcowanym świecie, skoordynować ciało w tańcu, upłynnić jego ruchy czy poznać techniki relaksacji, cieszyły się dużym zainteresowaniem. Dlatego warsztaty wracają – Cricoteka zaprasza na dwie tury spotkań: na przełomie maja i czerwca oraz jesienią (wrzesień-październik).

Ciało w poszukiwaniu przyjemności

– Skoncentrujemy się szczególnie na trosce o zdrowie psychiczne – będziemy szukać narzędzi przeciwdziałających wypaleniu i poprawiających nasz dobrostan – zapowiada Małgorzata Kmita-Fugiel z Cricoteki.

Pierwszą turę warsztatów poprowadzi Marta Wołowiec, artystka tańca, choreografka, tancerka i edukatorka, autorka wielu własnych i kolektywnych spektakli tanecznych.

– „Otwarte ciała" to warsztat taneczny adresowany do wszystkich osób, które pragną na chwilę się zatrzymać i zrobić dla siebie coś miłego i rozwijającego poprzez taniec. Jest zaproszeniem do swobodnego intuicyjnego ruchu, pełnego przyjemności, spotkania ze sobą oraz z innymi – zapowiada prowadząca. I dodaje, że w trakcie zajęć uczestnicy będą mogli poszerzać ciekawość kinestetyczną: – Nie będziemy wykonywać z góry zaplanowanej choreografii, lecz wykorzystując zadania improwizacyjne, odkryjemy różne, własne sposoby poruszania się. Odpoczniemy w ruchu i naenergetyzujemy się nim jednocześnie. Ważnym elementem spotkania będzie pobudzenie uważności na doświadczenia i odczucia pojawiające się w naszym ciele.

Udział w warsztatach mogą wziąć udział zarówno osoby posiadające, jak i nieposiadające doświadczenia ruchowego. Terminy wiosennych spotkań to 28 maja, 4, 11, 18 i 25 czerwca (czwartki) w godz. 17-20.

Dotyk, który koi

Jesienią ruszą warsztaty Moniki Kiwak, improwizatorki, choreografki i pedagożki.

– Ruch jest podstawą piramidy żywieniowej. Dbanie o siebie musi zawierać ruch. Troska w ruchu to ciut więcej. To dostrzeżenie siebie i swojego ciała wraz z jego możliwościami oraz ograniczeniami i twórcze ich przetworzenie. Na warsztatach będziemy pracować na dwa sposoby – sami i w towarzystwie drugiej osoby – zapowiada choreografka.

Ruch jest podstawą piramidy żywieniowej. Dbanie o siebie musi zawierać ruch

MONIKA KIWAK
choreografka i pedagożka

Punktem wyjścia będzie body work – praca z ciałem drugiej osoby, która nie jest masażem ani fizjoterapią, a pasywną lub aktywną formą ruchu i ożywiania ciała z użyciem dotyku. – Następnie będziemy przenosić doświadczenie z body work na ruch w miejscu i w przestrzeni, z uwagą obserwując swoje ciało. Będziemy też pisać; praktyka automatycznego pisania to także ruch, mała motoryka przybierająca formę graficzną – dodaje.

Warsztaty odbędą się 3, 10, 17 i 24 września oraz 1 października (czwartki) w godz. 17-20. Zgłoszenia od 3 do 23 sierpnia.

Taniec wsparciem

Osobne spotkania warsztatowe będą miały osoby pracujące w sektorze kultury, również pracownicy Cricoteki.

– Zajęcia poprowadzi Zofia Noworól-Ostrowska, budując przestrzeń do wytchnienia i regeneracji dla tych, którzy na co dzień mierzą się z wielością ról, presją czasu i ryzykiem wypalenia zawodowego – zapowiada Małgorzata Kmita-Fugiel z Cricoteki.

Taniec i ruch uzupełnią też terapię pacjentów jednego z oddziałów Szpitala Klinicznego im. dr. Józefa Babińskiego w Krakowie. – Formuła warsztatów prowadzonych przez Katarzynę Żeglicką zostanie dostosowana do potrzeb pacjentów dzięki konsultacjom z wykwalifikowanymi pracownikami szpitala, a obecność psychoterapeutów i superwizja zapewnią bezpieczeństwo i komfort uczestników oraz prowadzącej – zapewnia Kmita-Fugiel.

Dodatkiem do warsztatów dla wszystkich uczestników będzie dostępna online publikacja uzupełniająca. Wewnątrz „Narzędziownika do odpoczywania" znajdziemy zbiór technik i przykładów opiekuńczego działania wobec siebie i innych.

Szczegółowe informacje o warsztatach „Troskliwy ruch – laboratorium odpoczywania" oraz innych działaniach Cricoteki znajdziemy na stronie cricoteka.pl.

REKLAMA

Kraków/34431497

1KR

eprasa.pl 5de63726af

CO JEST GRANE

Teatr Łaźnia Nowa

Po co nam barbarzyńcy?

Kim jest dzisiaj barbarzyńca? Potworem, a może normalnym człowiekiem, który dba o własny komfort? Bartosz Szydłowski sprawdzi, jak na teatralnej scenie brzmią słowa J.M. Coetzee'ego.

Marta Gruszecka

• **Spektakl jest opowieścią o społeczeństwie, które potrzebuje barbarzyńców, aby móc zdefiniować siebie** FOT. DAWID ŚCIGALSKI

Po przyspieszającym tętno thrillerze o starciu jednostki z korporacją („Kopista Bartleby" w reż. Tomasza Fryzła), Teatr Łaźnia Nowa nie zwalnia tempa. 8 maja na afisz nowohuckiej sceny trafi spektakl inspirowany powieścią „Czekając na barbarzyńców" J.M. Coetzee'go. Opisanym w niej historiom przyjrzy się Bartosz Szydłowski, dyrektor artystyczny Teatru Łaźnia Nowa.

– Spektakl „Czekając na barbarzyńców" jest opowieścią o społeczeństwie, które potrzebuje barbarzyńców, aby móc zdefiniować siebie, usprawiedliwić własny lęk i zalegalizować przemoc. Największym zagrożeniem imperium nie jest zewnętrzny wróg, lecz mechanizm, który go stwarza za pomocą języka, propagandy, procedur i codziennych decyzji ludzi, którzy nie postrzegają siebie jako sprawców, ale bez nich zło dokonane na odrzuconych przez „system" nie mogłoby się wydarzyć. To opowieść o tym, jak zwyczajni ludzie, nie potwory czy tyrani z podręczników historii, krok po kroku przekraczają granice człowieczeństwa w imię „porządku", „bezpieczeństwa narodowego" i własnego komfortu. Granica nie przebiega między „nami" i „nimi". Przebiega przez każdego z nas. I to właśnie w tym miejscu najbardziej niewygodnym zaczyna się ta opowieść – komentuje Bartosz Szydłowski.

W rolach głównych wystąpią: Małgorzata Gorol, Marta Zięba, Maciej Charyton, Krzysztof Zarzecki i Avo Buchaca Puiggener (w nagraniu audio). Autorami scenariusza są Łukasz Drewniak i Krzysztof Szekalski, scenografię, światła i oprawę multimedialną przygotowała Małgorzata Szydłowska. Muzykę na żywo zagra Paweł Kulczyński, o wizualizacje multimedialne zadba Adrian Listwan, operatorem kamery będzie Aleksander Trafas, a inspicjentką Jurgita Zaikauskas. ●

Premiera spektaklu „Czekając na barbarzyńców" 8 maja o godz. 19 w Teatrze Łaźnia Nowa (os. Szkolne 25). Kolejne pokazy dopiero latem – 3-5 lipca. Bilety są dostępne tylko na lipcowe spektakle, znajdziemy je na stronie laznianowa.pl.

„Samotny mężczyzna"

Życie ze stratą

Jak wygląda jeden dzień z życia samotnego profesora literatury? Teatr Ludowy sięga po powieść Christophera Isherwooda, w której filmowej adaptacji główną rolę zagrał Colin Firth.

George Falconer jest angielskim profesorem w średnim wieku i samotnym homoseksualistą mieszkającym wśród dużych amerykańskich rodzin. Właśnie stracił ukochaną osobę i nie może pogodzić się ze stratą. Tak bohatera przedstawił w swojej książce brytyjsko-amerykański pisarz Christopher Isherwood. Na jej podstawie w 2009 roku film nakręcił Tom Ford obsadzając w głównej roli Colina Firtha. Aktor otrzymał za nią nagrodę BAFTA i nominację do Oscara (2010).

Historię George'a na deski Teatru Ludowego zaadaptował Wojtek Rodak. – To jeden dzień z życia George'a – profesora literatury, geja, przyjaciela, sąsiada. Studium samotności, w którym widzowie wkraczają w intymną przestrzeń bohatera i przyglądają się jego próbom radzenia sobie z codziennością oraz żałobą po śmierci ukochanego partnera. Pozornie nieznaczące sytuacje i spotkania tego dnia urastają do rangi wydarzeń, które mogą zmienić sposób myślenia o współczesnym świecie i samym sobie – zapowiada reżyser.

Rodak dodaje, że w spektaklu przyglądają się doświadczeniu samotności osób nieheteronormatywnych – przez lata wypychanych poza społeczny nawias i pozbawianych podstawowych praw. – Jak to doświadczenie zmieniało się na przestrzeni lat i pokoleń. Czy bycie osobą homoseksualną wciąż oznacza wieczną samotność?

W rolach głównych: Piotr Pilitowski, Marcin Mazurek, Małgorzata Kochan i Katarzyna Tlałka. Autorem przekładu jest Jan Zieliński, adaptacji i dramaturgii Tomasz Śpiewak, a scenografii, kostiumów i światła Katarzyna Pawelec (przy asyście Marii Nowak). Muzykę napisała Teoniki Rożynek, a choreografię opracował Bartłomiej Gąsior. Inspicjentką będzie Manuela Nowicka (również asystentka reżysera i suflerka). ●

Marta Gruszecka

Premiera „Samotnego mężczyzny" 9 maja (sobota) o godz. 19 na Scenie Pod Ratuszem Teatru Ludowego (Rynek Główny 1). Kolejne pokazy 10 i 30 maja. Bilety są dostępne na stronie ludowy.pl.

REKLAMA Kraków/34433316

1KR

eprasa.pl 5de63726af

wyborcza

WROCŁAW TYGODNIK

Piątek, 8 maja 2026 | Redaktor prowadzący **Leszek Frelich**

wroclaw.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: wroclaw@wyborcza.pl

FOT. TOMASZ TOŁŁOCZKO/BOHATERON

Zmarła Maria Urbaniec-Downarowicz

Powstańczyni, łączniczka batalionu „Zośka” ▶ 2-3

Supermiasta i Superregiony

Sensacja w plebiscycie „Długowieczni”

Klub Seniora „Na Trójkącie” z Wrocławia wygrał dolnośląski plebiscyt „Wyborczej” Supermiasta „Długowieczni”, wyprzedzając przez długi czas prowadzącą Potańcówkę Wrocławską. Z kolei zwycięzcą wałbrzyskiej edycji plebiscytu został projekt odpowiadający na potrzebę wsparcia psychologicznego seniorów. ▶ 12

TVP Wrocław

Kulisy zablokowania reportażu

Gdy reporter Robert Jałocha pracował nad niewygodnym dla prezydenta Wrocławia reportażem, magistrat zawarł z TVP Wrocław dwie umowy na łączną kwotę przeszło 200 tys. zł. Jedną z osób, które ze strony telewizji publicznej podpisały obie umowy, była dyrektorka TVP Wrocław Ewa Wolniewicz. ▶ 4-5

Kameralny Chór PWr

Pomaga dorosłym odzyskać głos

Znam mnóstwo przypadków, gdy ktoś w podstawówce usłyszał: „Cicho bądź! Nie umiesz śpiewać”. A potem się okazywało, że ma niesamowity głos – podkreśla Anna Sipak, dyrygentka Kameralnego Chóru Politechniki Wrocławskiej. Podczas przesłuchań proponuje kandydatom, by odwrócili się do niej tyłem, jeśli jej wzrok ich krępuje. ▶ 6-7

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

eprasa.pl 5de63726af

Zmarła Maria Urbaniec-Downarowicz „Myszka”

Powstańczyni, łączniczka batalionu „Zośka”

• **Maria Urbaniec-Downarowicz „Myszka”** FOT. BOHATERON

Lubiła wspominać, miała poczucie humoru. Z tych opowieści zapamiętałam, że przyjaźń była dla niej ważna i była czymś prostym i oczywistym, a zarazem pięknym – mówi o bohaterce Powstania członkini kampanii BohaterON.

Hubert Głuch

O śmierci bohaterki Powstania Warszawskiego poinformowali organizatorzy kampanii BohaterON 2 maja 2026 r.

„Na wieczną wartę odeszła wczoraj Maria Urbaniec-Downarowicz, pseudonim »Myszka«” – napisali. I jeszcze, że „jej codzienna radość życia i serdeczność wobec innych będą dla nas nieustannym wzorem i inspiracją”.

„Odchodzą ludzie, którzy wiedzieli, co to Polska”, „Gdyby nie było Was, nie byłoby nas”, „Cześć i Chwała Bohaterom. Dziękuję za Twoje piękne życie »Myszko«” – piszą internauci.

Marię Urbaniec-Downarowicz wspomina Asia Machowska-Nachman, autorka profilu o „Kamieniach na Szaniec”.

„Pamiętam, gdy poprosiłam ją o wpis, miała mokre dłonie od wody, której chciała się napić, uśmiechnęła się lekko i powiedziała: »Oj, mam mokre ręce, nie chcę Ci zniszczyć książki... wpiszę tylko pseudonim. Przecież będziesz wiedziała, od kogo to« – napisała Machowska-Nachman. – I nagle zostaje tylko pamięć. I ten jeden podpis”.

ZAANGAŻOWANIE BYŁO DLA NIEJ OCZYWISTE

Z organizatorami kampanii BohaterON, którą aktualnie tworzą dwie wrocławskie fundacje – Fundacja Sensoria i Fundacja Pokolenia Kolumbów – Maria Urbaniec-Downarowicz była związana od pierwszej edycji „Kartki dla Powstańca”, kiedy wzięła udział w spotkaniach z dziećmi – pacjentami szpitali, które pisały listy do powstańców.

Zawsze chętnie uczestniczyła też w innych wydarzeniach organizowanych przez kampanię BohaterON, np. nagraniu filmu o dialogu pokoleń czy koncertach we Wrocławiu związanych z rocznicą Powstania Warszawskiego. Chętnie gościła organizatorów w swoim domu z okazji urodzin i świąt.

– Dla niej to zaangażowanie było takie oczywiste. Było to dla niej ważne, bardzo się cieszyła, że ludzie pamiętają – mówi Agnieszka Przepiórska-Kotkowska z fundacji. Sama znała Marię od 2021 roku i teraz wspomina spotkania z bohaterką: – To zawsze były miłe spotkania, pełne uśmiechu i sympatii ze strony pani Marii. Zawsze prosiła, żeby sprawdzić, kto z jej batalionu jeszcze żyje. Lubiła wspominać, miała poczucie humoru. Z tych opowieści zapamiętałam, że przyjaźń była dla niej ważna i była czymś prostym i oczywistym, a zarazem pięknym. Była dumna ze swojej rodziny, cieszyła się tym, jak wnuki i prawnuki rosną.

Według Przepiórskiej-Kotkowskiej Maria nie czuła się bohaterką, nie opowiadała o sobie z patosem. Była skromna i starała się mówić o pozytywnych historiach, choć często wspominała przyjaciół, którzy zginęli w Powstaniu.

Przytacza jedną z takich historii – o pseudonimie „Myszka”.

– To właśnie przez te warkocze. Związała włosy, żeby wyglądać poważniej, i w momencie składania przysięgi ktoś powiedział jej: „Będziesz »Myszką«”. Zgodziła się i tak zostało – wyjaśnia członkini fundacji BohaterON.

Przepiórska-Kotkowska przypomina, że uczestnicy Powstania Warszawskiego są świadkami historii, którzy opowiadają o rzeczach, które przeżyli, często neutralnie, bez polityki, w taki sposób, w jaki je czuli.

– Dzięki tym opowieściom można poczuć atmosferę tamtych czasów, okupacji. No i przede wszystkim powstańcy niosą te piękne wartości, takie jak przyjaźń, odwaga – mówi nasza rozmówczyni.

Maria Urbaniec-Downarowicz została jedną z bohaterek muralu WARSZAWIACY – POWSTAŃCY – WROCŁAWIANIE powstałego z okazji 80-lecia Powstania Warszawskiego przy ul. Komuny Paryskiej 3 we Wrocławiu.

Z Marią Urbaniec-Downarowicz „Myszką” spotykali się też przedstawiciele młodszego pokolenia. 22-letnia Michaela Vasicek z Głogowa, prezeska Fundacji Pogoń Lwów, poznała bohaterkę kilka lat temu, na herbatce w jej domu, podczas wyjazdu zorganizowanego przez jej szkolnego wychowawcę.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34432780

1 WR

eprasa.pl 5de63726af

– Zawsze przyjmowała nas z uśmiechem, czuliśmy się praktycznie jak jej wnuki. Cieszyła się, że może porozmawiać z młodymi ludźmi. A my mieliśmy do niej full pytań, nie tylko o powstanie, ale też o wartości, uniwersalne rzeczy – wspomina Vasicek.

Oczywiście młodzież najbardziej ciekawiły historie z 1944 roku. 22-latka jedną z nich zapamiętała szczególnie.

– Pani Maria opowiadała, jak szła kanałami z jednej części miasta do drugiej, oczywiście z żołnierzami i innymi ludźmi. Warunki były bardzo ciężkie: nieprzyjemne zapachy, duszno, niski strop, a pani Maria była wtedy ranna. Było jej ciężko. Ale jakiś żołnierz podłożył jej swoje kolano, żeby mogła na nim usiąść i chwilę odpocząć. Później po wyjściu z kanału próbowała odnaleźć tę osobę, pytała ludzi, niestety, więcej żołnierza nie spotkała. Ale była bardzo wdzięczna. Pani Maria opowiadała tę historię wielokrotnie, chyba też utkwiła jej mocno w pamięci. Zawsze miała łzy w oczach, ale takie pozytywne, łzy wdzięczności. I powiedziała nam, że do dnia naszego spotkania codziennie modliła się za tę osobę, żeby chociaż w taki sposób jej podziękować. To bardzo wzruszające, że wtedy wszyscy byli tak zjednoczeni – opowiada Vasicek.

Zdaniem prezeski fundacji tendencja wśród młodzieży jest taka, że nie wszyscy byliby w stanie poświęcić się dla ojczyzny. Jej zdaniem warto spotykać się z osobami, które są świadkami historii, żeby uświadomić sobie wartość własnego kraju. – Chodzi o to, żebyśmy pamiętali, że to jest przelana krew naszych przodków i nasza ojczyzna jest bardzo cenna, i żebyśmy pamiętali o tym, że ten patriotyzm należy pielęgnować – mówi 22-latka. Wraca do wspomnień o Marii Urbaniec-Downarowicz. – To, co najbardziej zapadło mi w pamięć, co wybrzmiało z jej rad, to to, żebyśmy szukali przyjaciół w świecie. Zawsze podkreślała wagę przyjaźni i mówiła, że ona jest za swoich przyjaciół bardzo wdzięczna.

Przed wojną Maria Urbaniec-Downarowicz mieszkała w Warszawie, jak inne dzieci chodziła do szkoły i należała do działającej przy tej szkole drużyny harcerskiej. W wywiadzie dla Muzeum Powstania Warszawskiego wspomina, że była to malutka drużyna harcerska. I że należała do niej krótko, bo wybuchła wojna.

KAWAŁEK WOLNEJ POLSKI

W 1939 roku akurat wraz z rodziną odwiedzała ojca – konsula na Węgrzech, gdzie zastał ich wybuch wojny. Stamtąd wyjechali do Warszawy, później do Lwowa. Zaczęły się wywózki, więc przez zieloną granicę cała rodzina próbowała wrócić do kraju. Zatrzymali ich Niemcy, oddzielili od Żydów.

– Pamiętam, że tak strasznie Żydówkę ciągnęli po ziemi i ona ogromnie krzyczała. Bardzo wtedy byłam przestraszona – opowiadała w 2005 roku Jackowi Staroszczykowi w ramach wywiadu dla MPW. – A nas inny Niemiec wprowadził do lasu i w pewnym momencie powiedział: „Tam jest stacja kolejowa. Idźcie z Bogiem. Ja jestem Austriakiem". I nas wypuścił.

Maria miała dwóch starszych braci. Poszli do szkoły kadeckiej, w domu były zbiórki, rozmowy o przyszłości. Młodsza siostra nie była do nich dopuszczana, złościła się. W końcu wzięła sprawy w swoje ręce.

– Później z koleżankami starszymi kończyłam kurs łączności, uczyłyśmy się alfabetu Morse'a i przeszłyśmy ten kurs, ale to nam nie odpowiadało, chciałyśmy czegoś bardziej aktywnego – opowiadała „Myszka".

Dołączyła do batalionu „Zośka", brała udział w kolejnych kursach, m.in. minerskich. Dzień rozpoczęcia Powstania „Myszka" określa jako najlepsze wspomnienie z Powstania Warszawskiego.

– Ten pierwszy dzień, moment nałożenia opasek i świadomość, że tutaj jest już teraz kawałek wolnej Polski – mówiła w wywiadzie.

Dalej opowiadała, że radość trwała jednak krótko. Przyjechali Niemcy, wywiązała się strzelanina. Batalion poniósł dwie ofiary – obie zabite były dziewczynami.

„Myszka" była łączniczką. Przekazywała ustnie informacje o kierunkach ognia, wycofaniu się i tak dalej. Podczas każdej misji narażona była na ostrzał karabinowy lub z granatników. Raz cudem uniknęła śmierci, a życie uratował jej rozwiązany but.

Miała doprowadzić do dowództwa chłopaka z innego plutonu. Biegli razem, w pewnym momencie rozwiązała jej się sznurówka. Kolega był już kawałek dalej, ale Maria kazała mu się zatrzymać.

– Schyliłam się i zawiązuję tego buta, w tym czasie pada granatnik. Zabija tego kolegę. Takie sznurowadło uratowało mi życie – wspominała w 2005 roku, prawie 60 lat po tych wydarzeniach.

PO WOJNIE POWRACAŁO ŻYCIE

Podczas natarcia na Dworzec Gdański została ranna. Dwie kule trafiły ją w nogi. Przez jakiś czas przebywała w szpitalu polowym, ale wróciła do Powstania. Oddział się przenosił, trzeba było poruszać się kanałami, które czasem miały tylko 70 cm wysokości – to historia, o której wspominała Michaela Vasicek.

– Potem wyszliśmy do Śródmieścia i tu był absolutny szok, bo całe szyby w oknach, bo przynieśli miski z ciepłą wodą, posadzili nas na krzesłach, myli nam nogi, w ogóle przyjmowali nas, jakby duchy pojawiły się z drugiego świata – opisywała „Myszka".

Niedługo później Maria odnalazła brata. Udało jej się go znaleźć, razem ruszyli do walki, brat został ranny. Dołączyła do walk na Czerniakowie.

– 5 albo 4 września oddział szedł na Czerniaków. Ponieważ mogłam się już poruszać, też poszłam. Poszło nas już niedużo, bo już coraz mniej nas było i na Czerniakowie z całego batalionu, to liczebnie chyba była jedna kompania – mówiła w wywiadzie dla MPW powstańczyni. I opisywała, jak walki wyglądały: – O każdy dom, o każdą bramę. To wszystko mi się zlało w jedną całość, ten odcinek walk.

Potem była radość, bo przybyli „berlingowcy", i smutek, bo zginął Andrzej „Morro" (dowódca 2. Kompanii „Rudy" batalionu „Zośka").

Z Warszawy Maria Urbaniec-Downarowicz wyszła 7 października, razem z cywilami. Miała dojechać do Pruszkowa w bydlęcym wagonie, ale razem z kilkoma innymi osobami wyskoczyła z pociągu. Do stolicy wróciła dopiero w styczniu.

– Wtedy cieszył każdy budynek, w którym było widać jeszcze szyby, ewentualnie można było gdzieś się tam przytulić, i to życie bardzo szybko zaczęło wracać. Jakieś pierogi panie zaczęły robić, nosiły, sprzedawały, były jakieś łodzie, które przewoziły na drugą stronę Wisły – wspominała zniszczoną Warszawę. – Tak, powracało życie.

Po wojnie przeniosła się do Bytomia, gdzie zdawała maturę. Tam poznała przyszłego męża i razem z nim przeniosła się w 1950 r. do Wrocławia. Pracowała w Orbisie, a następnie w Przedsiębiorstwie Produkcji Nadkładniczej. W 1989 r. Urbaniec-Downarowicz była w organie założycielskim Stowarzyszenia Żołnierzy AK Okręg Dolnośląski. Mieszkała przez wiele lat na Krzykach, a od kilku w Galowicach k. Wrocławia.

Maria Urbaniec-Downarowicz „Myszka", powstańczyni i łączniczka batalionu „Zośka", zmarła 1 maja 2026 roku. Miała 98 lat. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34432719

1 WR

eprasa.pl 5de63726af

Kulisy zablokowania reportażu o Sutryku w TVP Wrocław

Rzeczniczka ustawia dzi

Gdy reporter Robert Jałocha pracował nad niewygodnym dla prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka reportażem, magistrat zawarł z TVP Wrocław dwie umowy na łączną kwotę przeszło 200 tys. zł. Reportaż poszedł na półkę.

Marcin Rybak

• **Ewa Wolniewicz, dyrektorka TVP Wrocław** FOT. KRZYSZTOF ĆWIK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jedną z osób, które ze strony telewizji publicznej podpisały obie umowy, była dyrektorka TVP Wrocław, Ewa Wolniewicz. Również ona decydowała o zablokowaniu lub emisji materiału o akcie oskarżenia Jacka Sutryka. Z relacji, jakie „Wyborcza" uzyskała od pracowników wrocławskiej TVP, wynika, że Wolniewicz co najmniej trzykrotnie rozmawiała o tym materiale z Robertem Jałochą, stawiając mu warunki zaakceptowania go.

Ze strony urzędu miasta ważną osobą w tej historii jest Agata Dzikowska, rzeczniczka Sutryka, dyrektorka Wydziału Komunikacji Społecznej. Jak przyznaje, jej wydział odpowiada za „zawieranie umów, dotyczących usług medialnych". Przez wiele lat pracowała we wrocławskiej telewizji. Słyszymy skargi dziennikarzy, że dziś – już jako urzędniczka – Dzikowska za bardzo ingeruje w pracę redakcji TVP Wrocław. – Czujecie, że to polityczna presja – pytam?

– Nie wiem, czy polityczna, presja na pewno – słyszę od dziennikarza z wieloletnim stażem.

UMOWY MAGISTRATU Z TVP WROCŁAW

Wrocławski Urząd Miasta finansuje materiały różnych mediów komercyjnych i publicznych. Zainteresowaliśmy się umowami pomiędzy TVP Wrocław, a magistratem, bo to TVP Wrocław zablokowała emisję reportażu swojego dziennikarza o Jacku Sutryku. Podawane zaś publicznie tego uzasadnienie – jakoby materiał był nierzetelny i mylił oskarżenie z wyrokiem – jest nieprawdziwe. Widzieliśmy ten reportaż, jest czysto informacyjny, zachowane są w nim standardy dziennikarskie.

Z trzynastu umów, zawartych od lutego 2025 r. do marca 2026 wynika, że wrocławscy podatnicy zapłacili TVP Wrocław w tym czasie łącznie 761 tys. zł brutto.

Zwykle za cykle audycji, np. o bezpieczeństwie we Wrocławiu, o związanych z miastem ludziach kultury. Była też m.in. opłacona transmisja z bicia gitarowego rekordu z 1 maja 2025. Magistrat sfinansował dwugodzinną relację kwotą niemal 100 tysięcy zł brutto. Z umowy wynika, że ta sama transmisja była równocześnie prowadzona w niemieckiej stacji RBB.

Z kolei w listopadzie 2025 magistrat zamówił 13-minutową transmisję „na żywo" z iluminacji choinki na wrocławskim Rynku. Zapalenie choinki co roku inicjuje bożonarodzeniowy jarmark we Wrocławiu, uczestniczy w tym osobiście prezydent miasta. Miejska kasa zapłaciła tysiąc złotych za każdą minutę relacji z rozświetlania choinki przez Jacka Sutryka. „Zasadniczym celem kampanii, jest informowanie i edukacja społeczeństwa w zakresie życia społeczno-kulturalnego we Wrocławiu" – czytamy w umowie.

Rok wcześniej, gdy szefem programów informacyjnych TVP Wrocław był Marcin Brodowski, który już tam nie pracuje, również zaplanowano transmisję z iluminacji choinki. Jak twierdzi jeden z naszych rozmówców, transmisja na żywo też była sfinansowana przez magistrat. – Tego dnia, w którym miała być prowadzona, była o niej mowa na porannym kolegium w redakcji – opowiada informator „Wyborczej".

– Brodowski się zbuntował. Odmówił wprowadzenia tego punktu do programu informacyjnego „Fakty". Niedługo wcześniej prokuratura ogłosiła Jackowi Sutrykowi zarzuty przestępstw. Brodowski oznajmił, że nie zgadza się na „ocieplanie wizerunku prezydenta" z poważnymi zarzutami.

W efekcie „Fakty" tego dnia zostały skrócone, a transmisja z rozświetlenia choinki została puszczona jako osobny program.

Zainteresowaliśmy się umowami pomiędzy TVP Wrocław, a magistratem, bo to TVP Wrocław zablokowała emisję reportażu swojego dziennikarza o Jacku Sutryku. Podawane zaś publicznie tego uzasadnienie – jakoby materiał był nierzetelny i mylił oskarżenie z wyrokiem – jest nieprawdziwe

ROBERT JAŁOCHA CZYTA AKT OSKARŻENIA

Na początku grudnia 2025 Robert Jałocha z TVP Wrocław złożył w sądzie wniosek o zgodę na wgląd do aktu oskarżenia Jacka Sutryka. Przypomnimy; wg prokuratury dostał dyplom MBA Collegium Humanum bez studiowania. W zamian ówczesny rektor uczelni Paweł Cz. dostał fikcyjny kontrakt w miejskiej spółce Wrocławski Park Technologiczny i zarobił 75 tys. zł.

Na początku lutego 2026 z wrocławskiej telewizji do Departamentu Kultury i Sportu UM Wrocław wpłynęła oferta zawarcia umowy na sfinansowanie serii audycji „Pamięć Wrocławia" o postaciach związanych ze światem kultury, o ludziach, którzy odcisnęli swój ślad w życiu miasta. Miała to być kontynuacja cyklu audycji, na które TVP i magistrat umówiły się w listopadzie 2025. Wtedy za sześć trzynastominutowych audycji Urząd Miejski zapłacił przeszło 54 tys. zł.

W połowie lutego Sąd Okręgowy w Warszawie wyraził zgodę na wgląd dziennikarza Roberta Jałochy do aktu oskarżenia. Dziennikarz przeglądał je 23 i 24 lutego.

23 lutego – relacjonuje „Wyborczej" osoba związana z wrocławską TVP – z Jałochą oraz jedną z wydawczyń rozmawiała dyrektorka wrocławskiej telewizji Ewa Wolniewicz. Interesowała się tym, co dziennikarz wyczytał w udostępnionym mu dokumencie.

24 lutego zawarta została umowa na szesnaście 13-minutowych audycji „Pamięć Miasta", za które magistrat zobowiązał się zapłacić 155 568 złotych brutto. Ze strony magistratu podpisał ją dyrektor Departamentu Kultury i Sportu Jarosław Perduta, ze strony telewizji Ewa Wolniewicz i Jan Korzeniowski, dyrektor Regionalnej Agencji Producenckiej Oddziału Terenowego TVP we Wrocławiu.

ZMIANA DECYZJI CO DO REPORTAŻU O SUTRYKU

Tego samego dnia, 24 lutego Jałocha, wracając z warszawskiego sądu wysłał do biura prasowego magistratu siedem pytań do Jacka Sutryka w związku z przygotowywanym materiałem. Pytał m.in. o indywidualną organizację studiów, o której prezydent mówił prokuratorom podczas przesłuchania. Dziennikarz zapytał, czy Jacek Sutryk składał formalny wniosek o taką organizację zajęć.

Po jego powrocie z Warszawy Wolniewicz postawiła mu warunek; materiał opisujący co jest w akcie oskarżenia Sutryka będzie wyemitowany, jeśli prezydent zgodzi się na rozmowę przed kamerą. Było oczywiste, że prezydent się nie zgodzi. Wcześniej wielokrotnie już odmawiał odpowiedzi na pytania o dyplom Collegium Humanum, powtarzając, że swą linię obrony przedstawi w sądzie.

Mimo to 26 lutego rano Robert Jałocha dopytywał w biurze prasowym Urzędu Miasta o możliwość rozmowy z prezydentem Wrocławia oraz o odpowiedzi na swoje pytania do niego. Dyrektorka Wydziału Komunikacji Społecznej Agata Dzikowska odpowiedziała niemal natychmiast: „Wszystkie informacje w tym temacie zostały już wyjaśnione miesiąc temu. Nie będzie możliwości rozmowy z Panem Prezydentem".

Jałocha proponował więc, że pójdzie z kamerą na posiedzenie rady miejskiej albo na jakąś konferencję prasową Jacka Sutryka i zada mu pytania bez umawiania się na wywiad, ale według naszych informacji przełożeni dziennikarza się na to nie nie zgodzili.

5 lub 6 marca dziennikarz dostał jednak informację, że jest zgoda na przygotowanie

eprasa.pl 5de63726af

ennikarzy, kasa płynie

przez niego materiału o Sutryku. Jak słyszymy, tym razem postawiono mu warunek, że reportaż nie może zostać wyemitowany przed wyborami lokalnych władz Koalicji Obywatelskiej, organizowanymi w niedzielę 8 marca. Przypomnijmy, że o władzę we wrocławskiej KO walczyli m.in. oponent Sutryka Michał Jaros i zblatowany z Sutrykiem Robert Leszczyński. Ukazania się materiału o akcie oskarżenia Sutryka mogłoby być niekorzystne dla tego drugiego.

Robert Jałocha napisał tekst o swoich ustaleniach z aktu oskarżenia i przesłał go Ewie Wolniewicz. Po kilku dniach dostał informację, że go zaakceptowała i jest zgoda na zmontowanie całego reportażu. Powstał materiał trwający 6 minut i 22 sekundy.

REPORTAŻ BLOKOWANY

18 marca do Urzędu Miejskiego we Wrocławiu wpłynęła oferta od kierownika Działu Promocji Marketingu i Reklamy TVP3 Wrocław na kontynuowanie cyklu audycji „Bezpieczny Wrocław". Wcześniejsza umowa na pięć pięciominutowych audycji, podpisana została w październiku 2025. Ze strony miasta podpisała ją dyrektor Agata Dzikowska, ze strony telewizji dyrektor Ewa Wolniewicz i kierownik Jan Korzeniowski.

Tymczasem materiał Roberta Jałochy nie może się doczekać emisji.

25 marca pięcioro z szóstki wydawców TVP Wrocław napisało mail z pytaniami o blokowanie reportażu o Jacku Sutryku. Było to po miesiącu od powrotu Roberta Jałochy z Warszawy.

„Do tej pory słyszeliśmy, że możemy wszystko tylko „z głową" – czytamy w mailu wydawców. – „Tymczasem temat o Prezydencie jest chyba najrzetelniej zrobionym materiałem w historii tej redakcji i nie jest emitowany. Praktycznie do każdego zarzuty są fragmenty jego tłumaczeń. Jest odpowiedź na piśmie Agaty Dzikowskiej, że prezydent już wszystko powiedział, jest odmowa wywiadu od pełnomocnika. Przy każdym innym temacie zapytalibyśmy raz i powiedzieli, że nie chcieli mówić. Po czym przytoczylibyśmy, co mówił wcześniej na swoją obronę i tyle".

I dalej wydawcy pisza: „Cały czas pojawiają się pytania, dlaczego tego nie puszczamy, dlaczego chronimy pana prezydenta. Reporterzy nie zgłaszają tematów, które choćby w najmniejszym stopniu zagrażają miastu, „bo Agata zadzwoni i trzeba będzie się tłumaczyć".

Kończą swój mail wydawcy stwierdzeniem: „autocenzura wyłącza podstawową powinność. jaką mamy, czyli patrzenie politykom na ręce".

Konsekwencją tego e-maila jest spotkanie dyrektorki Wolniewicz z wydawcami. Jak opowiadali nam dziennikarze TVP Wrocław, mimo zamkniętych drzwi słychać było jej krzyk, m.in. zarzuty o rzekomej zbyt poufałej relacji Jałochy z ministrem sprawiedliwości Waldemarem Żurkiem.

Kierowniczka programów informacyjnych Elżbieta Sobala odpisała wydawcom, że „prokuratorski akt oskarżenia to jeszcze nie wyrok", że zarzuty często opierają się na niewystarczających lub wątpliwych dowodach. Swoją wiadomość zakończyła stwierdzeniem: „Niech oceni to sąd, nie dziennikarze". Robert Jałocha zrezygnował z pracy w TVP Wrocław. Był 25 marca 2026.

31 marca zawarta została Umowa na cykl audycji „Bezpieczny Wrocław". Ze strony magistratu podpisał ją Arkadiusz Filipowski, zastępca dyrektora Departamentu Marki Miasta. Ze strony TVP Ewa Wolniewicz i Jan Korzeniowski. Audycje miały opowiadać, w jaki sposób mieszkańcy i instytucje miejskie mogą współpracować, by zwiększyć bezpieczeństwo. Koszt: 44 992 zł.

„AGATA Z MIASTA", KTÓREJ BOJĄ SIĘ DZIENNIKARZE

Kim jest „Agata" z maila piątki wydawców? Której tak mają się bać reporterzy, że nie zgłaszają materiałów niekorzystnych dla „miasta"? Rozmówcy „Wyborczej" wskazują jednoznacznie, że chodzi o rzeczniczkę Sutryka Agatę Dzikowską.

Z trzynastu umów i jednego aneksu – zawartych z TVP Wrocław przez Urząd Miasta we Wrocławiu od lutego 2025 do marca 2026 – dziewięć podpisała właśnie Agata Dzikowska. W trzynastu jedną z osób reprezentujących TVP była Ewa Wolniewicz. Nie znalazła się tylko w jednym dokumencie – aneksie do jednej z wcześniejszych umów – zawartym w marcu 2025.

Agata Dzikowska, co przyznała w korespondencji z „Wyborczą" – pracowała w TVP Wrocław 21 lat. Zna tam wiele osób. Z wrocławskiej telewizji docierają do nas skargi, że Dzikowska za bardzo ingeruje w pracę dziennikarzy programów informacyjnych telewizji publicznej we Wrocławiu. Że dzwoni z pretensjami po materiałach, które jej się nie spodobały. W rozmowie z jednym z reporterów straszyła, że złoży na niego skargę.

– Gdy TVP Wrocław w marcu 2026 poinformowała o tym, że prezes piłkarskiego klubu Wisła Kraków poskarżył się na nielegalną pomoc publiczną ze strony miejskiej kasy dla Śląska Wrocław, trzeba było przygotować jeszcze jeden materiał, bo się Agacie nie spodobał – słyszymy od dziennikarzy TVP Wrocław. – To ona wyznaczyła osobę, która się miała wypowiedzieć w tym drugim materiale.

Takie zachowania rozmówcy „Wyborczej" interpretują jako przekroczenie granicy, której przedstawiciel publicznej instytucji, odpowiedzialny za kontakty z mediami, nie powinien przekraczać. Bo jest ingerencją w dziennikarską niezależność.

Dzikowska nie zgadza się z tym zarzutami. Jest pewna, że nigdy i w żaden sposób nie przekroczyła granicy, jakiej rzecznik prasowy przekroczyć nie powinien. Twierdzi, że nie straszyła dziennikarzy, próbując wymusić, by przygotowywany materiał był korzystny „dla miasta". Owszem złożyła skargę w związku z materiałem o Wiśle Kraków.

Tłumaczy, że zrobiła to już po emisji, a po drugie uważała, że nie przedstawiono uczciwie punktu widzenia Wrocławia i klubu. Utrzymuje, że w całej informacji „dominującą" była „narracja Wisły Kraków bez uczciwego przedstawienia stanowiska miasta i klubu z Wrocławia". Po drugie nie wymuszała przygotowania kolejnego materiału i wreszcie nie wskazywała, kto ma się wypowiedzieć.

Dziennikarz TVP Wrocław na to: – Było tak. Po emisji materiału Agata zadzwoniła do dziennikarza i zagroziła, że złoży na niego skargę. Tego samego dostaliśmy polecenie, że robimy drugi materiał i Agata umówi nam rozmówcę. Moim zdaniem ten pierwszy materiał był rzetelny. Przedstawiono stanowisko prezesów obydwu klubów. Wypowiadali się dwaj radni, którzy głosowali za dofinansowaniem klubu.

Dzikowska przesłała nam pełną treść swojej skargi – protestu na nierzetelny materiał. Jest tam m.in. zarzut, że wypowiadają się wyłącznie radni opozycji.

– Często były takie sytuacje, że robimy coś, „bo Agata sobie zażyczyła". Albo, że robimy rozmowę z kimś, „bo Agata umówiła rozmówcę na konkretną godzinę" – słyszymy od dziennikarzy TVP Wrocław. – Była np. taka sytuacja, że nagle trzeba było zmieniać plany dotyczące przygotowywanych materiałów, bo Agata zażyczyła sobie, żeby zrobić o drzewach na Rynku. Osoba, która przygotowywała wtedy wydanie programu informacyjnego, rzuciła zdenerwowana: „Co tu Dzikowska jest wydawcą?"

25 marca pięcioro z szóstki wydawców TVP Wrocław napisało mail z pytaniami o blokowanie reportażu o Jacku Sutryku. Napisali w nim m.in. „Cały czas pojawiają się pytania, dlaczego tego nie puszczamy, dlaczego chronimy pana prezydenta (...) Autocenzura wyłącza podstawową powinność. jaką mamy, czyli patrzenie politykom na ręce"

W telewizji słyszymy też, że Agata Dzikowska wyznacza dziennikarzy, którym wolno przeprowadzać wywiady z Jackiem Sutrykiem.

– Tezy zawarte w tych pytaniach są nieprawdziwe, daleko krzywdzące i w mojej ocenie opierają się wyłącznie na plotkach i pomówieniach – odpisała na nasze pytania Agata Dzikowska. Czy w trakcie rozmów o którejś z dwóch umów – czyli 24 lutego i 31 marca – pojawił się wątek materiału Roberta Jałochy o akcie oskarżenia Jacka Sutryka?.

– Nie – odpowiedziała „Wyborczej" Agata Dzikowska.

Czy to ona negocjowała te umowy? – Decyzje dotyczące umów zawieranych z podmiotami zewnętrznymi podejmowane są kolegialnie, wspólnie z dyrektorami Departamentu Marki Miasta (ostateczne decyzje podejmują cztery osoby) – odpowiedziała. Dodając, że ze strony TVP w rozmowach uczestniczy i po stronie telewizji prowadzi je kierownik Działu Promocji Marketingu i Reklamy TVP3 Wrocław.

Zapytaliśmy wreszcie o potencjalny konflikt interesów. Gdy w podejmowaniu decyzji o finansowaniu lub braku finansowania konkretnego medium uczestniczy osoba odpowiedzialna równocześnie za kontakty z dziennikarzami. Czy taka osoba – mająca wiedzę (choćby z treści zadawanych pytań) o realizowanych dziennikarskich materiałach – nie powinna być odsunięta całkowicie od podejmowania decyzji finansowych?

– Nie ma konfliktu interesu – odpowiedziała Agata Dzikowska. – Decyzje dotyczące współpracy z mediami podejmujemy kolegialnie wspólnie z przełożonymi z Departamentu Marki Miasta, z poszanowaniem zasad wydatkowania środków publicznych wyrażonych w przepisach prawa. Umowy te dotyczą np. realizacji programów informujących np. o kampaniach miejskich, zmianach komunikacyjnych. To leży bezpośrednio w zadaniach do realizacji przez Wydział Komunikacji Społecznej.

Agata Dzikowska dodaje, że to właśnie kierowany przez nią wydział ma za zadanie „zawieranie umów, dotyczących usług medialnych". Podpisujący te umowy ma pełnomocnictwo Prezydenta Wrocławia. Każdą umowę musi zatwierdzić miejski skarbnik.

DO EWY WOLNIEWICZ I KULTURĘ KORPORACYJNĄ W TVP

Do dyrektorki Ewy Wolniewicz i Telewizji Polskiej wysłaliśmy cztery pytania.

Czy w pracach nad dwoma umowami brała udział dyrektor wrocławskiego ośrodka TVP Ewa Wolniewicz?

Jeśli tak, to dlaczego nie wyłączyła się z oceny materiału Roberta Jałochy?

Czy sytuacja, w której równocześnie negocjuje się finansowe kontrakty i decyduje o emisji bądź braku emisji materiału, krytycznego wobec potencjalnego kontrahenta jest zgodna z „kulturą korporacyjną" obowiązującą w TVP?

Czy władze TVP i dyrektorka Ewa Wolniewicz osobiście nie widzą w tej sytuacji jakiegokolwiek konfliktu interesów?

Na żadne z pytań nie dostaliśmy odpowiedzi. W poniedziałek przed południem, już po publikacji artykułu, „Wyborcza" otrzymała e-maila z oświadczeniem TVP. Nasze materiały o zablokowaniu reportażu Roberta Jałochy „z powodów innych niż merytoryczne" Dział Komunikacji Korporacyjnej Telewizji Polskiej nazywa „insynuacjami". Czytamy dalej, że telewizja będzie bronić własnej marki i „rzetelności pracujących w niej dziennikarzy". We wspomnianym komunikacie można też przeczytać, że – na wniosek dyrektor Ewy Wolniewicz – „przestrzeganie zasad etyki dziennikarskiej w oddziale TVP3 Wrocław dodatkowo zweryfikuje Komisja Etyki TVP." Do oświadczenia dołączono kalendarium składające się z 24 materiałów, określonych przez autora oświadczenia mianem: „nieprzychylnych" / „kontrowersyjnych" / „kłopotliwych dla Urzędu Miasta Wrocławia i prezydenta Wrocławia", które zostały wyemitowane pomiędzy styczniem 2025 roku a marcem 2026 roku. 14 z nich dotyczy działań opozycyjnego wobec władz miasta Stowarzyszenia SOS Wrocław, w tym dwóch akcji zbierania podpisów pod wnioskiem o referendum ws. odwołania prezydenta Sutryka.

eprasa.pl 5de63726af

Kameralny Chór PWr pomaga odzyskać głos

Kiedyś usłyszeli, że mają być cicho

Przychodzą tu ludzie, którym ktoś w podstawówce powiedział: bądź cicho, nie umiesz śpiewać – mówi dyrygentka Anna Sipak.

Jessica Krysiak

Kameralny Chór Politechniki Wrocławskiej rozpoczął działalność jesienią 2015 roku. Dorota pamięta jego początki. Jest obecnie jego najstarszą członkinią – zarówno stażem, jak i wiekiem.

Decyzja o dołączeniu do chóru zeszła się z najtrudniejszym okresem w jej życiu. – Właśnie zmarł mój tata, wcześniej straciłam mamę. Czułam, że muszę coś ze sobą zrobić, jakoś ten głos z siebie wydobyć – wspomina.

Na co dzień pracuje przy organizacji studiów MBA na Politechnice. Któregoś dnia zatrzymała się na korytarzu przy drzwiach, obok których przechodziła codziennie. Jej uwagę zwróciła kartka z ogłoszeniem o naborze. Muzyka nie była jej całkiem obca. To właśnie ojciec ją w niej zaszczepił. – Dawno temu namówił mnie na mandolinę. Grałam dwa lata, potem zamieniłam ją na gitarę. Dziś niewiele z tej gry pamiętam, ale podstawa została. Rozpoznaję nuty, rytm. Potem brakowało mi tej muzyki – przyznaje.

Do chóru zgłosiła się, choć towarzyszyły jej wątpliwości. – Głos miałam nierozśpiewany i średni. Przyjęli mnie warunkowo. Na początku przychodziłam, kiedy chciałam. Koncerty omijałam – mówi.

Przełom przyszedł po uwadze dyrygentki. – Dostałam reprymendę, że każda chórzystka ma się stawić na koncercie, niezależnie od tego, czy uważa, że dobrze śpiewa. To mnie ustawiło do pionu – wspomina.

Przez dziesięć lat widziała wszystkie etapy rozwoju zespołu: – Zaczynaliśmy w kilkanaście osób. Potem zmiany dyrygentów, różne style pracy, okres, kiedy działaliśmy gościnnie, bez budżetu na nuty i stroje.

Dziś Dorota jest „panią od list". Wie, kto się przewinął przez zespół przez te wszystkie lata – a to już ponad sto osób.

Największa zmiana zaszła jednak w niej samej. – Już ogarniam te emocje. Wyrobiłam głos, słuch. Wiem, że jak się pomylę, to mam nie robić paniki, bo kiedy śpiewasz wśród tylu głosów, to ten błąd ginie – mówi.

LĘKI Z DZIECIŃSTWA

Kiedy Dorota dołączała do chóru, zespół jako dyrygentka przejmowała właśnie Anna Sipak – dla chórzystów po prostu Ania. Wcześniej prowadziła przesłuchania w liceach w ramach Akademii Chóralnej NFM.

• Kameralny Chór Politechniki Wrocławskiej podczas

Chór Politechniki – działający wtedy jeszcze pod nazwą Consonanza – trafił pod jej opiekę w październiku 2015 roku. Kilka miesięcy później, 1 stycznia 2016, po decyzji rektora o zamknięciu poprzedniego zespołu, powstała nowa grupa. Ta, istnieje do dziś.

Ania mówi, że przygodę z muzyką zaczęła późno: – Miałam 13 lat, kiedy trafiłam do szkoły muzycznej, większość idzie tam jako kilkulatki.

Zaczęła od fletu, bo „ładnie się błyszczał". – Ale to był wybór nietrafiony. Z racji tego, że ja tego fletu nie kochałam, to on mnie też nie pokochał – wspomina. Dopiero później odkry-

REKLAMA Wrocław/34433263

1 WR

eprasa.pl 5de63726af

próby FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

ła kontrabas, orkiestrę symfoniczną i dyrygenturę, która stała się jej drogą.

Pracując z chórem, szybko zauważyła powtarzający się schemat: dorośli przychodzili na przesłuchania z lękiem wyniesionym z dzieciństwa. – Znam mnóstwo przypadków, gdy ktoś w podstawówce usłyszał: „cicho bądź, nie umiesz śpiewać". A potem okazywało się, że ma niesamowity głos i wspaniały słuch muzyczny – podkreśla.

Dlatego podczas przesłuchań proponuje kandydatom, by odwrócili się do niej tyłem, jeśli jej wzrok ich krępuje: – Nie muszą się na mnie patrzeć, chcę tylko ich usłyszeć.

Zespół, który przejęła jako jedenastoosobową grupę, w ciągu kilku lat urósł do 54 osób. Prawie połowę stanowią mężczyźni. Jest w nim 24 panów, w tym aż dziewięciu tenorów, co, jak podkreśla Ania, w amatorskich chórach jest rzadkością.

Próby odbywają się dwa razy w tygodniu, zawsze o 19 w sali przy ul. Powstańców Śląskich. Repertuar zmienia się co semestr: od klasyki, przez muzykę współczesną i popularne aranżacje.

Śpiewają w różnych językach, nawet takich, których nikt w zespole nie zna. – Ważniejsze jest zrozumienie melodii i frazy niż perfekcyjna znajomość słówek – tłumaczy Ania.

ZATRZYMAŁA ICH MUZYKA

Ponad połowa chórzystów nie znała nut, kiedy dołączali, ale Ania podkreśla, że praca z amatorami ma swoje zalety: – Przychodzą, bo chcą, a nie dlatego, że muszą. To zupełnie inne emocje. Są osoby, które mówią, że dla nich to jest terapia, bo w ten sposób odpoczywają.

Jedną z nich jest Kacper, student telekomunikacji, który mówi, że wszędzie jest go pełno. Gdy przychodzi na próby, to napięcie mija: – Czuję się, jakbym zdejmował maskę. Mogę być uśmiechnięty, po prostu być sobą.

Na początku chóru się jednak obawiał. Wtedy ktoś z sekcji rzucił mu krótką wskazówkę: – Zauważysz wynikowość z tego, jak my śpiewamy, a jak to wygląda na papierze. I faktycznie tak się stało. Choć zajęło mi to pół roku – dodaje Kacper z uśmiechem.

Mikołaj, dziś wiceprezes chóru, śpiewanie zaczął od przymusu.

– Chodziłem wtedy do III LO. Nauczyciele trochę mnie zmusili, bo każdy z naszej klasy miał pójść na przesłuchanie do chóru, który działał u nas w ramach Akademii Chóralnej Narodowego Forum Muzyki – wspomina. To właśnie tam po raz pierwszy spotkał dyrygentkę Anię, która prowadziła te zajęcia.

Na Politechnice studiuje informatykę algorytmiczną, więc chór stał się dla niego odskocznią od liczb i projektów: – Podobało mi się, że nie jestem sam. Że odpowiedzialność rozkłada się na wiele głosów. Relacje, które tu powstają, wykraczają daleko poza próby. Anna co roku wyjeżdża z byłymi chórzystami do domku w lesie, gdzie grają w RPG i planszówki. Po próbach mają swoje stałe miejsce na piwo. – My jesteśmy tu jak rodzina – podkreśla.

Iza dołączyła do chóru półtora roku temu. Choć przyznaje, że koncerty wciąż ją nieco stresują, próby dają jej duże poczucie komfortu.

Poznała tu swoją obecną przyjaciółkę i współlokatorkę: – Najpierw pomagała mi w przeprowadzce, potem ja jej. Tak się zżyłyśmy, że jak szukała mieszkania, to stwierdziłyśmy: dobra, zamieszkajmy razem – mówi.

W chórze rodzą się nie tylko przyjaźnie, ale i związki. – Mieliśmy już jedną parę, która poznała się tutaj i dziś są po ślubie. Już z nami nie śpiewają, ale chętnie przychodzą na koncerty. Raz wystąpiliśmy też na weselu naszej chórzystki. Jej mąż wcześniej nie śpiewał, ale tak mu się spodobało, że później sam dołączył – opowiada Ania.

Jedną z par obecnego składu są Ola i Kuba. Są razem od półtora roku. Choć oboje studiują na Politechnice, zgodnie przyznają, że bez chóru raczej by na siebie nie trafili. Ona jest na matematyce stosowanej, on na automatyce i robotyce.

Zaczynaliśmy w kilkanaście osób. Potem zmiany dyrygentów, różne style pracy, bez budżetu na nuty i stroje członkini chóru

Ola wspomina, że pierwszy raz dostrzegła Kubę, gdy podczas przerwy grał na pianinie na korytarzu przed salą prób. Zerkała na niego, niby czekając na swoją kolej, żeby też zagrać. Z czasem zaczęli się mijać coraz częściej.

Na początku mieli dodatkową motywację, żeby przychodzić na próby, bo po prostu chcieli się widywać. Teraz gdy mieszkają razem, czasem dopada ich lenistwo i zastanawiają się, czy iść. – Ale kiedy pominiemy za dużo prób, zaczyna nam brakować śpiewania – opowiadają.

Patryk jest w chórze od siedmiu lat. – Pierwsze urodziny, które obchodziłem, będąc w chórze, to były moje 21. W tym roku skończę 28 lat, więc właściwie tu dorosłem – mówi.

Zaczął jeszcze na studiach. Dziś jest już absolwentem Politechniki, ale z chóru odchodzić nie zamierza: – Zawsze byłem muzykalny. W podstawówce grałem na flecie, potem na klarnecie, a na gitarze gram już szesnaście lat. Taka artystyczna odskocznia od codzienności zawsze była mi potrzebna.

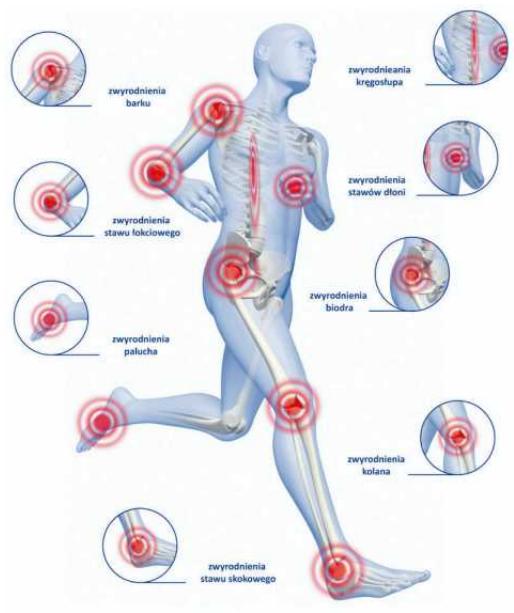
Mówi, że śpiewanie dało mu też coś bardzo praktycznego: pewność siebie: – Przełamanie strachu przed byciem w centrum uwagi bardzo mi pomogło w codziennym życiu, choćby na rozmowach o pracę czy prezentacjach.

Ale najważniejsze okazało się coś innego. – Kiedy masz te dwadzieścia parę lat, kończysz studia, zaczynasz pracę, naprawdę trudno jest nawiązywać nowe znajomości. Poza uczelnią i biurem niewiele zostaje – mówi. ●

16 maja o godzinie 17 w auli budynku A1 Politechniki Wrocławskiej chór zorganizuje koncert jubileuszowy z okazji dziesięciolecia istnienia. Dla osób zainteresowanych udziałem przygotowano trzy podwójne wejściówki; chętni proszeni są o kontakt mailowy: anna.sipak@pwr.edu.pl.

REKLAMA

Wrocław/34433093

FENOMEN OSOCZA i FIBRYNY

Jedyne przyczynowe leczenie bólu - REGENERACJA KRĘGOSŁUPA, STAWÓW, MIĘŚNI I TKANEK

Jesteśmy w Centrum Terapii Kręgosłupa (SPONDLO-CLINIC group) prowadzone przez dra Jarosława Jawnego- (uznany ekspert w dziedzinie spondyliatrii i znany terapeuta manualny) – który pracuje ponad 30 lat z tkanką łączną a jego zespół to uznani specjaliści w swoich dziedzinach. **Centrum słynie z nowoczesnych i skutecznych metod leczenia kręgosłupa, stawów i mięśni.**

Z jakimi schorzeniami najczęściej trafiają do nas pacjenci?
Z bólami i uszkodzeniami kręgosłupa, kolana, biodra czy też barku (cały aparat ruchu) – uszkodzenie po urazie, przeciążenie, wiek i zwyrodnienie. Tam gdzie inni lekarze nie potrafili pomóc lub chcieli tylko operować. A **dysfunkcje i ból należy leczyć zawsze** i za wszelką cenę. Im wcześniej podejmiemy leczenie tym szybciej i taniej dojdziemy do zdrowia.

Co to jest proloterapia?
Proloterapia to najnowocześniejsza na świecie metoda leczenia i regeneracji kręgosłupa, więzadeł, stawów i mięśni. Podajemy preparat w miejsce uszkodzenia i w punkty sterujące. Likwidujemy ból poprzez **naprawę uszkodzonej** tkanki. Dużą skuteczność osiąga się podając gotowy **kolagen MD. PRP to osocze bogato-płytkowe a i-PRF to fibryna** które uzyskuje się po odwirowaniu z krwi własnej pacjenta. **PRP** to skoncentrowana objętość **płytek krwi** i **czynników wzrostu stymulujące** przebudowę naprawczą. **I-PRF** to najwyższe osiągnięcie medycyny regeneracyjnej, jest świetnie **usieciowana (struktura 3D) i zawiera dodatkowo znaczną ilość komórek macierzystych** (nazywana **jest osoczem III generacji)**. Z HBOT (**komora tlenowa** hyperbayczna) działa rewelacyjnie. **Odrasta zwykła, zdrowa tkanka.**

Metody u nas stosowane są uznawane za najlepsze na całym świecie
Dodatkowo aby przyspieszyć proces regeneracji stosujemy proloterapię, terapię manualną, igło-terapię, masaże, trening indywidualny kręgosłupa, kinezyterapię, dietę, ale też fizykoterapię - najnowsze technologie XXI wieku. Dzięki temu uzyskujemy **najwyższą skuteczność.**

Czemu kolagen jest aż tak ważny?
Kolagen a szczególnie fibrynogen jest odpowiedzialny za to, że nasze tkanki są elastyczne i mocne. Jego brak sprzyja uszkodzeniom wielu struktur (kolana, biodra, ale też dyskopatie czy przepukliny).

Czy starszym ludziom można pomóc?
Tak, dostarczamy kolagen w ten sposób, żeby w uszkodzonym miejscu następowała regeneracja. Do **pobudzenia regeneracji** należy podać **czynniki wzrostu(PRP), komórki macierzyste, tlen** i zapewnić nowoczesną rehabilitację. **Zaczynają być sprawni i bez bólu.**

A co z ludźmi po wypadkach lub urazach sportowych?
Ważne jest prawidłowe i szybkie rozpoczęcie leczenia. Zastosowanie **proloterapii z kolagenem, PRP lub i-PRF i właściwej rehabilitacji oraz fizykoterapii na najnowocześniejszym sprzęcie** znacznie skraca czas leczenia i całkowitego wyzdrowienia. Tutaj **HBOT** (hyperbaria tlenowa) czyni wręcz cuda. Mówimy o prawdziwej **rewolucji w regeneracji. Uważa się, że leczenie PRP, i-PRF i kolagenem jest lepsze od innych metod.** Około **90% ludzi po leczeniu u nas** funkcjonuje bez bólu. Nawet u pacjentów ze skierowaniem na operację mamy podobne wyniki.

Czy warto polecić leczenie tlenem pod ciśnieniem (HBOT)?
Tak. Leczenie **tlenem pod wyższym ciśnieniem** to nie moda ale **nowoczesna i bardzo skuteczna** metoda wspomagania terapii w bardzo wielu schorzeniach. Także **znacznie skraca czas leczenia i regeneracji**. Po kilku zabiegach w komorze tlenowej poziom **komórek macierzystych** zwiększa się nawet **7-8 krotnie**. To także skuteczna profilaktyka (**idealna w czasach COVID-19**) oraz najdoskonalszy **doping sportowy i intelektualny**.
Do naszej oferty wprowadziliśmy również INHALACJE WODOROWE, do których stosujemy jedno z najbardziej wydajnych i technologicznie zaawansowanych urządzeń na rynku (HIM-19). Inhalacje te stanowią uzupełnienie prowadzonej terapii - zwiększają odporność organizmu, działają antyoksydacyjnie oraz wspomagająco przy leczeniu wielu chorób (cukrzyca, nadciśnienie, astma, reumatyzm, alergie) oraz stanów zapalnych mięśni i uszkodzeń tkanek miękkich.

WARTO WIEDZIEĆ: Schorzenia, w leczeniu których się specjalizujemy to:
bóle kręgosłupa, dyskopatie (przepukliny), rwa kulszowa, bóle i zawroty głowy, migreny, bóle kończyn, barku, bóle kolan i bioder, łokieć tenisisty, wady postawy i skoliozy, bóle menstruacyjne, nerwobóle oraz wszelkie urazy sportowe i po wypadkach komunikacyjnych. Nasze metody (przy współpracy ze specjalistą stomatologii) są bardzo skuteczne przy **regeneracji stawu skroniowo-żuchwowego oraz przy leczeniu BRUKSIZMU (o ile wiadomo jesteśmy pierwsi)**
Dr Jarosław Jawny prowadzi szkolenia z praktycznego stosowania osocza i fibryny dla lekarzy z całej Polski propagując nowe metody.

ZAPRASZAMY DO CENTRUM TERAPII KRĘGOSŁUPA, Wrocław, ul. Wyszyńskiego 116/2, tel. 71 726-11-71, 503-183-095, www.ctkregoslupa.pl

1 WR

eprasa.pl 5de63726af

Kłodzka afera taśmowa

Nagrano burmistrza, czy to sztuczna inteligencja?

Przeanalizowaliśmy nagrania rzekomych wypowiedzi burmistrza Kłodzka, który twierdzi, że są wytworem sztucznej inteligencji. – Nie są – uważa ekspert, z którym rozmawiała „Wyborcza”.

Marcin Rybak

Zapisy z rzekomych rozmów burmistrza Kłodzka Michała Piszki zaczął publikować mieszkaniec miasta Andrzej Krawczyk, który przyznaje, że uzyskał dostęp do prywatnych wiadomości włodarza. Nie zdradza jednak swojego źródła. – Ja biorę konsekwencję, odpowiedzialność prawną, jeśli one by nie były prawdziwe. I to wszystko, co od dwóch lat otrzymuję od tego anioła, to potwierdza moją wiarygodność – mówił Krawczyk w Faktach TVP3 Wrocław.

Od niemal miesiąca fragmenty rozmów przypisywanych burmistrzowi Piszce oraz komendantowi miejscowej straży miejskiej Michałowi Tułaczowi ujawnia Janusz Życzkowski z TV Republika.

Burmistrz i komendant zawiadomili prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa. Niedawno włodarz Kłodzka został zawieszony w prawach członka Koalicji Obywatelskiej.

– Część z tych materiałów jest na pewno prawdziwa. Na przykład jest film z mojego auta i ten film jest prawdziwy, ale już głos jest podłożony przez sztuczną inteligencję – zapewniał burmistrz Kłodzka w rozmowie z „Wyborczą”. Przesłał nam także próbkę materiału wygenerowanego przez sztuczną inteligencję, w którym jego głos wygłasza kazanie jak na mszy w kościele.

Na swoim profilu na Facebooku burmistrz udostępnił nagrania z ostrzeżeniami eksperta, który pokazuje, jak można sfałszować tzw. zrzut ekranu z wymiany wiadomości. A także jak – przy pomocy sztucznej inteligencji – wygenerować tzw. głosówki. Czyli nagrane wypowiedzi, przesyłane np. internetowym komunikatorem.

Mowa o śmierci mężczyzny

Publikowane wiadomości mogły zostać wykradzione z telefonu komendanta. Jeden z ostatnich „wycieków” to wiadomość, w której domniemany komendant zwraca się jakoby do burmistrza „meine furer” (pisownia oryginalna).

Materiał ujawniony przez TV Republika także zaczyna się od wypowiedzi przypisywanej komendantowi straży miejskiej.

„No mamy prawdopodobnie zgon (...) ode mnie tam patrol jest, będzie siłowe wejście do mieszkania i będzie potwierdzenie, czy jest zgon, czy nie ma zgonu. Starszy jakiś mężczyzna, od kilku dni nie był widziany już przez sąsiadów” – słychać na nagraniu.

Pada nazwa ulicy, a dalej – w jednym z kolejnych nagrań – pojawia się numer, pod którym w Kłodzku stoi kamienica z komunalnymi mieszkaniami.

• **Burmistrz Kłodzka Michał Piszko zawiadamia prokuraturę, że padł ofiarą materiałów wygenerowanych przez AI** FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

„Będziemy mieli mieszkanie kolejne komunalne do przydziału na eksmisję. Nie ma się czym przejmować” – odpowiada głos przypisywany burmistrzowi.

W jednej z kolejnych wypowiedzi pyta o nazwisko „tego szczęśliwca, który poszedł już na wieczną wartę.”

Chwilę potem padają najmocniejsze słowa, także przypisywane burmistrzowi: „Czasami się zastanawiam, czy k.... pan Bóg jednak ich nie wybiera wcześniej, bo sam lubi pić alkohol i sobie wybiera, k..., kompanów do towarzystwa. K..., dobrze niech to... [w tym miejscu pada numer, pod którym znajduje się kamienica z mieszkaniami komunalnymi – red.] całe wymrze. Będziemy mieli z dyni tych patoli.”

W odpowiedzi głos – jakoby komendanta – stwierdza: „Tak, jak mówisz, Bóg ich wybiera, bo ich potrzebuje.”

W jednej z kolejnych wypowiedzi rzekomy strażnik posługuje się hasłem reklamowym popularnej sieci sklepów, nazywając śmierć człowieka „czyszczeniem magazynów”.

Analizujemy z ekspertem od AI

Czy ten materiał mógł być wygenerowany przez sztuczną inteligencję? Burmistrz Piszko jest pewien, że nagrania są nieprawdziwe. Twierdzi, że nie było wymiany tak wulgarnych wiadomości głosowych. Owszem, wie, co to za kamienica i że jest to budynek z mieszkaniami komunalnymi, ale nie zna jej mieszkańców. Sprawdziliśmy, czy w mediach były doniesienia o siłowym wejściu do mieszkania i zgonie mężczyzny pod adresem wskazanym w nagraniach. Nie znaleźliśmy takich informacji.

Zapytaliśmy policję, czy takie zdarzenie miało tam miejsce. Rzeczniczka kłodzkiej policji, podinspektor Wioletta Martuszewska, napisała nam, że siłowe wejście do mieszkania, w którym zmarł człowiek, było 20 stycznia 2025 roku. Potwierdziła, że na miejscu – oprócz policji i straży pożarnej – był patrol straży miejskiej.

Szef studia BIQdata „Gazety Wyborczej”, Dominik Uhlig, polecił nam eksperta, który zgodził się przeanalizować „głosówki”.

Specjalista prosił jednak, by nie podawać jego nazwiska.

Najpierw odsłuchał nagranie, następnie przeanalizował „wykresy falowe”. Wreszcie przeprowadził analizę widmową całego materiału. Takie widmo – tłumaczy ekspert – to „szczegółowa wizualizacja zakresów częstotliwości i dźwięku w danym momencie z jednoczesnym wskazaniem natężenia głośności danego pasma”.

Podejrzenia wzbudził jeden fragment niemal dwuminutowego nagrania, który może brzmieć jak głos wygenerowany przez sztuczną inteligencję. Na zdjęciu poniżej widać w kwadracie ten fragment wypowiedzi: „Znamy nazwisko szczęśliwca...”.

Wniosek naszego eksperta jest jednak taki: – Wszystko wygląda naturalnie. Najważniejsze, że słychać oddech w trakcie mówienia, a nie pomiędzy słowami, co charakteryzuje mimikrę AI systemów text-to-speech. Po którymś już odsłuchaniu na słuchawkach, dokładnie kawałeczek po kawałeczku, mogę stanowczo stwierdzić na 99 proc., że nie ma tu syntezy głosu AI.

Ekspert stwierdza więc, że niemal na pewno wspomniane wypowiedzi nie zostały sztucznie wygenerowane.

Prokuratura prowadzi postępowanie sprawdzające

Nie jest to jednak równoznaczne ze stwierdzeniem, że wypowiadają się konkretne osoby, w tym wypadku burmistrz i komendant. Do tego byłaby konieczna zupełnie inna ekspertyza. Należałoby porównać ujawnione nagranie z próbkami głosu konkretnych osób.

Trzeba jednak też podkreślić, że zakwestionowany przez burmistrza materiał dotyczy zdarzenia, do którego rzeczywiście doszło i to pod adresem wskazanym w „głosówkach”. Ewentualny twórca prowokacji musiałby więc dowiedzieć się o zdarzeniu z innego źródła niż medialne informacje i opracować scenariusz rzekomo sfałszowanej rozmowy. Jeśli przyjąć, że nie użyłby do tego sztucznej inteligencji, musiałby spreparować materiał przy pomocy osób, których głosy byłyby podobne do głosów burmistrza i komendanta.

Piszko jest pewien, że takiej rozmowy nie było. Doniesienie do prokuratury, które złożył zarówno on, jak i komendant, dotyczy ujawnienia tajemnicy korespondencji, czyli kradzieży i publikacji esemesów i wiadomości głosowych. Ale burmistrz chciałby również zbadania wątku fabrykowania fałszywych materiałów, które mają go zdyskredytować. Na razie jest prowadzone „postępowanie sprawdzające”. Ma odpowiedzieć na pytanie, czy jest uzasadnione podejrzenie przestępstwa, i ewentualnie jakiego. Potem wydaje się postanowienie o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania. Sprawą zajmuje się prokuratura w Kłodzku. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Wrocław/34432606

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI Wrocław, dnia 28 kwietnia 2026 r.
IF-O.7821.16.2025.AS

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 11f ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. – o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691, dalej „K.p.a.”)

zawiadamiam,

że Wojewoda Dolnośląski, decyzją z dnia 27 kwietnia 2026 r. znak: IF-O.7821.16.2025.AS utrzymał w mocy decyzję Starosty Dzierżoniowskiego z dnia 28 sierpnia 2025 r., Nr 442/2025, którą udzielono Burmistrzowi Miasta Bielawa zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na przebudowie i rozbudowie dróg wraz z infrastrukturą techniczną, tj. oświetleniem ulicznym i kanalizacją deszczową – w ramach zadania „Przebudowa drogi gminnej nr 117957D (ul. Stefana Żeromskiego – etap II) oraz drogi gminnej nr 117896D (ul. Bankowa) i drogi gminnej nr 117902D (ul. Henryka Sienkiewicza) w Bielawie”.

Z treścią decyzji Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 kwietnia 2026 r. można się zapoznać w siedzibie Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Plac Powstańców Warszawy 1, pokój 2103, w godzinach pracy Urzędu, po uprzednim uzgodnieniu terminu i godziny udostępnienia akt sprawy. Potrzebę dostępu do przedmiotowych akt sprawy można zgłaszać w dni robocze pod numerem telefonu (71) 340 66 90 lub na adres e-mail: a.smetana@duw.pl.

Zgodnie z art. 49 K.p.a., wskazuję dzień 8 maja 2026 r. – data ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Miejskiego w Bielawie, w urzędowych publikatorach teleinformatycznych – Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów oraz w prasie lokalnej, jako ten w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie. Zawiadomienie niniejsze po upływie czternastu dni od wskazanego powyżej terminu uważa się za dokonane ze skutkiem prawnym z dniem 22 maja 2026 r.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Stachera
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Infrastruktury

/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu/

OGŁOSZENIE PŁATNE Wrocław/34432611

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI Wrocław, dnia 28 kwietnia 2026 r.
IF-O.7821.14.2025.AS

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 11f ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. – o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691, dalej „K.p.a.”)

zawiadamiam,

że Wojewoda Dolnośląski, postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2026 r. znak: IF-O.7821.14.2025.AS odmówił wstrzymania wykonania decyzji Starosty Dzierżoniowskiego z dnia 28 sierpnia 2025 r., Nr 442/2025, którą udzielono Burmistrzowi Miasta Bielawa zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na przebudowie i rozbudowie dróg wraz z infrastrukturą techniczną, tj. oświetleniem ulicznym i kanalizacją deszczową – w ramach zadania „Przebudowa drogi gminnej nr 117957D (ul. Stefana Żeromskiego – etap II) oraz drogi gminnej nr 117896D (ul. Bankowa) i drogi gminnej nr 117902D (ul. Henryka Sienkiewicza) w Bielawie”.

Z treścią postanowienia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 kwietnia 2026 r. można się zapoznać w siedzibie Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Plac Powstańców Warszawy 1, pokój 2103, w godzinach pracy Urzędu, po uprzednim uzgodnieniu terminu i godziny udostępnienia akt sprawy. Potrzebę dostępu do przedmiotowych akt sprawy można zgłaszać w dni robocze pod numerem telefonu (71) 340 66 90 lub na adres e-mail: a.smetana@duw.pl.

Zgodnie z art. 49 K.p.a., wskazuję dzień 8 maja 2026 r. – data ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Miejskiego w Bielawie, w urzędowych publikatorach teleinformatycznych – Biuletynie Informacji Publicznej tych urzędów oraz w prasie lokalnej, jako ten w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie. Zawiadomienie niniejsze po upływie czternastu dni od wskazanego powyżej terminu uważa się za dokonane ze skutkiem prawnym z dniem 22 maja 2026 r.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Stachera
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Infrastruktury

/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu/

1 WR

eprasa.pl 5de63726af

CYKLOSTRADA DOLNOŚLĄSKA

Na Dolnym Śląsku wystartował sezon rowerowy 2026

Rozwija się Cyklostrada Dolnośląska, dzięki czemu pojawią się nowe trasy turystyczne, wzbogacając i tak już bardzo ciekawą ofertę. W kalendarzu jest też sporo atrakcyjnych wyścigów dla każdego. Ten sezon rowerowy na Dolnym Śląsku zapowiada się pasjonująco!

fot. archiwum UMWD

W czerwcu zostanie otwarty nowy odcinek Trasy Doliny Bobru, który prowadzi śladem dawnej linii kolejowej z Bolesławca w stronę miejscowości Trzebień, znajdującej się w sercu Borów Dolnośląskich. Ten odcinek zbudowała gmina wiejska Bolesławiec. A to nie koniec! Ta trasa zostanie przedłużona do Chocianowa, wiodąc południowym skrajem Przemkowskiego Parku Krajobrazowego przez gminę Gromadka. Nie są to odległe plany, bo prace nad tym odcinkiem również rozpoczną się jeszcze przed tegorocznymi wakacjami.

Natomiast od Chocianowa do Lubina, także po dawnym torowisku, zbudowano już drogę dla rowerów, noszącą nazwę Trasy Miedzianej. Już kilka lat temu gmina wiejska Bolesławiec otworzyła trasę rowerową prowadzącą – też dawnym śladem kolejowym – od stolicy polskiej ceramiki niemal do stóp Zamku Grodziec.

Po zakończeniu wspomnianych inwestycji w tej części Dolnego Śląska rowerzyści będą więc mieli do dyspozycji wspaniale rozwiniętą sieć wydzielonych i bardzo malowniczych dróg. Wygodną i bezpieczną ścieżką będzie można przejechać od Lubina aż do Bolesławca i nawet kilkanaście kilometrów dalej, właściwie już do Krainy Wygasłych Wulkanów.

Całość wejdzie w skład Dolnośląskiej Cyklostrady, która systematycznie się rozrasta, tworząc coraz bardziej spójną sieć.

Co jeszcze nowego na rowerowej mapie Dolnego Śląska? W okolicy Świeradowa-Zdroju powstały nowe trasy enduro, czyli trudne, górskie odcinki zjazdowe – coś dla rowerzystów szukających większych wyzwań i dawki adrenaliny. Przypomnijmy, że znajduje się tam również sieć single tracków, natomiast Góry Izerskie doskonale nadają się na jazdę nie tylko na MTB, ale też na gravelu.

Ciekawie zapowiadają się rowerowe inwestycje po wschodniej stronie Sudetów, w ziemi kłodzkiej. W planach jest dalsza rozbudowa sieci Singletrack Glacensis, która już teraz liczy ponad 200 km. W tej chwili w kilku miejscach trwają uzgodnienia i prace projektowe.

Wybierzesz coś dla siebie

Kto szuka pomysłów na rowerową wycieczkę, a może dłuższą wyprawę po Dolnym Śląsku, może skorzystać z serwisu dolnyslaskrowerem.pl. Znajdziecie tam już ponad 250 opisanych tras w regionie – o różnym poziomie trudności, na różne rowery, w każdej części Dolnego Śląska. Koniecznie zajrzyjcie, inspiracji, a do tego przydatnych wskazówek, znajdziecie tam mnóstwo! Przewodnik po rowerowym Dolnym Śląsku wydała również Dolnośląska Organizacja Turystyczna.

A kto szuka wyzwań o charakterze sportowym, też ma szeroki i ciekawy wybór.

Bike Maraton

Z Dolnego Śląska wywodzi się najstarszy i największy cykl maratonów i wyścigów MTB w Polsce. Co ważne, nie są to zawody tylko dla zaawansowanych zawodników. Pod szyldem Bike Maratonu kryje się bardzo szeroka oferta sportowa, ale też rekreacyjna. W tych imprezach znajdą dla siebie miejsce nawet początkujący miłośnicy kolarstwa górskiego.

Do wyboru jest kilka dystansów – od kilkunastu aż po 100 kilometrów. Do tego sporo wydarzeń towarzyszących oraz wyścigi dla dzieci, czyli Bike Maraton Kids. Od kilku lat organizatorzy poszerzają też ofertę o e-bike.

Pierwsza edycja tegorocznego Bike Maratonu odbyła się w Miękini. Drugą zaplanowano na 9 maja w Harrachovie i Jakuszycach. Trzecią edycję (23 maja) będzie gościł Zieleniec (Duszniki-Zdrój), a ostatnia przed wakacjami zawita do Jakuszyc (7 czerwca).

Wypróbuj Dolnośląskie Rowerowe Parki Umiejętności

W regionie powstaje coraz więcej takich obiektów oraz innych, też służących szkoleniu i doskonaleniu jazdy.

– Za chwilę otwarty zostanie taki park w Żmigrodzie, wiemy też, że gotowy jest park umiejętności w Gryfowie. Dla trenujących kolarstwo górskie i chcących iść w ślady Mai Włoszczowskiej powstał nowy tor do trenowania MTB cross country, czyli dyscypliny olimpijskiej, który zbudowano w Polanicy-Zdroju i 24 maja odbędzie się tam impreza inauguracyjna – mówi Piotr Nowicki, oficer rowerowy urzędu marszałkowskiego województwa dolnośląskiego.

10 dni startowych i 10 różnych lokalizacji

VeloBank VIA Dolny Śląsk to najliczniej obsadzana cykliczna impreza kolarska w kraju. Zlokalizowana w całości na Dolnym Śląsku. Wyścig od lat cieszy się ogromną popularnością wśród amatorów oraz kolarzy masters.

A w tym roku wchodzi również w świat kolarstwa MTB, łącząc siły z Bike Adventure. To zwiększy liczbę dni startowych w cyklu do 10! Oprócz Bike Adventure kolarze ścigać się też będą w Sobótce w Pucharze Polski MTB XCO (formuła olimpijska) z wykorzystaniem Rowerowego Parku Umiejętności „Janosik".

Wyścigi w cyklu są tak zróżnicowane, że każdy znajdzie coś dla siebie – od okolic Ślęży, przez Dolinę Baryczy, po Szklarską Porębę czy Kowary z Przełęczą Okraj.

Gravelowy raj wyścigowy

Wróćmy w Góry Izerskie. To nie przypadek, że właśnie tam organizowana jest impreza Gravel Adventure (w tym roku 6 czerwca). Można tam zdobyć bilet na oficjalne gravelowe mistrzostwa świata UCI. Ale nie trzeba walczyć w tych eliminacjach, żeby mieć frajdę ze ścigania na gravelu po izerskich drogach. Tego samego dnia startują Mega i Ultra Izery – to okazja do jazdy po bezkresnych szutrach, do podziwiania Doliny Izery i do zagłębienia się w kręte ścieżki przecinające lasy.

Maja Włoszczowska MTB RACE

Bardzo poważne ściganie zapowiada się w dniach 16-18 lipca w Polanicy-Zdroju. Odbędą się tam mistrzostwa Polski w MTB XC. Przyjadą tam więc czołowi zawodnicy i mnóstwo kibiców. Obecność Mai Włoszczowskiej nadaje imprezie wyjątkową rangę i rozpoznawalność. Czekają nas emocje na najwyższym poziomie!

Uphill Race Śnieżka

Tu też będą emocje na najwyższym poziomie, i to w bardzo dosłownym sensie. Na Śnieżkę nie wolno wjeżdżać na rowerze. Poza jednym dniem w roku (tym razem będzie to 23 sierpnia). Podjąć to wyzwanie mogą jednak tylko nieliczni. Lista startowa jest krótka, a na pewno o wiele za krótka jak na zainteresowanie – co roku zapełnia się już w kilkadziesiąt sekund po uruchomieniu zapisów. Wjazd na szczyt Śnieżki wymaga żelaznej kondycji i wytrzymałości, doświadczenia w rozkładaniu sił, bo przewyższenie jest potężne, jak również determinacji. A do tego dochodzi jeszcze rywalizacja, bo to przecież prawdziwy wyścig, cały czas pod górę, aż na dach Dolnego Śląska!

DOLNY ŚLĄSK

eprasa.pl 5de63726af

Zawodowcy

We Wrocławiu wykształcą operatorów dronów

Od 1 września 2026 cztery wrocławskie szkoły ponadpodstawowe otwierają klasy „dronowe”. W kształceniu zawodowym we Wrocławiu nowości jest więcej.

Sławomir Szymański

W klasach „dronowych” uczniowie mają zdobyć wiedzę i umiejętności z zakresu obsługi oraz serwisowania dronów, ale to nie wszystko. Nauczą się, jak pilotować czy serwisować drony, ale też jak wykorzystywać urządzenia tego typu w różnych dziedzinach.

PROGRAM DOPASOWANY DO SZKOŁY

Klasy, w których będą się kształcić przyszli operatorzy bezzałogowych statków powietrznych, pojawią się w nowej ofercie rekrutacyjnej na rok szkolny 2026/2027 w Zespole Szkół nr 1 przy ul. Słubickiej, w Zespole Szkół Logistycznych przy ul. Dawida, w Elektronicznych Zakładach Naukowych przy ul. Braniborskiej oraz w Lotniczych Zakładach Naukowych przy ul. Kiełczowskiej.

Program nie będzie wszędzie taki sam. Zostanie dopasowany do profilu kształcenia w danej szkole.

Np. w Zespole Szkół nr 1 operatorzy dronów będą się kształcić w ramach zawodu technik informatyk w Technikum nr 1

– Łączymy naukę w szkole z praktyką, nowoczesnym sprzętem i zdobywaniem uprawnień zawodowych. Uczniowie od początku mają kontakt z technologią używaną dziś w wielu branżach. Uczą się nie tylko teorii, ale przede wszystkim działania – projektują, budują, programują i testują drony – mówi Paweł Kowalów, dyrektor ZS nr 1 we Wrocławiu.

Dodaje, że ważną częścią kształcenia są też zajęcia organizowane we współpracy z Politechniką Wrocławską: – Dzięki nim uczniowie już w szkole poznają środowisko inżynierskie – podkreśla.

W tej szkole już od kilku lat organizowane są zajęcia dodatkowe z budowy i obsługi dronów. Uczniowie odnoszą w tej dziedzinie wymierne sukcesy. Zdobyli m.in. pierwsze i drugie miejsce w międzynarodowych zawodach „Game of Drones” w 2024 roku i powtórzyli ten wynik w następnym roku.

Jeden z uczniów został najlepszym operatorem drona wśród polskich uczestników zawodów.

Elektroniczne Zakłady Naukowe – razem z wrocławskim Centrum Placówek Kształcenia Zawodowego (CPKZ) – od września wprowadzają nowy program w klasie mechatronicznej. Łączy mechanikę, elektronikę i programowanie, czyli wszystko, co potrzebne do pracy z dronami.

• **W czterech wrocławskich szkołach ponadpodstawowych od września 2026 roku ruszą klasy dronowe** FOT. TOMASZ HOŁOD/MATERIAŁY PRASOWE

Szkoły otrzymały sprzęt szkoleniowy, w tym drony i gogle FPV. Część z nich współpracuje z partnerami branżowymi, którzy udostępniają przestrzeń treningową i symulatory lotu. Na te działania Wrocław przeznaczył około 0,5 mln zł

– Uczniowie poza nauką zawodu będą uczyć się m.in. latania dronami, przygotują się też do zdobycia europejskich uprawnień A1/A3 i A2. Będą też ćwiczyć na symulatorach, dronach FPV i małych dronach do 250 g, a także poznają ich budowę i zasady działania – mówi Krystyna Rozdzielska, nauczycielka wdrażające nowe technologie w Elektronicznych Zakładów Naukowych. – Po szkole uczniowie będą mogli zdobyć także uprawnienia bardziej profesjonalnych lotów STS-01 i STS-02 oraz pracować przy dronach – dodaje.

Zajęcia będą trwały 10 godzin tygodniowo przez pięć lat i obejmą m.in. montaż i serwis własnych dronów, projektowanie konstrukcji nośnych oraz analizę parametrów i sprawności lotu.

DRONY Z NACISKIEM NA PRAKTYKĘ

W Zespole Szkół Logistycznych uczniowie będą poznawali tajniki wykorzystania dronów w dwóch dziedzinach – w logistyce wojskowej oraz we wspomnianych systemach zarządzania bezpieczeństwem kolejowym.

– W trakcie nauki uczniowie poznają świat dronów – uczą się ich budowy, obsługi i bezpiecznego użytkowania. Zdobywają wiedzę o różnych kategoriach dronów oraz przygotowują się do egzaminów A1/A3 i A2. Uczą się też praktycznego pilotażu, w tym dronów FPV, oraz pracy z nowoczesnymi systemami i aplikacjami branżowymi – wymienia Stella Gazdulska, dyrektor szkoły.

W Lotniczych Zakładach Naukowych obsługa dronów pojawi się na kierunku technik automatyk. Nauka pracy z tymi urządzeniami trwa cztery lata i obejmuje osiem semestrów intensywnego kształcenia.

– Uczniowie poznają budowę i zasadę działania dronów, systemy sterowania oraz technologie wykorzystywane w lotnictwie i innych branżach. Zawsze duży nacisk kładziemy na praktykę – zajęcia na symulatorach, loty FPV, ćwiczenia w różnych warunkach oraz pracę na nowoczesnym sprzęcie. Ważnym elementem jest także nauka bezpieczeństwa i odpowiedzialnego korzystania z technologii – opowiada Jolanta Mazurkiewicz-Kaczyńska, dyrektorka LZN.

Zaznacza, że uczniowie uczą się również diagnostyki i serwisowania systemów mechatronicznych stosowanych w dronach.

– Przedsiębiorcy – nie tylko z Wrocławia, ale z całego kraju – czekają na młodych i zdolnych przyszłych operatorów dronów.

My ze swojej strony deklarujemy szeroko idące wsparcie i zaangażowanie w tym zakresie – podkreśla Mariusz Żebrowski, wiceprezes Dolnośląskiej Izby Gospodarczej.

WYPOSAŻYLI DZIEWIĘĆ SZKÓŁ

Uruchomienie klas „dronowych” to jeden z elementów projektu „Wrocławska Dolina Dronów”, który jest częścią inicjatywy „Bezpieczny Wrocław”. Miasto informuje, że chce w ten sposób rozwijać edukację w zakresie bezpieczeństwa, reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz wykorzystania nowoczesnych technologii w ochronie mieszkańców i infrastruktury Wrocławia.

Dodajmy, że w Liceum Ogólnokształcącym nr III już teraz prowadzone są zajęcia pozalekcyjne z obsługi dronów. Uczniowie innych wrocławskich szkół też mają okazję zdobywać wiedzę o bezzałogowcach – od podstaw budowy tego rodzaju urządzeń po zaawansowany pilotaż, programowanie i analizę danych lotu, a także elementy prawa lotniczego.

Wrocławskie placówki otrzymały sprzęt szkoleniowy, w tym drony i gogle FPV, a część szkół współpracuje z partnerami branżowymi, którzy udostępniają przestrzeń treningową i symulatory lotu. Na te działania miasto przeznaczyło blisko pół miliona złotych.

– Wprowadzenie klas z innowacją to kontynuacja szkoleń dronowych w naszych placówkach rozpoczętych w 2024 roku. Od tego czasu 9 wrocławskich szkół zostało wyposażonych w zestawy dronów, a uczniowie i nauczyciele rozpoczęli specjalistyczne szkolenia. Do tej pory z programu skorzystało ok. 300 uczniów i nauczycieli – podkreśla Ewa Szczęch z departamentu edukacji Urzędu Miejskiego Wrocławia.

BĘDĄ INNE NOWOŚCI

W szkołach kształcących w zawodach od 1 września 2026 roku pojawi się jeszcze jedna nowość. Planowane jest wprowadzenie nowego zawodu technik gospodarki nieruchomościami w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących oraz w Zespole Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych.

Co jeszcze? Od następnego roku szkolnego uczniowie szkół kształcących w zawodach będą mogli korzystać z nowoczesnej bazy technicznej w branżowych centrach umiejętności. We Wrocławiu gotowe są cztery takie obiekty, każdy wyspecjalizowany w innej dziedzinie. W Lotniczych Zakładach Naukowych działa centrum automatyki przemysłowej, w Zespole Szkół nr 2 elektromobilności, w Centrum Placówek Kształcenia Zawodowego elektryki, a w Zespole Szkół nr 3 w dziedzinie florystyki. To ostatnie, najnowsze, otwarto w grudniu 2025 roku.

Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych rusza 18 maja. We Wrocławiu na rok szkolny 2026/2027 planowane jest uruchomienie naboru na ponad 8100 miejsc w klasach pierwszych, w tym ok. 2400 w technikach oraz ok. 800 w szkołach branżowych I stopnia. ●

eprasa.pl 5de63726af

PREZYDENT MIASTA BOLESŁAWIEC

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA PREZYDENTA MIASTA BOLESŁAWIEC Z DNIA 04 maja 2026 R.

w sprawie VI przetargów ustnych nieograniczonych

na sprzedaż nieruchomości gruntowych niezabudowanych, oznaczonych jako działki o numerach: 1211/15 oraz 1211/17, stanowiących własność Gminy Miejskiej Bolesławiec, położonych w Bolesławcu w obrębie 0007 miasta Bolesławiec – z przeznaczeniem pod zabudowę jednorodzinną:

	Nr działki	Pow. działki (ha)	Położenie	Nr KW	Ceny wywoławcze do VI przetargów (brutto)	Wysokość wadium wniesione w pieniądzu stanowiące do 20% ceny wywoławczej
1.	VI przetarg na działkę nr 1211/15	0,0849	ul. Żurawia, obręb: 0007 – Bolesławiec-7	JG1B /00014344/4 – zbiorcza księga wieczysta założona dla obrębu 0007.	225.000,00 zł	45.000,00 zł
2.	VI przetarg na działkę nr 1211/17	0,0704	ul. Kormoranów, obręb: 0007 – Bolesławiec-7	JG1B /00014344/4 – zbiorcza księga wieczysta założona dla obrębu 0007.	188.100,00 zł	37.000,00 zł

Termin i miejsce przetargu: **09 czerwca 2026 r. godz. 10.00 w siedzibie Urzędu Miasta Bolesławiec, Pl. Piłsudskiego nr 1 (biurowiec, IV piętro, sala 412).**

Wadium na poszczególne działki należy wnieść najpóźniej do dnia 02 czerwca 2026r. – na rachunek bankowy Urzędu Miasta Bolesławiec: PKO Bank Polski S.A.O/Bolesławiec numer: **04 1020 2137 0000 9402 0046 4271.** Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.
Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się z ogłoszeniem o przetargu, warunkami przetargu oraz przedmiotem przetargu.
Zastrzega się prawo odwołania przetargu z ważnych przyczyn.

Pełna treść ogłoszenia o przetargach zamieszczona jest na stronie internetowej Urzędu Miasta Bolesławiec https://bolesławiec.pl/index.php/mig/sp-estate oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP). Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Mienia i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miasta Bolesławiec przy Pl. Piłsudskiego 1, I piętro, pok. nr 108, tel. 75 6456515.
JP/JP

Bolesławiec, dnia 04 maja 2026 r.

Wrocław/34433645

Prezydent Wrocławia

informuje,

Na podstawie art. 35 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r. że w budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia, al. Marcina Kromera 44 oraz na stronie internetowej **www.bip.um.wroc.pl** zostały podane do publicznej wiadomości **w trybie bezprzetargowym** wykaz gruntu stanowiącego własność Gminy Wrocław przeznaczonego do oddania w części w :
a) dzierżawy:
– **ul.Legnicka obr.Popowice AM 12 dz.2/22,**
– **ul.Legnicka, ul.Staro graniczna obr.Popowice AM 12 dz.2/22,2/20,**
– **obr.Muchobór Wielki AM 10 dz.63/3,**
– **obr.Sołtysowice AM 7 dz.104/22,**
– **obr.Zalesie AM 13 dz.11/1,**
– **obr.Zalesie AM 13 dz.10/1,**
– **obr.Zalesie AM 13 dz.12/1**

Wykazy ogłasza się na okres 21 dni **od 29.04.2026r. do 20.05.2026r.**

Wrocław/34433452

nekrologi.wyborcza.pl
ODESZLI.pl
Zamieść:
nekrolog
kondolencje
wspomnienie
nekrologi@wyborcza.pl
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383,
22 55 55 399,
22 55 55 555

„... są ludzie, których anioł śmierci przytula zdecydowanie za wcześnie."

Wyrazy szczerego współczucia i żalu
oraz słowa otuchy w trudnych chwilach po śmierci

Córki

Naszej Koleżance

Anecie Darulewskiej - Głowacz

składają

prokuratorzy oraz pracownicy
Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34433583

Z ogromnym żalem zawiadamiamy, że w dniu 03.05.2026 roku
zmarł w wieku 80 lat

ŚP
Tadeusz Lisiewicz

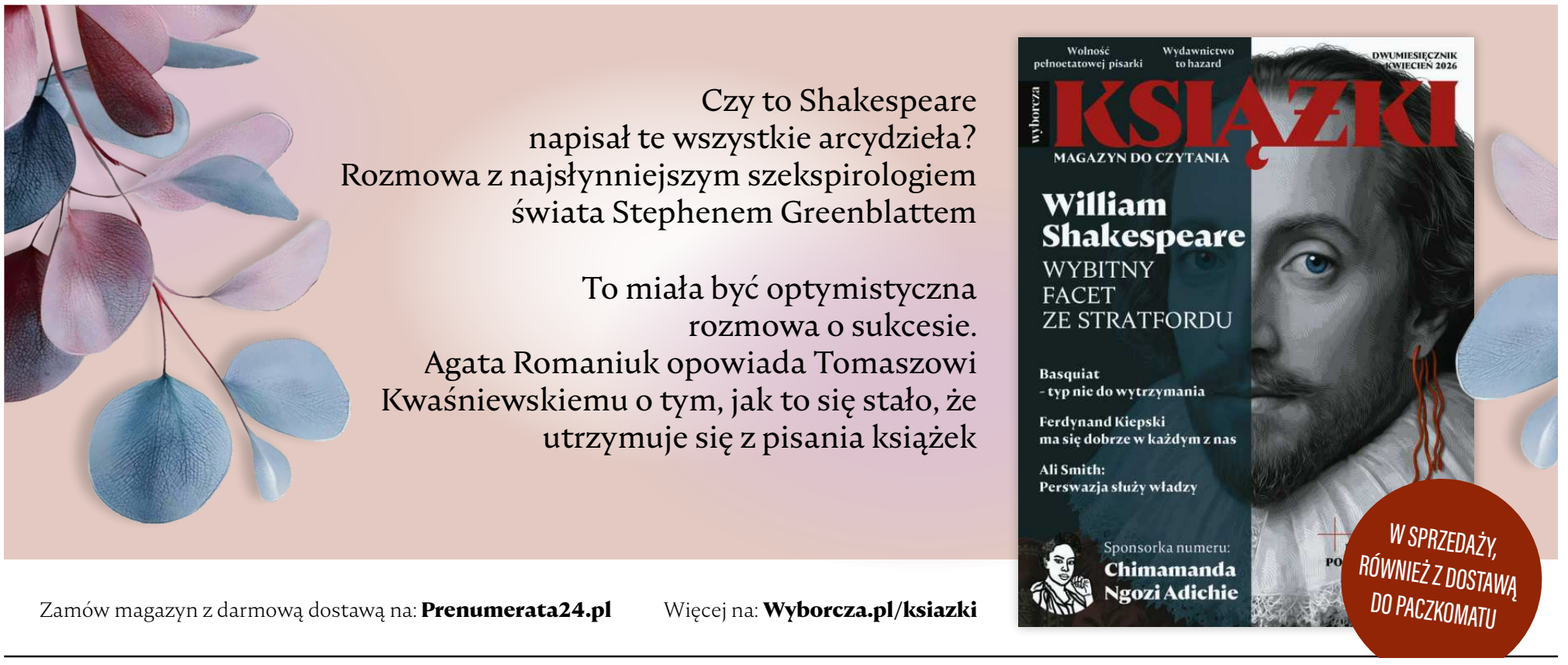
Ukochany Mąż, Tata, Dziadek i Przyjaciel

Na zawsze w naszych sercach i pamięci.

Rodzina

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się w dniu 08.05.2026 roku o godzinie 11.00
mszą świętą w kościele pw. Chrystusa Króla w Głuszycy

www.nekrologi.wyborcza.pl/34433688

eprasa.pl 5de63726af

Wrocław. Sensacja w plebiscycie dla seniorów

Osiedlowy klub pokonał wielkich faworytów

Klub Seniora „Na Trójkącie" z Wrocławia wygrał dolnośląski plebiscyt „Wyborczej" Supermiasta Długowieczni, wyprzedzając przez długi czas prowadzącą Potańcówkę Wrocławską.

Mateusz Kokoszkiewicz

Klub Seniora „Na Trójkącie" przy Radzie Osiedla Przedmieście Oławskie otrzymał 40,9 proc. głosów w naszym plebiscycie.

Klub seniora wygrywa. „Duża radość"

– To dla nas duże zaskoczenie i ogromna radość. Bardzo się cieszymy, że nasza działalność została dostrzeżona – mówi koordynator klubu Grzegorz Sobczak, radny osiedla Przedmieście Oławskie.

Klub rozpycha się na scenie muzycznej. Grupa ma już na koncie kilka występów, w tym podczas wydarzeń osiedlowych oraz większe koncerty, jak walentynkowy czy karnawałowy.

Jak podkreśla Sobczak, sukces to efekt wspólnej pracy i zaangażowania całej grupy. – Jesteśmy wdzięczni miastu Wrocław za wsparcie i organizację wielu działań dla seniorów, radzie osiedla za finansowanie naszego klubu, a także „Gazecie Wyborczej' za sam plebiscyt. To dla nas ważne, że takie inicjatywy są zauważane – zaznacza. – Myślę, że ten wynik pokazuje też, jak zgraną i aktywną jesteśmy społecznością. Chyba sami sobie też możemy dziś podziękować za to, że potrafimy się wzajemnie mobilizować – dodaje.

Koordynator nie ukrywa emocji związanych z wynikiem. – Muszę dojść do siebie, bo nie spodziewaliśmy się takiego rozstrzygnięcia. Tym bardziej cieszy, że udało się wygrać z tak mocnymi kandydatami – podsumowuje.

Potańcówka seniorów i młodych

Drugie miejsce otrzymała Potańcówka wrocławska (24,2 proc.), która przez dłuższy czas utrzymywała się na prowadzeniu.

– To inicjatywa, którą warto wspierać, która służy integracji międzypokoleniowej, a także bardzo atrakcyjna formuła spędzania wolnego czasu przez seniorów – podkreślał Marek Łapiński, wiceprzewodniczący sejmiku województwa i były marszałek Dolnego Śląska.

• **Klub Seniora ‚Na Trójkącie"** FOT. RADA OSIEDLA PRZEDMIEŚCIE OŁAWSKIE

Potańcówka to cykl otwartych zabaw tanecznych w przestrzeni miejskiej, które odbywają się przy muzyce różnych dekad i przyciągają uczestników w różnym wieku. – Potańcówki były i są wydarzeniami otwartymi, niebiletowanymi z cudowną atmosferą. Wystarczy wygodny strój i buty, by bawić się na parkiecie w samym centrum miasta – mówiła Sonia Piórek, koordynatorka Wrocławskich potańcówek we Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego.

Trzecie miejsce należy do Wrocławskiej Rady Seniorów z wynikiem 7,9 proc.

– Motto naszej działalności to pytanie: jak się mądrze zestarzeć we Wrocławiu? To podstawowy motyw w naszym doradztwie, opiniowaniu i współpracy, zarówno z Radą Miasta, jak i z Prezydentem Wrocławia. Mamy nadzieje, że wypracujemy takie pomysły, które będą służyły wszystkim mieszkańcom Wrocławia" – powiedział Rafał Kubacki, przewodniczący Rady.

Jakie inicjatywy na kolejnych miejscach?

Czwarte i piąte miejsce należy do inicjatyw edukacyjnych: Dolnośląskiego Obywatelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku 20 z Wrocławia (7,9 proc.) i Uniwersytetu Trzeciego Wieku „Jeszcze Młodzi" w Szklarskiej Porębie (4,4 proc.). UTW działający przy Miejskim Ośrodku Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej oferuje seniorom zajęcia edukacyjne, artystyczne i ruchowe: od języków obcych po jogę czy warsztaty twórcze.

Dom Seniora w Świeradowie-Zdroju otrzymał 3,6 proc., mocno aktywny Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Kudowie-Zdroju 2,8 proc., zaś skupiająca inicjatywy w regionie Rada Seniorów Dolnego Śląska – 2,4 proc.

Dzienny Dom „Senior+" w Polanicy-Zdroju uzyskał prawie 2 proc. poparcia, Dolnośląskie Forum Seniora 4 1,5 proc., Stowarzyszenie „Przyjaciele Seniorów" 1,6 proc., zaś Miejska Rada Seniorów w Legnicy – prawie procent głosów czytelników. ●

Wałbrzych. Jest wyraźny zwycięzca plebiscytu

Postawili na psychologiczne wsparcie

Zwycięzcą wałbrzyskiego plebiscytu Supermiasta Długowieczni jest projekt odpowiadający na potrzebę wsparcia psychologicznego seniorów.

W wałbrzyskim plebiscycie „Wyborczej" zdecydowanie wygrała Mobilna Poradnia Psychogerontologiczna Fundacji Via Saluti, uzyskawszy 39,1 proc. głosów.

Zwycięski projekt. Rozmowa liczy się najbardziej

Jak podkreśla Alicja Przepiórska-Ułaszewska, współzałożycielka i członkini Rady Fundacji Via Salutis, sukces pokazuje, jak duże jest zapotrzebowanie na wsparcie psychologiczne dla osób starszych i ich bliskich. Projekt był realizowany dzięki środkom Narodowego Instytutu Wolności, co pozwoliło rozszerzyć działalność poza Wałbrzych.

– Dzięki tym środkom mogliśmy jeździć po całej Polsce ze specjalistami: psychogerontologami, neuropsychologami i pedagogami tam, gdzie byliśmy potrzebni – mówi Przepiórska-Ułaszewska.

Poradnia skupiała się nie tylko na rozmowie o starości, ale też na oswajaniu tematów, które wciąż bywają marginalizowane. Organizatorzy prowadzili wykłady, warsztaty i konsultacje indywidualne, odpowiadając na potrzeby osób starszych, ale również ich rodzin.

– Chodziło o rozmowę o starości, oswajanie tego pojęcia, ale też wychodzenie naprzeciw osobom w kryzysach związanych ze starzeniem się: samotnością, żałobą, chorobą czy niezgodą na to, że się starzejemy – wyjaśnia.

Jak zaznacza, z konsultacji korzystały także osoby opiekujące się starszymi członkami rodzin. – Przychodzili do nas ludzie, którzy mierzą się z cudzą starością swoich bliskich i nie wiedzą, jak budować dobre relacje czy nie wypalić się w roli opiekuna – mówi.

Choć projekt mobilny nie jest obecnie realizowany na ogólnopolską skalę z powodu braku finansowania, fundacja nadal działa lokalnie w Wałbrzychu. – Jesteśmy na miejscu i cały czas można do nas przyjść – podkreśla Przepiórska-Ułaszewska.

Seniorzy jak obrazy. Drugie miejsce w konkursie

Projekt „Żywe obrazy wielkich mistrzów" zdobył drugie miejsce z 26,1 proc. poparcia.

Uczestnicy nie tylko odtwarzają kompozycje obrazów, ale także wchodzą w role przedstawionych postaci, co ma nadać całemu przedsięwzięciu wymiar edukacyjny i integracyjny. Zdjęcia „żywych obrazów" wykonał wałbrzyski fotograf Bartłomiej Smalec.

W projekcie uczestniczyli wszyscy seniorzy z klubu seniora na Białym Kamieniu. – Najpierw rozmawialiśmy o malarstwie, przybliżaliśmy postaci twórców, a później seniorzy wybrali sobie sami dzieła, w które chcieli się wcielić – mówi Wioleta Kostiańczuk-Tulikowska, kierowniczka Klubu Senior+, działającego w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu.

• **Fundacja Via Salutis** FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Inicjatywa skończyła się nie tylko sesją zdjęciową, ale i wystawą oraz wydaniem kalendarza ściennego na 2026 rok.

Na trzecim miejscu uplasował się również projekt fundacji Via Salutis „Jestem Kobietą – Seniorką!" z wynikiem 17,4 proc. To cykl spotkań poświęconych kobiecości w wieku senioralnym, realizowany w ramach programu „Masz Głos" Fundacji Batorego.

Inicjatywa „Marsz do Wiosny" otrzymała 8,7 proc. głosów, a inicjatywy Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek i Ludowe Love po ok. 4,4 proc. poparcia.

Seniorki pozostają kobietami

– Zatrzymaliśmy się przy temacie kobiecości i tego, jak wygląda ona w wieku senioralnym. W społecznym odbiorze często zanika, jakby wraz z wiekiem kobiecość miała się kończyć, a przecież tak nie jest – mówi współzałożycielka fundacji Via Salutis.

Projekt opierał się na spotkaniach kobiet w różnym wieku – seniorek z młodszymi uczestniczkami, lokalnymi pisarkami, regionalistkami, artystkami i aktorkami. Rozmowy dotyczyły różnych ról społecznych kobiet oraz doświadczeń związanych z pracą, relacjami i codziennością.

– Chciałyśmy pokazać, że koleżanka-seniorka może być świetną powierniczką, partnerką do rozmowy i osobą, która dzięki doświadczeniu może dodać młodszym kobietom otuchy – podkreśla.

Integralną częścią projektu były także warsztaty rozwijające poczucie sprawczości i wspólnoty. – To było budzenie kobiecości przez taniec, śmiech i twórczość, ale też budowanie wspólnoty kobiet, które po prostu mogą ze sobą pobyć, porozmawiać i wymienić się doświadczeniami – mówi Przepiórska-Ułaszewska. ●

Mateusz Kokoszkiewicz

OGŁOSZENIE Wrocław/34426005

SUPER MIASTA REGIONY DŁUGOWIECZNI | wyborcza.pl

REKLAMA

PARTNERZY GŁÓWNI

DOLNY ŚLĄSK Warszawa

PARTNERZY

Mazowsze. serce Polski · Warmia Mazury · Bielsko-Biała Polska Stolica Kultury B8 2026 · Wałbrzych

1 WR

eprasa.pl 5de63726af

wyborcza

PORADNIK KULINARNY

WIOSENNE SAŁATKI

Piątek, 8 maja 2026 | Redaktorka prowadząca **Katarzyna Stożek**

wyborcza.pl | magazyn-kuchnia.pl

FOT. GETTY IMAGES

Pora na warzywa

NA LUNCH, OBIAD I GRILLA

W maju w warzywniakach królują młode sałaty, szpinak, chrupiące rzodkiewki, ogórki i oczywiście szparagi. Trzeba z tych nowalijek korzystać! Znów zacząć przyrządzać świeże sałatki i jeść je od rana do wieczora.

Wiosna to ten jedyny moment w roku, kiedy możemy sięgać po młode warzywa. Właśnie teraz pojawiają się delikatne, kruche liście różnego rodzaju sałat. Rzodkiewka jest soczysta, ale jeszcze nie szczypie w język, a świeże ogórki i koperek pachną najmocniej. Mamy też szparagi, na które sezon trwa kilka chwil. To dlatego warto w pełni wykorzystać maj i nasycić się tymi dobrami zanim w pełni dojrzeją lub znikną z targów.

Te lekkie i świeże dania doskonale wpisują się w jadłospis, gdy jest ciepło – są sycące, a jednocześnie nie obciążają żołądka. W słoneczne dni mogą bez problemu zastąpić obiad lub kolację, a także sprawdzić się jako lunch zapakowany w pudełko do pracy.

Wraz z wiosną zaczyna się też sezon grillowy. Warzywne sałatki doskonale sprawdzą się też jako dodatek do dań z rusztu. ●

Anna Gaik

Do syta

Zamiast tradycyjnego obiadu

Sałatka Cezar

Dla 4 osób

Przygotowanie: ok. 30 minut

FOT. MARCIN URBAN

SKŁADNIKI:

Na grzanki
- mała bagietka
- 3 ząbki czosnku
- 60 ml oliwy

Na sałatkę
- 2 sałaty rzymskie
- 125 g pociętego na płatki parmezanu

Na sos Cezar
- 5 filetów anchois
- 2 ząbki czosnku
- 15 ml musztardy Dijon
- żółtko
- pieprz
- sól
- sok z całej cytryny
- 175 ml oliwy extra virgin

Przygotowanie:

1 Na grzanki: kroimy bagietkę w kromki, a potem w kostkę.

2 Na dużej patelni rozgrzewamy oliwę, dodajemy obrane całe ząbki czosnku i pokrojoną bagietkę. Mieszając, podsmażamy na malutkim ogniu kostki bułki na złoty kolor, 7-10 minut.

3 Przesypujemy grzanki na papierowy ręcznik, by usunąć nadmiar tłuszczu. Wyjmujemy czosnek.

4 Na sos filety anchois wkładamy do miski, rozcieramy widelcem, dodajemy przeciśnięty przez praskę obrany wcześniej czosnek, musztardę, żółtko, pieprz i sok z cytryny. Ucierając, dodajemy oliwę. Odstawiamy.

5 Sałatę myjemy i osuszamy, przekładamy do miski. Polewamy sosem, na wierzch sypiemy płatki parmezanu i grzanki.

Sałatka nicejska

Dla 4-5 osób

Przygotowanie: 45 minut

FOT. 123RF

SKŁADNIKI:

Na sałatkę
- 300 g ziemniaków sałatkowych (albo małych młodych ziemniaków)
- 200 g fasolki szparagowej (poza sezonem z puszki albo gotowanej białej fasoli)
- 2 sałaty rzymskie
- 5 jajek
- puszka tuńczyka w oleju, np. w kawałkach (170 g)
- 46 filecików anchois
- 12-16 pomidorków koktajlowych
- 50-60 g czarnych oliwek bez pestek
- 1/2 czerwonej cebuli

Na sos
- łyżeczka musztardy Dijon
- łyżka soku z cytryny
- 4 łyżki oliwy extra virgin
- sól
- świeżo zmielony czarny pieprz

Przygotowanie:

1 Ziemniaki myjemy, gotujemy w mundurkach w osolonym wrzątku, odcedzamy i zostawiamy do wystygnięcia.

2 Fasolkę szparagową oczyszczamy, odcinamy końce i gotujemy strączki w osolonym wrzątku, odsączamy. Jeżeli wykorzystujemy fasolkę z zalewy to tylko ją odsączamy.

3 Sałatę myjemy, dzielimy na liście, dokładnie osuszamy i rozkładamy na dużym, płaskim półmisku.

4 Ziemniaki obieramy i kroimy w grubą kostkę (tak jak do zupy). Jeśli są młode albo mają cienką skórkę, nie musimy ich obierać! Ziemniaki wraz z fasolką szparagową rozkładamy na liściach sałaty.

5 Jajka gotujemy na półtwardo, czyli 6 minut od momentu zagotowania, studzimy, obieramy, kroimy wzdłuż na pół i rozkładamy na sałacie.

6 Tuńczyka odsączamy z oleju, dzielimy na kawałki i rozkładamy na talerzu. Fileciki anchois, kroimy na 2-3 kawałki.

7 Pomidorki myjemy, przekrawamy na pół i układamy na sałacie.

8 Sałatę posypujemy oliwkami i pokrojonymi filecikami anchois (opcjonalnie).

9 Cebulę obieramy, kroimy wzdłuż na pół i potem na cieniutkie półplasterki. Posypujemy nią sałatkę.

10 Na koniec przygotowujemy sos winegret. Do miseczki przekładamy musztardę, sok z cytryny, sól oraz pieprz. Do tak przygotowanej mieszanki, cały czas mieszając – najlepiej rózgą, powoli wlewamy oliwę. Sos mieszamy tak długo, aż powstanie jednolita, kremowa emulsja. Gotowym sosem polewamy sałatkę.

11 Sałatkę z tuńczykiem i jajkami podajemy np. z chrupiącą bagietką lub czosnkowymi grzankami. ●

eprasa.pl 5de63726af

Lekko i konkretnie

Sałatki, które zastąpią obiad i sprawdzą się na imprezie

Sałatka z ziemniaków i zielonej soczewicy

Dla 4-6 osób
Przygotowanie: 30 minut
Oczekiwanie: 24 godziny

SKŁADNIKI:

Na sałatkę
- 500 g małych ziemniaków typu A lub AB (sałatkowe)
- pęczek szparagów
- pęczek rzodkiewek
- czerwona cebula
- 100 g soczewicy zielonej

Na sos
- pęczek koperku
- pęczek natki pietruszki
- 80 ml extra virgin
- 70 ml octu jabłkowego
- łyżeczka miodu
- łyżeczka ostrej musztardy
- sól
- pieprz do smaku

PRZYGOTOWANIE:

1 Ziemniaki gotujemy w mundurkach w osolonej wodzie, aż będą miękkie.

2 Końce szparagów odcinamy. Szparagi kroimy na cztery części – główki odkładamy – a resztę gotujemy w osolonej wodzie al dente (5 minut). Pod koniec gotowania dorzucamy główki i gotujemy jeszcze 2 minuty.

3 Rzodkiewki myjemy, czyścimy i kroimy na ćwiartki. Cebulę obieramy i kroimy w drobną kostkę.

4 Soczewicę gotujemy, aż będzie miękka w osolonej wodzie i studzimy.

5 Na sos wszystkie zioła drobno siekamy i mieszamy z resztą składników sosu.

6 Przygotowane wcześniej warzywa mieszamy z sosem – sałatka jest najlepsza na następny dzień.

Sałatka z pieczonych szparagów i rzodkiewki

Dla 4-6 osób
Przygotowanie: 20 minut

SKŁADNIKI:

Na sałatkę
- pęczek szparagów
- 20 ml extra virgin i 60 ml do sosu
- 60 g prażonych orzechów laskowych
- cukinia
- 2 główki sałaty rzymskiej baby
- pęczek rzodkiewki
- 40 g parmezanu
- sól
- pieprz

Na sos
- 60 ml soku z cytryny plus skórka otarta z cytryny
- łyżeczka maku

PRZYGOTOWANIE:

1 Szparagi płuczemy, osuszamy, odcinamy twarde końce, a następnie przecinamy pędy wzdłuż na pół.

2 Szparagi mieszamy z kilkoma kroplami oliwy i pieczemy 5-8 minut (w zależności od preferowanego stopnia miękkości) w piekarniku w 180 st.

3 Orzechy grubo kroimy.

4 Z cukinii robimy wstążki – najlepiej za pomocą obieraczki.

5 Sałatę rzymską dzielimy na pojedyncze liście. Rzodkiewkę kroimy na plasterki.

6 Wszystkie składniki układamy na sałacie – szparagi, rzodkiewki, cukinię. Całość posypujemy obficie orzechami i pociętym na płatki parmezanem.

7 Na sos (robimy go na sam koniec) mieszamy oliwę z sokiem z cytryny, startą skórką oraz makiem. Sałatę skrapiamy sosem tuż przed podaniem.

Sałatka makaronowa z salami

Dla 4-6 osób
Przygotowanie: ok. 30 minut
Oczekiwanie: 15 minut

SKŁADNIKI:

Na sałatkę
- 400 g makaronowych sprężynek, np. typu cavatappi
- mały brokuł
- sól
- 150 g czarnych oliwek
- duża czerwona papryka
- 150 g plasterków salami
- 100 g suszonych pomidorów
- pęczek świeżej bazylii

Na winegret z czosnkiem
- 1–2 ząbki czosnku
- 6 łyżek oliwy extra virgin lub oleju z suszonych pomidorów
- 2 łyżki soku z cytryny
- świeżo mielony pieprz

PRZYGOTOWANIE:

1 Makaron przygotowujemy al dente według instrukcji na opakowania, odcedzamy i studzimy.

2 Kwiat brokułu dzielimy na różyczki, blanszujemy we wrzątku 2-3 minuty, odsączamy i hartujemy(przelewamy) zimną wodą – dzięki temu pozostaną jędrne i zielone.

3 Paprykę myjemy, oczyszczamy z nasion, strąk kroimy w kostkę.

4 Kroimy także na mniejsze kawałki salami oraz odsączone z zalewy suszone pomidory.

5 Oliwki dzielimy na mniejsze kawałki, a bazylię rwiemy.

6 W dużej misce mieszamy makaron oraz brokuły z pozostałymi składnikami (oprócz bazylii).

7 Przygotowujemy sos. Czosnek obieramy, przeciskamy przez praskę przekładamy do miski. Dodajemy sok z cytryny, sól oraz pieprz i ucieramy. Następnie porcjami dolewamy oliwę lub olej z zalewy z pomidorów, cały czas mieszając.

8 Gotowym sosem polewamy sałatkę i delikatnie mieszamy. Odstawiamy na kilkanaście minut. Na koniec posypujemy bazylią.

Ryż z kalafiora z groszkiem i kukurydzą

Dla 4 osób
Przygotowanie: 40 minut

SKŁADNIKI:
- duża marchewka
- kalafior
- 2 cebule
- 3 ząbki czosnku
- 3 łyżki oleju
- 150 g gotowanej kukurydzy
- 150 g ugotowanego zielonego groszku
- sok z cytryny
- sól
- pieprz

PRZYGOTOWANIE:

1 Marchew obieramy, kroimy w drobną kostkę i gotujemy w osolonym wrzątku.

2 Kalafior obieramy z liści i ścieramy na tarce o grubych oczkach.

3 Cebule i czosnek obieramy.

4 Cebule kroimy w kostkę, czosnek przeciskamy przez praskę i szklimy na oleju w dużym rondlu.

5 Dodajemy kalafior, mieszamy i dusimy 5 minut.

6 Dorzucamy ugotowaną marchew wraz z odrobiną wody z gotowania (2-3 łyżki), odsączoną kukurydzę oraz groszek i sok z cytryny.

7 Doprawiamy solą i pieprzem, mieszamy i podgrzewamy razem 2-3 minuty.

8 Podajemy na ciepło albo na zimno.

Sałatka śledziowa z ogórkiem konserwowym

Dla 4 osób
Przygotowanie: 30 minut plus moczenie i marynowanie

SKŁADNIKI:
- 5 solonych filetów śledziowych bałtyckich
- 2-3 łyżki octu
- 5 pokruszonych liści laurowych
- 5 ziarenek pieprzu
- 5 ziarenek ziela angielskiego
- 2 łyżki soku z cytryny
- 2 cebule
- 2-3 ogórki konserwowe
- papryka czerwona lub papryczka chili (jeśli wolicie ostrzejsze potrawy)
- świeżo mielony pieprz
- olej lniany

PRZYGOTOWANIE:

1 Śledzie moczymy w zimnej wodzie z octem przez 1-2 godziny. Wyjmujemy, kroimy na kwadraty o boku 4-5 cm. Obkładamy liśćmi laurowymi, zielem angielskim i pieprzem, skrapiamy sokiem z cytryny. Wstawiamy do lodówki na godzinę.

2 Cebulę, ogórki i paprykę lub chili kroimy w drobną kosteczkę.

3 Śledzie odsączamy, układamy na półmisku lub dużym talerzu, oprószamy pieprzem i posypujemy warzywami. Na koniec polewamy olejem.

4 Śledzie możemy też ułożyć warstwowo z warzywami w ozdobnym słoju, zalewając je na koniec olejem. Chłodzimy 1-3 godziny w lodówce.

1 RP

eprasa.pl 5de63726af

◀ **Sałatka z pieczonych szparagów i rzodkiewki**
FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

▶ **Sałatka gyros**
FOT. SHUTTERSTOCK

▶ **Sałatka makaronowa z salami**
FOT. GETTY IMAGES

▶▶ **Carpaccio z rzodkiewek i truskawek**
FOT. MAŁGORZATA JOANNA NAPIÓRKOWSKA-KUBICKA

▶ **Sałatka z ziemniaków i zielonej soczewicy**
FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

▶▶ **Ryż z kalafiora z groszkiem i kukurydzą**
FOT. SHUTTERSTOCK

▶▶ **Sałatka śledziowa**
FOT. JACEK MARCZEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Autorzy przepisów na stronach 1-4:
Anna Gaik, Samar Khanafer, Szymon Kubicki, Jerzy Nogal, Teo Vafidis

Carpaccio z rzodkiewek i truskawek

Dla 4 osób
Przygotowanie: 20 minut

SKŁADNIKI:
- 2 pęczki rzodkiewek
- kilkanaście dość dużych truskawek
- sok z organicznej cytryny
- 2 łyżki świeżych listków tymianku cytrynowego
- oliwa extra virgin
- duża szczypta pieprzu

PRZYGOTOWANIE:

1 Rzodkiewki i truskawki dokładnie myjemy, osuszamy.

2 Rzodkiewki kroimy w cienkie plasterki – najlepiej użyć do tego celu mandoliny.

3 Plasterki przekładamy do miseczki, wlewamy sok z cytryny i dodajemy listki tymianku. Mieszamy i odstawiamy.

4 Truskawki kroimy w cienkie plasterki, także za pomocą mandoliny – w razie czego dobrze sprawdzi się również ostry nóż.

5 Na dużym jasnym półmisku rozkładamy plasterki truskawek i rzodkiewek wraz z tymiankiem. Całość skrapiamy oliwą (możemy również skropić carpaccio sokiem z miski, w której marynowała się rzodkiewka) i oprószamy pieprzem.

Sałatka gyros

Dla 12-14 osób (ok. 2,5 kg sałatki)
Przygotowanie: 60 minut

SKŁADNIKI:
- ok. 800 g piersi kurczaka
- 4 ząbki czosnku
- 2-3 łyżki przyprawy typu kebab-gyros
- olej rzepakowy
- 300 g czerwonej papryki albo pomidorów
- 150 g korniszonów lub ogórków kiszonych
- duża puszka kukurydzy (400 g)
- sałata lodowa, rzymska lub kapusta pekińska (ok. 200 g)
- czerwona cebula
- sól
- pieprz
- 4 łyżki majonezu
- 3 łyżki jogurtu naturalnego
- szczypiorek lub prażona cebulka (opcjonalnie)

PRZYGOTOWANIE:

1 Filety oczyszczamy z błonek i pozostałości kości. Mięso kroimy w paski (na jeden kęs) lub w dużą kostkę. Przekładamy do miski.

2 Ząbki czosnku obieramy, przepuszczamy przez praskę. Połowę pasty czosnkowej dorzucamy do miski z kurczakiem, pozostałą część przekładamy do miseczki, w której będziemy przygotowywać sos do sałatki.

3 Do pokrojonego kurczaka dodajemy pozostałe składniki marynaty, czyli przyprawę kebab-gyros oraz 2 łyżki oleju, mieszamy, przykrywamy miskę talerzem, odstawiamy na 20 minut, a jeśli mamy czas, to na dłużej, wtedy mięso lepiej przejdzie smakiem i aromatem marynaty.

4 Paprykę myjemy, osuszamy, usuwamy gniazda nasienne, strąki kroimy w kostkę, przekładamy do miski (jeśli używamy pomidorów, je także kroimy w kostkę).

5 Korniszony lub ogórki kiszone odsączamy, kroimy w kostkę, przekładamy do kolejnej miseczki.

6 Kukurydzę z puszki odsączamy na sicie.

7 Sałatę lodową, rzymską lub kapustę pekińską drobno siekamy.

8 Na koniec obieramy cebulę, kroimy ją na cieniutkie półtalarki, układamy na sicie, przelewamy wrzątkiem i pozostawiamy do wystygnięcia. Dzięki temu zabiegowi, cebula pozostanie chrupiąca, ale nie będzie już tak ostra, jak ta całkiem surowa.

9 Smażymy zamarynowanego kurczaka. Na dużej patelni rozgrzewamy olej, przekładamy kurczaka i przez 4-5 minut obsmażamy kawałki z każdej strony na złoty kolor. Podczas smażenia doprawiamy mięso solą (ale z wyczuciem, bo przyprawa do dania gyros już zawiera w sobie sól) oraz pieprzem.

10 Przekładamy kurczaka na dno salaterki o średnicy ok. 20 cm lub do innego szklanego naczynia. Przykrywamy na 10 minut talerzem, żeby mięso odpoczęło i ostygło, wtedy kąski kurczaka pozostaną soczyste.

11 Gdy mięso stygnie, przygotowujemy sos do sałatki. W miseczce z resztą czosnku mieszamy majonez oraz jogurt naturalny. Możemy dodać jeszcze odrobinę pieprzu.

12 Kiedy wszystkie składniki są przygotowane, układamy sałatkę warstwami. Kawałki kurczaka leżące na dnie naczynia posypujemy łuskami wystudzonej cebuli. Następnie na cebulę wysypujemy kolejne warstwy składników: ogórki, kukurydzę, paprykę (lub pomidory) oraz sałatę lub kapustę.

13 Na wierzch sałatki wykładamy sos majonezowo-jogurtowy i posypujemy całość posiekanym szczypiorkiem albo prażoną cebulką.

eprasa.pl 5de63726af

Grill

Sałatki do dań z rusztu

Najlepsze sałatki do grilla to takie, które są proste do przygotowania, długo zachowują świeżość bez lodówki i pasują do wielu potraw. Oto klasyka, która zawsze się sprawdza. I do kiełbasy, i do mięsa, i do warzyw z rusztu.

Sałatka ziemniaczana z koperkiem

Dla 6-8 osób
Przygotowanie: 40 minut
Schładzanie: 60 minut

SKŁADNIKI:

Na sałatkę
- 1 kg ziemniaków sałatkowych podobnej wielkości (typu A lub AB albo młodych)
- duża cebula
- pęczek koperku
- duża garść orzechów włoskich
- 1-2 łyżki musztardy francuskiej

Na sos
- 5 łyżek majonezu
- 2 łyżki kwaśnej śmietany (18 proc.)
- 3 łyżki octu winnego lub jabłkowego
- sól
- pieprz

FOT. 123RF; SHUTTERSTOCK; GETTY IMAGES/ ISTOCKPHOTO; ARKADIUSZ ŚCICHOCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

PRZYGOTOWANIE:

1 Ziemniaki gotujemy w osolonej wodzie, uważając, żeby się nie rozgotowały. Studzimy, kroimy w dużą kostkę, przekładamy do miski.

2 Cebule obieramy i kroimy w piórka (lub w kostkę), ugniatamy dłońmi, żeby łuski cebuli się rozdzieliły i zmiękły, dorzucamy do ziemniaków.

3 Koperek płuczemy, osuszamy, siekamy, dodajemy do miski z ziemniakami.

4 Orzechy prażymy na suchej patelni, drobno siekamy, dodajemy do sałatki wraz musztardą i mieszamy.

5 Majonez łączymy ze śmietaną oraz octem, mieszamy z ziemniakami, doprawiamy do smaku solą, pieprzem i odstawiamy na godzinę do lodówki, by składniki się przegryzły.

Sałatka z młodej kapusty i ogórka

Dla 4 osób
Przygotowanie: ok. 15 minut
Oczekiwanie: 10 minut

SKŁADNIKI:

Na sałatkę
- ok. 600 g młodej kapusty
- duży świeży ogórek
- mały pęczek koperku
- 2 dymki ze szczypiorkiem lub kawałek młodej cebulki (opcjonalnie)

Na sos
- 3 łyżki oliwy extra virgin lub oleju rzepakowego tłoczonego na zimno
- łyżka soku z cytryny
- łyżeczka musztardy, np. Dijon lub francuskiej
- łyżeczka miodu lub cukru (opcjonalnie)
- mały ząbek czosnku (opcjonalnie)
- sól
- świeżo mielony czarny pieprz
- szczypta chilli

PRZYGOTOWANIE:

1 Kapustę drobno szatkujemy. Przekładamy ją do dużej miski, lekko solimy i delikatnie ugniatamy rękami, aż stanie się miękka.

2 Ogórek kroimy w cienkie plasterki lub półplasterki (jeśli ma grubą skórkę, to ją obieramy).

3 Koperek drobno siekamy, szczypiorek kroimy w cienkie krążki, a cebulkę szatkujemy.

4 Na sos w małej miseczce łączymy oliwę, sok z cytryny i musztardę. Dodajemy miód lub cukier oraz przeciśnięty czosnek (jeśli używamy). Doprawiamy pieprzem i chilli. Mieszamy energicznie, aż składniki się połączą i sos lekko zgęstnieje.

5 Do kapusty dodajemy ogórka, koperek, cebulkę i szczypiorek. Wlewamy sos i całość dokładnie mieszamy. Próbujemy i w razie potrzeby doprawiamy solą, sokiem z cytryny lub odrobiną cukru. Odstawiamy na 5-10 minut, aby smaki się przegryzły.

Sałatka z pieczonej papryki

Dla 4-6 osób
Przygotowanie: ok. 45 minut

SKŁADNIKI:
- 4 czerwone papryki
- 2 żółte papryki
- oliwa extra virgin
- 2 ząbki czosnku
- 2 garści ciemnych oliwek
- garść owoców kaparów (opcjonalnie)
- po łyżce posiekanych listków świeżego tymianku i bazylii
- łyżka kremu z octu balsamicznego
- sól
- pieprz

PRZYGOTOWANIE:

1 Umyte, osuszone papryki kroimy na cztery części i pieczemy 15 minut pod grillem w piekarniku w 220 st. (lub na rozgrzanym grillu), aż skórka miejscami zrobi się czarna. Strąki przekładamy do garnka i nakrywamy przykrywką.

2 Gdy papryka lekko ostygnie, zdejmujemy skórkę, usuwamy gniazda nasienne i ogonki, miąższ kroimy wzdłuż na paseczki (powstały podczas pieczenia sok zachowujemy – możemy go wykorzystać do sałatkowego sosu).

3 Upieczone papryki przekładamy do miski, skrapiamy oliwą, posypujemy posiekanym lub wyciśniętym przez praskę czosnkiem, dodajemy oliwki, owoce kaparów, posiekane zioła, ocet, sól i pieprz, i mieszamy.

Horiatiki (wiejska sałatka grecka)

Dla 4 osób
Przygotowanie: 15 minut

SKŁADNIKI:
- 3 pomidory
- ogórek
- czerwona cebula
- zielona papryka
- 200 g (ok. 15 sztuk) czarnych oliwek
- 180 g sera feta
- 100 ml extra virgin
- 2 łyżki octu winnego
- sól
- pieprz
- oregano

PRZYGOTOWANIE:

1 Umyte pomidory kroimy w grubą kostkę, a obrany ogórek w półplasterki. Przekładamy do miski.

2 Paprykę oczyszczamy i kroimy w kostkę o boku 5 mm, dorzucamy do sałatki wraz z oliwkami.

3 Cebulę obieramy, kroimy w talarki i dodajemy do sałatki.

4 Całość przyprawiamy do smaku solą, pieprzem i oregano. Skrapiamy oliwą i octem winnym, a na końcu dodajemy pokrojony w kostkę ser feta.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34433056

KUCHNIA
magazyn dla smakoszy

Gotuj sezonowo!

WEJDŹ NA SERWIS:
MAGAZYN-KUCHNIA.PL
LUB UŻYJ KODU QR

1RP

eprasa.pl 5de63726af

wyborcza.pl
wyborcza TV
8-14 MAJA 2026
VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max | Prime Video
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Apple TV+

„EUFORIA”.
3. SEZON TO JUŻ INNA OPOWIEŚĆ
S. 4-5

CO WARTO WIEDZIEĆ O EUROWIZJI 2026
S. 5

„MORDERSTWA W SUFFOLK”.
UCZTA DLA KONESERÓW
S. 6

LONDYN DAVIDA ATTENBOROUGH

Legenda telewizji świętuje 100. urodziny S. 2-3

omega.pl 5@es172sat

100 LAT to za mało!

FOT. PASSION PLANET LTD / JOE LONCRAINE; SIMON DE GLANVILLE (2); GAVIN THURSTON

Urodziny sir Davida Attenborough należy obchodzić hucznie i w otoczeniu przyrody. Świat bez niego byłby gorszym miejscem.

Urodził się 8 maja 1926 roku w Londynie. Studia skończył na uniwersytecie w Cambridge (zoologia i geologia). W 1950 roku poszedł na casting do programu radiowego BBC. Nie przyjęli go, ale zaproponowali pracę w telewizji – i tak został producentem.

Przed kamerą pojawił się przypadkiem. W 1954 roku wpadł na pomysł nowego programu „Zoo Quest", który miał pokazywać, jak pracownicy londyńskiego zoo szukają nowych okazów w tropikalnych krajach. Prowadzący Jack Lester rozchorował się, a Attenborough musiał go zastąpić. Program został bardzo dobrze przyjęty. W ciągu dziewięciu lat nagrano siedem serii, w sumie 42 odcinki. Attenborough piął się po szczeblach kariery. W końcu zaproponowano mu stanowisko dyrektora generalnego. Taki awans oznaczał prestiż i wysoką pensję, ale on nie chciał spędzić kolejnych lat za biurkiem. Odmówił.

Tak tworzy się historię telewizji

Wtedy narodziło się „Życie na Ziemi". O jego powstawaniu opowiada pierwsza nowość BBC – dokument „David Attenborough: Początek wielkiej przygody". – Chciałem stworzyć serię, która opowiadałaby historię ewolucji: zaczynając od najprostszych zwierząt, aż po goryle, szympansy i ludzi. Pomyślałem, że chcę ją nie tylko wyprodukować, ale też zaprezentować – tłumaczy w programie sir David.

– To była najbardziej ambitna wyprawa, jaką kiedykolwiek podjęto, aby sfilmować dziką przyrodę. Pierwszy prawdziwie globalny serial, w całości w kolorze – dodaje.

Attenborough chciał pokazać wszystkie możliwe zwierzęce zachowania. Szybko okazało się, że będzie to najdroższa seria (1,2 mln funtów), jaką do tej pory stworzyła stacja. Zespół podróżował z dwoma tonami sprzętu i używał najnowszych technologii, filmując sytuacje, które nigdy wcześniej nie trafiły na taśmę.

W ciągu trzech lat odwiedzili 100 lokalizacji na całym świecie. W dokumencie opowiadają o swoich najniebezpieczniejszych, najciekawszych i najzabawniejszych przygodach.

„Życie na Ziemi" (1979) odniosło gigantyczny sukces: obejrzało je 500 mln osób na całym świecie. – Ludzie dowiadywali się o rzeczach, których wcześniej nie mogli sobie nawet wyobrazić – komentuje Attenborough. On zebrał masę nagród i stał się gwiazdą. Od tej chwili nie miał już sobie równych.

Może być już tylko lepiej

Rozwój technologii umożliwiał coraz ciekawsze i odważniejsze realizacje. Kolejne lata to m.in. „Prywatne życie roślin" czy „Życie pośród lodu". Attenborough przygotował w sumie dziewięć programów o historii ewolucji, ale nie zamierzał na tym poprzestać.

Przez następne 15 lat stworzył z BBC takie hity jak „Błękitna Planeta", trzy części „Planety Ziemi", „Zamarznięta planeta" oraz „Afryka". Współpracował już nie tylko z rodzimą stacją, ale także z Netfliksem. Ich wspólna seria „Nasza planeta" (2019) odniosła globalny sukces. W 2023 roku powstał drugi sezon, który ten sukces powtórzył.

W ostatnich latach dzięki niemu w „Siedmiu światach, jednej planecie" przemierzyliśmy wszystkie kontynenty, by

eprasa.pl 5de63726af

sprawdzić, jak na każdym z nich postępują zmiany klimatyczne, a w „Planecie doskonałej" poznaliśmy siły natury kształtujące życie na Ziemi. „Rok, który odmienił świat" był raportem z życia zwierząt w czasie lockdownu, a „Życie w kolorze" pokazało nam, jakie znaczenie dla zwierząt ma ich ubarwienie. „Zielona planeta" natomiast zdradziła sekrety roślin.

Na mnie ogromne wrażenie zrobiły „Dynastie" (2018, 2022) – seria, w której każdy z odcinków poświęcony był innej zwierzęcej rodzinie i przedstawiał pełen cykl życia gatunku. Od narodzin aż do pełnej samodzielności (ekipa filmowa towarzyszyła im przez dwa lata). Zobaczyliśmy, jak zwierzęta, które na początku zupełnie nie radziły sobie bez opieki matki, teraz zakładają własne rodziny.

Ostatnimi epickimi filmowymi podróżami z jego narracją były „Azja", „Potęga ssaków" i „Królestwo zwierząt".

Nie tylko piękne obrazki

Pokazywanie cudów natury to dla Attenborough nie tylko pasja, ale też misja. Zagrożenia wynikające z globalnego ocieplenia oraz ludzkiej głupoty sprawiają, że jego programy są jeszcze bardziej potrzebne.

Najcięższe działa wytoczył w filmie „David Attenborough: Życie na naszej planecie" (2020). W tej osobistej produkcji połączył elementy autobiograficzne z historią naturalną Ziemi. Wspomina swoje dzieciństwo i początki kariery, podkreślając, jak bardzo niepokoją go zmiany, które obserwuje, kręcąc kolejne programy – goryli z dekady na dekadę dramatycznie ubywa, lodowce się topią, rafy koralowe umierają. Ludzie nie zdają sobie sprawy z zagrożenia: jeśli zniszczymy przyrodę, zniszczymy też siebie.

Nie ogranicza się tylko do narracji w programach. Uważa, że szansą na pozytywne zmiany są młodzi ludzie. W czerwcu 2019 roku niespodziewanie pojawił się na popularnym festiwalu muzycznym Glastonbury, gdzie opowiadał o swoim nowym programie, ale też o konieczności wyeliminowania plastiku. Publicznie chwalił młodzieżowe strajki klimatyczne, a we wrześniu 2020 roku założył sobie konto na Instagramie, gdzie w niecałe 5 godzin zdobył 4,3 mln obserwujących, pobijając tym samym rekord Guinnessa. Attenborough otwarcie krytykuje i ostrzega władze, które robią zdecydowanie za mało, by walczyć ze zmianami klimatu.

Za zasługi w popularyzowaniu historii naturalnej już w 1985 roku królowa Elżbieta II nadała mu tytuł szlachecki. Otrzymał też Order Imperium Brytyjskiego i Order Zasług, a na jego cześć nazwano około 20 różnych gatunków zwierząt i roślin.

LONDYN DAVIDA ATTENBOROUGH
film dokumentalny, Wlk. Brytania 2026
piątek | BBC Earth | 19:45

POCZĄTEK WIELKIEJ PRZYGODY
film dokumentalny, Wlk. Brytania 2026
piątek | BBC Earth | 20:55

Zielone miasto, to zdrowe miasto

Jako stulatek nadal jest w świetnej formie. W drugim zrealizowanym z okazji urodzin dokumencie pokazuje nam (znów!) coś nowego i – w kontekście jego wojaży raczej nieoczywistego – Londyn, swój dom. Zwiedził cały świat, ale nie chciałby mieszkać nigdzie indziej.

Trzecie co do wielkości miasto w Europie zadbało o przyrodę. Trzy tysiące parków i cztery miliony prywatnych ogrodów tworzą zieloną strefę Londynu, dzięki czemu w 2019 roku brytyjska stolica zyskała status pierwszego miejskiego parku narodowego.

Attenborough po kolei przedstawia dzikich mieszkańców Londynu. Nie jest tu tylko głosem, ale również bohaterem. Widzimy, jak wita się z lisami mieszkającymi na przedmieściach, zakłada lokalizator małemu sokołowi i spaceruje po ulubionym parku w Richmond. Opowiada o pijanych pszczołach w ogrodach pałacu Buckingham, gołębiach podróżujących metrem i papugach rezydujących na cmentarzu.

Z jego opowieści wyłania się obraz aglomeracji, która naprawdę nauczyła się szanować naturę.

Dokument pokazuje ciekawą perspektywę, ważną w toczącej się obecnie dyskusji o obecności dzikich zwierząt w miastach. Wstrzymywanie ruchu dla nurogęsi to już tradycja w Warszawie, ale ostatnio głośniej mówi się przecież o przykładach systemowego zabijania dzików.

– Jednym z największych wyzwań, przed którymi stoimy, jest stworzenie przestrzeni dla natury. Ale bardziej zielone miasto to zdrowsze miasto – podsumowuje Attenborough w swoim dokumencie.

Anna Żabińska

VOD

VOD

Zendaya jako Rue Bennett

FOT. HBO

Więcej kasy, mniej klasy

Choć twarze znajome, to nowa „Euforia" to już zupełnie inna opowieść.

Za żadne skarby nie chcieliśmy się powtarzać" – deklarował Sam Levinson, twórca serialu. Rozumiem, szanuję, ale przemawia też do mnie mądrość porzekadła: jeśli coś nie jest zepsute – nie naprawiaj tego.

„Euforia" to jeden z najlepszych seriali ostatniej dekady, bo i temat nośny – nastolatki mają problem z narkotykami i miłością – i forma oryginalna, i obsada trafiona. Tu właśnie zabłysła gwiazda Zendayi, która za rolę Rue Bennett dostała m.in. dwie nagrody Emmy i Złoty Glob.

Klejnot w koronie HBO

W swoim najlepszym czasie „Euforia" była jednym z klejnotów w koronie sieci HBO – popularnością ustępowała tylko „Grze o tron". Do tego budziła kontrowersje, mierząc się chociażby z zarzutami o estetyzację ćpania i normalizację ryzykownych zachowań seksualnych. To jest miara prawdziwego sukcesu dzisiejszych czasów – ludzie kłócą się o serial w sieci.

Teraz też pewnie się pokłócą, bo zagorzali fani „Euforii" mogą się poczuć zdradzeni. Jasne, nikt rozsądny nie spodziewał się powrotu do ekscytującego niepokoju dorastania, na którym zbudowany był pierwszy sezon, ale nie ma też śladów po psychodelicznej melancholii drugiego.

Na pierwszy plan wyciągnięty zostaje wątek sensacyjny – zakrojony na większą skalę i pokazywany z taką dozą groteski, której formuła wcześniejszych „Euforii" by nie pomieściła. Patronami tamtych byli Harmony Korine i David Lynch, natomiast nowa jest raczej światem Quentina Tarantino, Roberta Rodrigueza i braci Coen – z okresu ich największego zamiłowania do naturalistycznych makabresek.

To moje wrażenia po obejrzeniu ledwie trzech pierwszych odcinków – zakładam więc, że na tym nie koniec niespodzianek.

Czar dawnego serialu prysł

Wielkim walorem „Euforii" były niedopowiedzenia, czy to na gruncie samej narracji, czy w warstwie wizualnej. Teraz zupełnie z nich zrezygnowano, jakby do pogrążonego w półmroku pokoju, pełnego szepczących z ekscytacją nastolatków, wszedł nagle ktoś dorosły i zaświecił światło. Czar prysł.

Zrezygnowano z dyktowanego muzyką, rwanego, teledyskowego montażu, a kameralny, wręcz ciasny charakter świata przedstawionego zastąpiły panoramiczne ujęcia teksańskiej pustyni. Zniknęły upiorne retrospekcje i ziarniste, senne majaki – te gry kolorów, cieni i mgieł, które zacierały granice między rzeczywistością a wyobrażaniem, pomiędzy pamięcią a narkotykowym odlotem.

Narkotyki w nowej „Euforii" są obecne, chociaż częściej w roli rekwizytu typowego dla filmu sensacyjnego. Zdzieranie plasterka po plasterku z rany po nałogu Levinson ma już chyba za sobą, choć deklaruje, że nie zrezygnował z roli Cycerona, prowadzącego widzów przez piekło uzależnienia.

W pierwszych odcinkach nie bardzo to widać – jednak chcę wierzyć, że mówi prawdę. Tym bardziej, że prace odbywały się w cieniu przedwczesnej śmierci Angusa Clouda, którego rola Fezco w pierwszych dwóch sezonach była ozdobą serialu. W 2023 roku ledwie 25-letni aktor przedawkował narkotyki, aż za dobrze przypominając i przyjaciołom z ekipy, i widzom, że postacie i wydarzenia mogą być zmyślone, ale problemy, z którymi ambitnie mierzy się „Euforia", są śmiertelnie poważne.

Kolejna satyra społeczna?

Trzecia „Euforia" zaczyna się pięć lat po zakończeniu drugiej. Nie jest to już więc opowieść o dzieciakach, tylko o młodych dorosłych. Bohaterowie – głównie, oczywiście, bohaterki – pokończyli szkoły, mają pierwsze prace. Jedni w biznesie i nowych mediach, inni w przedsięwzięciach niezupełnie legalnych. Serial obyczajowo-psychologiczny zmutował w buzującą przemocą satyrę społeczną – wielowątkową, niestety (a może właśnie dlatego) dość powierzchowną.

Wracają bowiem znane twarze, ale już nie charaktery. Postacie serialu wypłaszczają się, sprowadzone do kilku, czasem karykaturalnie podbijanych cech.

Chciałabym wierzyć, że to nie błąd w sztuce, lecz staranna realizacja dobrze wymyślonego planu. W końcu dorastając mamy przestrzeń oraz potrzebę, by poznawać samych siebie, badać granice własne i innych ludzi. Wejście w dorosłość często oznacza gwałtowne pożegnanie z młodzieńczym werteryzmem – nie dlatego, że nagle stajemy się tacy dojrzali – czy bezduszni, jak zwał, tak zwał – tylko dlatego, że brakuje już na to czasu i sił, bo trzeba troszczyć się o byt.

eprasa.pl 5de63726af

Zdaje się, że o tym przede wszystkim jest nowa „Euforia", a jej najważniejszym bohaterem – zbiorowym – są pieniądze. Dziedziczone i trwonione, czeki i gotówka, pożyczki i długi.

Pieniędzy na budżet nie żałowano

Co jeszcze znajdziemy w trzeciej „Euforii"? Niezły Meksyk, Wilhelma Tella, pandemię Covid-19, OnlyFans i kluby ze striptizem – a więc świetne preteksty, by pokazać więcej nagości. Do tego dorzućmy gangsterów i kowbojów, świnie i papugi, spluwy i róże.

Kamera podróżuje za bohaterami daleko poza pięć podmiejskich przecznic, które wystarczyły dwóm pierwszym sezonom. Odwiedzamy różne miasta i kraje, przepyszne rezydencje bogaczy i brudne chlewy. Dekoracje ciągle się zmieniają, a aktorzy paradują przed kamerami w ciuchach najlepszych marek, jakby serial kręcono na planach sesji zdjęciowych dla magazynów modowych.

Na ekranie pojawiają się gwiazdy, takie jak Sharon Stone czy Rosalía (która – może to dla kogoś ekscytująca wiadomość – tańczy na rurze), a do komponowania soundtracku zatrudniony został Hans Zimmer. Labrinth, który zadbał o świetną oprawę muzyczną dwóch pierwszych sezonów, niby wciąż jest przy tym projekcie, ale już tego nie słychać.

To wszystko musiało kosztować – pieniędzy na nową „Euforię" nie żałowano. A skoro już o budżecie mowa... Drugi sezon „Euforii" oglądał się nieco słabiej od pierwszego, więc korekta mogła nie być autonomiczną decyzją Sama Levinsona, lecz wynikiem porozumienia z wszystkimi wykładającymi kasę interesariuszami. Historia zna wiele ambitnych projektów serialowych, które skasowano, bo wybujałe ambicje twórców nie przekładały się na potrzeby masowej widowni.

Jestem przekonany, że nowa „Euforia" znajdzie widzów, pewnie większą publiczność niż do tej pory, bo stała się bardziej uniwersalna – mi jednak szkoda tamtych eksperymentów i tamtego świata.

Jarek Szubrycht

EUFORIA

Serial dramatyczny, USA 2019-26, tw. Sam Levinson, wyk. Zendaya, Austin Abrams, Alexa Demie, Algee Smith, Maude Apatow, Angus Cloud, Eric Dane, Jacob Elordi, Barbie Ferreira, Nika King, Storm Reid, Hunter Schafer, Sydney Sweeney

4/8 odc., HBO Max. Nowe odcinki w poniedziałki

Co warto wiedzieć o Eurowizji 2026

Krótki przewodnik po 70. edycji Konkursu Piosenki Eurowizji.

W tegorocznej Eurowizji wystąpi zaledwie 35 krajów – to najmniejsza liczba uczestników od ponad 20 lat.

Muzycy, widzowie i aktywiści domagali się wykluczenia Izraela z konkursu ze względu na ludobójcze działania Izraela w Strefie Gazy i trwający kryzys humanitarny. Gdy Europejska Unia Nadawców potwierdziła jego udział, z tegorocznej edycji wycofały się Hiszpania, Irlandia, Islandia, Holandia i Słowenia.

Słoweński nadawca RTV SLO ogłosił również, że nie będzie transmitował tegorocznego konkursu – zamiast tego planuje tydzień tematyczny pt. „Głosy Palestyny", podczas którego będzie można zobaczyć m.in. filmy „Głos Hind Rajab" i „Nie chcemy innej ziemi". Eurowizji w swojej telewizyjnej ramówce nie mają też Hiszpania i Irlandia.

Kto reprezentuje Polskę?

7 marca Finał Krajowych Kwalifikacji 2026 wygrała Alicja Szemplińska. Szerokiej publiczności dała się poznać dzięki udziałowi w programach typu talent show: w 2016 roku wygrała „Hit, Hit, Hurra!", a trzy lata później triumfowała zarówno w „The Voice of Poland", jak i w formacie „Szansa na sukces. Eurowizja 2020".

Zwycięstwo w tym ostatnim otworzyło jej drogę do reprezentowania Polski na Eurowizji 2020. Plany te pokrzyżowała jednak pandemia, przez którą konkurs został odwołany. Rok później TVP postawiła już na

FOT. TVP

innego wykonawcę – w Eurowizji 2021 reprezentował nas Rafał Brzozowski.

Szemplińska nie porzuciła jednak eurowizyjnych marzeń. Do walki o wyjazd wróciła w 2023 roku, biorąc udział w krajowych preselekcjach, które ostatecznie wygrała Blanka.

Jednak do trzech razy sztuka. W preselekcjach w 2026 roku Alicja zdobyła ponad 32 proc. głosów i to ona będzie reprezentować Polskę w Wiedniu. Tym samym jest ostatnią artystką wybraną na Eurowizję 2020, która po latach faktycznie doczeka się występu na konkursowej scenie.

Na Eurowizji 2026 zaśpiewa utwór „Pray" – gospelową balladę przełamaną elementami rapowymi i elektronicznymi zrealizowaną wspólnie z Veirą i Malcolmem Sinclairem.

Alicja wystąpi jako czternasta (przedostatnia) w pierwszym półfinale Eurowizji, który odbędzie się 12 maja. Do wielkiego finału zakwalifikuje się 10 krajów, a o ich awansie zdecydują wyłącznie głosy widzów.

Kogo typują bukmacherzy?

Nie byłoby Eurowizji bez bukmacherskich typów i rywalizacji toczącej się w eurowizyjnych aplikacjach. Na czele zestawień, z wyraźną przewagą nad konkurencją, znajduje się Finlandia, reprezentowana przez duet Lindy Lampenius i Pete'a Parkkonena.

Na podium bukmacherzy stawiają młodziutką Francuzkę Monroe i Sørena Torpegaarda z Danii. Wysoko oceniani są także australijska gwiazda popu Delta Goodrem i reprezentujący Grecję Akylas. Pierwszy raz od lat w ścisłej czołówce stawki nie ma Izraela i Ukrainy.

W półfinałowych notowaniach sytuacja Alicji Szemplińskiej pozostaje niepewna. Według bukmacherów reprezentantka Polski balansuje na granicy awansu. Można zatem spodziewać się emocjonującej walki o finał do samego końca.

Kiedy i gdzie oglądać?

Wszystkie koncerty będzie można obejrzeć na antenie TVP1 i TVP Polonia oraz na oficjalnym kanale Eurowizji na YouTubie.

- 1 półfinał – 12 maja, 21:00
- 2. półfinał – 14 maja, 21:00
- Finał: 16 maja, 21:00

Magdalena Birska

eprasa.pl 5de63726af

VOD

Uczta dla koneserów

„Morderstwa w Suffolk" nie byłoby tak dobrym serialem, gdyby nie Lesley Manville w roli Susan Ryeland.

Powieści Anthony'ego Horowitza to prawdziwe perełki, a „Morderstwa w Suffolk" to jeden z najlepszych książkowych kryminałów XXI wieku.

Serialowa adaptacja zaczyna się tam, gdzie skończył się pierwszy sezon – „Morderstwa w Somerset". Redaktorka książek Susan Ryeland rozwiązuje zagadkę morderstwa Alana Conwaya, poczytnego pisarza kryminałów, ale wstrętnego człowieka. W finale wydawnictwo, w którym pracuje Ryeland trawi ogień, morderca zostaje schwytany, a Susan postanawia zacząć nowe życie na Krecie.

W drugim sezonie okazuje się, że kreteńska rzeczywistość ma sporo minusów. Susan i Andreas prowadzą wspólnie hotel, nie ma jednak dnia, by hydraulika nie siadła, kucharz nie rzucił fartucha na stół i nie odszedł, kuchnia nie została zalana. Susan czuje, że zaraz oszaleje, nade wszystko jednak brakuje jej książek. Rzeczywistość spieszy jej na ratunek.

Intelektualna uczta

Pewnego dnia do jej hotelu przyjeżdżają aż z Suffolk hotelarze, państwo Treherne. Ich córka Cecily zaginęła. Chwilę wcześniej czytała redagowaną przez Susan powieść Conwaya o Atticusie Pündzie, genialnym niemieckim detektywie. Wyczytała w niej coś, co sprawiło, że tragiczny dzień jej ślubu sprzed ośmiu lat nabrał więcej sensu.

W czasie trwania ceremonia jeden z hotelowych gości został zamordowany. Policja aresztowała rumuńskiego imigranta, który przyznał się do winy. Ale Cecily po przeczytaniu powieści Conwaya stwierdziła, że Rumun jest niewinny. Dlatego zaginęła?

FOT. VIAPLAY

Redaktorka książek Susan Ryeland (Lesley Manville) rozwiązuje kryminalne zagadki

Intryga toczy się dwutorowo. Susan rozwiązuje zagadkę zniknięcia Cecily i czyta powieść Conwaya. Dwie zagadki morderstwa w jednym. I obie są intelektualną ucztą dla koneserów gatunku.

Atticus Pünd jak Herkules Poirot

Atticus Pünd ma żydowskie korzenie, w czasie wojny przetrwał obóz koncentracyjny. Cichy, skupiony i delikatny wystrzega się przemocy, jest nią już zmęczony. Podobnie jak Poirot, jest na Wyspach imigrantem, obcym, który powolnym, dystyngowanym krokiem wchodzi do małej społeczności, rozwiązuje zagadkę, pokonuje zło i znika.

Susan towarzyszy nie tylko na kartkach powieści, którą czyta redaktorka-detektywka. Ona rozmawia z nim, kiedy w swoim dochodzeniu nie może ruszyć dalej. Dzięki temu dwie zagadki przeplatają się w tym serialu nie tylko dzięki podobieństwom postaci i wątków. Spina je Pünd, którego widzi i słyszy tylko Susan.

Czy rozwiązanie zagadek w finale działa? I to jak! Poza błyskotliwym zagmatwaniem, zdemaskowaniem morderców i domknięciem sprawy, „Morderstwa w Suffolk" serwują widzom też nierozwiązaną łamigłówkę. Conway uwielbiał anagramy, w swoich powieściach zawsze umieszczał wskazówki, które odczytać potrafili albo tylko nieliczni, albo jedynie on. Zawsze był o krok przed Susan jako redaktorką oraz swoimi czytelnikami. I nie inaczej jest w tym przypadku.

Kiedy 3. sezon?

„Morderstwa w Suffolk" nie byłoby tak dobrym serialem, gdyby nie Lesley Manville w roli Susan Ryeland. To wybitna angielska aktorka.

Susan w wykonaniu 70-letniej Manville to bohaterka irytująca i czarująca jednocześnie. Nie wie, kiedy odpuścić, aby rozwiązać zagadkę, przeczyta powieść Conwaya i tysiąc razy, nawet jeśli w tym czasie ukochany Andreas rozpadnie się ze starości. Kobieta dojrzała, na emeryturze, a jednak seksowna, obdarzona wdziękiem i urokiem Manville. Brakuje takich bohaterek w telewizji.

Na ekranie towarzyszą jej m.in. Timothy McMullan w roli Atticusa, Mark Gatiss – aktor oraz twórca „Sherlocka" z Benedictem Cumberbatchem – w podwójnej roli Franka Parrisa, a w zagadce Pünda producent filmowy w źle dobranym tupeciku i Rupert Evans jako mąż zamordowanej aktorki.

3. sezon przygód Susan, na podstawie najnowszej powieści Horowitza o redaktorce, „Morderstwa w Marble Hall" już niebawem. Susan tym razem zagadkę będzie rozwiązywała w Grecji i znów poza szukaniem wskazówek czeka ją wielokrotna lektura pewnego kryminału, którego redakcji się podjęła.

Nie mogę się już doczekać i życzę sobie, żeby kolejne części jej przygód Anthony Horowitz pisał jeszcze szybciej.

Marta Górna

MORDERSTWA W SUFFOLK

Serial kryminalny, Irlandia, Wielka Brytania 2024, tw. Rebecca Gatward, wyk. Lesley Manville, Tim McMullan, Alexandros Logothetis, Daniel Mays, Conleth Hill, Mark Gatiss

Dostępny na Viaplay Filmy i Seriale, który oglądać można poprzez serwisy Megogo, Canal+ i Prime Video

„WYBORCZĄ TV" redaguje zespół działu Kultura; **Projekt makiety:** Dorota Jezierska i Tomasz Lebioda; **Grafik:** Magdalena Birska; **Wydawca:** Wyborcza Sp. z o.o., ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa, tel. 22 555 66 00, **e-mail:** kultura@wyborcza.pl, **Licencje na treści:** licencje@wyborcza.pl; **Naświetlanie i druk:** Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.; **Okładka:** BBC Studios / Passion Planet Ltd / Photography Getty Images, BBC / BBC Archive; **Serwis telewizyjny przygotowuje media-press.tv.** Za zmiany w programie wprowadzone przez stacje po wysłaniu numeru gazety do drukarni redakcja nie odpowiada.

eprasa.pl 5de63726af

PIĄTEK 8.05

HOKEJ NA LODZIE

• MISTRZOSTWA ŚWIATA DYWIZJA IA W SOSNOWCU
Kazachstan – Francja
12:25 | POLSAT SPORT 1
Ukraina – Japonia
15:55 | POLSAT SPORT 1
Polska – Litwa
19:25 | POLSAT SPORT 1

KOLARSTWO

• GIRO D'ITALIA
UCI World Tour – 1. etap
12:30 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
Wisła Kraków – Chrobry Głogów
20:55 | TVP SPORT

• BUNDESLIGA
Borussia Dortmund
– Eintracht Frankfurt
20:20 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Raków Częstochowa
– Korona Kielce
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD
Lech Poznań – Arka Gdynia
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD, CANAL+ SPORT 4 HD

• SERIE A ENILIVE
Torino FC – US Sassuolo Calcio
20:40 | ELEVEN SPORTS 2

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | 21:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | CANAL+ SPORT2 HD

SOBOTA 9.05

KOLARSTWO

• GIRO D'ITALIA
UCI World Tour – 2. etap
10:45 | EUROSPORT 1

KOSZYKÓWKA

• LIGA MISTRZÓW FIBA
Turniej finałowy
w Badalonie – finał
19:50 | TVP SPORT

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
VfB Stuttgart
– Bayer 04 Leverkusen
15:20 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Widzew Łódź – Lechia Gdańsk
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Jagiellonia Białystok
– Pogoń Szczecin
17:25 | CANAL+ SPORT 3 HD
Górnik Zabrze
– KGHM Zagłębie Lubin
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Liverpool FC – Chelsea FC
13:25 | CANAL+ EXTRA 1
Fulham FC – AFC Bournemouth
15:55 | CANAL+ EXTRA 3
Sunderland AFC
– Manchester United
15:55 | CANAL+ EXTRA 1
Manchester City – Brentford FC
18:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
SS Lazio – Inter Mediolan
17:55 | ELEVEN SPORTS 1
US Lecce – Juventus FC
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Mecz o 3. miejsce
– ewentualny 5. mecz:
PGE Projekt Warszawa
– Asseco Resovia Rzeszów
14:30 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 20:30 | CANAL+ SPORT2 HD

ŻUŻEL

• LOTTO DRUŻYNOWE MISTRZOSTWA EUROPY W RZESZOWIE
Finał
16:30 | TVP SPORT

NIEDZIELA 10.05

KOLARSTWO

• GIRO D'ITALIA
UCI World Tour – 3. etap
12:00 | EUROSPORT 1

KOSZYKÓWKA

• NBA
2. runda
01:35 | TVP SPORT

• ORLEN BASKET LIGA
20:10 | POLSAT SPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
GKS Tychy – Ruch Chorzów
14:25 | TVP SPORT

• BETCLIC 2. LIGA
Warta Poznań –
Sandecja Nowy Sącz
12:10 | TVP SPORT

ŻUŻEL. W sobotę w Rzeszowie poznamy najlepszą żużlową reprezentację. Czy Polska obroni mistrzowski tytuł? Transmisja z Drużynowych Mistrzostw Europy w TVP Sport.
· FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

• BUNDESLIGA
1. FC Köln
– 1. FC Heidenheim 1846
17:20 | ELEVEN SPORTS 1

• LALIGA EA SPORTS
FC Barcelona – Real Madryt
20:55 | CANAL+ PREMIUM, CANAL+ SPORT 3 HD, ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Piast Gliwice – GKS Katowice
12:10 | CANAL+ SPORT 3 HD
Wisła Płock – Motor Lublin
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Bruk-Bet Termalica
Nieciecza – Legia Warszawa
17:25 | TVP SPORT
17:25 | CANAL+ PREMIUM, CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Crystal Palace – Everton FC
14:55 | CANAL+ EXTRA 3
Nottingham Forest
– Newcastle United
14:55 | CANAL+ EXTRA 1
West Ham United – Arsenal FC
17:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
Hellas Werona – Como 1907
12:25 | ELEVEN SPORTS 1
ACF Fiorentina – Genoa CFC
14:55 | ELEVEN SPORTS 1

PIŁKA RĘCZNA

• ORLEN PUCHAR POLSKI KOBIET
Turniej finałowy
w Elblągu – finał
15:00 | POLSAT SPORT 3

• ORLEN SUPERLIGA
12:30 | POLSAT SPORT 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Finał – ewentualny 5. mecz:
Aluron CMC Warta Zawiercie
– BOGDANKA LUK Lublin
14:30 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | 20:30 | POLSAT SPORT 2

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | CANAL+ SPORT2 HD

PONIEDZIAŁEK 11.05

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
Śląsk Wrocław – ŁKS Łódź
18:25 | 19:30 | TVP SPORT

• PKO BP EKSTRAKLASA
Cracovia – Radomiak Radom
18:55 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Tottenham Hotspur
– Leeds United
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
SSC Napoli – Bologna FC 1909
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | 20:30 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 18:00 | 21:30 | CANAL+ SPORT2 HD

WTOREK 12.05

KOLARSTWO

• GIRO D'ITALIA
UCI World Tour – 4. etap
13:30 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• LALIGA EA SPORTS
CA Osasuna – Atlético Madryt
21:25 | ELEVEN SPORTS 1

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | 19:00 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
13:00 | 19:00 | CANAL+ SPORT2 HD

ŚRODA 13.05

KOLARSTWO

• GIRO D'ITALIA
UCI World Tour – 5. etap
12:00 | EUROSPORT 1

KOSZYKÓWKA

• NBA
2. runda
04:00 | TVP SPORT

PIŁKA NOŻNA

• LALIGA EA SPORTS
RCD Espanyol
– Athletic Club
18:55 | ELEVEN SPORTS 1
Getafe CF – RCD Mallorca
21:25 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Arka Gdynia – Górnik Zabrze
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD
Raków Częstochowa
– Jagiellonia Białystok
20:25 | 21:30 | TVP SPORT
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
15:00 | 20:30 | POLSAT SPORT 1
17:00 | 19:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
13:00 | 19:00 | CANAL+ SPORT2 HD

CZWARTEK 14.05

KOLARSTWO

• GIRO D'ITALIA
UCI World Tour – 6. etap
13:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• LALIGA EA SPORTS
Real Madryt – Real Oviedo
21:25 | ELEVEN SPORTS 1

TENIS

• ATP MASTERS 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
13:00 | POLSAT SPORT 1
19:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 1000 – INTERNAZIONALI BNL D'ITALIA
15:00 | 21:30 | CANAL+ SPORT2 HD

eprasa.pl 5de63726af

PIĄTEK 8.05

Od A do Z

AMERICAN PSYCHO ★★★
horror, USA/Kanada 2000, reż. Mary Harron, wyk. Christian Bale, Reese Witherspoon, Willem Dafoe
20:00 | cinemax
Czytając powieść Breta Eastona Ellisa: pod maską typowego yuppie z Wall Street kryje się osobowość seryjnego mordercy. Christian Bale plus zdjęcia Andrzeja Sekuły. Ku przestrodze.

ANGIELSKA ROBOTA ★★★
film sens., Wlk. Brytania/USA/Australia 2008, reż. Roger Donaldson, wyk. Jason Statham, Saffron Burrows, Richard Lintern
20:10 | ale kino+ hd
Na faktach: włamanie do małego banku na Baker Street prowadzi do politycznego trzęsienia ziemi w londyńskim City. Plus Jason Statham i Saffron Burrows wśród nigdy niewykrytych sprawców.

BĘKART ★★★
film biograficzny, Dania/Szwecja/Norwegia/Niemcy 2023, reż. Nikolaj Arcel, wyk. Mads Mikkelsen, Amanda Collin, Simon Bennebjerg
21:45 | hbo
Mads Mikkelsen jako Ludvig Kahlen – duński oficer, który w połowie XVIII wieku odszedł z armii i założył kolonię rolną na nieurodzajnych (wtedy) wrzosowiskach Jutlandii, stanowiących 2/3 terytorium kraju.

GODZILLA I KONG: NOWE IMPERIUM ★★
film s.f., USA 2024, reż. Adam Wingard, wyk. Rebecca Hall, Dan Stevens, Brian Tyree Henry
20:00 | tvn
W świecie, którym rządzą Godzilla i Kong, pojawia się trzeci potwór – Skar King. Aby ocalić ludzkość, trzeba nakłonić Konga i Godzillę do połączenia sił przeciwko Skar Kingowi. Do zapomnienia.

HERKULES ★★★
film przyg., USA 2014, reż. Brett Ratner, wyk. Dwayne Johnson, Ian McShane, John Hurt
23:45 | tvp 2
Racjonalizowanie mitologii: Herkules jako antyczny Rambo – dowódca doborowego oddziału komandosów do zadań specjalnych. Sugestywne, choć pierwiastek metafizyczny w finale jak najbardziej uzasadniony.

Interkosmos

22:00 | warner tv
★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Uczestnik eksperymentu naukowego zminiaturyzowany do rozmiaru komórki nieoczekiwanie dostaje się do organizmu przypadkowego hipochondryka: zręczny pastisz klasyki s.f. wzmocniony wątkiem sensacyjnym.

FILM S.F.
USA 1987, REŻ. JOE DANTE, WYK. DENNIS QUAID, MARTIN SHORT, MEG RYAN

MIASTECZKO CUT BANK ★★★
thriller, USA 2014, reż. Matt Shakman, wyk. Liam Hemsworth, Teresa Palmer, Billy Bob Thornton
22:25 | ale kino+ hd
W nastroju „Fargo" braci Coen: marzący o wyniesieniu się z miasteczka chłopak przypadkiem rejestruje napad na samochód listonosza. Ale szeryf nie wierzy, że chłopak znalazł się tam przypadkiem.

NOCE W RODANTHE ★★
melodramat, USA/Australia 2008, reż. George C. Wolfe, wyk. Diane Lane, Richard Gere, James Franco
20:00 | tvn 7
Jeszcze jedno spotkanie dwojga ludzi poobijanych przez życie, które może być szansą na nowy, szczęśliwy początek. Plus Diane Lane i Richard Gere, ale bez spodziewanej satysfakcji.

ORZEŁ. OSTATNI PATROL ★★
dramat historyczny, Polska 2022, reż. Jacek Bławut, wyk. Tomasz Ziętek, Adam Woronowicz, Antoni Pawlicki
20:35 | tvp historia
Pięć nagród w Gdyni (w tym za reżyserię) i dwa Orły dla klaustrofobicznej relacji Jacka Bławuta z ostatniego rejsu legendarnego okrętu podwodnego „Orzeł", który zaginął w 1940 roku na Morzu Północnym.

POLICJA ZASTĘPCZA ★★★
komedia sensacyjna, USA 2010, reż. Adam McKay, wyk. Will Ferrell, Derek Jeter, Mark Wahlberg
20:00 | hbo
Dwaj nieudolni policjanci w wyniku zbiegu okoliczności i rozkad kadrowych muszą zastąpić swoich idoli – najlepszych detektywów w mieście – w wyjątkowo trudnej sprawie. Dobra zabawa.

STOWARZYSZENIE WĘDRUJĄCYCH DŻINSÓW ★★★
komedia, USA 2005, reż. Ken Kwapis, wyk. Alexis Bledel, Amber Tamblyn, America Ferrera
23:30 | tvn 7
Cztery przyjaciółki ze szkoły średniej – różnych rozmiarów i charakterów – wymieniają się podczas wakacji magiczną parą dżinsów, które na każdą idealnie pasują. Kilka uwag o dojrzewaniu.

TAJEMNICA WESTERPLATTE ★★
film wojenny, Polska/Litwa 2013, reż. Pawel Chochlew, wyk. Michał Żebrowski, Robert Żołędziewski, Jan Englert
22:00 | kino polska
Kontrowersyjne spojrzenie na polską obronę Westerplatte w 1939 roku, kładące nacisk na konflikt między dowódcami: majorem Sucharskim i kapitanem Dąbrowskim. Nieudolne i w sposób oczywisty zbędne.

UCIEKINIER ★★
film s.f., USA/Wlk. Brytania 2025, reż. Edgar Wright, wyk. Glen Powell, Josh Brolin, William H. Macy
21:55 | canal+ premium
Nowa ekranizacja powieści Stephena Kinga, której akcja rozgrywała się w 2025 r. Glen Powell (w roli Arnolda Schwarzeneggera) zdobędzie miliard, jeśli przetrwa miesiąc telewizyjnej gry w zabijanego.

VENOM ★★★
film sens., USA/Chiny 2018, reż. Ruben Fleischer, wyk. Tom Hardy, Michelle Williams, Riz Ahmed
23:55 | hbo
Mody na ekranizację komiksów ciąg dalszy: dziennikarz na życiowym zakręcie zostaje scalony z obcym organizmem szerzącym zło i próbuje mu się przeciwstawić. Intrygujący popis możliwości kina.

WIECZNIE MŁODY ★★★
film s.f., USA 1992, reż. Steve Miner, wyk. Mel Gibson, Jamie Lee Curtis, Elijah Wood
20:00 | warner tv
Eksperymentalnie hibernowany w latach 30. XX wieku pilot Daniel McCormick (Mel Gibson) budzi się po półwieczu, by rekompensując sobie utratę bliskich, naprawić życie dwunastolatka i jego samotnej matki. Wciąga.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 5de63726af

PIĄTEK 8.05

TVP1

08:00 Serwis Info - magazyn
08:15 Zaraz wracam (36)
08:45 Ranczo II (11/13)
09:45 Komisarz Alex III (7/13)
10:40 Ojciec Mateusz XI (3)
11:30 Okrasa łamie przepisy
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes
12:40 To się opłaca (226)
12:55 Włochy – ostatnie dzikie zakątki (2) - serial dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (521)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5919)
17:55 Klan (169) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (37)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Powrót** (3) - serial dramatyczny Polska 2021
21:30 **Sekielski wieczorową porą** (35) - magazyn
22:35 **Porady na zdrady** ** - komedia Polska 2017, reż. Ryszard Zatorski, wyk. Magdalena Lamparska (105 min)
00:20 **Wojna zastępcza** (10) - serial sens. Polska 26
01:10 **Dorwać Małego (Get Shorty)** **** - komedia USA 1995, reż. Barry Sonnenfeld, wyk. John Travolta (105 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Anna Dymna – spotkajmy się (441) - dyskusja
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7547) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie
11:40 Operacja zdrowie (79)
12:15 Andrzej Wajda – Notatki (3) - cykl reportaży
12:30 Koło fortuny (1822)
13:15 Panna młoda (56)
14:05 Va banque (958)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (1823)
16:35 Familiada (3094)
17:20 Panna młoda (57)
18:15 Va banque (959)
18:50 Jeden z dziesięciu (3)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (11)

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:45 **Kocham Cię, Polsko!** (9) - quiz Polska 2026
22:20 **Postaw na milion** (386) - teleturniej
23:15 **To jest grane** (90)
23:45 **Herkules** - film przyg. *** USA 2014, reż. Brett Ratner, wyk. Dwayne Johnson (105 min)
01:30 **Zawsze zostaje ślad (Nackt. Das Netz vergisst nie.)** ** - dramat obyczajowy Niemcy 2017 (90 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:00 Halo tu Polsat (2844)
11:30 Gliniarze XIV (1,2,3/60) - serial fab.-dok. Polska 2023
14:40 Dlaczego ja? 33 (46) - serial fab.-dok. Polska 2026
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5894) - mag. reporterów Polska 26
16:30 Na ratunek 112 XVIII (47) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (48) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (42) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Aneta Zając, Mateusz Kościukiewicz
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:20 Gość „Wydarzeń" (508)
19:25 Sport - Polska 2026
19:40 Pogoda - Polska 2026

20:00 **Must Be the Music** (135) - show Polska 26
22:20 **Wojna o jutro (The Tomorrow War)** *** - film s.f. USA 2021, reż. Chris McKay, wyk. Chris Pratt, Yvonne Strahovski, Betty Gilpin (165 min)
01:05 **Pan Wypadek (Accident Man)** *** - film sens. Wlk. Brytania 2018, reż. Jesse V. Johnson, wyk. Scott Adkins, Ray Stevenson, David Paymer (145 min)

TVN

05:10 Jak to jest zrobione? XII - serial dok. Kanada 2014
05:40 Uwaga! (7987) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (8/48)
06:50 Kuchenne rewolucje: Siedliszcze – Bistro 12 31 (2)
07:45 Dzień Dobry TVN (5709)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Taste", Świnoujście XIX (2) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (10) - reality show
13:40 Ukryta prawda (12,13,10/40) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny III (48) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska, Joanna Liszowska
17:55 Detektywi VI (48) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:50 Uwaga! (7988) - mag.

20:00 **Godzilla i Kong: Nowe imperium (Godzilla x Kong: The New Empire)** ** - film s.f. USA 2024, reż. Adam Wingard, wyk. Rebecca Hall (150 min)
22:30 **Pacific Rim** - film s.f. *** USA 2013, reż. Guillermo del Toro, wyk. Charlie Hunnam, Idris Elba, Ron Perlman, Rinko Kikuchi (160 min)
01:10 **Kuba Wojewódzki** (10)
02:25 **Szpital św. Anny III** (9) - serial obycz. Polska 26

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami (7,8/23) - serial krym. USA 1984, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XIX (6,8/15)
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2014
14:00 Don Matteo: Boski detektyw XIV (3/10)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (31)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (47,48) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Reguły zabijania (White Elephant)** ** - film sensacyjny USA 2022, reż. Jesse V. Johnson (115 min)
21:55 **Twierdza (The Rock)** *** - film sensacyjny USA 1996, reż. Michael Bay, wyk. Sean Connery, Nicolas Cage (155 min)
00:30 **Poza prawem (Out of Death)** * - film akcji USA 2021, reż. Mike Burns, wyk. Lala Kent, Bruce Willis (120 min)
02:30 **Dyżur III** (34)

TVN7

05:20 Ten moment (10/20) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (59,60,61/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (11,2,3/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2012
14:00 Detektywi II (22/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (38) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Sekrety życia (14/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (22/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Noce w Rodanthe (Nights in Rodanthe)** ** - melodramat USA/Australia 2008, reż. George C. Wolfe, wyk. Diane Lane (130 min)
22:10 **Królowa przetrwania** (10) - reality show
23:30 **Stowarzyszenie Wędrujących Dżinsów (The Sisterhood of the Traveling Pants)** *** - komedia USA 2005, reż. Ken Kwapis (150 min)
02:00 **Hotel Paradise** (40)

MEZZO

10:00 Konkurs młodych choreografów w Biarritz - taniec Francja 2022
11:25 Filharmonicy Berlińscy, Pierre Boulez - muzyka klas.
13:05 Intermezzo
13:30 Antonio Vivaldi: Farnace - opera Włochy 2021
15:55 Paco de Lucía: Światło i cień - portret muzyka
16:50 Intermezzo
17:25 Jazz w La Villette: Ana Carla Maza - koncert
18:00 Angélique Kidjo – Jazzopen Stuttgart 2024
19:30 Mel Lewis Jazz Orchestra - koncert
20:30 Opera Now: George Benjamin - serial dok.
21:15 Kwartet Modigliani: Mozart, Ravel, Beethoven
22:40 Francesco Cilea: Adriana Lecouvreur - opera Belgia 23

PULS 2

08:50 Masza i niedźwiedź VI
09:20 Bing (23,24/78)
09:35 Basia II (23,24)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:25 Spidey i superkumple II
11:25 Dinopociąg II (23/26)
11:55 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (3,2/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 Fineasz i Ferb
17:00 Marta mówi! II
17:35 Superkoty (23)
18:00 Blue (17,18/52)
18:15 Bing (23,24/78)
18:45 Masza i niedźwiedź VI
19:00 Kacze opowieści
20:00 Terminal - komedia romantyczna USA 2004
22:25 Porachunki - komedia kryminalna Wlk. Brytania 1999
00:30 Lombard. Życie pod zastaw III - serial obycz.

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (4) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VIII (58,59/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (48,40) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (52,53)
13:55 Trudne sprawy XXII (8,9,10) - serial fabularno-dok.
16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (522) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (49,50) - serial obycz.
20:00 Łowca i Królowa Lodu - film fantasy USA 2016, reż. Cedric Nicolas-Troyan, wyk. Chris Hemsworth
22:25 Gwiazdy kabaretu (177, 175) - kabaret i satyra
00:25 STOP Drogówka (370)
01:25 Love Island. Wyspa miłości III - serial dok.
02:30 Interwencja (5890)

METRO

07:40 Anatomia piękna II (4)
08:35 Szpital (29,30/69)
10:35 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (7,14)
12:35 Anatomia piękna II (5/10) - serial dok. Polska 2025
13:35 Przepis na życie IV
14:35 Zapukaj do moich drzwi
15:45 The Floor (19)
17:00 Ciężarówką przez Afrykę - serial dok.
18:00 Prawo Agaty III
19:00 Kartoteka IX (15)
20:00 Zagubieni w słońcu - thriller USA 2015, reż. Trey Nelson, wyk. Josh Duhamel
22:05 The Traitors. Zdrajcy (11) - reality show Polska 2026
23:50 Obecność 3: Na rozkaz diabła - horror USA 2021, reż. Michael Chaves
02:05 Formuła E: e-Prix Berlina – podsumowanie

eprasa.pl 5de63726af

PIĄTEK 8.05

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (38)
09:00 Robert Makłowicz (122, 121) - magazyn
10:55 Wojny magazynowe: Kanada II (10,11/12)
12:00 Wojny kontenerowe (1,2/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXIV (7,8,7/10) - serial dok.
16:00 MacGyver II (7,8/22)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada II (2,3/12)
19:10 Wojny kontenerowe (9,10/16) - serial dok.
20:00 Lot Feniksa (Flight of the Phoenix) ** - film sens. USA 2004, reż. John Moore, wyk. Dennis Quaid, Tyrese Gibson, Giovanni Ribisi, Miranda Otto (145 min)
22:25 Ślepa furia (Blind Fury) ** - film sens. USA 1988, reż. Phillip Noyce, Patrick Lussier, wyk. Rutger Hauer, Terry O'Quinn (95 min)
00:00 Sin City – miasto grzechu **** - thriller USA 2005, reż. Frank Miller, Robert Rodriguez, Quentin Tarantino, wyk. Bruce Willis (170 min)

ALE KINO+

09:30 Mother Dear - film krótkom. PL 21 (30 min)
10:00 Van der Valk III (1/3)
11:55 Vera IX (3/4)
13:50 Jak zostać belfrem (Un métier sérieux) *** - komediodramat Francja 2023, reż. Thomas Lilti, wyk. Vincent Lacoste (130 min)
16:00 Pęknięte lustro (The Mirror Crack'd) *** - komedia krym. Wlk. Brytania 1980, reż. Guy Hamilton, wyk. Angela Lansbury, Elizabeth Taylor (135 min)
18:15 Vera IX (4/4)
20:10 Angielska robota (The Bank Job) *** - film sens. Wlk. Brytania/USA/Australia 2008, reż. Roger Donaldson, wyk. Jason Statham (135 min)
22:25 Miasteczko Cut Bank (Cut Bank) *** - thriller USA 2014, reż. Matt Shakman, wyk. Liam Hemsworth (120 min)
00:25 Aż do piekła (Hell or High Water) *** - film sens. USA 2016, reż. David Mackenzie, wyk. Jeff Bridges, Chris Pine, Ben Foster (115 min)

TVP KULTURA

08:10 WTEM (2, 10) - felieton
08:30 Wydarzenie aktualne
09:05 Kulturalni (16) - mag.
10:00 Pan wzywał, Milordzie? IV (5/6)
11:05 Ada, to nie wypada ** - komedia Polska 36, reż. Konrad Tom (100 min)
12:45 Kant – doświadczenie wolności - film dok.
14:15 Vera Cruz - western ** USA1954, reż. Robert Aldrich, wyk. Gary Cooper (105 min)
16:00 Zbigniew Wodecki i jego goście - koncert
18:05 Tygodnik kulturalny
18:55 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka
19:30 Mistrzowie wideo (2)
20:00 Wstęp do filmu (586)
20:10 Most na Renie (The Bridge at Remagen) *** - dramat wojenny USA/Czechosłowacja/Niemcy 1969, reż. John Guillermin (125 min)
22:15 Wstęp do filmu (590)
22:20 Smuga cienia - dramat ** psychologiczny Polska/Wlk. Brytania 1976, reż. Andrzej Wajda (110 min)
00:10 Przygody Sherlocka Holmesa (10/13)
01:05 Tygodnik kulturalny

HBO

09:15 Jedynka plus - komedia ** USA 2025, reż. Kenny Beaumont (95 min)
10:50 Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć **** - film przygodowy Wlk. Brytania/USA/Kanada 2016 (130 min)
13:00 Na planie (19) - mag.
13:30 Witajcie w Marwen *** - komediodramat USA/Japonia/Chiny 2018 (115 min)
15:25 Wyzwolenie **** - dramat obyczajowy USA 2023 (100 min)
17:05 Gerta Schnirch (1) *** - dramat obycz. Czechy/Niemcy 2026 (85 min)
18:30 Gerta Schnirch (2) *** - dramat obycz. Czechy/Niemcy 2026 (90 min)
20:00 Policja zastępcza *** - komedia sensacyjna USA 2010 (105 min)
21:45 Bękart - film biograf. *** Dania/Szwecja/Norw./Niemcy 2023 (130 min)
23:55 Venom - film sens. USA/Chiny 2018, reż. Ruben Fleischer (110 min)
01:45 Dzień Bastylii - film *** sens. USA/Francja/Wlk. Bryt./Luks./Niemcy/Belgia/Chiny 16 (95 min)

CANAL+ PREMIUM

08:50 Benek - komediodramat ** Polska/Austria 2007 (100 min)
10:30 Hollywoodgate
12:05 Łapu-Capu
12:10 Premierowa jazda
12:25 Ida - dramat obycz. ***** Polska/Dania/Francja/Wlk. Bryt. 2013 (80 min)
13:45 The Office PL V (4,5/12)
14:45 Riefenstahl - film dok.
16:40 Making of C+
16:50 Saga »Zmierzch«: Przed świtem, cz. 2 ** - film fantasy USA 2011, reż. Bill Condon (115 min)
18:45 Łapu-Capu
18:50 Battleship: Bitwa o Ziemię ** - film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg (130 min)
21:00 To nie jest zagadka kryminalna (2/6) - serial krym. Belgia 2025, wyk. Pierre Gervais, Xavier Baeyens
21:55 Uciekinier - film s.f. ** USA/Wlk. Brytania 2025, reż. Edgar Wright, wyk. Glen Powell (130 min)
00:05 Everest - thriller USA/**** Islandia/Wlk. Brytania 2015, reż. Baltasar Kormákur, wyk. Jason Clarke (120 min)

KINO POLSKA

08:05 Polska z góry. Nad wodą II (3) - serial dok.
08:40 Polska Kronika Filmowa 09/47 - reportaż Polska 1947
08:50 W pustyni i w puszczy - film przygodowy Polska 2001, reż. Gavin Hood
11:25 Skradziona kolekcja - komedia kryminalna Polska 1979, reż. Jan Batory
13:05 Jeśli serce masz bijące - dramat psychologiczny Polska 1983, reż. Wojciech Fiwek, wyk. Adam Probosz
15:30 Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem - film hist. Polska 2003, reż. Jerzy Hoffman
17:45 Czterej pancerni i pies (8) - serial wojenny Polska 66
18:50 Stawka większa niż życie: Wiem, kim jesteś (1/18) - serial wojenny Polska 1967
20:00 Trick - film sensacyjny Polska 2010, reż. Jan Hryniak, wyk. Piotr Adamczyk, Karolina Gruszka
22:00 Tajemnica Westerplatte - film wojenny Polska/Litwa 2013, reż. Paweł Chochlew, wyk. Michał Żebrowski
00:35 Ogród Luizy - film obycz. Polska 07, reż. Maciej Wojtyszko, wyk. Patrycja Soliman
02:55 7 uczuć - komediodramat Polska 2018, reż. Marek Koterski, wyk. Michał Koterski

POLSAT FILM

08:30 Przyjaciółki XX (9,10)
10:25 Świat według Kiepskich
14:30 Mumia powraca - film przygodowy USA/Maroko/Wlk. Brytania/Jordania 2001
17:00 Turysta - thriller USA/Francja/Włochy/Wlk. Brytania 2010, wyk. Johnny Depp
19:20 Faceci w czerni II - film s.f. USA 2002
21:00 Dżentelmeni - komedia sensacyjna Wlk. Brytania/USA 2019, reż. Guy Ritchie
23:15 Desperado - film sensacyjny USA/Meksyk 1995
01:30 Ślad II (36/36)

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (12,13/13)
11:00 Panna Scarlet i komisarz II (1,2/6) - serial krym.
13:10 Poirot (1,2/10)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (1,2/8)
17:50 Panna Scarlet i komisarz II (3,4/6) - serial krym.
20:00 Uprowadzona - thriller USA 2008, reż. Pierre Morel
22:00 John Wick 4 - film sens. USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves
01:30 Doom - film s.f. Wlk. Brytania/Czechy/Niemcy/USA 2005, reż. Andrzej Bartkowiak

WARNER TV

08:05 J.A.G. VIII (6/24)
09:05 Bajer z Bel-Air
10:10 Za głosem serca
11:10 Pełna chata IV (25,26/26)
12:10 J.A.G. VIII (7,8/24)
14:05 Bajer z Bel-Air
16:10 Pełna chata IV
18:15 Rewolwer i melonik - film sensacyjny USA 1998, reż. Jeremiah S. Chechik
20:00 Wiecznie młody - film s.f. USA 1992, reż. Steve Miner
22:00 Interkosmos - film s.f. USA 1987, reż. Joe Dante
00:25 Reich - film sens. Polska 01, reż. Władysław Pasikowski

PARAMOUNT

07:30 Elementary II (5,6/24)
09:20 Policyjna grupa pościgowa XX (5/15) - serial dok.
10:25 Listy do Julii - komedia romantyczna USA 2010
12:35 Baywatch: Słoneczny patrol - komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017
15:05 Chłopięcy świat - dramat obyczajowy USA 1993
17:45 Szybki jak błyskawica - film sensacyjny USA 1990
20:00 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015, reż. Alejandro González Iñárritu
23:15 Miasteczko South Park - film anim. USA/Hiszpania 99

CINEMAX

11:40 Rozprysk - film krótkom. Chorwacja 2023
12:15 Tess - melodramat Francja/Wlk. Brytania 1979
15:05 Ziemia kobiet - dramat obyczajowy Włochy 2023
16:50 Po imprezie - dramat obyczajowy Czechy 2024
18:20 Belfast - film historyczny Wlk. Brytania 2021
20:00 American Psycho - horror USA/Kanada 2000
21:40 Road House - thriller USA 2024, reż. Doug Liman
23:40 Porachunki - kom. krym. Wlk. Brytania 1999

ROMANCE TV

12:20 Rosamunde Pilcher: Złamane serce - film obycz. Niemcy/Austria 2010
14:15 Inga Lindström: Emma Svensson i miłość - film obycz. Niemcy 2007
16:05 Wiosenne dzieci - melodramat Niemcy 2013
18:00 Zwierzyniec doktor Mertens (5/13) - serial obycz.
19:00 Górski lekarz (6/7)
20:00 Rejs ku szczęściu (16/31) - serial obyczajowy
21:55 Podręcznik szczęścia - komedia romant. USA 2023
23:45 Górski lekarz (6/7)
00:45 Rejs ku szczęściu (16/31)

TVN FABUŁA

07:35 Kryminalni VII (1/13)
08:45 Detektywi - serial dok.
09:50 Przepis na życie V (10)
10:50 Szpital św. Anny (22/50)
11:50 Druga szansa (13,1)
13:55 Układ warszawski (9)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Filmowe duety (3)
16:40 Och, życie - komedia romantyczna USA 2010
19:00 Szpital św. Anny (2)
20:00 Władca Pierścieni: Drużyna Pierścienia - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2001
23:40 Obecność - horror USA 2013, reż. James Wan

AMC

11:10 Granice czasu (Linia czasu) - film przyg. USA 2003
13:35 Spokojny Amerykanin - dramat obycz. Wlk. Brytania/Niemcy/USA/Wietnam/Australia/Francja/Kanada 02
15:35 Iluzjonista - thriller USA/Czechy 2006
17:50 Ip Man 4 - film przyg. Hongkong/Chiny 2019
20:00 Sekretne okno - thriller USA 2004, reż. David Koepp, wyk. Johnny Depp, Maria Bello
22:00 Atak mrówczych mutantów - komedia USA 2017
23:50 Kraina złoczyńców - film sensacyjny USA 2014

eprasa.pl 5de63726af

AXN

08:25 Dr House III (4/24)
09:25 Castle VI (17,18/23)
11:20 Detektyw Monk III (16,1/16) - serial krym.
13:20 Dr House III (5,6/24)
15:20 Agenci NCIS XIV (5,6/24)
17:10 Castle VI (19,20/23)
19:05 FBI V (17,18/23)
21:05 W imię króla II: Dwa światy - film przyg. Kanada/Niemcy 2011, reż. Uwe Boll
23:00 Uprowadzona - thriller USA 2008, reż. Pierre Morel, wyk. Liam Neeson
00:50 FBI V (17/23)

EPIC DRAMA

09:10 Lekarze na start
10:40 Agenci NCIS XVII (3,4/20) - serial krym.
12:30 Wszystkie stworzenia duże i małe II (6/6)
13:25 Panna Austen (3/4)
14:35 Panna Marple VI (2/3)
16:35 Agenci NCIS XVII (5,6/20) - serial krym.
18:20 Panna Scarlet VI
19:30 Lekarze na start
21:00 Kobiety na wojnie (8/8) - serial obycz. Francja 2022
22:05 Sherlock i córka
23:00 Robin Hood (8)
00:15 Lekarze na start
01:00 Agenci NCIS XVII (2/20)

TVN STYLE

08:40 Pojedynek na podróże
09:40 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (5) - reality show
10:25 Bez kompleksów (8)
11:25 Ugotowani (3, 4)
13:30 Kuchenne rewolucje (11, 10) - reality show Polska 22
15:35 Babski biznes II (5/8)
16:40 Jestem z Polski XVI (32)
17:45 Kuchenne rewolucje (13, 14, 15) - reality show
20:50 Bitwa o gości (8)
21:50 Jestem z Polski XVI (33,30)
23:45 Niezwykłe Stany Prokopa V (2/8) - serial dok.
00:45 Skąd pochodzę?

TVN TURBO

08:15 Fukushima: dni, które wstrząsnęły światem
09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4976)
18:15 Jeździć, obserwować VII
19:00 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (7) - mag.
19:45 Moto kombat (10)
20:30 Mobilni mechanicy (2)
21:15 Duda kontra Szafrański X (5/10) - serial dok.
22:00 Raport Turbo (4976)

BBC FIRST

08:35 Lewis VIII (2/6)
09:35 Ojciec Brown IX (10/10)
10:35 Śmierć pod palmami VIII
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 London Kills II (4,5/5)
14:55 Ojciec Brown III (14/15)
15:50 Lewis VIII (2/6)
16:55 My Life is Murder II (6/10)
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami VIII (7/8) - serial kryminalny
21:00 Ojciec Brown XIII (4)
22:00 Śmierć pod palmami XV
23:05 London Kills II (4,5/5)
01:05 Śmierć pod palmami VIII

FX

09:10 Z Archiwum X (4/24)
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (25,1/25)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (21,22/22)
13:45 Agenci NCIS VIII
15:35 FBI IV (4/21)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (2,3/24)
18:20 Z Archiwum X (5/24)
19:15 FBI IV (5/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (1,2/18)
22:00 Grey's Anatomy: Chirurdzy XXII (9/18)
22:55 Pojutrze - film katas. USA 04, reż. Roland Emmerich

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży III (10/13) - serial dok.
10:00 Letnia chata na lata (1)
10:55 Zarobić na remoncie VII
11:55 Uratuj swój ogród (6)
12:55 Nowa Maja w ogrodzie
13:55 House Hunters (1, 2)
15:05 Mieszkanie na miarę (1)
17:00 Polowanie na ogród IV (1,2/6) - serial dok. Polska 20
18:15 Weekendowa metamorfoza (1, 2) - reality show
20:10 Zróbmy sobie dom (10)
21:15 Zgłoś remont (6)
22:10 House Hunters (2—5)

BBC LIFESTYLE

08:40 Mistrzowie szycia (2)
09:45 Zapraszam do stołu
10:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (8, 9) - show
13:30 Najdroższe brytyjskie domy II (1/8) - serial dok.
14:35 Irlandia: wspaniała podróż (2/4) - serial dok.
15:35 Zapraszam do stołu: wielka porcja (1) - reality show
17:35 Najdroższe brytyjskie domy II - serial dok.
18:40 Mistrzowie szycia (3)
19:45 Wielkie brytyjskie wypieki: gwiazdy (2)
21:00 Miłosne przekręty (3/4)
22:00 Życie w Dubaju (2/3)

COMEDY CENTRAL

08:27 Dwóch i pół IX (19/24)
08:55 Przyjaciele VI (10—15/25) - serial kom. USA 99
11:55 Teoria wielkiego podrywu VII (20—24,1/24)
14:30 Dwóch i pół IX (20—23/24)
16:30 Przyjaciele VI (16—21/25) - serial kom. USA 99
19:30 Teoria wielkiego podrywu VIII (2—7/24) - serial kom.
22:00 The Office PL III (7,8/12)
23:05 Comedy Club (11, 12)
00:05 Miasteczko South Park XVIII (8,9/10)
01:00 Pracoholicy III (11/20)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex XXIII (7)
09:25 Rodzinka.pl III (8)
09:55 Klan - telenowela
10:25 Ranczo V (7/13)
11:20 Rodzinka.pl XVIII (9,10)
12:20 Pan Mama (1)
13:00 Zaraz wracam (31)
13:35 Ojciec Mateusz XXVI (14)
15:30 Komisarz Alex XXIII (8)
16:20 Na sygnale (62)
17:30 Ranczo V (8,9/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXVII (5)
21:30 Ranczo V (10,11/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXVII (3)
00:15 Dzień dobry, kocham cię! - komedia romant. Polska 2014, reż. Ryszard Zatorski

CANAL+ KUCHNIA

14:50 Kucharskiego pomysł na kuchnię (4, 5)
15:45 Włoska kuchnia Gino: piękno tradycji (2,3/6)
16:40 Jamie Oliver (1)
17:35 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (5)
18:30 Nie bój ryby! (6)
18:55 Zgrillowani (2)
19:25 m jak mięso (1, 2)
20:15 Eva Longoria w poszukiwaniu meksykańskich smaków (1/6) - serial dok. USA 2023
21:15 Anthony Bourdain XI
00:45 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (26)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: nasza ulica III (3) - serial dok.
11:55 Mały metraż w wielkim stylu II (9) - serial dok.
12:50 Gardeners' World (25)
14:00 Cudotwórcy VII (13)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (20) - lifestyle
15:55 Porządek musi być
16:50 Gardeners' World (28)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty: nasza ulica III - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XIV
21:00 Cudotwórcy VII (14)
22:00 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.

PLANETE+

13:40 Bucket — historia pewnego lwiątka - film dok.
14:45 Cap Corse — zagadkowe kręgi na dnie - film dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją (5/5) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (149—152)
18:15 Świat z góry XI (6/14)
18:50 Jak wyprodukować szczęście - film dok.
19:50 T-Rex. Historia ewolucji
20:50 Niezwykłe podróże koleją XII (6/8) - serial dok.
22:00 Pomyśl, zanim zjesz! (2)

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów IV (12/15) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski IV (12/19)
11:00 Złoto drwali (7/9)
12:00 Fani czterech kółek XV
13:00 Nagi instynkt przetrwania IX (11,3/12) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL II (4)
16:00 Czarnobyl: dni, które wstrząsnęły światem (2)
17:00 Nic do zgłoszenia (4/8)
18:00 Truckerki II (5)
19:00 Złomowisko PL VI
21:00 Specjalistki - serial dok.
22:00 Bimbrownicy XIV (10)
23:00 Nagi instynkt przetrwania XII - serial dok. USA 2026

TVP HISTORIA

11:05 Historia kuchni polskiej
11:55 Rezydencje królewskie
12:55 Dunhuang, starożytna warownia na granicy
14:00 Królowie (10)
14:35 Polskie drogi (9)
16:15 Sensacje XX wieku
18:10 Czas honoru (10/13)
19:00 Encyklopedia II wojny światowej (46, 47)
20:00 Królowie (49)
20:35 Orzeł. Ostatni patrol - dramat hist. Polska 2022
22:30 Pomiędzy — 1944-1945
23:30 Dla nas wojna nie skończyła się w 1945 - reportaż

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Tajemnice zaginionych miast (1) - serial dok. USA 2026
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (6/22)
15:50 Gwiazdy lombardu XII
16:15 Jak to wyjaśnić V (11)
17:10 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (7)
18:10 Największe tajemnice świata VI (4/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
22:00 Seksualne obsesje dyktatorów (5) - serial dok.
23:00 Jak to wyjaśnić: tajemnice UFO (6/6) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Państwa Osi: droga ku porażce (1/5) - serial dok.
15:00 Strzegąc granic VIII
16:00 David Attenborough: Świat oceanów - film dok.
18:00 Historia Związku Radzieckiego (2/3) - serial dok.
19:00 Zapomniani bohaterowie II wojny światowej (3/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (1/10) - serial dok.
21:00 Premiera: CIA: tajemnice i szpiedzy (1,2/8)
23:00 Czarnobyl: świadkowie tragedii (1) - serial dok.

FOCUS TV

08:50 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici III
10:00 Gwiazdy lombardu XVII
12:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy III (4/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Polowanie na Hitlera II
16:00 Dorwać tuńczyka
18:00 Rolnicy. Podlasie
20:00 Starożytni kosmici: ostateczny dowód (6/8)
21:00 Niezwykłe osiągnięcia starożytności (6/10)
22:00 Mussolini, pierwszy faszysta (1,2/2) - serial dok.
00:00 Putin — władza za wszelką cenę - film dok.

BBC EARTH

13:20 Wędrówki z dinozaurami
14:25 W okowach mrozu: Odwilż (3/6) - serial dok.
15:25 Życie na pustkowiu XI
16:25 Wyspy. Laboratoria natury (5/6) - cykl reportaży
17:30 Skarby przeszłości i ich tajemnice II (2/7) - serial dok.
18:30 Planeta Ziemia III III
19:45 Londyn Davida Attenborough - film dok.
20:55 David Attenborough: początek wielkiej przygody
22:00 David Attenborough: Życie w kolorze (1,2/2)
00:30 Brutalna planeta

POLSAT VIASAT HISTORY

12:50 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
13:55 Historia sprawiedliwości
14:50 Wiolonczelistka z Auschwitz - film dok.
16:45 Ramzes: władca Egiptu
17:45 Największe postaci zimnej wojny II - serial dok.
18:50 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
20:00 W poszukiwaniu zaginionych wikingów - serial dok.
21:00 DNA Hitlera: geny dyktatora (1,2/2) - serial dok.
23:05 Czarni faraonowie
00:15 Największe postaci zimnej wojny II - serial dok.

eprasa.pl 5de63726af

SOBOTA 9.05

Od A do Z

BLUE MOON ★★★
film biograficzny, USA/Irlandia 2025, reż. Richard Linklater, wyk. Ethan Hawke, Margaret Qualley, Bobby Cannavale
22:10 | hbo
Richard Linklater na tropie tajemnic Lorenza Harta, współtwórcy musicali Richarda Rodgersa, odsuniętego od współpracy z powodu alkoholizmu. Tymczasem Rodgers z Oscarem Hammersteinem wystawia „Oklahomę!".

BOHEMIAN RHAPSODY ★★★
film biograficzny, USA/Wlk. Brytania 2018, reż. Bryan Singer, wyk. Rami Malek, Lucy Boynton, Gwilym Lee
20:00 | hbo
Opowieść o legendarnej grupie rockowej Queen, widziana przez pryzmat losów jej frontmana, Freddy'ego Mercury'ego: gejowski melodramat na cztery Oscary, w tym dla Rami Maleka za rolę główną.

DZIEWCZYNA Z TATUAŻEM ★★★
film sens., USA/Szwecja/Norwegia 2011, reż. David Fincher, wyk. Daniel Craig, Rooney Mara, Christopher Plummer
23:40 | tvp 1
David Fincher czyta Stiega Larssona. Daniel Craig na zlecenie nestora rodu ma odnaleźć zaginioną przed laty bratanicę. Plus brawurowa Rooney Mara jako jego wspólniczka i zarazem hakerka.

DZIĘKI BOGU ★★★★
dramat krym., Francja/Belgia 2018, reż. François Ozon, wyk. Melvil Poupaud, Denis Ménochet, Swann Arlaud
23:15 | tvp kultura
Francois Ozon przeciwko pedofilii: trzech dorosłych mężczyzn łączy siły, by doprowadzić do ukarania kapłana, wykorzystującego oddanych mu pod opiekę chłopców, i kryjących go hierarchów. Na faktach.

.JEDEN GNIEWNY CZŁOWIEK ★★★★
thriller, Wlk. Brytania/USA 2021, reż. Guy Ritchie, wyk. Jason Statham, Holt McCallany, Jeffrey Donovan
20:00 | tv puls
Guy Ritchie obsadza Jasona Stathama jako londyńskiego gangstera, który mści się za przypadkową śmierć syna, rozbijając od środka precyzyjny plan napadu, w którym sam uczestniczy.

Dziki robot

20:00 | canal+ premium
★★★★

· FOT. DREAMWORKS

Po awaryjnym lądowaniu na bezludnej wyspie ultranowoczesny robot, sterowany przez sztuczną inteligencję, musi przystosować się do życia w środowisku naturalnym, wśród mieszkających tam zwierząt i ptaków.

FILM ANIM.
USA/JAPONIA 2024, REŻ. CHRIS SANDERS

KAŻDY TWÓJ ODDECH ★★
thriller, USA 2021, reż. Vaughn Stein, wyk. Casey Affleck, Michelle Monaghan, Sam Claflin
22:20 | tvn 7
Psychiatra, który mimo udanej (jakkolwiek ryzykownej) terapii nie zapobiegł samobójstwu swej pacjentki, staje się obiektem perfidnego ataku brata zmarłej, wymierzonego w rodzinę terapeuty.

MAŁY WIELKI CZŁOWIEK ★★★★
western, USA 1970, reż. Arthur Penn, wyk. Dustin Hoffman, Faye Dunaway, Martin Balsam
21:20 | tvp historia
Jeden z czołowych antywesternów: ucharakteryzowany na 120–latka Dustin Hoffman dokonuje rozrachunku z legendą Dzikiego Zachodu a przede wszystkim analizuje stosunki amerykańsko–indiańskie na przykładzie losów białego pioniera, którego los rzucił między Indian.

MECHANIK: PRAWO ZEMSTY ★★★
film sens., USA 2011, reż. Simon West, wyk. Jason Statham, Ben Foster, Donald Sutherland
22:35 | tv puls
Kiedy płatny morderca szykuje się do pomszczenia swego mistrza, który padł ofiarą zamachu, zgłasza się do niego syn zamordowanego z prośbą o przekazanie mu tajników tego krwawego rzemiosła.

MILLEROWIE ★★★
komedia, USA/Wlk. Brytania 2013, reż. Rawson Marshall Thurber, wyk. Jennifer Aniston, Jason Sudeikis, Emma Roberts
23:50 | hbo
Okradziony z towaru diler musi sprowadzić z Meksyku nową partię marihuany, więc dla kamuflażu wraz ze znajomą striptizerką i dwójką wyrostków tworzy fałszywą rodzinę, aby uniknąć kłopotów na granicy.

MOTYL I SKAFANDER ★★★★★
film biograficzny, Francja/USA 2007, reż. Julian Schnabel, wyk. Mathieu Amalric, Emmanuelle Seigner, Marie-Josée Croze
20:00 | tvp kultura
Przejmująca ekranizacja książki Jeana–Dominique'a Bauby'ego, który sparaliżowany podyktował lewą powieką pean na cześć życia artykułowany przez umysł uwięziony w nieruchomym ciele. Plus laury w Cannes.

ORZEŁ. OSTATNI PATROL ★★
dramat historyczny, Polska 2022, reż. Jacek Bławut, wyk. Tomasz Ziętek, Adam Woronowicz, Antoni Pawlicki
23:50 | tvp historia
Pięć nagród w Gdyni (w tym za reżyserię) i dwa Orły dla klaustrofobicznej relacji Jacka Bławuta z ostatniego rejsu legendarnego okrętu podwodnego „Orzeł", który zaginął w 1940 roku na Morzu Północnym.

WIERNY OGRODNIK ★★★★
thriller, Wlk. Brytania/Niemcy/Kenia/Francja/USA/Szwajcaria 2005, reż. Fernando Meirelles, wyk. Ralph Fiennes, Rachel Weisz, Hubert Koundé
21:40 | canal+ premium
Czytając Johna Le Carré: brytyjski dyplomata, wyjaśniając okoliczności zamordowania swojej żony ujawnia praktyki koncernów farmaceutycznych w krajach Trzeciego Świata.

ZATRUTA RÓŻA ★★
dramat krym., USA/Włochy 2019, reż. Francesco Cinquemani, George Gallo, wyk. Morgan Freeman, John Travolta, Brendan Fraser
20:10 | ale kino+ hd
John Travolta i Morgan Freeman zabijają nudę, uczestnicząc w imitacji kina noir na podstawie włoskiej powieści: ekspiłkarz, teraz prywatny detektyw, podejmuje się rozwiązania zagadki zaginięcia kobiety.

ZJAWA ★★★★
film przyg., USA/Tajwan/Hongkong 2015, reż. Alejandro González Iñárritu, wyk. Leonardo DiCaprio, Tom Hardy, Domhnall Gleeson
21:45 | cinemax
Oscar dla Leonardo DiCaprio oraz nagrody Akademii (rok po roku) dla Alejandro Innarritu i Emmanuela Lubezkiego za opowieść o pozostawionym zimą w dziczy człowieku, który wbrew okolicznościom przetrwał.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 5de63726af

SOBOTA 9.05

TVP1

05:15 Pytanie dnia
05:35 Reporterzy (520)
05:50 Oko na świat (745)
06:20 Balans bieli (135)
07:00 Msza święta
07:40 Rok w ogrodzie (1164)
08:00 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:50 Ranczo II (12/13)
09:55 Komisarz Alex III (8/13)
10:50 Ojciec Mateusz XI (4/13)
11:50 Bitwa o Anzio - film wojenny Włochy/USA 1968
14:15 Domowe patenty (11)
14:25 Okrasa łamie przepisy
15:00 Sanatorium miłości (82)
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:35 Omnibus – szybcy i mądrzy (26) - teleturniej
18:35 Jaka to melodia? (5920)
19:30 19.30 - wiadomości

20:25 **Komisarz Alex XXV** (10) - serial kryminalny Polska 2025
21:25 **Czerwone maki** - dramat wojenny Polska 2024, reż. Krzysztof Łukaszewicz (135 min)
23:40 **Dziewczyna z tatuażem** - film sens. USA/Szwecja/Norwegia 2011, reż. David Fincher (155 min)
02:15 **Porady na zdrady** - komedia Polska 2017, reż. Ryszard Zatorski (105 min)

TVP2

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7548) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7548) - mag. Polska 2026
11:30 Górna półka smaku (2)
12:10 W poszukiwaniu dobrego filmu (43) - mag. kulturalny
12:45 Kolekcja (6)
13:05 Panna młoda (57)
14:00 Familiada (3129)
14:35 Koło fortuny (1824)
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 (1) - show
16:20 Na dobre i na złe
17:20 Panna młoda (58) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (960)
18:50 Słowo na niedzielę
19:00 Informacje kulturalne
19:25 Rodzinka.pl XVIII (10,11) - serial kom. Polska 2026

20:30 **The Voice Kids** (16) - program rozrywkowy Polska 2026
23:40 **Gabi Drzewiecka zaprasza** (10) - talk-show Polska 2026
00:35 **Ugotowany (Burnt)** - komediodramat USA/Wlk. Bryt. 2015, reż. John Wells, wyk. Bradley Cooper (105 min)
02:20 **Herkules (Hercules)** - film przyg. USA 2014, reż. Brett Ratner, wyk. Dwayne Johnson, Ian McShane (95 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - magazyn
08:00 Halo tu Polsat (2851)
11:40 Ewa gotuje (571) - mag. kulinarny Polska 2026
12:20 Świt jeźdźców smoków - film anim. USA 2014 (35 min)
12:55 Ramona i Beezus (Ramona and Beezus) - film familijny USA 2010, reż. Elizabeth Allen Rosenbaum, wyk. Joey King (130 min)
15:05 Pod słońcem Toskanii (Under the Tuscan Sun) - komedia USA/Włochy 2003, reż. Audrey Wells, wyk. Diane Lane, Sandra Oh, Lindsay Duncan (145 min)
17:30 Awantura o kasę (288)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy
19:30 Sport - Polska 2026

19:55 **Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf** (173) - kabaret i satyra Polska 2026
22:00 **Bez litości 3. Ostatni rozdział (The Equalizer 3)** - film sens. USA/Włochy/Australia 2023, reż. Antoine Fuqua (135 min)
00:15 **Logan Lucky** - komedia USA/Chiny 2017, reż. Steven Soderbergh, wyk. Channing Tatum, Adam Driver, Riley Keough (165 min)

TVN

05:10 Jak to jest zrobione? XII
05:40 Uwaga! (7988) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (9/48)
06:50 Pogromcy chaosu (1)
07:45 Dzień Dobry TVN (5710)
11:30 Na Wspólnej - serial obyczajowy Polska 2026
13:30 Ciężarówką przez Malezję (2/9) - serial dok.
14:40 Kroniki Spiderwick (The Spiderwick Chronicles) - film przyg. USA 2008, reż. Mark Waters (130 min)
16:50 Córka króla (King's Daughter) - film przyg. Australia/USA/Chiny/Francja/Hongkong/Wlk. Brytania 2022, reż. Sean McNamara, wyk. Pierce Brosnan (130 min)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:25 Mam talent – prosto ze sceny (5) - program rozrywk.

19:45 **Mam Talent!** (12) - program rozrywkowy Polska 2026
22:20 **Zwyczajna przysługa (A Simple Favor)** - komedia kryminalna USA/Kanada 2018, reż. Paul Feig, wyk. Blake Lively (135 min)
00:35 **Polityka** - dramat obycz. Polska 2019, reż. Patryk Vega, wyk. Iwona Bielska, Ewa Kasprzyk (165 min)
03:20 **Szpital św. Anny III** (10) - serial obycz.

TV PULS

06:00 Kobra – oddział specjalny XIX (3,4,5/15) - serial sens. Niemcy 2014, wyk. Erdoğan Atalay, Vinzenz Kiefer
09:00 Taki jest świat (19, 18) - mag. informacyjny Polska 26
10:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obyczajowy Polska 2023, wyk. Zbigniew Buczkowski, Henryk Gołębiewski. Wiktoria odbiera telefon od wnuczka, który dzwoni z nieznanego numeru. Dowiaduje się, że potrzebuje on natychmiastowego wsparcia finansowego, a po pieniądze przyjdzie jego kolega. Kazimierz pokazuje Danielowi, jak funkcjonuje lombard.
20:00 **Jeden gniewny człowiek (Wrath of Man)** - thriller Wlk. Brytania/USA 2021, reż. Guy Ritchie, wyk. Jason Statham (155 min)
22:35 **Mechanik: Prawo zemsty (The Mechanic)** - film sens. USA 11, reż. Simon West, wyk. Jason Statham (100 min)
00:15 **Pitbull. Nowe porządki** - film sens. Polska 2016, reż. Patryk Vega, wyk. Andrzej Grabowski (165 min)

TVN7

06:00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie II (8/11)
06:55 Bugs Bunny Builders - serial anim. USA 2023
07:40 Powrót Batmana - film fantasy USA/Wlk. Brytania 1992, reż. Tim Burton, wyk. Michael Keaton, Danny DeVito
10:20 Ukryta prawda (62/68)
11:25 Mówię Wam (12) - mag.
12:40 Ukryta prawda (17,64,65/17) - serial fabularno-dok. Polska 2025
15:25 Detektywi VI (31,32) - serial fabularno-dok.
17:30 Godzilla - film s.f. USA/Japonia 2014, reż. Gareth Edwards, wyk. Aaron Taylor-Johnson (150 min)
20:00 **Notre-Dame płonie (Notre-Dame brûle)** - thriller Francja/Włochy/Wlk. Brytania/USA 2022 (140 min)
22:20 **Każdy twój oddech (Every Breath You Take)** - thriller USA 2021, reż. Vaughn Stein, wyk. Casey Affleck (135 min)
00:35 **Showtime** - komedia sensacyjna USA/Australia 2002, reż. Tom Dey, wyk. Robert De Niro (120 min)

MEZZO

12:35 Filharmonia Monachijska, Sergiu Celibidache: Debussy, Iberia
13:05 Intermezzo
13:30 Ballaké Sissoko & Piers Faccini – Jazz à Porquerolles
14:30 Tisseurs de sons: Ludovico Einaudi, Hauschka, Joep Beving, Hania Rani
15:25 Festiwal Banlieues bleues: La Tipica Melingo
16:20 Jimmy Witherspoon Quartet i Rozaa Wortham
17:30 Jaeden Izik-Dzurko
19:15 Javier Perianes w pałacu Alcázar w Sewilli
20:30 Giacomo Puccini: „Madame Butterfly" Pucciniego w Atenach - opera Grecja 2023, reż. Olivier Py
22:40 Filharmonicy Wiedeńscy, Riccardo Muti: IX Symfonia Beethovena

PULS 2

08:30 Wyrolowani - film animowany USA/Chiny/Czarnogóra/Polska/Serbia/Kanada/Wlk. Brytania 2021
10:05 Dwanaście prac Asteriksa - film anim. F 1976
11:50 Boso przez świat
13:45 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (6, 7)
15:50 Oszukana księżniczka - film fantasy Niemcy/Włochy 2023, reż. Matthias Steurer
17:20 Jak rozmawiać z psem - komedia USA/Wlk. Brytania/Chiny 2021, reż. Gil Junger
19:00 Przygody Gala Asterixa - film anim. Francja/Belgia 67
20:35 Gliniarz z Belleville - komedia kryminalna Francja/Kolumbia 2018
22:45 Droga bez powrotu. Geneza - horror USA 2021
00:50 Wstydliwe choroby II

TV4

07:00 Galileo - pr. popularn.
09:05 #JesteśmyDlaDzieci (328) - mag. Polska 2026
09:30 Galileo - program popularnonaukowy Polska 24
12:30 Mini Galileo - program popularnonaukowy Polska 26
12:50 Ewolucja - komedia USA 2001, reż. Ivan Reitman, wyk. David Duchovny, Julianne Moore, Orlando Jones, Seann William Scott, Ted Levine
14:55 Policjantki i policjanci XXIV (36—40) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Mariusz Węgłowski, Paweł Kowalczyk
20:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (37—40) - serial krym. Polska 2026, wyk. Marek Włodarczyk, Michał Mrozek
00:00 Gwiazdy kabaretu (176, 174) - kabaret i satyra
02:05 STOP Drogówka (345)

METRO

07:35 Klan z Alaski VII (11/11)
09:40 The Floor (15, 16)
10:50 Złomowisko PL V
12:55 Gwiazdy lumpeksów (11/12) - serial dok. Polska 24
13:45 Kryminalni (4,1) - serial kryminalny Polska 2004
16:00 Niezwykłe Stany Prokopa V (1/8) - serial dok.
17:00 Mam Talent! (11)
19:25 Magda gotuje Internet (5) - talk-show Polska 2026
20:00 OSS 117: Kair, gniazdo szpiegów - komedia sensacyjna Francja 2006, reż. Michel Hazanavicius
22:10 Na własną rękę - film sens. USA/Meksyk 2002, reż. Andrew Davis, wyk. Arnold Schwarzenegger
00:15 Kuba Wojewódzki (10)
01:30 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VIII (7/12)

eprasa.pl 5de63726af

SOBOTA 9.05

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex XIII - serial krym. Włochy 11
10:05 Hudson i Rex VI (5,6/16) - serial krym.
12:00 Znachor - melodramat ★★★ Polska 1981, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Jerzy Bińczycki, Anna Dymna, Tomasz Stockinger, Bernard Ładysz (175 min)
14:55 Mit (San wa) - film ★★ przygodowy Chiny/Hongkong/USA 05, reż. Stanley Tong (155 min)
17:30 Azyl (The Zookeeper's Wife) - film biograficzny ★★ USA/Wlk. Brytania/Czechy 2017, reż. Niki Caro (150 min)
20:00 Ślepy traf (Runner Runner) - dramat ★★ kryminalny USA 2013, reż. Brad Furman, wyk. Justin Timberlake, Ben Affleck (120 min)
22:00 Strefa zrzutu (Drop Zone) - film ★★ sens. USA 1994, reż. John Badham, wyk. Wesley Snipes, Gary Busey (120 min)
00:00 Na układy nie ma rady - komedia ★ Polska 2017, reż. Christoph Rurka, wyk. Grzegorz Małecki, Piotr Polk (120 min)

KINO POLSKA

07:35 Masza - film krótkometrażowy Polska 2020
07:50 Polska Kronika Filmowa 25/50 - reportaż Polska 1950
08:00 Polska Kronika Filmowa 25/51 - reportaż Polska 1951
08:25 Miś Kudłatek (5,6)
08:45 Przygody Myszki
09:05 Siedem życzeń (1,2/7)
11:55 Podróż za jeden uśmiech - film przyg. Polska 1972, reż. Stanisław Jędryka
13:50 Krzyżacy - film przyg. Polska 1960, reż. Aleksander Ford, wyk. Urszula Modrzyńska
17:40 Miś - komedia Polska 1981, reż. Stanisław Bareja, wyk. Stanisław Tym, Barbara Burska, Krzysztof Kowalewski
20:00 Brunet wieczorową porą - komedia Polska 1976, reż. Stanisław Bareja, wyk. Krzysztof Kowalewski, Bożena Dykiel, Mirosława Krajewska
22:00 Job, czyli ostatnia szara komórka - komedia Polska 2006, reż. Konrad Niewolski, wyk. Borys Szyc
23:55 Psy - film akcji Polska 1992, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Marek Kondrat
02:15 Dzień kobiet - dramat obycz. Polska 2012, reż. Maria Sadowska, wyk. Katarzyna Kwiatkowska, Eryk Lubos

ALE KINO+

08:10 The Office PL (3/12)
09:00 Lana i Lilly Wachowski
10:20 Śmierć na Nilu (Death on the Nile) - film krym. ★★ Wlk. Brytania 1978, reż. John Guillermin (165 min)
13:05 Monster (Kaibutsu) - thriller ★★★★ Japonia 23, reż. Hirokazu Kore-Eda, wyk. Sakura Andô (150 min)
15:35 Niezwyciężony (Stronger) - dramat ★★★ obycz. USA 17, reż. David Gordon Green, wyk. Jake Gyllenhaal (145 min)
18:00 Tunel (Tunnelen) - film katas. ★★★ Norwegia 2019, reż. Pål Øie, wyk. Thorbjørn Harr (130 min)
20:10 Zatruta róża (The Poison Rose) - dramat ★★ kryminalny USA/Włochy 2019, reż. Francesco Cinquemani, George Gallo (125 min)
22:15 Wasp. Sieć szpiegów (Wasp Network) - thriller ★★★ Hiszpania/Francja/Belgia/Brazylia 2019, reż. Olivier Assayas (155 min)
00:50 Cięcie! (Coupez!) - horror ★★★ Francja/USA/Wlk. Brytania/Japonia 2022 (135 min)

POLSAT FILM

10:15 Rio - film anim. USA/Brazylia/Wlk. Brytania 2011
12:15 Daleko jeszcze? - komedia Kanada/USA 2005
14:10 Nowożeńcy - komedia romantyczna USA/Niemcy 03
16:10 Noc w muzeum - komedia USA/Wlk. Brytania 2006
18:35 Planeta Małp - film s.f. USA 2001, reż. Tim Burton
21:00 Niezniszczalni - film sensacyjny USA/Hiszpania/Bułgaria/Niemcy 2010
23:15 Karma - thriller USA 2015, reż. Diane Bell
00:55 Ślad III (24,25/26)

KINO TV

07:35 Zaginione miasto Z - film biograficzny USA 2016
10:10 Noe: wybrany przez Boga - film przyg. USA 2014
13:05 Wojownicze Żółwie Ninja: Zmutowany chaos - film anim. USA/Japonia/Kanada 23
15:20 Fenomen - film obycz. USA 1996, reż. Jon Turteltaub
17:50 Ze śmiercią jej do twarzy - komedia USA 1992
20:00 Suma wszystkich strachów - film sensacyjny USA/Niemcy/Kanada 2002
22:30 Atomic blonde - film sens. USA 2017, reż. David Leitch, wyk. Charlize Theron

TVP KULTURA

08:10 Opole na bis (122)
09:15 Fanny Ardant. Filmy mojego życia - film dok.
10:25 Droga - serial obycz.
11:40 Maria Joao Pires gra Mozarta - koncert
12:35 Wydarzenie aktualne
13:10 Blue Note Records. Więcej niż muzyka
14:50 Most na Renie (The Bridge at Remagen) - dramat wojenny ★★★ USA/Czechosłowacja/Niemcy 1969, reż. John Guillermin (125 min)
16:55 Tamte lata, tamte dni
17:35 Vera Cruz - western ★★ USA 1954, reż. Robert Aldrich, wyk. Gary Cooper (105 min)
19:20 Dzień z życia artysty
20:00 Motyl i skafander (Le Scaphandre et le Papillon) - film ★★★★★ biograficzny Francja/USA 2007, reż. Julian Schnabel, wyk. Mathieu Amalric (120 min)
22:00 Klub Jazzowy (11)
23:15 Dzięki Bogu (Grâce à Dieu) - dramat krym. ★★★★ Francja/Belgia 2018, reż. François Ozon, wyk. Melvil Poupaud (140 min)
01:35 Dobry tytuł (46) - mag.

WARNER TV

12:35 Dziedzic Maski - komedia USA/Niemcy/Francja/Australia 2005
14:40 Paszport do Paryża - komedia USA 1999
16:25 Naciągacze - kom. krym. USA/Wlk. Brytania 2003
18:45 Jackie Chan: Pierwsze uderzenie - film sensacyjny Hongkong 1996, reż. S. Tong
20:25 Pan Niania - komedia USA 1993, reż. Michael Gottlieb, wyk. Hulk Hogan
22:00 Wrogie niebo III (8,1/10)
23:45 Rój - film katastroficzny USA 1978, reż. Irwin Allen

PARAMOUNT

08:00 Psi Patrol: Film - film animowany Kanada/USA 2021
09:50 Dora i Miasto Złota - film przygodowy USA/Australia/Wlk. Brytania 2019
12:00 Marley i ja - komedia USA 2008, reż. David Frankel
14:30 Forrest Gump - tragikomedia USA 1994
17:30 Tomb Raider - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2018
20:00 Transformers - film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay
23:00 Hazardziści - dramat obyczajowy USA 1998
01:25 Negocjator - film sensacyjny USA/Niemcy 1998

HBO

09:10 Sypiając z innymi ★★★ - komedia romantyczna USA 2015 (100 min)
10:50 Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindewalda - film fantasy Wlk. Brytania/USA 2018 (130 min)
13:00 Vinci 2 - komedia ★★★ kryminalna Polska 2025 (120 min)
15:00 Przypadek Harolda
★★★★ Cricka - komedia USA/Wlk. Bryt. 2006 (115 min)
16:55 Kung Fu Panda IV ★★★ - film anim. USA/Chiny 2024, reż. Mike Mitchell, Stephanie Stine (95 min)
18:30 Batman Azteków: Starcie imperiów ★★ - film animowany Meksyk/USA 2025 (90 min)
20:00 Bohemian Rhapsody ★★★ - film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2018, reż. Bryan Singer (130 min)
22:10 Blue Moon - film ★★★ biograficzny USA/Irlandia 2025 (100 min)
23:50 Millerowie - komedia ★★★ USA/Wlk. Brytania 2013 (110 min)
01:40 Lalka - komedia romantyczna ★★★ Francja 2025, reż. Sophie Beaulieu (80 min)

CINEMAX

13:15 Trucizna - dramat obycz. Luksemburg/Holandia/Niemcy/Wlk. Brytania 2024
14:45 The Wonderers - dramat obycz. Francja 2025
16:25 Jaśniejsza od gwiazd - melodramat Wlk. Brytania/Francja/Australia 2009
18:20 Aniołki Charliego - film sensacyjny USA/Niemcy 2000
20:00 Krucjata Bourne'a - thriller USA/Niemcy 2004
21:45 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015
00:20 Wybuchowa para - komedia sensacyjna USA 10

ROMANCE TV

12:25 Rosamunde Pilcher: Decyzja z miłości - film obycz. Niemcy 2010, reż. D. Kehler
14:20 Statek marzeń
16:15 Katie Fforde: Milczenie mężczyzn - dramat obyczajowy Niemcy 2016
18:05 Inga Lindström: Najpiękniejsze miejsce na świecie - romans Niemcy/Szwecja 2021
20:00 Kryminalne zagadki Mazur (7) - serial krym.
21:55 Krawcowa z Madrytu (11/17) - serial obyczajowy
23:50 Kryminalne zagadki Mazur (8) - serial krym.

CANAL+ PREMIUM

09:00 Chopin, Chopin! ★★★ - dramat obyczajowy Polska 2025 (130 min)
11:10 Łapu-Capu
11:25 Battleship: Bitwa o Ziemię ★★ - film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg (130 min)
13:35 Call me lala - film krótkom. Polska 24 (25 min)
14:00 Notting Hill - komedia ★★★ romantyczna Wlk. Brytania/USA 1999, reż. Roger Michell (120 min)
16:00 Tożsamość Bourne'a ★★★ - thriller USA/Niemcy/Czechy 2002, reż. Doug Liman (115 min)
17:55 Azyl - film biograficzny ★★ USA/Wlk. Brytania/Czechy 2017 (125 min)
20:00 Dziki robot - film ★★★★ animowany USA/Japonia 2024 (100 min)
21:40 Wierny ogrodnik ★★★★ - thriller Wlk. Brytania/Niemcy/Kenia/Francja/USA/Szwajcaria 2005 (125 min)
23:45 Dziedzictwo Bourne'a ★★★ - film sens. USA/Japonia 2012, reż. Tony Gilroy, wyk. Jeremy Renner, Rachel Weisz (130 min)
01:55 20 dni w Mariupolu

TVN FABUŁA

07:35 Kryminalni III (12,1,5,6)
12:05 Legendy sowiego królestwa: Strażnicy Ga'Hoole - film anim. Australia/USA 2010
14:20 Shrek Forever - film anim. USA/Francja 2010
16:25 Władca Pierścieni: Drużyna Pierścienia - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2001, reż. Peter Jackson
20:00 Władca Pierścieni: Dwie wieże - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2002
23:50 Obecność II - horror USA/Kanada/Wlk. Brytania 2016, reż. James Wan

AMC

08:50 Cesarzowa - dramat obycz. Hongkong/Chiny 2006
11:15 Żrebak - dramat obycz. USA 2005, reż. Y. Lanskaya
13:20 Ślepy traf - dramat krym. USA 13, reż. Brad Furman
15:10 Policyjna opowieść - film sens. Hongkong 1985
17:20 Most przeznaczenia - dramat obycz. Wlk. Brytania/Francja/Hiszpania/USA 2004
19:50 Wybuchowa para - komedia sens. USA 2010
22:00 Ostatnie zlecenie - film sens. USA/Czechy/Tajlandia 08
00:00 Red Eye - thriller USA 2005, reż. Wes Craven

eprasa.pl 5de63726af

AXN

08:15 Rekrut VIII (2/18)
09:15 FBI: Most Wanted IV (6/22) - serial krym. USA 2022
10:10 Detektyw Monk III (8—12/16) - serial krym.
15:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IX (10—14/24)
20:00 Uprowadzona - thriller USA 08, reż. Pierre Morel, wyk. Liam Neeson, Maggie Grace
22:00 Uprowadzona II - film sensacyjny Francja 2012
23:45 W imię króla II: Dwa światy - film przyg. Kanada/Niemcy 2011, reż. Uwe Boll

EPIC DRAMA

08:40 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (7/12)
09:55 Panna Austen (3/4)
11:00 Jane Eyre (3/4)
12:05 Panna Scarlet VI
13:15 Detektyw Murdoch XVIII
14:10 Marlow: klub zbrodni
15:10 Morderstwo w małym mieście II (7) - serial krym.
16:05 Sprawy pana Booka (1/6)
17:15 Sherlock i córka
18:10 Agenci NCIS XVI
20:00 Grantchester V (1/6)
21:00 Wiedeńska krew IV (1/2)
23:00 Niebezpieczne związki (8/8) - serial obycz. USA 2023
00:20 Panna Marple V (1/4)

TVN STYLE

11:30 Dzieci świata II (6/8)
12:00 Jestem z Polski XII (15,4) - serial dok. Polska 2023
15:05 Babski biznes II (5/8)
16:05 Ostre cięcie (7)
17:05 Zgłoś remont (7)
18:05 Bitwa o gości (8) - reality show Polska 2026
19:05 Kuchenne rewolucje (1, 2) - reality show Polska 17
21:05 Królowa przetrwania (10) - reality show Polska 2026
22:30 Skok na głęboką wodę (9) - reality show Polska 2026
23:35 Ślub od pierwszego wejrzenia (9, 10) - real tv

TVN TURBO

08:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (6) - magazyn
09:45 Naprawy nie do naprawy (5) - mag. motoryzacyjny
10:30 Moto kombat (10)
11:15 Ciężarówką przez Chile
12:15 Moto Fachury (10)
13:00 Jeździć, obserwować V (3,4/16) - serial dok. Polska 25
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe (9, 11) - program rozrywkowy
18:00 Ciężarówką przez Stany V (1,2,3,4/9) - serial dok.
21:55 Ciężarówką przez Chile
22:55 Naprawy nie do naprawy
01:10 Zawodowi handlarze (1)

BBC FIRST

08:30 Duchy V (1,2,3/6)
10:30 Morderstwa w Midsomer
12:25 Ojciec Brown III (9,10,11/15) - serial krym.
15:25 Powrót do raju II (1,2/6)
17:45 Z pamiętnika położnej XIV (7/8) - serial obycz.
18:50 Śmierć pod palmami XV (8,8/8) - serial kryminalny
21:00 Dyplomatki (4/6) - miniserial Wlk. Brytania 2023
22:00 Milczący świadek 28 (10) - serial kryminalny
00:15 Ojciec Brown XIII (4)
01:15 Śmierć pod palmami VIII

FX

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (21/25) - serial krym.
09:35 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (15,16/22)
11:25 Agenci NCIS VIII (12,13,14/24) - serial krym.
14:10 Tropiciel III
15:05 Matlock (5/19)
16:00 Z Archiwum X (1,2,3/24)
18:55 Strażnik - thriller USA 2006, reż. Clark Johnson
21:05 Królestwo niebieskie - dramat hist. Wlk. Brytania/Niemcy/Hiszpania/Maroko/USA/Włochy/Francja 2005
00:05 Liberator II - film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy

HGTV

08:15 Nowa Maja w ogrodzie
08:50 Uratuj swój ogród (5)
09:55 Z miłości do ogrodu III
11:00 Zróbmy sobie dom (10)
12:05 Odlotowy ogród (7)
12:35 Weekendowa metamorfoza (5, 6) - reality show
14:40 Para w remont (3, 4)
16:35 House Hunters
18:50 Zgłoś remont (6) - reality show Polska 2026
19:50 Weekendowa metamorfoza (8) - reality show
20:45 Mieszkanie na miarę (1)
23:35 Letnia chata na lata (1)
00:30 Sprzątaczki (10, 11)

BBC LIFESTYLE

08:55 Luksusowe koleje Szkocji z Alanem Cummingiem
11:00 Wielkie nowozelandzkie wypieki (4, 5, 6) - show
15:00 Malezja dla smakoszy z Justine Schofield (2)
15:35 Wielkie amerykańskie wypieki (6) - program rozrywk.
16:30 Życie w Dubaju (3/3)
17:40 Życie w Monako (1/3)
18:50 Na bogato: sekrety pierwszej klasy (2) - serial dok.
19:50 Wielkie kanadyjskie wypieki (1, 2) - real tv
21:50 Irlandia: wspaniała podróż (3/4) - serial dok.
22:50 Cała prawda o alkoholu

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu VII (5—14/24) - serial kom.
12:33 Teoria wielkiego podrywu VII (15,16/24)
13:30 Przyjaciele V (16—24, 1/24) - serial kom. USA 98
18:30 Przyjaciele VI (2/25)
19:00 Duchy (5—8/18) - serial kom. USA 21, wyk. Rose McIver
21:00 Zakręcony - komedia USA/Niemcy 2000, reż. Harold Ramis, wyk. Brendan Fraser
23:00 Comedy Club (1, 2)
00:00 Miasteczko South Park XVII (10,1,2/10)

TVP SERIALE

08:05 Na sygnale
10:25 Na dobre i na złe
11:25 Komisarz Alex XXV (8)
12:15 Rodzinka.pl XVIII (9,10)
13:25 Ojciec Mateusz XXVI (8,9) - serial krym. Polska 2021
15:15 U Pana Boga w Królowym Moście (8/12)
16:15 Komisarz Alex XXV (9)
17:15 Czterdziestolatek (8)
18:05 Na sygnale
19:40 U Pana Boga w Królowym Moście (9/12)
20:35 Ojciec Mateusz XXVI (11,11) - serial krym. Polska 21
22:30 Ranczo V (6,7/13)
00:15 Gra z Cieniem (1)

CANAL+ KUCHNIA

14:45 Dzień dobry, obiad (3, 4)
15:40 Zgrillowani (6)
16:05 m jak mięso (8, 1)
16:55 Jamie Oliver (2)
17:55 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (5, 6)
18:50 Włoska kuchnia Gino: dla rodziny (1,2) - serial dok.
19:50 Kulinarna mapa Wielkiej Brytanii (8, 9) - mag. kulinarny
20:45 Ziemia, ogień i smak (3)
21:40 Poza utartym szlakiem: Colin i Manu (6) - serial dok.
22:35 m jak mięso (8, 1)
23:30 Bitwa na smaki: David vs Matteo (7, 8, 9)

CANAL+ DOMO

12:20 Cudotwórcy VII (11,12)
14:05 Cuda z drewna (10/12)
15:05 Wielkie projekty: nasza ulica III (4) - serial dok.
16:00 Patent na zieleń (1/8)
16:30 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (9) - mag.
17:05 Meblokreacje (6) - mag.
17:35 Dom w miesiąc (1)
18:00 Daleko od miasta XI (1,2)
19:00 Podzielić M2 (7, 8)
20:00 Projekty marzeń — Nowa Zelandia (9/12)
21:00 Wielkie Projekty: Szwecja V (2/8) - serial dok.
22:00 Kupiliśmy sobie zamek — damy radę (4) - reality show

PLANETE+

12:30 Świat z góry XI (5,6/14)
13:35 Szop pracz - film dok.
14:40 Miasto szczurów
15:50 Rosomak. Trudy macierzyństwa - film dok.
17:00 Los Polacos. Kajakiem przez kanion Colca (1)
18:00 Świat z góry XI (12/14)
18:40 Polska z góry III (6,7/8)
19:45 Dokąd dzisiaj? IV (1)
20:05 Nelly i Nadine. Zakazana miłość - film dokumentalny
22:00 Premiera: Teodor Herzl — człowiek, który wymyślił Izrael - film dok. Wlk. Bryt. 25

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Łowcy opali VIII (13)
11:00 Od samochodu do domu
12:00 Wyścigi po antyki
13:00 Złomowisko PL XII
15:00 Nic do ukrycia (1)
16:00 Lotnisko II (5/8)
17:00 Nagi instynkt przetrwania XI (1/12) - serial dok.
18:00 Vantara — azyl dla zwierząt - serial dok. USA 2025
19:00 Największe napady świata (2/6) - serial dok.
20:00 Bimbrownicy XIV (10)
21:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (5/6) - serial dok.
22:00 Łowcy opali VIII (13)
23:00 Morze złota XIII (10)

TVP HISTORIA

11:30 Wszystkie kolory świata
12:35 Odkryć tajemnicę VII
14:00 Ex libris - mag. Polska 26
14:30 Dama z Szanghaju - dramat krym. USA 1948
16:20 Flesz historii (760)
16:50 Święte miejsca pięciu religii (4/4) - serial dok.
17:50 Rodzina Połanieckich (1)
19:20 Narodziny chirurgii
20:15 Lucy Worsley i zagadki historii (2/4) - serial dok.
21:20 Mały wielki człowiek - western USA 1970
23:50 Orzeł. Ostatni patrol - dramat hist. Polska 2022

HISTORY

08:15 Starożytni kosmici XV (9/20) - serial dok. USA 2022
09:15 Straż graniczna: USA II (20,1/20) - serial dok. USA 19
10:10 Wojny magazynowe XVI
11:10 Naziści: droga do kapitulacji (1,2,3,4) - serial dok.
14:55 Gwiazdy lombardu XXV
16:15 Piątka z historii (4,3)
17:10 Nostradamus: proroctwa na XXI wiek (1) - film dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
21:00 Starożytni kosmici (2)
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata III (16,17/22)
00:50 Seksualne obsesje dyktatorów (5) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

08:00 Kosmiczne katastrofy
10:00 Katastrofa w przestworzach XIX (8,9,10,5,5,3/10)
16:00 Premiera: Car S.O.S. XIV
17:00 Największe katastrofy budowlane III (1/10)
18:00 Morski patrol: Hiszpania II (3,4) - serial dok.
20:00 Megametro II
21:00 II wojna światowa: historia przed trybunałem
23:00 Hitler: zaginione taśmy III Rzeszy (1/6) - serial dok.
00:00 Alarm na lotnisku: Peru III - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VI (8)
09:00 Niezwykłe pociągi III
11:00 Świat z góry. Parki narodowe (3, 4) - cykl reportaży
13:00 Rolnicy. Podlasie VII
16:00 Najpiękniejsze domy na wsi (2) - serial dok. Polska 24
17:00 Wielkie wycieczkowce
18:00 Najbardziej niebezpieczne drogi do szkoły (2/5)
19:00 Jak to wyjaśnić II (10/28)
19:25 TOP 10 Największe tajemnice świata - serial dok.
20:00 Sekrety Biblii
21:00 UFO. Zaginione dowody II (3,8/10) - serial dok.
23:00 Poza kontrolą

BBC EARTH

12:00 W okowach mrozu: Odwilż (4/6) - serial dok.
13:00 David Attenborough: te wspaniałe jajka - film dok.
14:10 Attenborough i śpiew natury - film dok.
15:20 Rajskie ptaki - film dok.
16:25 Attenborough i jurajski potwór morski - film dok.
17:30 Potęga ssaków: kulisy
17:45 W okowach mrozu: Odwilż (4/6) - serial dok.
18:45 Szlakiem wulkanów
19:45 Błękitna Planeta II
22:15 W okowach mrozu: Odwilż (4/6) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

08:25 Tajne bazy nazistów IV (1,2/6) - serial dok. Kanada 25
10:25 Hitler: odliczanie (1,2,3/3) - serial dok.
13:30 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej - serial dok. Australia 2025
19:00 Naziści: korzenie zła (1) - serial dok. Kanada 2025
21:00 Hitler i jego władza (1,2,3/3) - serial dokumentalny Niemcy/Wlk. Brytania 2023
00:20 Ramzes: władca Egiptu (6/6) - serial dokumentalny Francja/Wlk. Brytania 2024
01:20 W poszukiwaniu zaginionych wikingów - serial dok.

eprasa.pl 5de63726af

Od A do Z

CHRZCINY ★★★
komedia, Polska 2022, reż. Jakub Skoczeń, wyk. Agata Bykowska, Katarzyna Figura, Maciej Musiałowski
22:20 | tvp 2
Bogobojna matka (Katarzyna Figura) organizuje chrzciny nieślubnego synka swojej córki, ściągając całą skłóconą na co dzień rodzinę. Sęk w tym, że uroczystość odbędzie się 13 grudnia 1981 roku.

CZEKAJĄC NA WYROK ★★★★
dramat psychologiczny, USA/Kanada 2001, reż. Marc Forster, Roger Michell, wyk. Billy Bob Thornton, Halle Berry, Heath Ledger
21:35 | cinemax
Czarna kobieta i biały mężczyzna: wdowa po skazanym na śmierć i strażnik, który zaprowadził go na krzesło; oboje stracili swoich synów: miłość niemożliwa, a w tle konserwatywne amerykańskie Południe.

DAMA Z SZANGHAJU ★★★★
dramat krym., USA 1948, reż. Orson Welles, wyk. Rita Hayworth, Orson Welles, Everett Sloane
21:30 | tvp historia
Kino gatunków Orsona Wellesa: łowca przygód zamieszany w rywalizację dwóch graczy o atrakcyjną kobietę. A w tle hollywoodzka legenda o Wellesie próbującym zniszczyć mit swej żony Rity Hayworth.

DZIEDZICTWO KRWI ★★
film akcji, Francja/USA 2016, reż. Jean-François Richet, wyk. Mel Gibson, Erin Moriarty, Diego Luna
22:00 | tv puls
Mel Gibson powraca – ale jeszcze nie do Hollywood – jako były gangster, który porzuca emeryturę, by ratować nastoletnią córkę prześladowaną przez handlarzy narkotyków. No to łubu-du.

GODZILLA 2: KRÓL POTWORÓW ★★★
film sens., USA/Japonia/Chiny 2019, reż. Michael Dougherty, wyk. Kyle Chandler, Vera Farmiga, Millie Bobby Brown
20:00 | tvn 7
Kolejna rata kredytu zaciągniętego przed laty w Japonii: kiedy nawet ekoterroryzm nie skutkuje, aby zapanowała równowaga, musi powrócić Godzilla. Reszta to szalony budżet i efekty specjalne.

Teściowie

21:30 | tvn
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

KOMEDIA
POLSKA 2021, REŻ. JAKUB MICHALCZUK, WYK. MARCIN DOROCIŃSKI, MAJA OSTASZEWSKA, IZABELA KUNA

Młodzi w ostatniej chwili odwołują ślub, ale wesela nie da się już odwołać. To najmniejszy problem, przed jakim stają ich rodzice. Aktorski popis gwiazd: Ostaszewskiej, Kuny, Dorocińskiego i Woronowicza.

LICENCJA NA MIŁOŚĆ ★★
komedia romantyczna, USA/Australia 2007, reż. Ken Kwapis, wyk. Robin Williams, Mandy Moore, John Krasinski
20:15 | warner tv
Zarządzony przez ekscentrycznego pastora kurs przedmałżeński okazuje się niezwykle trudną próbą dla spieszących się do ślubu narzeczonych. Plus Robin Williams jako duchowny. Mimo wszystko nic odkrywczego.

MECHANIK: KONFRONTACJA ★★
film sens., USA/Francja/Bułgaria/Niemcy/Tajlandia 2016, reż. Dennis Gansel, wyk. Jason Statham, Jessica Alba, Tommy Lee Jones
20:00 | tv puls
Jason Statham jako płatny morderca na emeryturze, który zostaje szantażem zmuszony do powrotu do zawodu. Oczywiście, w tym wypadku emerytura nie oznacza zniedołężnienia.

MĘSTWO I HONOR ★★★
dramat obycz., Francja 2007, reż. Laurent Boutonnat, wyk. Gaspard Ulliel, Léo Legrand, Marie-Josée Croze
20:00 | tvp kultura
Syn upokorzonego w okresie restauracji napoleońskiego oficera zaprzysięga zemstę arystokracie, który poniżył i wykorzystał jego rodzinę. Solidne.

MRUGNIJ DWA RAZY ★★★
thriller, USA/Meksyk 2024, reż. Zoë Kravitz, wyk. Naomi Ackie, Channing Tatum, Alia Shawkat
22:20 | hbo
Aktorka Zoë Kravitz debiutuje za kamerą: Kelnerka wpada w oko miliarderowi i potentatowi elektronicznemu, który zaprasza ją na imprezę na prywatną wyspę. Czy kierują nim czyste intencje?

OSTATNI POCIĄG DO FORTUNE ★★
western, USA 2025, reż. Adam Rifkin, wyk. Malcolm McDowell, James Paxton, Bernadette Peters
20:00 | cinemax
Malcolm McDowell jako nauczyciel, który namawia młodego rewolwerowca, by objął zamiast niego posadę w miasteczku, gdzie nikt go nie zna i rozpoczął nowe życie. Projekt Lindsaya Andersona sprzed 40 lat.

SKĄD WIESZ? ★★
komedia romantyczna, USA 2010, reż. James L. Brooks, wyk. Reese Witherspoon, Paul Rudd, Owen Wilson
23:00 | polsat
Młoda kobieta na życiowym zakręcie i mężczyzna w podobnej sytuacji: być może będą do siebie pasować, jeśli tylko uda im się odnaleźć. Niestety, niewypał Jamesa L. Brooksa („Czułe słówka"). Szkoda.

WICHROWE WZGÓRZA ★★
dramat obycz., USA/Wlk. Brytania 2026, reż. Emerald Fennell, wyk. Margot Robbie, Jacob Elordi, Hong Chau
20:00 | hbo
Czy godzi się poprawiać arcydzieło Emily Brontë? Nawet mając Margot Robbie i Jacoba Elordiego pozostanie to rodzajem świętokradztwa. Mimo pasji i wszelkich włożonych wysiłków, niestety.

WIEK ADALINE ★★★
melodramat, USA/Kanada 2015, reż. Lee Toland Krieger, wyk. Blake Lively, Michiel Huisman, Harrison Ford
22:50 | tvp 1
Kobieta, która przestała się starzeć, po dekadach samotności spotyka młodego mężczyznę, z którym chciałaby związać swe życie. Czy jednak on potrafi stawić czoła prawdzie o wieku partnerki?

ZABIĆ, JAK TO ŁATWO POWIEDZIEĆ ★★★
thriller, USA 2012, reż. Andrew Dominik, wyk. Brad Pitt, Scoot McNairy, Ben Mendelsohn
22:15 | ale kino+ hd
Kiedy drobne cwaniaczki przejmują kontrolę nad kontrolowaną przez mafię salą, gdzie wtajemniczeni grają w pokera, i finanse gangu stają pod znakiem zapytania, szefowie posyłają po płatnego mordercę.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 5de63726af

TVP1

05:25 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1080)
08:30 Życie po „Sanatorium miłości" (9) - cykl reportaży
08:50 Alternatywy 4 (5/9)
09:55 Ojciec Mateusz 35 (2)
10:55 Komisarz Alex XXV (10)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Regina Coeli
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Nowe życie (7)
13:10 Ssaki (6/6) - serial dok.
14:30 Dom - serial obycz.
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:35 Daję słowo – Maciej Orłoś (40) - talk-show
18:40 Jaka to melodia? (5921)
19:30 19.30 - wiadomości

20:25 **Wojna zastępcza** (11) - serial sens. Polska 26
21:25 **Sanatorium miłości** (83) - reality show
22:20 **Życie po „Sanatorium miłości"** (10)
22:50 **Wiek Adaline (The Age of Adaline)** ★★★ - melodramat USA/Kanada 2015, reż. Lee Toland Krieger (115 min)
00:45 **Czerwone maki** ★★ - dramat wojenny Polska 2024, reż. Krzysztof Łukaszewicz, wyk. Leszek Lichota (120 min)

TVP2

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7549) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7549) - mag. Polska 2026
10:30 Domowe patenty (11)
10:35 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11:05 The Voice Kids (16, 16)
14:00 Familiada (3130)
14:35 Koło fortuny (1825)
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 (2) - show
16:15 Tak to leciało! (79)
17:15 Sandokan, książę piratów (7/8) - serial przyg. Włochy/Francja 2025
18:20 Pan Mama - serial kom. Polska 2026, wyk. Paweł Domagała, Piotr Głowacki
18:55 Kocham Cię, Polsko! (9) - quiz Polska 2026

20:20 **Postaw na milion** (387) - teleturniej Polska 2026
21:20 **Kwiatki polskie duże** (9) - mag. Polska 2026
22:20 **Chrzciny** ★★★ - komedia Polska 2022, reż. Jakub Skoczeń, wyk. Agata Bykowska, Katarzyna Figura (100 min)
00:00 **Krucjata. Prawo serii II** (8) - serial krym.
00:55 **Ugotowany (Burnt)** ★★★ - komediodramat USA/Wlk. Brytania 15, reż. John Wells (100 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag. informacyjny Polska 2026
08:00 Halo tu Polsat (2859)
11:55 Gęsia skórka - czarna komedia USA/Australia 2015, reż. Rob Letterman, wyk. Jack Black, Dylan Minnette, Odeya Rush, Ryan Lee, Amy Ryan
14:05 W głowie się nie mieści (Inside Out) - film anim. USA 2015, reż. Pete Docter, Ronnie Del Carmen (130 min)
16:15 Nasz nowy dom (369) - reality show Polska 2026
17:30 Awantura o kasę (289) - teleturniej Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:35 Państwo w państwie (612) - program publicystyczny Polska 2026, program prowadzi Przemysław Talkowski

19:55 **Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami** (183) - program rozrywkowy Polska 2026
23:00 **Skąd wiesz? (How Do You Know)** ★★ - komedia romantyczna USA 2010, reż. James L. Brooks (160 min)
01:40 **Dick i Jane: Niezły ubaw (Fun with Dick and Jane)** ★★★ - komedia kryminalna USA 2005, reż. Dean Parisot, wyk. Jim Carrey (110 min)

TVN

05:40 Uwaga! (7714) - mag. reporterów Polska 2025
05:55 Ukryta prawda (10/48)
06:50 Bez kompleksów (1) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5711) - magazyn Polska 2026
11:30 Co za tydzień (1242)
12:05 Mam Talent! (12) - program rozrywkowy Polska 26
14:40 Bitwa o gości (9) - reality show Polska 2026
15:45 Istoty fantastyczne (IF) - komedia USA 2024, reż. John Krasinski, wyk. Ryan Reynolds, Cailey Fleming, John Krasinski (135 min)
18:00 Kuchenne rewolucje: Królik Polski – Króliczy Ogród 32 (9) - reality show Polska 26
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:25 The Traitors. Zdrajcy 3 – prosto ze sceny

19:45 **The Traitors. Zdrajcy** (12) - reality show Polska 2026
21:30 **Teściowie** ★★★★ - komedia Polska 2021, reż. Jakub Michalczuk, wyk. Marcin Dorociński, Maja Ostaszewska (105 min)
23:15 **G.I. Joe: Czas Kobry (G.I. Joe: The Rise of Cobra)** ★ - film sensacyjny USA/Czechy 2009, reż. Stephen Sommers (150 min)
01:45 **Superwizjer** (1345)
02:25 **Szpital św. Anny** (11)

TV PULS

06:00 Taki jest świat (19)
06:40 Don Matteo: Boski detektyw XIII (20)
08:50 Naga broń - komedia USA 1988, reż. David Zucker, wyk. Leslie Nielsen
10:35 Johnny English - komedia sensacyjna Wlk. Brytania/Francja 2003
12:10 Za jakie grzechy, dobry Boże? (Qu'est-ce qu'on a fait au Bon Dieu?) - komedia Francja 2014 (125 min)
14:15 Forrest Gump - tragikomedia USA 1994, reż. Robert Zemeckis (200 min)
17:35 Terminal - komedia romantyczna USA 2004, reż. Steven Spielberg (145 min)
20:00 **Mechanik: Konfrontacja** ★★ - film sensacyjny USA/Francja/Bułgaria/Niemcy/Tajlandia 2016 (120 min)
22:00 **Dziedzictwo krwi (Blood Father)** ★★ - film akcji Francja/USA 16, reż. Jean-François Richet (110 min)
23:50 **Instynkt pierwotny (Primal)** ★★ - thriller USA 2019, reż. Nick Powell, wyk. Nicolas Cage (125 min)
01:55 **Dyżur III** (41)

TVN7

05:15 Szkoła (63/68)
06:15 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie II (9/11)
07:10 New Looney Tunes II
07:40 W krzywym zwierciadle - komedia USA 1983, reż. Harold Ramis, wyk. Chevy Chase, Beverly D'Angelo, Randy Quaid, Imogene Coca
09:45 Ukryta prawda (66—68,1,2/68) - serial fabularno-dok. Polska 2020
14:55 Detektywi VI (33,34,35)
17:55 Piotruś Pan i Alicja w Krainie Czarów (Come Away) - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2020, reż. Brenda Chapman, wyk. Gugu Mbatha-Raw, David Oyelowo (125 min)
20:00 **Godzilla 2: Król potworów (Godzilla: King of the Monsters)** ★★★ - film sensacyjny USA/Japonia/Chiny 2019 (170 min)
22:50 **Kod dostępu (Swordfish)** ★★★ - film sens. USA 2001, reż. Dominic Sena, wyk. John Travolta (120 min)
00:50 **Legendy ringu (Grudge Match)** ★★★ - komedia USA 2013, reż. Peter Segal, wyk. Robert De Niro (145 min)

MEZZO

12:50 Intermezzo
13:30 Sinfonia Varsovia, Jacek Kaspszyk: Mahler, Krauze – Wratislavia Cantans
14:55 Martha Argerich i Lahav Shani na dwa fortepiany - muzyka klasyczna
16:25 Brahms: Sekstet smyczkowy B-dur, op. 18, nr 1 – Wiener Streichsextett
17:00 Brahms: Kwartet smyczkowy B-dur, nr 3, opus 67 – Keller Quartet
17:55 Vincenzo Bellini: Lunatyczka - opera Belgia 23
20:30 Alexandre Kantorow, Daniel Lozakovich, Gautier Capuçon: Mendelssohn, Brahms / Rachmaninov, Tchaïkovski - muzyka klas.
22:35 Yunchan Lim w Fondation Louis Vuitton: Dowland, Bach, Beethoven

PULS 2

08:00 Aukcja w ciemno III (5,6/26) - serial dok. USA 2013
08:55 Boso przez świat
10:20 Żandarm i kosmici - komedia Francja 1978
12:05 Żandarm i policjantki - komedia Francja 1982
14:25 Magiczny dar - film fantasy Czechy 2022
16:10 Iwan i zaczarowany kucyk - film fantasy Rosja 2021, reż. Oleg Pogodin
18:45 Woda życia - film fantasy Niemcy 2017, reż. Alexander Wiedl
20:00 Bitwa o Long Tan - film akcji Australia 2019, reż. Kriv Stenders, wyk. Travis Fimmel, Toby Blome, Aaron Glenane
22:15 Dzielnica strachu X (32,33,34,35) - serial krym.
02:15 Niesamowite! - serial fabularno-dok. Polska 2014

TV4

08:00 Kataklizmy, które wstrząsnęły światem (6/8)
09:05 Ewa gotuje (471)
09:35 Galileo
11:40 Ace Ventura junior - film przygodowy USA 2009, reż. David M. Evans
13:40 Łowca i Królowa Lodu - film fantasy USA 2016, reż. Cedric Nicolas-Troyan
15:55 Goście w Ameryce - komedia Francja/USA 2001, wyk. Jean Reno, Christina Applegate, Christian Clavier
17:55 Uroczysko V (35—38) - serial krym. Polska 2026
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (37—40) - serial krym. Polska 2026, wyk. Jerzy Zelnik, Artur Dziurman
00:00 STOP Drogówka (346)
01:00 Samochody, które podbiły świat (3,4/4)

METRO

07:05 Gorączka złota VIII (18/21) - serial dok. USA 2018
08:00 Klan z Alaski III
10:00 The Floor (17, 18)
11:25 Kroniki Spiderwick - film przyg. USA 2008, reż. Mark Waters, wyk. Freddie Highmore, Mary-Louise Parker
13:30 Diagnoza (3,4)
15:35 Kryminalni (6,7) - serial kryminalny Polska 2004
18:55 Milionerzy (784, 785)
20:00 Szogun - serial historyczny USA/Japonia 1980, wyk. Richard Chamberlain, Toshirô Mifune, Yoko Shimada
22:00 Miss Agent - komedia sens. USA 2000, reż. Donald Petrie, wyk. Sandra Bullock
00:15 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VIII (8/12)
01:20 Szpital (28/69)
02:15 Zawodowa Anka (4)

eprasa.pl 5de63726af

NIEDZIELA 10.05

STOPKLATKA

08:00 **Komisarz Rex XIII** (10)
10:00 **Hudson i Rex VI** (7,8,9/16) - serial krym.
13:00 **Mój przyjaciel orzeł** *** **(Brothers of the Wind)** - film przyg. Austria 2015, reż. Gerardo Olivares, Otmar Penker, wyk. Jean Reno (125 min)
15:05 **Trzej muszkietero** ** **wie (The Three Musketeers)** - film przygodowy USA/Niemcy/Francja/Wlk. Brytania 2011 (135 min)
17:20 **Walkiria (Valkyrie)** *** - dramat wojenny USA/Niemcy 2008, reż. Bryan Singer, wyk. Tom Cruise (160 min)
20:00 **Oczy węża (Snake Eyes)** ** - thriller USA/Kanada 1998, reż. Brian De Palma, wyk. Nicolas Cage, Gary Sinise, John Heard (125 min)
22:05 **Trick** - film sens. Polska 2010, reż. Jan Hryniak, wyk. Piotr Adamczyk, Karolina Gruszka, Andrzej Chyra (115 min)
00:00 **Gra tajemnic (The Imitation Game)** **** - thriller USA/Wlk. Brytania 2014 (165 min)

ALE KINO+

08:10 **The Office PL** (6/12)
09:00 **Sigourney Weaver. Ikona kina akcji**
10:20 **Morderstwo w Orient Expressie (Murder on the Orient Express)** *** - film krym. USA/Wlk. Brytania 1974 (150 min)
12:50 **Czwarta władza (The Post)** **** - film biograficzny USA 2017, reż. Steven Spielberg, wyk. Meryl Streep (140 min)
15:10 **Bracia ze stali (The Iron Claw)** **** - film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2023, reż. Sean Durkin, wyk. Zac Efron (155 min)
17:45 **Włamanie na śniadanie (Bandits)** ** - komedia kryminalna USA 2001, reż. Barry Levinson, wyk. Bruce Willis (145 min)
20:10 **Grantchester X** (1,2/8) - serial kryminalny Wlk. Brytania 2025
22:15 **Zabić, jak to łatwo powiedzieć (Killing Them Softly)** *** - thriller USA 2012, reż. Andrew Dominik (120 min)
00:15 **How to Have Sex** *** - dramat obycz. Wlk. Bryt./Grecja/Francja/Belgia 2023 (115 min)

TVP KULTURA

08:00 **Liturgia prawosławna**
09:05 **Przystań nad Biblią** (10)
09:25 **Langhans – dusza świątyni, marka miasta** - film dok. Polska 26
10:05 **Republika dzieci** (2) ** - film przygodowy Polska 2021 (60 min)
11:05 **Pan wzywał, Milordzie? IV** (5/6)
12:10 **Koncert** Polska 2026
12:40 **Fanny Ardant. Filmy mojego życia** - film dok.
13:45 **W poszukiwaniu dobrego filmu** (44)
14:25 **Kansas City** *** - dramat obycz. USA/Francja 1996, reż. Robert Altman (125 min)
16:30 **Dobry tytuł** (47)
17:15 **Studio Kultura** (702)
18:05 **Murmurando** - film obycz. Polska 81 (50 min)
18:55 **U cioci na imieninach**
20:00 **Męstwo i honor** *** **(Jacquou le croquant)** - dramat obyczajowy Francja 2007 (160 min)
22:40 **Kulturalni** (17) - mag.
23:35 **Kod Hanekego**
00:35 **Klient nasz pan** - film anim. Polska 63 (10 min)
00:45 **Tego się nie robi kotu** - film krótkom. Polska 2022 (15 min)

HBO

09:10 **Batman Azteków:** ** **Starcie imperiów** - film animowany Meksyk/USA 2025 (90 min)
10:40 **Fantastyczne zwierzęta: Tajemnice Dumbledore'a** *** - film przygodowy USA/Wlk. Brytania 2022 (140 min)
13:00 **Bohemian Rhapsody** *** - film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2018, reż. Bryan Singer (135 min)
15:15 **Marsjanin** - film s.f. **** USA/Wlk. Brytania 2015, reż. Ridley Scott, wyk. Matt Damon (140 min)
17:35 **Królestwo niebieskie** *** - dramat hist. Wlk. Bryt./Niemcy/Hiszpania/Maroko/USA/Włochy/Francja 2005 (145 min)
20:00 **Wichrowe wzgórza** ** - dramat obycz. USA/Wlk. Brytania 2026, reż. Emerald Fennell (140 min)
22:20 **Mrugnij dwa razy** *** - thriller USA/Meksyk 2024 (100 min)
00:00 **Nóż w Nocnej Ciszy** ** - horror USA/Wlk. Bryt./Kanada 2023 (90 min)
01:30 **Sąsiedzi II** - komedia ** USA/Chiny 2016, reż. Nicholas Stoller (90 min)

CANAL+ PREMIUM

08:20 **Kung Fu Panda** - film *** anim. USA 2008 (90 min)
09:50 **Dziki robot** - film anim. **** USA/Japonia 2024, reż. Chris Sanders (100 min)
11:30 **Mamma Mia!** *** **Here We Go Again!** - musical Wlk. Brytania/USA 2018 (110 min)
13:20 **Morderstwo w ambasadzie** ** - film sens. Wlk. Brytania 2025 (85 min)
14:45 **Kaskader** - film sens. *** USA 2024, reż. David Leitch (130 min)
16:55 **Wstęp do meczu**
17:25 **Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa**: Bruk-Bet Termalica Nieciecza – Legia Warszawa (na żywo)
19:45 **Studio El Clasico** (na żywo)
20:55 **Piłka nożna: LaLiga EA Sports**: FC Barcelona – Real Madryt (na żywo)
23:00 **Studio El Clasico** (na żywo)
00:05 **Bałkańska vendetta II** ** - film sens. USA/Włochy 2024 (85 min)
01:30 **Abigail** - horror USA/*** Irlandia/Kanada 24, reż. Matt Bettinelli-Olpin, Tyler Gillett (110 min)

KINO POLSKA

07:35 Polska Kronika Filmowa 17/63B: Pamiętamy
07:50 Miś Kudłatek (7,8)
08:20 Przygody Myszki (8)
08:40 Siedem życzeń
11:35 Poszukiwany, poszukiwana - komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja, wyk. Wojciech Pokora
13:30 Trędowata - melodramat Polska 1976, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Elżbieta Starostecka
15:30 Bitwa pod Wiedniem - dramat hist. Polska/Włochy 2012, reż. Renzo Martinelli, wyk. Jerzy Skolimowski
17:55 Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy - komedia muzyczna Polska 1978, wyk. Piotr Fronczewski
20:00 Pokaż, kotku, co masz w środku - komedia Polska 2011, reż. Sławomir Kryński, wyk. Jacek Borusiński
22:00 Zabawa, zabawa - dramat obyczajowy Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska
23:45 Leben - film krótkometrażowy Polska 2024
00:15 Ekstradycja (1,2) - serial sensacyjny Polska 1995
03:45 Kroll - film sens. Polska 91, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Olaf Lubaszenko

POLSAT FILM

10:55 Angry Birds Film - film animowany Finlandia/USA/Wlk. Brytania/Australia/Kanada/Słowacja 2016
12:55 Noc w muzeum - komedia USA/Wlk. Brytania 2006
15:10 Hot Shots! - komedia sensacyjna USA 1991
16:55 Faceci w czerni II - film s.f. USA 2002, wyk. Will Smith
18:45 Góra Dantego - film katastroficzny USA 1996
21:00 Desperado - film sensacyjny USA/Meksyk 1995
23:05 Ostra noc - komedia USA 2017, reż. Lucia Aniello

KINO TV

08:05 Czterej pancerni i pies
10:35 Ze śmiercią jej do twarzy - komedia USA 1992
12:40 Czarny rumak - film przygodowy USA 1979
15:10 Bitwa o Anglię - film wojenny Wlk. Brytania/USA/Francja/Hiszpania 1969
17:55 Kosmiczne jaja - komedia USA 1987
20:00 Niezgodna - film s.f. USA 2014, reż. Neil Burger
22:45 Uprowadzona - thriller USA 2008, reż. Pierre Morel
00:45 Fenomen - film obyczajowy USA 1996, reż. Jon Turteltaub, wyk. John Travolta

WARNER TV

09:20 Rodzinne rewolucje - komedia romant. USA 2014
11:45 Kopciuszek: Bucik na miarę - musical USA 2016
13:40 Pan Niania - komedia USA 1993, wyk. Hulk Hogan
15:20 Wiecznie młody - film s.f. USA 1992
17:20 Skazani na Shawshank - dramat psycholog. USA 1994
20:15 Licencja na miłość - komedia romantyczna USA/Australia 2007
22:00 Yellowstone (1,2/9)
00:45 Reich - film sens. Polska 01, reż. W. Pasikowski

PARAMOUNT

10:35 Tata kontra tata - komedia USA 2015
12:45 Szybki jak błyskawica - film sens. USA 1990
15:00 Poszukiwacze zaginionej arki - film przyg. USA 1981
17:30 Indiana Jones i Świątynia Zagłady - film przyg. USA 1984, reż. Steven Spielberg, wyk. Harrison Ford
20:00 Indiana Jones i ostatnia krucjata - film przygodowy USA/Włochy/Hiszpania/Wlk. Brytania/Jordania 1989
22:35 Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki - film przyg. USA 2008

CINEMAX

12:35 Krucjata Bourne'a - thriller USA/Niemcy 2004
14:25 Paprika - film anim. Japonia 2006, reż. Satoshi Kon
15:55 Zakochany Szekspir - komediodramat USA/Wlk. Bryt. 1998, reż. John Madden
18:00 Aniołki Charliego - film sens. USA/Niemcy/Chiny 2019
20:00 Ostatni pociąg do Fortune - western USA 2025, reż. Adam Rifkin
21:35 Czekając na wyrok - dramat psychologiczny USA/Kanada 2001, wyk. Halle Berry
23:30 Fargo (9,10/10)

ROMANCE TV

07:45 Górski lekarz (4—6/7)
12:25 Kto nakarmi królika? - komedia Niemcy 2023
14:20 Kryminalne zagadki Mazur - serial krym. Niemcy 24
16:15 Lato w Amsterdamie - film obycz. Niemcy 2014
18:05 Rzeka życia: Ponowne spotkanie nad Dunajem - dramat obycz. Niemcy 2014
20:00 Rosamunde Pilcher: Długa droga do szczęścia - film obyczajowy Niemcy 2000
21:50 Gniazdowanie - komedia Niemcy 2021
23:45 Lato w Tyrolu Południowym - dramat obycz. Niemcy 21

TVN FABUŁA

08:15 Kryminalni IV (8,9,10)
11:35 Nie lubię poniedziałku - komedia Polska 1971
13:45 Ojciec panny młodej - komedia USA 2022
16:25 Władca Pierścieni: Dwie wieże - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2002
20:00 Władca Pierścieni: Powrót króla - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2003
00:10 Obecność 3: Na rozkaz diabła - horror USA 2021
02:35 Kobieta na skraju dojrzałości - komediodramat USA 2011, reż. Jason Reitman

AMC

09:45 Królowa Śniegu (1) - baśń filmowa USA/Niemcy/Kanada 2002, reż. David Wu
11:25 Królowa Śniegu (2) - baśń filmowa USA/Niemcy/Kanada 2002, reż. David Wu
13:15 Wybuchowa para - komedia sensacyjna USA 10
15:25 Granice czasu (Linia czasu) - film przyg. USA 2003
17:50 Policyjna opowieść II - film sens. Hongkong 1986
20:10 Paradox Effect - film sensacyjny USA 2023
22:00 Resident Evil: Apokalipsa - horror Niemcy/Wlk. Bryt./USA/Kanada/Francja 04

eprasa.pl 5de63726af

AXN

08:05 Zabójcza broń II
10:05 Detektyw Monk III
11:00 Detektyw III (14/16)
12:00 Detektyw Monk III (15,16,1/16) - serial krym.
15:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IX (15—19/24)
20:00 Pan i pani Smith - komedia sensacyjna USA 2005, reż. Doug Liman
22:30 Uprowadzona III - film sens. USA/Hiszpania/Francja 2014, reż. Olivier Megaton
00:40 Sniper: Koniec zabójcy - film sensacyjny USA 2020

EPIC DRAMA

08:10 Sprawy pana Booka (6/6) - serial kryminalny
09:15 Sherlock i córka
10:15 Księżycowy klejnot (2)
11:15 Tess D'Urbervilles (3/4)
12:25 Rodzina Hardacre'ów (1/6) - serial obyczajowy
13:25 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (7/12)
14:35 Panna Austen (3/4)
15:50 Jane Eyre (3/4)
16:55 Lekarze na start
20:00 Grantchester V (2/6)
21:00 I nie było już nikogo - dramat krym. Wlk. Brytania 2015, reż. Craig Viveiros
22:55 Panna Marple III (4/4)

TVN STYLE

11:30 Ostre cięcie (8)
12:30 Babski biznes II (6/8)
13:30 Jestem z Polski XVI (33,30,1) - serial dok.
16:35 Do zobaczenia II (10/11)
17:10 Bitwa o gości (9)
18:10 Ugotowani (1)
19:10 Kuchenne rewolucje (3, 4) - reality show Polska 17
21:05 Ostre cięcie (8) - reality show Polska 2026
22:05 Skąd pochodzę?
23:20 EuroPOLKI studentki (2)
00:20 Cały jej świat (1/12)
01:20 Nieoczywiste miejsca (3/8) - serial dok. Polska 2020

TVN TURBO

11:45 Z drugiej ręki (15) - mag.
12:30 Jeździć, obserwować VII
13:15 Moto kombat (11) - mag.
14:00 Zawodowi handlarze
14:45 Duda kontra Szafrański X (6/10) - serial dok.
15:30 Naprawy nie do naprawy
16:15 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (8) - mag.
17:00 Ciężarówką przez Chile
18:00 Mobilni mechanicy (7)
18:45 Raport końcowy (817)
19:10 Nic do ukrycia (9, 10/12)
21:10 Jeździć, obserwować VII
21:55 Moto kombat (11) - mag.
22:40 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (9/16) - serial dok.

BBC FIRST

08:45 Śmierć pod palmami XV
09:50 Lewis VII (1,2/6)
11:55 Co ludzie powiedzą? IV (6,7,1/7) - serial kom.
13:50 Śmierć pod palmami VIII (8/8) - serial kryminalny
15:00 Ojciec Brown XIII (4)
15:55 Tajemnice Brokenwood
17:50 Z pamiętnika położnej
18:50 Ludwig (2/6) - miniserial
19:55 Śmierć pod palmami IX (1/8) - serial kryminalny
21:00 Tajemnice Brokenwood
22:55 Dyplomatki (4/6)
23:55 Milczący świadek 28

FX

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (23/25) - serial krym.
09:35 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (17,18,19/22)
12:20 Agenci NCIS VIII
14:10 Grey's Anatomy: Chirurdzy XXII (9/18)
15:05 9-1-1 IX (9)
16:00 Z Archiwum X (4,5/24)
17:50 Spider-Man: Daleko od domu - film sens. USA 2019
20:25 Moje wielkie greckie wesele - komedia romantyczna USA/Kanada 2002
22:30 Bez litości - film sens. USA 2014, reż. Antoine Fuqua
01:05 Zabójcze umysły (9/22)

HGTV

08:20 Z miłości do ogrodu III (8/10) - cykl reportaży
09:00 Nowa Maja w ogrodzie
11:05 Polowanie na ogród III
12:40 Ogród Marthy Stewart (3, 4) - mag. poradnikowy
13:40 Zróbmy sobie dom (10)
14:40 Zgłoś remont (6)
15:35 Weekendowa metamorfoza (8, 7, 8, 1) - reality show
19:25 House Hunters – poszukiwacze domów (2—5)
21:45 Dorota inspiruje (3, 4)
23:35 Łowcy staroci: historyczna renowacja (2/5)
00:35 Sprzątaczki (1, 2)

BBC LIFESTYLE

08:45 Życie w Dubaju (3/3)
09:55 Życie w Monako (1/3)
11:05 Mistrzowie szycia
14:35 Wielkie amerykańskie wypieki (6, 7) - program rozrywk.
16:30 Luksusowe koleje Szkocji z Alanem Cummingiem
18:35 Na bogato: sekrety pierwszej klasy - serial dok.
19:30 Cała prawda o alkoholu
20:45 Wielkie amerykańskie wypieki (7) - program rozrywk.
21:45 Miłosne przekręty (3/4) - serial dok. Wlk. Brytania 24
22:50 Cena idealnego ciała z Olivią Attwood (5/5)
23:50 Wstydliwe choroby VI

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu VII (20—24,1—5/24)
12:37 Teoria wielkiego podrywu VIII (6,7/24) - serial kom.
13:30 Tata ma plan II (9—11/21)
15:00 Duchy (5,6/18)
16:00 Człowiek, który wiedział za mało - komedia kryminalna Niemcy/USA 1997
18:00 Zakręcony - komedia USA/Niemcy 2000
20:00 Poznaj moich rodziców - komedia USA 2004
22:25 Colin from Accounts
23:30 Comedy Club (4)

TVP SERIALE

08:35 Janosik (11)
10:30 Ranczo V (7/13)
11:35 Dzień dobry, kocham cię! - komedia romantyczna Polska 2014, reż. R. Zatorski
13:15 Ojciec Mateusz XXVI (11,11) - serial krym. Polska 21
15:10 Komisarz Alex XXV (10)
16:15 Ranczo V (8/13)
17:15 Janosik (13/13)
18:05 Na sygnale
19:40 Ojciec Mateusz 35 (2,12,14) - serial krym.
22:30 Ranczo V (9,10/13) - serial kom. Polska 2011
00:20 Rodzinka.pl XVIII (10,11)
01:15 Korona królów

CANAL+ KUCHNIA

12:50 Jamie Oliver (4)
13:50 Sekrety świata przypraw II (4) - serial dok.
14:45 Ziemia, ogień i smak (3)
15:40 Jamie Oliver (1/4)
16:40 Sekrety gigantów fast foodu (1/3) - serial dok.
17:35 Dzień dobry, obiad (4, 5)
18:25 Jakubiak rozgryza Włochy (1, 2, 3) - mag. kulinarny
19:45 Zgrillowani (8, 1)
20:35 m jak mięso (8, 1)
21:25 Nie tylko kimchi (4)
21:50 Podróż przez smaki Chin III (8,1) - serial dok.
23:50 Anthony Bourdain VII

CANAL+ DOMO

11:25 Projekty marzeń – Nowa Zelandia (9/12) - serial dok.
12:25 Ucieczka na wieś XXIV
14:20 Wielkie Projekty: Szwecja V (2/8) - serial dok.
15:15 Kupiliśmy sobie zamek – damy radę (4) - reality show
16:10 W mieście czy na wsi
17:05 Wiejskie domy do liftingu (8) - reality show
17:55 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (9)
18:25 Daleko od miasta XIII (2)
19:00 Ucieczka na wieś XXII
21:00 Pomocy! Kupiliśmy wioskę - serial dok.
22:50 Cudotwórcy VII (11,12)

PLANETE+

13:35 Genialne rośliny
14:40 Ocalić raj II (1)
15:50 Ołtarz pergamoński. Zrabowany zabytek
17:00 Los Polacos. Kajakiem przez kanion Colca
18:00 Świat z góry XI (12/14)
18:40 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace III (8,1/8)
19:45 Świat zawarty w obrazie
20:50 Asteroidowy szał (1/2)
22:05 Czego nam nie mówią o odchudzaniu - film dok.
00:00 Zamach na Bali. Anatomia zbrodni (2/2)

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Złomowisko PL XII
11:00 Kolejarze - serial dok.
12:00 Lotnisko II (5/8)
13:00 Ciężarówką przez Indonezję - serial dok.
14:00 Gorączka złota XVI
15:00 Vantara – azyl dla zwierząt - serial dok. USA 2025
16:00 Specjalistki - serial dok.
17:00 Nic do ukrycia (1)
18:00 Od samochodu do domu
19:00 Brudne skarby
20:00 Morze złota XIII (10)
21:00 Gorączka złota XVI
22:00 Conspiracies & Coverups - serial dok. USA 25
23:00 Celnicy na straży Turcji

TVP HISTORIA

12:40 Parki narodowe Korei Południowej(2) - cykl reportaży
13:45 Flesz historii (760)
14:10 Mały wielki człowiek - western USA 1970
16:35 Dunhuang, starożytna warownia na granicy
17:35 Ex libris - mag. Polska 26
17:55 Rodzina Połanieckich (2)
19:25 Zapomniane agentki II wojny światowej (1/6)
20:30 Kroniki Hitlera (10/13)
21:30 Dama z Szanghaju - dramat krym. USA 1948
23:10 Popioły, cz. 1 - film historyczny Polska 1965

HISTORY

10:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (4/11)
14:00 Piątka z historii (4)
14:25 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:20 Starożytni kosmici XVIII
16:10 Tajemnice zaginionych miast (2) - serial dok. USA 26
17:10 Zaginiona księga Nostradamusa - film dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
21:00 Najbardziej zabójcze historie świata (10) - serial dok.
22:00 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (8)
23:00 Starożytni kosmici XVI (20,1,11) - serial dok. USA 2023

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Premiera: Kosmiczne horyzonty (5) - serial dok.
15:00 Premiera: Zaginione skarby Biblii (3) - serial dok.
16:00 Koloseum - serial dok.
17:00 Zakazana historia IV
19:00 Wojna widziana z powietrza III (2/6) - serial dok.
20:00 Superstadion Realu Madryt - film dok. Hiszp. 2024
21:00 Największe katastrofy budowlane III (3/10) - serial dok.
22:00 Logistyka na wielką skalę - serial dok. Niemcy 24
23:00 Kosmiczne horyzonty

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VI (10)
09:00 Podróże Gienka i Jastrzębia (3,4) - serial dok.
10:00 Podglądacze przyrody
11:00 Z klimatem i z pasją (23)
11:30 Wojny magazynowe IV
14:00 Gwiazdy lombardu XXV
15:00 Architektura z odzysku
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII
21:00 Wioski wioseczki
21:30 Górale IX - serial dok.
22:00 Trumpowie. Pozłacana dynastia - film dok.
23:00 Największe śledztwa CBŚP - serial dok. Polska 2024
00:00 Pogromcy mafii (5)
01:00 Rolnicy. Podlasie V (2)

BBC EARTH

13:00 Londyn Davida Attenborough - film dok.
14:15 David Attenborough: początek wielkiej przygody
15:20 Błękitna Planeta II
17:50 W okowach mrozu: Odwilż (5/6) - serial dok.
18:50 Malownicze trasy kolejowe (6/6) - serial dok.
19:50 David Attenborough: te wspaniałe jajka - film dok.
21:00 Attenborough i śpiew natury - film dokumentalny
22:05 W okowach mrozu: Odwilż (5/6) - serial dok.
23:05 Planeta zmian

POLSAT VIASAT HISTORY

09:10 Jeden dzień w Auschwitz - film dok.
10:20 Adolf Hitler: zrozumieć dyktatora (1/6) - serial dok.
11:30 Wiolonczelistka z Auschwitz - film dok.
13:20 Zaginione tajemnice piramid (1,2/2) - serial dok.
15:35 Piramidy w Gizie: sięgnąć do gwiazd - film dok.
16:45 Abu Simbel: świątynie nad Nilem - film dok.
17:55 Czarni faraonowie
19:00 Naziści: korzenie zła (4)
21:00 DNA Hitlera: geny dyktatora (1,2/2) - serial dok.
23:05 Wszystko, co zobaczyli

eprasa.pl 5de63726af

PONIEDZIAŁEK 11.05

Od A do Z

ANAKONDA ★★
horror, USA 2025, reż. Tom Gormican, wyk. Paul Rudd, Jack Black, Steve Zahn
22:30 | hbo
Czwórka kinomaniaków jedzie do Amazonii z zamiarem nakręcenia remakę'u tandetnego (mimo udziału Jona Voighta i Jennifer Lopez) horroru z 1997 roku. I – jak się zdaje – nic ich przed tym nie powstrzyma.

BAD BOYS: RIDE OR DIE ★★★
film sens., USA 2024, reż. Adil El Arbi, Bilall Fallah, wyk. Will Smith, Martin Lawrence, Vanessa Hudgens
20:35 | polsat
Duet antynarkotykowych policjantów z Miami dowiaduje się, że ich dowódca oskarżony jest o powiązania z kartelami. Postanawiają oczyścić jego dobre imię, przez co sami stają się obiektem pościgu.

CISZA ★★
film obycz., Polska 2010, reż. Sławomir Pstrong, Natalia Siekierska, wyk. Edyta Olszówka, Marcin Perchuć, Przemysław Sadowski
20:05 | warner tv
Wokół głośnej sprawy nauczyciela, który w 2003 roku poprowadził szkolną wycieczkę w góry w momencie zagrożenia lawinowego. Widziane z perspektywy matki jednej z ofiar: poruszające.

FARGO ★★★★★
dramat kryм., USA/Wlk. Brytania 1996, reż. Joel Coen, Ethan Coen, wyk. Frances McDormand, William H. Macy, Steve Buscemi
21:40 | cinemax
Makabreska z rodzinnych stron braci Coen: sprzedawca samochodów zleca porwanie żony, co zapoczątkuje łańcuch przerażających zbrodni. Mimo luzackiego nastroju przejmujące. Laury w Cannes i dwa Oscary.

G.I. JOE: ODWET ★★
film sens., USA 2013, reż. Jon M. Chu, wyk. Dwayne Johnson, Bruce Willis, D.J. Cotrona
22:40 | tvn
Filmowy komiks inspirowany serią zabawek dla chłopców: oddział komandosów zbawia świat od groźnego superzbira. Dla nikogo poza fanami plastikowych żołnierzyków.

Krew na betonie

20:10 | ale kino+ hd
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Zawieszeni za stosowanie przemocy i pozbawieni wynagrodzenia policjanci przechodzą na drugą stronę barykady, ale budzi się w nich sumienie, gdy stają się świadkami brutalnego napadu na bank.

THRILLER
USA/KANADA/WLK. BRYTANIA 2018, REŻ. S. CRAIG ZAHLER, WYK. MEL GIBSON, VINCE VAUGHN, TORY KITTLES

KONTAKT BEZPOŚREDNI ★★
film sens., USA/Niemcy/Bułgaria 2009, reż. Danny Lerner, wyk. Dolph Lundgren, Gina May, Michael Paré
20:00 | stopklatka
Dolph Lundgren jako amerykański szpieg odsiadujący wyrok w rosyjskim więzieniu, któremu oferuje się wolność w zamian za wyrwanie porwanej Amerykanki z łap bezwzględnego superzbira. No to łubu-du!

MISS AGENT ★★
komedia sensacyjna, USA 2000, reż. Donald Petrie, wyk. Sandra Bullock, Michael Caine, Benjamin Bratt
23:25 | tvn 7
Sandra Bullock dowartościowana: kobieton w służbie FBI przeobraża się w atrakcyjną kobietę, gdy dostaje zadanie ochrony uczestniczek konkursu Miss Ameryki przed terrorystą psychopatą.

NOCNY POŚCIG ★★★
film sens., USA 2015, reż. Jaume Collet-Serra, wyk. Liam Neeson, Ed Harris, Joel Kinnaman
21:00 | tvn 7
Liam Neeson jako nowojorski gangster przed emeryturą walczący o życie porzuconego niegdyś syna, którego śmierci domaga się dawny szef gangstera – w rewanżu za zadawnione porachunki.

OSTATECZNA ROZGRYWKA ★★
thriller, Wlk. Brytania 2018, reż. Scott Mann, wyk. Dave Bautista, Ray Stevenson, Pierce Brosnan
23:45 | tv puls
Powtórka z rozrywki: kiedy terroryści uprowadzają podczas meczu futbolu siostrzenicę byłego komandosa, mężczyzna rusza z odsieczą, wydając jednoosobową wojnę przeciwko wszelkiemu złu. Rutyna jak się patrzy.

OŚMIORNICZKA ★★★
film sens., Wlk. Brytania/USA 1983, reż. John Glen, wyk. Roger Moore, Maud Adams, Louis Jourdan
20:00 | tvp kultura
"Bond" nr 13, tym razem Roger Moore na tropie szajki złodziei diamentów, jedną ręką uwodzi piękne kobiety, drugą – zbawia świat wbrew jego (świata) woli. Jeden z lepszych w cyklu.

PAMIĘĆ ★★★
dramat obycz., USA/Meksyk/Chile/Niemcy 2023, reż. Michel Franco, wyk. Jessica Chastain, Peter Sarsgaard, Merritt Wever
20:00 | cinemax
Nagrodzony w Wenecji Peter Sarsgaard jako cierpiący na zaniki pamięci, który dosiada się na szkolnym zjeździe do koleżanki z ostatniej klasy, obecnie samotnej matki po traumatycznych przejściach.

PARASITE ★★★★★
thriller, Korea Południowa 2019, reż. Bong Joon-ho, wyk. Song Kang-ho, Sun-kyun Lee, Yeo-jeong Cho
23:50 | tvp 2
Wielki triumfator sezonu: Złota Palma w Cannes, cztery Oscary i dziesiątki innych nagród dla historii biedaków, którzy podstępem wkradają się w łaski zamożnej rodziny, płacąc za to nieoczekiwaną cenę.

S.W.A.T. JEDNOSTKA SPECJALNA ★★★
film sens., USA 2003, reż. Clark Johnson, wyk. Colin Farrell, Samuel L. Jackson, Michelle Rodriguez
23:00 | polsat
Pokłosie popularnego niegdyś serialu: funkcjonariusze legendarnej jednostki antyterrorystycznej kontra narkotykowy superzbir wspierany przez ich byłych kolegów. Dobra robota.

ZIELONA NOC ★★
dramat obycz., Chiny 2023, reż. Shuai Han, wyk. Bingbing Fan, Lee Joo-young, Yeong-ho Kim
23:20 | cinemax
Spotkanie w nocnym Seulu zielonowłosej dziewczyny uświadamia chińskiej imigrantce, tkwiącej w opresyjnym małżeństwie, nie tylko jej nieciekawą sytuację, ale i wskazuje drogę do upragnionej wolności.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 5de63726af

PONIEDZIAŁEK 11.05

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban (431)
08:00 Serwis Info - magazyn
08:25 Zaraz wracam (37)
09:00 Ranczo II (13/13)
10:05 Komisarz Alex III (9/13)
11:05 Ojciec Mateusz XI (5/13)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie extra
12:50 Ssaki (6/6) - serial dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (522)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5922)
17:55 Klan (170) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (38)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Wesele** - spektakl teatralny Polska 2018, reż. Wawrzyniec Kostrzewski
22:30 **Taniec z rosyjskim niedźwiedziem**
23:40 **Balans bieli** (136)
00:15 **Gry uliczne** ★★★ - film sensacyjny Polska 1996, reż. Krzysztof Krauze (105 min)
02:00 **Dziewczyna z tatuażem** ★★★ 18 - film sens. USA/Szwecja/Norwegia 2011, reż. David Fincher (180 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Rodzina (nie od) święta
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7550) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7550) - mag. Polska 2026
11:40 Okrasa łamie przepisy
12:15 Kolekcja (6) - mag.
12:30 Koło fortuny (1825)
13:15 Panna młoda (58)
14:05 Va banque (960)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (1826)
16:35 Familiada (3095)
17:20 Panna młoda (58) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (961)
18:50 Jeden z dziesięciu (4)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (12)

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość"** (1665)
20:55 **M jak miłość**
21:55 **Na sygnale**
22:55 **Okrutna miłość** (1/4) - miniserial Wlk. Brytania 2025
23:50 **Parasite** - thriller ★★★★★ Korea Południowa 2019, reż. Bong Joon-ho, wyk. Song Kang-ho (130 min)
02:00 **Cztery pory roku w Hawanie** (5/8)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy VI (9,10)
09:30 Trudne sprawy XXI (71,72) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIV (4,5,6/60) - serial fabularno-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (47) - serial fab.-dok. Polska 2026
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5895)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (48) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (49)
18:00 Pierwsza miłość 50 (43) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:18 Gość „Wydarzeń" (511)
19:25 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (101)

20:35 **Bad Boys: Ride or Die** ★★★ - film sens. USA 2024, reż. Adil El Arbi, Bilall Fallah, wyk. Will Smith, Martin Lawrence, Paola Nuñez (145 min)
23:00 **S.W.A.T. Jednostka specjalna** ★★★ - film sens. USA 2003, reż. Clark Johnson, wyk. Colin Farrell (160 min)
01:40 **Misjonarz (Missionary Man)** ★★ - thriller USA 2007, reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren (115 min)

TVN

05:10 Kto was tak urządził?
05:40 Uwaga! (7715) - mag. reporterów Polska 2025
05:55 Ukryta prawda (11/48)
06:50 Kuchenne rewolucje: Lublin – Pizzalover 31 (3) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5712)
11:20 Doradca smaku (28)
11:25 Kuchenne rewolucje: Królik Polski – Króliczy Ogród 32 (9) - reality show Polska 26
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (11) - reality show
13:40 Ukryta prawda (14,15,11/40) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny III (49) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (49) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7989) - mag.

20:15 **Na Wspólnej XXIV** - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 **The Floor** (12) - teleturniej Polska 2026
21:30 **Bitwa o gości** (10)
22:40 **G.I. Joe: Odwet (G.I. Joe: Retaliation)** ★★ - film sens. USA 2013, reż. Jon M. Chu, wyk. Dwayne Johnson (130 min)
00:50 **Pacific Rim** - film ★★★ s.f. USA 2013, reż. Guillermo del Toro, wyk. Charlie Hunnam, Idris Elba (165 min)

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami (8,9/23) - serial krym. USA 1984, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XX (8,9/15)
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2011
14:00 Don Matteo: Boski detektyw XIV (4/10)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (32)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (48) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Paradise City** ★ - thriller USA 2022, reż. Chuck Russell, wyk. John Travolta, Bruce Willis (115 min)
21:55 **Reguły zabijania (White Elephant)** ★★ - film sensacyjny USA 2022, reż. Jesse V. Johnson (110 min)
23:45 **Ostateczna rozgrywka (Final Score)** ★★ - thriller Wlk. Brytania 2018, reż. Scott Mann (135 min)
02:00 **Dzielnica strachu X**

TVN7

05:20 Ten moment (11/20) - serial fab.-dok. Polska 2015
05:55 Szkoła (64,65,66/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (12,4,5/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2012
14:00 Detektywi II (23/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (39) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Sekrety życia (15/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (23/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Hotel Paradise** (41) - real tv Polska 2026
21:00 **Nocny pościg (Run All Night)** ★★★ - film sens. USA 2015, reż. Jaume Collet-Serra, wyk. Liam Neeson, Ed Harris (145 min)
23:25 **Miss Agent (Miss Congeniality)** ★★ - komedia sensacyjna USA 2000, reż. Donald Petrie, wyk. Sandra Bullock (135 min)
01:40 **Skok na głęboką wodę** (9) - reality show

MEZZO

11:25 Martha Argerich i Lahav Shani na dwa fortepiany
12:55 Intermezzo
13:30 Wolfgang Amadeus Mozart: Don Giovanni - opera Niemcy 2022
16:30 Intermezzo
17:00 Brahms: Sonaty wiolonczelowe – Miklós Perényi, Zoltán Kocsis - muzyka klas.
17:50 Brahms: Sonata klarnetowa f-moll, op.120, nr 1 – Wenzel Fuchs, Jelena Baszkirowa - muzyka klas.
18:15 Yehudi Menuhin, skrzypce stulecia
20:30 Bruno Walter, portret
21:20 Daniel Lozakovich, Królewska Orkiestra Concertgebouw, Klaus Mäkelä
23:20 Orkiestra Filharmonii Monachijskiej, Andrés Orozco-Estrada, Lang Lang - Niemcy 23

PULS 2

08:50 Masza i niedźwiedź VI
09:20 Bing (25,26/78)
09:35 Basia II (24,25)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:25 Spidey i superkumple II
11:25 Dinopociąg II (24/26)
11:55 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (4,3/9)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 Fineasz i Ferb
17:00 Marta mówi! II
17:35 Superkoty (24/26)
18:00 Blue (19,20/52)
18:15 Bing (25,26/78)
18:45 Masza i niedźwiedź VI
19:00 Kacze opowieści
20:00 Przepis na zbrodnię (36) - serial krym. Polska 2025
21:00 Dzielnica strachu X (35,36) - serial krym. Polska 25
23:00 Wstydliwe choroby II
01:00 Dzielnica strachu X (33)

TV4

07:00 Strażnik Teksasu III (26/26) - serial sens. USA 1996
07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (5) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
10:55 Na ratunek 112 XVIII (49,41) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (54,55)
13:55 Trudne sprawy XXII (11,12,13) - serial fab.-dok.
16:55 Łowcy skarbów (523)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (50,51) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (41) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (41)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (41) - serial krym.
22:40 Underworld: Bunt Lykanów - film sensacyjny USA/Nowa Zelandia 2009
00:30 Love Island III

METRO

07:35 Magda gotuje Internet (4, 5) - talk-show Polska 2026
08:35 Szpital (31,32/69)
10:35 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (9,10)
12:35 Szkoła (39/67)
13:35 Anatomia piękna II (5/10) - serial dok. Polska 2025
14:35 Zapukaj do moich drzwi
15:45 The Floor (1, 2)
17:00 Ciężarówką przez Afrykę - serial dok.
18:00 Prawo Agaty IV
19:00 Kartoteka IX (16,20) - serial fabularno-dok.
21:05 Kryminalni - serial kryminalny Polska 2006
23:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas X (5/23)
00:25 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VIII (9/12)
01:25 Szpital (29/69)
02:25 Szkoła (4/63)

eprasa.pl 5de63726af

PONIEDZIAŁEK 11.05

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (39)
09:00 Robert Makłowicz (118, 139) - magazyn
10:55 Wojny magazynowe: Kanada II (11,12/12)
12:00 Wojny kontenerowe (2,3/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXIV (3,9/6)
16:00 MacGyver II (8,9/22) - serial sensacyjny
18:00 Wojny magazynowe: Kanada II (3,4/12)
19:10 Wojny kontenerowe (10,11/16) - serial dok.
20:00 Kontakt bezpośredni (Direct Contact) ** - film sensacyjny USA/Niemcy/Bułgaria 2009, reż. Danny Lerner, wyk. Dolph Lundgren, Gina May (115 min)
21:55 Bez litości (5/13) - serial sensacyjny
23:45 Kosmiczny grzech (Cosmic Sin) * - film przyg. USA 2021, reż. Edward Drake, wyk. Frank Grillo (120 min)
01:45 Wilczyca - horror ** Polska 1983, reż. Marek Piestrak, wyk. Krzysztof Jasiński, Iwona Bielska (150 min)

KINO POLSKA

07:45 Pan Anatol szuka miliona - komedia Polska 1959
09:10 Pieczone gołąbki - komedia Polska 1966, reż. Tadeusz Chmielewski
11:10 Jeśli serce masz bijące - dramat psycholog. Polska 1983, reż. Wojciech Fiwek
13:15 Prawo i pięść - film psychologiczny Polska 1964, reż. Jerzy Hoffman, Edward Skórzewski
15:35 Pokój z widokiem na morze - film psychologiczny Polska 1977, reż. Janusz Zaorski, wyk. Marek Bargiełowski
17:20 Stawka większa niż życie (1,3/18) - serial wojenny
20:00 Cicha noc - dramat obycz. Polska 2017, reż. Piotr Domalewski, wyk. Dawid Ogrodnik, Tomasz Ziętek
22:05 W nich cała nadzieja - film s.f. Polska 2023, reż. Piotr Biedroń, wyk. Magdalena Wieczorek, Jacek Beler
23:55 Co dzień bliżej nieba - film obycz. Polska 1984, reż. Zbigniew Kuźmiński, wyk. Jacek Guziński, Maciej Góraj, Jerzy Kamas, Zdzisław Rychter
02:30 Po miłość - dramat obyczajowy Polska 2021, reż. Andrzej Mańkowski, wyk. Jowita Budnik, Artur Dziurman

ALE KINO+

07:45 Długi weekend - film *** obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (100 min)
09:25 Mother Dear - film krótkom. PL 21 (35 min)
10:00 Van der Valk III (2/3)
11:55 Vera IX (4/4)
13:50 Sekret Madeleine
Collins (Madeleine Collins) *** - thriller Francja/B/Szwajcaria 2021, reż. Antoine Barraud (135 min)
16:05 Poprzednie życie (Past Lives) **** - dramat obyczajowy USA/Korea Południowa 2023, reż. Celine Song, wyk. Greta Lee (130 min)
18:15 Vera X (1/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
20:10 Krew na betonie (Dragged Across Concrete) **** - thriller USA/Kanada/Wlk. Brytania 2018, reż. S. Craig Zahler, wyk. Mel Gibson, Vince Vaughn, Tory Kittles (180 min)
23:10 Sharon Stone. Instynkt przetrwania
00:25 Poof - film krótkom. USA 2023 (25 min)
00:50 Meduzy - film krótkom. Polska 2023 (10 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin X (2/9)
08:30 Przyjaciółki XX (11,12)
10:25 Świat według Kiepskich
13:35 Tower Heist: Zemsta cieciów - komedia sensacyjna USA/Japonia 2011
15:45 Planeta Małp - film s.f. USA 2001, reż. Tim Burton
18:25 Wielki George Foreman - film biograficzny USA 2023
21:00 Karma - thriller USA 2015, reż. Diane Bell, wyk. Jessica Biel, Zosia Mamet
22:50 xXx II: Następny poziom - film sensacyjny USA 2006
01:05 Gliniarze VI (41/60)

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (1,2/8)
11:00 Panna Scarlet i komisarz II (3,4/6) - serial krym.
13:10 Poirot (3,4/10)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (3,4/8)
17:50 Panna Scarlet i komisarz II (5,6/6) - serial krym.
20:00 Za linią wroga - film sens. USA 2001, reż. John Moore, wyk. Owen Wilson
22:10 Amerykański Ninja - film sens. USA/Filipiny 1986
00:05 Dom Hemingway - komedia Wlk. Brytania/USA 2013, reż. Richard Shepard

TVP KULTURA

08:05 WTEM (6, 17) - felieton
08:20 W poszukiwaniu dobrego filmu (44)
09:00 Dobre strony (8)
09:20 Tamte lata, tamte dni
10:00 Jan Serce (4)
11:15 Bodo - musical Polska *** 2016, reż. Michał Kwieciński, wyk. Antoni Królikowski (135 min)
13:30 Blue Note Records. Więcej niż muzyka
15:05 U Pana Boga za miedzą *** - komedia Polska 2009, reż. Jacek Bromski, wyk. Andrzej Beja-Zaborski (120 min)
17:05 Jan Serce (5)
18:25 Tygodnik kulturalny
19:20 Poszukiwacze zaginionych arcydzieł
20:00 Ośmiorniczka (Octopussy) *** - film sens. Wlk. Brytania/USA 1983, reż. John Glen, wyk. Roger Moore, Maud Adams (140 min)
22:20 Porozmawiajmy szczerze (18)
23:00 Męstwo i honor (Jacquou le croquant) *** - dramat obycz. Francja 2007, reż. Laurent Boutonnat (150 min)
01:30 Dzień z życia artysty

WARNER TV

07:35 J.A.G. VIII (7/24)
08:30 Bajer z Bel-Air
09:35 Za głosem serca
10:35 Pełna chata V (1,2/26)
11:40 J.A.G. VIII (8,9/24)
13:35 Bajer z Bel-Air
15:35 Pełna chata V
17:45 Rodzinne rewolucje - komedia romant. USA 2014
20:05 Cisza - film obycz. Polska 2010, reż. Sławomir Pstrong, Natalia Siekierska
22:00 Krytyczna terapia - film sens. Kanada/USA 1996
00:15 Mad Max - film sens. Australia 79, reż. George Miller

PARAMOUNT

10:20 Plan B - komedia romantyczna USA 2010
12:30 Baywatch: Słoneczny patrol - komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017
15:00 Złap mnie, jeśli potrafisz - film biograficzny USA/Kanada 2002
18:00 Elektra - film sens. USA/Kanada/Szwajcaria 2006
20:00 Złodziej tożsamości. Historia prawdziwa - thriller USA 2015, reż. Rupert Goold
22:00 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015
01:00 Aviator - film biograficzny USA/Niemcy 2004

HBO

08:45 Bliżej - melodramat **** USA/Wlk. Bryt. 2004, reż. Mike Nichols (100 min)
10:25 Harry Potter i kamień filozoficzny **** - film fantasy Wlk. Brytania/USA 2001 (150 min)
12:55 Do granic - dramat **** obyczajowy Hiszpania/Belgia 2022, wyk. Alberto Ammann (75 min)
14:10 Jumanji: Przygoda w dżungli *** - film przygodowy USA 2017, reż. Jake Kasdan (115 min)
16:05 Jumanji: Następny poziom *** - film przyg. USA 2019 (120 min)
18:05 Witajcie w Marwen *** - komediodramat USA/Japonia/Chiny 2018 (115 min)
20:00 Euforia III (5/8) - serial obyczajowy USA 2026
21:05 Rooster (10/10)
21:40 Wielki powrót III (8/8)
22:30 Anakonda - horror ** USA 2025 (100 min)
00:10 Blue Valentine - melo- **** dramat USA 2010, reż. Derek Cianfrance, wyk. Ryan Gosling (115 min)
02:05 Prawa ludzi - dramat ** woj. USA 2024, reż. Phil Blattenberger (100 min)

CINEMAX

11:05 Ostatni pociąg do Fortune - western USA 2025
12:40 Pan i władca: Na krańcu świata - film przyg. USA 2003
15:00 Dziwak - komedio-dramat Islandia 2024
16:50 Moje słońce - dramat obycz. Japonia/Francja 2024
18:20 Czwarty pasażer - komedia Hiszpania 2022
20:00 Pamięć - dramat obycz. USA/Meksyk/Chile/Niemcy 23
21:40 Fargo - dramat krym. USA/Wlk. Brytania 1996
23:20 Zielona noc - dramat obyczajowy Chiny 2023

ROMANCE TV

12:20 Inga Lindström: Ślubna gorączka - film obyczajowy Niemcy/Szwecja 2021
14:15 Ojcowskie radości - komedia Niemcy 2022
16:05 Lilly Schönauer: Głos serca - melodramat Austria/Niemcy 2006
18:00 Zwierzyniec doktor Mertens (6/13) - serial obycz.
19:00 Górski lekarz (7/7)
20:00 Bachmannowie. Jak zawsze za późno? - komedia Niemcy 2024, reż. M. Bliese
21:55 Tessa Hennig: Mamusia na wylocie - komedia Niemcy 13
23:50 Górski lekarz (7/7)

CANAL+ PREMIUM

09:10 Królowa chmur ** - komedia Polska 03, reż. R. Piwowarski (80 min)
10:30 Maria Callas. Nieznane lata - film dok. Grecja 2024
12:15 Call me lala - film krótkom. Polska 24 (25 min)
12:40 Masz ci los! - komedia *** Polska 2023, reż. M. Głowacki (90 min)
14:10 The Office PL V (5,6/12) - serial kom. Polska 2025
15:05 Kwiat ośmiu gór
16:25 Premierowa jazda
16:40 Peacock - dramat *** obycz. USA 2010, reż. Michael Lander, wyk. Cillian Murphy (90 min)
18:10 Łapu-Capu
18:15 Krucjata Bourne'a *** - thriller USA/Niemcy 2004, reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon (105 min)
20:00 Brygada (2/8) - serial sens. Francja 2023, wyk. Sofian Khammes
20:55 Making of C+
21:00 Kontyngent (1/6) - serial wojenny
21:45 William Tell - dramat *** wojenny Wlk. Brytania/USA/Włochy 2024, reż. Nick Hamm (495 min)

TVN FABUŁA

08:45 Detektywi - serial dok.
09:50 Przepis na życie V (11)
10:50 Szpital św. Anny (23/50)
11:50 Druga szansa II (2,3)
13:55 Układ warszawski (10)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Top 100: filmy wszech czasów (2) - mag. filmowy
16:35 Zimowa opowieść - dramat obyczajowy USA 2014
19:00 Szpital św. Anny (3)
20:00 Z ust do ust - komedia USA/Niemcy/Australia 2005
22:10 Kobieta na skraju dojrzałości - komediodramat USA 2011, reż. Jason Reitman

AMC

07:35 Zadanie do wykonania - dramat wojenny USA 2023
09:40 Cesarzowa - dramat obycz. Hongkong/Chiny 2006
12:00 Ziemiomorze (1) - film przyg. USA/Kanada 2001
13:55 Ziemiomorze (2) - film przyg. Kanada/USA 2001
15:40 Uciekająca panna młoda - komedia USA 1999
18:10 Pożegnanie z miłością - film obycz. USA 2022
20:00 Żelazna Małpa - film sensacyjny Hongkong 1993
22:00 Dawno temu w Ameryce - dramat krym. USA/Włochy 1996, reż. Sergio Leone

eprasa.pl 5de63726af

AXN

08:25 Dr House III (6/24)
09:25 Castle VI (19,20/23)
11:20 Detektyw Monk (2,3/13) - serial krym. USA 2002
13:10 Dr House III (7,8/24)
15:10 Agenci NCIS XIV (7,8/24)
17:10 Castle VI (21,22/23)
19:05 FBI V (19,20/23) - serial sensacyjny USA 2023
21:05 FBI: International IV (4/22) - serial akcji USA 2024
22:05 FBI: Most Wanted IV (7/22) - serial krym. USA 2022
23:00 Castle VI (21,22/23)
00:45 FBI V (19/23)

EPIC DRAMA

09:20 Lekarze na start
10:55 Agenci NCIS XVII (5,6/20) - serial krym.
12:40 Wszystkie stworzenia duże i małe II - serial obycz.
13:50 Księżycowy klejnot
14:50 Panna Marple VI (3/3)
16:45 Agenci NCIS XVII (7,8/20) - serial krym.
18:30 Sherlock i córka - serial krym. USA/Wlk. Brytania 2025
19:30 Lekarze na start
21:00 Robin Hood - serial przyg. USA/Serbia 2025
22:15 I nie było już nikogo (1/3)
00:10 Panna Marple IV (2/4)

TVN STYLE

08:45 Pojedynek na podróże (6) - program rozrywkowy
09:50 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (6, 7) - reality show
11:25 Ugotowani (5, 6)
13:30 Kuchenne rewolucje (3, 2) - reality show Polska 16
15:35 Jestem z Polski XII (17,16) - serial dok. Polska 23
17:45 Kuchenne rewolucje (5, 6, 7) - reality show
20:50 Babski biznes II (6/8) - serial dok. Polska 2026
21:50 Jestem z Polski II (5,6)
23:45 Hotel Paradise (41)
00:45 40 kontra 20 (17)

TVN TURBO

08:25 DeFacto (11, 12)
09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4977)
18:15 Wojny samochodowe
19:15 Usterka XVI - serial dok.
19:45 Ciężarówką przez Chile
20:45 Naprawy nie do naprawy (6) - mag. motoryzacyjny
21:30 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (9/16) - serial dok.
22:00 Raport Turbo (4977)
22:15 Moto Fachury (11)

BBC FIRST

08:40 Lewis VIII (3/6)
09:45 Ojciec Brown X (1/10)
10:45 Śmierć pod palmami XV
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 London Kills III (1,2/5)
14:55 Ojciec Brown III (15/15)
15:55 Lewis VIII (3/6)
16:55 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami IX (2/8) - serial kryminalny
21:00 Śmierć z dala od palm IV
22:15 Na niebieskich światłach (5,6/6) - serial krym.
00:25 Ludwig (2/6) - miniserial

FX

08:15 Kości XI (2/22)
09:10 Z Archiwum X (5/24)
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (2,3/24)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (1,2/18)
13:45 Agenci NCIS VIII (16,17/24) - serial krym. USA 11
15:35 FBI IV (5/21)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (4,5/24)
18:20 Z Archiwum X (6/24)
19:15 FBI IV (6/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (3,4/18)
22:00 Tropiciel III
22:55 Z Archiwum X (6/24)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży IX (9,11/12) - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VII (4,5,6,7/20) - serial dok.
13:00 Zbudujemy większy dom (1/10) - serial dok.
13:55 House Hunters (7, 8)
15:05 Mieszkanie na miarę II
17:00 Zróbmy sobie dom (10)
18:00 Weekendowa metamorfoza (2, 4) - reality show
19:55 Zgłoś remont (6)
20:55 Dorota was urządzi IV (6,7/12) - serial dok. Polska 16
22:30 House Hunters

BBC LIFESTYLE

10:00 Zapraszam do stołu
11:10 Wielkie nowozelandzkie wypieki (9) - show
12:30 Wielkie brytyjskie wypieki: gwiazdy (2)
13:35 Najdroższe brytyjskie domy II - serial dok.
14:35 Najlepsze hotele Indii
15:40 Zapraszam do stołu: wielka porcja (2) - reality show
17:35 Najdroższe brytyjskie domy II - serial dok.
18:35 Mistrzowie szycia (4)
19:45 Wielkie nowozelandzkie wypieki (1) - show
21:00 Życie w Dubaju (3/3)
22:10 Ekskluzywne hotele

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół IX (22,23/24)
08:55 Przyjaciele VI (16—21/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (2—7/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół IX (24,1,2,3/24) - serial kom.
16:30 Przyjaciele VI (22—25,1,2/25) - serial kom.
19:30 Duchy (9,11/18)
20:30 Tata ma plan II (12—14/21) - serial kom. USA 18
22:00 The Office PL III (9,10/12)
23:05 Comedy Club (5, 6)
00:05 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex XXIII (8)
09:30 Rodzinka.pl III (9)
10:00 Klan - telenowela
10:35 Ranczo V (8/13)
11:30 M jak miłość
12:25 Komisarz Alex XXV (10)
13:25 Kulisy serialu „Ojciec Mateusz" (10) - felieton
13:35 Ojciec Mateusz XXVII
15:35 Komisarz Alex XXIII (9)
16:25 Na sygnale (62,10)
17:30 Ranczo V (9,10/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXVII (3,6) - serial krym. Polska 2022
21:30 Ranczo V (11,12/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXVII (4)
00:15 Na sygnale

CANAL+ KUCHNIA

13:25 m jak mięso (7, 8)
14:25 ABC gotowania — kuchnia meksykańska (7) - mag.
14:50 Kucharskiego pomysł na kuchnię (5, 6) - magazyn
15:45 Włoska kuchnia Gino: piękno tradycji (3,4/6)
16:40 Jamie Oliver (2, 3)
18:30 Nie bój ryby! (7)
18:55 Zgrillowani (3)
19:25 m jak mięso (2, 3)
20:15 Kulinarna mapa Wielkiej Brytanii (8, 9) - mag. kulinarny
21:15 Anthony Bourdain XI
00:45 Bitwa na smaki: David vs Matteo (1, 2) - real tv

CANAL+ DOMO

11:50 Mały metraż w wielkim stylu II (10) - serial dok.
12:15 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
14:05 Cudotwórcy VII (4)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (11) - lifestyle
15:55 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (6, 7)
16:50 Gardeners' World (19)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty X
20:00 Daleko od miasta XII
21:00 Cudotwórcy VII (5/13)
22:00 Wielkie Projekty: Szwecja IV (6/6) - serial dok.
22:55 Cuda z drewna (9/12)

PLANETE+

14:45 Zaginione światy (1/4)
15:50 Niezwykłe podróże koleją II (1/6) - serial dok.
16:55 **Premiera:** Dokąd dzisiaj? IV (153—156)
18:15 Świat z góry XI (7/14)
18:45 Ramzes II. 66 lat panowania (2) - serial dok. F 25
19:45 Zaginiona świątynia Artemidy - film dok.
20:50 Niezwykłe podróże koleją XII (7/8) - serial dok.
21:55 Cytadela Sisteron
22:55 Cel: zatrzymać ludobójstwo - serial dokumentalny

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge IV (7/8)
09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów IV (13/15) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski IV (13/19)
11:00 Złoto drwali (9/9)
12:00 Od samochodu do domu
13:00 Nagi instynkt przetrwania X (4,9/12) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL II (5)
16:00 Co zabiło Maradonę?
17:00 Włoska kontrola celna
18:00 Truckerki II (6)
19:00 Złomowisko PL VI
21:00 Nic do ukrycia (2)
22:00 Od samochodu do domu
23:00 Celnicy na straży Turcji

TVP HISTORIA

09:40 Jan Paweł II i prymas Stefan kardynał Wyszyński
10:40 Fake czy historia?
11:20 Odkryć tajemnicę VII
12:20 Narodziny chirurgii
13:20 Królowie (11)
14:00 Polskie drogi (10)
15:30 Sensacje XX wieku
17:25 Czas honoru (11/13)
18:25 Juliusz Madritsch — sprawiedliwy wśród narodów świata - film dok.
19:50 Królowie (50)
20:25 Zatoka szpiegów II (10)
21:20 Berlin 1945 (2)
22:25 Kroniki Hitlera (10/13)

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Tajemnice skute lodem III (2/10) - serial dok.
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (7/22)
15:50 Gwiazdy lombardu XII
16:15 Wykute w ogniu (2)
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Naziści: droga do kapitulacji (1) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
22:00 Największe tajemnice świata VII (4) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (8/18)

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Strzegąc granic IX
16:00 Tajemnicze mumie z Sakkary (3/4) - serial dok.
17:00 Zaginione skarby Biblii
18:00 Historia Związku Radzieckiego (3/3) - serial dok.
19:00 Zapomniani bohaterowie II wojny światowej (1/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (2/10) - serial dokumentalny Kanada 2022
21:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny (1/10)
22:00 Katastrofa w przestworzach XVI (8,1/10) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Byli sobie podróżnicy
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici III
10:00 Gwiazdy lombardu XVIII
12:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy III (6/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Polowanie na Hitlera II
16:00 Dorwać tuńczyka (15)
18:00 Rolnicy. Podlasie
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Maszyny bojowe (7/8)
22:00 Polowanie na Hitlera III (7,8/8) - serial dok. USA 2018
00:00 Starożytni kosmici XVI - serial dok. USA 2024
01:00 Rolnicy. Podlasie V

BBC EARTH

12:05 Planeta Ziemia III III (4/8)
13:20 Wędrówki z dinozaurami
14:30 W okowach mrozu: Odwilż (4/6) - serial dok.
15:25 Życie na pustkowiu XI
16:25 Amerykańskie Południe
17:25 Skarby przeszłości i ich tajemnice II (1/7) - serial dok.
18:30 Londyn Davida Attenborough - film dok.
19:45 Pewnego razu w kosmosie (4/4) - serial dok.
20:55 Życie na pustkowiu XI
21:55 W okowach mrozu: Odwilż (6/6) - serial dok.
22:55 Amerykańskie Południe

POLSAT VIASAT HISTORY

12:30 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
13:40 W poszukiwaniu zaginionych wikingów
14:35 Tajne bazy nazistów IV
16:30 Ramzes: władca Egiptu
17:30 Największe postaci zimnej wojny II - serial dok.
18:35 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
19:45 Wojny faraonów (4/4) - serial dok. Niemcy 2025
21:00 Naziści: korzenie zła
22:10 Najgroźniejsi ludzie Hitlera - serial dokumentalny
23:00 Zaginione tajemnice piramid (2/2) - serial dok.

eprasa.pl 5de63726af

WTOREK 12.05

Od A do Z

6 DNI ★★
thriller, Francja/Belgia 2024, reż. Juan Carlos Medina, wyk. Sami Bouajila, Julie Gayet, Anne Azoulay
20:10 | **ale kino+ hd**
Policjant, który przed laty nie zdołał schwytać mordercy uprowadzonej dziewczynki, dostrzega podobieństwo w analogicznej sprawie porwania i energicznie włącza się w dochodzenie. Jednak rutyna.

BANDYTA ★★★
thriller, Kanada 2022, reż. Allan Ungar, wyk. Josh Duhamel, Elisha Cuthbert, Mel Gibson
20:00 | **tv puls**
Inspirowana autentycznym przypadkiem notorycznego włamywacza Gilberta Galvana opowieść o zuchwałym bandycie, który porwał się na rabunek blisko 60 kanadyjskich banków i sklepów jubilerskich.

CZERWONA PLANETA ★★
film s.f., USA/Australia 2000, reż. Antony Hoffman, wyk. Val Kilmer, Carrie-Anne Moss, Tom Sizemore
21:45 | **warner tv**
Wypróbowany schemat: wobec postępującego skażenia Ziemi grupa amerykańskich astronautów wyrusza na Marsa w poszukiwaniu możliwości osiedlenia się tam człowieka. Dla miłośników gatunku.

CZŁOWIEK PIES ★★★
film sens., Francja/USA/Wlk. Brytania/Hongkong 2005, reż. Louis Leterrier, wyk. Jet Li, Morgan Freeman, Bob Hoskins
23:50 | **warner tv**
Pulp–fiction według pomysłu Luca Bessona: hodowany na mordercę sierota ucieka od swego pana–gangstera do domu niewidomego stroiciela fortepianów. Przesłanie wątpliwe, ale wykonanie bez zarzutu.

DJANGO ★★★★★
western, USA 2012, reż. Quentin Tarantino, wyk. Jamie Foxx, Christoph Waltz, Leonardo DiCaprio
23:45 | **polsat**
Quentin Tarantino bierze się do westernu, oddając należny hołd Sergiowi Leone, wyśmiewając przy okazji utarte konwencje, narosłe wokół gatunku stereotypy i samego siebie. Plus brawurowy Christoph Waltz.

William Tell

21:45 | **canal+ premium**
★★★

· FOT. TEMPO PRODUCTIONS

Na początku XIV wieku żądni nowych terytoriów austriaccy Habsburgowie wkraczają do Szwajcarii. Ich przewaga zdaje się miażdżąca, ale na czele obrońców wiosek staje odważny kusznik William (Wilhelm) Tell.

DRAMAT WOJENNY
WLK. BRYTANIA/USA/WŁOCHY 2024, REŻ. NICK HAMM, WYK. CLAES BANG, JONAH HAUER-KING, RAFE SPALL

EILEEN ★★★
thriller, USA/Wlk. Brytania/Australia 2023, reż. William Oldroyd, wyk. Thomasin McKenzie, Anne Hathaway, Shea Whigham
23:00 | **hbo**
Skromna sekretarka, pracująca w latach 60. XX wieku w poprawczaku dla chłopców w Bostonie, rozkwita pod wpływem nowej psycholożki w zakładzie. Zważywszy czas i miejsce konsekwencje będą niepokojące.

KOD DOSTĘPU ★★★
film sens., USA 2001, reż. Dominic Sena, wyk. John Travolta, Hugh Jackman, Halle Berry
21:00 | **tvn 7**
John Travolta jako superszpieg organizujący napad stulecia w celu pozyskania funduszy do walki ze zorganizowaną przestępczością. Tak czy inaczej szczyty eskapizmu z popisowymi efektami i kaskaderką.

MISS POTTER ★★★
film biograficzny, Wlk. Brytania/USA 2006, reż. Chris Noonan, wyk. Renée Zellweger, Ewan McGregor, Emily Watson
21:25 | **tvp kultura**
Kilka rozdziałów z biografii Beatrix Potter, autorki uwielbianych przez pokolenia opowieści o króliku Piotrusiu. Plus brawurowa Renee Zellweger i partnerujący jej Ewan McGregor.

OSTATNI POCIĄG DO FORTUNE ★★
western, USA 2025, reż. Adam Rifkin, wyk. Malcolm McDowell, James Paxton, Bernadette Peters
20:00 | **cinemax**
Malcolm McDowell jako nauczyciel, który namawia młodego rewolwerowca, by objął zamiast niego posadę w miasteczku, gdzie nikt go nie zna i rozpoczął nowe życie. Projekt Lindsaya Andersona sprzed 40 lat.

RAIN MAN ★★★★★
dramat obycz., USA 1988, reż. Barry Levinson, wyk. Dustin Hoffman, Tom Cruise, Valeria Golino
23:40 | **tvp 1**
Oscarowy sukces Dustina Hoffmana jako człowieka dotkniętego autyzmem, który uczy młodszego brata (Tom Cruise) człowieczeństwa. Niezwykły film Barry'ego Levinsona. Koniecznie!

WCIELENIE ★★★
horror, USA/Chiny 2021, reż. James Wan, wyk. Annabelle Wallis, Maddie Hasson, George Young
23:10 | **tvn 7**
Kobietę prześladuje wizja okrutnego morderstwa. Jej przerażenie rośnie, kiedy morderstwo okazuje się nie sennym koszmarem, ale rzeczywistością. Szok sprawia, że powraca zagmatwana mroczna przeszłość.

WRÓCICIE DO SIEBIE ★★★
komediodramat, Hiszpania/Francja 2024, reż. Jonás Trueba, wyk. Itsaso Arana, Vito Sanz, Andrés Gertrúdix
22:10 | **ale kino+ hd**
Po kilkunastu latach spędzonych razem, uchodząca za idealną para decyduje się na rozstanie. Z tej okazji organizowane jest przyjęcie. Sęk w tym, że nikt z zaproszonych nie chce uwierzyć w koniec związku.

ZGRED ★★
dramat obycz., Polska 2025, reż. Fadi Chakkour, wyk. Marcin Czarnik, Kacper Olszewski, Krzysztof Miros
21:00 | **canal+ premium**
Znudzony natrętnym dydaktyzmem swego ojca dziewiętnastolatek opuszcza dom. Szuka pocieszenia u najbliższego krewnego i poznaje rodzinną tajemnicę, która w zasadzie wyjaśnia istotę relacji ojca i syna.

ZŁY PORUCZNIK. MIEJSCE AKCJI: NOWY ORLEAN ★★★
film sens., USA 2009, reż. Werner Herzog, wyk. Nicolas Cage, Eva Mendes, Val Kilmer
22:25 | **tv puls**
Odwołując się do filmu Abla Ferrary, Werner Herzog kreuje portret znarkotyzowanego i niemoralnego policjanta (Nicolas Cage!) jako idealnego stróża prawa w Nowym Orleanie zniszczonym przez huragan.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 5de63726af

TVP1

07:30 Kościół z bliska (717)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:25 Zaraz wracam (38)
09:00 Ranczo III (1/13)
10:00 Komisarz Alex III
11:00 Ojciec Mateusz XI (6/13)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 To się opłaca (225)
12:55 Włochy – ostatnie dzikie zakątki (3) - serial dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (523)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5923)
17:55 Klan (171) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (39)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:15 Omnibus – szybcy i mądrzy (27) - teleturniej Polska 2026
21:00 Konkurs Piosenki Eurowizji 2026 – 1. półfinał
23:40 Rain Man - dramat ★★★★★ obycz. USA 1988, reż. Barry Levinson, wyk. Dustin Hoffman, Tom Cruise (135 min)
01:55 Wiek Adaline (The ★★★ **Age of Adaline)** - melodramat USA/Kanada 2015, reż. Lee Toland Krieger (110 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Przystań nad Biblią
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7551) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7551) - mag. Polska 2026
11:40 Rosół polski (35)
12:15 Którędy po sztukę
12:30 Koło fortuny (1826)
13:15 Panna młoda (58)
14:05 Va banque (961)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (1827)
16:35 Familiada (3096)
17:20 Panna młoda (60) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (962)
18:50 Jeden z dziesięciu (5)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (12)

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość" (1666)
20:55 M jak miłość
21:55 Na sygnale
22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:25 Anatomia zła - thriller ★★★ Polska 2015, reż. Jacek Bromski, wyk. Krzysztof Stroiński (125 min)
01:30 Chrzciny - komedia ★★★ Polska 2022, reż. Jakub Skoczeń, wyk. Agata Bykowska (90 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy VI (11,12)
09:30 Trudne sprawy XXI (73,74) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIV (7,8,9/60) - serial fabularno-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (48)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5896)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (49) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (50) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (44) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport
19:20 Gość „Wydarzeń" (512)
19:25 Sport - Polska 2026
19:40 Pogoda - Polska 2026
19:55 Milionerzy (102)

20:30 Dzień Niepodległości (Independence Day) ★★★ - film s.f. USA 1996, reż. Roland Emmerich, wyk. Will Smith, Bill Pullman, Jeff Goldblum, Margaret Colin, Randy Quaid (195 min)
23:45 Django (Django Unchained) ★★★★★ - western USA 2012, reż. Quentin Tarantino, wyk. Jamie Foxx, Christoph Waltz, Leonardo DiCaprio, James Remar (215 min)
03:20 Nasz nowy dom (347)

TVN

05:15 Nauka jazdy (4)
05:40 Uwaga! (7989) - mag.
05:55 Ukryta prawda (12/48)
06:50 Kuchenne rewolucje: Mroków – Bistro Kociołek 31 (4) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5713)
11:20 Doradca smaku (29) - mag. kulinarny Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Dzika róża", Rybnik XIX (3) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (12) - reality show
13:40 Ukryta prawda (16,17,12/40) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny III (50) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (50) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7990) - mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 The Floor (13) - teleturniej Polska 2026
21:30 Skok na głęboką wodę (10) - reality show
22:40 Kuba Wojewódzki (11)
23:40 Superwizjer (1346)
00:20 Godzilla i Kong: Nowe ★★ **imperium (Godzilla x Kong: The New Empire)** - film s.f. USA 2024, reż. Adam Wingard (145 min)
02:45 The Traitors. Zdrajcy

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami (9,10/23) - serial krym. USA 1984, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XX (9,10/15)
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2011
14:00 Don Matteo: Boski detektyw XIV (5/10) - serial kryminalny Włochy 2024
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (51) - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (33)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII - serial obycz.
20:00 Bandyta (Bandit) ★★★ - thriller Kanada 2022, reż. Allan Ungar, wyk. Josh Duhamel, Elisha Cuthbert (145 min)
22:25 Zły porucznik. ★★★ **Miejsce akcji: Nowy Orlean** - film sens. USA 2009, reż. Werner Herzog (155 min)
01:00 Grizzly (Into the ★★ **Grizzly Maze)** - horror USA/Kanada 2015, reż. David Hackl, wyk. James Marsden (90 min)
02:30 Dzielnica strachu X

TVN7

05:20 Ten moment (12/20) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (67,68,1/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (13,6,7/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2012
14:00 Detektywi II (24/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (40) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Sekrety życia (16/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (24/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 Hotel Paradise (42) - real tv Polska 2026
21:00 Kod dostępu (Swordfish) ★★★ - film sens. USA 2001, reż. Dominic Sena, wyk. John Travolta, Hugh Jackman, Halle Berry (130 min)
23:10 Wcielenie (Malignant) ★★★ 18 - horror USA/Chiny 2021, reż. James Wan, wyk. Annabelle Wallis, Maddie Hasson, George Young (135 min)
01:25 Hotel Paradise (41)
02:25 Żyjąc z potworem VII

MEZZO

12:20 Opera Now: Unsuk Chin
12:55 Intermezzo
13:30 Filharmonicy Wiedeńscy, Riccardo Muti: IX Symfonia Beethovena
14:50 Orkiestra Szwajcarii Romańskiej, Daniele Gatti
16:20 Intermezzo
16:40 Brahms: Trio fortepianowe H-dur, nr 1 – Boris Piergamienszczikow, Jelena Baszkirowa, Maksim Wiengierow
17:15 Intermezzo
17:50 Życie, które kocham: Menahem Pressler
18:30 Hélène Grimaud, Orkiestra Tonhalle z Zurychu, Paavo Järvi - muzyka klas.
20:30 „Betroffenheit", balet w choreografii Crystal Pite - balet Wlk. Brytania 2017
22:15 Rodin - balet Francja 23

PULS 2

09:35 Basia II (25,26)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:25 Spidey i superkumple II
11:25 Dinopociąg II
11:55 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (5,4/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 Fineasz i Ferb
17:00 Marta mówi! II
17:35 Superkoty (25)
18:00 Blue (21,22/52)
18:15 Bing (27,28/78)
18:45 Masza i niedźwiedź VI
19:00 Kacze opowieści
20:00 Przepis na zbrodnię (37)
21:00 Dzielnica strachu X (36,37) - serial kryminalny
23:00 Starożytne histerie – przygody frywolnych Rzymian - komedia Wlk. Brytania/Szwajcaria/USA 2019
01:00 Dzielnica strachu X (34)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (6) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VIII (62,63/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (50,42) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (56,57)
13:55 Trudne sprawy XXII (14,15,16/40) - serial fab.-dok.
16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (524) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (51,52) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (42) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (42)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (42) - serial krym.
22:40 Wyniszczenie - film akcji USA/Tajlandia/Hongkong/Wlk. Brytania 2018
00:20 Love Island III

METRO

07:40 Sekrety życia (32/40)
08:35 Szpital (33,34/69)
10:35 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (11,12)
12:35 Szkoła (40/67)
13:35 Przepis na życie IV (6)
14:35 Zapukaj do moich drzwi
15:45 The Floor (3, 4)
17:00 Ciężarówką przez Afrykę - serial dok.
18:00 Prawo Agaty IV - serial obyczajowy Polska 2013
19:00 Kartoteka IX (17,22) - serial fab.-dok. Polska 2015
21:05 Kryminalni (1,2/10) - serial krym. Polska 2007
23:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas X (6/23) - serial krym. USA/Kanada 2009
00:15 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VIII (10/12)
01:20 Szpital (30/69)
02:15 Szkoła (5/63)

eprasa.pl 5de63726af

WTOREK 12.05

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (40)
09:00 Robert Makłowicz (154, 162) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada II (12,1/12)
12:00 Wojny kontenerowe (3,4/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXIV (9,10,9/10) - serial dok.
16:00 MacGyver II (9,10/22)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada II (4,5/12)
19:10 Wojny kontenerowe (11,12/16) - serial dok.
20:00 W potrzasku (The Hunted) ** - film akcji USA 1995, reż. J.F. Lawton, wyk. Christopher Lambert, John Lone, Joan Chen, Yoshio Harada, Yoko Shimada (135 min)
22:15 Mgła (The Mist) *** - horror USA 2007, reż. Frank Darabont, wyk. Thomas Jane, Marcia Gay Harden, Laurie Holden, Andre Braugher (160 min)
00:55 Wyklęty ** - dramat wojenny Polska 2017, reż. Konrad Łęcki, wyk. Wojciech Niemczyk, Marcin Kwaśny, Robert Wrzosek (140 min)

KINO POLSKA

07:45 Krzyż Walecznych - dramat wojenny Polska 1959
09:30 Nad Niemnem, cz. 1 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński
11:05 Nad Niemnem, cz. 2 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński
13:25 Papierowe małżeństwo - komedia romant. Polska/Wlk. Brytania 1991, reż. Krzysztof Lang, wyk. Gary Kemp
15:25 W zawieszeniu - dramat obyczajowy Polska 1987, reż. Waldemar Krzystek, wyk. Krystyna Janda
17:10 Stawka większa niż życie (3,2) - serial wojenny
20:00 Czerwony kapitan - thriller Czechy/Słowacja/Polska 2016, reż. Michal Kollár, Kamil Misztal, wyk. Maciej Stuhr, Oldřich Kaiser
22:10 Mniejsze zło - dramat obycz. Polska 2009, reż. Janusz Morgenstern, wyk. Lesław Żurek, Anna Romantowska, Janusz Gajos, Wojciech Pszoniak
00:40 Jezioro Słone - dramat obycz. Polska/Szwecja 2022, reż. Katarzyna Rosłaniec, wyk. Katarzyna Butowtt
02:55 Trick - film sens. Polska 2010, reż. Jan Hryniak, wyk. Piotr Adamczyk, Karolina Gruszka, Andrzej Chyra

ALE KINO+

09:30 Wyraj - film krótkom. Polska 2020 (30 min)
10:00 Van der Valk III (3/3)
11:55 Vera X (1/4)
13:50 Moi synowie (Jouer avec le feu) *** - dramat obycz. Francja/Belgia 2024, reż. Delphine Coulin, Muriel Coulin (140 min)
16:10 Cicha dziewczyna **** - dramat obyczajowy Irlandia 2022, reż. Colm Bairéad, wyk. Catherine Clinch (125 min)
18:15 Vera X (2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
20:10 6 dni (Six jours) ** - thriller Francja/Belgia 2024, reż. Juan Carlos Medina, wyk. Sami Bouajila, Julie Gayet, Anne Azoulay (120 min)
22:10 Wrócicie do siebie (Volveréis) *** - komediodramat Hiszpania/Francja 2024, reż. Jonás Trueba, wyk. Itsaso Arana (140 min)
00:30 Superposition *** - thriller Dania 2023, reż. Karoline Lyngbye, wyk. Marie Bach Hansen, Mikkel Boe Følsgaard, Mihlo Olsen (115 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin X (3/9)
08:30 Przyjaciółki XXI (1,2)
10:25 Świat według Kiepskich
14:45 Hot Shots! - komedia sensacyjna USA 1991
16:25 Góra Dantego - film katastroficzny USA 1996
18:45 Wieczorówka - komedia USA/Chiny 2018, reż. Malcolm D. Lee, wyk. Kevin Hart
21:00 Ostra noc - komedia USA 2017, reż. Lucia Aniello, wyk. Scarlett Johansson
23:00 Wystrzałowe wesele - komedia USA 2022
01:05 Fala zbrodni III

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (3,4/8)
11:00 Panna Scarlet i komisarz II (5,6/6) - serial krym.
13:10 Poirot (5,6/10)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (5,6/8)
17:50 Panna Scarlet i komisarz III (1,2/6) - serial krym.
20:00 Lektor - melodramat USA/Niemcy 08, reż. Stephen Daldry, wyk. Kate Winslet
22:40 Co z oczu, to z serca - komedia krym. USA 1998, reż. Steven Soderbergh
01:05 Wyrok śmierci - dramat kryminalny USA 2007

TVP KULTURA

08:00 WTEM (5, 11)
08:20 Dobry tytuł (47)
09:00 Hala odlotów (63)
10:00 Jan Serce (5)
11:15 U Pana Boga za miedzą *** - komedia Polska 2009 (125 min)
13:20 Poszukiwacze zaginionych arcydzieł
14:00 Awatar, czyli zamiana dusz *** - film fantasy Polska 1964 (70 min)
15:10 Mój Nikifor **** - film biograficzny Polska 2004, reż. Krzysztof Krauze (110 min)
17:00 Jan Serce (6)
18:15 Mody Polskie (11)
18:55 Jan Englert. Spróbuję jeszcze raz pofrunąć
20:00 Kuracja - spektakl teatralny Polska 2001, reż. Wojciech Smarzowski
21:25 Miss Potter *** - film biograficzny Wlk. Brytania/USA 2006, reż. Chris Noonan (105 min)
23:10 Demoniczny uśmiech Jacka Nicholsona
00:10 W poszukiwaniu dobrego filmu (44)
00:40 Ośmiorniczka (Octopussy) *** - film sensacyjny Wlk. Brytania/USA 1983 (130 min)

WARNER TV

07:35 J.A.G VIII (8/24)
08:35 Bajer z Bel-Air (25,1/25)
09:35 Za głosem serca
10:40 Pełna chata V (3,4/26)
11:40 J.A.G. VIII (9,10/24)
13:35 Bajer z Bel-Air
15:35 Pełna chata V
17:40 Naciągacze - kom. krym. USA/Wlk. Brytania 2003
20:00 Sok z żuka - komedia USA 1988, reż. Tim Burton
21:45 Czerwona Planeta - film s.f. USA/Australia 2000
23:50 Człowiek pies - film sensacyjny Francja/USA/Wlk. Brytania/Hongkong 2005

PARAMOUNT

07:30 Elementary II (9,10/24)
09:20 Policyjna grupa pościgowa XX (8/15) - serial dok.
10:15 Cudowna studnia - film fantasy Włochy/USA 2023
12:15 Szybki jak błyskawica - film sensacyjny USA 1990
14:30 Transformers - film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay
17:30 Poszukiwacze zaginionej arki - film przyg. USA 1981
20:00 Wyścig z czasem - film s.f. USA 11, reż. Andrew Niccol
22:25 Mr Brooks - thriller USA 2007, reż. Bruce A. Evans
00:50 Hazardziści - dramat obyczajowy USA 1998

HBO

09:45 Harry Potter i komnata tajemnic *** - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2002 (155 min)
12:20 Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Oliverem (10)
13:05 Salve Maria - thriller *** Hiszpania 2024, reż. Mar Coll (110 min)
14:55 Śmierć komedianta *** - dramat obyczajowy Argentyna/Belgia 2025 (110 min)
16:45 Pomimo - dramat *** obyczajowy Włochy 2024, reż. Valerio Mastandrea (90 min)
18:15 Policja zastępcza *** - komedia sensacyjna USA 2010, reż. Adam McKay (105 min)
20:00 Stamtąd IV (1) - serial grozy USA 2026
21:00 Półbrat (3) - serial obycz. Wlk. Brytania 26
21:55 Ród smoka II (3/8)
23:00 Eileen - thriller USA/ *** Wlk. Brytania/Australia 2023, reż. William Oldroyd, wyk. Thomasin McKenzie (95 min)
00:35 Sir Alex Ferguson: Never Give In - film dok. Wlk. Bryt./USA 2021

CINEMAX

11:20 Człowiek z Rzymu - komediodramat Holandia/Niemcy 22, reż. J. van Heusden
13:05 Pamięć - dramat obycz. USA/Meksyk/Chile/Niemcy 23
14:50 Spłata - thriller Hiszp. 25
16:40 Czerwona walizka - horror Nepal/Sri Lanka 2023
18:10 Księżna - dramat historyczny Wlk. Brytania/Włochy/Francja/USA 2008
20:00 Ostatni pociąg do Fortune - western USA 2025
21:35 Portland Tower II (1,2/4)
23:10 Donnie Brasco - film sensacyjny USA 1997

ROMANCE TV

12:20 Lilly Schönauer: Na zawsze i jeden dzień - dramat obycz. Austria/Niemcy 2008
14:15 Pomoże tylko modlitwa! - komedia Niemcy 2022
16:05 Katie Fforde: Powrót nad morze - film obycz. Niemcy 15
18:00 Zwierzyniec doktor Mertens (7/13) - serial obycz.
19:00 Górski lekarz (7/7)
20:00 Rosamunde Pilcher: Pani Szczęście - film obycz. Niemcy 2026, reż. K. Meeder
21:55 Rosamunde Pilcher: Miłość na horyzoncie! - film obyczajowy Niemcy 2010
23:50 Górski lekarz (7/7)

CANAL+ PREMIUM

08:40 Długi weekend *** - film obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (75 min)
09:55 Prawda czy fałsz. Psychologia trumpizmu - film dok.
11:30 Przybieżeli - film krótkom. Polska 24 (30 min)
12:00 Kiler-ów 2-óch *** - komedia kryminalna Polska 1998 (115 min)
13:55 The Office PL V (6,7/12)
14:45 Hannah Arendt: Myślenie jest niebezpieczne - film dok.
16:05 Kaskader - film *** sens. USA 2024, reż. David Leitch (125 min)
18:10 Łapu-Capu
18:15 Listy do Julii - komedia *** romant. USA 2010, reż. Gary Winick (105 min)
20:00 Spartakus: Dom Aszura (7/10) - miniserial USA 2025
21:00 Zgred - dramat obycz. ** Polska 2025, reż. Fadi Chakkour (85 min)
22:25 Wcielenie zła: Akta Epsteina - film dok.
00:00 Aftermath. Most w ogniu ** - film sensacyjny USA 2024 (95 min)
01:35 David Bowie: ostatni akt - film dok.

TVN FABUŁA

09:50 Przepis na życie V (12)
10:50 Szpital św. Anny (24)
11:50 Druga szansa II (4,5)
13:55 Układ warszawski (11)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Seriaale (4) - mag.
16:35 Ojciec panny młodej - komedia USA 2022
19:00 Szpital św. Anny (4)
20:00 Kobieta kot - film sens. USA 2004, reż. Pitof
22:20 Zielona granica - dramat obyczajowy Polska/Francja/Czechy/Belgia 2023
01:25 Obecność - horror USA 2013, reż. James Wan

AMC

08:30 Królowa Śniegu (1) - baśń filmowa USA/Niemcy 02
10:10 Królowa Śniegu (2) - baśń filmowa USA/Niemcy 02
11:55 Policyjna opowieść II - film sens. Hongkong 1986
14:20 Przypadkowy bohater - komediodramat USA 1992
16:20 Alex i Emma - komedia romantyczna USA 2003
18:20 Ślepy traf - dramat kryminalny USA 2013
20:15 Przypadkowy mąż - komedia USA/Irlandia 2008
22:00 28 dni później - horror Wlk. Brytania/Hiszpania/USA 2002, reż. Danny Boyle

eprasa.pl 5de63726af

AXN

08:25 Dr House III (8/24)
09:25 Castle VI (21,22/23)
11:25 Detektyw Monk (4,5/13) - serial krym. USA 2002
13:25 Dr House III (9,10/24)
15:25 Agenci NCIS XIV (9,10/24) - serial krym.
17:15 Castle VI (23,1/23)
19:10 FBI V (21,22/23)
21:05 Rekrut VIII (3/18) - serial kryminalny USA 2026
22:05 Nocny lot (1/6) - serial sens. Wlk. Brytania 2024
23:05 Castle VI (23,1/23)
00:50 FBI V (21/23)

EPIC DRAMA

08:55 Lekarze na start
10:25 Agenci NCIS XVII (7,8/20) - serial krym. USA 19
12:10 Wszystkie stworzenia duże i małe III (1/6)
13:10 Tess D'Urbervilles (4/4)
14:15 Poirot VI (1/4)
16:35 Agenci NCIS XVII (9,10/20) - serial krym. USA 19
18:15 Sprawy pana Booka (2)
19:30 Lekarze na start
21:00 W końcu cię zabiję (3/4) - serial krym. Wlk. Brytania 24
22:00 Królowa węży (1/8)
23:00 Nędznicy (4/6)
00:20 Kobiety na wojnie (8/8)
01:20 Lekarze na start

TVN STYLE

08:45 Pojedynek na podróże (7) - program rozrywkowy
09:50 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (8, 1) - reality show
11:25 Ugotowani (7, 8)
13:30 Kuchenne rewolucje (6, 5) - reality show Polska 16
15:35 Jestem z Polski II (1,18)
17:45 Kuchenne rewolucje (8, 9, 10) - reality show
20:50 Ostre cięcie (8) - reality show Polska 2026
21:50 Jestem z Polski (1,2/9) - serial dok. Polska 2018
23:45 Hotel Paradise (42)
00:45 40 kontra 20 (19)

TVN TURBO

08:45 Najdziwniejsze samochody świata (10) - mag.
09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4978)
18:15 Z drugiej ręki (15) - mag.
19:00 Duda kontra Szafrański X (6/10) - serial dok.
19:45 Moto Fachury (11)
20:30 Moto kombat (11)
21:15 Jeździć, obserwować VII
22:00 Raport Turbo (4978)
22:15 Naprawy nie do naprawy

BBC FIRST

08:40 Lewis VIII (4/6)
09:40 Ojciec Brown X (2/10)
10:35 Śmierć pod palmami IX
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 London Kills III (3,4/5)
14:55 Ojciec Brown IV (1/10)
15:55 Lewis VIII (4/6)
16:55 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:50 Śmierć pod palmami IX (3/8) - serial kryminalny
21:00 Ludwig (3/6)
22:10 Bergerac (1,2/6)
00:10 My Life is Murder III
01:10 Śmierć pod palmami IX

FX

08:15 Kości XI (4/22)
09:10 Z Archiwum X (6/24)
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (4,5/24)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (3,4/18)
13:45 Agenci NCIS VIII (17,18/24) - serial krym.
15:35 FBI IV (6/21)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (6,7/24)
18:20 Z Archiwum X (7/24)
19:15 FBI IV (7/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (5,6/18)
22:00 9-1-1 IX - serial obycz.
22:55 Z Archiwum X (7/24)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży III (12,10/13) - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VII (8,9,10,11/20) - serial dok.
13:00 Zbudujemy większy dom
13:55 House Hunters (2, 3)
15:00 Mieszkanie na miarę II
17:00 Polowanie na ogród IV
18:10 Zróbmy sobie dom (10)
19:05 Zgłoś remont (6)
20:05 Dorota inspiruje (1)
21:00 Dorota was urządzi IV (8,9/12) - serial dok. Polska 16
22:30 House Hunters (2—5)
00:40 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

11:55 Wielkie nowozelandzkie wypieki (1) - show
13:20 Najdroższe brytyjskie domy II - serial dok.
14:25 Wielkie amerykańskie wypieki (6) - program rozrywk.
15:25 Zapraszam do stołu (3)
17:25 Najdroższe brytyjskie domy II (4/8) - serial dok.
18:30 Mistrzowie szycia (5)
19:45 Wielkie nowozelandzkie wypieki (2) - show
21:00 Irlandia: wspaniała podróż (4/4) - serial dok.
22:00 Stacey Dooley: stalkerzy (1/2) - cykl reportaży
23:10 Wstydliwe choroby

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół X (2,3/23)
08:55 Przyjaciele VI (22—25,1,2/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (8—13/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół X (4—7/23)
16:30 Przyjaciele VII (3—8/24)
19:30 Teoria wielkiego podrywu VIII (14—19/24)
22:00 The Office PL III (11,12) - serial kom. Polska 2023
23:05 Comedy Club (7, 8)
00:05 Miasteczko South Park XIX (2,3/10)
01:00 Pracoholicy III (15/20)

TVP SERIALE

08:40 Komisarz Alex XXIII (9)
09:30 Rodzinka.pl III (10)
10:05 Klan - telenowela
10:35 Ranczo V (9/13)
11:25 M jak miłość
12:25 Pan Mama (2)
13:00 Zaraz wracam (32)
13:35 Ojciec Mateusz XXVII (3)
15:30 Komisarz Alex XXIII (10)
16:25 Na sygnale (10,64)
17:30 Ranczo V (10,11/13)
19:35 Ojciec Mateusz XXVII (4,7) - serial krym. Polska 2022
21:30 Ranczo V (12,13/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXVII
00:15 Na dobre i na złe
01:10 Matylda - serial kostium.

CANAL+ KUCHNIA

13:30 m jak mięso (8, 9)
14:25 ABC gotowania — kuchnia meksykańska (8) - mag.
14:50 Kucharskiego pomysł na kuchnię (6, 7) - magazyn
15:45 Włoska kuchnia Gino: piękno tradycji (4,5)
16:40 Jamie Oliver (3, 4)
18:30 Nie bój ryby! (8)
18:55 Zgrillowani (4)
19:25 m jak mięso (4, 5)
20:15 Poza utartym szlakiem: Colin i Manu (6) - serial dok.
21:15 Anthony Bourdain XI
00:45 Bitwa na smaki: David vs Matteo (2, 3) - real tv

CANAL+ DOMO

11:55 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
12:50 Gardeners' World (17)
14:00 Cudotwórcy VII (5/13)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (12) - lifestyle
15:55 Przekopiemy Ci ogródek
16:50 Gardeners' World (20)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XII (9)
21:00 Cudotwórcy VII (6/13)
21:55 Pokochaj lub sprzedaj — Wielka Brytania (2)
22:50 Wiejskie domy do liftingu (3) - reality show

PLANETE+

11:20 Dokąd dzisiaj? IV
12:35 Superskały (2/5)
13:40 Patagonia (6/6)
14:45 Zaginione światy (2/4)
15:50 Niezwykłe podróże koleją II (3/6) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (157—160)
18:15 Świat z góry XI (8/14)
18:50 Zapomniane królowe epoki żelaza - film dok.
19:55 Udar - film dok. Kan. 21
20:50 Niezwykłe podróże koleją XIII (1/7) - serial dok.
22:00 Apokalipsa, plan B

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski IV (14/19)
11:00 Złoto drwali II (1/8)
12:00 Fani czterech kółek XV
13:00 Nagi instynkt przetrwania X (11,12/12) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL II (6)
16:00 Budowa na końcu świata
17:00 Nic do zgłoszenia (5/8)
18:00 Truckerki II (7)
19:00 Złomowisko PL VI
21:00 Conspiracies & Coverups - serial dok.
22:00 Brudne skarby (6)
23:00 Bimbrownicy XIV (11)
00:00 Fani czterech kółek: w trasie (9/10) - serial dok.
01:00 Zoom na architekturę VI

TVP HISTORIA

10:35 Parki narodowe Korei Południowej: Morze (2)
11:40 Polskie 100 lat (6, 8)
12:45 Berlin 1945 (2)
14:00 Królowie (12)
14:30 Polskie drogi (11)
16:20 Sensacje XX wieku
18:10 Czas honoru (12/13)
18:55 Prasa donosi (23)
19:05 Zamach majowy
19:45 Królowie (51)
20:20 Ekstradycja (1)
21:25 Zapomniane agentki II wojny światowej (1/6)
22:30 Nieznana wojna na Północy II (2/6) - serial dok.

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Tajemnice skute lodem
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (9/22)
15:50 Gwiazdy lombardu XII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Naziści: droga do kapitulacji (2) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XIV
21:00 Piątka z historii (5,4) - serial dok. Polska 2026
22:00 Klątwa Wyspy Dębów XIII (16) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (11/18)

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Państwa Osi (3/5)
15:00 Strzegąc granic IX
16:00 Tajemnicze mumie z Sakkary (4/4) - serial dok.
17:00 Zaginione skarby Biblii
18:00 Gułag – system śmierci
19:00 Zapomniani bohaterowie II wojny światowej (2/4) - serial dok. Wlk. Brytania 23
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (3/10) - serial dok.
21:00 Przetrwanie w kanadyjskiej dziczy (3,4/8) - serial dok.
23:00 Wyjaśnić katastrofę (2/6) - serial dok. Kanada 2023

FOCUS TV

08:00 Była sobie Ziemia
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici III
10:00 Gwiazdy lombardu XVIII
12:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy III (5/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Polowanie na Hitlera II
16:00 Dorwać tuńczyka (16,17) - serial dok.
18:00 Rolnicy. Podlasie II
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Maszyny bojowe (8/8)
22:00 Bitwy morskie – historia okrętów wojennych
00:00 Starożytni kosmici XVI
01:00 Rolnicy. Podlasie V (10)

BBC EARTH

13:20 Sekrety jurajskich dinozaurów (1/2) - serial dok.
14:25 W okowach mrozu: Odwilż (6/6) - serial dok.
15:25 Życie na pustkowiu XI
16:25 David Attenborough: te wspaniałe jajka - film dok.
17:35 Skarby przeszłości i ich tajemnice II (3/7) - serial dok.
18:35 David Attenborough: początek wielkiej przygody
19:45 Wyspy. Laboratoria natury (6/6) - cykl reportaży
20:55 Życie na pustkowiu XI
21:55 W okowach mrozu: Kanada (1/9) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:30 Tajemnice machiny wojennej nazistów - serial dok.
13:30 Wojny faraonów (4/4)
14:40 Naziści: korzenie zła (4)
16:40 Tajemnica grobowca Kleopatry (1/4) - serial dok.
17:55 Największe postaci zimnej wojny II - serial dok.
19:00 Tajemnice machiny wojennej nazistów - serial dok.
20:00 Zaginione miasta Czyngis-chana (2) - serial dok.
21:00 Hitler i jego władza (2/3)
22:05 Świta Hitlera (2/6)
23:15 Dolina Królów: odnalezienie tajemniczego grobowca (2/2) - serial dok. Wlk. Bryt. 25

eprasa.pl 5de63726af

ŚRODA 13.05

Od A do Z

AFERA THOMASA CROWNA ★★
film krym., USA 1999, reż. John McTiernan, wyk. Pierce Brosnan, Rene Russo, Denis Leary
21:20 | tvp 1
Pierce Brosnan i Rene Russo zamiast Steve'a McQueena i Faye Dunaway. Zepsuty bogacz specjalizuje się w kradzieżach dzieł sztuki, a przebiegła agentka, zamiast go zdemaskować, zakochuje się.

AKADEMIA POLICYJNA ★★
komedia, USA 1984, reż. Hugh Wilson, wyk. Steve Guttenberg, Kim Cattrall, G.W. Bailey
19:55 | warner tv
Klasyka humoru dla niewybrednych: do szkoły policyjnej trafiają sami nieudaczni nieudacznicy, by z czasem stać się gwarantami spokoju w mieście. Popis głupoty plus garść naprawdę śmiesznych żartów.

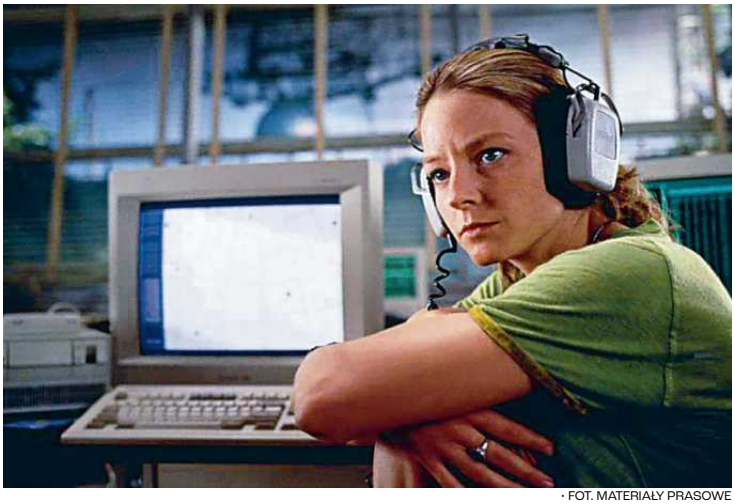
BARRY SEAL: KRÓL PRZEMYTU ★★★
film sens., USA/Japonia/Kolumbia 2017, reż. Doug Liman, wyk. Tom Cruise, Domhnall Gleeson, Sarah Wright
23:40 | canal+ premium
Oparta na faktach historia pilota, który działając na zlecenie CIA, w latach 80. XX wieku uczestniczył w przemycie narkotyków, z którego finansowano antykomunistyczne siły w Nikaragui. Plus Tom Cruise.

CRY MACHO ★★★
western, USA 2020, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Dwight Yoakam, Daniel V. Graulau
23:40 | tvn 7
Zgorzkniały starzec Clint Eastwood przyjmuje ofertę pracodawcy, by wyrwać spod opieki matki jego dorastającego syna mieszkającego w Meksyku, a po drodze robi z krnąbrnego chłopaka mężczyznę.

DICKS: MUSICAL ★★
komedia, USA 2023, reż. Larry Charles, wyk. Josh Sharp, Aaron Jackson, Nathan Lane
23:45 | cinemax
Zwariowane widowisko z off-Broadwayu: rozdzieleni tuż po urodzeniu bliźniacy spotykają się po latach. Postanawiają zmienić się rolami, by namówić swoich rodziców do ponownego zejścia się razem.

Kontakt

22:00 | warner tv
★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Jodie Foster szuka w kosmosie śladów życia i inteligencji. Solidne s.f. dla myślących, wbrew kinu efektów specjalnych, choć ich nie pozbawione.

FILM S.F.
USA 1997, REŻ. ROBERT ZEMECKIS, WYK. JODIE FOSTER, MATTHEW MCCONAUGHEY, JAMES WOODS

JESIEŃ W NOWYM JORKU ★★★
komedia romantyczna, USA/Kanada 2022, reż. Michael Robison, wyk. Aimee Teegarden, Evan Roderick, Laura Soltis
23:55 | tvp 2
Aspirująca ilustratorka przyjeżdża do Nowego Jorku, a spotkanie z początkującym pisarzem, autorem książki dla dzieci, nie obiecuje zbyt wiele, lecz w rezultacie stanie się kluczem do kariery dla obojga.

KSIĘGA LUSTER ★★★
thriller, USA/Australia 2024, reż. Adam Cooper, wyk. Russell Crowe, Karen Gillan, Marton Csokas
22:20 | tv puls
Russell Crowe jako cierpiący na Alzheimera były detektyw, który w ramach terapii powraca do sprawy morderstwa sprzed 10 lat: od jej wyjaśnienia zależą losy osadzonego w więzieniu niewinnego człowieka.

MIZANTROP ★★★
thriller, USA/Kanada 2023, reż. Damián Szifron, wyk. Shailene Woodley, Ben Mendelsohn, Jovan Adepo
20:00 | tv puls
Utalentowana, lecz na co dzień rażąco niezdyscyplinowana, policjantka otrzymuje od FBI propozycję nie do odrzucenia: wytropić szaleńca, który terroryzuje wielkie miasto w noc sylwestrową.

NIE! ★★★
horror, USA/Kanada/Japonia 2022, reż. Jordan Peele, wyk. Daniel Kaluuya, Keke Palmer, Steven Yeun
23:55 | hbo
Rodzeństwo hodowców koni, których stado jest dziesiątkowane przez wiszącą nad ich ranczem tajemniczą krwiożerczą chmurę – UFO, próbuje sfilmować zjawisko, by w ten sposób wyrównać poniesione straty.

SZPICA ★★
film akcji, Chiny/Hongkong/Indie/Korea Południowa/Tajwan/Wlk. Brytania 2020, reż. Stanley Tong, wyk. Jackie Chan, Yang Yang, Miya Muqi
20:00 | stopklatka
Jackie Chan w swoim stylu – jako szef tajnej organizacji ochrony dla klientów VIP w akcji ratunkowej, mającej na celu odnalezienie porwanej córki ważnego klienta, który zadarł z mafią.

W SIECI KŁAMSTW ★★★
film sens., USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Ridley Scott, wyk. Leonardo DiCaprio, Russell Crowe, Mark Strong
21:00 | tvn 7
Ridley Scott bierze pod lupę CIA: Rezydujący w Jordanii agent ma wyeliminować groźnego terrorystę Al–Kaidy, co okazuje się zadaniem szczególnie trudnym ze względu na sytuację osobistą agenta.

WILKOŁAK ★★★★
horror, Polska/Holandia/Niemcy 2018, reż. Adrian Panek, wyk. Kamil Polnisiak, Nicolas Przygoda, Sonia Mietielica
20:00 | tvp kultura
Pozbawiona opieki grupa dzieci, ofiar wojny, przebywa w położonym w lesie sierocińcu, wokół którego grasują wygłodniałe, bezpańskie psy szkolone do pilnowania więźniów obozów koncentracyjnych.

WKRĘCENI ★★
komedia, Polska 2014, reż. Piotr Wereśniak, wyk. Piotr Adamczyk, Bartosz Opania, Paweł Domagała
21:50 | polsat
Podczas wizyty w Warszawie trzech bezrobotnych ze Śląska zostaje wziętych za włoskich inwestorów, co podsuwa im prosty, aczkolwiek niezwykle skuteczny sposób na życie. Pochód gwiazd na półuśmiech.

ZEMSTA ★★★★
komedia, Polska 2002, reż. Andrzej Wajda, wyk. Roman Polański, Janusz Gajos, Andrzej Seweryn
23:25 | tvp 1
Wirtuozerski popis Andrzeja Wajdy i doborowej obsady z Gajosem, Sewerynem, Polańskim, Olbrychskim, Figurą i młodymi – Agatą Buzek i Rafałem Królikowskim: arcykomedia Fredry w świeżym zimowym powietrzu. Smakołyk!

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 5de63726af

TVP1

07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Serwis Info - magazyn
08:25 Zaraz wracam (39)
09:00 Ranczo III (2/13)
10:05 Komisarz Alex III (11)
11:00 Ojciec Mateusz XI (7)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (755)
12:55 Włochy – ostatnie dzikie zakątki (4) - serial dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (524)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5924)
17:55 Klan (172) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (40)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Omnibus – szybcy i mądrzy (28) - teleturniej Polska 2026
21:20 Afera Thomasa Crowna (The Thomas Crown Affair) ★★ - film krym. USA 99, reż. John McTiernan (125 min)
23:25 Zemsta ★★★★ - komedia Polska 2002, reż. Andrzej Wajda, wyk. Roman Polański (105 min)
01:10 Gry uliczne ★★★ - film sensacyjny Polska 1996, reż. Krzysztof Krauze (105 min)

TVP2

06:25 Pożyteczni.pl (380)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7552) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie
08:45 Serwis Info (548)
10:20 Pytanie na śniadanie
11:40 Gwiazdorska kuchnia Ani (44) - mag. kulinarny
12:15 Rzecz Polska II (11)
12:30 Koło fortuny (1827)
13:15 Panna młoda (60)
14:05 Va banque (962)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
15:50 Domowe patenty (12)
16:00 Koło fortuny (1828)
16:35 Familiada (3097)
17:20 Panna młoda (61)
18:15 Va banque (963)
18:50 Jeden z dziesięciu (6)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Przepis dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial obycz. Polska 2026
21:55 Na sygnale
22:55 Francuska ruletka (2/4) - serial krym.
23:55 Jesień w Nowym Jorku (Autumn in the City) ★★★ - komedia romantyczna USA/Kanada 2022 (90 min)
01:25 Okrutna miłość (1/4) - miniserial
02:20 Dzieci duchy

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy VI (13,14)
09:30 Trudne sprawy XXI (75,76) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIV (10,11,12/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (49) - serial fabularno-dok.
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5897) - mag. reporterów Polska 26
16:30 Na ratunek 112 XVIII (50) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (51)
18:00 Pierwsza miłość 50 (45) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (513)
19:40 Pogoda - Polska 2026
19:55 Milionerzy (103)

20:30 Bez pudru, czyli Kabaret plus... (10) - program rozrywkowy Polska 2026
21:50 Wkręceni ★★ - komedia Polska 2014, reż. Piotr Wereśniak, wyk. Piotr Adamczyk, Bartosz Opania (125 min)
23:55 Dzień Niepodległości (Independence Day) ★★★ - film s.f. USA 1996, reż. Roland Emmerich, wyk. Will Smith, Bill Pullman (195 min)
03:10 Nasz nowy dom (348)

TVN

05:40 Uwaga! (7990) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (13/48)
06:50 Kuchenne rewolucje: Mysłowice – La Farina 31 (5) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5714)
11:20 Doradca smaku (30)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Mada", Warszawa XIX (4) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (13) - reality show
13:40 Ukryta prawda (18,19,13/40) - serial fabularno-dok. Polska 2024
16:50 Szpital św. Anny III (51) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (51) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7991) - mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 The Floor (14)
21:30 Królowa przetrwania (11) - reality show
22:55 Idealny facet dla mojej dziewczyny ★ - komedia romant. Polska 2009, reż. Tomasz Konecki (155 min)
01:30 Niebezpieczni dżentelmeni ★★★ - komedia kryminalna Polska 22, reż. Maciej Matthew Kawalski (135 min)

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami (10,11/23) - serial krym. USA 1984, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XX (10,11/15)
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2011
14:00 Don Matteo: Boski detektyw XIV (6/10)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (51) - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (34)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (51) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 Mizantrop (To Catch a Killer) ★★★ - thriller USA/Kanada 2023, reż. Damián Szifron, wyk. Shailene Woodley, Ben Mendelsohn (140 min)
22:20 Księga luster (Sleeping Dogs) ★★★ - thriller USA/Australia 2024, reż. Adam Cooper (125 min)
00:25 Miłość, seks & pandemia ★★ 18 - film obycz. Polska 2022, reż. Patryk Vega, wyk. Anna Mucha (150 min)

TVN7

05:20 Ten moment (13/20) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (2,3,4/67) - serial fab.-dok. Polska 2019
08:45 Ukryta prawda (14,8,9/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2012
14:00 Detektywi II (25/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (41) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska (1)
18:00 Sekrety życia (17/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (25/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 Hotel Paradise (43) - real tv Polska 2026
21:00 W sieci kłamstw (Body of Lies) ★★★ - film sens. USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Ridley Scott, wyk. Leonardo DiCaprio, Russell Crowe (160 min)
23:40 Cry Macho ★★★ - western USA 2020, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Dwight Yoakam, Daniel V. Graulau (135 min)
01:55 Hotel Paradise (42)

MEZZO

11:30 Martin Donner, Claudio Monteverdi: Poppea // Poppea - balet Niemcy 2017
12:45 Intermezzo
13:30 György Ligeti: Koncert fortepianowy - muzyka klas.
14:25 La grande danza – Aterballetto w Mediolanie - balet Włochy 2017
15:50 Orkiestra Paryska, Klaus Mäkelä, Alexandre Kantorow - muzyka klasyczna
17:05 Intermezzo
17:45 Nuits Blanches & Take Back the Night – Hervé Koubi - taniec Francja 2025
18:50 Cleveland Orchestra, Marc-André Hamelin: Copland, Gershwin, Ellington
20:30 Jean-Philippe Rameau: Platée - opera Francja 2022
23:00 Ballaké Sissoko & Piers Faccini – Jazz à Porquerolles

PULS 2

09:20 Bing (29,30/78)
09:35 Basia II (26)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:25 Spidey i superkumple II
11:25 Dinopociąg II
11:55 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (6,5/9)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 Fineasz i Ferb
17:00 Marta mówi! II
17:35 Superkoty (26)
18:00 Blue (23,24/52)
18:15 Bing (29,30/78)
18:45 Masza i niedźwiedź VI
19:00 Kacze opowieści
20:00 Przepis na zbrodnię (38)
21:00 Dzielnica strachu X (37,38) - serial krym. Polska 25
23:00 Zły porucznik. Miejsce akcji: Nowy Orlean - film sens. USA 2009, reż. Werner Herzog
01:25 Dzielnica strachu X (35)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (7) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VIII (64,65/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (51,43) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (58,59)
13:55 Trudne sprawy XXII (17,18,19) - serial fab.-dok.
16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (525) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (52,53) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (43) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (43)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (43) - serial krym.
22:40 Pamięć absolutna - film s.f. USA/Meksyk 1990, reż. Paul Verhoeven
00:55 Love Island III

METRO

07:40 Sekrety życia (33/40)
08:35 Szpital (35,36/69)
10:35 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (13,18)
12:35 Szkoła (41/67)
13:35 Przepis na życie IV (7)
14:35 Zapukaj do moich drzwi
15:45 The Floor (5, 6)
17:00 Ciężarówką przez RPA (1/9) - serial dok. Polska 2023
18:00 Prawo Agaty IV - serial obyczajowy Polska 2013
19:00 Kartoteka IX (18,24) - serial fabularno-dok.
21:05 Kryminalni (3/10) - serial krym. Polska 2007
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas X (7/23) - serial krym. USA/Kanada 2009
00:15 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VIII (11/12)
01:20 Szpital (31/69)
02:15 Szkoła (6/63)

eprasa.pl 5de63726af

ŚRODA 13.05

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (41)
09:00 Robert Makłowicz (159, 128) - magazyn
10:55 Wojny magazynowe: Kanada II (1,2/12)
12:00 Wojny kontenerowe (4,5/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXIV (10,1,12/10) - serial dok.
16:00 MacGyver II (10,11/22)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada II (5,6/12)
19:10 Wojny kontenerowe (12,13/16) - serial dok.
20:00 Szpica (Vanguard) ** - film akcji Chiny/Hongkong/Indie/Korea Południowa/Tajwan/Wlk. Brytania 2020 (125 min)
22:05 Azyl (The Zookeeper's Wife) ** - film biograficzny USA/Wlk. Brytania/Czechy 2017, reż. Niki Caro (160 min)
00:45 Wściekły - film krym. ** Polska 1980, reż. Roman Załuski, wyk. Bronisław Cieślak (130 min)
02:55 Wszyscy jesteśmy *** **Chrystusami** - dramat obycz. Polska 2006, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat (155 min)

KINO POLSKA

07:45 Złoty pociąg, cz. 1 - film sensacyjny Polska/Rumunia 1986, reż. Bohdan Poręba
09:35 Złoty pociąg, cz. 2 - film sens. Polska/Rumunia 1986, reż. Bohdan Poręba
10:55 Żegnaj, Ameryko! - komediodramat Niemcy/Polska 1993, reż. Jan Schütte, wyk. Ya'ackov Bodo
12:50 Basia sama w domu - komedia Polska 2021, reż. Marek Rębacz, wyk. Magdalena Zaborniak, Jakub Kucner
14:50 Atrakcyjny pozna panią... - komedia Polska 2004, reż. Marek Rębacz, wyk. Roman Kłosowski, Andrzej Grabowski, Marek Perepeczko
17:00 Stawka większa niż życie (2,4) - serial wojenny
20:00 Ekstradycja (3,4) - serial sensacyjny Polska 1995, wyk. Marek Kondrat, Renata Dancewicz, Tomasz Kozłowicz
22:20 Misja Afganistan (1) - serial wojenny Polska 2012
23:30 Lokatorka - dramat krym. Polska 2021, reż. Michał Otłowski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska, Barbara Jonak, Krzysztof Stroiński
02:15 Zabawa, zabawa - dramat obycz. Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska

ALE KINO+

09:35 Problem - film krótkom. Polska 2020 (25 min)
10:00 Patience (1,2/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
12:05 Vera X (2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
14:00 Storm - dramat obycz. *** Norwegia 2022, reż. Erika Calmeyer, wyk. Tamina Ali, Bernhard Arnø, Axel Aubert, Modou Bah (110 min)
15:50 Prawnik z lincolna (The Lincoln Lawyer) *** - film sens. USA 2011, reż. Brad Furman, wyk. Matthew McConaughey, Marisa Tomei, Ryan Phillippe (145 min)
18:15 Vera X (3/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
20:10 Co się stało z Gracie Darling (1,2/6) - serial obyczajowy Australia 2025, wyk. Morgana O'Reilly, Kristina Bogic
22:05 Godzina prawdy (The Vanished) ** - thriller USA 2020, reż. Peter Facinelli, wyk. Anne Heche, Thomas Jane, Jason Patric (145 min)
00:30 Icebreaker. Każdy ma swój sekret - serial obycz. Finlandia 2024

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin X (4/9)
08:30 Przyjaciółki XXI (3,4/12)
10:25 Świat według Kiepskich
14:55 Jak rozpętałem II wojnę światową: Za bronią - komedia Polska 1970
16:35 Wielki George Foreman - film biograficzny USA 2023
19:20 Opancerzony - film sensacyjny USA 2009
21:00 xXx II: Następny poziom - film sens. USA 2006, reż. Lee Tamahori, wyk. Ice Cube
23:15 Stillwater - thriller USA 2021, reż. Tom McCarthy, wyk. Matt Damon, Camille Cottin

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (5,6/8)
11:00 Panna Scarlet i komisarz III (1,2/6) - serial krym.
13:10 Poirot (7,8/10)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (7,8/8)
17:50 Panna Scarlet i komisarz III (3,4/6) - serial krym.
20:00 Sekretne życie dziewcząt - komedia USA 1999, reż. Paul Weitz, wyk. Jason Biggs
22:00 Pocałunek śmierci - dramat kryminalny USA 1995, reż. Barbet Schroeder
00:00 Strażnik czasu - film s.f. USA/Japonia 1994

TVP KULTURA

08:05 WTEM (2, 10)
08:20 Porozmawiajmy szczerze (18)
09:00 Tygodnik kulturalny
10:00 Jan Serce (6)
11:15 Awatar, czyli zamiana *** **dusz** - film fantasy Polska 1964 (75 min)
12:30 Mój Nikifor **** - film biograficzny Polska 2004 (110 min)
14:20 Kant – doświadczenie wolności - film dok.
15:30 Tydzień z życia mężczyzny ** - dramat obycz. Polska 1999, reż. Jerzy Stuhr (100 min)
17:10 Jan Serce (7)
18:10 Dobre strony (7)
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Reżyserzy VI (9/10)
19:45 Andrzej Wajda – Notatki (10)
20:00 Wilkołak - horror **** Polska/Holandia/Niemcy 2018, reż. Adrian Panek, wyk. Kamil Polnisiak, Danuta Stenka (100 min)
21:40 Przygody Sherlocka Holmesa (11/13)
22:50 Scena muzyczna (2)
23:50 Hala odlotów (60)
00:40 Miss Potter - film biograficzny Wlk. Brytania/USA 2006 (95 min) ***

WARNER TV

08:10 J.A.G. VIII (9/24)
09:05 Bajer z Bel-Air II (2,3/24)
10:05 Za głosem serca
11:05 Pełna chata V (5,6/26)
12:05 J.A.G. VIII (10,11/24)
14:00 Bajer z Bel-Air II
16:00 Pełna chata V (5,6,7,8/26) - serial kom.
18:05 Cisza - film obyczajowy Polska 2010
19:55 Akademia policyjna - komedia USA 1984
22:00 Kontakt - film s.f. USA 1997, reż. Robert Zemeckis
00:55 Sok z żuka - komedia USA 1988, reż. Tim Burton

PARAMOUNT

07:30 Elementary II (11,12/24)
09:25 Psi Patrol: Film - film anim. Kanada/USA 2021
11:20 Czy leci z nami pilot? - komedia USA 1980
13:05 Spokojnie, to tylko awaria! - komedia USA 1982
15:00 Poszukiwacze zaginionej arki - film przyg. USA 1981
17:30 Indiana Jones i Świątynia Zagłady - film przyg. USA 1984, reż. Steven Spielberg
20:00 Podejrzani - thriller USA/Niemcy 1995, reż. Bryan Singer, wyk. Gabriel Byrne
22:25 Jaja w tropikach - komedia USA/Wlk. Bryt./Niemcy 08

HBO

07:55 Bohemian Rhapsody *** - film biograf. USA/Wlk. Brytania 2018 (130 min)
10:05 Harry Potter i więzień Azkabanu *** - film przygodowy Wlk. Brytania/USA 2004 (140 min)
12:25 Lalka - komedia romantyczna Francja 2025, reż. Sophie Beaulieu (80 min) ***
13:45 Pokojówka na Manhattanie ** - komedia USA 2002 (105 min)
15:30 Diuna: Część druga **** - film przyg. USA/Kanada 2024, reż. Denis Villeneuve (165 min)
18:15 Focus - komedia kryminalna USA/Argentyna 2015, reż. Glenn Ficarra, John Requa (105 min) ***
20:00 Wichrowe wzgórza ** - dramat obycz. USA/Wlk. Brytania 2026, reż. Emerald Fennell, wyk. Margot Robbie (140 min)
22:20 Euforia III (5/8)
23:20 Peacemaker II (7/8)
23:55 Nie! - horror *** USA/Kanada/Japonia 2022 (130 min)
02:05 Człowiek w ogniu *** - thriller Szwajcaria/Wlk. Brytania/USA/Meksyk 2004 (145 min)

CINEMAX

11:40 Kilka dni, nie więcej - komediodramat Francja 2024
13:25 Ostatni pociąg do Fortune - western USA 2025
15:00 Przez skały i chmury - dramat obycz. Peru/Chile 24
16:25 Negocjator - dramat obycz. Włochy/Belgia 2025
18:15 Jak być normalną - dramat obycz. Austria 2025
20:00 Stażyści - komedia USA 2013, reż. Shawn Levy
21:55 Pozwól mi wejść - horror Szwecja/Norw./Francja 08
23:45 Dicks: Musical - komedia USA 2023, reż. L. Charles

ROMANCE TV

12:20 Rosamunde Pilcher: Godziny decyzji - film obyczajowy Niemcy/Austria 1996
14:15 Rosamunde Pilcher: Gdzie miłość się kończy i gdzie się zaczyna - film obycz. Niemcy 26
16:05 Lato w Barcelonie - komedia romantyczna Niemcy/Hiszpania 2015
18:00 Zwierzyniec doktor Mertens (8/13) - serial obycz.
19:00 Górski lekarz (1/9)
20:00 Miłosne sprawki - komedia Niemcy 2022
22:05 Serca pod drzewem oliwnym - komedia romantyczna USA 2023

CANAL+ PREMIUM

09:30 Nadzieja - dramat ** obycz. Niemcy/Polska 2007 (100 min)
11:10 Naturalna dzikość serca - film dok.
12:35 Fuks - komedia sens. *** Polska 1999, reż. Maciej Dutkiewicz (85 min)
14:00 The Office PL V (7,8/12)
14:50 Zapaleńcy. Historia polskiego filmu animowanego - film dok.
16:20 Premierowa jazda
16:35 Morderstwo w ambasadzie ** - film sens. Wlk. Brytania 2025 (85 min)
18:00 Łapu-Capu
18:05 Ultimatum Bourne'a **** - film sens. USA/Niemcy/Francja/Hiszpania 2007 (115 min)
20:00 Para z sąsiedztwa (3/6) - serial sens.
20:50 Making of C+
21:00 Projekt Fighter
21:50 Wyścig śmierci (Death Race) * - film s.f. USA/Niemcy/Wlk. Brytania 2008 (110 min)
23:40 Barry Seal: Król przemytu *** - film sens. USA/Japonia/Kolumbia 2017 (110 min)
01:30 Sekrety skrajnej prawicy - film dok.

TVN FABUŁA

07:35 Kryminalni VII (4/13)
08:45 Detektywi
09:50 Przepis na życie V (13)
10:50 Szpital św. Anny (25/50)
11:50 Druga szansa II (6,7)
13:55 Układ warszawski (12)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Filmowe duety (2)
16:35 Seriaale Top 5 (14)
16:45 DC Liga Super-Pets - film animowany USA/Australia/Kanada 2022
19:00 Szpital św. Anny (5)
20:00 Zołza (1—3/3)
22:40 Z ust do ust - komedia USA/Niemcy/Australia 2005

AMC

09:15 Ziemiomorze (2) - film przyg. Kanada/USA 2001
11:00 Zadanie do wykonania - dramat wojenny USA 2023
13:05 Legenda - film fantasy USA/Wlk. Brytania 1985
15:05 Cesarzowa - dramat obycz. Hongkong/Chiny 2006
17:35 Tristan i Izolda - melodramat USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Czechy 2006
20:10 Nożownik - thriller USA 2003, reż. William Friedkin
22:00 Lęk pierwotny - thriller USA 1996, reż. Gregory Hoblit
00:40 Podwójne ryzyko - thriller USA/Niemcy/Kan. 99

eprasa.pl 5de63726af

AXN

08:25 Dr House III (10/24)
09:25 Castle VI (23,1/23)
11:25 Detektyw Monk (6,7/13) - serial krym. USA 2003
13:25 Dr House III (11,12/24)
15:25 Agenci NCIS XIV (11,12/24) - serial krym. USA 17
17:10 Castle VII (2,3/23) - serial krym. USA 2014
19:10 FBI V (23,1/23) - serial sensacyjny USA 2023
21:05 Zabójcza broń II (20,21/22) - serial krym. USA 18
23:00 Castle VII (2,3/23)
00:45 FBI V (23/23)

EPIC DRAMA

09:05 Lekarze na start
10:45 Agenci NCIS XVII (9,10/20) - serial krym.
12:30 Wszystkie stworzenia duże i małe III (2/6)
13:30 Rodzina Hardacre'ów (2/6) - serial obyczajowy
14:30 Poirot VI (2/4)
16:50 Agenci NCIS XVII (11,12/20) - serial krym.
18:35 Morderstwo w małym mieście II (8) - serial krym.
19:30 Lekarze na start
21:00 Panna Scarlet VI
22:10 Robin Hood
23:20 Wiedeńska krew IV (1/2)
01:15 Lekarze na start

TVN STYLE

08:45 Pojedynek na podróże (8) - program rozrywkowy
09:50 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (2, 3) - reality show
11:25 Ugotowani (9, 10)
13:30 Kuchenne rewolucje (8, 9) - reality show Polska 16
15:35 Jestem z Polski II (3) - serial dok. Polska 2018
17:45 Kuchenne rewolucje (11, 12, 13) - reality show
20:50 Ugotowani (1) - reality show Polska 2025
21:50 Jestem z Polski (3,8/9)
23:45 Hotel Paradise (43)
00:45 40 kontra 20 (21)

TVN TURBO

09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4979)
18:15 Zawodowi handlarze (15)
19:00 Naprawy nie do naprawy (6) - mag. motoryzacyjny
19:45 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (9/16) - serial dok.
20:15 Jeździć, obserwować VII
21:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (4979)
22:15 Duda kontra Szafrański X (6/10) - serial dok.

BBC FIRST

08:40 Lewis VIII (5/6)
09:40 Ojciec Brown X (3/10)
10:40 Śmierć pod palmami IX
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 London Kills III (5,1/5)
14:55 Ojciec Brown IV (2/10)
15:55 Lewis VIII (5/6)
16:55 My Life is Murder II (9/10)
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami IX (4/8) - serial kryminalny
21:00 My Life is Murder III
22:00 Milczący świadek 28
00:15 London Kills IV (1/5)
01:15 Śmierć pod palmami IX

FX

08:15 Kości XI (6/22)
09:10 Z Archiwum X (7/24)
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (6,7/24)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (5,6/18)
13:45 Agenci NCIS VIII (18,19/24) - serial krym.
15:35 FBI IV (7/21)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (8,9/24)
18:20 Z Archiwum X (8/24)
19:15 FBI IV (8/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (7,8/18)
22:00 Matlock (6/19)
22:55 Z Archiwum X (8/24)

HGTV

09:05 Remontujemy dom na plaży III (13/13) - serial dok.
10:00 Design w australijskim stylu (4/8) - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VII
13:00 Zbudujemy większy dom (3/10) - serial dok. USA 21
13:55 House Hunters (7, 8)
15:05 Mieszkanie na miarę III
17:00 Polowanie na ogród IV
18:10 Zgłoś remont (6)
19:05 Weekendowa metamorfoza (5) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (2)
21:00 Dorota was urządzi IV
22:30 House Hunters (6—9)

BBC LIFESTYLE

10:55 Wielkie nowozelandzkie wypieki (1, 2) - show
13:45 Najdroższe brytyjskie domy II (4/8) - serial dok.
14:50 Wielkie amerykańskie wypieki (7) - program rozrywk.
15:45 Zapraszam do stołu (4)
17:35 Najdroższe brytyjskie domy II - serial dok.
18:35 Mistrzowie szycia (6)
19:45 Wielkie nowozelandzkie wypieki (3) - show
21:00 Wielkie amerykańskie wypieki (8) - program rozrywk.
22:00 Eat Smart: Secrets of the Glucose Goddess
23:20 Wstydliwe choroby VII

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół X (6,7/23)
08:55 Przyjaciele VII (3—8/24)
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (14—19/24)
14:30 Dwóch i pół X (8—11/23)
16:30 Przyjaciele VII (9—14/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VIII (20—24,1/24) - serial komediowy USA 2014
22:00 The Office PL IV (1,2/12)
23:05 Comedy Club (9, 10)
00:05 Miasteczko South Park XIX (4,5/10)
01:00 Pracoholicy III (17/20)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex XXIII (10)
09:25 Rodzinka.pl III (11)
09:55 Klan - telenowela
10:30 Ranczo V (10/13)
11:20 Na dobre i na złe
12:20 Pan Mama (3)
13:00 Zaraz wracam (33)
13:35 Ojciec Mateusz XXVII (3,4) - serial krym. Polska 2022
15:30 Komisarz Alex XXIII (11)
16:20 Na sygnale (64,65)
17:25 Ranczo V (11,12/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXVII (8)
21:30 Ranczo V (13,1/13)
23:25 Ojciec Mateusz XXVII
00:15 Pan Mama - serial kom.
01:10 Fałszerze. Powrót sfory

CANAL+ KUCHNIA

14:50 Kucharskiego pomysł na kuchnię (7, 8) - magazyn
15:45 Włoska kuchnia Gino: piękno tradycji (5,6/6)
16:40 Jamie Oliver (4)
17:35 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (1, 2)
18:30 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (1)
18:55 Zgrillowani (5) - mag.
19:25 m jak mięso (6, 7)
20:15 Dzień dobry, obiad (4, 5)
21:15 Anthony Bourdain VIII (1,2,3) - serial dok. USA 2016
00:45 Bitwa na smaki: David vs Matteo (3, 4) - real tv

CANAL+ DOMO

09:00 Ucieczka na wieś XXV
10:55 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
11:55 Mały metraż w wielkim stylu II (1,2) - serial dok.
12:50 Gardeners' World (18)
14:00 Cudotwórcy VII (6/13)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (13) - lifestyle
15:55 Meblokreacje (8, 9)
16:50 Gardeners' World (21)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty X
20:00 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy VII (7)
22:00 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (7) - mag.

PLANETE+

14:45 Zaginione światy (3/4)
15:50 Niezwykłe podróże koleją II (3/6) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (161—164)
18:15 Świat z góry XI (9/14)
18:50 Udar - film dok.
19:45 Wielbłądzie przeciwciała. Rewolucja w medycynie?
20:50 Niezwykłe podróże koleją XIII (2/7) - serial dok.
22:00 Zamach na Bali. Anatomia zbrodni (1/2)
23:10 Cel: zatrzymać ludobójstwo - serial dokumentalny

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Gorączka złota (1/4)
09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów IV (15/15) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski IV (15/19)
11:00 Złoto drwali II (2/8)
12:00 Fani czterech kółek XV
13:00 Nagi instynkt przetrwania X (1/12) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL III
16:00 Budowa na końcu świata VIII (6/10) - serial dok.
17:00 Nic do zgłoszenia (6/8)
18:00 Truckerki II (8)
19:00 Złomowisko PL XII
22:00 Nagi instynkt przetrwania XII - serial dok. USA 2026
23:00 Dorwać komandosa

TVP HISTORIA

10:50 Rakowiecka
11:55 Wszystkie kolory świata
12:55 Nieznana wojna na Północy II (2/6) - serial dok.
14:00 Królowie (13)
14:35 Pogranicze w ogniu (1)
15:45 Sensacje XX wieku
17:45 Czas honoru (13/13)
18:35 Encyklopedia II wojny światowej (35)
19:00 Fake czy historia?
19:45 Królowie (52)
20:20 Ekstradycja (2)
21:25 Świadkowie Czarnobyla
22:25 Zamach - film dok.
23:20 Sensacje XX wieku

HISTORY

11:15 Klątwa Wyspy Dębów
12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Tajemnice skute lodem III (4/10) - serial dok.
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (8/22)
15:50 Gwiazdy lombardu XII
17:10 Piątka z historii (4,5)
18:10 Naziści: droga do kapitulacji (3) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVIII
20:00 Starożytni kosmici: geneza (3/12) - serial dok.
22:00 Jak to wyjaśnić V (12)
23:00 Seksualne obsesje dyktatorów (5) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Państwa Osi: droga ku porażce (5/5) - serial dok.
15:00 Strzegąc granic IX (6)
16:00 Tajemniczy świat Majów
17:00 Zaginione skarby Biblii
18:00 Gułag – system śmierci
19:00 Zapomniani bohaterowie II wojny światowej (4/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (4/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Uwaga, katastrofa! III - serial dok.
22:00 Porzucone konstrukcje
23:00 Najniebezpieczniejsze drogi Europy X (3) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Była sobie Ziemia (2,4/26) - serial anim. F 2009
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici III
10:00 Gwiazdy lombardu XVIII
12:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy IV (1/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Polowanie na Hitlera II
16:00 Dorwać tuńczyka V
18:00 Rolnicy. Podlasie II
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Legendarne zamki
22:00 Bitwy morskie – historia okrętów wojennych
00:00 Starożytni kosmici XVI
01:00 Rolnicy. Podlasie V (14)

BBC EARTH

11:05 Skarby przeszłości i ich tajemnice II (4/7) - serial dok.
12:10 Planeta Ziemia III III
13:20 Sekrety jurajskich dinozaurów (2/2) - serial dok.
14:25 W okowach mrozu (1/9)
15:25 Życie na pustkowiu XI
16:25 Brytyjskie fabryki X (3)
17:30 Skarby przeszłości i ich tajemnice II (4/7) - serial dok.
18:35 Błękitna Planeta II (1/7)
19:45 Starożytne mocarstwa
20:55 Życie na pustkowiu XI
21:55 W okowach mrozu: Kanada (2/9) - serial dok.
22:55 Brytyjskie fabryki X

POLSAT VIASAT HISTORY

13:50 Zaginione miasta Czyngis-chana (2) - serial dok.
14:45 Hitler: odliczanie (2/3)
15:45 Najgroźniejsi ludzie Hitlera - serial dok.
16:45 Tajemnica grobowca Kleopatry (2/4) - serial dok.
17:50 Największe postaci zimnej wojny II (4) - serial dok.
18:55 Tajemnice machiny wojennej nazistów - serial dok.
20:00 Kleopatra: tajemnicza władczyni - serial dok. F 2025
21:10 Adolf Hitler: zrozumieć dyktatora (2/6) - serial dok.
22:15 Przywódcy III Rzeszy (1/4) - serial dok. Francja 2021

eprasa.pl 5de63726af

CZWARTEK 14.05

Od A do Z

CICHA NOC, ŚMIERCI NOC ★★
horror, USA 2025, reż. Mike P. Nelson, wyk. Rohan Campbell, Ruby Modine
21:00 | canal+ premium
W wigilię mężczyzna w stroju Mikołaja morduje rodziców na oczach ośmiolatka. Była to kara za zamordowanie dziadka chłopca, więc od tej pory sierota będzie tak karać tych, którzy na to zasłużyli.

CZŁOWIEK Z MARMURU ★★★★★
dramat obycz., Polska 1976, reż. Andrzej Wajda, wyk. Jerzy Radziwiłowicz, Krystyna Janda, Tadeusz Łomnicki
20:05 | tvp kultura
Brawurowy debiut Krystyny Jandy w roli dokumentalistki kręcącej film o przodowniku pracy, a na kanwie jej zmagań gorzki rozrachunek Andrzeja Wajdy z wieczną nadzieją na lepsze jutro w PRL-u.

GRINDHOUSE VOL. 1 DEATH PROOF ★★★
thriller, USA 2007, reż. Quentin Tarantino, wyk. Kurt Russell, Zoë Bell, Rosario Dawson
23:40 | cinemax
Quentin Tarantino i Robert Rodriguez składają hołd tanim kinom z przedmieść lat 70. XX wieku. Pastisz horroru klasy B: starcie z seryjnym mordercą, kaskaderem zabijającym swe ofiary samochodem.

ILUZJA ★★★
thriller, USA/Francja 2013, reż. Louis Leterrier, wyk. Jesse Eisenberg, Mark Ruffalo, Woody Harrelson
20:00 | tv puls
Czwórka zuchwałych iluzjonistów w trakcie swych występów dokonuje napadów na banki i obdarowuje nimi widzów, co zwraca na nich uwagę FBI i Interpolu: szczególne zdolności czy prawdziwa magia?

JERRY MAGUIRE ★★★
dramat obycz., USA 1996, reż. Cameron Crowe, wyk. Tom Cruise, Cuba Gooding Jr., Renée Zellweger
23:55 | polsat
Poczciwe: agent sportowy, który proponuje ojcowski stosunek do klientów zamiast czystego merkantylizmu, odnosi zaskakujący sukces. Plus Oscar dla Cuby Goodinga jr.: ukradł show Tomowi Cruise!

Amrum

20:00 | hbo
★★★★

· FOT. WARNER BROS ENTERTAINMENT GERMANY

Na fryzyjskiej wyspie czuć zbliżający się koniec II wojny. O ile wszyscy wokół czekają na jej finał z utęsknieniem, 12-letni chłopiec, syn oficera SS i zagorzałej nazistki, patrzy w przyszłość z lękiem.

DRAMAT WOJENNY
NIEMCY 2025, REŻ. FATIH AKIN, WYK. LAURA TONKE, JASPER BILLERBECK, DETLEV BUCK

KAMDESH. AFGAŃSKIE PIEKŁO ★★★
film sens., USA/Bułgaria 2019, reż. Rod Lurie, wyk. Scott Eastwood, Caleb Landry Jones, Orlando Bloom
22:50 | ale kino+ hd
Amerykański odpowiednik polskiej „Karbali": w 2009 roku amerykański posterunek przy granicy z Pakistanem, mający kontrolować ruchy talibów, zostaje zaatakowany przez kilkusetosobowy oddział.

KAMIENNE PIĘŚCI ★★★
film biograficzny, USA/Panama 2016, reż. Jonathan Jakubowicz, wyk. Édgar Ramírez, Robert De Niro, Usher Raymond
20:00 | stopklatka
Filmowa biografia panamskiego boksera Roberto Durana, w latach 70. i 80. wielokrotnego mistrza świata w czterech różnych kategoriach wagowych. Robert De Niro jako jego trener.

MISS AGENT II: UZBROJONA I UROCZA ★★
komedia sensacyjna, USA 2005, reż. John Pasquin, wyk. Sandra Bullock, Regina King, Enrique Murciano
21:00 | tvn 7
Kiedy porwano miss USA, agentka federalna, która ochraniała konkurs jako jedna z jego uczestniczek, na własną rękę podejmuje poszukiwania porwanej. Sandra Bullock w dobrze znanej roli.

NA TWOIM MIEJSCU ★★
komedia, Polska 2023, reż. Antonio Galdamez, wyk. Paulina Gałązka, Miron Jagniewski, Oliwier Grzegorzewski
22:40 | tvn
Młode współczesne polskie małżeństwo nie potrafi dojść do porozumienia – każdy drobiazg wywołuje sprzeczkę. Do czasu, kiedy pewnej nocy dochodzi do zamiany ciał: ona staje się nim, a on – własną żoną.

NIE MÓW ZŁA ★★★
horror, USA/Chorwacja/Kanada 2024, reż. James Watkins, wyk. James McAvoy, Mackenzie Davis, Aisling Franciosi
22:40 | canal+ premium
Z duńskiego na hollywoodzki: rodzina przyjmuje zaproszenie od świeżych znajomych do domu na odludziu. Początkowo miła atmosfera gęstnieje, a na jaw wychodzą krwawe skłonności gospodarzy.

NOTRE-DAME PŁONIE ★★★
thriller, Francja/Włochy/Wlk. Brytania/USA 2022, reż. Jean-Jacques Annaud, wyk. Samuel Labarthe, Jean-Paul Bordes, Mickaël Chirinian
23:25 | tvn 7
Kino katastroficzne w starym dobrym stylu spod ręki Jeana-Jacquesa Annauda wokół pożaru paryskiej katedry Notre-Dame w 2019 roku. Przyczyny pożarku, skutki, akcja ratownicza plus różne filmowe smaczki.

OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE: WIĘZY KRWI ★★★
horror, USA/Kanada 2025, reż. Zach Lipovsky, Adam B. Stein, wyk. Kaitlyn Santa Juana, Teo Briones, Richard Harmon
22:35 | hbo
Szósty z serii (i ostatni?): dręczona cudzymi koszmarami dziewczyna próbuje rozwikłać rodzinną legendę, jakoby babci udało się oszukać śmierć. Tyle, że śmierci nie można oszukać, czego należało dowieść.

ŚLEPY TRAF ★★
dramat kryml., USA 2013, reż. Brad Furman, wyk. Justin Timberlake, Ben Affleck, Gemma Arterton
22:25 | stopklatka
Oszukany w pokerze online student chce dochodzić swoich praw u właściciela strony. Ten oferuje mu fortunę za współpracę, ale z drugiej strony pojawia się agent FBI, szukający dowodów na gangstera.

ZABIJ MNIE, KOCHANIE ★★
komedia, Polska 2024, reż. Filip Zylber, wyk. Weronika Książkiewicz, Mateusz Banasiuk, Agnieszka Więdłocha
21:50 | polsat
Z tureckiego na polski za pośrednictwem Netflixa: małżeństwo w trakcie przejść kupuje los na loterię i wygrywa, lecz mimo wspólnej inwestycji nikt nie zamierza się dzielić wygraną z partnerem.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 5de63726af

TVP1

07:30 Pełnia wiary (114)
08:00 Serwis Info - magazyn
08:30 Zaraz wracam (40)
09:05 Ranczo III (3/13)
10:05 Komisarz Alex III (12/13)
11:00 Ojciec Mateusz XI (8/13)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Program rolny
12:55 Włochy – ostatnie dzikie zakątki (5) - serial dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (525)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5925)
17:55 Klan (173) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (41)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:15 **Omnibus – szybcy i mądrzy** (29) - teleturniej Polska 2026
21:00 **Konkurs Piosenki Eurowizji 2026 – 2. półfinał** - program rozrywkowy Austria 26
23:35 **Sprawa dla reportera** (1576) - cykl reportaży
00:30 **Powrót** (3) - serial dramatyczny Polska 2021
01:25 **Rain Man** - dramat obyczajowy USA 1988, reż. Barry Levinson, wyk. Dustin Hoffman, Tom Cruise (135 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Operacja zdrowie (79)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7553) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7553) - mag. Polska 2026
11:40 Dzień z życia artysty (11) - mag. kulturalny Polska 26
12:15 Którędy po sztukę
12:30 Koło fortuny (1828)
13:15 Panna młoda (61)
14:05 Va banque (963)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (1829)
16:35 Familiada (3098)
17:20 Panna młoda (62)
18:15 Va banque (964)
18:50 Jeden z dziesięciu (7)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (12)

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Tak to leciało!** (80)
21:40 **Niepewne sytuacje** (32) - program rozrywkowy Polska 2026
22:10 **Zaćmienie** (1,2/6) - serial krym. Francja 2024, wyk. Claire Keim
00:05 **Rodzinka.pl XVIII** (11) - serial kom. Polska 26
00:35 **Anatomia zła** - thriller Polska 2015, reż. Jacek Bromski, wyk. Krzysztof Stroiński, Marcin Kowalczyk (125 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy VI (15,16)
09:30 Trudne sprawy XXI (77,78) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIV (13,14,15/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (50)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5898)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (51) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (52) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (46) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:20 Gość „Wydarzeń" (514)
19:25 Sport - Polska 2026
19:40 Pogoda - Polska 2026
19:55 Milionerzy (104)

20:30 **Nasz nowy dom** (370) - reality show Polska 2026
21:50 **Zabij mnie, kochanie** ** - komedia Polska 2024, reż. Filip Zylber, wyk. Weronika Książkiewicz, Mateusz Banasiuk (125 min)
23:55 **Jerry Maguire** - dramat obycz. USA 1996, reż. Cameron Crowe, wyk. Tom Cruise, Cuba Gooding Jr., Renée Zellweger (180 min)
02:55 **Nasz nowy dom** (349)

TVN

05:40 Uwaga! (7991) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (14/48)
06:50 Kuchenne rewolucje: Garwolin – Pod Orłem 31 (6) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5715)
11:20 Doradca smaku (31) - mag. kulinarny Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Paradiso", Kawice XIX (5) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: Czarna Dąbrówka, „Cooking and events" XXVII (1)
13:40 Ukryta prawda (20,21,14/40) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny III (52) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (52)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7992) - mag.

20:15 **Na Wspólnej XXIV** - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 **The Floor** (15) - teleturniej Polska 2026
21:30 **Kuchenne rewolucje 32** (10) - reality show
22:40 **Na twoim miejscu** ** - komedia Polska 2023, reż. Antonio Galdamez, wyk. Paulina Gałązka (125 min)
00:45 **Skok na głęboką wodę** (10) - reality show
01:50 **Szpital św. Anny III** (14) - serial obycz.

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami (11,12/23) - serial krym. USA 1984, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XX (11/15)
10:00 Triumf miłości
12:00 Nie igraj z aniołem
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2014
14:00 Don Matteo: Boski detektyw XIV (7/10) - serial kryminalny Włochy 2024
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (35) - serial krym. Polska 2025
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (51,52) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Iluzja (Now You See Me)** *** - thriller USA/Francja 13, reż. Louis Leterrier, wyk. Jesse Eisenberg (130 min)
22:10 **Prezydencka córka (The First Daughter)** ** - komedia romant. USA 2004, reż. Forest Whitaker (120 min)
00:10 **Johnny English** *** - komedia sensacyjna Wlk. Brytania/Francja 2003, reż. Peter Howitt (110 min)
02:00 **Dzielnica strachu X**

TVN7

05:20 Ten moment (14/20) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (5,6,7/67) - serial fab.-dok. Polska 2019
08:45 Ukryta prawda (15,10,11/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-1 1 Wydział Śledczy - serial fabularno-dok.
14:00 Detektywi II (26/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (42) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (2,3)
18:00 Sekrety życia (18/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (26/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Hotel Paradise** (44) - real tv Polska 2026
21:00 **Miss Agent II: Uzbrojona i urocza (Miss Congeniality 2: Armed and Fabulous)** ** - komedia sensacyjna USA 2005 (145 min)
23:25 **Notre-Dame płonie** *** - thriller Francja/Włochy/Wlk. Brytania/USA 2022, reż. Jean-Jacques Annaud, wyk. Samuel Labarthe, Pierre Lottin (140 min)
01:45 **Hotel Paradise** (43)

MEZZO

11:45 Filharmonia Monachijska, Sergiu Celibidache: Debussy, Iberia / Ravel, Boléro / Debussy, Preludium do „Popołudnia fauna"
13:00 Intermezzo
13:30 Sigur Rós: The Feeling of Going - balet Szwecja 2018
14:45 Yoav Levanon: Clara Schumann, Robert Schumann, Rachmaninow - muzyka klas.
16:20 Intermezzo
16:50 Richard Wagner i Żydzi
17:55 André Campra: Idomeneusz - opera Francja 2021, reż. Sébastien Glas
20:30 Nate Smith – Festival International de Jazz de Montréal - koncert Kanada 25
21:50 Jazz pod jabłoniami
23:30 Sinfonia Varsovia, Jacek Kaspszyk: Mahler, Krauze – Wratislavia Cantans

PULS 2

09:20 Bing (31,32/78)
09:35 Basia - serial anim.
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:25 Spidey i superkumple II
11:25 Dinopociąg III
11:55 Smerfy (21)
13:00 Gumisie V (7,6/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous IV
16:00 Fineasz i Ferb (23,1/26)
17:00 Marta mówi! II
17:35 Superkoty (1/26)
18:00 Blue (25,26/52)
18:15 Bing (31,32/78)
18:45 Masza i niedźwiedź VI
19:00 Kacze opowieści
20:00 Przepis na zbrodnię (39)
21:00 Dzielnica strachu X (38,39) - serial krym. Polska 25
23:00 Zawód gangster: Zemsta - film sens. Wlk. Bryt. 2023, reż. Nick Nevern
01:10 Dzielnica strachu X (36)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (8) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci IX (1,2/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (52,44) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (60,1)
13:55 Trudne sprawy XXII (20,21,22) - serial fab.-dok.
16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (526) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (53,54) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (44) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział krym. XX (44)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (44) - serial krym.
22:40 Braterstwo wilków - horror Francja 2001, reż. Christophe Gans
01:50 Love Island III

METRO

07:40 Sekrety życia (34/40)
08:35 Szpital (37,38/69)
10:35 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (15,16)
12:35 Szkoła (42/67)
13:35 Przepis na życie IV (8)
14:35 Zapukaj do moich drzwi
15:45 The Floor (7, 8)
17:00 Ciężarówką przez RPA (2/9) - serial dok. Polska 2023
18:00 Prawo Agaty IV - serial obyczajowy Polska 2013
19:00 Kartoteka IX (19,26) - serial fab.-dok. Polska 2015
21:05 Kryminalni - serial kryminalny Polska 2007, wyk. Marek Włodarczyk
23:15 Kuba Wojewódzki (11) - talk-show Polska 2026
00:25 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VIII (12)
01:25 Szpital (33/69)
02:25 Szkoła (7/63)

eprasa.pl 5de63726af

CZWARTEK 14.05

STOPKLATKA

08:30 **Wojciech Cejrowski – boso przez świat** (42)
09:00 **Robert Makłowicz** (121, 134) - magazyn
10:50 **Wojny magazynowe: Kanada II** (2,3/12)
11:55 **Wojny kontenerowe** (5,6/16) - serial dok.
13:00 **Katastrofy w przestworzach V** (1,2,13/10) - serial dok.
16:00 **MacGyver II** (11,12/22)
18:00 **Wojny magazynowe: Kanada II** (6,7/12)
19:10 **Wojny kontenerowe** (13,14/16) - serial dok.
20:00 **Kamienne pięści (Hands of Stone)** ★★★ - film biograficzny USA/Panama 2016, reż. Jonathan Jakubowicz, wyk. Édgar Ramírez, Robert De Niro (145 min)
22:25 **Ślepy traf (Runner Runner)** ★★ - dramat kryminalny USA 2013, reż. Brad Furman, wyk. Justin Timberlake, Ben Affleck (115 min)
00:20 **Hitmen – żywi lub martwi** ★★ - film sensacyjny Wlk. Brytania 2023, reż. Savvas D. Michael, wyk. Eric Roberts, Jenny Miller (140 min)

KINO POLSKA

07:15 Polska z góry. Nad wodą II (7) - serial dok.
07:40 Powstanie warszawskie
09:25 Potop Redivivus - film historyczny Polska 1974/2014, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Daniel Olbrychski, Małgorzata Braunek, Tadeusz Łomnicki
13:20 Quo vadis - film hist. Polska/USA 2001, reż. Jerzy Kawalerowicz, wyk. Paweł Deląg, Magdalena Mielcarz
15:00 Quo vadis - film historyczny Polska/USA 2001, reż. Jerzy Kawalerowicz, wyk. Paweł Deląg, Magdalena Mielcarz, Bogusław Linda
17:00 Stawka większa niż życie (4,5) - serial wojenny
20:00 Kamerdyner - dramat historyczny Polska 2018, reż. Filip Bajon, wyk. Janusz Gajos, Anna Radwan, Sebastian Fabijański, Marianna Zydek
23:00 Mój dług - dramat krym. Polska 2021, reż. Denis Delić, Bogusław Job, wyk. Bartosz Sak, Piotr Stramowski, Olga Bołądź, Marcin Januszkiewicz
01:30 Ogród Luizy - film obycz. Polska 2007, reż. Maciej Wojtyszko, wyk. Patrycja Soliman, Marcin Dorociński, Kinga Preis, Krzysztof Stroiński, Marcin Hycnar
03:50 Powstanie warszawskie

ALE KINO+

09:35 **Mother Dear** - film krótkom. PL 21 (25 min)
10:00 **Patience** (3,4/6)
12:05 **Vera X** (3/4)
14:00 **Opadające liście** ★★★★ - komediodramat Finlandia/Niemcy 2023, reż. Aki Kaurismäki, wyk. Alma Pöysti (100 min)
15:40 **Przyrzeczenie (The Promise)** ★★★ - dramat historyczny USA/Hiszpania 2016 (155 min)
18:15 **Vera X** (4/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
20:10 **Bulion i inne namiętności (La passion de Dodin Bouffant)** ★★★ - dramat obycz. Francja/Belgia 2023, reż. Tran Anh Hung, wyk. Juliette Binoche (160 min)
22:50 **Kamdesh. Afgańskie piekło (The Outpost)** ★★★ - film sensacyjny USA/Bułgaria 2019, reż. Rod Lurie, wyk. Scott Eastwood (150 min)
01:20 **Anorgasmia** - dramat ★★★★ obycz. Islandia/Kanada/Czechy 2025, reż. Jon Einarsson Gustafsson, wyk. Mathilde Warnier, Edward Hayter (105 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin X (5/9)
08:30 Przyjaciółki XXI (5,6/12)
10:25 Świat według Kiepskich
13:05 Paddington - film anim. Wlk. Brytania/Francja 2014
15:15 Jak długo jeszcze? - komedia USA/Kanada 2007
17:00 Wieczorówka - komedia USA/Chiny 2018
19:25 Śniadanie do łóżka - komedia romant. Polska 10
21:00 Wystrzałowe wesele - komedia USA 2022
23:00 Niezniszczalni II - film sensacyjny USA/Niemcy/Chiny 2012, reż. Simon West

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (7,8/8)
11:00 Panna Scarlet i komisarz III (3,4/6) - serial krym.
13:10 Poirot (9/10)
14:10 Poirot: Sen (10/10)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher (1,2/13)
17:50 Panna Scarlet i komisarz III (5,6/6) - serial krym.
20:00 Amerykański Ninja II - film sensacyjny USA/RPA 1987, reż. Sam Firstenberg
21:55 Za linią wroga - film sensacyjny USA 2001
00:00 Uciec, ale dokąd? - film sensacyjny USA 1993

TVP KULTURA

08:00 **Przystań nad Biblią** (10)
08:15 **Informacje kulturalne**
08:45 **Kolekcja** - magazyn
09:05 **Studio Kultura – niedziela z...** (702) - mag.
10:00 **Jan Serce** (7)
11:05 **Tydzień z życia mężczyzny** ★★ - dramat obycz. Polska 1999 (100 min)
12:45 **Co mówią lekarze** - film krótkom. Polska 2009 (40 min)
13:25 **Każde dotknięcie zostawia ślad – Alina Szapocznikow**
14:30 **Dwa księżyce** - film ★★★ obycz. Polska 1994, reż. Andrzej Barański, wyk. Artur Barciś (145 min)
16:55 **Jan Serce** (8)
18:05 **Wydarzenie aktualne**
18:40 **Którędy po sztukę**
18:50 **Paul Newman – niespokojny duch**
20:00 **Wstęp do filmu** (591)
20:05 **Człowiek z marmuru** ★★★★★ - dramat obyczajowy Polska 1976, reż. Andrzej Wajda, wyk. Jerzy Radziwiłowicz (170 min)
22:55 **Hala odlotów** (61)
23:55 **Dzień, w którym umarła gwiazda rocka**
00:20 **Video Killed the Radio Star** (1) - serial dok.

WARNER TV

07:30 Za głosem serca
08:35 J.A.G. VIII (10/24)
09:30 Bajer z Bel-Air II (4,5/24)
10:30 Za głosem serca
11:30 Pełna chata V (7,8/26)
12:35 J.A.G. VIII (11,12/24)
14:25 Bajer z Bel-Air II
16:25 Pełna chata V
18:35 Bliźniaczki na boisku - komedia USA 1999
20:15 Na słodko - komedia romantyczna USA 2023
22:00 Mad Max II: Wojownik szos - film s.f. Australia 1981
23:55 Kontakt - film s.f. USA 1997, reż. Robert Zemeckis

PARAMOUNT

10:30 Tata kontra tata - komedia USA 2015
12:45 Mama i ja - komedia USA 2012, reż. Anne Fletcher
14:50 Indiana Jones i Świątynia Zagłady - film przygodowy USA 1984
17:20 Indiana Jones i ostatnia krucjata - film przygodowy USA/Włochy/Hiszpania/Wlk. Brytania/Jordania 1989
20:00 Sahara - film przyg. USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Hiszpania 2005
22:35 Fatalne zauroczenie - film sens. USA 1987, reż. Adrian Lyne, wyk. Glenn Close

HBO

08:55 **Przypadek Harolda Cricka** ★★★★ - komedia USA/Wlk. Brytania 2006, reż. Marc Forster (110 min)
10:45 **Harry Potter i Czara Ognia** ★★★ - film przyg. USA/Wlk. Bryt. 2005 (155 min)
13:20 **Boska Sarah Bernhardt** ★★★ - film biograficzny Francja/Belgia 2024 (100 min)
15:00 **The Last Showgirl** ★★★ - dramat obyczajowy USA 2024, reż. Gia Coppola (90 min)
16:30 **Anakonda** - horror ★★ USA 2025, reż. Tom Gormican (100 min)
18:10 **Millerowie** - komedia ★★★ USA/Wlk. Brytania 2013, reż. Rawson Marshall Thurber (110 min)
20:00 **Amrum** - dramat ★★★★ wojenny Niemcy 2025, reż. Fatih Akin, wyk. Laura Tonke (95 min)
21:35 **Między mrokiem a geniuszem** (4)
22:35 **Oszukać przeznaczenie: Więzy krwi** ★★★ - horror USA/Kanada 2025 (110 min)
00:25 **Blue Moon** - film ★★★ biograficzny USA/Irlandia 2025 (100 min)

CINEMAX

11:00 Głębia - film przygodowy Wlk. Brytania/USA 1977
13:05 Stażyści - komedia USA 2013, reż. Shawn Levy
15:05 Hamlet - dramat obycz. Wlk. Brytania 2024
17:00 Wielkie nic - kom. krym. Wlk. Brytania/Kanada/USA 06
18:25 Wielkie zniewięcie historii - dramat obycz. Iran 24
20:00 Fargo II (1,2/10)
21:55 Grindhouse vol. 2 Planet Terror - horror USA/Meksyk 2007, reż. Robert Rodriguez
23:40 Grindhouse vol. 1 Death Proof - thriller USA 2007

ROMANCE TV

09:40 Górski lekarz (1/6)
10:30 Dwa osły na Sardynii - komedia Niemcy 2015
12:25 Statek marzeń
14:20 Przepis na miłość - film obyczajowy USA 2019
16:05 Rejs ku szczęściu
18:00 Zwierzyniec doktor Mertens (9/13) - serial obycz.
19:00 Górski lekarz (1/9)
20:00 Inga Lindström: Po prostu tylko miłość - dramat obycz. Niemcy 2023
21:55 Katie Fforde: Dlaczego powiedziałam „tak"? - film obyczajowy Niemcy 2016
23:50 Górski lekarz (1/9)

CANAL+ PREMIUM

09:20 **Miss mokrego podkoszulka** ★★★ - komedia Polska 2002 (60 min)
10:20 **Łapu-Capu**
10:25 **Warcraft: początek** ★★★ - film fantasy USA 2016, reż. Duncan Jones, wyk. Travis Fimmel (120 min)
12:25 **Pieniądze to nie wszystko** ★★★ - komedia Polska 2000, reż. Juliusz Machulski (105 min)
14:10 **The Office PL V** (8,9/12)
15:00 **Gorzko** - film krótkom. Polska 2024 (30 min)
15:30 **Milli Vanilli** - film dok.
17:15 **Hollywood Buzz** (50)
17:40 **Łapu-Capu**
17:45 **Holiday** - komedia ★★★ romantyczna USA 2006, reż. Nancy Meyers, wyk. Cameron Diaz (135 min)
20:00 **Król i zdobywca** (6/8) - serial obycz. Wlk. Brytania/Islandia/USA 25
20:50 **Making of C+**
21:00 **Cicha noc, śmierci noc** ★★ - horror USA 2025 (100 min)
22:40 **Nie mów zła** - horror ★★★ USA/Chorwacja/Kanada 2024 (110 min)
00:30 **Kruk** - thriller USA/Wlk. ★★ Bryt./Francja/Czechy/Niemcy 2024 (110 min)

TVN FABUŁA

08:45 Detektywi
09:50 Prawo Agaty (1)
10:50 Szpital św. Anny (26/50)
11:50 Druga szansa II (8,9)
13:55 Układ warszawski (13)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Artystki (3) - talk-show
16:55 Wehikuł czasu - film s.f. USA 2002, reż. Simon Wells
19:00 Szpital św. Anny (6/50)
20:00 Sekcja rytmiczna - thriller Wlk. Brytania/Hiszpania/Irlandia/USA 2019
22:20 Constantine - horror USA/Niemcy/Kanada/Wlk. Brytania 2005

AMC

08:55 Zagadki Sfinksa - film s.f. Wlk. Brytania/Kanada 2008
10:50 Alex i Emma - komedia romantyczna USA 2003
12:50 Policyjna opowieść II - film sens. Hongkong 1986
15:15 Pożegnanie z miłością - film obyczajowy USA 2022
17:10 Za wszelką cenę - dramat obyczajowy USA 2004
20:00 Tajemnice Los Angeles - dramat kryminalny USA 1997, reż. Curtis Hanson
22:55 Zaginiona dziewczyna - thriller USA 2014
01:55 Atak mrówczych mutantów - komedia USA 2017

eprasa.pl 5de63726af

AXN

08:25 Dr House III (12/24)
09:25 Castle VII (2,3/23)
11:25 Detektyw Monk (8,9/13) - serial krym. USA 2003
13:25 Dr House III (13,14/24)
15:25 Agenci NCIS XIV (13,14/24) - serial krym. USA 17
17:20 Castle VII (4,5/23)
19:10 FBI VI (2,3/13)
21:05 Agenci NCIS XX (13/22) - serial krym. USA 2023
22:05 Agenci NCIS: Hawaje II (2/22) - serial krym. USA 2022
23:00 Castle VII (4,5/23)
00:40 FBI VI (2/13)

EPIC DRAMA

09:00 Lekarze na start
10:35 Agenci NCIS XVII (11,12/20) - serial krym.
12:25 Wszystkie stworzenia duże i małe III (3/6)
13:20 Jane Eyre (4/4)
14:30 Poirot VI (3/4)
16:45 Agenci NCIS XVII (13,14/20) - serial krym.
18:30 Marlow: klub zbrodni (2/4) - serial kryminalny
19:30 Lekarze na start
21:00 Nędznicy (5/6) - serial obycz. Wlk. Brytania/USA 2018
22:20 I nie było już nikogo (2/3) - serial kryminalny
00:15 Panna Marple IV (3/4)

TVN STYLE

08:45 Pojedynek na podróże (1) - program rozrywkowy
09:50 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (4, 5) - reality show
11:25 Ugotowani (1, 2)
13:30 Kuchenne rewolucje (12, 11) - reality show
15:35 Jestem z Polski XVI (33,4) - serial dok. Polska 2025
17:45 Kuchenne rewolucje (14, 1, 2) - reality show
20:50 Zgłoś remont (7) - reality show Polska 2026
21:50 Jestem z Polski (9)
23:45 Hotel Paradise (44)
00:45 40 kontra 20 (23)

TVN TURBO

09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4980)
18:15 Duda kontra Szafrański X (6/10) - serial dok.
19:00 Mobilni mechanicy (7)
19:45 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (8) - mag.
20:30 Zawodowi handlarze
21:15 Z drugiej ręki (15)
22:00 Raport Turbo (4980)
22:15 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (9/16)

BBC FIRST

08:40 Lewis VIII (6/6)
09:40 Ojciec Brown X (4/10)
10:35 Śmierć pod palmami IX
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 London Kills IV (2,3/5)
14:55 Ojciec Brown IV (3/10)
15:55 Lewis VIII (6/6)
16:55 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami IX (5/8) - serial kryminalny
21:00 Na niebieskich światłach II (1/6) - serial krym.
22:05 Ojciec Brown XIII (4)
23:05 London Kills IV (2,3/5)

FX

08:15 Kości XI (8/22)
09:10 Z Archiwum X (8/24)
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (8,9/24)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (7,8/18)
13:45 Agenci NCIS VIII (19,20/24) - serial krym.
15:35 FBI IV (8/21)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami V (10,11/24)
18:20 Z Archiwum X (9/24)
19:15 FBI IV (9/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (9,10/18)
22:00 Paradise (2/8)
23:10 Z Archiwum X (9/24)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży IV (1/13) - serial dok.
10:00 Letnia chata na lata
10:55 Zarobić na remoncie VII
12:55 Zbudujemy większy dom
13:55 House Hunters (4, 5)
15:05 Mieszkanie na miarę III
17:00 Polowanie na ogród V
18:15 Weekendowa metamorfoza (6, 7) - reality show
20:05 Dorota was urządzi IV
21:35 Będzie pięknie (1/8)
22:35 House Hunters
00:50 Kupujemy dom na plaży XXVII - serial dok.

BBC LIFESTYLE

09:50 Zapraszam do stołu
10:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (2, 3) - show
13:40 Najdroższe brytyjskie domy II - serial dok.
14:40 Jak mądrze schudnąć? III (2/5) - serial dok.
15:40 Zapraszam do stołu (5)
17:35 Najdroższe brytyjskie domy II (6) - serial dok.
18:35 Mistrzowie szycia (7)
19:45 Wielkie nowozelandzkie wypieki (4) - show
21:00 Eat Smart: Secrets of the Glucose Goddess
22:15 Cena idealnego ciała z Olivią Attwood II (1/6)

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół X (10,11/23)
08:55 Przyjaciele VII (9—14/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VIII (20—24,1/24)
14:30 Dwóch i pół X (12—15/23) - serial kom. USA 12
16:30 Przyjaciele VII (15—20/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu IX (2—7/24) - serial kom.
22:00 The Office PL IV (3,4/12)
23:05 Comedy Club (11, 13)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy III (19/20)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex XXIII (11)
09:30 Rodzinka.pl III (12)
10:00 Klan - telenowela
10:35 Ranczo V (11/13)
11:25 Ojciec Mateusz 35 (2)
12:20 Pan Mama (4)
13:00 Zaraz wracam (34)
13:35 Ojciec Mateusz XXVII (4)
15:30 Komisarz Alex XXIII (12)
16:20 Na sygnale (65)
17:30 Ranczo V (12,13/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXVII
20:25 Komisarz Alex XXV (9)
21:30 Ranczo VI (1,2)
23:25 Ojciec Mateusz XXVII
00:10 Wojna zastępcza (11)
01:00 Pitbull - serial sens.

CANAL+ KUCHNIA

14:50 Kucharskiego pomysł na kuchnię (8, 9) - magazyn
15:45 Włoska kuchnia Gino: piękno tradycji (6/6)
16:15 Włoska kuchnia Gino: sekrety południa (1/7)
16:40 Jamie Oliver (5)
17:35 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (3, 4)
18:30 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (2)
18:55 Zgrillowani (6)
19:25 m jak mięso (8, 9, 10)
20:40 Bąbelki — historia szampana - film dok.
22:25 Anthony Bourdain VIII

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
11:55 Mały metraż w wielkim stylu II (2) - serial dok.
12:50 Gardeners' World (19)
14:00 Cudotwórcy VII (7)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (14) - lifestyle
15:55 Daleko od miasta XII
16:50 Gardeners' World (22)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy VII (8)
22:00 Przekopiemy Ci ogródek
22:55 Gardeners' World (9)

PLANETE+

13:40 Sekrety budowniczych piramid II (2/6) - serial dok.
14:45 Zaginione światy (4/4)
15:50 Niezwykłe podróże koleją II (4/6) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (165)
17:15 Świat według termitów
18:15 Świat z góry XI (10/14)
18:45 Boris Becker. Wzlot i upadek (2) - serial dok.
19:45 Dawno temu w Europie
20:50 Niezwykłe podróże koleją XIII (3/7) - serial dok.
22:00 Normanowie na Sycylii

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów V (1/16)
10:00 Klan z Alaski IV (16/19)
11:00 Złoto drwali II (3/8)
12:00 Fani czterech kółek XV
13:00 Nagi instynkt przetrwania X (2/12) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL III
16:00 Budowa na końcu świata
17:00 Nic do zgłoszenia (7/8)
18:00 Truckerki III (1)
19:00 Złomowisko PL VI
21:00 Gorączka złota XVI
22:00 Łowcy opali VIII
23:00 Morze złota XIII (10)
00:00 Fani czterech kółek: w trasie II (1) - serial dok.

TVP HISTORIA

12:40 Świadkowie Czarnobyla
13:40 Chłopi — wielkie kino na małym ekranie - reportaż
14:00 Królowie (14)
14:35 Pogranicze w ogniu (2)
15:40 Sensacje XX wieku
17:40 Czas honoru (1)
18:35 Encyklopedia II wojny światowej (36)
19:00 Flesz historii (761)
19:25 Lalka. Wspomnienia
19:45 Królowie (53)
20:20 Ekstradycja (3)
21:15 Lucy Worsley i zagadki historii (3/4) - serial dok.
22:20 Doktórka - film dok.

HISTORY

11:15 Jak to wyjaśnić V (12)
12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Tajemnice skute lodem III (5/10) - serial dok.
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (10/22)
15:50 Gwiazdy lombardu XII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Starożytni kosmici: geneza (3/12) - serial dok.
20:00 Starożytni kosmici XIV
21:00 Klątwa Wyspy Dębów
22:00 Wojny magazynowe XVI
23:00 Piątka z historii (5,4)
23:55 Jak to wyjaśnić III (10/20)

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Islandia: granica zimnej wojny - serial dok. Islandia 21
15:00 Strzegąc granic IX
16:00 Tajemniczy świat Majów
17:00 Zaginione skarby Biblii
18:00 Gułag — system śmierci
19:00 Zaginione okręty II wojny światowej (1/8)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (5/10) - serial dok.
21:00 Co poszło nie tak (2)
22:00 Jak oni to zbudowali? II (2) - serial dok. Wlk. Bryt. 2022
23:00 Uwaga, katastrofa! III - serial dok. Kanada 2025

FOCUS TV

08:00 Była sobie Ziemia
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici III
10:00 Gwiazdy lombardu XVIII
12:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy IV (1/6) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Polowanie na Hitlera III
16:00 Dorwać tuńczyka V
18:00 Rolnicy. Podlasie II
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Poszukiwacze historii
23:00 Kulisy historii. Denazyfikacja. Zadanie nie do wykonania - film dok.
00:00 Starożytni kosmici XVI
01:00 Rolnicy. Podlasie V (18)

BBC EARTH

12:10 Planeta Ziemia III III (7/8)
13:20 Sekrety piramid
14:20 W okowach mrozu (2/9)
15:20 Życie na pustkowiu XI
16:20 Pewnego razu w kosmosie (4/4) - serial dok.
17:30 Skarby przeszłości i ich tajemnice II (5/7) - serial dok.
18:30 Błękitna Planeta II (3/7)
19:45 Planeta zmian: na ratunek rzekom - film dok.
20:55 Życie na pustkowiu XI
21:55 W okowach mrozu: Kanada (3/9) - serial dok.
22:55 Michael Mosley: zagadki ludzkiego ciała - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:15 Tajemnice machiny wojennej nazistów (2/4)
13:20 Kleopatra: tajemnicza władczyni - serial dok.
14:25 Faszyści i masoni (1,2)
16:40 Tajemnica grobowca Kleopatry (3/4) - serial dok.
17:50 Z popiołów II wojny światowej (1) - serial dok.
18:55 Tajemnice machiny wojennej nazistów (2/4)
20:00 Kryminologia starożytności - serial dok.
21:00 Życie prywatne przywódców Rzeszy (1/4)
21:55 Życie w kraju Hitlera
23:00 Cesarz (2/3) - serial dok.

eprasa.pl 5de63726af

szyfropanorama

ryzykowna wyprawa		Jimmy z Led Zeppelin	stanowisko urzędnika sądowego	kant, krawędź		imię Gąsiewskiej, aktorki	nauka badająca lodowce	ma liczbę atom. 23		osłona chłodnicy w aucie	pływaki na jeziorze		… Sinatra, piosenkarka	ma wskazówki		mówi na poklask		wróżenie z talii 78 kart
mecz towarzyski								starszy brat Mojżesza						miasto serów w Holandii				
jedwabna kurtka dżokeja		7	20	7	4		1	15	8	3	Mick, wokalista / szczypawka							krzyk, awantura
przedstawicielka firmy		5	2	8	3	4	7		7	6	20			kupidyn / w nim radio				
sos z bazylii		2	20	3	15		12	11	17	7	4	z niej pokrowce						
ciepły lub słoneczny		namiastka żelatyny	11	chmara pszczół	6	16	9	przebywanie np. na wczasach / pierwsze imię Norwida		19	15				knajpka portowa		miasto z siedzibą MKOL-u	
		7	6	na kółkach – dla podróżnego	13		15	20	12	7	6			2	3	15		
z jej liści sizal						miasto w woj. podlaskim	1		10		2	20	3	6	7	5		
ogarnia furiata			wiśnia lub gruszka		płyta CD		15	14	19	7	4	3			18			leje się z nieba
					pies w sforze		5	7	6		miasto w Chorwacji	6	13	9	2	4		
dawniej: słowo honoru		członek orkiestry					13	8	13	20	3	7	kolor pomarańczy	15	6	7		
					pisemne polecenie						krzew z rodziny różowatych							
… amurski, gatunek węża		… Emerald, wokalistka					żołnierz owijał nią stopę						pożywienie dla papużek					

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Rozwiązanie krzyżówki

15	5	6	16	17					
4	18	13	7	3	15	18	10		

Rozrywka w „Wyborczej”

Codzienna porcja łamigłówek od poniedziałku do soboty na ostatniej stronie „Gazety Wyborczej”

JAK ROZWIĄZAĆ SZYFROPANORAMĘ?

Część „panoramiczną” należy rozwiązać jak zwykłą krzyżówkę panoramiczną. Przy okazji część liter z wpisywanych haseł wypełni niektóre pola zaznaczone kolorem, czyli te należące do szyfrokrzyżówki. W niej każdej liczbie odpowiada inna litera. „Rozkodowane” litery można wpisywać do pustych pól pod diagramem (pola 1-20).

Aby odczytać hasło trzeba przepisać je do właściwych kratek w polu „rozwiązanie krzyżówki”.

Rozwiązanie z wydania 30 kwietnia: SOLONE MIGDAŁY

APLIKACJA WYBORCZEJ

Jeszcze więcej rozrywki w aplikacji i na ostatniej stronie „Gazety Wyborczej”

wyborcza

PROSTO Z POLSKI
TYGODNIK

Piątek, 8 maja 2026 | Redaktor prowadzący **Piotr Szyliński**

Zjednoczeni polscy armatorzy przedstawiają plany

Polsca wypływa na szerokie wody

Mniej promów na obecnych liniach między Świnoujściem a południową Szwecją, ale za to ekspansja na nowe szlaki, w tym na trasę między Niemcami a Szwecją. Na pokładzie promu „Jantar Unity" poznaliśmy najnowsze plany spółki Polsca.

Andrzej Kraśnicki jr

• **Świnoujście. Ciężarówki wjeżdżają na pokład promu Jantar Unity, flagowej jednostki spółki Polsca** FOT. CEZARY ASZKIEŁOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Polsca to spółka trzech polskich armatorów: Polskiej Żeglugi Morskiej, Euroafriki i Polskiej Żeglugi Bałtyckiej. Od 30 marca mają wspólny rozkład rejsów i system sprzedaży biletów.

Wcześniej pod jednym szyldem – Unity Line – działało tylko tych dwóch armatorów. PŻB z marką Polferries było dla nich konkurencją. Zjednoczenie trzech polskich armatorów to sposób na utrzymanie i odzyskanie przez nich rynku, który utracili na rzecz konkurencji – niemieckiej TT-Line i Finnlines, która należy do światowego potentata, grupy Grimaldi.

Polsca dysponuje na Bałtyku 10 promami. Jesienią dołączy jedenasty. Będzie to „Bursztyn Unity", czyli bliźniak „Jantar Unity". Jeszcze jeden prom, należąca do PŻB „Cracovia", jest obecnie długoterminowym czarterze i obsługuje linię na Morzu Śródziemnym.

Polsca, czyli koniec polsko-polskiej konkurencji

Niemal miesiąc po inauguracji nowej marki o efektach działania pod wspólnym szyldem i planach na najbliższą przyszłość rozmawialiśmy z członkiem zarządu spółki Polsca, Pawłem Pluto-Prądzyńskim. Okazją był wspólny rejs flagową jednostką nowej marki, czyli promem „Jantar Unity". Do niedawna był to jedyny prom z logo nowej marki. Od kilku dni – po stoczniowym remoncie – logo Polsca jest także na burtach promu „Epsilon" należącego do Euroafriki.

– Nasza wewnętrzna konkurencja nie była potrzebna – podsumował ostatnie lata rywalizacji jednostek pływających z logo Unity Line i Polferries (to marka PŻB) Paweł Pluto-Prądzyński.

Przypomniał, że na skutek wejścia na rynek promowych przewozów między Świnoujściem a południową Szwecją silnej konkurencji, czyli TT-Line i Finnlines, polskie firmy straciły znaczną część rynku. Udział w nim spadł z 81,6 proc. do 65,1 proc. Zagraniczna konkurencja przejęła klientów dzięki swoim nowym promom. W tym czasie rządzący krajem PiS mamił nierealnymi obietnicami budowy promów w Szczecinie.

Nowa linia Gdańsk – Karlshamn

To już jednak historia. Co da armatorom Polsca? Jakie są najnowsze plany? Pierwsze efekty zjednoczenia armatorów zobaczymy już w połowie tego roku. Wtedy Polsca uruchomi nową linię promową Gdańsk – Karlshamn.

Trwające 13 godzin nocne rejsy mają być ofertą dla kierowców, którzy podróżują do środkowej Szwecji, czy też dalej do Norwegii.

Na nową linię zostaną przekierowane dwa promy, które obecnie pływają do Szwecji ze Świnoujścia. Będzie to należąca do PŻM „Skania" oraz „Galileusz", którego armatorem jest Euroafrika.

Zdjęcie dwóch promów z trasy między Świnoujściem a Trelleborgiem oznacza, że na tej linii – oraz sąsiedniej do portu w Ystad – Polsca zaoszczędzi.

– Przewieziemy tyle samo ciężarówek, ale bardziej wypełniając linie ładunkowe na promach, które na tych trasach zostaną – wyjaśniał „Wyborczej" Paweł Pluto-Prądzyński i podał przykład promu „Wolin". Ten dość już wiekowy statek został wycofany z serwisu Unity Line w styczniu 2025 roku. Nie spowodowało to spadku liczby przewożonych ciężarówek.

– Przychód był nawet większy – mówi Paweł Pluto-Prądzyński.

Ten większy przychód połączył się z mniejszymi kosztami, bo odpadły opłaty portowe i koszty paliwa dla jednej jednostki.

Polsca i oszczędności

Teraz ten sam efekt, ale na większą skalę, będzie po usunięciu z linii do Trelleborga dwóch promów. Polsca zakłada, że nie straci klientów, bo dzięki połączeniu sił, można lepiej ułożyć rozkład rejsów.

– Ile zaoszczędzicie? – pytam.

– Dziesiątki milionów złotych – szacuje ostrożnie Paweł Pluto-Prądzyński.

To oszczędności jedynie na paliwie i opłatach portowych dla tej konkretnej linii. Kolejne miliony oszczędności ma przynieść połączenie działów zakupów, tak by dzięki większej skali uzyskać lepsze ceny.

– Paliwo wspólnie kupujemy już od roku i to już daje kilka milionów złotych oszczędności – mówi Paweł Pluto-Prądzyński.

Armatorzy cały czas zmagają się z rosnącymi kosztami. Tylko opłaty portowe wzrosły w ciągu ostatnich lat o 100 procent. Rośnie cena paliwa okrętowego, które z powodu wojny w Iranie wystrzeliło w górę o 30-40 procent.

Polsca na trasie Niemcy-Szwecja

Podczas rejsu „Jantarem" Paweł Pluto-Prądzyński zdradził jeszcze jeden kierunek ekspansji nowej spółki.

– To linia z Rostocku do Trelleborga i Ystad – powiedział Paweł Pluto-Prądzyński.

To bardzo odważny plan, bo oznacza, że Polsca chce wejść na linie między Niemcami a Szwecją, na których obecnie kursują promy silnych konkurentów, czyli TT-Line i Stena Line.

Kiedy to nastąpi? Paweł Pluto-Prądzyński odparł, że po dwóch pierwszych krokach, czyli po otwarciu linii do Karlshamn, a następnie wprowadzeniu do eksploatacji promu „Bursztyn Unity". Dojdzie też do kolejnego przetasowania na liniach. „Jantar Unity", który dziś pływa do Trelleborga, zostanie przerzucony na linię do Ystad. Jego miejsce na trasie do Trelleborga zajmie właśnie „Bursztyn".

BioLNG na Jantar Unity

Paweł Pluto-Prądzyński zapowiedział jeszcze jeden istotny krok. W połowie tego roku „Jantar Unity", którego paliwem jest LNG, będzie napędzany bioLNG. To znacząca zmiana związana z opłatami za emisję dwutlenku węgla. LNG traktowane jest jako paliwo kopalne i opłaty emisyjne są niższe tylko o około 20-27 procent od tych za spalanie tradycyjnego paliwa.

BioLNG to paliwo o tych samych właściwościach co klasyczne LNG. Różni je tylko pochodzenie. BioLNG jest paliwem odnawialnym, powstającym poprzez skroplenie biogazu. Nie wiążą się z nim opłaty emisyjne. To kolejne oszczędności w skali całej floty spółki Polsca. „Gazowa" flota ma się zresztą powiększyć o jeszcze jeden prom. Będzie to „Amber Unity", którego można spodziewać się w 2027 roku. Paweł Pluto-Prądzyński nie wykluczył też modernizacji i rozbudowy floty poprzez kupno używanych jednostek.

– Jeśli będzie takie zapotrzebowanie rynku, to się nie zatrzymamy – podsumowuje Paweł Pluto-Prądzyński. ●

Polsca to spółka trzech polskich armatorów: Polskiej Żeglugi Morskiej, Euroafriki i Polskiej Żeglugi Bałtyckiej. Od 30 marca mają wspólny rozkład rejsów i system sprzedaży biletów

eprasa.pl 5de63726af

Baca radzi, jak w kilka chwil zdemaskować podróbkę

Po tym poznać prawdziwego oscypka. Po pierwsze skórka

Na straganie sprzedawca zapewnia, że prawdziwy, z bacówki. Ale jak mówią bacowie z Podhala, wystarczy kilka chwil, by odróżnić owczy rarytas od krowiego sera.

Marek Podmokły

Mleko do produkcji prawdziwego oscypka musi być przynajmniej w 40 procentach od owiec, a w pozostałych 60 procentach najlepiej od krów rasy polskiej czerwonej, takich, jakie ciągle pasą się na górskich łąkach. W bacówce ser powstaje powoli, w dymie watry, pod okiem bacy i juhasów. Nabiera charakterystycznego wrzecionowatego kształtu.

– On musi być ubity. Jak jest miękki, pusty w środku, dziurawy, to nie jest oscypek – tłumaczy Marysia Ptoś z bacówki z okolic Witowa. Zdradza jak najłatwiej odróżnić prawdziwego oscypka od podróbki.

Prawdziwy ser nie ugina się jak guma. Jest sprężysty, zwarty, ciężki w dłoni.

– Nie może być taki soczysty, miękki, skrzypiący. To syćka chcą, ale to jest krowi ser, nie oscypek – dodaje z uśmiechem.

Pierwsze, co zdradza prawdę, to skórka.

– Musi być jakby tłusta, świecąca. Jak poleży na zimnie, zmatowieje, ale w cieple zaraz się błyszczy – słyszymy w bacówce.

Prawdziwy oscypek nie jest blady. Ma kolor od złotego po lekko zielonkawo-brązowy.

– To od dymu. Nie od żadnej herbaty, jak niektórzy gadają. Kto by to farbował? – mówi Marysia Ptoś.

Ten charakterystyczny odcień to efekt długiego wędzenia. Nie godzin, a dni.

• **Prawdziwy oscypek jest chroniony w Unii Europejskiej jako produkt regionalny. Może powstawać tylko w określonych regionach Podhala i Beskidów, tylko według tradycyjnej receptury**

FOT. KAMILA KUBAT / AGENCJA WYBORCZA.PL

DYM, KTÓRY ROBI RÓŻNICĘ

Baca, taki co dba o jakość, nie poleca robienia sera „na szybko".

– Jak ktoś wrzuci ser do małej wędzarni, to złapie tylko skórkę. W środku zostaje miękki – słyszymy na bacówce.

Prawdziwy oscypek wędzi się powoli, daleko od ognia. – On stoi tydzień w dymie. Dym musi dojść do środka. Dlatego jest twardy, dlatego ma smak – dodaje.

To właśnie ten proces sprawia, że ser dojrzewa i zmienia charakter. Z czasem staje się bardziej kruchy, niemal jak parmezan.

– Na końcu jest słony, w środku mniej. Taki balans. I tłustość, musi być – mówi baca Marysia Ptoś. – Oscypek to rarytas. Kroi się cienko. Do winka, do gorzałki, do pogadania – wyjaśnia.

Oscypek to rarytas. Na końcu jest słony, w środku mniej. Taki balans. I tłustość, musi być. Kroi się cienko. Do winka, do gorzałki, do pogadania Marysia Ptoś z bacówki z okolic Witowa

Prawdziwy oscypek ma swój czas. Powstaje tylko wtedy, gdy owce wychodzą na hale – od wiosny do jesieni.

– Jak owce są na wypasie, wtedy zaczyna się robota – tłumaczą bacowie. – Poza sezonem to nie będzie oscypek. Może być ser, ale nie ten prawdziwy.

Oscypek to tylko część większej opowieści. Najpierw powstaje bundz, podobny do włoskiej mozzarelli. – Bundz jest słodki, świeżutki. Jak poleży, zaczyna lekko kwaśnieć – wyjaśnia Marysia Ptoś.

Z bundzu robi się bryndzę, owczy ser twarogowy. – Mieli się, soli, wyrabia jak ciasto. I to dopiero jest bryndza, masna, czyli tłusta, porządna – słyszymy.

Na końcu zostaje żętyca, czyli owcza serwatka. – To dopiero rarytas – uważają bacowie.

Najczęściej mylona przez turystów z oscypkiem jest gołka o owalnym kształcie. – Gołka jest z krowiego mleka. Bardziej mokra, bardziej miękka – dodaje bacowa. Wędzona, ale zwykle krócej niż oscypek. – Dlatego jest miękka w środku. I niektórym ludziom smakuje bardziej niż oscypek. To właśnie te sery najczęściej trafiają na stragany.

PRAWDZIWY OSCYPEK POD OCHRONĄ

Prawdziwy oscypek jest chroniony w Unii Europejskiej jako produkt regionalny. Może powstawać tylko w określonych regionach Podhala i Beskidów, tylko według tradycyjnej receptury.

Rynek rządzi się swoimi prawami. Na ulicach Zakopane i innych turystycznych miejscowości łatwo trafić na podróbki o podobnych nazwach: scypki, a nawet cypki.

– Nazwa podobna, ale serów sto różnych – mówią sprzedawcy pół żartem, pół serio.

Nie ma lepszego miejsca na zakup oscypka niż prawdziwa bacówka na górskiej polanie. Bacówki rozsiane po Podhalu, Spiszu, Orawie, Beskidach, a także w Tatrach, to miejsca, gdzie pasterska tradycja wciąż żyje. Drewniane szałasy, dym z watry i ręczna robota.

Za prawdziwego owczego oscypka o wrzecionowatym kształcie i wadze 700 gram na Podhalu zapłacimy od 50 do 70 zł.

– Nawet najlepszy przepis nie wystarczy. Trzeba praktyki i lat doświadczenia – podkreślają bacowie. – Na jeden ser potrzeba nawet sześciu litrów mleka – wyliczają.

Do tego dochodzi wypas owiec, praca na hali i czas.

Pojawiają się sery z czosnkiem niedźwiedzim, ziołami. – To nie nasza tradycja, ale ludzie chcą różnych rzeczy – przyznają Marysia Ptoś z bacówki w okolicy Witowa.

Jednak prawdziwy oscypek pozostaje niezmienny. Twardy, wędzony, wyrazisty.

– Na prawdziwego oscypka trzeba być smakoszem. Bo to nie jest ser dla każdego. To jest ser dla tych, którzy wiedzą, czego szukają – słyszymy na koniec rozmowy.

Wędzony ser wytwarzany z mleka owczego stał się przysmakiem, za którym podążają ludzie z całej Polski, bywa, że także z dalekich krajów. Od 2007 roku oscypek wpisany jest na Listę Produktów Tradycyjnych, chroni go prawo unijne. Przepisy określają parametry oscypka, w tym jego kształt, wagę, zawartości mleka owczego i krowiego, a nawet tereny, na których może być wytwarzany.

Olsztyn/34432638

1 RP

eprasa.pl 5de63726af

Będzie proces Roberta Bąkiewicza

Mówił do strażników, że hańbią polski mundur

Sąd Rejonowy w Słubicach umorzył sprawę Robertowi Bąkiewiczowi, nie słuchając stron, nie badając dowodów. Decyzję zaskarżyli prokuratorzy.

Maja Sałwacka

Wszyscy byliśmy zdziwieni decyzją słubickiego sędziego. Umorzył sprawę na postawie wyrobionego zdania po przeczytaniu jedynie aktu oskarżenia. Sprawa wymagała przeprowadzenia pełnego przewodu sądowego, nie była błaha – mówią „Wyborczej" prokuratorzy. Uważają, że sędzia nadużył swoich kompetencji, choć oczywiście prawo daje mu możliwość odstąpienia od procesu. – Ale to nie był ten przypadek. Dlatego zastanawiamy się, czy sędzia mógł kierować się sympatiami politycznymi. W końcu zostali obrażeni funkcjonariusze publiczni, tacy jak my, sędziowie. Tym bardziej powinien domagać się sprawiedliwości – podkreślają.

Gorzowscy prokuratorzy zainteresowali się Robertem Bąkiewiczem, gdy ten pilnował granicy polsko-niemieckiej. Powołał samozwańczy Ruch Obrony Granic. Bąkiewicz robił streamingi w sieci, wyrażał publicznie niezadowolenie z pracy lubuskich pograniczników. Funkcjonariusze uznali, że ich obraża i lży. W sierpniu prokurator przedstawił Robertowi Bąkiewiczowi zarzut znieważenia czworga funkcjonariuszy Straży Granicznej i Żandarmerii Wojskowej (art. 226 § 1 k.k.). Śledczy przyznali, że pomówienia Bąkiewicza miały poniżyć funkcjonariuszy w oczach opinii publicznej i narazić na utratę zaufania niezbędnego do pełnienia służby.

Co takiego mówił Bąkiewicz

Jak Bąkiewicz obrażał pograniczników? – Chodziło o wypowiedzi sugerujące brak honoru, o mówienie, że wykonywanie przez pokrzywdzonych funkcjonariuszy rozkazów przełożonych w trakcie pełnienia służby hańbi polski mundur (art. 212 § 1 k.k.) – wymienia prokurator Mariola Wojciechowska – Grześkowiak.

Drugi zarzut to usiłowanie nakłonienia czworga funkcjonariuszy do niedopełnienia obowiązków służbowych, które miało polegać m.in. na werbalnym nakłanianiu ich do odstąpienia od kontroli legalności pobytu cudzoziemców, a także odstąpienia od ich zatrzymania i wdrażania stosownych procedur przewidzianych prawem. Bąkiewicz ma także odpowiedzieć za pomówienie innej funkcjonariuszki na platformie X. W poście zarzucił, że kobieta „realizuje wrogą wobec Polski politykę migracyjną". Bąkiewicz nie chciał się tłumaczyć, złożył jedynie krótkie oświadczenie, nie przyznał się do winy i także odmówił udzielenia odpowiedzi na pytania śledczych. Prokuratorzy jednak ukończyli akt oskarżenia i skierowali go do Sądu Rejonowego w Słubicach, bo tam doszło do przestępstwa. Rozprawy jednak nie było. Sędzia uznał, że zachowanie Bąkiewicza nie wyczerpuje znamion czynu zabronionego. Na posiedzeniu niejawnym sprawę umorzył.

• **Robert Bąkiewicz**
FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Postanowienie o umorzeniu postępowania wobec Roberta Bąkiewicza było przedwczesne. Powinno być poprzedzone oceną materiału dowodowego, a nie pobieżną weryfikacją dowodów

ROMAN MAKOWSKI
rzecznik prasowy Sądu Okręgowego w Gorzowie

Sąd nakazuje zbadać sprawę Bąkiewicza w pełnym procesie

– Nie zgodziliśmy się z taką oceną. Prokurator w akcie oskarżenia podawał świadków, dowody. Sąd powinien je zbadać. Dlatego złożyliśmy zażalenie na decyzję sądu – mówi prokurator Mariola Wojciechowska – Grześkowiak.

W ubiegłym tygodniu Sąd Okręgowy w Gorzowie przyznał rację prokuratorom. Sprawa wróci do ponownego rozpatrzenia do słubickiego sądu. – Postanowienie o umorzeniu było przedwczesne. Powinno być poprzedzone oceną materiału dowodowego, a nie pobieżną weryfikacją dowodów – tłumaczy decyzję sędzia Roman Makowski, rzecznik prasowy Sądu Okręgowego w Gorzowie. Sąd Rejonowy w Słubicach musi wyznaczyć pierwszą rozprawę. W procesie nie będzie orzekał sędzia, który już badał sprawę i ją umorzył. To wyklucza prawo. Sąd losowo wybierze nowego sędziego.

Robert Bąkiewicz, działacz środowisk narodowych, pojawił się na granicy polsko-niemieckiej w czasie kampanii prezydenckiej i powołał Ruch Obrony Granic.

Pod koniec stycznia 2026 roku, także na niejawnym posiedzeniu z udziałem prokuratora i Roberta Bąkiewicza, Sąd Okręgowy w Gorzowie uchylił zakaz zbliżania się działacza do granicy, który kilka miesięcy wcześniej nałożyli na niego prokuratorzy. Zdjęto z niego policyjny dozór i obowiązek informowania o opuszczaniu miejsca pobytu. – Sąd po zbadaniu sprawy, uznał, że były przesłanki ogólne do zastosowania środków zapobiegawczych, ponieważ jest wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez podejrzanego zarzucanych mu czynów. Natomiast nie zostały spełnione przesłanki szczególne, to znaczy – nie ma obawy ucieczki i ukrywania się podejrzanego – mówiła sędzia Olimpia Barańska-Małuszek, prezes Sądu Rejonowego w Gorzowie.

REKLAMA
Rzeszów/34430507

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY
Rzeczpospolita Polska
Sfinansowane przez Unię Europejską NextGenerationEU
PODKARPACKIE

1 RP

eprasa.pl 5de63726af

Sylwestra z Polsatem nie będzie

Prezydent Torunia musi rato

Prezydent Paweł Gulewski podkreślał, że Sylwestera z Polsatem to potężny sukces promocyjny. Dziś zmienia zdanie i dorzuca 1,5 mln złotych na festiwal Camerimage.

Paulina Błaszkiewicz

• **Sylwester z Polsatem w Toruniu**
FOT. AGNIESZKA BIELECKA / URZĄD MIASTA TORUNIA

Tydzień temu przed sesją Rady Miasta prezydent Torunia Paweł Gulewski ogłosił, że w tym roku nie będzie Sylwestra z Polsatem na Rynku Staromiejskim. – Nie ma w tym niespodzianki. Umawialiśmy się z Polsatem na zabawę na powitanie roku 2025. Po jej sukcesie postanowiliśmy zorganizować jeszcze kolejną. Następna Sylwestrowa Moc Przebojów w Toruniu organizowana nie będzie – stwierdził prezydent.

Decyzja ma związek z przekazaniem 1,5 mln na festiwal Camerimage po tym, jak ze sponsorowania imprezy zrezygnowała spółka Skarbu Państwa Energa. Zdaniem prezydenta festiwal generuje ekwiwalent reklamowy przekraczający 500 mln zł rocznie, a pieniądze wydane na jego organizację to najlepsza inwestycja w markę miasta, jego gospodarkę i przyszłość.

– Prezydent ma świadomość, że trzeba ratować sytuację, do której doprowadza blokowanie 600 mln złotych przeznaczonych na powstanie Europejskiego Centrum Filmowego Camerimage w Toruniu. Te pieniądze są rezerwowane od kilku lat, częściowo wydatkowane na fragment inwestycji, czyli studio, ale przecież pozostałe 2/3 inwestycji czeka na rozpoczęcie – mówi były prezydent Torunia, radny Michał Zaleski.

I dodaje: – Wiem, że pan prezydent zabiegał o to, aby tę inwestycję uruchomić, ale gdzieś u warszawskich decydentów sprawa została wstrzymana. To są pieniądze publiczne i blokowanie ich jest działaniem na szkodę państwa.

Przypomnijmy: Ministerstwo kultury nakazało wstrzymanie prac przy budowie centrum filmowego, kwestionując legalność i tryb prowadzenia inwestycji, określanej jako samowola budowlana w kontekście pewnych działań. Resort zwrócił też uwagę na kwestię zbyt dużego wpływu Fundacji Tumult na inwestycję współprowadzoną przez ministerstwo i miasto.

NIE CHCĄ INWESTOWAĆ DUŻYCH PIENIĘDZY

– Do tych blokowań środków inwestycyjnych doszła jeszcze niezrozumiała decyzja państwowego koncernu Energii, która gdzie indziej finansuje przedsięwzięcia, na szczęście także w Toruniu. Ale zabrakło pieniędzy na festiwal Camerimage. To jest także działanie na szkodę miasta, dlatego decyzja niełatwa finansowo, którą podejmujemy, jest konieczna do tego, aby Toruń nie tracił swojej marki w przestrzeni światowej – tłumaczy Zaleski.

W czwartek 30 kwietnia wtórowali mu radni PiS. – Będziemy głosować za wsparciem festiwalu. Natomiast nie ukrywam, że jesteśmy bardzo zaskoczeni tym, że Energa wycofuje się ze współpracy z festiwalem. Uważamy, że zarówno organizator festiwalu, ale także prezydent Torunia, marszałek województwa, a nawet wojewoda powinni zrobić wszystko, by pozyskać inną spółkę Skarbu Państwa do promocji tego festiwalu – mówił przewodniczący klubu radnych PiS Adrian Mól. Problem w tym, że firmy nie chcą inwestować dużych pieniędzy w „toruńskie wielkie imprezy". Energa nie zamierza dalej płacić 1,5 mln złotych na festiwal Camerimage, a wcześniej przez kilka lat nie znalazła się żadna firma gotowa zostać sponsorem tytularnym Areny Toruń, która w marcu organizowała Halowe Mistrzostwa Świata. Z pomocą przyszedł marszałek województwa kujawsko-pomorskiego Piotr Całbecki i mamy Kujawsko-Pomorską Arenę Toruń. W listopadzie w mieście odbędzie się ToruńCame-

REKLAMA
Opole/34422219

Porównanie form pracy elastycznej

Elastyczne formy pracy zyskują w Polsce coraz większą popularność, a ich różnorodność pozwala dopasować model zatrudnienia do potrzeb pracowników i pracodawców. Najczęściej spotykane to praca zdalna, hybrydowa, zadaniowy i elastyczny czas pracy, job sharing oraz praca rotacyjna. Każda z nich ma swoje zalety i specyficzne zastosowania.

Jednym z najbardziej rozpoznawalnych przykładów elastycznego podejścia do organizacji pracy jest praca wykonywana poza tradycyjnym biurem. Praca zdalna pozwala wykonywać obowiązki poza siedzibą firmy, najczęściej z domu. Jej główne atuty to większa kontrola nad work-life balance, szerszy dostęp do talentów i niższe koszty biurowe. Wady stanowią wyzwania w zarządzaniu zespołem na odległość i ryzyko izolacji.

Rozwiązaniem pośrednim, łączącym zalety pracy zdalnej i obecności w biurze, jest model mieszany. Model hybrydowy łączy pracę zdalną i stacjonarną, wspiera kontakty w zespole i zapewnia elastyczność, wymaga natomiast spójnej organizacji harmonogramów i odpowiedniego zarządzania.

Elastyczność może dotyczyć nie tylko miejsca wykonywania pracy, ale również sposobu jej rozliczania. Zadaniowy czas pracy opiera się na realizacji konkretnych zadań, a nie sztywnych godzinach, zwiększając autonomię pracownika. Sprawdza się szczególnie w zawodach kreatywnych i wymagającej samodzielnego działania.

Podobnym, choć bardziej ustrukturyzowanym rozwiązaniem w obszarze czasu pracy jest możliwość indywidualnego dopasowania godzin pracy. Elastyczny czas pracy pozwala wybrać godziny rozpoczęcia i zakończenia w określonych ramach, zwiększając satysfakcję i produktywność, choć wymaga większego zaangażowania w koordynację zespołu.

Elastyczne formy zatrudnienia obejmują także innowacyjne sposoby dzielenia obowiązków pomiędzy pracowników. Job sharing, czyli dzielenie stanowiska, umożliwia dzielenie etatu między kilku pracowników. To szansa dla osób, które nie mogą pracować na pełen etat, np. osób sprawujących opiekę nad dziećmi czy osobami zależnymi. To rozwiązanie wymaga jednak jasnego podziału obowiązków i ścisłej współpracy.

Innym podejściem do elastyczności organizacyjnej jest zmienność ról i zakresów obowiązków w ramach zespołu. Praca rotacyjna polega na okresowej zmianie stanowisk lub obowiązków w zespole. Pozwala lepiej wykorzystać kompetencje pracowników i rozwijać ich umiejętności zwiększając różnorodność powierzanych zadań. Wymaga dobrej organizacji i przejrzystych zasad rotacji, by nie zakłócać pracy zespołu. Korzyścią dla organizacji jest płynnie funkcjonujący system zastępstw w przypadku nieobecności któregoś z pracowników.

W kontekście pracy wykonywanej poza siedzibą pracodawcy warto również odróżnić rozwiązania o bardziej formalnym charakterze. Telepraca polega na regularnym wykonywaniu pracy poza zakładem pracy, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, zazwyczaj w stałym, wcześniej uzgodnionym miejscu. Charakteryzuje się większą przewidywalnością organizacyjną oraz jasno określonymi zasadami współpracy, jednak oferuje mniejszą elastyczność niż praca zdalna w zakresie wyboru miejsca i czasu wykonywania obowiązków.

Elastyczni w pracy to nie tylko slogan, ale realna strategia nowoczesnych organizacji.

Więcej informacji dostępnych jest na stronie elastyczni.opole.pl.

1RP

eprasa.pl 5de63726af

wać festiwal

rimage. Podatnicy zapłacą za organizację imprezy 5,5 mln złotych w ciągu najbliższych trzech lat.

Jednym ze sponsorów festiwalu Camerimage jest firma MOD21 specjalizująca się w budownictwie modułowym. Firma należy do grupy Erbud, która buduje studio filmowe dla Europejskiego Centrum Filmowego Camerimage. „W ciągu trzech lat istnienia MOD21 skumulowane straty sięgnęły około 140 mln zł. W tym roku segment nie ma szans na uzyskanie rentowności" – pisze portal gospodarczy wnp.pl. W dalszej części artykułu prezes Erbudu Dariusz Grzeczczak przyznaje: – To jest porażka. Ten start-up nam ciąży.

ZNANY ARCHITEKT: DOMAGAMY SIĘ ZAPŁATY

W piątek 10 kwietnia przed Sądem Okręgowym w Toruniu rozpoczął się głośny proces pomiędzy austriackim biurem architektonicznym Baumschlager Eberle a Europejskim Centrum Filmowym Camerimage.

– Walczymy o należne nam pieniądze, które nie zostały zapłacone. To 6 milionów złotych, kompletnie bezspornych, a ostatecznie powyżej 40 mln złotych bez odsetek – mówił w toruńskim sądzie architekt Szymon Duda, pełnomocnik firmy Baumschlager Eberle Lustenau, na czele której stoi prof. Dietmar Eberle.Pięć lat temu biuro wybitnego architekta, laureata ponad 150 krajowych i międzynarodowych konkursów, wykładowcy na kilku uczelniach w Ameryce Północnej i Europie, wygrało konkurs realizacyjny na opracowanie koncepcji architektonicznej ECFC. Budynek miał powstać do 2025 roku. Nie powstał. – Zrobiłem ponad 650 projektów na świecie. I po raz pierwszy w życiu jestem w sądzie – mówił prof. Dietmar Eberle przed salą sądową. Architekci tłumaczyli, że dostarczyli pełen projekt, a klient go nie odebrał. Trafił do pudła z dokumentacją wielkości połowy tira. – Nasze biuro nie było w stanie tego pomieścić, więc jest w magazynie pod pieczęcią notariusza. Złożyliśmy kompletną dokumentację i domagamy się za nią zapłaty. Faktura została doręczona – mówią.

W wyniku działań Europejskiego Centrum Filmowego Camerimage w Toruniu ogromne straty poniosło wielu przedsiębiorców. O zapłatę wciąż walczy m.in. archeolog Mariusz Ciszak, który zrobił badania archeologiczne pod ECFC za własne pieniądze. ●

Szczecin. Jasne stanowisko wojewody

Koniec wątpliwości wokół Strefy Czystego Transportu

– Nie ma podstaw, by uchylić uchwałę – poinformował zachodniopomorski Urząd Wojewódzki. To zamyka dyskusję o legalności Strefy Czystego Transportu w Szczecinie.

Uchwała tworząca na szczecińskim Starym Mieście Strefę Czystego Transportu została podjęta 24 marca podczas sesji rady miasta. 3 kwietnia dokument został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego. To oznaczało, że uchwała wejdzie w życie dwa tygodnie później. I tak się stało. Od 17 kwietnia na wjazdach na teren Starego Miasta stoją znaki informujące kierowców, że są na terenie SCT.

Skarga na SCT w Szczecinie do wojewody

Przeciwnicy strefy liczyli jednak, że to jeszcze nie koniec sprawy. Pod względem formalnym wojewoda zachodniopomorski wciąż sprawdzał bowiem zgodność uchwały z prawem. Jej legalność próbowali podważyć między innymi szczecińscy działacze Konfederacji. W środę okazało się, że ich działania nie przyniosły skutku.

– Nie ma podstawy, by uchylić uchwałę – poinformował Piotr Pieleszek z Centrum Prasowego zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Nie ma problemu z SCT w Szczecinie

Przestrzegania bardzo liberalnych zasad wjazdu na obszar SCT pilnuje szczecińska straż miejska. – Nie mieliśmy jak do tej pory interwencji związanych z SCT – poinformowała nas w środę Joanna Wojach, rzeczniczka prasowa straży miejskiej.

To żadna niespodzianka. Wyjątki od zakazu poruszania się po SCT – dotyczą tylko aut benzynowych starszych niż z 2005 roku i diesli starszych niż z 2000 roku – są tak liczne, że niewiele samochodów musi się obawiać wjazdu do strefy. Jedną z szerokich furtek do SCT jest także możliwość wjazdu do strefy bez ograniczeń 30 razy w roku, nawet starszymi pojazdami. Z szacunków miejskiej spółki NiOL, która na tym obszarze zarządza opłatami za parkowanie i ma bazę danych parkujących oraz kontrolowanych aut, problem z SCT mogą mieć właściciele zaledwie... kilkudziesięciu samochodów.

Szczecińska SCT powstała ponieważ miasto chce starać się o dofinansowanie 85 proc. kwoty zakupu 20 autobusów elektrycznych. Za wprowadzenie SCT można mieć w konkursie o eurofundusze dodatkowe punkty. ●

Andrzej Kraśnicki jr

REKLAMA

Białystok/34432299

1 RP

eprasa.pl 5de63726af

Najlepsza inicjatywę dla seniorów na Warmii i Mazurach

Miejsce, które daje zasilanie

Właścicielka Sklepiku ze Świętym Spokojem chciała, by starsze osoby z jej dzielnicy przestały być tylko obserwatorami życia i znów zaczęły z niego korzystać.

Robert Robaszewski

Koniec majówki zbiegł się z końcem głosowania w plebiscycie „Wyborczej", który ogłosiliśmy w związku z naszą coroczną akcją pod hasłem Supermiasta i Superregiony. Przypomnijmy. W tej akcji każdego roku bierzemy pod lupę polskie miasta i regiony – stąd nazwa „Supermiasta i Superregiony". Analizujemy, jak się w nich żyje, jakie problemy mają ich mieszkańcy, szukamy w nich inspiracji dla innych. Każda akcja ma inny motyw przewodni. W tym roku Supermiasta i Superregiony są poświęcone seniorom. Nie bez powodu. Statystyki pokazują, że polskie społeczeństwo starzeje się w błyskawicznym tempie. Zmiana demograficzna stawia przed nami ważne pytania, jak zmieni się rynek pracy i system opieki społecznej, czy będzie nas stać na utrzymanie obecnie obowiązującego wieku przejścia na emeryturę. A to tylko wybrane z pilnych spraw, które są na horyzoncie w związku z sytuacją demograficzną.

W zakończonym właśnie plebiscycie szukaliśmy najlepszych inicjatyw, która sprzyjają seniorom w całym kraju, w tym na Warmii i Mazurach.

Oddanie głosu na jedną z kandydatur było swego rodzaju podziękowaniem dla tych, którzy działają z myślą o emerytach, nie chcą, by zostali odstawieni na boczny tor.

W tym roku spośród nadesłanych przez czytelników propozycji wybraliśmy dziewięć najciekawszych, które poddaliśmy pod głosowanie. Były to:

- Świetlica dla seniorów prowadzona przez Fundację Słuchaj i Usłysz,
- Śniadania dla seniorów, czyli codziennie darmowe śniadania dla niezamożnych starszych, przygotowywane przez olsztyńskich Franciszkanów,
- Sklepik ze Świętym Spokojem – miejsce aktywizacji lokalnej społeczności na olsztyńskim Zatorzu,
- Kartka dla seniora – coroczna akcja Miejskiego Ośrodka Kultury w Olsztynie, polegająca na pisaniu świątecznych kartek dla samotnych pensjonariuszy olsztyńskich domów pomocy społecznej,
- Warmińsko-Mazurska Karta Seniora – inicjatywa Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Marszałkowskiego,
- Warmia i Mazury Senior Games – międzynarodowe, trzydniowe święto sportu w Olsztynie dla osób 50+,
- Regionalne Biuro Rzecznika Praw Osób Starszych prowadzone przez Federację Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa,
- Akademia Trzeciego Wieku przy olsztyńskim MOK,
- Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim.

Ostatecznie najwięcej, bo 28 proc. wszystkich głosów, zdobył Sklepik ze Świętym Spokojem.

„TO ZNAK, ŻE LUDZIE DOCENIAJĄ TO, CO ROBIMY"

W dużym skrócie: Sklepik to miejsce na olsztyńskim osiedlu Zatorze, gdzie można się napić kawy, herbaty czy zjeść ciasto (nie ma cennika, każdy płaci tyle, ile uważa). To również przestrzeń warsztatowa, szkoleniowa oraz mini-sala koncertowa i galeria sztuki. „Przystań" stworzona z myślą o seniorach, z biegiem czasu zaczęła łączyć pokolenia, bowiem przy okazji różnych inicjatyw spotykają się tu, rozmawiają ze sobą i współpracują „zetki", „milenialsi", „boomerzy" i „silversi".

Marta Markuszewska, plastyczka i pedagożka, która wraz z mężem Radosławem otworzyła Sklepik pod koniec 2025 r., nazywa go miniaturowym domem kultury. Nie sposób jednoznacznie stwierdzić, czy była bardziej zaskoczona, czy uradowana, kiedy powiadomiliśmy ją o werdykcie czytelników.

– Zwyciężył Sklepik? Naprawdę? O rany, jak miło! – rzuciła na początku. Potem, już nieco spokojniejszym tonem, podkreśliła, że dla niej i jej męża wyróżnienie w plebiscycie ma duże znaczenie.

– To znak, że ludzie doceniają i widzą to, co robimy. Uznaję to także za dowód tego, że nie jest to mój wydumany pomysł, tylko faktycznie potrzebna inicjatywa.

Przyznała, że już sama nominacja w plebiscycie „Wyborczej" przyniosła oddźwięk, bo lokal znajdujący się u zbiegu ulic Niedziałkowskiego i Jagiellońskiej zaczęły odwiedzać nie tylko osoby z Zatorza, ale także z pozostałych części Olsztyna. – Przez ostatnie dwa tygodnie było tak, że przychodzili ludzie i mówili, że przeczytali o nas w „Wyborczej" i z ciekawości przyszli zobaczyć jak działamy – dodała Markuszewska.

Zauważyliśmy na przykład, że seniorzy nie tylko potrzebują rozrywki kulturalnej, spotkań z malarzami, muzykami czy warsztatów, ale po prostu miejsca, gdzie spędzą miło czas przy kartach, szachach czy planszówkach. Dlatego m.in. zorganizowaliśmy w Sklepiku takie gry.

• **Sklepik ze Świętym Spokojem zwycięzcą plebiscytu „Wyborczej"**
FOT. ROBERT ROBASZEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Markuszewska zdradziła, że jednym z impulsów do stworzenia Sklepiku był ogródek jordanowski położony między ulicami Wyspiańskiego i Klasztorną na Zatorzu. Latem obserwowała tam seniorów, którzy siedzieli na ławkach i patrzyli się na bawiących młodych ludzi. – Zachowywali się przy tym, jak odłączeni od prądu, jakby byli już tylko obserwatorami otaczającej ich rzeczywistości – wspomina.

Sklepik miał przywrócić im „zasilanie". – Chciałam, żeby starsze osoby niezależnie od pogody czy pory roku, miały miejsce, w którym mogą przyjść, wypić kawę, pograć w szachy, w tysiąca, pogadać. Tymczasem wyszło lepiej, niż w moich założeniach, bo swoją przystań znajduje tu wiele pokoleń, potrafiących nawiązać ze sobą piękne relacje – zauważyła właścicielka.

Markuszewscy nie zasypiają gruszek w popiele. Poza tym, że przygotowują kolejne malarskie i fotograficzne wernisaże, szykują koncerty, warsztaty i pogadanki, chcą w okresie letnim otworzyć ogródek kawowy przed wejściem.

„SENIORZY NIE SĄ DODATKIEM DO RZECZYWISTOŚCI"

– Numer PESEL określa datę urodzenia, ale nie jest miernikiem apetytu na życie. Coraz więcej osób dopiero po sześćdziesiątce odnajduje w sobie pasje, a także czas na spełnianie marzeń. W województwie warmińsko-mazurskim seniorzy są dziś coraz liczniejszą i coraz aktywniejszą grupą mieszkańców ze znacznym potencjałem możliwości. Dlatego też samorząd województwa konsekwentnie realizuje program pod nazwą „Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021–2027" – mówi marszałek woj. warmińsko-mazurskiego Marcin Kuchciński.

To właśnie jedna z samorządowych inicjatyw tego programu, mianowicie Warmińsko-Mazurska Karta Seniora, zajęła drugie miejsce w naszym plebiscycie. Zdobyła 22 proc. wszystkich głosów.

– Cały czas rozwijamy tę kartę, dzięki której seniorzy mogą uzyskać atrakcyjne zniżki na różne produkty czy usługi. Ale na tym nasze wsparcie dla tej grupy mieszkańców się nie kończy – podkreśla Kuchciński.

I wylicza: – Wspomagamy działalność Warmińsko-Mazurskiej Rady Seniorów oraz organizujemy fora i spotkania środowisk senioralnych. Współpracujemy również z coraz prężniejszymi w naszym regionie Uniwersytetami Trzeciego Wieku. Finansujemy stypendia dla przyszłych lekarzy, również w specjalizacji z geriatrii, bo wiemy, jak ważna jest dobra opieka zdrowotna nad osobami starszymi.

Marszałek wskazuje, że tylko w 2025 r. samorząd województwa przekazał ponad 400 tys. zł na działania prosenioralnych organizacji.

– Od pomocy społecznej, przez ochronę zdrowia, po kulturę czy sport promujemy aktywne, bezpieczne i godne życie osób w starszym wieku. Seniorzy nie są dodatkiem do rzeczywistości. Są jej ważną częścią i ogromną siłą naszego regionu – zapewnia Kuchciński. ●

Supermiasta i Superregiony 2026
Konferencja o demografii

Tegoroczna akcja Supermiasta i Superregiony to nie tylko plebiscyt. W tekstach i dyskusjach na łamach „Wyborczej" zastanawiamy się m.in. jak zmieni się życie naszego, coraz szybciej starzejącego się społeczeństwa, z jakimi wyzwaniami będziemy musieli się zmierzyć. Pamiętamy przy tym, że starość to nie koniec życia, lecz często czas na realizację pasji. Sprawdzamy, jak instytucje państwowe i samorządy wspierają seniorów, wykorzystują ich wiedzę i doświadczenie, jak ich zachęcają do aktywności. Czy oferują wsparcie? Jak do nich docierają?

Zwieńczeniem projektu będzie konferencja, którą zorganizujemy jesienią w Warszawie. Porozmawiamy na niej o tym, jak się odnaleść w czasach zmiany demograficznych

Kraj/34423765

SUPER MIASTA REGIONY
DŁUGOWIECZNI | wyborcza.pl

REKLAMA

PARTNERZY GŁÓWNI

DOLNY ŚLĄSK
Warszawa

PARTNERZY

Mazowsze. serce Polski
WARMIA MAZURY
BB 2026 Bielsko-Biała Polska Stolica Kultury
KATOWICE dla odmiany
Kraków
PRZEBOJOWE OPOLE
Sopot
WAŁBRZYCH

1 RP

eprasa.pl 5de63726af

Opole. Supermiasta i Superregiony 2026. Wyniki plebiscytu

Owacje, pełna sala i zwycięstwo

W ramach plebiscytu Supermiasta i Superregiony razem z Czytelnikami wybraliśmy inicjatywy wspierające seniorów. Najlepsza łączy teatr, muzykę i integrację seniorów, budując wokół siebie wierną społeczność.

Rafał Zieliński
Mateusz Kokoszkiewicz

Konkurs zdecydowanie wygrało Stowarzyszenie Seniorów RETROspekcja, otrzymując 24,56 proc. głosów czytelników.

• **Senioralna grupa teatralno-wokalna RETROspekcja z Namysłowa**
FOT. MATERIAŁY ZESPOŁU RETROSPEKCJA

Seniorzy w teatrze. „Owacje na stojąco”

Teatralno-wokalna grupa seniorów powstała dekadę temu przy Namysłowskim Ośrodku Kultury. Jej kierownikiem została emerytowana nauczycielka Zofia Bachrynowska, w pierwszym składzie znalazło się 16 osób. – Wszyscy znaliśmy się z widzenia – mówi pani Zofia.

Scenicznie RETROspekcja zadebiutowała 15 marca 2015 roku spektaklem „Idzie miłość”.

– Odbiór spektaklu przez widzów przeszedł nasze najśmielsze oczekiwania. Sala pękała w szwach, publiczność dziękowała owacjami na stojąco. Byliśmy szczęśliwi, że wysiłek, który włożyliśmy w przygotowanie przedstawienia, spotkał się z tak gorącym przyjęciem – wspomina Zofia Bachrynowska.

W 2017 roku z inicjatywy RETROspekcji po raz pierwszy odbyło się w NOK-u „Wspólne śpiewanie” przy kawie i ciastkach. Wzięło w nim udział ponad stu seniorów. Po recitalu członkowie zespołu uczyli ich piosenki „Walczyk Namysłowski”. Spontaniczna inicjatywa przerodziła się w comiesięczne spotkania połączone z nauką piosenek patriotycznych, biesiadnych i ludowych. Seniorzy połączyli też siły z młodzieżą l LO w Namysłowie, w charytatywnym koncercie „Gramy dla Frania”.

Najstarsze Dni Seniora w Polsce

Na drugim miejscu uplasowały się Opolskie Dni Seniora z wynikiem 20,2 proc. głosów.

Jak podkreśla Małgorzata Kozak, dyrektorka Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu, Opolskie Dni Seniora to projekt mocno zakorzeniony w lokalnej historii. – Pomysł zrodził się właśnie w naszym mieście. Organizujemy to święto już od 28 lat i to najdłużej w Polsce – mówi.

Wydarzenie odbywa się corocznie i trwa przez tydzień, od poniedziałku do piątku. Program obejmuje zarówno wydarzenia integracyjne, jak i aktywności realizowane przy współpracy z instytucjami kultury oraz władzami miasta. Symbolicznym początkiem obchodów jest przekazanie seniorom klucza do bram miasta. – Seniorzy otrzymują symboliczny klucz od miasta, a potem przez cały tydzień odbywają się wydarzenia, w które angażuje się wiele instytucji – wyjaśnia Kozak.

Stałym elementem obchodów są koncerty, przemarsz pod opolski ratusz oraz wydarzenia plenerowe. – Chóry senioralne śpiewają w kościele, później jest przemarsz pod opolski ratusz, a na zakończenie organizowany jest największy bal w mieście dla seniorów – mówi dyrektorka MOPR.

Z biegiem lat inicjatywa znacząco się rozrosła. Jak wspomina Kozak, początki były znacznie skromniejsze. – Pamiętam pierwsze obchody, kiedy uczestników było około 60. Dzisiaj już pierwszego dnia przekraczamy 1400–1500 osób – podkreśla.

Trzecie i czwarte miejsce uzyskały inne inicjatywy opolskich władz: karta Opolski Senior (17,5 proc.) i program „Złota Rączka dla Seniora z Opola” (14 proc.).

Opole: Miasto przyjazne seniorom

Kozak zwraca uwagę, że miasto od dawna przygotowuje rozwiązania związane ze starzeniem się społeczeństwa. – Miasto Opole nie bez powodu otrzymało certyfikat Światowej Organizacji Zdrowia WHO za to, że jest miastem przyjaznym starzeniu się – mówi.

Jak dodaje, jednym z priorytetów pozostaje rozwój usług pozwalających seniorom jak najdłużej funkcjonować samodzielnie w miejscu zamieszkania. – Chcemy zrobić wszystko, żeby seniorzy jak najdłużej pozostawali u siebie. A jeśli ktoś nie będzie już mógł opuszczać domu, to my dotrzemy do niego z całym pakietem usług – podkreśla szefowa ośrodka.

Na liście znalazły się również inne propozycje. Kampania „Opole w rytmie życzliwości” otrzymała 8,8 proc. poparcia, opolski Uniwersytet Trzeciego Wieku 5,3 proc., Brzeskie Centrum Seniora 3,5 proc., zaś Stowarzyszenie Wichrowe Wzgórze w Głuchołazach – 2,6 proc.

Jeden procent udało się zebrać inicjatywom: Zespół Pieśni i Tańca Komes w Kędzierzynie-Koźlu, joga dla seniorów w Krapkowicach, klub Senior+ Nysa oraz Klub Seniora Paczków.

REKLAMA

Białystok/34432300

1 RP

eprasa.pl 5de63726af

Bunt mieszkańców przeciw kurzej fermie w Jedlance Nowej

Doprowadzili do wznowienia postępowania

Jedlanka Nowa nie składa broni. Mieszkańcy doprowadzili do wznowienia postępowania dotyczącego wydania decyzji środowiskowej na podstawie której wydano pozwolenie na budowę kurników z brojlerami pomiędzy domkami jednorodzinnymi

Małgorzata Rusek

• **W Jedlance Nowej miałoby stanąć, według najnowszej wersji, sześć kurników, w których hodowanych będzie 700 tys. kur** FOT. PHOTOARTE

Nie chcemy fermy przemysłowej w środku Jedlanki Nowej. Ani sześciu kurników. Ani trzech. Ani nawet jednego. To walka o zdrowie, wodę, powietrze, nasze domy i przyszłość tej wsi. To walka o być albo nie być. Wierzymy, że tym razem zwycięży rozsądek. Że władze gminy staną po stronie mieszkańców, a nie tych, którym mamona odebrała rozum i stępiła sumienie" – komentują członkowie Stowarzyszenia Ekologia i Bezpieczeństwo Jedlanka Nowa.

Sielsko anielsko, a tu przemysłowa ferma drobiu

Jedlanka Nowa to niewielka wieś koło Iłży, zamieszkuje ją nieco ponad 150 osób. Wokół łąki, lasy i w odległości około 500 metrów od głównej drogi – rzeka Iłżanka. To właśnie na tym terenie: pomiędzy drogą a rzeką, na około siedmiohektarowej działce, prywatny inwestor planuje kurniki o powierzchni zabudowy przekraczającej 14 tys. metrów kwadratowych. Teren nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

W 2021 roku inwestor wystąpił do burmistrza Iłży i rok później dostał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji. Z jej treści wynikało, że na działce w Jedlance Nowej inwestor planował wybudować trzy kurniki, w których prowadzona ma być produkcja ok. 400 tys. brojlerów kurzych, w technologii ściółkowego chowu drobiu. W decyzji zaznaczono, że planowana inwestycja nie będzie powodowała istotnego oddziaływania na klimat. Jednocześnie wspomniano o możliwości „uciążliwości odorowej" oraz hałasie produkowanym przez kilkanaście wentylatorów zainstalowanych na kurnikach.

Były burmistrz Iłży Przemysław Burek zaznaczał, że urząd musiał wydać decyzję środowiskową, bo wniosek spełniał wymogi formalne. Wtedy nikt od decyzji się nie odwołał. Chwilę potem pozwolenie na budowę wydało Starostwo Powiatowe w Radomiu. Pozwolenie na budowę trzech kurników jest już prawomocne, co oznacza, że inwestor może rozpocząć prace. Te jednak do tej pory nie ruszyły, a w czerwcu ubiegłego roku firma złożyła do urzędu kolejny wniosek: o wydanie decyzji środowiskowej dla budowy kolejnych trzech kurników. W sumie w Jedlance Nowej miałoby stanąć, według najnowszej wersji, sześć kurników, w których hodowanych będzie 700 tys. kur.

Ta informacja wzburzyła mieszkańców Jedlanki Nowej i radnych gminnych. „Fermy tego typu generują ogromne ilości odpadów takich jak: kurzy pomiot, martwe ptaki, pozostałości antybiotyków i innych leków stosowanych w przemysłowej produkcji drobiu. Przyczyni się to do zanieczyszczenia gleby, wód gruntowych i lewego dopływu Wisły, czyli rzeki Iłżanki, a sąsiedztwo fermy drobiu obniży wartość domów i działek w miejscowości" – napisali w oświadczeniu radni. Obecny burmistrz Iłży Marek Łuszczek zaznaczał, że też nie jest zachwycony planami budowy tak dużej fermy kurzej w Jedlance Nowej, ale podkreślał, że jeżeli inwestor spełni wymogi formalne, to urząd nie będzie miał wyjścia, jak wydać decyzję.

Nie chcą przemysłowej fermy kurzej w środku wsi

Mieszkańcy zaskarżyli do Samorządowego Kolegium Odwoławczego decyzję środowiskową, wydaną przez urząd miejski w 2022 roku argumentując, że nie przeprowadzono konsultacji społecznych, a inwestor nie uwzględnił wszystkich oddziaływań inwestycji na środowisko i zdrowie ludzi. I Kolegium przyznało im rację. W konsekwencji postanowienia SKO burmistrz wznowił postępowanie w sprawie określenia środowiskowych uwarunkowań dla budowy pierwszych trzech kurników, po czym je zawiesił do czasu rozstrzygnięcia sprawy przed sądem administracyjnym.

– Dobrze, że urząd na nowo przyjrzy się tamtej decyzji, od której zaczęła się cała sprawa, że sprawdzi i zweryfikuje okoliczności. Mieszkańcy nie chcą tu fermy kurzej pośrodku wsi, warto także ich wysłuchać – mówi Marzena Fryszkowska, sołtyska Jedlanki Nowej.

Równolegle w urzędach toczy się postępowanie administracyjne w sprawie wniosku inwestora dotyczącego powiększenia fermy o kolejne kurniki. Sprawa jest procedowane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, decyzji jeszcze nie ma. Ale Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego pozytywnie zaopiniował wniosek inwestora.

REKLAMA Szczecin/34432266

1 RP

eprasa.pl 5de63726af

Kielce/34412327

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIĘDZYRZECZA

w sprawie przyjęcia dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa

Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) zawiadamiam o przyjęciu Uchwałą Nr XXVII/250/26 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 28 kwietnia 2026 r. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obiektów infrastruktury wodociągowej w obrębie ewidencyjnym Kuźnik.
Jednocześnie informuję, że z treścią ww. dokumentu wraz z uzasadnieniem i podsumowaniem, o których mowa w art. 43 ww. ustawy, można zapoznać się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Międzyrzeczu, Rynek 1, 66-300 Międzyrzecz w godzinach pracy urzędu.

Z up. BURMISTRZA MIĘDZYRZECZA
Adriana Dydyna-Marycka
Zastępca Burmistrza

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, informujemy, że:

1. *Administratorem danych przetwarzanych w Urzędzie Miejskim w Międzyrzeczu jest Burmistrz Międzyrzecza z siedzibą 66-300 Międzyrzecz, ul. Rynek 1, tel.: 95 742 69 30, adres e-mail: um@miedzyrzecz.pl. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym można się skontaktować poprzez email: ido@miedzyrzecz.pl lub pisemnie na adres siedziby administratora.*
2. *Celem zbierania danych jest realizacja obowiązków gminy w zakresie planowania przestrzennego.*
3. *Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do treści danych oraz ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo sprzeciwu, zażądania zaprzestania przetwarzania i przenoszenia danych, jak również prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie oraz prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
4. *Podanie danych jest dobrowolne, lecz niezbędne do wykonania czynności administracyjnych. W przypadku niepodania danych nie będzie możliwe wykonanie tych czynności.*
5. *Dane udostępnione przez Panią/Pana nie będą podlegały udostępnieniu podmiotom trzecim. Odbiorcami danych będą tylko instytucje upoważnione z mocy prawa.*
6. *Dane udostępnione przez Panią/Pana nie będą podlegały profilowaniu.*
7. *Administrator danych nie ma zamiaru przekazywać danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.*
8. *Dane osobowe będą przechowywane (przez okres 30 lat, 5 lat, itp.) do czasu ustania potrzeby ich przechowywania i przetwarzania.*

Lubuskie/34433538

INFORMACJA
PREZYDENTA MIASTA LUBLIN

Zgodnie z treścią art. 8a ust. 4 pkt 2 w związku z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 44) Prezydent Miasta Lublin informuje, że **na terenie miasta Lublin funkcjonują jednostki nieodpłatnego poradnictwa,** które obejmują w szczególności: poradnictwo rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu pomocy społecznej, w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach interwencji kryzysowej, dla bezrobotnych, dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, a także z zakresu praw konsumentów, praw dziecka, praw pacjenta, ubezpieczeń społecznych, prawa pracy, prawa podatkowego, dla osób w sporze z podmiotami rynku finansowego.
Informacje o nazwie jednostek, zakresie poradnictwa, adresach i danych kontaktowych, w tym o stronach internetowych i numerach telefonicznych, dniach i godzinach działalności oraz kryteriach dostępu znajdują się na stronie www.bip.lublin.eu w zakładce >>> Nieodpłatna pomoc prawna.

Na terenie miasta Lublin funkcjonuje również **13 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w tym nieodpłatnej mediacji, w których uzyskać można profesjonalną i darmową pomoc radców prawnych, adwokatów, mediatorów oraz doradców obywatelskich.**

Z porady może skorzystać każda osoba fizyczna, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku.

Poradę umówić można:
- przez internet pod adresem: np.ms.gov.pl lub
- dzwoniąc pod numer telefonu: **81 466 12 10** w godzinach 7:30-15:30.

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie www.bip.lublin.eu w zakładce >>> Nieodpłatna pomoc prawna.

Lublin/34432212

ODESZLI.pl

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź na serwis odeszli.pl

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO

WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ

Dyrektor Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego w Zielonej Górze

zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami* (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 399 z późn. zm.) podaje do publicznej wiadomości informację o zamieszczeniu na okres 21 dni **wykazów:**
– **lokalu mieszkalnego** położonego w **Wędrzynie 11D/34** przeznaczonego do sprzedaży bezprzetargowej,
– dwóch lokali użytkowych 1B i 1C, położonych w **Zielonej Górze** przy **ul. Strumykowej 27E** oraz części działki nr 301/50 i części działki nr 301/51, położonych w miejscowości **Potok**, przeznaczonych do wynajmu w trybie bezprzetargowym.

Wykazy zostały wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Oddziału przy ul. Zjednoczenia 104 w Zielonej Górze oraz opublikowane na stronie internetowej amw.com.pl i w Biuletynie Informacji Publicznej. Informacje można uzyskać pod numerem tel. (68) 411 96 42.

Oddział Regionalny w Zielonej Górze • ul. Zjednoczenia 104, 65-120 Zielona Góra
sekretariat: tel. 68 411-96-00, kancelaria: tel. 68 411-96-07, faks 68 411-96-12
e-mail: zielonagora@amw.com.pl • www.amw.com.pl

WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ

Lubuskie/34433416

Górzno, dn. 08.05.2026 r.

Burmistrz Miasta i Gminy Górzno
działając na podstawie art. 35 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2026 r. poz. 399)
podaje do publicznej wiadomości,
że w dniu 08.05.2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Górznie, przy ul. Rynek 1 na tablicy ogłoszeń oraz na stronie BIP https://mst-gorzno.rbip.mojregion.info/8/strona-glowna-bip.html wywieszone zostały na okres 21 dni
wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie bezprzetargowym,
obejmujące udział w wysokości 1/8 we własności nieruchomości położonych w Miesiączkowie, obręb Miesiączkowo, gm. Górzno, oznaczonych jako działki nr 138 i nr 139.
Wszelkie informacje można uzyskać w Urzędzie Miasta i Gminy w Górznie lub telefonicznie pod nr (56)6448364.

Burmistrz Miasta i Gminy Górzno
Jacek Ruciński

Bydgoszcz-Toruń/34433501

GN.2601.1.2026 **Opole, 05.05.2026 r.**
GN.KW-000476/26

Prezydent Miasta Opola

zawiadamia, że na tablicy ogłoszeń biurowca Urzędu Miasta Opola przy pl. Wolności 7-8 I piętro przy Wydziale Gospodarki Nieruchomościami podawane są do publicznej wiadomości na okres 21 dni wykazy nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie:
1. wykaz nieruchomości przeznaczonej do oddania w dzierżawę w drodze bezprzetargowej na okres do 3 lat na rzecz dotychczasowego dzierżawcy
(ul. Wiejska, działki nr 16/1 część oraz 16/2 część obręb Kolonia Gosławicka).

Dodatkowo pełną informację o ww. wykazach nieruchomości można znaleźć na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej miasta Opola, w zakładce **ogłoszenia**:
http://www.bip.um.opole.pl
Prezydent Miasta Opola zawiadamia również o wyłożeniu spisów inwentaryzacyjnych z terenu miasta Opola, podległych komunalizacji z mocy prawa.

Opole/34433496

BURMISTRZ MIASTA PIONKI

działając na podst. art. 35 ust.1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. z 2026r. poz.399) podaje do publicznej wiadomości, że zamieszczono na stronie internetowej www.bip.pionki.pl/ oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Pionki, ul. Aleja Jana Pawła II Nr 15 w dniu **08.05.2026 r.** na okres 21 dni wykaz informujący o przeznaczeniu do sprzedaży nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Gminy Miasta Pionki działki nr:
- 1464/242 o pow. 8,7695 ha wraz z udziałem w działkach nr: 1464/31, 1464/36, 1464/167, 1464/103, 1464/126, 1464/166, 1464/33, 1464/240,1464/60, 1464/169.

Bliższe informacje można uzyskać w Urzędzie Miasta Pionki, ul. Aleja Jana Pawła II Nr 15, pok. 215 lub tel. 790-286-060.

Pionki, dnia 06.05.2026 r.

Burmistrz Miasta Pionki
/-/ Łukasz Miśkiewicz

Radom/34433588

eprasa.pl 5de63726af

BU.6721.1.2024 Brodnica, dnia 8 maja 2026 r.

OGŁOSZENIE BURMISTRZA BRODNICY

o rozpoczęciu konsultacji społecznych do projektu Planu ogólnego Gminy Miasta Brodnicy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 13i ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538), w związku z art. 39 oraz 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) oraz podjętej przez Radę Miejską w Brodnicy uchwały Nr II/6/2024 z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu ogólnego Gminy Miasta Brodnicy **zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych do projektu Planu ogólnego Gminy Miasta Brodnicy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.**

Konsultacje społeczne potrwają od 8 maja 2026 r. do 8 czerwca 2026 r.

W ramach prowadzonych konsultacji społecznych istnieje możliwość zapoznania się z ww. dokumentami w Urzędzie Miejskim w Brodnicy, ul. Kamionka 23, 87-300 Brodnica, pok. 112, w godzinach pracy urzędu, tj. poniedziałek, środa, czwartek: 7:30-15:30, wtorek: 7:30-16:00, piątek: 7:30-15:00. Projekt planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dostępne będą również w wersji elektronicznej na stronie https://voxly.pl/brodnica oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miasta Brodnicy pod adresem: https://bip.brodnica.pl (w zakładce Zagospodarowanie przestrzenne miasta/ Plan ogólny Gminy Miasta Brodnicy/ Konsultacje społeczne).

Zgodnie z art. 8g ww. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, **uwagi** do projektu dokumentu składać można pisemnie na formularzu, utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres e-mail: umb@brodnica.pl, w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego za pomocą skrzynki do e-Doręczeń: AE:PL-60752-48459-ATEGI-30. **Formularz** do składania uwag dostępny jest na BIP Urzędu Miejskiego w Brodnicy pod adresem: https://bip.brodnica.pl (w zakładce Zagospodarowanie przestrzenne miasta/Plan ogólny Gminy Miasta Brodnicy/ Konsultacje społeczne), w siedzibie Urzędu Miejskiego w Brodnicy, ul. Kamionka 23, 87-300 Brodnica, pok. 112, a także na stronie internetowej Ministra Rozwoju i Technologii (gov.pl/web/rozwoj-technologia/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego). Istnieje również możliwość składania uwag poprzez formularz zgłoszeniowy za pośrednictwem strony internetowej https://voxly.pl/brodnica.

Uwagi należy składać do Burmistrza Brodnicy, z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby oraz adresu poczty elektronicznej, o ile składający uwagę taki posiada, a także oznaczeniem nieruchomości, której uwaga dotyczy, ze wskazaniem czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **8 czerwca 2026 r**. Na formularzu można podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

W ramach konsultacji społecznych do ww. projektu planu ogólnego przeprowadzona zostanie również **geoankieta** odnośnie rozwiązań przyjętych w dokumencie. Formularz geoankiety dostępny będzie na stronie internetowej https://voxly.pl/brodnica **od 8 maja 2026 r. do 8 czerwca 2026 r.**

Spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu ogólnego, odbędzie się w dniu 18 maja 2026 r. w Hali Sportowej przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym Nr 3 (Szkoła Podstawowa nr 4) w Brodnicy, ul. Nowa 34, 87-300 Brodnica, o godz. 16:00. Transmisja ze spotkania otwartego z możliwością bezpośredniego zadawania pytań w jego trakcie odbędzie się w formie telekonferencji za pośrednictwem platformy https://voxly.pl/brodnica. Na spotkaniu można stawić się osobiście lub skorzystać z możliwości udziału za pośrednictwem Internetu.

W ramach konsultacji społecznych do ww. projektu planu ogólnego przeprowadzony zostanie również **dyżur projektanta**, w trakcie którego będzie można zasięgnąć informacji na temat projektu planu ogólnego bezpośrednio od projektanta. Dyżur odbędzie się **18 maja 2026 r. w Hali Sportowej przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym Nr 3 (Szkoła Podstawowa nr 4) w Brodnicy, ul. Nowa 34, 87-300 Brodnica – w godzinach 17:00-18:00.**

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą" – w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, zamieszczono informacje o ww. projekcie planu ogólnego, a także o prognozie oddziaływania na środowisko ww. planu ogólnego.

Zgodnie z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy, ww. projekt planu ogólnego podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w tym z zapewnieniem możliwości udziału społeczeństwa w trakcie konsultacji społecznych. **Wnioski i uwagi w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** – stosownie do przepisu art. 54 ust. 3 ustawy – należy wnosić na zasadach określonych w przywoływanej na wstępie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 8 czerwca 2026 r**. do Urzędu Miejskiego w Brodnicy, ul. Kamionka 23, 87-300 Brodnica.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Burmistrz Brodnicy. Uwagi złożone po upływie wyżej podanego terminu pozostaną bez rozpatrzenia.

Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Brodnicy, ul. Kamionka 23, 87-300 Brodnica. Z pełną treścią obowiązku informacyjnego można zapoznać się na stronie https://bip.brodnica.pl oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Brodnicy.

Burmistrz Brodnicy
Jarosław Radacz

Bydgoszcz-Toruń/34433433

Prezydent Miasta Opola

zawiadamia, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Opola
przy ul. płk. W. Pileckiego 1, (hol budynku Centrum Usług Publicznych)
podawane są do publicznej wiadomości na okres 21 dni

1. **wykaz lokalu użytkowego, położonego w Opolu przy ul. Krakowskiej 32, przeznaczonego do oddania w użyczenie do 31.12.2026 r. (część działki nr 2045 obręb: Opole),**
2. **wykaz lokalu użytkowego, położonego w Opolu przy ul. Sempołowskiej 1, przeznaczonego do najmu w trybie bezprzetargowym na okres 3 lat (dz. nr 115/12, obręb: Opole).**

Dodatkowo pełną informację o ww. wykazach nieruchomości można znaleźć na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Opola, w zakładce ogłoszenia:
https://www.bip.um.opole.pl

Opole/34433509

Górno, dn. 29.04.2026 r.

WYKAZ NIERUCHOMOŚCI
PRZEZNACZONYCH DO DZIERŻAWY NA OKRES DO TRZECH LAT

Na podstawie art. 7 ust 1 pkt. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 399),

podaje się do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości gruntowych przeznaczonych do dzierżawy w trybie bezprzetargowym na okres do trzech lat, stanowiących własność Gminy Górno.

Lp.	Położenie nieruchomości	Oznaczenie nieruchomości wg księgi wieczystej oraz katastru	Powierzchnia ha	Opis nieruchomości	Przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania	Okres umowy	Wysokość czynszu dzierżawnego [netto]	Terminy wnoszenia czynszu dzierżawnego	Zasady aktualizacji opłat
1.	Miejscowość: Skorzeszyce Obręb: 0012 Gmina Górno	KI1L/00153862/4 nr ewid. dz. 201 - część działki	Całkowita powierzchnia działki 0,5000 ha Powierzchnia przeznaczona do dzierżawy 100 m^2 - zał. graficzny nr 1	Działka gruntowa, zabudowania	W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Górno uchwalonym w dniu 31.05.2022 r. Uchwałą Rady Gminy Nr XLIV/433/2022 działka znajduje się na terenie oznaczonym symbolem 1.K - teren infrastruktury technicznej kanalizacyjnej.	do 3 lat	300 zł netto + należny podatek VAT	do 31 marca każdego roku obowiązywania umowy	-
2.	Miejscowość: Cedzyna Obręb: 0002 Gmina Górno	KI1L/00007800/4 nr ewid. dz. 313/1 - część działki	Całkowita powierzchnia działki 0,3526 ha Powierzchnia przeznaczona do dzierżawy 820 m^2 + budynek o powierzchni 20 m^2 - zał. graficzny nr 2	Działka gruntowa, zabudowania	Miejscowość Cedzyna nie posiada miejscowego planu zagospodarowania. W studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Gminy Górno uchwalonego w dniu 06.11.2024 r. uchwała nr XII/68/2024 działka znajduje się na terenie oznaczonym symbolem ZR - tereny użytków zielonych.	do 3 lat	700 zł netto + należny podatek VAT	do 31 marca każdego roku obowiązywania umowy	-

1. Wnioski należy składać do Urzędu Gminy Górno na adres: ul. Łysicka 13, 26 – 008 Górno lub za pośrednictwem systemu e-Doręczeń. Wnioski rozpatrywane są według kolejności ich wpływu, przy czym uwzględniane będą wyłącznie wnioski kompletne.
2. Ogłoszenie o wykazie podane zostaje do publicznej wiadomości na okres 21 dni licząc od dnia 29.04.2026 r. i upływa z dniem 20.05.2026 r. poprzez:
   - wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Górno, ul. Łysicka 13, 26 – 008 Górno;
   - ogłoszenie w BIP: https://gorno.biuletyn.net/?bip=1&cid=1132&bsc=N ;
   - informacja o wywieszonym wykazie została podana w prasie lokalnej.
3. Dodatkowe informacje na temat nieruchomości można uzyskać w Urzędzie Gminy Górno pokój nr 32 lub telefonicznie pod nr (41) 302 36 34

Kielce/34433615

Prezydent Miasta Włocławek

działając w oparciu o art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r., poz. 399) informuje, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Włocławek, Zielony Rynek 11/13 oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta Włocławek www.bip.um.wlocl.pl, został wywieszony wykaz dotyczący nieruchomości położonej we Włocławku przy ul. Długiej, oznaczonejjako działka nr 14/23 (Włocławek KM 55) o pow. 0,0680 ha, stanowiącej własność Gminy Miasto Włocławek (Miasta Włocławek), przeznaczonej do sprzedaży w drodze przetargu.

Bydgoszcz-Toruń/34433661

OGŁOSZENIE

Zarząd Powiatu Częstochowskiego,

gospodarujący powiatowym zasobem nieruchomości, działając na podstawie przepisu art. 32 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1684 z późn. zm.) oraz art. 23 ust. 1 pkt 7a w związku z art. 25b i art. 35 ust. 1, ust. 2, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r., poz. 399) informuje, że w dniu 6 maja 2026 roku został wywieszony na okres 21 dni, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Częstochowie przy ul. Sobieskiego 9 (I piętro),

wykaz pomieszczeń biurowych mieszczących się w budynku administracyjno-biurowym przy ulicy Tkackiej 5 w Częstochowie, przeznaczonych do użyczenia na czas oznaczony

do 31 grudnia 2027 roku, na rzecz Regionalnej Organizacji Pracodawców w Częstochowie, z przeznaczeniem na potrzeby biurowe związane z działalnością statutową ROP.
Wykaz umieszczony został na stronie internetowej Starostwa: BIP http://powiat-czestochowski.4bip.pl.
Szczegółowe informacje można uzyskać w Starostwie Powiatowym w Częstochowie, ul. Sobieskiego 9, (II piętro, pokój nr 230 lub tel. 34 322-91-20) w dniach pracy urzędu.

Częstochowa, dnia 6 maja 2026 roku

Częstochowa/34433681

eprasa.pl 5de63726af

SIERPC
Miasto ze smakiem

Burmistrz Miasta Sierpca

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Sierpcu przy ulicy Piastowskiej 11a, został wywieszony **wykaz nieruchomości, stanowiącej** własność Gminy **Miasto Sierpc, przeznaczonej do** sprzedaży w drodze bezprzetargowej oznaczonej jako **działka nr 1563/2 powierzchni 0,0248 ha**, położoną w Sierpcu przy ulicy Mikołaja Kopernika, uregulowaną w księdze wieczystej PL1E/00006464/6.

Płock/34433559

Burmistrz Polic

informuje o wywieszeniu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Policach

wykazów nr 13/2026
oraz
nr 28/2026
dotyczących przeznaczenia nieruchomości do zbycia w drodze przetargu

Szczecin/34433339

Prezydent Miasta Radomia

informuje, że w Urzędzie Miejskim w Radomiu, przy ul. Kilińskiego 30

zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21. sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 399) na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Urzędu wywieszony został wykaz nieruchomości, których właścicielem jest Gmina Miasta Radomia i przeznaczonych do zbycia w trybie bezprzetargowym.

Przedmiotowa nieruchomość położona jest w Radomiu przy ulicy 11 Listopada i oznaczona w ewidencji gruntów miasta Radomia jako działka nr 205/42 (obr. 0020 – Gołębiów, ark. 10) o pow. 102 m².

Radom/34433512

INFORMACJA
PREZYDENTA MIASTA LUBLIN

Zgodnie z treścią art. 8a ust. 4 pkt 2 w związku z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 44) Prezydent Miasta Lublin informuje, że **na terenie miasta Lublin funkcjonują jednostki nieodpłatnego poradnictwa,** które obejmują w szczególności: poradnictwo rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu pomocy społecznej, w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach interwencji kryzysowej, dla bezrobotnych, dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, a także z zakresu praw konsumentów, praw dziecka, praw pacjenta, ubezpieczeń społecznych, prawa pracy, prawa podatkowego, dla osób w sporze z podmiotami rynku finansowego.

Informacje o nazwie jednostek, zakresie poradnictwa, adresach i danych kontaktowych, w tym o stronach internetowych i numerach telefonicznych, dniach i godzinach działalności oraz kryteriach dostępu znajdują się na stronie www.bip.lublin.eu w zakładce >>> Nieodpłatna pomoc prawna.

Na terenie miasta Lublin funkcjonuje również **13 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w tym nieodpłatnej mediacji, w których uzyskać można profesjonalną i darmową pomoc radców prawnych, adwokatów, mediatorów oraz doradców obywatelskich.**

Z porady może skorzystać każda osoba fizyczna, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku.

Poradę umówić można:
- przez internet pod adresem: np.ms.gov.pl lub
- dzwoniąc pod numer telefonu: **81 466 12 10** w godzinach 7:30-15:30.

Szczegółowe informacje znajdują się na stronie www.bip.lublin.eu w zakładce >>> Nieodpłatna pomoc prawna.

Lublin/34432240

Prezydent Miasta Białegostoku

podaje do publicznej wiadomości, że w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku przy ul. Słonimskiej 1 został wywieszony na tablicy ogłoszeń, na okres 21 dni, tj. od dnia 6 maja 2026 r. do dnia 27 maja 2026 r.

wykaz nr 21/2026 nieruchomości przeznaczonych do zbycia
zarządzeniem nr 314/26 Prezydenta Miasta Białegostoku
z dnia 5 maja 2026 r.

Białystok/34433551

Syndyk masy upadłości Piotra Sobieniaka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Piotr Sobieniak „LORD" Hotel-Restauracje-Sklepy z siedzibą w Staszowie (sygn. akt: V GUp 342/21), niniejszym ogłasza przetarg na sprzedaż:

– **zorganizowanej części przedsiębiorstwa Piotra Sobieniaka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Piotr Sobieniak „LORD" Hotel-Restauracje-Sklepy** z siedzibą w Staszowie, stanowiąca kompleks hotelowo-gastronomiczno-usługowy, w skład którego wchodzą nieruchomości i ruchomości *za łączną cenę* ***2 856 434,00 zł***.

Przetarg został wyznaczony na dzień 20 maja 2026 r. godz. 13:00 s. XXV w Sądzie Rejonowym w Kielcach. **Termin składania ofert upływa w dniu 19 maja 2026. godz.14:00**.

Opis i oszacowanie, wraz z regulaminem przetargu nieruchomości, a także dodatkowe informacje na temat przetargu udostępnione są w biurze syndyka masy upadłości Piotra Sobieniaka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Piotr Sobieniak „LORD" Hotel-Restauracje-Sklepy z siedzibą w Staszowie, ul. Warszawska 30 lok. 20, 25-312 Kielce, w dni powszednie, w godz. 10:00 – 14:00, **telefon kontaktowy syndyka: 668-199-917**, oraz w aktach sprawy o sygn. V GUp 342/21, w czytelni akt Sądu Rejonowego w Kielcach, ul. Warszawska 44.

www.dawro.pl

Kielce/34432599

PREZYDENT MIASTA RZESZOWA
ogłasza przetarg ustny nieograniczony

na dzierżawę na czas nieoznaczony nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miasto Rzeszów, położonej w Rzeszowie przy ul. Marcina Borelowskiego, oznaczonej jako część działki nr 564/15 obręb 207 o pow. 44 m^2, obj. Kw RZ1Z/00098813/1 przeznaczonej na prowadzenie działalności handlowo-usługowej.

Kwota wywoławcza kwartalnego czynszu netto: **1500,00 zł** (plus podatek VAT w wysokości obowiązującej w dniu wystawienia faktury).
Wysokość wadium: **1 000,00 zł**

Warunki dzierżawy:
1. Okres dzierżawy – czas nieoznaczony.
2. Przeznaczenie przedmiotu dzierżawy – działalność handlowo-usługowa.
3. Termin wnoszenia czynszu – za I kwartał do 28 lutego, za pozostałe do końca pierwszego miesiąca danego kwartału.
4. Warunki zmiany wysokości czynszu: każdego roku wg średniego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni zgodnie z komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłaszanego w Monitorze Polskim.
5. Dodatkowe warunki dzierżawy, zawarte w projekcie umowy można uzyskać w godz. 8^{00}-15^{00} w siedzibie Biura Gospodarki Mieniem Miasta Rzeszowa, Plac Ofiar Getta 3, pokój nr 17, tel. (17) 87-54-718.
6. Termin zawarcia umowy dzierżawy – 14 dni od daty rozstrzygnięcia przetargu.

Przetarg odbędzie się w dniu **11 czerwca 2026 r.** o godz. 9^{00} w budynku Biura Gospodarki Mieniem Miasta Rzeszowa ul. Plac Ofiar Getta 3 – pokój nr 22. Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium, najpóźniej do dnia **3 czerwca 2026 r.** przelewem na konto Biura Gospodarki Mieniem Miasta Rzeszowa PEKAO S.A. nr 50 1240 1037 1111 0011 5318 0500
Wadium wpłacone przez oferenta, który przetarg wygrał, zaliczone zostanie na poczet czynszu, w dniu zapłaty pełnej ceny należności, w przypadku uchylenia się przez tę osobę od zawarcia umowy dzierżawy, wadium przepada na rzecz organizatora przetargu. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zostanie zwrócone po jego zakończeniu, nie później niż w terminie 3 dni.

ORGANIZATOR ZASTRZEGA SOBIE PRAWO ODWOŁANIA PRZETARGU.

Rzeszów/34433544

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

eprasa.pl 5de63726af

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

W SPRZEDAŻY

wysokieobcasy extra

TEMAT NUMERU:
ZWIERZĘTA, JAK JE KOCHAĆ MĄDRZE

Anne Hathaway: Wygląda, jakby przez dwadzieścia lat, które minęły od premiery filmu „Diabeł ubiera się u Prady", nic się nie zmieniło. A przecież zmieniło się wszystko

Psychologia: Nadmiar terapii szkodzi

Matki i córki - da się je pogodzić

Kuchnia: Przepisy na dania bogate w kolagen

Numer dostępny z prezentem:
szampon lub serum
do włosów ARTISHOQ

eprasa.pl 5de63726af